

LYŽAŘSTVÍ

ROČNÍK 76 (1990)

redaktor časopisu MICHAL LOHNISKÝ
(od čísla 12/90 KAREL BLÁHA)

VYDÁVÁ NAKLADATELSTVÍ OLYMPIA

Jiří Soukup: Co nového v Rakousku (2)	2	7	Michael Lohniský: Jen dvojnásobek pojistiky [Jež]	3	6
Jiří Soukup: Co nového v Rakousku (3)	3	8	Michael Lohniský: Řešit problémy otevřeně (Höhl)	3	7
Jan Žák: Nebojte se testu ANP	3	11	Michael Lohniský: Svoboda, to je taky odpovědnost [Klapuš]	4	5
Karel Cihelka: Problematika nové struktury výuky techniky zatáčení	5	8	Michael Lohniský: Byl u nás Remek, nikoliv kosmonaut	6	9
František Dvořák: K odborné terminologii běhu na lyžích	7	6	Michael Lohniský: Královská anketa {Král bílé stopy 1990}	8	1
Jiří Soukup: Kouzlo sjíždění (Banán)	7	9	Michael Lohniský: Marián & Adrián {Bírešovi}	8	14
Jiří Soukup: Kouzlo sjíždění (Pant, Houpačka)	8	10	Jiří Pošváb: Běžcům chybějí peníze [Honzl]	9	1
Miloš Příbramský a kol.: K problematice vyučování jízdy na lyžích v podmínkách školení a doškolování cvičitelů lyžování (1)	9	7	Monika Szabová: S „deckou“ vína? [Sakala]	9	4
Jiří Soukup: Výuka sjíždění dnes a zítra	9	9	Otto Kulhánek: Saša z Australských Alp {Nekvapilová}	9	15
Miloš Příbramský a kol.: K problematice vyučování jízdy na lyžích v podmínkách školení a doškolování cvičitelů lyžování (2)	10	8	Otto Kulhánek: Neztratila kontakt [Šolcová]	10	15
Jiří Soukup: Kouzlo sjíždění [Lukostřelec, Nafukovací stehna]	10	9	Otto Kulhánek: „Král Tony“ v Praze [Šponar]	11	15

Výzbroj a výstroj

Jan Seidl: Lehčí, pohodlnější a módnější sjezdovky)	2	10
Miroslav Javorský: Co naši výrobci	2	12
Jan Seidl: Renesance přezkových konstrukcí (boty)	3	13
Jan Seidl: Žádná revoluce — trvalý vývoj! (vázání)	4	14
Z brněnských nabídek	6	12
Jan Seidl: Přiležitost pro podnikatele!	7	13
Pavel Alexander: Vosky Swix Cera System	8	8
Květoslav Žalčík: Novinky pro běžce	8	9
Jan Seidl: Sjezdové lyže 1990—91	10	11
Big foot — novinka firmy Kneissel	12	13

Profily

Otto Kulhánek: Svatba mezi tréninky (Zurbriggen)	1	16
Jaroslav Troušil: Již slavný Jež	2	13
Otto Kulhánek: Zlatá Vreni [Schneiderová]	2	16
tr: Furuseth vrozem	5	14
Manfred Strnad: Krásná dáma od finských jezer [Matikainenová]	5	16
Jiří Pošváb: Třetí z trojlístku [Mihoková]	6	15
Michael Lohniský: Mimořádně dobrý! [Kvapil]	7	2
ERB: Svatba na sjezdovce [Figiniová]	7	5
Jiří Pošváb: Myška [Simčáková]	7	15
tr: Rakušan jedničkou [Sulzenbacher]	7	obál.
MS: 500 citátů [Zelingerová]	8	3
ERB: Walliserová končí!	8	5
Karel Bláha: Chci žít normálně [Figiniová]	9	9
Michael Lohniský: Sešívání „Saki“ [Sakala]	9	4
Manfred Strnad: Senior dřív než junior (Trond Einar Elden)	9	16
Michael Lohniský: Mamka na běžkách (Vjalbeová)	10	4
Manfred Strnad: Postavili jim dům (Kirvesniemiová)	11	16
Michael Lohniský: Automechanik (T. Raszka)	12	10

Rozhovory

Jiří Pošváb: Nechtějí dobit ztrátu (Seidl)	1	6
Monika Szabová: Něco se podařilo, na dalším pracujeme! (Broda)	1	10
Michael Lohniský: Před mimořádnou konfe- rencí [Jirásek]	2	2
Monika Szabová: Dluhoš? Náš nejlepší	3	5

Statistika

Světové poháry	1	4
Změny v kalendáři	1	11
Závody pro všechny	1	11
Světové poháry	2	8
Světové poháry	3	9
Světové poháry	4	11
M ČSSR ve skoku a závodu sdruženém	4	9
M ČSSR ve vytrvalostních bězích	4	10
M ČSSR v běhu	4	10
Světové poháry	5	9
Konečné pořadí SP 1989/90	5	11
MSJ běžecké disciplíny	6	6
MSJ skok a závod sdružený	6	6
MSJ sjezdové disciplíny	6	6
Přebor ČSFR žactva, sjezdové disciplíny	6	6
Přebor ČSFR žactva, skok a závod sdružený	6	7
Konečné pořadí SP (sjezd muži, sjezd ženy, běh muži, běh ženy, sdruženáři)	6	8
Složení reprezentačních „áček“	7	4
Švýcarské běžecké turné	7	8
XXXV. VC Slovenska	7	8
Mezinárodní termínovka 1991	7	13
Složení komisí	8	11
Reprezentační „běčka“	8	11
Naši zástupci ve FIS	8	11
Termínovka — skokani	9	12
Světový pohár sjezdařů	10	10
Mezinárodní závody na hmotě	10	10
Termínovky Světových pohárů	11	7
Mistrovství Evropy na trávě	11	7

Historie

Ján Gašpar: Z minulosti lyžovania v Košiciach	1	14
Rudolf Schröfel: První závod ve slalomu	2	14
tr: Raškova disciplína	2	14
KB: Z lyžařské „archeologie“	5	14
Otto Kulhánek: Do encyklopedie se nedostali (1)	7	16
Jaroslav Potměšil: Nad Zlatou knihou lyžování	8	6
Gaby Koubek: Jak se mazalo?	8	13
Jiřina Podhrázká: Otec alpského lyžování	8	15
Otto Kulhánek: Do encyklopedie se nedostali (2)	8	16
Jozef Mrvňan: Lyžiarské muzeum v Kremnici	9	14

	Čís.	Str.		Čís.	Str.
Karel Daněk: Jak vznikla slova sněž a lyže	10	7	Václav Setnička: Mulda ožila mládím	5	12
Michael Lohniský: Půjdeš-li, poutníče	10	12	Jozef Kulich: V Račkovej doline	5	13
Jaromír Linka: Ze vzpomínek (lyžování na Železnobrodsku)	10	12	Miroslav Masár: Lyžovali jsme na trávě	8	13
Anna Mohrová-Živcová	10	14	Město sportu	9	13
Kdo zná lyžaře Dědičika?	11	13	Jan Němec: Sjezdaři u vody	11	10
Jak to bylo s Milkou?	11	14	Peter Chudý: Horúca stopa na plese	11	12
			Pavol Mlynár: Teoretik v Tatrách	11	12

Lyžování pro každého

Z oddílů, okresů, hor

Alexandr Egyházy: Upohlava — Konferencia trenérov	1	12	Jiří Markytán: Opět na Koasalauf	5	12
			loh: Chcete se zúčastnit Worldloppetu?	5	10
			Karel Bláha: Zima budiž pochválena	12	1
			KB: Svah pro všechny	12	14
			Cyril Šedý: Co víte o zimním počasí?	12	15

lyžařství

ROČNÍK 76

1990

Kčs 4,—

Pirmin Zurbriggen
(Svatba mezi tréninky-
čtete na str. 16)

Z galérie našich skokanů

Snímky: dr. Zdeněk Šrubař

LADISLAV DLUHOŠ
(Dukla Banská Bystrica)

JIŘÍ MALEC
(Dukla Liberec)

TOMÁŠ PORTÝK
(Dukla Liberec)

JIŘÍ PARMA
(Dukla Banská Bystrica)

ČTĚTE:

Ráno na letišti	2-3
Nechtějí dobíhat ztrátu (sduženáři)	6
Metodika: sjezd, bruslení	7-9
Něco se podařilo (FTVS)	10
Košice [historie lyžování]	14-15
Pirmin Zurbriggen (profil)	16

PŘIPRAVUJEME:

Před mimořádnou konferencí svazu — Co nového ve FIS — Co v Rakousku (metodika) — Zprávy ze světa i z domova — Vreni Schneiderová (profil)

Jak jsme již upozornili (Lyžařství 11/89), vzhledem k celkové úpravě cen novin a časopisů v ČSSR se od tohoto čísla zvyšuje cena časopisu Lyžařství na 4 Kčs.

**Uzávěrka tohoto čísla:
1. prosince 1989**

lyžařství

Ročník 76

Číslo 1

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympiá v Praze. Šéfredaktor tělovýchovných časopisů a vedoucí redaktor Ing. Alexandr Žurman. Redaktor časopisu Michael Lohniský. Grafická úprava Zdeněk Köhler. Redakční rada: J. Trousil, předseda, Ing. P. Borský, PhDr. T. Broda, CSc., P. Bušta, P. Honzl, PaedDr. A. Horáček, A. Jedlička, Ing. J. Jech, CSc., J. Kotland, JUDr. O. Kulhánek, J. Lánský, M. Lohniský, PaedDr. J. Maršík, J. Máša, Z. Paulů, PhDr. J. Potměšil, CSc., P. Zelenka. Redakce: 115 88 Praha 1, Klimentovská 1, Tel. 231 37 81. Vychází jednou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskařské závody, s. p., Karlovy Vary. Cena 4 Kčs. Rozšiřuje PNS. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá admiistrace PNS a doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS - ústřední expedice a dovoz tisku Praha, závod 01, admiistrace vývozu tisku, Kačkova 19, 160 00 Praha 6. Neobjednané příspěvky se nevracejí.

ISSN - 0323 - 1445

Vážení přátelé!

Ve dnech, kdy jsou psány tyto řádky, nás víc než kdy jindy mrzí délka našich výrobních lhůt. Ale tak už to v měsíčníku chodí a na tom se v dohledné době jen tak něco nezmění. Takže nám nezbývá, než znovu upozornit na uzávěrku tohoto čísla, které právě dostáváte do rukou. A ta byla 1. prosince loňského roku.

Tyto řádky jsou psány ještě o něco později, ve dvacátý den od události, která vzrušila celý svět. Dvacátý den poté, kdy „bílé přílby a červené barety“ zasáhly proti studentům, kteří nechtěli nic jiného, než pokojnou formou vyjádřit svou vůli po životě ve svobodném státě.

Uprímně řečeno, kdyby tehdejší vedení, jak se říkalo, „strany a vlády“ sledovalo situaci ve společnosti skutečně z hlediska světového názoru, kterým se neustále a do omrzení ohánělo, pak by mu nemohlo ujít, že vývoj spěje k tomu, k čemu nakonec dospěl. Rozpor mezi oficiálně hlásanou teorií a skutečnou praxí den ze dne narůstal. A že platnost teorie je prověřována jedine praxí, to už hlásal v minulém století Karel Marx.

Od oné „pendrekové diskuse“ na Národní třídě sled událostí nabral na obrátkách, o jakých se před časem ani nesnilo. Z hlediska tohoto okamžiku není příliš jasno, co se bude dít zítra, co za týden, natož za měsíc. Tak je třeba se taky dívat na obsah tohoto čísla Lyžařství, zvláště pak na materiály, které byly zařazeny těsně po uzávěrce (sir. 1—3): jako na dokument dokládající vzrušení oněch dnů.

Pokud jde o tematický okruh našeho časopisu, tedy lyžování. Pochopitelně, lyžařská obec je jenom malou částí naší společnosti. Či řečeno jinak a lépe: náš sport není v centru celospolečenského dění. Ale na druhé straně není přílišná nadsázka, když se řekne, že jsme národem patnácti miliónů lyžařů. Je třeba si uvědomit, že mnohé z úkolů a problémů, které stály před tímto lyžařským národem a speciálně před lyžařským svazem se do značné míry úspěšně řešilo už za předchozí „konstelace hvězd“. Ale stále plno problémů zůstává a nevyhne se jim ani za konstelace nastávající, chceme-li, aby se náš sport dále rozvíjel.

Teď však jde o to, aby tato konstelace měla zaručená taková pravidla, která by nedovolovala, aby se (obrazně řečeno) hrálo jenom na jednu branku. Aby se — jak řekl jménem sportovců na jednom statistickém shromáždění na Letné fotbalista Láda Vízek — hrálo o nás a s námi vždycky fair.

-red-

Prohlášení

My, reprezentanti ČSSR v běhu na lyžích protestujeme proti násilí, ke kterému došlo 17. listopadu 1989 v Praze. Ztotožňujeme se s požadavky studentů a umělců a s vyhlášením československých olympioniků. Chceme čestně a hrdě reprezentovat vlast, ve které nebude místo pro násilí, ale pro svobodu, demokracii, informovanost a tvořivý rozvoj celé společnosti. Proto požadujeme přímý a otevřený dialog a řešení současné situace politickými prostředky.

Reprezentanti ČSSR v běhu na lyžích

Ráno na letišti

Mám už letitou zkušenost. Chcete-li mluvit s našimi špičkovými závodníky, nejspíš je zastihnete na letišti. Když máte štěstí, zastihnete je všechny pěkně pohromadě. Jako se nám to stalo v úterý 5. prosince, kdy jsme v od-bavovací hale zastihli celé naše družstvo běžců před od-letem na závody Světového poháru do Ameriky. Salt Lake City, Canmore a v případě Havrančikové ještě Thunder Bay. Naším reportérským záměrem pochopitelně nebylo zpodobit závodníky ve smyslu „jaké výsledky očekáváte od nastávajících závodů“, protože až čtenáři dostanou číslo do ruky, bude už dávno po závodech. Spíš jsme chtěli vysondovat, jaká byla nálada v družstvu na začátku se-zóny, co říkají událostem vzrušeného československého podzimu, jak jsou na tom zdravotně, případně další za-jímavosti. První má slovo trenér „áčka“ mužů, dále dva držitelé bronzové medaile z OH a MS a nakonec „krá-lovna bílé stopy“.

BOHUSLAV RÁZL

K událostem doby: Začátek těchto událostí nás zastihl ve švédské Kiruně, kde jsme byli na soustředění a kde jsme se také dověděli o tom, co se dělo na Národní třídě.

Ladislav Švanda

Alžběta Havrančíková

Byla toho plná švédská televize, plné noviny, podobně jako událostí, které pak následovaly. Po příjezdu jsme se doma příliš nezdrželi, protože následovala cesta na další soustředění, tentokrát do rakouského Tauplitzu. Pochopitelně, že jsme k událostem v naší vlasti nemohli zůstat lhostejní. Všichni jsme se proto přihlásili k prohlášení našich olympioniků, které odsoudilo zárok proti studentům a které se přihlásilo k dodržování deklarace lidských práv. Musím konstatovat, že naše družstvo mělo před letošní sezónou zajištěny všechny podmínky pro optimální přípravu. Sportovci však také potřebují klidné zázemí a vědomí, že reprezentují demokratickou a svo-bodnou zemi.

Nastávající sezóna: V této sezóně není žádná vrcholná světová událost, jenom závody Světového poháru. Cíle, které jsme si předsevzali, bych rozdělil do tří bodů. Předně: ve Světovém poháru mít co nejvíce závodníků do 25. místa, ti totiž jezdí zadarmo. Za druhé: chceme vyzkoušet takový model přípravy, podle kterého bychom pak korigovali model přípravy před mistrovstvím světa ve Val di Fiemme. Za třetí pracovat na tom, aby se zlepšila úroveň našich klasiků. Určitým vrcholem letošní se-zóny bude pro nás Světový pohár v Novém Městě na Moravě.

Soustředění: Ideální soustředění bylo ve švédské Kiruně. V listopadu a na prašanu. Poněkud nás zaskočil nedostatek sněhu v rakouském Tauplitzu. Jenom 15 cm. Po vá-nocích nás čeká vysokohorská příprava v Itálii.

VÁCLAV KORUNKA

K událostem doby: Jsem zásadně proti tomu, aby se řešily věci způsobem, jako se to stalo v případě studentské demonstrace na Národní třídě. Pořád nemohu pochopit, že k tomu vůbec mohlo dojít. Jsem rád, že se poměry v našem státě zlepšily, ale když už se něco rozjelo, tak by se to mělo dotáhnout do konce.

Amerika: Máme zprávy, že je tam málo sněhu. Že se tedy pojedě na sněhu umělém a to je vždycky problém s mazáním. V rámci Světového poháru se pojedě v Canmore taky maratón klasicky. Bude se startovat po větších skupinách a mezi nimi budou časové rozestupy. To zna-

mená, že může vyhrát i závodník, který nedoběhne do cíle první, protože startoval například ve druhé skupině. Tento způsob závodění jsem už zažil v Itálii, jsem spíš pro individuální starty, ale vím, že hromadné starty jsou divácky atraktivnější.

Zdravotní problémy: Od minulé sezóny jsem měl tři výpadky v tréninku způsobené onemocněním. Na začátku léta jsem měl zánět slinivky břišní, uprostřed léta mi dali ruku do sádry (zlomil jsem si ji při pádu na kolečkových lyžích, když se rozbila jedna součástka) a na konci léta jsem měl velké bolesti zad.

LADISLAV ŠVANDA

K událostem doby: Co se stalo se studenty a co potom následovalo, to se týkalo nás všech. Proto jsme taky v našem prohlášení vyjádřili souhlas s požadavky studentů. Nemohli se k němu vyjádřit jenom ti reprezentanti, kteří byli zrovna na zájezdu v Sovětském svazu. Jsem přesvědčen, že pozitivní změny v naší společnosti se taky pozitivně odrazí v našem sportu.

Tauplitz: Byli tam s námi v Alpách reprezentanti NDR, Rakouska i NSR s jejich nejlepším závodníkem Behlem. Byly tam tvrdé podmínky, ale ideální počasí a vynikající příležitost, abychom si mohli porovnat své síly.

ALŽBĚTA HAVRANČÍKOVÁ

K událostem doby: Držím palce studentům, aby vše vyšlo. Je potřeba radikální změny. Chci reprezentovat stát, na který bych mohla být hrdá, kde je určitá morální a životní úroveň. Každý by měl začít od sebe, poctivě pracovat. Chce to změnu v myšlení, podporuji vše, aby to dobře dopadlo a co nejdříve se vyřešilo.

Do nové sezóny: Bojová nálada, dobrý psycholog a fyzický stav, jsem ve formě. O favoritkách vím ze společ-

ných soustředění, budou tam silné sestavy, silné státy na závodě od Ameriky vysílají minimálně čtyři závodnice.

Zdravotní problémy: Nic vážného. Pracuje s námi dobrý lékařský tým, který mě udržuje v optimálním zdravotním stavu.

Osobní život: Vystudovala jsem elektrotechnickou průmyslovku. Nedovedu si představit, že bych teď měla studovat vysokou školu, na to si při reprezentačních povinnostech netroufám. Co nejdříve se chci plně věnovat lyžování. Na vdávání nepomyslím, po skončení sportovní kariéry bych chtěla zůstat u sportu, ale zatím nemám představu, co přesně bych chtěla dělat. Trenérskou práci považuju za nevhodnou pro ženy (neustále na cestách, není možnost se věnovat rodině).

„Dopink“: Vozím s sebou talismana, kterého jsem dostala od šéfa firmy Kneissel na olympijských hrách před jedním závodem. Je to malý šašek. Bezprostředně před startem „dopuju“ z přehrávače naše písničky, které mi pomáhají odreagovat se (střední disco proud). Ráda čtu kriminální příběhy.

MICHAEL LOHNISKÝ
MONIKA SZABOVÁ

Milí lyžaři!

Události posledních dnů radikálně změnilы zdánlivě poklidný běh dějin naší země. Totalitní systém, v zoufalé snaze přesvědčit lid obušky o přednostech svých předstáv o socialismu, odpálil rozbušku, která strhla lavinu. V tomto fascinujícím společenském pohybu hledá své oprávněné místo i tělovýchovná organizace.

Lyžařské hnutí se upřímně přihlásilo k přestavbě, glasnosti a demokratizaci, jak to i proklamoval před rokem VII. sjezd ČSTV, a poctivě usilovalo o rozvoj v rámci daných podmínek. Tím více dnes vyjadřujeme podporu úsilí o pluralitní demokratickou společnost. Jsme přesvědčeni, že obnova společnosti, založená na demokracii, svobodě a humanitě povede k přirozenému výběru nejlepších lidí i nejlepších myšlenek ku prospěchu celé společnosti.

Jsme pro zachování jednoty tělovýchovné organizace, avšak na kvalitativně jiných, přísně demokratických základech, s odstraněním veškerého byrokratického balastu.

Nová dobrovolná a politicky nezávislá organizace musí být otevřená všem bez ohledu na politické přesvědčení a světonázorovou orientaci.

Na 25. března 1990 je svolán mimořádný sjezd ČSTV, aby projednal postavení a programové záměry nové organizace, schválil nové stanovy a zvolil nový ústřední výbor.

Věříme, že se nadcházející výroční členské schůze lyžařských oddílů a jednání svazů stanou demokratickým fórem k výměně názorů na budoucnost tělovýchovné organizace a zejména lyžařského hnutí. **Jednejme moudře, demokraticky, spravedlivě a tolerantně. Hodnoťme vždy podle výsledků práce, Schopností a charakteru.** Přitáhněme k práci v lyžování mladé (vždyť nám v minulých dnech ukázali, co v nich je) a spojme jejich elán se zkušenostmi a moudrostí starších. Pokusme se také najít nejlepší symbiózu sportu pro všechny se sportem vrcholovým, s respektováním postavení odborných profesionálních pracovníků ve vrcholové sféře.

Nedopusťme rozbroje a oslabení našeho lyžařského hnutí, jehož výsledky i mezinárodní prestiž u FIS se nadějně zlepšovaly. Chceme přece nadále usilovat o své místo v mezinárodním lyžařském dění, usilovat o přidělení vrcholných závodů včetně mistrovství světa. Neztratme tedy věrohodnost.

Vývoj dává za pravdu požadavkům na samostatnost, pravomoce i odpovědnost svazů. Dosavadní zásada nadřazenosti územních orgánů nad svazovými musí být napříště opuštěna. Rada svazů, utvořená nyní z předsedů výborů svazů ÚV ČSTV, je rozhodnuta při přípravě mimořádného sjezdu všechny oprávněné požadavky důsledně prosazovat.

Z pohledu nastávající lyžařské sezóny nám „setkání s historií“, které právě prožíváme, trochu komplikuje život. Nepromarněme ale příležitost, kterou nám poskytuje!

6. 12. 1989

MUDr. MILAN JIRÁSEK
předseda VSL ÚV ČSTV

Stanovisko

členů oddílů lyžování TJ Škoda Plzeň ke stanovisku ÚV ČSTV a k současnému dění v ČSSR.

My, členové oddílů lyžování TJ Škoda Plzeň sledujeme se zájmem dění v naší republice, podporujeme zdravé síly, které se v národě probudily a připojujeme se i my se svým stanoviskem:

Jsme pro společenský dialog všech sil, kterým jde o blaho naší socialistické vlasti sdružených v NF, Občanském fóru a dalších občanských aktivitách.

Jsme pro úplné a objektivní objasnění zákroku pořádkových sil proti studentům dne 17. listopadu 1989, stanovení jmenovitě odpovědnosti a vyvození důsledků proti vlníkům. Oceňujeme vysokou angažovanost SSM, studentů a ostatní mládeže i sportovců při prosazování politických reforem.

Jsme pro demokratický právní stát, pro urychlené přijetí zákonů shromažďovacího, spolčovacího, petičního a tiskového a pro svobodné volby.

Prohlašujeme, že mezi základní lidská práva patří i zdraví a zdatnost, tím spíše, že zdraví a zdatnost obyvatelstva jsou neuspokojivé. Proto žádáme novelizaci zákona o tělesné výchově a garanci státní podpory tělesné výchovy, sportu a turistiky. V činnosti ČSTV jsme pro hlubší orientaci na sport pro všechny.

Jsme pro jednotu tělovýchovné organizace při vysokém stupni demokratického uspořádání, velké samostatnosti svazů a tělovýchovných jednot a plném uplatnění práv členů.

Požadujeme stejné společenské uznání pro práci dobrovolných cvičitelů a trenérů zejména mládeže jako pro jiné funkcionáře NF (např. SSM, PO, ROH, politických stran).

Žádáme urychlené projednání zrušení hraničních pásem v našich horských oblastech stejně jako zavedení malého pohraničního styku.

Účastníci výroční členské schůze oddílů lyžování TJ Škoda Plzeň konané dne 27. 11. 1989 od 18.00 hodin v Plzni.

Světové poháry

SJEZDOVÉ DISCIPLÍNY

Muži

Park City, USA 21. 11. 1989 obří slalom (převýšení 390 m, v obou kolech 48 branek): 1. Furuseth [Nor.] 2:14,56 (1:07,30 a 1:05,00), 2. Zurbriggen [Švýc.] — 1,47 (1:08,32 a 1:07,71), 3. Camozzi [It.] — 2,01 (1:09,08 a 1:07,49), 4. Bittner [NSR] — 2,07 (1:09,27 a 1:08,38), 5. Strolz [Rak.] — 2,42 (1:09,43 a 1:07,55), 6. Grünigen [Švýc.] — 2,44 (1:09,02 a 1:07,98), 7. Henning [Švéd.] — 2,51, 8. Eberharter [Rak.] — 3,09, 9. Piccard [Fr.] — 3,32, 10. Mayer [Rak.] — 3,48, 11. Gaidet [Fr.] — 4,00, 12. Žan [Jug.] — 4,37, 13. Salzberger [Rak.] — 4,46, 14. Aamodt [Nor.] a Nilsson [Švéd.] oba — 4,48.

Waterville Valley, USA 29. 11. 1989 slalom (převýšení 211 m, v prvním kole 72, ve druhém 71 branek): 1. Tomba [It.] 1:56,24 (57,96 a 58,28), 2. Zurbriggen — 1,73 (59,15 a 58,62), 3. Girardelli [Luc.] — 2,31 (59,46 a 59,09), 4. Furuseth — 2,35 (59,40 a 59,19), 5. Bittner — 2,70 (59,51 a 59,43), 6. Gstrein [Rak.] — 2,88 (59,78 a 59,34), 7. Ladstätter [It.] — 2,89, 8. McGrath [USA] — 2,98, 9. Tritscher [Rak.] — 3,34, 10. Berra — 3,56, 11. Accola [oba Švýc.] — 3,57, 12. Grünigen — 4,20, 13. Wallner [Švéd.] — 4,39, 14. Knöri [Švýc.] — 4,46, 15. Nilsson — 4,82.

Waterville Valley, USA 30. 11. 1989 obří slalom (převýšení 399 m, v prvním kole 54, ve druhém 56 branek): 1. Kälin [Švýc.] 2:38,49 (1:17,08 a 1:21,41), 2. Eriksson [Švéd.] — 0,26 (1:17,84 a 1:20,91), 3. Mader [Rak.] — 0,64 (1:17,60 a 1:21,53), 4. Hangl [Švýc.] — 0,80 (1:16,13 a 1:23,16), 5. Girardelli — 1,05 (1:17,95 a 1:21,58), 6. Pieren [Švýc.] — 1,12 (1:17,40 a 1:22,21), 7. Zurbriggen — 1,35, 8. Berthold — 1,57, 9. Salzgeber — 1,88, 10. Walk [všichni Rak.] — 2,03, 11. Roth [NSR] — 2,04, 12. Camozzi — 2,20, 13. Aamodt — 2,21, 14. Stangassinger [Rak.] — 2,57, 15. Pesando [It.] — 2,58.

Mount St. Anne, Kanada 2. 12. 1989 slalom (převýšení 220 m, v prvním kole 64, ve druhém 65 branek): 1. Stangassinger 1:43,51 (51,25 a 52,26), 2. Gstrein [Rak.] — 0,49 (51,79 a 52,21), 3. Girardelli — 0,97 (52,06 a 52,42), 4. Okabe [Jap.] — 1,32 (53,30 a 51,53), 5. Mader — 1,63 (52,49 a 52,65), 6. Furuseth — 1,73 (52,28 a 52,96), 7. Berthold [Rak.] a Bittner oba — 1,75, 9. Ladstätter — 1,79, 10. Accola — 1,87, 11. Nilsson — 1,92, 12. Strolz — 4,33, 13. Benedik [Jug.] — 4,46, 14. Polig [It.] — 4,51, 15. Grünigen — 5,12.

Mount St. Anne, Kanada 3. 12. 1989 obří slalom (převýšení 380 m, v obou kolech 54 branek): 1. Mader 2:31,04 (1:16,84 a 1:14,20), 2. Furuseth — 0,25 (1:16,77 a 1:14,52), 3. Bittner — 0,52 (1:17,01 a 1:14,55), 4. Nierlich [Rak.] — 0,68 (1:17,63 a 1:14,09), 5. Eberharter — 0,95 (1:17,70 a 1:14,27), 6. Tomba — 1,66 (1:18,22 a 1:14,48), 7. Wasmeter [NSR] — 1,90, 8. Berthold — 1,95, 9. Stangassinger — 2,29, 10. Wallner [Švéd.] — 2,33, 11. Gstrein a Pesando oba — 2,42, 13. Roth — 2,62, 14. Strolz — 2,65, 15. Camozzi — 2,77.

Ženy

Park City, USA 25. 11. 1989 slalom (převýšení 168 m, v obou kolech 60 branek): 1. Schneiderová [Rak.] 1:34,65 (1:34,65 a 47,77 a 46,88), 2. Maierhoferová — 1,32 (48,26 a 47,71), 3. Wachterová — 1,57 (48,25 a 47,97), 4. Kronbergerová — 1,83 (48,22 a 48,26), 5. Buderová

(všechny Rak.) — 1,88 (48,78 a 47,75), 6. Nilssonová [Švéd.] — 2,26 (48,73 a 48,18), 7. Terzianová [USA] — 2,38, 8. Anderssonová [Švéd.] — 2,47, 9. Strobová — 2,68, 10. Ladstätterová (obě Rak.) — 2,76, 11. Zingerová [Švýc.] — 2,86, 2. Stöcklová [Rak.] — 2,90, 13. Gerschová [NSR] — 3,41, 14. Luccoová [It.] a Bowersová [USA] obě — 3,64.

Park City, USA 26. 11. 1989 obří slalom (převýšení 342 m, v obou kolech 46 branek): 1. Bouvierová [Fr.] 2:15,97 (1:08,37 a 1:07,60), 2. Roffeová [USA] — 1,23 (1:09,06 a 1:08,14), 3. Wachterová — 1,54 (1:09,67 a 1:07,84), 4. Pušniková [Jug.] — 1,68 (1:09,86 a 1:07,79), 5. Haasová [Švýc.] — 1,89 (1:09,46 a 1:08,40), 6. Gergová [NSR] — 1,96 (1:09,36 a 1:08,57), 7. Melerová [NSR] — 2,29, 8. Quittetová [Fr.] — 2,41, 9. Mösenlechnerová [NSR] — 2,42, 10. Terzianová [USA] — 2,54, 11. Dedlerová [NSR] — 2,88, 2. Kronbergerová — 3,00, 13. Walliserová [Švýc.] — 3,10, 14. Lacasseová [Kan.] — 3,13, 15. Twardokensová [USA] — 3,70.

Vail, USA 2. 12. 1989 superobří slalom (převýšení 478 m, 39 branek): 1. Mösenlechnerová 1:25,67, 2. Wolfová [Rak.] — 0,29, 3. Gergová — 0,64, 4. Walliserová — 0,82, 5. Thysová [USA] — 1,03, 6. Dedlerová — 1,20, 7. Perciová [Kan.] — 1,43, 8. Quittetová — 1,48, 9. Kronbergerová — 1,62, 10. Zurbriggenová [Švýc.] — 1,75, 11. Roffeová — 1,86, 12. Terzianová a Haasová obě — 1,99, 14. Schusterová [Rak.] — 2,03, 15. Schneiderová — 2,07.

Vail, USA 3. 12. 1989 obří slalom (převýšení 358 m, v obou kolech 47 branek): 1. Wachterová 2:18,29 (1:07,16 a 1:11,13), 2. Roffeová — 0,82 (1:07,68 a 1:11,43), 3. Schneiderová — 1,30 (1:08,42 a 1:11,17), 4. Wolfová — 1,80 (1:08,72 a 1:11,37), 5. Meierová — 1,82 (1:08,88 a 1:11,23), 6. Zurbriggenová — 2,37 (1:09,24 a 1:11,42), 7. Mösenlechnerová — 2,56, 8. Bouvierová — 2,72, 9. Ederová [Rak.] a Gergová obě — 2,91, 11. Quittetová — 3,05, 12. Dedlerová — 3,21, 13. Figiniová [Švýc.] a Salvenmoserová [Rak.] obě — 3,24, 15. Svetová [Jug.] — 3,58.

SKOKANI

Thunder Bay, Kanada 3. 12. 1989 (K 120 m): 1. Thoma [NSR] 224,0 (118 a 115), 2. Kuttin [Rak.] 223,5 (118 a 117), 3. Nökköla [Fin.] 223,0 (116 a 119), 4.

Uлага [Jug.] 218,5 (118,5 a 114), a Boklöv [Švéd.] 218,5 (118,5 a 117), 6. Heumann [NSR] 217,0 (117 a 114,5), 7. Tällberg [Švéd.] 216,0 (110 a 113), 8. Felder [Rak.] 213,5 (114,5 a 113,5), 9. Sakala (114,5 a 113,5), 10. Nykänen 212,0 (114,5 a 113,5), 11. Vervejkin [SSSR] 211,0 (115 a 112,5), 12. Jež 208,5 (112 a 113), 13. Parma 205,0 (112 a 110), 14. Leonhardt [NSR] 204,5 (113 a 110,5), 15. Laakonnen [Fin.] 204,0 (112 a 109).

* 8. 11. 1899 se narodil **John Lindgren**, švédský běžec na lyžích, dvojnásobný mistr světa. — 11. 11. 1939 se narodila **Klavdija Bojarskichová**, vynikající běžkyně na lyžích, trojnásobná olympijská vítězka a dvojnásobná mistryně světa. — 20. 11. 1949 se narodil vynikající finský běžec na lyžích **Juha Mieto**, olympijský vítěz 1976.

ANDY GRÜNENFELDER, švýcarský lyžařský reprezentant, bronzový z olympijské padesátky, měl v přípravě na ledovci těžký pád. Utrpěl zlomeniny v lýtku a kotníku. Letos se na sněhu zřejmě neobjeví.

JAN BOKLÖV, vynikající švédský skokan na lyžích, vítěz Světového poháru, je na válečné noze se svou federací, vyhrožuje jí dokonce bojkotem nastávající sezóny. Důvod? Funkcionáři podepsali smlouvu se sponzory, ale závodník má v tomto směru své privátní — nepochybně i výnosnější — zájmy a odmítá se podřítit.

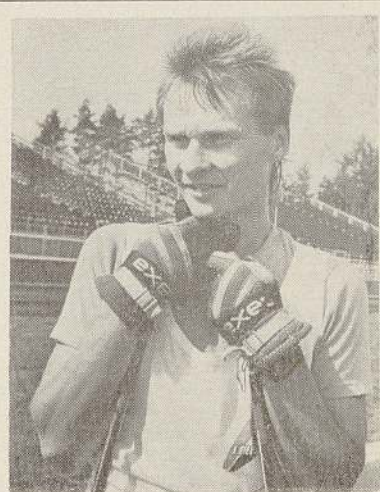
BULHAR DIMITAR ANGELOV minul při závodech ve slalomu jednu branku. Rozhodčí na to nepřišli, ale závodník je na jejich omyl a svou chybu upozornil. Byl vyhlášen Rytířem roku.

1 OTÁZKA ODPOVĚĎ

Odpovídá PAVEL BENC
bronzový z mistrovství světa
na Hungaroringu

Nejsou lyže jako lyže. Jaké jsou lyže kolečkové a jak se na nich jezdí?

Kolečkové lyže se dají srovnat se „sněhovými“ jenom do určité míry. Oproti normálním lyžím mají jednu výhodu. Nemusí se mazat, odpadá tak jedna převelká starost. Zato jsou více poruchové. Kolečka se polámou a udělají báb, kdy to člověk nejméně čeká. Vý-

hodu mají závodníci těžší. Ty žene setrvačností, zvláště při jízdě s kopce. To není můj případ, proto se snažím výhodu těžkých borců eliminovat cyklistickým způsobem, maximálně využívám jízdly — jak říkají cyklisté — v háku.

VYVRCHOLENÍM TRÉNINKOVÉHO TÁBORA čs. běžců ve švédské Kíruně byly závody, kterých se zúčastnili i Norové. Nejlepší z nich Ulvang skončil až pátý, za Bencem, Korunkou, Svandou a Nyčem.

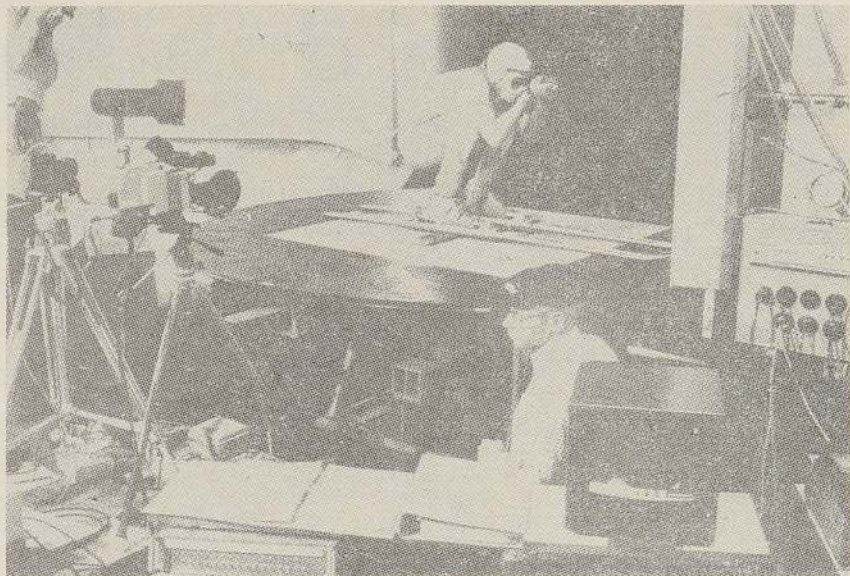
MATJAS ŽUPAN je největší nadějí jugoslávských skokanů na lyžích pro letošní sezónu. Společně s Debelakem má nyní nového trenéra v osobě Jelka Grose, což prý přináší dobré výsledky. „Je to velmi klidný typ závodníka, škoda jen, že ztratil uplynulé dva roky. Příliš se koncentroval na fyzickou kondici, podcenil však technickou stránku věci. To je nutno nyní dohnět.“ Technický ředitel družstva Tojse Gorjanc sdílí na prahu nové zimy optimismus: „určitě se výrazně prosadíme a navážeme na úspěchy z olympijských her v Calgary. Župan roste, Debelak si mnohem více věří, Ulaga s Lotričem se ohromným způsobem dovedou koncentrovat na svou přípravu. V celém týmu vládne mnohem větší pohoda, všichni trenéři táhnou za jeden provaz. Soupeři s námi musí vážně počítat.“

KANDIDÁTI MS. Kongres FIS 20. až 27. května 1990 v Montreux (Švýc.) bude kromě jiného posuzovat kandidatury na příští světové šampionáty. Na rok 1995 je mezi uchazeči o klasičké MS opět Harrachov, který se již pochlubil zajímavou propagační brožurou, dokonce s předběžným programem šampionátu. Bude mít ale konkurenty v Ramsau (Rakousko), Thunder Bay (Kanada), Trondheimu (Norsko) a v jugoslávské Planici. Kandidáti na alpské MS: Val Gardena, Laax, oblast Mont Blanc, Sierra Nevada, Las Lenas, Garmisch-Partenkirchen, Borovec.

ULRIKE MAYEROVÁ, rakouská mistryně světa ve sjezdovém lyžování, prohlásila nedávno, sedm týdnů po narození dcery, že vážně pomýšlí na návrat na bílé svahy. „Chtěla bych stihnout ještě tuto sezónu,“ říkala sjezdařka. „Uvidíme, nakolik zvládnou mateřské povinnosti a trénink.“ A uvidíme také, jak vážně svá slova myslí!

MARJO MATIKAINENOVÁ, jedna z nejlepších světových lyžařských běžkyň, prohlásila v minulých dnech, že v této sezóně se bude zúčastňovat výhradně domácích závodů. Své rozhodnutí zdůvodnila finská reprezentantka nedostatkem času na přípravu. Hodlá totiž v co nejkratší době dokončit svá vysokoškolská studia.

V ROCE 1993 uspořádají Švédové mistrovství světa v klasických disciplínách ve Falunu. Protože by rádi dosáhli co nejlepších výsledků, vytvořili speciální družstva mladých závodníků ve věku 16–19 let, pod názvem Tým '93. Jejich členové mají všestrannou prioritu.

V kanálu

se ocitají švýcarští sjezdaři aspoň čtyřikrát do roka. V říjnu se sešli ve větrném kanálu čili aerodynamickém tunelu firmy Emmen LU, která vyrábí letadla. Celkem sedmapadesát kamer, detektorů a čidel tam shlíželo na jejich sjezdový postoj a trenéři Karl Frehsner a Sepp Stalder hledali cestičky k ukrajování dalších setinek z výsledného času. Setinek? To není nejpřesnější. Tentokrát počítač zjistil, že při časech kolem 50 sekund znamená ideální sjezdový postoj s výrazně předsunutými rukama náskok až 2 sekundy!

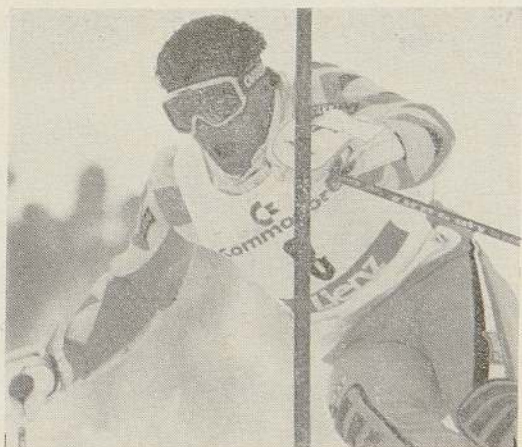
Ovšem to nebylo jediné, proč se Švýcaři v kanálu sešli. Ještě se tu zkušely nové kombinézy firmy Descente. Hans Hess, specialista firmy, který se už od sezóny 1970–71 stará o oblečení týmů, pak prohlásil: „Naši odborníci tvrdí, že se dostali na hranice současných možností. Už neexistují žádné rezervy ve zdokonalování kombinéz.“

Dvě stě kombinéz ušitých pro Švýcary v srpnu a září 1989 tedy znamená dvě stě vrcholů lyžařské vědy a techniky. Jsou ovšem tak drahé, že je snad škoda vůbec si je oblékat, jak prohlásil švýcarský šéftrenér Karl Frehsner. (Na snímku Peter Müller ve větrném kanálu.)

ROZMARY ESTÉTA

Když Alberto Tomba uzavřel pro sezónu 1989–1990 smlouvu s francouzským výrobcem vázání Look a tedy takřkajíc přestoupil, zaslíbení dobře věděli, odkud vítr fouká. Výrobce jeho lyží Rossignol hodlá jít ve stopách Salomonu a Atomicu a připravuje výrobu kompletních kolekcí lyžařského vybavení. Kromě lyží od letoška vyrábí i boty a postupem času chce převzít i výrobu vázání Look. Čili — Tombův přestup nepředstavuje nic napínavého. Ovšem to byl nebyl kapriciózní Alberto, aby z toho neudělal show aspoň pro důvěřivou laickou veřejnost.

Reportéři švýcarského listu Blick řekl: „Vázání Look dávám přednost proto, že jeho tyrkysově modrá a zelená barva se nejlépe hodí ke kombinéze mé firmy Silvy. Proto jsem přestoupil. Nemám rád, když lyžař hýří

všemi barvami a ty barvy přitom neladí.“

Blick to otiskl, Tomba s gusem přečetl a potom označil Blick za svoje nejmilejší noviny.

Nechtější dobíhat ztrátu

Titulek přesně vyjadřuje hlavní cíl i náplň letní přípravy našich sdruženářů. V minulých sezónách vždy až v běžecké části napravovali to, co pokazili ve skoku. Někdy s lepšími, jindy poněkud s horšími výsledky, se jim to podařilo. Ovšem ve světové špičce nestačí být dobrým běžcem, základ úspěchu se tvoří již po skokanské části závodu sdruženého. Listopad znovu strávili sdruženáři v běžecké stopě: Společně se specialisty na tuto disciplínu ladili formu až za polárním kruhem ve švédské Kiruně. Těsně před odjezdem na sever přijal nabídku povykládat si o současné situaci trenér sdruženářů **VLADIMÍR SEIDL**:

V přípravě zkusíme některé nové věci. Dvakrát jsme navštívili dachsteinský ledovec. I když v kratších intervalech, než v minulém roce. V srpnu a v září o den déle. Více jsme využívali domácích podmínek, hlavně můstky s keramickou stopou. Hodně nám pomohla k odstranění chyb i dynamometrie. Olomoucká laboratoř měří přesnost a razanci odrazu.

● Co bylo největším kladem letní přípravy?

Především možnost skákat na keramické stopě ve Vysokých Tatrách a ve Frenštátě. Přitom převážná část tréninků se uskutečnila na relativně ideálním povrchu. Proto jsme také neješli na závěr letní přípravy na Dachstein a končili na můstku s ledovou stopou. Jsem zvědav, jak se letošní léto odrazí na výsledcích v zimě. To proto, že se řada závodníků zlepšila i ve skoku. O sdruženářích se říkalo, že jsou spíše běžci a ztrátu ve skocích jen dobíhají. Chtěli bychom toto tvrzení letos konečně vyvrátit.

● Jaké jsou k tomu předpoklady? V loňské sezóně všechno záviselo jen na úzké špičce našich závodníků.

Konkurence uvnitř kolektivu se zvýšila. Loň výkonnostně vyčnívali nad ostatní Kopal a Repka. Letos se všichni ve výsledcích prolínají. Tlak na špičce bude silnější.

● Co očekáváte od švédské přípravy na běžkách?

O tomto problému se stále dlouze diskutuje. Hlavní otázku debat je, zda má pro nás význam jezdit na specializovanou běžeckou přípravu. Mám na celou věc takový názor: podobný model měli v listopadu i „kombinační“ za slavné éry. Navíc v listopadu stejně není nikde na můstcích sníh. Tak můžeme aspoň v klidu na kvalitních tratích najet základní kilometry.

● S jakým cílem vstupujete do nového ročníku Světového poháru?

Chceme si vjezdit šest placených míst. V převedení do srozumitelnější mluvy to znamená skončit v hodnocení národů do 6. místa a v jednotlivcích mít v první pětadvacítce tři závodníky. Seriál Světového poháru bude pro nás příznivý, čtyři závody se uskuteční v socialistických zemích. Tato část začne v Oberhofu, další dva díly budou v SSSR v Leningradě a v Moskvě. Zde se bude po-

prvé skákat na novém můstku na Leninských horách. Celá část se ukončí ve Vysokých Tatrách.

● V termínovém kalendáři letos chybí mistrovství světa, či olympijské hry. K jakému bodu budete ladit vyvrcholení sezóny?

Samozřejmě se musíme předvést hlavně v domácím prostředí. To znamená v únoru při Světovém poháru na Štrbském Plese. Příležitost změřit síly s nejsilnější konkurencí světa dostane dvanáct našich závodníků. A v únoru chceme vystupňovat výkony do maxima i proto, že o rok později ve stejném termínu bude mistrovství světa ve Val di Fiemme v Itálii.

● Jaká je perspektiva čs. sdruženářů z pohledu příštích olympijských her?

Momentálně máme perspektivní kolektiv pro oba mistrovství světa a pro mistrovství světa v Itálii i pro olympijské hry. Nejstarším sdruženářem je Kopal, který je jasně perspektivní pro oba tyto sportovní vrcholy. A v závětrí za zkušenými závodníky jsou i nadějní junioři. Zatím je možná předčasně je jmenovat, navštívenku dají určitě sami svými výkony.

Rozbor výkonů jednotlivých reprezentantů z pohledu jejich trenéra Seidla:

MIROSLAV KOPAL byl na tom výkonnostně v letní přípravě stejně jako loni. Jen s tím rozdílem, že se letos nepřipravoval úplně na doraz. Svými standardními výkony by měl patřit do světové desítky, nejhůře patnáctky.

FRANTIŠEK ŘEPKA je výborný běžec. Letos se zakoušel do techniky skoku. Výsledek na sebe nedal dlouho čekat, neboť se zlepšil v kontrolních závodech. Na Štrbském Plese dokonce vyběhal po skoku v prověřkovém závodě na tratě jako první. Přitom v běhu patří mezi pět nejlepších na světě.

RADEK SKOPEK se zlepšil ve skoku. Měl ale řadu výpadků v tréninku pro nemoc. Jediný má letos před sebou vrcholnou soutěž — mistrovství světa juniorů. Přesto dostává možnost přípravy ve Švédsku, patří do světové špičky.

MICHAL PUSTEJOVSKÝ je závodníkem bez výpadků. Potvrdil zlepšení v běhu, ve skoku dokáže podat dobrý výkon. Zde by potřeboval větší stabilitu v délkách skoků.

JAROSLAV KERDA měl letos hodně smůly v podobě zranění. Hned na prvním výcvikovém táboře v Bojnici měl pád na kole, potom spadl i na můstku a poranil si ramię, což znamenalo přípravu.

FRANTIŠEK MÁKA měl v závěru uplynulé sezóny vážné zranění a podrobil se operaci kolena. Po letní přípravě je na tom běžecky znovu dobře. Na posledním výcvikovém táboře v Oberhofu v NDR vyhrál při neúčasti Řepky v kontrolním závodě skok i běh. Tím si také řekl o konečnou nominaci do Švédska.

JOSEF KOVÁŘÍK je letos v reprezentaci nováčkem. Loni vyhrál celostátní zebříček. Běžecky zdatný, začal se ale zhoršovat v technice skoku. Právě v tomto bodě má největší rezervy.

PETR VRBIČAN je spíše skokanským typem závodníka, což potvrdil stabilními výkony na můstcích v průběhu celé sezóny. Naopak běžeckou zdatnost nedokáže uplatnit na lyžích, protože má problémy s technikou. Po výronu měl navíc tři týdny nohu v sádře, výpadek se mu ale již podařilo dohnat.

Sdruženáři-junioři před tréninkem na ledovci. Zleva Jiří Hradil, Milan Kučera, Martin Bayer, trenér Petr Škvaridlo, Zbyněk Pánek a Rostislav Kraus. Snímek Josef Kuthel

JIRÍ POŠVÁR

CO NOVÉHO V RAKOUSKU (1)

Technika sjíždění oblouky závodníků udává obvykle tón technice, která se vyučuje na lyžařských kursech. Nedávné, dnes již všeobecně rozšířené, novinky byly kupř. „technika přestoupení“, „samostatná práce dolních končetin“, „řezané vedení oblouku“ a „vystřelované oblouky“. Postupně se začaly objevovat ve vyučované technice oblouků od konce šedesátých let a dnes jsou samozřejmě mostí ve valné většině metodik výuky lyžování v celém světě.

VÝVOJ SE VSAK NEZASTAVIL

Nové postřehy a výklady techniky závodníků a jejich aplikaci ve výuce je možno i dnes pozorovat v řadě zemí. Trenéři a metodici upozorňují na mechanismy jako např. „nástavba tlaku“, „uvolnění po nástavbě tlaku“, „odlehčení směnou postoje pro oblouk“, „směna předsunutí lyže“, „směna oblouků“ atd.

Tyto termíny se dosud používaly v různém znění a výkladu. Mezinárodně byly zpracovány a vyloženy v letošním roce na zasedání Intertermu, který je pracovní skupinou Interski pro terminologii. Všimněme si těch pojmů, které se týkají našeho pojednání (vedle nových „pracovních“ českých termínů uvádíme i názvy v němčině, která je lyžařským mezinárodním terminologickým jazykem).

NÁSTAVBA TLAKU (Druckaufbau)

[Obr. 1a, 1c, 2a, 3c, 3f — nástavba tlaku snížením a náponem dolní končetiny]

V průběhu změny směru (převážně ke konci oblouku) vytvořit dodatečnou složku síly souhlasnou s normálou svahu zatížením snížením, případně zatížením snížením a zvýšením (náponem dolní končetiny příp. dolních končetin) a tím zdůraznit záběr hran.

Pozn.: Nástavba tlaku pomáhá provést jistěji a přesněji „směnu oblouků“.

UVOLNĚNÍ PO NÁSTAVBĚ TLAKU (Lösen nach dem Druckaufbau)

[Obr. 1b, 2b, 3b, 3d, 3g]

Napřímení a uvolnění po nástavbě tlaku na základě následujících souvislostí:

a) Na nástavbu tlaku za účelem směny oblouků se napojuje fáze náklonu vzad a současného uvolnění. Náklon vzad způsobí napřímení trupu. To lyžař podle situace posiluje (se zřetelem na příští nástavbu tlaku) případně až k napřímení celého těla.

b) Směnou postoje pro oblouk vzniká fáze odlehčení. V průběhu této fáze uvolní lyžař v potřebné míře svalové napětí.

POSTOJ PRO OBLOUK (Kurvenlage)

[Obr. 1a, 1c, 2a, 2de, 3c, 3e, 3f]

Postoj bezprostředně před změnou směru nebo v jejím průběhu, při němž lyžař své těžiště (ve vztahu ke změně směru) přesunuje dovnitř. Tím vyrovnává odstředivou sílu gravitací a zabrání tak přepadnutí ven z oblouku.

ODLEHČENÍ SMĚNOU POSTOJE PRO OBLOUK

(Entlasten durch Wechsel der Kurvenlage)

[Obr. 2b, 3b, 3d, 3g]

Odlehčení zdvihem, k němuž dochází při směně postoje pro oblouk.

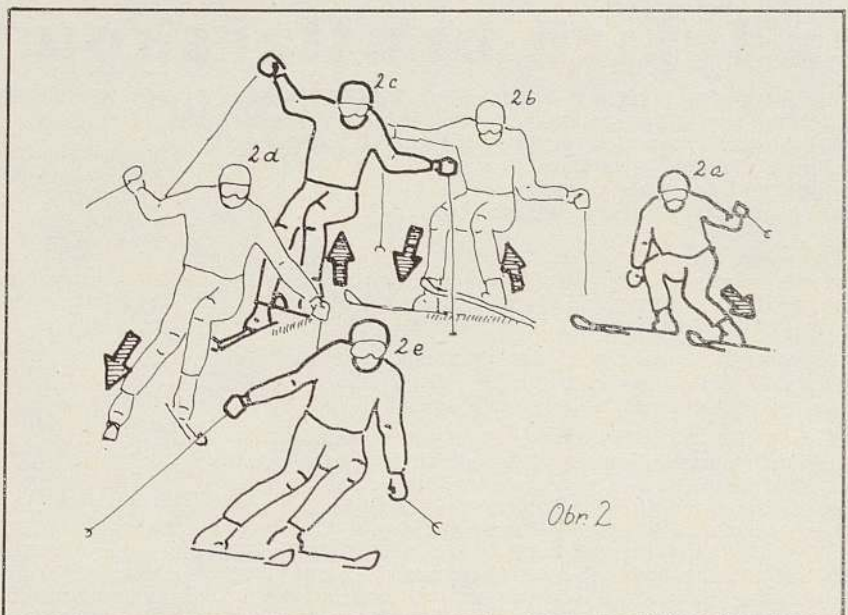
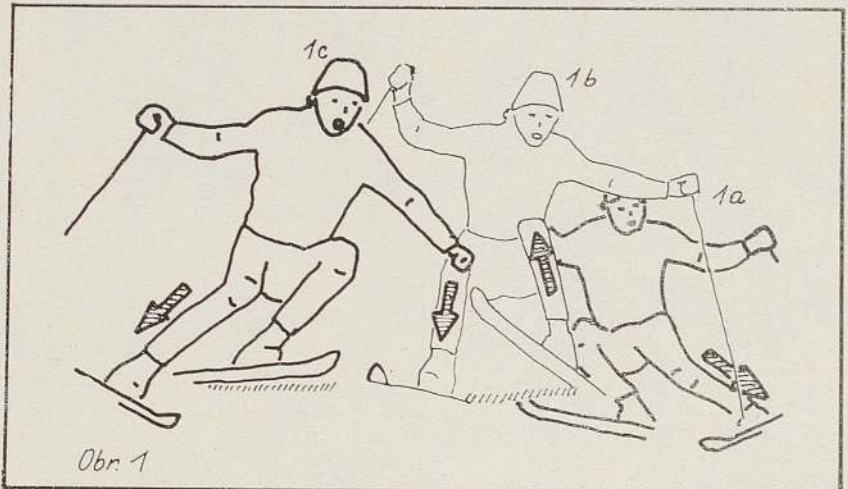
SMĚNA OBLOUKŮ (Schwungwechsel)

[Obr. 2a + 2b + 2c, 3c + 3d + 3e]

Fáze přípravy plus fáze zahájení oblouku při sjíždění napojovanými oblouky.

Pozn.: a) Při napojovaných obloucích začíná fáze přípravy již v poslední části fáze vedení předchozího oblouku.

b) Při výuce je dnes běžné, že se nenacvičují jednotlivé oblouky, nýbrž napojované oblouky, tzn. sjíždění oblouky. Přičemž je třeba se více zaměřit na směnu oblouků než na jejich průběh.

**SMĚNA HRAN
(Kantenwechsel)**

Převedení lyže z hranění jednou hranou na hranění hranou druhou.

**POHYB SMĚNY HRAN
(Umkantbewegung)**

Otáčení lyže podél podélné osy, při němž úhel hranění prochází hodnotou 0° a směr otáčení dále pokračuje.

Pozn.: Na rozdíl od „směny hran“ nemusí „pohyb směny hran“ probíhat při dotyku s podložkou.

**SMĚNA ZATÍŽENÍ
(Belastungswechsel)**

Směna v rozložení sil, jimiž lyžař působí, z jedné lyže na druhou lyži/proti druhé lyži.

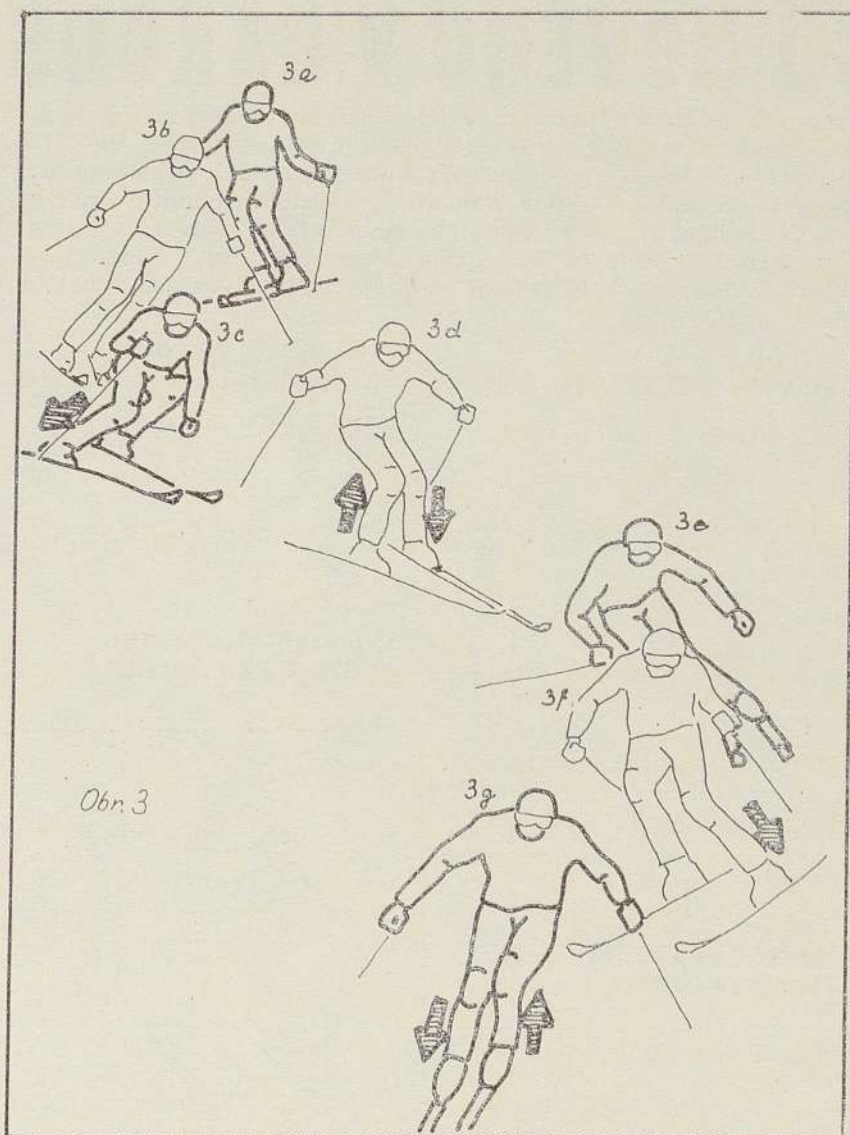
Pozn.: Směna zatížení je také přemístění všech sil z jedné na druhou lyži/proti druhé lyži. Tento případ se označuje obvykle jako „přestoupení“. „Na lyži“ znamená, že nevzniká žádná významná složka síly, která by vzhledem k lyžaři působila směrem ven. „Proti lyži“ znamená, že vzniká významná složka síly, která vzhledem k lyžaři působí směrem vně oblouku.

**SMĚNA PŘEDSUNUTÍ
LYŽE (Skiwechsel)**

Pohyb lyží, ke kterému dochází při směně předsunutí jedné lyže v předsunutí lyže druhé.

Pozn.: Ve fázi vedení oblouku je vnitřní lyže vzhledem k lyži vnější předsunuta. (Při telemarském oblouku je situace opačná). Ke směně předsunutí lyže dochází tudíž převážně při směně oblouků. Směna oblouků je zpravidla dále spojena se směnou hran, se směnou zatížení a se směnou poměrů předozadního zatížení. (Pokračování v příštím čísle)

Píše a kreslí: JIŘÍ SOUKUP

Programový učební postup běhu na lyžích bruslařskou technikou

Přes počáteční problémy se od sezóny 1984—1985 běh na lyžích bruslařskou technikou plně zabydlel v závodním lyžování. S rozvojem materiálně technické základny se bruslení začíná uplatňovat i v rekreačním sportu a lze předpokládat jeho možné zařazení i do výuky lyžování na lyžařských kursech určitých typů škol.

Na našem pracovišti se problematikou didaktiky bruslení zabýváme od roku 1985. Jedním s pracovních výstupů je i učební program pro nácvik bruslařské techniky sestavený ve spolupráci s M. Fellnerem.

Ke konstrukci programu jsme přistoupili v souladu s Frömelem (1984) ve třech fázích: diagnosticko analytické, syntetické a verifikačně optimalizační.

V úvodní diagnosticko analytické fázi jsme se zabývali analýzou podmínek, ve kterých předpokládáme využití programového učebního postupu a analýzou učiva. V kontextu s tím, je nutno uvést, že daný program je určen pro výuku posluchačů VŠ, oboru tělesné výchovy. A to v podmínkách dvou výcvikových kursů, v rozsahu jež odpovídá polovině běžecského výcviku na těchto kursech, tedy 8 až 10 jednotek. Kvantita a odborná úroveň informací prezentovaných programem odpovídá předpokládaným zna-

lostem, pohybovým dovednostem a schopnostem studentů tělesné výchovy.

Při analýze učiva, zvl. struktury pohybových dovedností, jsme se opírali o rozbor techniky bruslení podle Potměšila (1986). Ve shodě s autorem dělíme bruslařský způsob z pohledu práce nohou a práce paží na pět základních prvků:

- oboustranné bruslení s odpichem soupaž jednodobé,
- oboustranné bruslení s odpichem soupaž dvoudobé,
- jednostranné bruslení s odpichem soupaž,
- oboustranné bruslení s odpichem střídopáž,
- oboustranné bruslení bez odpichu paží.

Hlavní částí syntetické fáze byla tvorba jednotlivých programovaných tzv. dílců. Pro stanovení dílčích cílů jsme se snažili najít takovou formu, která by stanovila jednoznačná kritéria a umožnila posoudit, zda cíle byly splněny.

Uspořádání dílců v koncept učebního programu jsme provedli na základě dříve uskutečněných analýz s využitím matice pro analýzu závislosti dílčích cílů. Z hlediska struktury jsme se rozhodli pro uspořádání 12 programovaných dílců do lineárního programovaného postupu.

Pro ověření účinnosti učebního programu byl v rámci pětidenního soustředění testován soubor náhodně vybraných posluchačů pedagogické fakulty ($n = 16$). Učební programovaný postup byl realizován v 8 jednotkách, včetně vstupního a výstupního testu. Probandi absolvovali bruslařskou techniku vždy stejnou, pásovou technikou upravenou trať (muži 4 km, ženy 2,5 km). Získaná data byla porovnána párovým testem pro závislé výběry. Výsledky potvrdily předpoklad, že daný program bude mít kladný vliv na úroveň sledovaných pohybových dovedností. Z výsledků pedagogického sledování vyplynulo, že všichni zúčastnění zvládli všech pět prvků bruslení na takové úrovni, že jsou schopni je v základní formě předvést a využít v souvislém běhu terénu.

Jednotlivé dílce učebního programu obsahují tyto body: cíl, podmínky, úkol, zaměření, fotodokumentaci, kontrolu a sebekontrolu. Zde, ve zkrácené verzi, uvádíme pouze cíl, úkol a kontrolu.

Programovaný učební postup pro nácvik bruslení:

● DÍLEC 1

Cíl: Zdokonalit aktivní práci paží při běhu jednobohém soupažném.

Úkol: Provádějte aktivní odpích soupaž s gradací pohybu v samotném odpichu.

Kontrola: Výponem na špičkách a vysunutím ramen snaha o maximální rozsah práce paží.

● DÍLEC 2

Cíl: Naučit jízdu na jedné (skluzné) noze se zcela odlehčenou druhou (odrazovou) nohou.

Úkol: Po odpichu soupaž sjíždějte ze svahu ve stopě i mimo ni po pravé i levé noze s druhou nohou v bruslařském odvratu zcela odlehčenou.

Kontrola: Co nejdelší nepřerušovaná jízda po jedné lyži.

● DÍLEC 3

Cíl: Naučit odraz z odrazové nohy v bruslařském odvratu bez odpichu holí.

Úkol: Provádějte krátký intenzivní odraz z odrazové nohy v bruslařském odvratu bez odpichu a s pažemi za zády, nohy stíhajte po pěti odrazech.

● DÍLEC 4

Cíl: Naučit pohybový cyklus jednostranného bruslení s odpichem soupaž.

Úkol: Provádějte celý pohybový cyklus jednostranného bruslení se zapojením odpichu soupaž ve stopě.

Kontrola: Odraz dokončen propnutím nohy ve všech kloubech, současně se zapažením po odpichu.

● DÍLEC 5

Cíl: Naučit přenos hmotnosti v jednostranném odvratu z vůdčí (stojné) nohy na nohu odrazovou.

Úkol: Provádějte aktivní přenos hmotnosti v jednostranném odvratu mírným přeskokem z vůdčí nohy na nohu odrazovou a zpět s využitím skluzu na zatížené noze a současným odpichem soupaž.

Kontrola: Mírný pohyb těžiště do stran.

● DÍLEC 6

Cíl: Naučit pohybový cyklus oboustranného bruslení s odpichem soupaž dvoudobého.

Úkol: Odvratem vůdčí nohy a důsledným přenosem hmotnosti vždy na skluznou lyži provádějte celý pohybový cyklus oboustranného bruslení s odpichem soupaž dvoudobého.

Kontrola: Plynulé položení lyže na sníh při zahájení skluzu.

● DÍLEC 7

Cíl: Zdokonalit chůzi v oboustranném odvratu s odpichem střídopaž.

Úkol: Provádějte chůzi v oboustranném odvratu s odpichem střídopaž.

Kontrola: Odraz z vnitřní hrany lyže dokončen současně s odpichem nesouhlasné paže.

● DÍLEC 8

Cíl: Naučit oboustranné bruslení s odpichem střídopaž.

Úkol: V chůzi v oboustranném odvratu s odpichem střídopaž provádějte aktivní přenesení hmotnosti těla na skluznou lyži s maximálním využitím skluzu.

Kontrola: Dostatečně dlouhá a patrná skluzová fáze.

● DÍLEC 9

Cíl: Naučit oboustranné bruslení bez odpichu paží.

Úkol: V nízkém (rychl bruslařském) postoji provádějte oboustranné bruslení bez odpichu paží.

Kontrola: Plynulé položení lyže na sníh a dostatečně dlouhá skluzová fáze po jedné lyži.

● DÍLEC 10

Cíl: Naučit základní krok oboustranného bruslení s odpichem soupaž jednodobého.

Úkol: Z postavení v jednostranném odvratu provádějte z odvrácené lyže odraz se současným odpichem paží a přeskok na druhou nohu s využitím skluzu.

Kontrola: Plynulé položení lyže na sníh a důkladné přenášení hmotnosti.

● DÍLEC 11

Cíl: Naučit pohybový cyklus oboustranného bruslení s odpichem soupaž jednodobého.

Úkol: Ve skluzovém postavení provádějte během skluzu přinožení odrazové nohy současně s přenosem paží do předpažení a následným odrazem z nové nohy odrazové přeskok s využitím skluzu na novou nohu skluznou.

Kontrola: Zahájení nového odrazu až po přinožení předešlé odrazové nohy.

● DÍLEC 12

Cíl: Naučit vhodně uplatňovat všech pět prvků bruslení. Úkol: Vhodně kombinujte všechny prvky bruslařské techniky podle terénních podmínek.

Kontrola: Porovnání vlastního výběru prvků bruslení s výběrem partnerů a učitele.

Pro praktickou aplikaci programu doporučujeme v první řadě využít hromadnou frontální didaktickou formu v kolektivním uspořádání s aktivní řídicí činností učitele. Tato forma umožňuje kontrolu všech jedinců a možnost zpětné vazby. Pro její menší efektivnost je vhodné ji do určitého stupně osvojení pohybových dovedností nahradit hromadnou paralelní formou v kolektivním uspořádání.

Sestavení programovaných dílců v jeden celek bylo provedeno s použitím matice pro analýzu závislosti dílčích cílů. Z provedené analýzy vyplynulo, že dílce 7, 8, 9, které se týkají doplňkových prvků bruslení, oboustranného bruslení střídopaž a bez odpichu paží, mají nízkou závislost na předcházejících a následujících dílcích. Jejich zařazení do středu programu vychází z faktu, že žáci vnímají především úvodní a závěrečnou část programovaného učebního programu (Frömel 1984) a ve střední části jejich pozornost klesá.

ZÁVĚR

Pro potřeby výuky běhu na lyžích na VŠ byl vypracován lineární programovaný učební postup pro nácvik bruslení obsahující 12 učebních dílců. Pro jeho praktickou aplikaci se doporučuje využít hromadnou frontální a paralelní formu v kolektivním uspořádání. Účinnost programu byla ověřena motorickým testem. Kladné výsledky testu korespondují z výsledky pedagogického sledování.

BORIS RYŠAVÝ,
KTV PF, Ostrava

Předložený článek je svým způsobem první aplikací programovaného vyučování v oblasti běhu na lyžích v našich podmínkách. Jde bezesporu o zajímavý přístup, který systematizuje výuku lyžování a naznačuje další možný směr v racionalizaci nácviku.

Použitý lineární programovaný učební postup jako princip je akceptovatelný. Jako problém se jeví vlastně obsah jednotlivých dílců, tj. vymezení a nácvik rozhodujících pohybových dovedností, návaznost jejich nácviku s cílovým efektem — zvládnutí techniky příslušného způsobu bruslení na lyžích.

Předložený program je v tomto směru rozsáhlý směšuje více způsobů bruslení. Domnívám se, že je až příliš radikální a ideální co do rychlosti postupu nácviku bruslení.

Každopádně se jedná o progresivní způsob výuky a je třeba tyto tendence podporovat, předloženou problematiku dále rozpracovávat a zpřesňovat.

PhDr. FRANTIŠEK DVORÁK, CSc.,
oddělení lyžování FTVS UK Praha

Něco se podařilo, na dalším pracujeme!

Vedoucím katedry lyžování a turistiky na fakultě tělesné výchovy a sportu Univerzity Karlovy je PhDr. Tadeáš Broda, CSc. Vystudoval FTVS UK (tehdy ITVS) specializaci lyžování a fotbal. Jako trenér lyžování působil už na vojně, dále jako učitel na středních školách. Pod jeho vedením vyrůstaly sjezdařské naděje na Špičáku a v Hartmanicích. Od roku 1971 pracuje jako odborný asistent na katedře lyžování a turistiky FTVS UK. Od roku 1985 je vedoucím katedry. Dále působí ve funkcích předsedy trenérsko-metodické komise a místopředsedy výboru svazu lyžování ČÚV ČSTV a je členem představenstva ÚV ČSTV.

aby výsledky výzkumů odborníků byly uváděny srozumitelnější formou, aby mohly sloužit nejširší lyžařské základně.

Jaká jsou vaše další lyžařská přání?

Něco se nám podařilo, na dalším pracujeme, ale stále se nám nedaří tak, jak bychom chtěli. Jde hlavně o oblast začlenění profesionálních trenérů do systému výkonnostního, ale především vrcholového lyžování. Světový trend je takový, že veškeré sportovní dění je založeno na těchto odbornících. Vrcholový sport se nedá dělat na bázi dobrovolnosti a s amatérským přístupem. Lze předpokládat, že v době, kdy naše společnost přechází na nové formy hospodaření a řízení, nebudou moci dobrovolní trenéři věnovat tolik času trenérské práci jako doposud. Ti by měli plnit pouze pomocnou funkci. Máme řadu příkladů, kde působí v tělovýchovných jednotkách profesionální trenéři, kteří podstatně ovlivnili a zvýšili úroveň trenérského procesu. Dalším mým přáním je, aby u mládeže bylo hlavním kritériem hodnocení úspěšnosti tréninkového procesu, rozvoj pohybových schopností a dovedností, nikoliv výkonnost. Ta by měla přijít na řadu až u juniorů a seniorů. Pokud by to tak bylo, nepřicházeli bychom o vynikající lyžaře z důvodu rané specializace.

Jak vidíte budoucnost našeho lyžování?

Budoucnost? Záleží na podmínkách. Ale naše dosavadní výsledky jsou v porovnání s alpskými zeměmi, kde podmínky jsou fantastické, výborné. Naše systematická práce by se měla projevit, lyžování bylo zařazeno do preferovaných sportů, byla zrušena diferenciací lyžování, což věci ohromně prospělo. My pracujeme na výchově odborných kádrů, kteří by měli z širokého množství zájemců o lyžování vybrat ty nejtalentovanější a s nimi pracovat na odpovídající úrovni. Pak by to mělo vycházet!

Doplňme, že katedra lyžování a turistiky FTVS UK v soutěži o Vzornou katedru UK získala primát a honosí se názvem „Vzorná katedra UK“.

Dne 7. 11. 1989 se ptala:
MONIKA SZABOVÁ

Jak to všechno stihnete?

Když vás práce baví, tak se to stihnout dá. Na naší katedře jsme takto „posedli“ všichni. Jsme bezvadný kolektiv, který táhne za jeden provaz.

Přibližte nám činnost vaší katedry.

Všichni studenti FTVS musí projít výukou naší katedry. Zabezpečujeme studium specializace u jednooborového studia trenérství, metodiky a rehabilitace. Pod naší katedru také spadá výuka dvojoborového studia učitelství (formou lyžařských kursů), dále naši katedru navštěvují studenti vojenského oboru. V současnosti je na fakultě 1100 posluchačů denního studia, šíře naší práce je opravdu velká a naše kádrové obsazení není optimální. Zde řešíme situaci externí spoluprací s nejlepšími odborníky z ČSTV a ministerstva školství.

Dało by se říct, že nejnovější poznatky ze světa lyžování se ihned dostávají ke studentům.

Ano. Existuje dohoda mezi FTVS a ÚV ČSTV o vzájemné spolupráci a naše katedra si tuto spolupráci ještě zkonkretizovala. Uzavřeli jsme dohodu s výborem svazu lyžování ÚV o zkvalitnění práce a spolupráci především ve výchově odborníků lyžování. V současnosti působí při výuce specializace, tedy u budoucích profesionálních trenérů lyžování, přední odborníci, ústřední trenér, trenéři a lékaři reprezentačních družstev, kteří bezprostředně přenášejí zkušenosti do výuky.

Všechno jde bez problémů?

Problémy máme. Konec konců jsou hnacím motorem ke stále kvalitnější práci. Teď řešíme otázku praxe specialistů. Chceme, aby budoucí trenéři spojovali teorii s praxí už při studiu, aby byli ihned po absolvování školy všestranně připraveni. Naši snahou je zapojit studenty do trenérské práce od nejnižších článků — sportovních tříd — až po reprezentační družstva. Zatím jsme v začátcích, ale myslím si, že to jde.

Jaké technické vybavení používáte při výuce?

Sporttestery, trenažéry, výpočetní technika, video se staly našimi stálými „spolupracovníky“. Bez toho to dnes již ani nejde. Na tvorbě video-programů se podílí řada odborníků z různých vědních oborů — biomechaniky, fyziologie, psychologie, můžeme srovnávat techniku našich i zahraničních závodníků. Spolupracujeme s Výzkumným ústavem tělovýchovným při FTVS UK a s laboratoří vrcholového sportu v Olomouci.

Takže jaká je vaše představa o absolventech vaší fakulty?

Aby odpovídali současným představám o vysokoškolsky vzdělaných odbornících. A snad se nám to i daří. Vždyť naši absolventi pracují ve vrcholových orgánech ČSTV, u reprezentačních družstev a v dalších členských vrcholového sportu. Za všechny mohu jmenovat Potměšila, Rázla, Honců, Lánského, Höhlna, Henycha a z těch mladších Rybárika, Šnebergera a další trenéry, kteří mají úspěchy v tréninkových střediscích mládeže a sportovních tříd.

Pracujete ještě někde jinde než na fakultě?

Všichni členové katedry působí jako učitelé na školeních lektorů ministerstva školství, jako poradci při masovém rozvoji lyžování. Školíme nové trenéry, doškolujeme v rámci ČSTV trenéry, cvičitele, účastníme se konferencí, publikujeme metodické dopisy, skripta, publikace.

Jaký je váš názor na časopis Lyžařství?

Jsme rádi, že existuje. V poslední době získal na kvalitě i na způsobu podávání informací. Chtěl bych využít příležitosti a vyzvat všechny trenéry, aby své poznatky a zkušenosti z teorie a praxe předávali široké lyžařské veřejnosti právě prostřednictvím vašeho časopisu. A co zlepšit? Snad,

Změny v kalendáři

V termínové listině federálních lyžařských soutěží 1990, kterou jsme přinesli v 10. čísle Lyžařství 1989 došlo k několika změnám:

BĚH NA LYŽÍCH

- 22.—25. 2. Přebor ČSSR žactva na Bo- Slovan Karlovy Vary
žím Daru
- 10.—11. 3. Pohár předsedy ÚV ČSTV Slavia Dolný Kubín
(mladší dorost) v Dolním
Kubíně
- 13.—15. 3. MEZINÁRODNÍ ZÁVODY FTVS Praha
VYSOKOŠKOLÁKŮ v Har-
rachově

SJEZDOVÉ DISCIPLÍNY

- 27.—28. 1. I. CKZ mužů a žen (2X) Spartak Rokytnice
v Rokytnici
- 29.—31. 1. MZ FISU — Pohár Osvo- Technika Brno
bození mužů a žen (s, os,
sos) ve Špindlerově Mlýně
- 12.—17. 2. Přebor ČSSR dorostu na SA Klatovy
Špičáku na Šumavě
11. 2. EVROPSKÝ POHÁR mužů SA Klatovy
ve slalomu na Špičáku na
Šumavě
- 8.— 9. 3. Pohár předsedy ÚV ČSTV ZVL Dolný Kubín
(dorost — s, os) na Ku-
bínské Holi

SKOK

- 25.—28. 1. TATRANSKÝ POHÁR — ČH Štrbské Pleso
Evropský pohár na Štrbs-
kém Plese
- 23.—25. 2. Dva CKZ dorostu v Li- Ještěd Liberec
berci
- 2.— 4. 3. Přebor ČSSR dorostu v Technolen Lomnice
Lomnici nad Popelkou nad Popelkou
- 8.—11. 3. Soutěž talentované mláde- TJ Banská Bystrica
že v Banské Bystrici
- 23.—25. 3. Dva CKZ v Harrachově Jiskra Harrachov

ZÁVOD SDRUŽENÝ

- 20.—21. 1. Přebor ČSSR juniorů a Sokol Seba Plavy
CKZ mužů a juniorů v
Plavech
- 24.—25. 2. Druhý CKZ dorostu v Li- Ještěd Liberec
berci
- 2.— 4. 3. Přebor ČSSR dorostu v Technolen Lomnice
Lomnici nad Popelkou nad Popelkou
- 10.—11. 3. Celostátní soutěž talento- Dukla Banská Bys-
vané mládeže v Banské trica
Bystrici
- 17.—18. 3. Druhý CKZ mužů a juni- ČH Štrbské Pleso
orů na Štrbském Plese

Závody pro všechny

Přinášíme přehled lyžařských závodů pro nejširší veřejnost, pokud byly včas hlášeny.

27. 1. Veřejný závod žactva v běhu, Bedřichov, Ještěd
Liberec
28. 1. 23. ročník Jizerské padesátky — muži, ženy, Bedřichov,
Lokomotiva Liberec
Veřejný závod v běhu všech kategorií, Adolfov, RH
Ústí nad Labem
Veřejný závod žactva v obřím slalomu, Zlatník,
BIOCEL Vratimov
3. 2. Veřejný závod dorostu v běhu, Loužnice, TJ Loužnice
ce
Lužický pohár ml. žactva a předžactva ve slalomu
a obřím slalomu, Tolstýn, Kovo Děčín
4. 2. Orlický maratón v běhu — muži, ženy, Rychnov
nad Kněžnou, Spartak Skuhrov a Spartak Rychnov

Veřejný závod dvojic dorostu a žactva v běhu, Nová
Ves, Sokol Nová Ves
Veřejný závod dorostu v běhu, Sněžník, Sepap Ji-
lové

10. 2. Lužický pohár ml. žactva a předžactva ve slalomu
a obřím slalomu, Luž, UD Hamr
Spartakiádní náborový závod všech kategorií v bě-
hu, Opava, Ostroj Opava
Veřejný závod dorostu v běhu, Rychnov nad Kněž-
nou, Spartak Rychnov
Polevský běh žactva v běhu, Polevsko, Sokol Po-
levsko
11. 2. Biela stopa v běhu — muži, ženy, Krahule, TJ Krem-
nica
Krušnohorská padesátka v běhu — muži, ženy, Nové
Město v Krušných horách, Lokomotiva Teplice
Lužický pohár všech kategorií ve slalomu a obřím
slalomu, Prácheň, Náradí Česká Lípa
Krušnohorský pohár dorostu a žactva ve slalomu,
Krupka, TJ Krupka
17. 2. Šumavskou stopou v běhu — muži, ženy, Zadov,
Šumavan Vimperk
Běh Vítězného února všech kategorií, Bělá pod Pra-
dědem, Družstevník Bělá
Kolem pramenů v běhu všech kategorií, Mariánské
Lázně, Slovan Mariánské Lázně
18. 2. Veřejný závod dorostu a žactva v běhu, AŠ, Jiskra
AŠ
24. 2. Veřejný závod štafet dorostu a žactva v běhu, Zla-
tá Olešnice, Sokol Zlatá Olešnice
Závod veteránů v obřím slalomu, Špičák na Šu-
mavě, Slavia VŠ Plzeň
25. 2. Krušnohorský pohár dorostu a žactva v obřím sla-
lomu, Telnice, Chemička Ústí nad Labem
Lužický pohár všech kategorií ve slalomu a obřím
slalomu, Polevsko, Stadión Nový Bor
Veřejné závody mužů, žen a dorostu v běhu, Jiře-
tín, Sokol Jedlová
Napříč Haltravou v běhu všech kategorií, Díly, So-
kol Díly
3. 3. Po hřebenech Krkonoš Memoriál M. Hlaváčka druž-
stev mužů a žen v běhu, Špindlerův Mlýn, Lokomo-
tíva Trutnov
Lužický pohár všech kategorií ve slalomu a obřím
slalomu, Tolstýn, Kovo Děčín
4. 3. Jesenická sedmdesátka v běhu — muži, ženy, Skří-
tek, OV ČSTV Šumperk
Abertamské štafety míru všech kategorií v běhu,
Abertamy, RZ Abertamy
11. 3. Lužický pohár všech kategorií ve slalomu a obřím
slalomu, Luž, UD Hamr
Lužický pohár ml. žactva a předžactva ve slalomu
a obřím slalomu, Jedlová, Slovan Varnsdorf
17. 3. Maškarní závod, Špičák na Šumavě, Sokol Špičák
III. ročník veřejných závodů všech kategorií ve sjez-
du a slalomu, Jedlová, Slovan Varnsdorf
Kritérium dorostu a žactva v běhu, Boží Dar, Slo-
van Karlovy Vary
18. 3. Kritérium žactva v běhu, Josefův Důl, Sokol Jose-
fův Důl
Závodí celá rodina ve sjezdových disciplínách, Špi-
čák na Šumavě, Sokol Špičák
Krušnohorský pohár dorostu a žactva v obřím sla-
lomu, Klínovec, TJ Klínovec
24. 3. Závody dvojic v běhu všech kategorií, Jizerka, Eli-
tex Jablonec
Karlíkův běh všech kategorií, Boží Dar, Slovan Kar-
lovy Vary

DODATKY

17. 2. Veřejný závod štafet — muži, ženy, junioři, Capar-
tice, Tatra Chodov
18. 2. Lužická třicátka — muži, ženy, Polevsko, Sokol Po-
levsko
24. 2. Král Jizerských hor — muži, ženy, Libverda, Sokol
Libverda
40 km Českým lesem — muži, ženy, Bělá nad Rad-
hoštěm, Lokomotiva Kovo Bělá

Upohlava: Konferencia trenérov

V dňoch 20.—21. októbra se stretli tréneri a cvičitelia zjazdového lyžovania na celoslovenskej konferencii v Upohlave pri Púchove. Bolo to prvé spoločné stretnutie, ktoré zvolala trénersko-metodická komisia VLZ SÚV ČSZTV prostredníctvom telovýchovnej školy SÚV ČSZTV. Konferencie sa zúčastnilo 109 profesionálnych a dobrovoľných trénerov a cvičiteľov.

Organizačne dobre pripravená konferencia mala program zameraný na ujednotenie aktuálnych otázok v rámci dlhodobej športovej prípravy mládeže v zjazdovom lyžovaní. Najmä otázky techniky lyžovania, či už vo výučbe lyžovania, alebo vo vrcholovom lyžovaní boli podrobené konfrontácii.

Program konferencie sa odvíjal v dvoch oblastiach: cvičiteľskej a trénerskej. Prednášatelia svedomito pripravili svoje vystúpenia a najmä referáty PhDr. Hellebrandta, CSc., PaedDr. Povrazníka a PhDr. Palkoviča poukázali na spoločné aspekty v práci trénerov a cvičiteľov s mládežou v zjazdovom lyžovaní. Diskusia bola neformálna a bohatá.

Konferencia ukázala, že tréneri aj cvičitelia pociťujú potrebu väčšej informovanosti a konfrontácie s naj-

novšími poznatkami. V týchto otázkach nám ostávajú veľa dŕžní najmä tréneri reprezentačných družstiev. Tiež publikačná činnosť vôbec je boľavým miestom trénerskej a cvičiteľskej práce.

Predseda TMK VLZ SÚV ČSZTV PaedDr. Egyházy premietol videoukážky a možnosti zostrihov videoprogramov pre potreby trénerov a cvičiteľov. Veríme, že tieto možnosti SVMK pri TŠ SÚV ČSZTV budú slúžiť aj širšej trénerskej a cvičiteľskej verejnosti.

V súčasnosti sa ukazuje, že obsiahnuť prípravu v celej šírke nie je možné bez spolupráce v hierarchii rodiče, cvičiteľ, tréner, aby tak lyžiarsky „polotovár“, ktorý dostane tréner od cvičiteľa bol čo najlepšie pripravený k ďalšiemu výkonnostnému rastu. Preto je nutné, aby tréner kráľal ruka v ruke s cvičiteľom, boli jednotní v zásadných otázkach techniky a športovej prípravy. K tejto spolupráci bude nutné trénerov a cvičiteľov viesť a realizovať vytýčené úlohy na školeniach a seminároch. Trénerov viac zasuť do metodiky lyžovania a cvičiteľov do tajov techniky a priprav vrcholových lyžiarov.

Preto aj uznesenia prijaté na konferencii sa musia rozpracovať v zjazdovom úseku a subkomisii výučby lyžovania VLZ a realizovať ich v praxi. Mali by viesť k ďalšiemu skvalitneniu trénerskej a cvičiteľskej práce na Slovensku.

Z usnesenia:

Prerokovať závery konferencie v odborných komisiách VLZ s cieľom zabezpečiť realizáciu navrhovaných opatrení. — Odovzdať prednesené príspevky v písomnej forme metodikovi VLZ a pod jeho vedením ich spracovať do metodického listu na vydanie. — Zaviazat trénerov reprezentačných družstiev k zabezpečeniu prenosu informácií (semináre, publikovanie) z najnovších poznatkov do širokého lyžiarskeho hnutia. — Vytvoriť odbornú metodickú skupinu na poradenskú službu trénerom a cvičiteľom v oblasti tréningového procesu a psychologicko-diagnostických metód v rámci športovej prípravy v spolupráci s SVMK pri TŠ SÚV ČSZTV. — Zabezpečiť metodický materiál, ktorý by usmerňoval prácu rodičov pri výučbe lyžovania detí v predškolskom veku. — Zabezpečiť rozšírenie metodických materiálov VSL ČÚV ČSTV na Slovensku. — Oboznámiť lektorské zbory cvičiteľov a trénerov pracujúcich v UTM so štruktúrou výučby lyžovania spracovanou SkVL ÚV ČSTV a vyjadriť sa k možnostiam využitia v praxi. — Termín uskutočnenia ďalšej konferencie bude v roku 1991. Hlavnú tému konferencie navrhne TMK v spolupráci s ZÚ VLZ SÚV.

Dr. ALEXANDR EGYHÁZY,
predseda TMK VLZ SÚV ČSZTV

Takovou otázku si môže položiť príznivec behu na lyžiach, pokiaľ začne srovnávať výsledky srpnových testů čs. reprezentantek s testovaním bĕžkyň z tréningových stredisek mládeže, ktoré se na stejných tratích uskutečnily o měsíc později. Určitě nelze přehlédnout skutečnost, že reprezentantky přistupovaly k těmto prověřkám z plné přípravy a naopak většina mládežnických tre-

Kdo je Romana Sanigová

nérů svým svěřenkyním dolaďovala formu na testy, jako na jeden z vrcholů léta.

Ale v každém případě 14letá Romana Sanigová (nar. 1975) z Jablonce při prověřkách zazářila jako meteor na letní noční obloze. Jen by byla škoda, kdyby Sanigová stejně rychle zhasla. Vždyť v kolika sportech bychom mohli být v dorosteneckém věku mistry světa, ale později jako by talenti zmizeli v propadlišti. Toto konstatování nesnižuje kvalitu výkonů, které odvedla Sanigová. Je spíše varováním, aby se její růst neuspěchal, neboť k cestě mezi dospělými ji čeká ještě řada let. Porovnejte výsledky testů žen (srpen) a dorostenek TSM [září] — běh na 800 m: 1. Zelingerová 2:23,7, 2. Pravečková 2:24,5, 3. S. Mihoková 2:24,7 — 1. Sanigová 2:21,0. Jízda do kopce soupaž [reprezentantky jely 1000 metrů 3X, dorostenky 2X]: 1. Pravečková 12:17,5, 2. Janoušková 12:20,5, 3. Havrančíková 12:24,6 — 1. Súvová (72, Jablonec) 8:38,3. Výběhy na Bramberk (530 m, ženy 3X, dorostenky 2X): 1. Zelingerová 8:18,5, 2. Havrančíková 8:26,6, 3. Šimůnková 8:34,0, Sanigová dosáhla ve dvou výběžích čas 5:21,5. Přitom první za 2:35,6, což je 5,4 s za letitým rekordem Pasiárové. Přespolní běh 10 km: 1. Zelingerová 40:03,8, 2. Havrančíková 41:06,2, 3. Knížková 42:08,6. Ml. dorostenky běžely 5 km, vítězka Sanigová však časem 19:10 byla rychlejší než ženy v mezinárodní této vzdálenosti! —JP—

Autodrom 1. září

Nový termínový kalendář na příští sezónu sice zatím nemá svou pevnou podobu. V každém případě ale již mají lyžaři-bĕžci červenou tužkou zatrhnoutou sobotu 1. září 1990, kdy se na brněnském automotodromu sejdou po úspěšné premiéře znovu na kolečkových lyžích všichni nejlepší čs. závodníci. Prvenství z loňského ročníku obhajují Pavel Benc a Alžběta Havrančíková. —pš—

Nový můstek s kritickým bodem K 18 mají v areálu v Kozlovicích. Je pokryt umělou hmotou Durokryt a má porcelánovou nájezdovou stopu Diturvít. Zahájil závodní provoz 18. srpna 1989. Snímek Aleš Myslíkovič

• **DOBŘE PODMÍNKY** k lyžování byly již v listopadu na nejvyšším bodě Jeseníků — na Pradědu. Pět až deseticentimetrová vrstva většinou přimrzlého sněhu, který okusili jako první běžci.

• **VIMPERK.** V Jihočeském středisku zimních sportů pod horou Churáňov na Zadově začal sloužit svému účelu rekonstruovaný lyžařský vleč.

• **KONKURENCE** vzniká tělovýchovným jednotám. Lyžaři se sdružují také v zájmových kroužcích, kterých je na území Čech a Moravy 286. Český svaz to jen vítá, neboť je to další možnost, jak přispět k dalšímu rozvoji masového a výkonnostního sportu.

• **NOVÉ DISCIPLÍNY.** Do české lyžařské organizace byly v roce 1989 začleněny dvě nové disciplíny: akrobatické lyžování a lyžování na trávě. Ta první má dnes vyznavače ve 25 oddílech, z nichž většina už má kromě kategorie dospělých také dorosteneckou a žakovskou. Jistě k tomu pomohl i fakt, že akrobatický sjezd by se měl stát součástí olympijského programu. Lyžování na trávě u nás mělo premiéru už v polovině sedmdesátých let, ale jeho další rozvoj váží na nedostatku potřebné výzbroje a výstroje. Situace se obrací, neboť do výroby „rolek“ už se pustilo JZD Plumlov a hlavně státní podnik Koh-i-noor Bílovec. V současné době je 157 lyžařů na trávě sdruženo ve 27 oddílech. Výhled do roku 1995 předpokládá 4000 členů v 70 oddílech.

• **REPREZENTAČNÍ DRUŽSTVO BĚZCŮ** již třikrát vyzkoušelo sněh na dachsteinském ledovci, kde našlo vynikající podmínky pro techniku jízdy na různých druhích sněhu — na prašanu i rychlé, umrzlé stopě. První listopadový den se vydali lyžaři na první sněh až za polární kruh, do švédské Kiruny. (ERB)

Sport pro všechny

Čtvrté plenární zasedání VSL ČUV ČSTV 18. listopadu 1989 v Praze bylo ve znamení podpory hnutí Sport pro všechny. K hlavním úkolům letošního roku patří Zimní spartakiádní den, který připravují oddíly podle místních podmínek ve vhodném termínu, soutěž o Spartakiádní vložku, zintenzívnění činnosti veřejných lyžařských škol podle novelizovaných směrnic, další rozšíření soutěží a akcí pro nejširší veřejnost.

Vedení svazu i jeho komise jsou dobře připraveny na novou sezónu. Svědčí o tom 49 závodů, řízených republikovým svazem, včasná příprava dlouhodobých výcvikových táborů pro mládež ve všech disciplínách, připomínky a snahy při cílevědomém řešení dislokace lokalit článků vrcholového sportu a počtu sportovců do nich zařazených. Nelze opominout snahu při prohloubení péče o sportovně talentovanou mládež, odstranění sezónnosti tréninkového procesu a zajištění kalendáře závodů a akcí pro nejširší veřejnost.

Nechybějí potíže při uskutečňování plánu a jednotlivých akcí. Hovořilo se o nich otevřeně v referátech i diskusních příspěvcích. Chybějí vhodné prostorové podmínky pro školení a semináře cvičitelů, trenérů a funkcionářů, není snadné zajistit vhodné ubytovací podmínky pro dlouhodobé výcvikové tábory mládeže, neuspokojivé je vybavení skupin rozhodčích a techniků moderní měřicí technikou a vysílačkami, schází větší počet kloubových tyčí zajištění vhodné lyžařské výzbroje a výstroje i pro TSM a sportovní třídy přináší značné obtíže. -tr-

Spartakiáda

O koncepci celé spartakiády a o spartakiádních soutěžích se bude (psáno 5. 12. 1989) zřejmě ještě jednat. Pokud nedoručí ke změně, tak jednou z nejdůležitějších lyžařských akcí budou zřejmě spartakiádní dny, které by měly uspořádat všechny naše oddíly, a těch je v současné době 766. Na rozdíl od minulých spartakiád není určen pevný termín. Každý oddíl může svůj spartakiádní den uspořádat kdykoliv, podle sněhových podmínek.

Co bude jeho náplní? Především lyžování, ale i sánkování, jízda na igelitových pytlích atd. Fantazii pořadatelů, kteří se určitě spojí s dalšími spolupřáteli, nikdo nebude omezovat. Cílem je hlavně: přilákat k zimním radovánkám co nejvíce dětí, ale i dospělých, prostě všech, bez rozdílu věku. (pů)

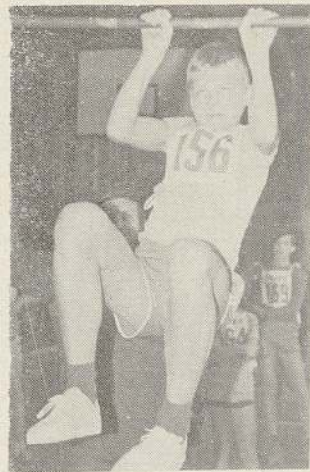
Skokanský trenažér Imitas

Na fotografii je skokanský imitační trenažér pro všechny věkové kategorie (předzáci — muži). Jeho autorem je Luděk Matura ze sportovní školy gymnázia v Jilemnicích a výrobcem Václav Špaček z Jičína. Trenažér nese název Imitas 05.

Imitas umožňuje nácvik techniky nájezdu, odrazu, dokončení odrazu s chvilkovým zaujetím letové polohy, může na něm trénovat dítě 140 cm vysoké i dospělý s výškou až 200 cm. Manipulace se segmenty je jednoduchá a přesun všech segmentů (např. z výšky chlapce 140 cm až na 200 cm) trvá pro jednoho trenéra zhruba jednu minutu. Bližší informace poskytnete a objednávky přijímá Václav Špaček, Holín 3, 506 01 Jičín.

• **Mladí sdruženáři** Severočeského kraje nečekali na sněh, ale trénovali na můstcích s umělou hmotou. Pro krajské přebory byly vypsány 4 závody, které se na podzim uskutečnily v Oseku, Desné, Tanvaldu a Liberci. Skákalo se na můstcích K 31 (roč. 1979 a 1978) a K 50 (roč. 1977 a 1976), běžecké tratě měly délku 2 km pro mladší a 3 km pro starší žáky. Závodů se zúčastnilo téměř 100 mladých sdruženářů. Vítězové jednotlivých kategorií po všech 4 závodech: roč. 1980 a mladší — Dobřas (Osek), roč. 1979 — Balcar (Ještěd), roč. 1978 — M. Doležal (Tanvald), roč. 1977 — Chrávský (Ještěd Liberec), roč. 1976 — Kovář (Tanvald). Tento seriál závodů na suchu byl dobrou přípravou před nadcházející zimní sezónou. (MČ)

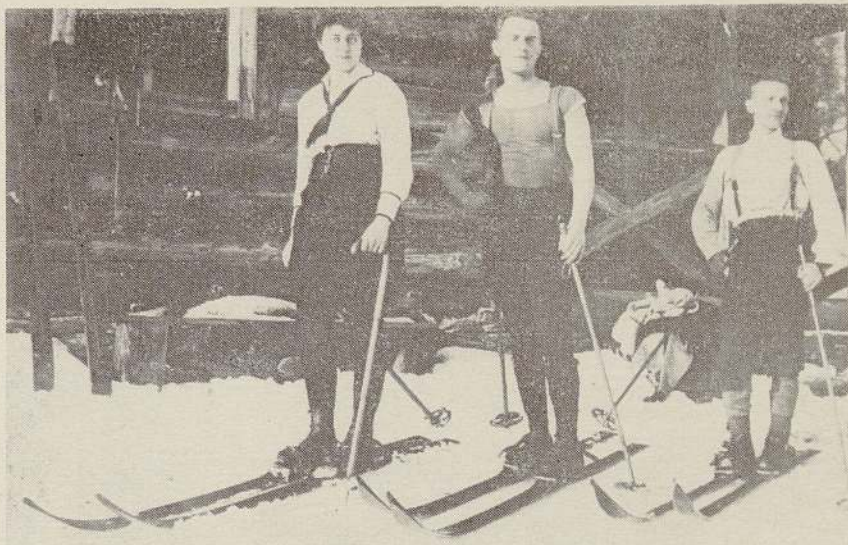
V říjnu proběhly již podruhé v Jablonci nad Nisou všeobecné testy staršího žactva ČSR v běhu na lyžích. První den žáci absolvovali testy v tělocvičně a na dráze, druhý den přespolní běh v lyžařském areálu v Břizkách. Sobotní odpoledne bylo vyplněno plaveckými závody, zhlédnutím videozáznamu z dovoledních soutěží a z MS v Lahti, večer nechyběla diskotéka. Nejlépe si v jednotlivých kategoriích vedla děvčata ze sportovní školy v Jablonci n. N. Bublová a Losmanová, u chlapců Barvínek z České Třebové a Rezníček z Trutnova. -CS-

Systematickým organizovaným lyžiarskym v rámci turistických spolkov sa na východnom Slovensku stretávame od prvej dekády nášho storočia, predovšetkým pod vplyvom rozvoja zimných športov vo Vysokých Tatrách. Popri Kežmarku, Spišskej Novej Vsi a Levoči to boli aj členovia košických turistických spolkov, ktorí sa v tomto období začali venovať zimnej lyžiarskej turistike, z ktorej sa neskôr vyvinuli ostatné lyžiarske disciplíny. História lyžovania v Košiciach nebola doteraz venovaná systematická pozornosť, čím nebol patrične docenený ani podiel priekopníkov lyžovania z Košíc na rozvoji tohoto športu v rámci Slovenska.

Lyžiari Karpatského spolku z Košíc pred chatou na Prednej holicí (1920). Vpravo nestor košického lyžovania Aladár Táy

Z minulosti lyžovania v Košiciach

Systematicky sa v Košiciach venovali lyžovaniu ako prví členovia **Abovsko-košického turistického spolku**, ktorý založil bankový úradník Gustáv Simkó 26. 8. 1907. Je však viac než pravdepodobné, že niektorí vekovo starší členovia spolku sa lyžovaniu v okolí Košíc venovali až od prelomu storočia. Boli to Alexander Zakariás, Aladár Táy, Ferdinand Szalmen a Viliam Haltenberger, ktorí aj v nasledujúcom období patrili medzi najaktívnejších priekopníkov lyžovania v Košiciach. Lyžovalo sa ešte s jednou, dva metre dlhou palicou zakončenou ostrým hrotom, podľa školy Rakúšana českého pôvodu Matiasa Zdarského. Prvé lyžiarske terény v blízkosti mesta boli na košickej Kalvárii, na horskom hrebeni od Košíc na Jahodnú a Prednú holicu.

Roku 1908 sa Abovsko-košický turistický spolk pripojil ku **Košicko-abovsko-turnianskej skupine Uhorského karpatského spolku** (vznikla roku 1885), v ktorej sa vďaka tomu tiež začínajú venovať lyžiarskym a v roku 1911 zakladajú aj špeciálne lyžiarske družstvo, ktoré organizuje túry do Vysokých a Nizkých Tatier a zimné prechody Prielomom Hornádu v Slovenskom raji. Roku 1912 sa Košicko-abovsko-turnianska skupina UKS zmenila na **Košickú sekciu Uhorského karpatského spolku**, ktorej lyžiarske družstvo sa v januári 1914 zmenilo na tzv. výbor zimných športov, ktorý ten istý mesiac zorganizoval na lúčkach pod Bystrou (23 km na severozápad od Košíc) prvý lyžiarsky kurz pre košických záujemcov o lyžovanie. Viedol ho Walter Delmár z Budapešti, úspešný absolvent kremnického lyžiarskeho kurzu, už podľa praktickejšej Bilgeriho školy. Na tomto kurze sa zúčastnilo 19 lyžiarov.

Oddiel zimných športov bol roku 1909 založený aj v **Košickom robotníckom telocvičnom spolku**, od sezóny

1911–1912 sa lyžovalo aj v košickej skupine robotníckeho **Turistického spolku priateľov prírody**. Medzi prvých robotníkov — lyžiarov patrili typografi Ernest Csáko, Michal Lukács a obuvník Vojtech Rozmus.

Rozvoju lyžovania v tom čase napomáhali aj skromné **prístrešky na horských hrebeňoch**, akými boli súkromné poľovnícke chaty bratov Bárczayovcov na Jahodnej a farára Antona Dujšika na lúčkach pod Bystrou. V roku 1914 postavil Uhorský karpatský spolk turistickú útulňu pod vrcholom Prednej Holice a Turistický spolk priateľov prírody na poľane Vozárska, 14 km severozápadne od Košíc. Táto tzv. Békefiho chata bola prvou robotníckou turistickou chatou v Uhorsku a v dvoch izbách sa zместilo až 40 lyžiarov.

Ďalší rozvoj lyžiarskym v Košiciach nastal po vzniku republiky príchodom českých úradníkov. 22. 7. 1920 bol ustanovený **košický odbor Klubu československých turistov**, ktorého členovia aktívne lyžovali už od nastávajúcej zimnej sezóny, predovšetkým zásluhou Antonína Štanglera a Josefa Chejnovského. Lyžiarska sekcia košického odboru KČST začala propagovať už aj športové bežecké lyžovanie. V spolupráci so **Zväzom lyžiarov RČS** zorganizovala vo februári 1922 na Štrbskom Plese vo Vysokých Tatrách svoje prvé klubové lyžiarske preteky v behu na 6 a 20 km a v prekážkovom behu na 20 km. Súčasťou pretekov bola aj súťaž vojenských hliadok a skoky na lyžiach na mostíku, ktorý bol pre tento účel zriadený pri Popradskom Plese. Celkovým víťazom sa stal Karel Koldovský z Vysokého nad Jizerou.

Lyžiarska sekcia košického odboru KČST organizovala pravidelné túry do okolia Štrbského Pleša, do Mlynickej a Furkotskej doliny vo Vysokých Tatrách. Vzhľadom k tomu, že organizo-

vane lyžiarskym pretekov vyžadovalo väčšie finančné náklady, bolo na výborovej schôdzi košického odboru KČST v apríli 1922 rozhodnuté, že na pestovanie športového lyžovania bude založený nový, samostatný spolk a v odbore KČST budú ďalej pestovať len rekreačné a turistické lyžovanie. Z Iona lyžiarskej sekcie košického odboru KČST tak v októbri 1922 na ustavujúcej schôdzi v Spišskej Novej Vsi vznikol **Klub tatranských lyžiarov (KTL)**. Sídlo klubu v prvej sezóne bolo v Košiciach, predsedom sa stal kníhkupec Antonín Štangler. Členmi klubu až do roku 1926 boli lyžiari z Košíc, Spišskej Novej Vsi, Vysokých Tatier, Prešova, Popradu, Bardejova, Ružomberka, Liptovského Mikuláša, Vrútok a Bratislavy. V čase vzniku mal KTL 85 členov, koncom prvej sezóny už 138 členov, ktorí sa pravidelne stretávali na podujatiach a túrach vo Vysokých Tatrách. Pre uľahčenie činnosti klubu bolo jeho sídlo roku 1923 presunuté do Spišskej Novej Vsi, ktorá ležala v centre diania klubu. V januári 1923 klub usporiadal spolu s košickou 11. pešou divíziou na Štrbskom Plese vyraďovacie preteky v behu na 19 km a v behu žien na 3100 m. Pretekári KTL sa v tomto období úspešne zúčastňovali aj na pretekoch Karpathenvereinu organizovaných v Tatranskej Polianke. KTL bol aj hlavným organizátorom **prvých verejných lyžiarskym pretekov** v Košiciach, ktoré sa uskutočnili 31. 1. 1926 za účasti 93 pretekárov v behu na 4, 5, 6 a 12 km. Súčasťou pretekov boli aj prvé ukážky skoku na lyžiach v Košiciach na mostíku, ktorý pre tento účel zriadili v Čermelskom údolí na tzv. Pisekeši. Najlepšie si počínali pretekári KTL zo Spišskej Novej Vsi a vojaci košického delostreleckého pluku č. 11. Košickí členovia KTL sa zaslúžili o vybudovanie provizórnych lyžiarskym mostkov na Pi-

sekeši v rokoch 1926 až 1929 a na Jahodnej v roku 1933 a 1936. Klub tatranských lyžiarov spolu s košickým odborem KČST postavil aj lyžiarsku tzv. Loudovú chatu na Jahodnej, ktorá bola daná do užívania roku 1930.

Ako raritu možno uviesť **motoski-jöring**, ktorý usporiadala motocyklová sekcia Autoklubu v Košiciach v spolupráci s KTL a 11. pešou divíziou v roku 1929 a 1932. Išlo tu o preteky lyžiarov ťahaných motocyklami po ceste hore Čermeľským údolím na trati dlhej 3500 m. Prvé takéto propagačné preteky sa konali 3. 2. 1929. Zúčastnilo sa ich 7 párov pretekárov, na prvom mieste skončil J. Chejnovský s vodičom Čechom v čase 5:16 min, čo predstavovalo rýchlosť približne 40 km/hod., množstvo divákov videlo nevšedný zážitok. Prvé a jediné oficiálne preteky v skijöringu sa tu konali za tri týždne, zvíťazil slobodník Svárovský s vodičom Čechom.

V polovici 20. rokov vznikli samostatné lyžiarske kluby v Bratislave, Banskej Bystrici a Vysokých Tatrách, do ktorých prestúpila značná časť tamojších členov KTL, v ktorom ostali iba členovia z Košíc a Prešova a sídlo klubu sa v roku 1927 preto opäť premiestnilo do Košíc. Po odchode bývalých členov do nových lyžiarskych klubov mal KTL v roku 1930 124 členov.

KTL tak pokračoval vo svojej činnosti až do roku 1938, kedy sa pripojil ku košickému odboru KČST, z ktorého kedysi vznikol. Od roku 1934 začína organizovať lyžiarske podujatia opäť lyžiarska skupina košického odboru KČST. Boli to až do roku 1938 pravidelné prebory stredných a odborných škôl, lyžiarske preteky a preteky o prebor župy KČST Slovenský kras. Všetky tieto podujatia sa konali v okolí chaty na Jahodnej.

Veľkým prínosom pre rozvoj lyžovania boli pravidelné vylučovacie preteky **košickej 11. pešaj divízie**, ktoré sa konali každoročne od roku 1923, spočiatku vo Vysokých Tatrách, od roku 1926 v okolí Košíc.

V decembri 1927 založili lyžiarsky odbor aj v košickej **telocvičnej jednote Sokol**, kde medzi najaktívnejších patrili František Lachmann, Jaroslav Holub a František Lacina, cvičitelia Zväzu lyžiarov RČS. Koncom roka 1932 mal lyžiarsky odbor Sokola 148 členov, ktorí sa aktívne podieľali na lyžiarskych športových podujatiach.

Od konca 20. rokov vyvíjali v Košiciach svoju činnosť aj lyžiarsky odbor židovského **SK Makkabi** a lyžiarsky odbor **SK Slávia Košice**.

Dôležité miesto v histórii košického lyžovania patrí **lyžiarskemu odboru Košického atletického klubu (KAC)**, ktorý vznikol roku 1923 pod vedením Armanda Vílkovského, ktorý od konca 20. rokov zorganizoval na okolí Košíc viacero pravidelných lyžiarskych pretekov. Bol to predovšetkým **lyžiarsky maratón** z Gejnice do Košíc na 50 km trati, ktorého štyri ročníky sa uskutočnili v rokoch 1929—1932.

O rozvoj zimných športov a lyžovania sa pričínal aj **Košický športový klub (KŠS)**, ktorý okrem iného v rokoch 1925—1931 zorganizoval vo Vy-

sokých Tatrách 7 ročníkov tzv. **Týždňov zimných športov**, ktoré boli obsadené aj reprezentačnými lyžiarmi Československa, Poľska, Maďarska, Nemecka i Nórska. O organizovanie týchto podujatí sa zaslúžili predovšetkým predseda Klubu Vojtech Fekete a Aladár Táy.

V Košiciach sídlil od svojho vzniku roku 1927 **Maďarský telovýchovný zväz v Československu**, ktorý v roku 1930 združoval 54 spolkov a klubov s 19 870 členmi. Z iniciatívy tohto zväzu boli v Čermeľskom údolí nad strážnym domom vodárni v rokoch 1930—1931 postavené dva definitívne lyžiarske mostky s kritickými bodmi 27 a 55 metrov. Ich projekty posúdil a schválil náčelník Zväzu lyžiarov RČS, odborník na stavbu lyžiarskych mostíkov Karel Jarolímek. Vďaka podpore zo strany zemského vojenského veliteľa a predsedu turistickej župy KČST Slovenský kras generála Josefa Šnejdárka, bol väčší mostík nazvaný jeho menom. Preteky sa tu uskutočnili iba roku 1932, zvíťazil Viktor Roland skokom dlhým 24,5 metra.

Počas okupácie Košíc Maďarskom organizovala lyžiarske podujatia **Ko-**

šická sekcia Uhorského karpatského spolku. Bolo to predovšetkým päť ročníkov v behu na lyžiach na 18 km o putovnú cenu Košíc v rokoch 1940 až 1944 a jeden ročník lyžiarskeho maratónu v behu na 50 km roku 1940.

Po oslobodení sa o obnovu lyžiarskeho športu v Košiciach zaslúžili **košický odbor Klubu slovenských turistov a lyžiarsky odbor SK Jednota Košice**. Z poverenia lyžiarskeho zboru Slovenska po niekoľkoročnej prestávke zorganizovali opäť lyžiarsky maratónsky beh, ktorý sa konal 9. 2. 1947 pod patronáciou ministra národnej obrany generála Ludvíka Svobodu. Víťazom sa stal Štefan Kovalčík z KSTL Tatranská Lomnica pred Kučerom z SK Vrchlabi. Toto bol posledný lyžiarsky maratón v Košiciach.

Lyžiarskemu športu sa od roku 1947 venovali aj v **SK Železničiarí Sparta Košice**. Základy vysokoškolského bežeckého lyžovania boli položené so vznikom **TJ Sokol VŠ Košice**, ktorá vznikla roku 1949. To sa už ale lyžiarsky šport začal organizovať na nových základoch v rámci zjednotenej telovýchovy.

JUDr. JÁN GAŠPAR

Účastníci lyžiarskeho kurzu na lúčach pod Bystrou (1914)

Klubové preteky Priateľov prírody pri Békejiho chate (1938)

Svatba mezi tréninky

PIRMIN ZURBRIGGEN, narozený 4. února 1963 v Saas Almagell ve Švýcarsku, všestranný, mimořádně talentovaný sjezdař, čtyřnásobný mistr světa a olympijský vítěz, je v současné době nepochybně nejpobulárnějším sjezdařem. Navíc sjezdařem s patrně největším příjmem v dějinách lyžování. Po několikaletém cestování po světě oznámil, že se rozhodl posledním závodem SP v sezóně 1989–90 ukončit svou závodní kariéru.

Pochází z velmi pobožné rodiny. Byl vždy poslušným klukem, od malička velice ukázněný. Vychováván byl matkou Idou a sestrou Ester, otec Alois se věnoval provozu rodinného hotelu Lärchenhof v malé obci Saas Almagell. Lyžovat začal už v raném věku, když mu byly čtyři roky. Cvičil na louce před hotelem, v šesti letech již plně trénoval. První lyžařské pokyny dostával od otce, kterého v sedmi letech na svazích již porážel. Pak následoval rutinní vývoj chlapce z hor, který si zamiloval lyžování: vstup do lyžařského klubu, trénink pod odborným vedením, zařazení do reprezentačního družstva. Jeho prvním úspěchem na mezinárodním poli byl získání titulu juniorského mistra světa 1980 v Madonn di Campiglio. V soutěži o Světový pohár startoval poprvé v roce 1981, v roce 1982 zajel první vítězný závod SP, obří slalom v Sansicariu.

Rok 1985 byl nástupním rokem jeho mimořádné kariéry, na MS v Bormiu získal dva mistrovské tituly, ve sjezdu a v kombinaci, v obřím slalomu obsadil stříbrnou pozici. Na MS '87 v Crans-Montaně byl opět oslavován jako dvojnásobný mistr světa, tentokrát v obřím slalomu a v super obřím slalomu, oba tituly doplnil dvěma stříbrnými medailemi, ve sjezdu a v kombinaci. Svou kariéru korunoval vítězstvím ve sjezdu na ZOH 1988 v Calgary. Závod na Mount Allan se odvíjel v souboji mezi dvěma sjezdovými velikány, Müllerem a Zurbriggenem. Zurbriggen zatočil s odvážným srdcem, riskoval až k hranicím svých možností a zvítězil s předstihem 51 s. Byl to závod plný dramatickosti, Zurbriggen dvakrát zakolísal, ale vždy vyrovnal a jako jediný ze startujících zajel čas pod 2 min (1:59,63). Splnil se mu životní sen, který komentoval slovy: „Byl to nejšťastnější den mého života.“ Ze závodu vzešla vynikající dvojice Zurbriggen a Müller, společně vešli do dějin závodního sjezdování jako před nimi Killy s Périllatem 1968 v Grenoblu, B. Russi s R. Collombinem 1972 v Sapporu a F. Klammer s B. Russim 1976 v Innsbrucku. Závod byl označen za „závod desetiletí“.

Souběžně s úspěchy na MS a ZOH exceloval Zurbriggen také v nadmíru náročné celosezónní soutěži o SP: poprvé v ní zvítězil v roce 1984, tedy rok předtím, než se v Bormiu stal dvojnásobným mistrem světa. Vítězství si pak zopakoval ještě dvakrát, 1987 a 1988; třikrát se zařadil na druhou příčku. V klasifikaci jednotlivých disciplín získal 7 malých gló-

busů, po dvou ve sjezdu a obřím slalomu, tři v super obřím slalomu. V údobí let 1982–1989 zajel vítězně 34 závodů SP.

K náhlému přerušení vzestupné křivky úspěšnosti došlo nečekaně na MS 1989 ve Vailu. Do Colorada se Zurbriggen vypravil nejen jako závodník s vysokými nadějemi, ale také jako ambiciózní obchodník. Doprovázeli jej otec, matka, snoubenka Monika, ale především manažer Marc Biver se společníkem Franzem Julenem a tiskovým „atašé“ Hugem Steineggerem. Složení výpravy, které napovídalo na tvrdý byznys.

Mistrovské boje ve Vailu začaly pro Zurbriggena krajně nešťastně. Ošklivý pád v tréninku sjezdu jím silně otrásl, zraněný hrudník a odražené ledviny pohřbily jeho sebevědomí. V této nezávaditelné situaci předvedl citlivostivý Zurbriggen svou opravdovou závodnickou kvalitu. Bylo obdivuhodné, jak rychle se dokázal vyrovnat se zraněními a znovu zasáhnout do bojů. Pro tento postoj se stal hrdinou a hrdinské figury jsou to, co Američané zbožňují. Postoj tvrdého chlapa vážil více než výsledky — stal se miláčkem Ameriky. Marc Biver, zkušený profesionál, situaci neodkladně využil a uzavřel několik smluv s americkými firmami ve finančním objemu pro závodní sjezdařinu zcela neobvyklém. Na tiskové besedě řekl novinářům: „Pirmin pro nás není jen obchodním partnerem, je i našim přítelem a my mu chceme pomáhat. Neobchodujeme jeho medailemi, uzavíráme obchody kolem jeho osoby. Je osobností, která vyznačuje, dítě úsměvu a úspěchu, a zůstane v kursu i po přechodných neúspěších.“

Zurbriggenův výtěžek z Vailu — stříbrná v super obřím slalomu, bronz v obřím slalomu a 4. místo v kombinaci — posuzováno objektivně, není špatným výsledkem. Leč, Zurbriggen si v minulosti pro vrcholné soutěže stavěl jiná měřítka a právě podle výsledků minulosti, ať chtěl či nechtěl, bylo měřeno i jeho vystoupení ve Vailu. Sportovní svět je bezohledný, nic neomlouvá ani neodpouští: to, co z mistrovských bojů ve Vailu zůstane nejdéle v povědomí lyžařské veřejnosti, je královská disciplína — sjezd a závěr mistrovství — slalom. Právě v těchto disciplínách měl Zurbriggen největší problémy. Je příznačné, že tisk při hodnocení MS 1989 se ani slovem nezminil o tom, že Zurbriggen se posunul do vedení v tabulce medailových zis-

ků na MS a ZOH. S 11 medailemi (5 zlatých, 4 stříbrných, 2 bronzové) akumuloval největší počet medailů v historii sjezdového sportu.

Krátce po ZOH 1988 ohlásil Zurbriggen poprvé, že má v úmyslu skončit se závodní činností v roce 1990. V té době končí i jeho smlouvy, uzavřené se sponzory. V polovině září loňského roku 26letý Zurbriggen potvrdil, že svou závodní kariéru definitivně ukončí v závěru sezóny 1989 až 1990. V poslední své sezóně by ještě rád: zvítězil ve SP a ve sjezdu na Lauberhornu, ve kterém dosud nezvítězil, rád by zopakoval i své vítězství ve sjezdu na nejtěžší trati světa, v Kitzbühelu.

Závod na rozloučenou bude uskutečněn 31. března 1990 v Crans-Montaně. Na náročném slalomovém svaahu, na kterém se jel slalom MS 1987, plánují uspořádat paralelní slalom ve dvou kategoriích, pro aktivní jezdce a pro odstoupivší jezdce s Zurbriggenem. Závod bude organizován jako dvoudenní galapodník.

O své druhé kariéře po úspěších v lyžařském sportu má Pirmin Zurbriggen již jasnou představu, jeho přátelé, rozuměj Marc Biver a Franz Julien z MBD (Marc Biver Development), mu v orientaci na civilní povolání jistě dobře poradili. Jeho hlavním opěrným sloupem prozatím je smlouva se Sergiem Tacchinim, orientovaná na lyžařské oblečení.

Ještě něco se v jeho soukromém životě změnilo. 30. září se v malém kostelíku v Saas Almagell oženil s Monikou Julenovou z Zermattu. Po obřadu byli členové místních spolků pozváni na aperitiv. Poté se celá společnost, asi 200 osob, přesunula do Zermattu, do hotelu Zermatterhoff, k slavnostnímu obědu. Do posledního dne před svatbou nevynechal Zurbriggen jediný trénink. Nevěsta Monika prozradila: „Pro mne měl maximálně deset minut času, ráno v šest se vydával na cestu a večer, krátce po osmé byl již v posteli.“ Za celou organizaci svatby stál, jako obvykle, Marc Biver. Promyslel každý sebelepší detail a zlí jazykové o něm prohlásili, že svému chráněnci nastavil i sílu hlasu pro slůvko „ano“.

Plánovaný odchod superhvězdy z lyžařské scény není rezignací, i když prakticky již nemá o co bojovat. Profesionál Pirmin Zurbriggen neztratil lyžařské srdce a v závěru své aktivní kariéry chce bojovat se stejným zájetím, jako v dobách svých začátků.

OTTO KULHÁNEK

PIRMIN VE CHVILI maximálního vypětí (na trati obřího slalomu, závodu SP v Adelbodenu ve Švýcarsku) a maximální radosti (při jednom vyhlášení vítězů na MS v Grans Montaně). Snímky AP a Horstmüller

Harri Kirvesniemi
(Finsko, mistr světa, 15 km K)

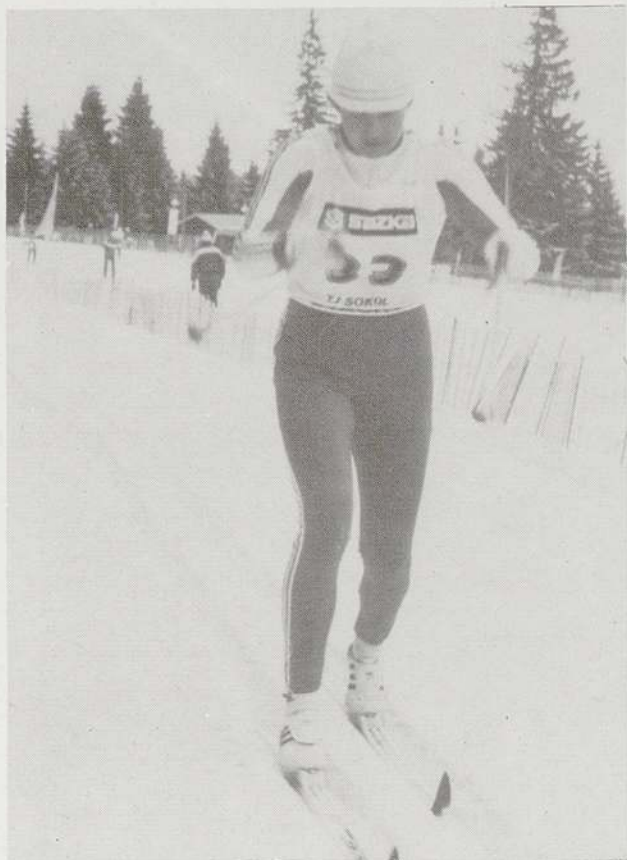

**Zlatá
Vreni Schneiderová
ze Švýcarska
(profil - str. 16)**

Představujeme běžce

Snímky:
Jaroslav Troušil

EVA PRAVEČKOVÁ, 21 (ČH Štrbské Pleso)

MARTIN KOUCKÝ, 20 (Dukla Liberec)

MILAN MAJLIŠ, 20 (ČH Štrbské Pleso)

TOMÁŠ ČÁSLAVSKÝ, 21 (Dukla Liberec)

ČTĚTE:

Rozhovor s předsedou svazu **2**

Co nového ve FIS **4**

K systému vrcholového sportu **6**

Lyže na světovém trhu **10-11**

Co naši výrobci **12-13**

Vreni Schneiderová **16**

PŘIPRAVUJEME:

Světový pohár skokanů Bohemia Crystal turné — Rozhovor s Františkem Ježem — Světové novinky v lyžařské výstroji — Kilometro lanciato

NA TITULU švýcarská sjezdářka Vreni Schneiderová předvádí stříbrnou medaili, kterou získala vloni na MS ve Vailu za závod ve slalomu. Snímek AP.

K ZADNÍ STRANĚ OBÁLKY: Právě před rokem se konalo klasické MS v Lahti. Takhle stály na stupních vítězů po 10 km kl. 1. Marja-Liisa Kirvesniemiová (55), 2. Pirkko Mänttöová (45) a 3. Marjo Matikainenová (30), všichni z Finska.

Uzávěrka tohoto čísla:

1. ledna 1990

lyžařství

Ročník 76

Číslo 1

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Šéfredaktor tělovýchovných časopisů a vedoucí redaktor Ing. Alexandr Žurman. Redaktor časopisu Michael Lohnský. Grafická úprava Zdeněk Köhler. Redakční rada: J. Trousl, předseda, Ing. P. Borský, PhDr. T. Broda, CSc., P. Bušta, P. Honzl, PaedDr. A. Horáček, A. Jedlička, Ing. J. Jech, CSc., J. Kotland, JUDr. O. Kulhánek, J. Lánský, M. Lohnský, PaedDr. J. Maršík, J. Máša, Z. Paulů, PhDr. J. Potměšil, CSc., P. Zelenka. Redakce: Klimentská 1, 115 88 Praha 1, tel. 231 37 81. Vychází jednou za měsíc. Vytiskla Stráž tiskařské závody, s. p., Karlovy Vary. Cena 4 Kčs. Rozšiřuje PNS. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá administrace PNS a doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS - ústřední expedice a dovoz tisku Praha, závod 01, administrace vývozu tisku, Kafkova 19, 160 00 Praha 6. Neobjednané příspěvky se nevracejí.

ISSN - 0323 - 1445

PF 90 *František* TEREJNA LYŽAŘSKÁ ŠKOLA
• TJ SA ČSIV KLATOVY •

Nejen Klatovským, ale všem, kteří nám poslali novoroční pozdrav, srdečně děkujeme!

Lyžařské fórum

Vzrušující změny, které čs. společnost právě prožívá, se pochopitelně nevyhýbají ani našemu sportu. I v lyžování dochází k výměně názorů, diskusím, připomínkám, požadavkům — ve větší míře, než bylo dosud obvyklé. Těmto hlasům nabízíme v našem časopise prostor v rubrice s názvem:

Lyžařské fórum

Je otevřená pro závodníky, trenéry, cvičitele, funkcionáře, rekreační lyžaře, fanoušky, zkrátka pro všechny, kteří mají náš sport rádi a kteří se chtějí připojit do diskuse. Týká se to nejen tradičních disciplín, ale také akrobacie, lyžování na trávě a podobně. Zvláště vítáme příspěvky z jednotlivých oddílů. Téma nechceme omezovat, ale snad k inspiraci pomohou následující dvě otázky.

1. Co by se mělo zlepšit v našem lyžování obecně?

[Rekreační, výkonnostní i vrcholový sport, práce svazu, materiální zabezpečení, situace na trhu, vybavení pro lyžaře, služby atd.]

2. Co by se mělo zlepšit v okruhu vaší působnosti?

[Oddíly, tréninková střediska mládeže, sportovní třídy a školy, střediska vrcholového sportu, svazové komise, okresy, kraje, oblasti atd.]

Své příspěvky posílejte na adresu našeho časopisu **Lyžařství, Klimentská 1, 115 88 Praha 1** a do záhlaví připojte

Lyžařské fórum

Před mimořádnou konferencí

jsme položili pět otázek předsedovi výboru svazu lyžování ÚV ČSTV plk. MUDr. MILANU JIRÁSKOVI:

1. Na počátku „něžné revoluce“ se také lyžaři spontánně přihlásili k obrodnému procesu, který nastal v naší společnosti. V některých prohlášeních — například v prohlášení reprezentantů-sdruženářů — je množství konkrétních podnětů a požadavků. Které z těchto požadavků považujete za realizovatelné a ke kterým máte výhrady?

Osobně je mi velmi sympatické, že se naši reprezentanti zajímají o věci veřejné, přemýšlejí o nich a podávají i návrhy na jejich řešení. Vída, ani na to nemusí být politickovýchovná komise a plán politickovýchovné práce. Podstata — a teď se konkrétně vyjádřím k prohlášení sdruženářů (viz následující strana, pozn. red.) — připomínka je správná a je v souladu se záměry vedení svazu. Jenom některé formulace jsou pochopitelně trochu naivní a zejména termíny řešení, které sdruženáři požadovali, byly nereálné. Zajeli jsme za nimi s vedoucím sekretářem Standou Henychem do Harrachova a o všem si přátelsky popovídali. Jejich vystoupení bylo motivováno tím, že se sdruženáři stále cítí být popelkou lyžování. V této souvislosti požadovali zrušení funkce ústředního trenéra a na uvolněné místo přijetí profesionálního pracovníka — manažera družstva, který by mimo jiné řešil záležitosti poolu. S profesionálním pracovníkem se pro disciplínu počítá v nejbližší době. Je záměr ho vybrat konkursem s respektováním názoru reprezentantů i celé disciplíny. Vysvětlili jsme si dále náplň práce a smysl funkce ústředního trenéra i možné změny, způsob řešení otázek poolu i dalších ekonomických problémů i různé varianty struktury svazu a jeho řídicích orgánů, které hodláme předložit mimořádné konferenci k rozhodnutí. Ač to ve sdruženářském prohlášení chybělo, sami jsme přiznali vážný nedostatek, že není zajištěn dopravní prostředek pro družstvo, což se zatím nepodařilo odstranit.

2. Předsednictvo VSL ÚV ČSTV na své schůzi 20. prosince rozhodlo, že odstupuje. Ale až k 24. únoru, tedy k datu konání mimořádné konference svazu. Toto rozhodnutí mohlo ovšem vyvolat dojem, že se předsednictvo — či aspoň někteří jeho členové — snaží „udržet na svých židlích“ co nejdéle, i za cenu zbrzdění procesu, který také ve svazu lyžování nastal.

O této otázce se široce diskutovalo. A konečné rozhodnutí bylo vedeno především pocitem zodpovědnosti vůči lyžařskému hnutí. Předsednictvo lyžařského svazu není žádný mocenský ani placený orgán, takže dvouměsíční setrvání ve funkci po hlavní část lyžařské sezóny nemohlo jednotlivcům přinést nic jiného, než více práce a starostí. Odstoupení by narušilo kontinuitu zejména práce sportovně-technické komise, komise vrcholového lyžování, mezinárodní a hospodářské komise. Mimoto zastávám názor, že odstoupící předsednictvo musí mít za povinnost složit účty lyžařskému hnutí prostřednictvím mimořádné konference a ne se nezávazně vypařit ze scény. Mimoto byla s přihlédnutím k návrhu národních svazů ustavena pracovní skupina speciálně pro přípravu mimořádné konference a to pro otázky organizační, obsahové i kádrové. Skupina bude podle návrhu z hnutí dále doplňována.

3. Při volbě dosavadního předsednictva byla kritériem výběru taky politická příslušnost. Např. nadpoloviční většina členů jsou členové KSČ. Nebylo — aspoň u někte-

řích těchto funkcionářů — sleveno z požadavku odbornosti vzhledem k „politické kvalifikaci“?

Musím přiznat, že jsem se po jednoleté práci ve funkci předsedy svazu začal pít po stranické příslušnosti členů předsednictva až v souvislosti s nastalým společenským pohybem. U některých jsem byl překvapen, že jsou v KSČ, u jiných, že nejsou. O některých jsem věděl, že členství po roce 1968 ztratili, o některých jsem se to dozvěděl až nyní. Zda byla někomu dána přednost před bezpartijním na úkor kompetentnosti, to nevím. Vzhledem k systému, který panoval, tu možnost musím připustit. Ale konkrétní případ z tohoto odstupujícího předsednictva mě nenapadá.

4. Naši lyžaři-representanti jako celek dosahovali výborných výsledků i za dosavadního systému řízení naší tělovýchovy. Dokonce se dá říct, že podmínky z hlediska jejich přípravy, zvláště v poslední době, dosáhly optimální úrovně. Možná, že chystané změny budou mít negativní důsledky na jejich výjimečné postavení. Nebude to mít nakonec i negativní dopad na tréninkové i závodní úsilí reprezentantů?

Je možno polemizovat s tím, že podmínky pro vrcholové lyžování byly optimální. Byla to do značné míry práce na koleně, hodně závislá na obětavosti a motivaci všech, kteří na tomto úseku pracovali; samozřejmě, včetně závodníků. Záviselo to i na obětavé práci celého lyžařského hnutí, od oddílů počínaje. Trvalým podstatným nedostatkem je, že nemůžeme dát odpovídající podmínky juniorské kategorii. Nebezpečí, o kterém mluvíte, je reálné. Společnost nyní jistě bude mít naléhavější problémy, než je vrcholový sport. Bylo by však neodpustitelnou chybou se s tím smířit a připustit výraznější pokles výsledků a mezinárodní prestiže našeho lyžování. Mělo by to i ekonomické důsledky. Dostali bychom se tak do začarovaného kruhu. Řešení všech problémů pak může přinést až odpovídající hospodářská prosperita země.

5. Jak — podle vašeho názoru — by měla probíhat mimořádná konference svazu a jakým způsobem se bude vyvíjet lyžařská organizace (navrhovaný nový název Čs. svaz lyžařů) v následujícím období?

Mimořádná lyžařská konference by měla učinit rozhodující krok na cestě k budování samostatného (včetně právní subjektivity) Československého svazu lyžařů — dobrovolné, zájmové a politicky otevřené a demokratické organizace. Měla by vybrat vhodné lidi do čela svazu, přijmout program na nejbližší období, rozhodnout o struktuře svazu a zvolit delegáty na mimořádný sjezd ČSTV. V této souvislosti bych chtěl vyjádřit názor, že dosavadní organizace ČSTV není schopna nějaké zásadní reformy či reorganizace, která by kvalitativně změnila její fungování a principy. Opakovaně se přesvědčujeme, že při jakékoliv dobře míněné reorganizaci a přes všechna prohlášení a ujišťování, dochází vždy ke kompromisu ve smyslu centralizačních principů. Je tedy nutno vybudovat organizační novou, odspodu, po svazové linii s volným a dobrovolným sdružováním s dalšími svazy na různých úrovních. Společná reprezentace svazu by měla sloužit především jim, nikoliv naopak.

5. 1. 1990 se ptal MICHAEL LOHNISKÝ

Prohlášení sdruženářů

členů reprezentačního A-družstva ČSSR

My, členové reprezentačního A-družstva velmi pozorně sledujeme společenské vnitropolitické změny v naší společnosti a ztotožňujeme se s požadavky Občanského fóra a Verejnosti proti násilí. Současně věříme, že se tyto myšlenky odrazí také na půdě ČSTV a proto činíme toto prohlášení:

1. I nadále a ještě s větším úsilím se budeme odpovědně připravovat na sportovní reprezentaci naší vlasti.
  2. Pro další naši přípravu vyslovujeme plnou důvěru současným trenérům V. Seidlovi a T. Kučerovi a realizačnímu týmu.
  3. Pro naši další sportovní praxi se ukazuje absolutně zbytečná funkce ústředního trenéra a proto požadujeme její zrušení.
  4. Dále požadujeme přehodnocení funkce hlavního trenéra disciplíny. Už sám název této funkce, stejně jako funkce ústředního trenéra, neodpovídající skutečnosti (koho trénují?). Dále nechceme působit ve spojení se skokany, neboť si myslíme, že oni jsou zvýhodňováni. Navrhujeme, aby toto místo zastával pracovník odpovědný za materiální, technické, organizační a ekonomické úkoly družstva — manažer, v jehož pravomoci by bylo řešit otázky bez dalšího schvalování řídicích orgánů a který by působil pro každou disciplínu (běh, skok, závod sdružených, sjezd).
  5. Funkci manažera navrhujeme ustavit formou konkursního řízení. Za členy konkursní komise navrhujeme členy subkomise, vlastní závodníky, sekretáře svazu, případně členy předsednictva.
  6. Požadujeme okamžitě odvolat z funkce všechny členy tzv. poolové skupiny. Navrhujeme, aby tuto funkci nadále vykonávali manažeři jednotlivých disciplín společně se sekretářem svazu.
  7. Požadujeme účast zástupců reprezentačního A-družstva na všech dalších jednáních subkomise závodu sdruženého.
  8. Požadujeme přehodnotit další efektivnost současných organizačních struktur výboru svazu lyžování (realizační tým, subkomise, KVL a předsednictvo).
- Kdo je v předsednictvu ani nevíme a máme proto právo se domnívat, že o nás dodnes rozhodovali lidé, kteří nás

ani neznali (možná ze zahraničních zájezdů jako „nezbytní vedoucí“).

9. Požadujeme písemně rozhodné stanovisko k našim požadavkům od předsedy svazu lyžování MUDr. Jiráska do 20. 12. 1989.

10. V případě, že současné vedení nezaujme k našim požadavkům rozhodné stanovisko v daném termínu, odmítáme další odpovědnost za výsledky sportovní reprezentace v disciplíně závod sdružených.

11. Naše požadavky předáváme subkomisi závodu sdruženého, předsedovi svazu lyžování, předsedovi ÚV ČSTV, deníku Čs. sport a časopisu Lyžařství.

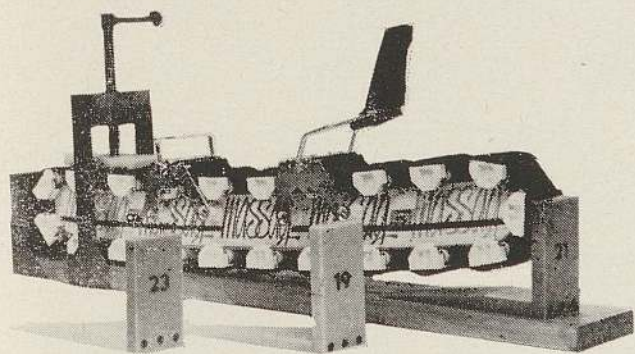
Vyzýváme ostatní lyžařské disciplíny, aby se k našemu prohlášení po zvážení jeho obsahu případně připojily.

Štrbské Pleso, 8. 12. 1989

Členové reprezentačního A-družstva sdruženářů

Sdruženář František Repka (ČH Štrbské Pleso) na snímku Bohumila Hynka

Jak měřit lyže na trávu?

Stále přibývá zájemců a lyžování na trávě! Vzhledem k tomu, že se lyžuje nejen rekreačně, ale pořádají se i závody, musí lyže používané při závodech vyhovovat následujícím parametrům a podmínce:

1. Maximální délka lyže
2. Maximální výška plochy vázání nad terénem, případně nad podložkou.

3. Zaoblení, sklon spodní plochy lyže, musí umožňovat zasunutí měrného klínu předepsaných rozměrů.

Koh-i-noor Bílovec

jako jeden z výrobců lyží na trávu navrhl jednoduché zařízení (viz fotografie), které uvedené parametry umožňuje jednoduchým způsobem měřit. Měřicí zařízení je použitelné i při závodech pro kontrolní proměrování lyží.

Popis metody měření

Lyže se položí a dorazí k horní hraně. Délka základní desky omezuje největší možnou délku lyží. Od základní desky se jakýmkoliv měřítkem s přesností 1 mm změří výška vázání nad podložkou. Vozíky na lyži se nastaví do polohy podle fotografie, pomocí šroubu a přítlačné desky se lyže do zařízení upne. Měrný klín, který má rozměry dány počtem vozíků lyže, se zasune pod zadní část lyže. Jde-li zasunout tak, že se jeho kolmá příložka dotkne lyže, je splněna i třetí uvedená podmínka.

Měřicí zařízení je řešeno tak, aby bylo možno vyrobit i amatérsky. Koh-i-noor, s. p., Bílovec je schopen na požádání dodat dokumentaci v rozsahu 1 výkres formát A1 — „zařízení na měření lyží na trávu“ a 1 výkres formát A4 „měrné klíny“.

Objednávku na tuto dokumentaci zasílejte na adresu: Koh-i-noor, státní podnik, Bílovec, Obchodně technické služby, Opavská 272, 743 01 Bílovec.

MOSKVA: ČO NOVÉHO VO FIS?

Na svojom zasadnutí v dňoch 1.—3. decembra 1989 v Moskve sa predsedníctvo FIS zaoberalo predovšetkým prípravou na nastávajúci kongres FIS, ktorý sa uskutoční v dňoch 20.—27. mája 1990 v Montreaux vo Svajčiarsku. Ako je známe, tento kongres má byť kongresom štatutárnym. No rušný dnešný život aj v lyžovaní, jeho progresívny vývoj, prináša so sebou potrebu aj úprav pravidiel a tých vlastne bude na programe kongresu viacej ako štatutárných otázok.

Z otázok, ktoré boli preložené na toto zasadnutie z posledného zasadnutia konaného v roku 1988 v Benátkach, je to predovšetkým schválenie nových smerníc pre udeľovanie významení. V tejto súvislosti pripomíname aj menovanie M. Bělohožníka čestným členom skokanskej komisie FIS. Osobitne sa bude posudzovať doživotná diskvalifikácia lekára francúzskeho družstva v súvislosti s nedovoleným dopingom francúzskej pretekárky Christelle Guynardovej na MS vo Valií po spracovaní nových pravidiel o poskytovaní „amnestie“.

Vysoký trend nových návrhov si udržuje bežecká komisia FIS. Najmä ZSSR podal veľa nových návrhov, ovšem len tesne pre zasadnutím, takže boli odsunuté na diskusiu v národných lyžiarskych zväzoch a ich faktické prediskutovanie, resp. schválenie väčšiny z nich sa predpokladá až na kongrese FIS v roku 1992 v Budapešti. Sovieti napr. navrhujú:

— Zaviesť u mužov na MS súťaž družstiev na 30 km vo volnom štýle a 20 km taktiež vo volnom štýle žien; družstvá by mali byť 4-členné.

— Povolit' prihlásenie na ZOH a MS až 10 žien vzhľadom na rozširovanie programu.

— Prípustiť na MS po 6 pretekároch u tých národných zväzov, ktoré mali na SP v uplynulom roku umiestnených medzi prvými 25 pretekármi 4 alebo viacej pretekárov.

— Rozdelenie pretekov o SP počas sezóny by sa malo rozdeliť takto: 2 preteky v decembri, 2 v januári, 3 vo februári, 4 v marci, spolu 12 pretekov, z ktorých by sa hodnotilo 10.

— Preteky ZOH a MS by sa mali započítavať do hodnotenia SP.

— K hodnoteniu pohára národov by sa mali počítať výsledky jednotlivcov i štafiet a tak určiť poradie národov.

— Navrhuje sa nové bodovanie prvých 20 v SP (prvý 30 bodov).

— U Gundersenovej metódy použitej pri behu udeľovať 3 medaile, teda zvlášť za každú disciplínu a potom celkove.

Predsedníctvo schválilo návrh bežeckej komisie FIS zaviesť skúšobne v nasledujúcej sezóne 2 národné poháry a to osobitne pre mužov a ženy.

Ako som už napísal v článku po zasadnutí P-FIS v Benátkach, prijalo predsedníctvo FIS zásadu obmedzenie počtu skokanov na súťažiach do počtu 90. V tomto maximálnom počte budú zaradení pretekári, ktorí dosiahli body do SP v posledných 2 rokoch, ďalej pretekári, ktorí sa na MSJ a v EP umiestnili do prvej polovice kvalifikovaných pretekárov a pretekári, ktorí na normálnych FIS

pretekoch sa umiestnili v prvej tretine poľa štartujúcich pretekárov.

Návrh skokanskej komisie, aby u letov na lyžiach sa od sezóny 1990—91 zaviedol osobitný SP pre lety, do ktorého by sa počítali 2 preteky ročne (včítne MS 1992) bol odložený na ďalšiu diskusiu na kongres v Montreaux. V budúcej sezóne sa skúšobne zavádza video kontrola dĺžiek skoku na určených SP a ak sa osvedčí v ďalšej sezóne, bude zavedená ako pravidlo. Predsedníctvo schválilo tiež nové pravidlá pre stavbu mostíkov s umelou hmotou.

Fínsko prišlo s návrhom, aby sme sa opätovne vrátili k hodnoteniu skoku podľa starých kritérií, teda nehodnotiť vyššie štýl, alebo prehodnotiť body za diaľku. Obdobné tendencie sú u združeného preteku, kde napr. Sovietsky zväz navrhuje predĺžiť beh z 15 na 18 km, alebo ponechať 15 km, ale hodnotiť 1 minútu 12 bodmi. O veci sa bude ďalej diskutovať.

Návrh Fínska na zníženie vekovej hranice u skoku a združeného preteku z doterajších 19 a 20 rokov na 18 rokov sa stretáva so súhlasom. V tejto súvislosti sa diskutuje, či MSJ organizovať každé 2 roky, alebo či najmä u skoku sú MSJ vôbec aktuálne, keď junióri štartujú prevážne medzi dospelými.

Nie toľko problémov — ako sa zdá — majú zjazdári. No predseda: Na predsedníctve FIS sa rokovalo o dvoch t. č. hlavných. Na skúšku bol prijatý návrh komisie alpského lyžovania, aby sa bezpečnostný expert stal riadnym členom jury. Druhý návrh vážnejší: ako ďalej s financovaním cestovania na SP. S veľmi zaujímavým návrhom prišiel generálny tajomník FIS Kasper, aby FIS predávala reklámu na štartovných číslach, kde podľa jeho predpokladov by získané prostriedky by stačili nielen na financovanie ciest, ale finančne by dokonca mohli získať organizátori SP.

Aby v „tieni“ informácií o hlavných disciplínach lyžovania nezostali ani akrobatické lyžovanie a lyžovanie na tráve. U AL je akosi najväčší záujem len o rýchlostný zjazd a tento je ochotný sponzorovať aj firma Grundig. Snaha dostať na ZOH aj balet a skoky sa nestretáva s porozumením. U lyžovania na tráve je návrh, aby sa doterajšie majstrovstvá Európy premenovali na majstrovstvá sveta.

Ako vždy boli zaujímavé informácie prezidenta Hodlera z rokovania MOV. V strede pozornosti sú doping. Zriaďuje sa pojazdne laboratórium, ktoré bude k dispozícii aj medzinárodným federáciám. Novo sa koncipuje pro-

gram olympijských hier. Predovšetkým otázkou začína byť osud súťaží družstiev, kde sa poradie určuje jednoduchým sčítaním bodov. Z tohoto hľadiska sa diskutuje o súťaži družstiev v skoku a o alpskej kombinácii. FIS schválila aj odporúčenie na doplnenie olympijskej charty, konkrétne:

— Všetky finančné prostriedky musia ísť pre pretekárov cez FIS, medzinárodné federácie, národné olympijské výbory alebo národný zväz a nie priamo pretekárovi alebo cez jeho osobného manažéra.

— V budúcnosti možno OH (i ZOH) organizovať na geografickom území rozloženom na území viacerých štátov napr. ZOH [Švédsko, Nórsko, Fínsko alebo Juhoslávia, Rakúsko, Itália] a nielen ako doteraz na určitom mieste.

— Na OH a ZOH sa majú aplikovať pravidlá medzinárodných federácií týkajúce sa reklám na výzbroji, výstroji a pod. ako sú tieto dovolené na MS.

Ako vždy boli podané správy o správach na MS 1991 v Saalbachu a Val di Fiemme a 1993 v Morioce a Šizukiši a Falune. Prípravy prebiehajú dobre, aj keď sa začínajú vynorovať menšie problémy vo Falune (reklama, sponzory). V Morioce sa začína stavať nový hotel pre reprezentantov FIS. Pokiaľ ide o ZOH 1992 v Albertville, práce prebiehajú dobre, no ukazuje sa, že OV bude mať starosti s infraštruktúrou, kde sa ukazuje viacej problémov, ako sa očakávalo. V Lillehammeri zasa po odstúpení ministerskej predsedníčky, ktorá bola jeho veľkým zastancom, sa ukazujú určité finančné problémy. Napr. údajne sa nebudie stavať v Lillehammeri rýchlokorčuliarski štadión.

Predsedníctvo vzalo na vedomie, že na rok 1995 sa uchádzajú o usporiadanie MS títo kandidáti: **klasické disciplíny** — Ramsau (Rak.), Thunder Bay (Kan.), Planica (Jug.), Trondheim (Nor.), Harrachov (ČSSR). **Zjazdové disciplíny** — Borovec (Bul.), Garmisch-Partenkirchen (NSR), Mont Blanc (Fr.), Val Gardena (It.), Laax/Briggl (Švýc.). **Akrobatické MS 1995** — Lo Clusaz (Fr.). **MS v letoch na lyžiach 1992** — Harrachov (ČSSR).

Predsedníctvom FIS boli určení generálni kontrolóri a technickí delegáti, pre tie miesta, ktoré ešte neboli kontrolované, v záujme finančných úspor nie u tých, čo už boli kontrolované.

Dňa 17. novembra 1989 sa konala v Montreaux porada všetkých kandidátov, na ktorej boli vylosované poradie predstavovania sa kandidátov (po 10 minútach) večer pred rokovaním kongresu s filmovým alebo video premietaním a v sobotu potom (po 3 minútach) priamo na kongrese. Harrachovu bolo vylosované pre 10-minútovú prezentáciu osmé poradie a pre trojminútovú prezentáciu druhé poradie.

JÁN MRÁZ

člen predsedníctva FIS

SALT LAKE CITY kandiduje na pořadatelství zimních olympijských her 1998. Nyní se 57 procent obyvatelstva státu Utah vyslovilo pro to, aby částkou 56 miliónů dolarů byla vybudována nezbytná sportoviště: skokanské můstky, bobová a sánkařská dráha a rychlobruslařský stadión. Přihlašují se už i první sponzoři.

DEUTSCHES SPORTECHO, sportovní časopis NDR, uveřejnil ke konci roku nejlepší sportovce 1989. Mezi muži obsadil čtvrté místo skokan na lyžích Jens Weissflog.

SJEZDOVÉ LYŽOVÁNÍ v NDR stálo dlouhý čas v hlubokém stínu ostatních disciplín. Nyní se však domácí federace rozhodla jej preferovat. Označuje toto odvětví za ideální využití volného času. Zařadilo ho do programu hnutí Sport pro všechny.

POPANGELOV, nejúspěšnější sjezdář Bulharska, je ředitelem lyžařské školy v Borovci.

ORGANIZAČNÍ VÝBOR ZOH 1992 v Albertville vydal první dvě olympijské mince. Na jedné je znázorněno sjezdové lyžování, na druhé krasobruslení. Kompletní kolekci bude tvořit deset zlatých a devět stříbrných mincí v hodnotě 500, respektive 100 franků. Pětisetfrankové mince jsou vůbec prvními v numismatické historii Francie. Všechny budou mít na lícové straně motivy ze zimních sportů. Pouze desátá zlatá přinese portrét Pierra de Coubertin.

VÝBORNÝ ÚVOD norského sjezdaře Ole-Christiana Furusethe v letošním Světovém poháru zvýšil novinářský zájem o jeho osobu. Zajímavým způsobem ho charakterizoval jeden z jeho krajanů, novinář z Osla. „Zatímco Tomba i další vítězové nechají bouchat zátky od šampaňského a slaví až do rána, Furuseth se raději jde projít do přírody nebo zamíří do postele. Je to seriózní a ve svých emocích vzácně zdrženlivý sportovec.“

STARÝ ZNÁMÝ TOMBA. Když se novináři zeptali italské sjezdařské hvězdy Alberta Tomby na jeho myšlenky při velkých závodech, svou odpověď je poněkud překvapil. „Nemyslím, sním. A sice, že si před startem dám skleničku dobrého vína, uprostřed závodu si udělám pauzu na jednu cigaretu a pak že zvítězím!“

ŠESTÝM KANDIDÁTEM na pořádání MS 1995 ve sjezdových disciplínách se stala oblast Mont Blancu se zimními středisky Chamonix, Megève,

Marc Girardelli z Lucemburska, snímek Reuter

... až kosti praštěly

Je to s podivem, ale je to tak. Těch úrazů na lyžích je stále dost. A že se jim nedokáží vyvarovat ani skuteční mistři, o tom svědčí následující přehled „gipsových“ zpráv, které jsme nastrádali na začátku letošní sezóny:

● **Albertu Tombovi** se při superobřím slalomu ve Val d'Isère v pravé zatáčce zařízla do tvrdého sněhu lyže. Následoval skok plavmo, přes hlavu a na levé rameno. Zlomenou klíční kost mu pak fixovali v nemocnici v Bologni. „Bolístku“ přišla do nemocnice pofoukat i jeho sestra Alessie.

● **Vreni Schneiderová** na tréninku v Steamboat Springs utrhla zranění levého kolena a musela dva týdny odpočívat.

● **Marc Girardelli** zase nezvládl náročnou a rychlou trať v Sestriere. Po nebezpečně vyhlížejícím pádu, který jsme mohli zaznamenat také v našem televizním zpravodajství, byl převezen vrtulníkem do nemocnice. Diagnóza: zhmožděniny hrudníku, boku a kostrče. Dva týdny se nemohl posadit.

● **Peter Müller** (Švýc., 32 let) a **Gerhard Pfaffenbüchler** (Rak., 28 let) se zase potloukli v tréninku na sjezd Světového poháru ve Val Gardeně. Oba se zranili na levém koleni a oba zůstali v domácím ošetření.

● **Také mistr světa** v superobřím slalomu Švýcar **Martin Hangl** se pomlátil. Na tréninku v Zermattu si zlomil zápěstí levé ruky.

Saint Gervais. Dalšími uchazeči jsou Laax (Švýc.), Gröden (It.), Borovec (Bul.), Sierra Nevada (Šp.) a Garmisch-Partenkirchen (NSR).

SOVĚTSKÁ LYŽAŘKA ZELENSKÁ z Kamčatky (17letá) byla nejrychlejší v trénincích na závod SP lyžařů v Steamboat Springs.

FIRMIN ZURBRIGGEN je 183 cm vysoký a váží 82 kg. Tento sportovní velikán pravil jednoznačně: „Letošní sezóna je mou poslední v lyžařské kariéře.“ Nic na tom nemůže změnit ani nedávné vítězství v superobřím slalomu Světového poháru v Sestriere. Konec a basta! Posledním jeho závodem SP se stane finále ve švédském Are 18. března. A pak již ohlá-

šená rozlučka v Grans Montaně. „Motivaci mám stále, ale je prostě konec!“ Většina dalších „es“ v současném lyžařském cirku mu vše rozmlouvá a poukazuje na fakt, že 27 let není žádná stáří. „Je to ten správný věk, chci-li odejít ještě mladý. Řeknu-li dneska na shledanou, umožní mi to nástup do světa obchodu. Chci se v něm mnohému naučit. Kdybych jezdil ještě pět, šest let, asi bych zaspal své budoucí povolání.“

UNIVERZITNÍ KLINIKA v Innsbrucku sleduje dlouhodobě úrazovou bilanci v rakouských Alpách. Došla k jednoznačnému závěru, že nejnebezpečnější je lyžování. Na druhém místě je sánkování. Na vloni ošetřených více než 10 000 vážných úrazů v horách se lyžování podílelo na tomto počtu ze tří čtvrtin. **-ERB-**

K systému vrcholového lyžování

Podstatou událostí, které v současném období prožíváme, je obnova demokratické společnosti v plné šíři a hloubce. To ovšem by mělo znamenat i smysluplnost konání a všech rozhodnutí, obnovu morálních a pracovních hodnot. To vyžaduje konstruktivní přístupy a vlastní aktivní přínos při práci na společném díle.

Na 4. plénu ÚV ČSTV 5. prosince 1989 byl s konečnou platností schválen přechod středisek vrcholového sportu k tělovýchovným jednotám ČSTV a tím prakticky i celý systém vrcholového sportu a tedy i vrcholového lyžování v naší zemi.

Na jeho struktuře a dislokaci lokalit, článků, počtu sportovců a trenérů a vzájemné návaznosti jsme se v lyžování také od počátku podíleli. Považujeme proto za důležité informovat vás touto cestou a zároveň se na všechny obracíme s tím, aby daná realita byla přijata přesto, že existuje dosud řada problémů, nedotažených pracovních-právních, ekonomických, legislativních a jiných podkladů.

Uvědomujeme si, že v lyžování nemůžeme ztrácet čas, neměli bychom dopustit snížení kvality tréninkového procesu, nepřetrhat existující vazby a především nesnížit intenzitu pracovního nasazení a celkového zabezpečení.

Přáli bychom si, aby byla postupně obnovena a rozšířena činnost všech lyžařských oddílů a kroužků s tím, že se všichni ve svých bydlištích, na pracovištích a ve funkcích pokusíme o rozšiřování podmínek pro lyžování ve všech jeho formách a zároveň budeme pracovat pro reprezentaci a výsledky na mezinárodním fóru.

Právě proto vás chceme seznámit se současnou strukturou vrcholového lyžování. Vítáme všechny připomínky, ale uvědomme si, že toto je v tuto chvíli dáno a s tím je potřeba pracovat. Od počátku jsme si uvědomovali, že pro dosažení mimořádných výsledků je třeba pracovat koncepčně, účelně, s využitím možností, které nám může společnost poskytnout. Zároveň však odpovědně a s ohledem na nezbytné společenské priority.

Celý návrh byl od počátku zpracováván ve spolupráci s národními svazy a resorty. Sluší se i touto cestou poděkovat všem zúčastněným za konstruktivní a odpovědný přístup.

Víme, že budou připomínky, ale nebylo možno vyhovět všem požadavkům. Jsme připraveni celý systém a jeho produkci hodnotit a vyvozovat z toho závěry a úpravy. Nemůžeme však ustoupit za určité hranice podmínek, které by znamenaly jejich rozmělnění a zeslabení motivace k přípravě a dosahování výsledků na vrcholných světových soutěžích.

STRUKTURA ŘÍZENÍ

(Přehled článků a počty sportovců)

(Řídící článek) TJ SVS Krkonoše Vrchlabí: běh 12 — skok 0 — závod sružený 6 — sjezdové disciplíny 13

SŠ (sportovní školy): Jilemnice 140
TSM (tréninková střediska mládeže): Vrchlabí 20, Pec 10, Rokytnice 10, Trutnov 10
ST (sportovní třídy): Vrchlabí, Trutnov, Semily

TJ SVS Šumavan Vimperk: 8 — 0 — 0 — 0

SŠ: Vimperk 32
TSM: Vimperk 8, Strakonice 8, Karlovy Vary 12, Špičák — Klatovy 15
ST: Vimperk

TJ SVS Vítkovice: 0 — 13 — 2 — 0
TSM: Frenštát 10, Rožnov 26, Třinec 6, Zlín 6, Ostrava 10
ST: Rožnov

TJ SVS Elitex Jablonec: 21 — 0 — 0 — 0

SŠ: Jablonec 80
TSM: Jablonec 9, Tanvald 21
ST: Tanvald

TJ SVS Sokol N. Město n. M.: 12 — 0 — 0 — 0

TSM: N. Město 18, Jeseník 20
ST: N. Město, Jeseník, Bruntál, Č. Třebová

TJ SVS Jasná: 0 — 0 — 0 — 9

TSM: Žilina 8, V. Tatro, Kežmarok, Lesná 20, L. Mikuláš 16
ST: L. Mikuláš, Kežmarok

TJ SVS Tesla L. Hrádok: 8 — 0 — 0 — 0

TSM: L. Hrádok 8, D. Kubín 14, Nováky 6, Hřiňová 8
ST: L. Hrádok, D. Kubín

ASVS Dukla Liberec: 29 — 24 — 19 — 6

TSM: Liberec 32, Harrachov 23, Ústí 12, Lomnice 11
ST: Liberec

TJ SVS PS B. Bystrica: 0 — 0 — 0 — 4

SŠ: B. Bystrica 145
TSM: Martin 8, Košice 8, Bystrica 8
ST: B. Bystrica (sjezd. disciplíny)
ASVS Dukla B. Bystrica: 0 — 20 — 0 — 0

SŠ: B. Bystrica
TSM: B. Bystrica 16
ST: B. Bystrica (klas. disciplíny)
SVS FMV Štrbské Pleso: 25 — 0 — 15 — 0

TSM: Š. Pleso 21, Kremnica 10, Svit 8, Dubnica 8, Dobšiná 6
ST: Štrba, Poprad
SVS MŠTMV Bratislava: výběrově vysokoškoláci

KOMENTÁŘ

— Celý systém je otevřený v tom smyslu, že se budeme v komisi vrcholového lyžování prostřednictvím subkomisí disciplín snažit brát v úvahu četnost sportovců na zařazení i jejich momentální územní rozložení a z toho vyplývající zařazování do jednotlivých článků zabezpečení.

— Spolu se všemi partnery, kteří se budou na zabezpečování a řízení podílet, se budeme snažit postupně vytvářet takové podmínky, které budou odpovídat plnění hlavních úkolů jednotlivých článků. Konkrétně na úrovni SVS soutěžit s absolutní světovou špičkou.

— Pro řízení a návaznost článků pod TJ SVS včetně resortů MNO a FMV jsme se rozhodli tak, abychom v co největší míře využili všech místních specifických podmínek včetně všech územních, správních, výrobních a společenských institucí.

— Společně na tvořivost, pracovitost a zaujetí nejširšího lyžařského aktiva a vyzýváme, aby zejména v základních člancích, tj. v lyžařských oddílech a sportovních třídách se všestranně lyžovalo a byly tak vytvářeny co nejlepší předpoklady pro pozdější specializaci.

JAROSLAV POTMĚŠIL, PETR HONZL,
PAVEL ZELENKA, JOSEF LÁNSKÝ,
VLADĚNA ŘIHOVÁ

JAROSLAV
DOSTÁL

CO NOVÉHO V RAKOUSKU (2)

APLIKACE DO METODIKY VÝUKY

Snahu po aplikaci nových mechanismů do metodiky výuky je možno sledovat ve Francii, Švýcarsku, ČSSR, v Japonsku, NSR a jinde.

Jestliže chceme dnes upozornit na to, jak se tato snaha projevuje v Rakousku, je to proto, že první její ucelená představa byla publikována již před 11 lety (ZEHEMAYER, H.: Lehrwege im Schiunterricht. Leibesübungen-Leibeserziehung, Wien, 1978, č. 10), že je zařazena do rakouského oficiálního programu výuky lyžování a že je významnou součástí výuky při školení rakouských dobrovolných lyžařských cvičitelů a pedagogů lyžování na školách. Pokusíme se vyjádřit její charakteristické rysy.

ZÁKLADEM JE SMĚNA OBLOUKŮ

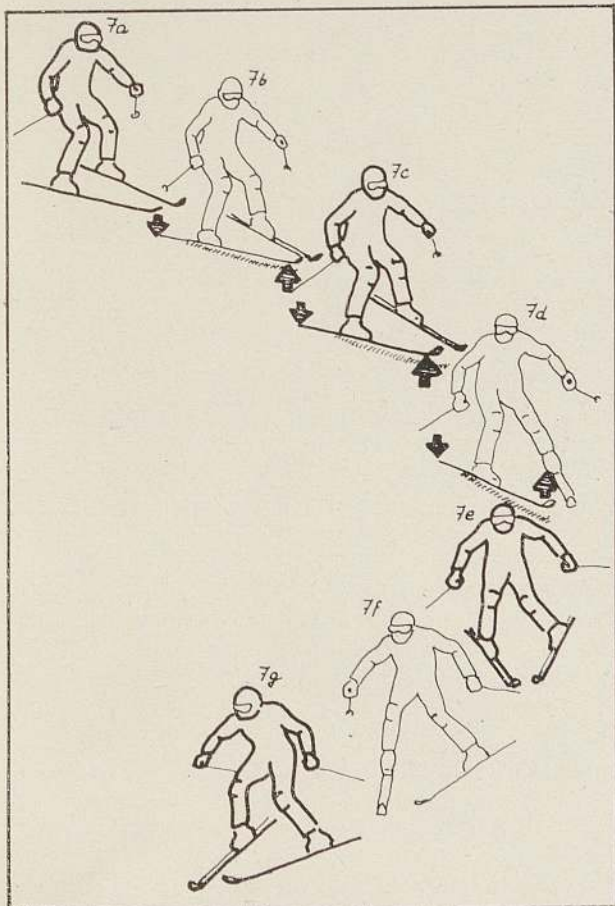
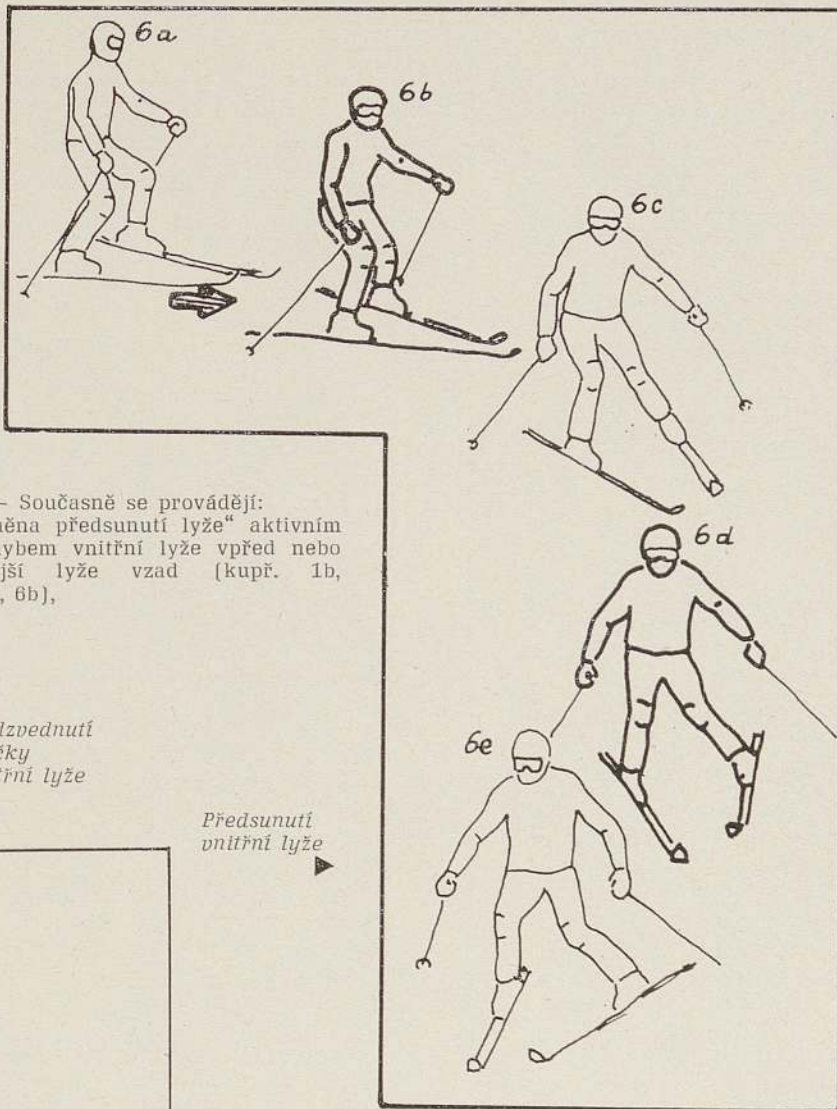
— Vnější dolní končetina provádí při zakončení oblouku „nástavbu tlaku“ náponem končetiny a zatížením paty (např. obr. 1a, 1c, 2a, 3c, 3f, 6a, 6e, 7a).

— následuje „uvolnění po nástavbě tlaku“ (např. obr. 1b, 2bc, 3d, 3g, 9bc) — důsledkem je „vystřelení lyží“, vnitřní lyže následujícího oblouku tlačí patkou na sníh, špička se nadzvedává.

Nadzvednutí špičky vnitřní lyže

— Současně se provádějí: „směna předsunutí lyže“ aktivním pohybem vnitřní lyže vpřed nebo vnější lyže vzad (kupř. 1b, 2bc, 6b),

Předsunutí vnitřní lyže

„směna postoje pro oblouk“ aktivním přemístěním pánve dovnitř následujícího oblouku (např. 1bc, 2b-d, 3dc, 6bc, 7b-d) a

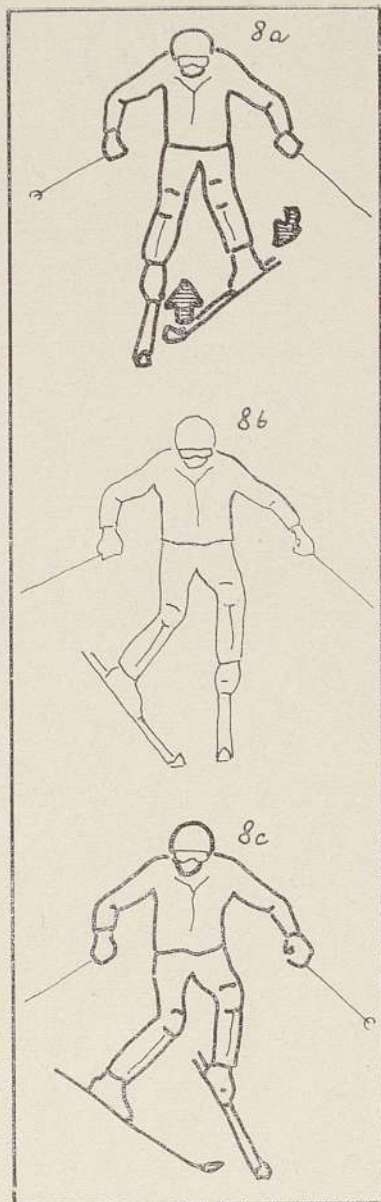
„směna hran“ již zatížené vnější lyže (1bc, 2bc, 3de).

Vůdčím mechanismem těchto tří pohybových aktů je nezávislá činnost dolních končetin, tj. „otáčení náponem“ vnější dolní končetiny (např. 1bc, 2b-d, 3d-f, 3g) a „otáčení při pokrčování“ vnitřní dolní končetiny (patka lyže zatížená, špička nadzvednutá a otáčená do směru oblouku — příklady na obr. 1bc, 2bc, 3d, 3g, 7b-d, 8a-c, 9b-d).

Na obr. 1, 2 a 3 vidíme uplatnění popisované techniky **vypělými lyžaři**. Obr. 1 znázorňuje směnu oblouků lyžaře se zvláště výraznou silovou a švihovou prací dolních končetin. Šipkou je znázorněn nápon a nástavba tlaku vnější končetiny (1a). Ta se v následujícím okamžiku pokrčuje k hrudníku, lyže vyráží vpřed a otáčí se do směru zahajovaného oblouku (obr. 1b). Nadzvednutím nižší lyže nad sníh (1b) ztrácí lyžař boční oporu pánve, která se začne okamžitě přesunovat směrem dovnitř nastávajícího oblouku. Vedení oblouku se současně zajišťuje náponem vnější dolní končetiny (1c).

Uvedená technika se však úspěšně používá již od **záčátku výuky sjíždění oblouky** (obr. 6 a 7). Přechod od oblouků z přívratu k obloukům o rovnoběžných lyžích je snadný, protože v obou případech se provádí současná směna hran (vnější zatížená dolní končetina — „směna

Nadzvednutí špičky vnitřní lyže a její vytočení do nového směru

Světové poháry

SJEZDOVÉ DISCIPLÍNY

MUŽI

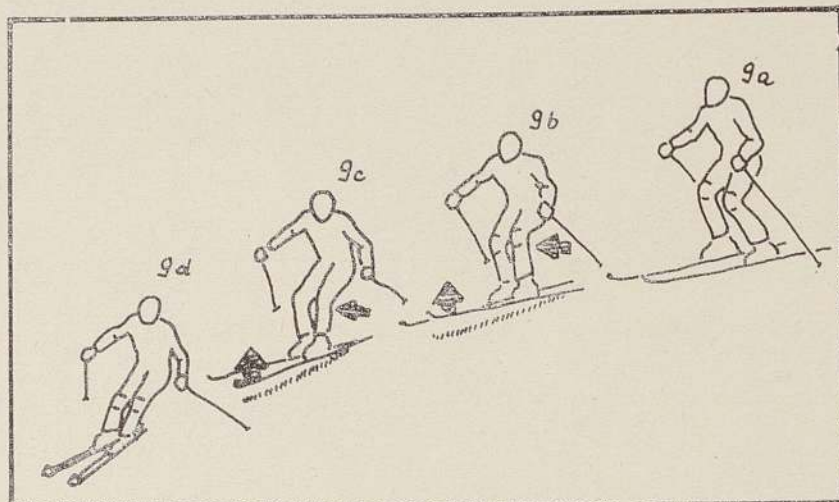
Val d'Isère, Francie 10. 12. 1989 superobří slalom (převýšení 515 m, 41 branek): 1. Henning (Švéd.) 1:17,07, 2. Piccard (Fr.) — 0,10, 3. Runggaldier (It.) — 0,33, 4. Eriksson (Švéd.) — 0,59, 5. Furuseth (Nor.) — 0,68, 6. Wasmeier (NSR) — 0,70, 7. Heinzer — 0,81, 8. Zurbriggen (oba Švýc.) — 0,88, 9. Tauscher (NSR) — 0,89, 10. Ladstätter (It.) — 0,92, 11. Cretier — 0,99, 12. Shiele (oba Fr.) — 1,05, 13. Kälin (Švýc.) — 1,09, 14. Strolz — 1,19, 15. Stock (oba Rak.) a Müller (Švýc.) oba — 1,23. — 45. **M. Bíreš — 2,28.**

hran“, vnitřní pokrčená a nadzvednutá končetina — „pohyb směny hran“ — obr. 8).

Účinnou metodickou pomůckou při výuce je „vnitřní lyži předsunout“ a „špičku vnitřní lyže nadzvednout a otáčet ve směru oblouku“. Na obr. 6, 7, a 8 je nácvik těchto dovedností naznačen při obloucích v pluhu, na obr. 9 při obloucích o rovnoběžných lyžích.

Nácviku také pomáhá, že průběh a charakter pohybů při směně oblouků má společné rysy s pohybovým průběhem kroku (pokrčení, nadzvednutí a předsunutí jedné končetiny, nápon končetiny druhé).

Píše a kreslí: JIŘÍ SOUKUP

Nadzvednutí, předsunutí a vytočení do nového směru špičky vnitřní lyže

Sestriere, Itálie 12. 12. 1989 superobří slalom (převýšení 650 m, 39 branek): 1. Zurbriggen 1:37,39, 2. Eriksson — 0,11, 3. Piccard — 0,47, 4. Skaardal (Nor.) — 0,54, 5. Henning — 0,54, 6. Alphand (Fr.) — 1,49, 7. Ladstätter — 1,56, 8. Polig (It.) — 1,61, 9. Höflehner (Rak.) — 1,71, 10. Crétier (Fr.) — 1,73, 11. Thorsen (Nor.) — 1,75, 12. Strolz — 1,81, 13. Tauscher — 1,84, 14. Accola (Švýc.) — 1,93, 15. Mader (Rak.) — 1,96.

Val Gardena, Itálie 16. 12. 1989 sjezd (délka tratě 3445 m, převýšení 839 m): 1. Zurbriggen 2:01,89, 2. Heinzer — 0,53, 3. Ghedina (It.) — 0,54, 4. Besse — 0,71, 5. Fahner (oba Švýc.) — 0,89, 6. Höflehner — 0,95, 7. Wirnsberger — 0,96, 8. Ortlieb (všichni Rak.) — 1,00, 9. Alpigler — 1,30, 10. Gigandet — 1,33, 11. Mahrer (všichni Švýc.) — 1,38, 12. Boyd (Kan.) — 1,40, 13. Vitalini (It.) — 1,44, 14. Runggaldier — 1,52, 15. Tauscher — 1,71. — 39. **A. Bíreš — 3,31, 55. M. Bíreš — 5,92.**

Steamboat Springs, USA 10. 12. 1989 slalom (výškový rozdíl 154 m, v obou kolech 57 branek): 1. Stroblová (Rak.) 1:30,53 (45,60 a 44,93), 2. Šarecová (Jug.) — 0,69 (46,77 a 44,45), 3. Buderová — 0,77 (45,48 a 45,82), 4. Ladstätterová (obě Rak.) — 0,94 (45,92 a 45,55), 5. Anderssonová (Švéd.) — 1,11 (46,45 a 45,19), 6. Svetová (Jug.) — 1,21 (46,60 a 45,14), 7. Gerschová (NSR) — 1,22, 8. Wachterová (Rak.) — 1,23, 9. Chauvetová (Fr.) a Nilssonová (Švéd.) obě — 1,51, 11. Oertliová (Švýc.) — 1,53, 12. Terzianová — 1,70 13. Twardokensová — 1,90, 14. Rofeová — 2,52, 15. Voelkerová (všechny USA) — 2,91.

Steamboat Springs, USA 9. a 10. 12. 1989 kombinace: 1. Oertliová 31,84, 2. Gergová 33,86, 3. Wachterová 38,48, 4. Bournissenová (Švýc.) 43,60, 5. Terzianová 49,65, 6. Schusterová (Rak.) 52,76, 7. Ederová 54,28, 8. Walliserová 56,76, 9. Haasová 61,17, 10. Stöcklová (obě Rak.) 63,21, 11. Lindhová (USA) 65,23, 12. Zurbriggenová 67,59, 13. Vogtová (NSR) 70,60, 14. Zellerová 72,07, 15. Seizingerová (NSR) 78,57 b.

Panorama, Kanada 16. 12. 1989 sjezd (délka tratě 2661 m, převýšení 742 m): 1. Kronbergerová 1:36,75, 2. Gergová — 0,80, 3. Percyová — 1,21, 4. Gutensohnová — 1,34, 5. Wallingerová — 1,40, 6. Figiniová — 1,41, 7. Sadleirová (Rak.) — 1,57, 8. McKendryová (Kan.) — 1,75, 9. Dedlerová a Wolfová (Rak.) obě — 2,04, 11. Zellerová — 2,16, 12. Quittetová — 2,28, 13. Speschaová (Švýc.) — 2,32, 14. Vogtová — 2,45, 15. Stangassingerová (NSR) — 2,60.

ZENY

Steamboat Springs, USA 9. 12. 1989 sjezd (délka tratě 2340 m, převýšení 624 m): 1. Walliserová 1:32,69, 2. Figiniová (obě Švýc.) — 0,15, 3. Gergová (NSR) — 0,18, 4. Wallingerová (Rak.) — 0,33, 5. Gutensohnová — 0,36, 6. Vogtová (obě NSR) — 0,70, 7. Zurbriggenová — 0,97, 8. Zellerová (obě Švýc.) a Lindhová (USA) obě — 1,08, 10. Zelenská (SSSR) — 1,09, 11. Dedlerová (NSR) — 1,13, 12. Quittetová (Fr.) — 1,18, 13. Kronbergerová (Rak.) — 1,29, 14. Meierová (NSR) — 1,33, 15. Percyová (Kan.) a Ederová (Rak.) obě — 1,39.

Panorama, Kanada 17. 12. 1989
druhý sjezd (délka tratě 2661 m, pře-
 všení 742 m): 1. Kronbergerová
 1:37,31, 2. Gutensohnová — 0,35, 3.
 Gergová — 0,45, 4. Zellerová — 0,89,
 5. Sadlederová — 1,00, 6. Lindhová
 — 1,15, 7. Walliserová a Figiniová
 obě — 1,56, 9. Bournissenová — 1,58,
 10. Dedlerová — 1,60, 11. Wallinge-
 rová — 1,67, 12. McKendryová a
 Meierová obě — 1,81, 14. Vogtová
 — 1,84, 15. Speschaová a Zelenská
 obě — 1,86.

SDRUŽENÁŘI

Svatý Mořic, Švýcarsko 16.—17. 12.
1989: 1. Kempf (Švýc.), 2. Levandi
 (SSSR), 3. Bredesen (Nor.), 4. Dun-
 dukov (SSSR), 5. Apeland (Nor.), 6.
 Sulzenbacher (Rak.), 7. Abratis (NDR),
 8. T. E. Elden, 9. Lökken, 10. B. J. El-
 den, 11. Moen (všichni Nor.), 12.
 Prezel (NDR), 13. Schaad (Švýc.),
 14. Zavjalov (SSSR), 15. Saapunki
 (Fin.). — **18. Kopal, 24. F. Repka a**
Fuštějovský, 30. Kovařík, 33. Mák, a
52. Kerda.

SKOKANI

Thunder Bay, Kanada 4. 12. 1989
 (K 90 m): 1. Laakkonen (Fin.) 235,4
 (93 a 89), 2. Felder 229,4 (91 a 88,5),
 3. Kuttin (oba Rak.) 226,0 (88,5 a 89),
 4. **Ploc 221,9 (89 a 88)**, 5. Boklöv
 (Švéd.) 221,6 (91 a 87), 6. Richards
 (Kan.) 220,1 (87 a 86), 7. Nikkola
 (Fin.) 218,4, 8. **Jež 216,5 (89,5 a 83)**,
 9. Brejčev (Bul.) 216,3, 10. Vettori
 (Rak.) 216,0, 11. Thoma (NSR) 214,0,
 12. Vervejkin (SSSR) 211,6, 13. Heu-
 mann (NSR) 209,3, 14. Kindlimann
 (Švýc.) 205,2, 15. Neuländtner (Rak.)
 204,4.

Lake Placid, USA 9. 12. 1989
 (K 120 m): 1. Vettori 234,0 (117,5 a
 112), 2. Nykänen (Fin.) 226,0 (114 a
 109,5), 3. Boklöv 223,5 (118 a 108),
 4. Ulaga (Jug.) 213,5 (110,5 a 106)
 a Laakkonen 213,5 (107,5 a 109,5), 6.
 Kuttin 211,5 (104 a 110,5), 7. Vervej-
 kin 210,0 (108 a 108,5), 8. Nikkola
 208,5 (104 a 109), 9. **Jež 206,5 (107,5**
a 104) a Kasai (Jap.) 206,5 (109 a
 102), 11. **Ploc 206,0 (111 a 110)**, 12.
 Thoma 205,0 (108 a 103), 13. Bauer
 (NSR) 204,0 (104 a 105), 14. Neu-
 ländtner 203,5 (107,5 a 102), 15. Leon-
 hardt (NSR) 201,5 (111 a 99) a Fel-
 der 201,5 (105 a 105,5).

Lake Placid, USA 10. 12. 1989
 (K 90 m): 1. Nikkola 236,6 (86 a 89),
 2. Vettori 229,1 (82 a 88), 3. Felder
 226,7 (84 a 86), 4. **Ploc 225,0 (83,5 a**
85), 5. Vervejkin 224,4 (84 a 85),
 6. Boklöv 221,6 (83,5 a 86,5), 7. Ka-
 sai 219,1 (80 a 85), 8. Nykänen 218,2
 (85 a 80), 9. Richards 215,8 (79 a
 84,5) a Heumann 215,8 (82 a 81,5),
 11. Hunger (NDR) 215,6 (80 a 85), 12.
Parma 215,0 (80 a 82), 13. Kuttin 212,0
 (80 a 82) a Bauer 212,0 (78 a
 84), 15. Nikaído (Jap.) 209,5 (79 a
 33). — **26. Jež 202,2, 32. Sakala 194,2,**
46. Dluhoš 179,0.

Sapporo, Japonsko 16. 12. 1989
 (K 90 m): 1. Vettori 228,3 (92,5 a 89),
 2. Felder 214,6 (84 a 89), 3. **Ploc**
209,9 (89,5 a 84,5), 4. Kuttin 207,7
 (84 a 84,5), 5. **Dluhoš 203,3 (85,5 a**
81), 6. **Jež 203,1 (86 a 82)**, 7. Mollard
 (Fr.) 201,2, 8. Laakkonen 194,1, 9.

Richards 192,0, 10. Weissflog (NDR)
 190,6, 11. Tällberg (Švéd.) 189,4, 12.
 Haim (Rak.) 189,2, 13. Ulaga 189,2,
 24. Stranner (Rak.) 184,2, 15. Harada
 (Jap.) 179,9. — **20. Parma 177,7 (74 a**
79,5), 28. Sakala 169,0 (71,5 a 79).

Sapporo, Japonsko 17. 12. 1989
 (K 120 m): 1. Weissflog 270,0 (114,5
 a 112,5), 2. Haim 210,5 (114 a 105),
 3. Kuttin 208,0 (115,5 a 101,5), 4.
 Vettori 203,0 (105,5 a 107), 5. **Ploc**
201,5 (106 a 106,5), 6. Jež 200,9 (107
a 104), 7. Laakkonen 198,5, 8. Thoma
 198,0, 9. Tällberg 197,5, 10. Stranner
 194,5, 11. Boklöv 194,0, 12. Bauer
 191,0, 13. Hakala (Fin.) a Mollard
 oba 185,5, 15. Nikkola a Felder oba
 184,5. — **10. Parma 179,5 (100 a 95,5),**
22. Dluhoš 173,5 (99 a 93), 32. Sakala
165,5 (96 a 91).

Oberstdorf, NSR 30. 12. 1989 (K 115
 m): 1. Thoma 215,0 (113,5 a 108), 2.
 Heumann 210,0 (113 a 106), 3. Weiss-
 flog (NDR) 208,0 (109 a 107), 4.
 Laakkonen 205,5 (108 a 107), 5. Nik-
 kola 203,5 (110 a 104), 6. **Jež 200,5**
(109,5 a 103), 7. Nykänen 199,5 (108
 a 103), 8. Neuländtner 199,0 (107 a
 103,5), 9. Olijnyk (Nor.) 198,5 (104 a
 107,5), 10. Vettori 197,0 (100 a 108),
 a Fidjestöl (Nor.) 197,0 (106,5 a
 105,5), 12. Richards 196,0 (103 a 107),
 13. Ulaga 195,5 (107,5 a 102) a Kuttin
 195,5 (104 a 104,5), 15. **Ploc 195,0**
(103 a 108) a Kummerlöv (NDR)
 195,0 (103,5 a 105). — **30. Sakala**
181,5 (102 a 100), 32. Podzimek 179,0
(99,5 a 99,5), 55. Svagerko 83,5 (96)
a Parma 83,5 (95).

Garmisch-Partenkirchen, NSR, 1. 1.
1990 (K 107 m): 1. Weissflog 220,5
 (101 a 103,5), 2. Laakkonen 219,0
 (102,5 a 102), 3. **Jež 218,5 (102 a**
105,5), 4. Nykänen 218,0 (103,5 a
 101,5), 5. Thoma 216,0 (103,5 a 101),
 6. Kuttin 215,0 (104 a 101) a Vettori
 215,0 (102 a 102), 8. Olijnyk 214,5
 (103 a 101) a Nikkola 214,5 (101,5 a
 101), 10. **Ploc 214,0 (104,5 a 100)**, 11.
 Heumann 205,5 (101,5 a 97,5), 12. Lu-
 nardi (It.) 204,5 (99 a 99,5) a Haim
 204,5 (99,5 a 97), 14. Gebstedt (NDR)
 201,0 (97 a 98,5), 15. Kasai 200,5 (97
 a 97,5). — **26. Svagerko 194,0 (95 a**
97), 28. Sakala 191,5 (95 a 96,5), 29.
Parma 191,0 (96,5 a 92,5), 71. Podzi-
mek 80,5 (86).

BĚŽCI

Salt Lake City, USA 9. 12. 1989
15 km klasicky: 1. Dählie 45:17,2, 2.
 Ulvang (oba Nor.) — 5,7, 3. Behle
 (NSR) — 23,3, 4. Ottosson — 23,5, 5.
 Eriksson — 25,5, 6. Majbäck (všich-
 ni Švéd.) — 34,8, 7. Brörs (Nor.)
 — 37,6, 8. Mogren (Švéd.) — 42,7,
 9. Smirnov (SSSR) — 57,3, 10. Svan
 (Švéd.) — 1:09,2, 11. Polvara (It.)
 — 1:13,1, 12. Haland (Švéd.) — 1:15,7,
 13. Skaanes (Nor.) — 1:19,8, 14. Fau-
 ner (It.) — 1:20,9, 15. Lind (Fin.)
 — 1:21,7. — **20. Nyč — 1:33,8, 24.**
Buchta — 1:53,0, 34. Benc — 2:30,8,
64. Korunka — 4:55,0.

Salt Lake City, USA 10. 12. 1989
4×10 km (klasicky a bruslení): 1.
 Švédsko (Ottosson, Majbäck, Mogren,
 Svan) 1:48:31, 2. Norsko I. (Mikkels-
 plass, Ulvang, Skaanes, Dählie)
 — 12,0, 3. Norsko II. (Monson, Jevne,
 Björn, Langlie) — 39,0, 4. SSSR

— 56,0, 5. Itálie — 58,0, 6. Švédsko
 II. — 1:00, 7. Rakousko — 1:56,0, 8.
 ČSSR — 2:35,0.

Canmore, Kanada 16. 12. 1989 15 km
bruslení: 1. Majbäck 32:49,1, 2. Dählie
 — 10,9, 3. Gandler (Rak.) — 14,4, 4.
 Svan — 16,8, 5. Ottosson — 18,3
 6. Smirnov — 21,0, 7. Ulvang — 31,0,
 8. Nyč — **32,6**, 9. Behle — 37,3, 10.
 Forsberg (Švéd.) — 39,2, 11. Haaland
 — 42,11, 12. **Svanda — 42,4**, 13. Pol-
 vara — 43,8, 14.
 15. Langlie — 47,3. — **18. Korunka**
— 55,7, 19. Buchta — 1:06,9, 21. Benc
— 1:37,7.

Canmore, Kanada 17. 12. 1989 50 km
klasicky (vlnový start): 1. Behle
 2:15:40,0, 2. Badamšin (SSSR)
 — 2:03,5, 3. De Zolt (It.) — 2:07,2,
 4. Stadlober (Rak.) — 2:30,6, 5.
 Gandler — 2:58,4, 6. Schwartz (Rak.)
 — 2:59,6, 7. **Buchta — 3:03,4**, 8. Nyč
 — 3:41,4, 9. Polvara — 3:57,2, 10.
 Sauer (It.) — 4:38,8, 11. Endestad
 (USA) — 6:45,5, 12. Remy (Fr.)
 — 7:04,1, 13. Boonstra (USA) — 7:26,2,
 14. Bilondeau (Fr.) — 7:49,0, 15.
 Svanda — 8:59,7, 16. Benc — 9:01,0.

BĚŽKYNĚ

Salt Lake City, USA 9. 12. 1989
5 km klasicky: 1. Savolainenová
 15:59,3, 2. Pyykkonenová (obě Fin.)
 — 3,0, 3. Nagejkinová (SSSR) — 6,3,
 4. Elveosová (Nor.) — 8,1, 5. Määttä-
 ova (Fin.) — 8,2, 6. Nybraatenová
 (Nor.) — 12,9, 7. Lazutinová (SSSR)
 — 15,4, 8. Dahlmoová (Nor.) — 15,5,
 9. Vjalbeová — 16,9, 10. Tichonovová
 (obě SSSR) — 17,4, 11. Dybendahlová
 (Nor.) — 18,6, 12. Belmondová (It.)
 — 18,8, 13. Westinová — 21,9, 14.
 Wallinová (obě Švéd.) — 22,3, 15. **Ja-**
noušková — 25,4. — 29. Havrančiko-
vá — 54,7.

Salt Lake City, USA 10. 12. 1989
15 km bruslení: 1. Belmondová 44:08,
 2. Lazutinová — 7,0, 3. Vjalbeová
 — 25,4, 4. Nagejkinová — 25,6, 5. Ti-
 chonovová — 28,0, 6. Manciniová
 (Fr.) — 49,0, 7. Elveosová — 1:14,0,
 8. Skeimeová (Nor.) — 1:19,0, 9. West-
 tinová — 1:29,0, 10. Dybendahlová
 — 1:40,0, 11. Di Centaová (It.)
 — 1:41,0, 12. Jahrenová (Nor.)
 — 1:49,0, 13. Savolainenová — 2:06,0,
 14. Reggeová (Nor.) — 2:12,0, 15.
 Dahlmoová — 2:40,0. — **16. Havran-**
číková — 2:48,0, 17. Janoušková
— 3:15,0.

Canmore, Kanada 16. 12. 1989 15 km
klasicky: 1. Lazutinová 49:13,2, 2. Dy-
 bendahlová — 59,1, 3. Nagejkinová
 — 1:10,2, 4. Tichonovová — 1:38,9,
 5. Di Centaová — 1:40,1, 6. Vjalbeová
 — 1:43,7, 7. Skeimeová — 1:50,3, 8. **Ja-**
noušková — 2:04,8, 9. Belmondová
 — 2:14,5, 10. Elveosová — 2:20,2, 11.
 Pyykkonenová — 2:26,0, 12. Jahre-
 nová — 2:30,3, 13. Woldová (obě Nor.)
 — 2:38,5, 14. Määttäová — 2:47,0, 15.
 Dahlmoová — 2:50,1.

Canmore, Kanada 17. 12. 1989 4×5
km (klasicky a bruslení): 1. SSSR
 (Nagejkinová, Lazutinová, Tichono-
 vová, Vjalbeová) 1:07:08,9, 2. Finsko
 (Määttäová, Pyykkonenová, Kuivalai-
 nenová, Savolainenová) — 1:18,5, 3.
 Norsko (Dybendahlová, Jahrenová,
 Skeimeová, Elveosová) — 1:18,8, 4.
 Itálie — 3:36,2, 5. Švédsko — 3:38,4,
 6. Kanada — 3:43,4.

Jaké sjezdovky na světovém trhu? Lehčí, pohodlnější a módnější

Kdybychom měli možnost porovnat lyže, které se vyráběly před deseti nebo před pěti lety, s modely generace 1989—1990, poznali bychom již po prvních obloucích rozdíl v jízdních vlastnostech a pochopili bychom, jakou měrou působí technický rozvoj na zdokonalování těchto výrobků. Na první pohled se nové konstrukce lyží ničím od dřívějších neliší. Samozřejmě, upoutá jejich nápadný design, ale jinak — špička je stále ohnuta vzhůru a vázání se montuje doprostřed. Rozdíly v konstrukci poznáme na řezech nebo modelech. A co lyže skutečně „umí“ a pro jaký typ lyžaře je vhodná, se pozná nejlépe na sněhu. Jedno je jisté — nové konstrukce lyží spolu se zdokonalenou úpravou tratí umožňují daleko většímu počtu lyžařů než dříve používat lyže sportovního charakteru — tzv. S-lyže. Uvažuje se proto o jemnějším rozdělení. Místo skupiny S navrhují někteří čtyři podskupiny — S1 až S4 — aby si každý lyžař mohl snadněji z bohaté nabídky vybrat „ty svoje“.

Cílem konstruktérů lyží je, aby nové modely byly snadněji ovladatelné. Toho se dosahuje v první řadě snížením hmotnosti lyží, což opět vyžaduje použití nových materiálů v jádru i nosných plátcích. Na lepší ovladatelnost lyže má příznivý vliv i pečlivá úprava skluznice a hran, která snižuje tření a zlepšuje skluznost. Dnes se již nehovoří o broušení skluznice a hran. V módě je výraz „tuning“, který lze nejlépe přeložit jako „ladění“ lyží. Takto připravené lyže vyžadují ale častější a pečlivější údržbu, aby si zachovaly své výborné jízdní vlastnosti. Lyžařské servisy proto investují do nových strojů, zejména brusek s brusným kamenem, servismani se cvičí v nové technice údržby a oprav lyží, dokonce i výrobci zakládají specializované dílny, kde se provádějí opravy, na které běžné servisy nestačí. Tento nový trend ve službách lyžařům zapouští kořeny i u nás, což je bezpochyby dobře.

Kromě jízdních vlastností rozhodují o prodejnosti lyží — a to nejen u něžného pohlaví — také barva a design. Stalo se již téměř pravidlem, že vrchní plochy lyží jsou laděny v módních barvách sezóny a harmonizují tak s barevnými odstíny bot, vázání a lyžařských kompletů.

Věnujme se nyní podrobněji novinkám jednotlivých výrobců lyží. Abychom byli spravedliví, uvedeme je v abecedním pořádku.

ATOMIC

Firma dále rozvíjí osvědčenou modulovou techniku. V lyžích pro letošní sezónu se opět užívají tři typy modulů, a to červený pro rychlost, zelený pro komfort, modrý pro držení na ledě. Moduly se vyrábějí z jiných materiálů než dříve, díky tomu se zmenšily jejich rozměry i hmotnost.

Na základě četných testů se změnil i počet a umístění modulů v konstrukci lyže. Špičková řada ARC Module Racing, určená pro závodní použití a experty, nabízí 5 modelů: závodní lyže pro obří a superobří slalom ARC Module 735 RS a ARC Module 735 RS-G, slalomové lyže s bleskovou reakcí na změny směru, vhodné pro jízdu v krátkých obloucích ARC Module 733 SL a dva sjezdové speciály ARC Module AF a ARC Module Speed.

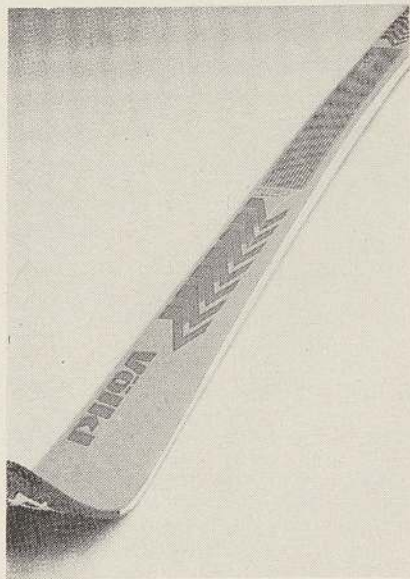
BLIZZARD

Modely řady Thermo V patřily k neúspěšnějším lyžím uplynulé sezóny. Není proto divu, že zůstávají v programu na letošní sezónu. Beze změny se vyrábějí Thermo V 20 RS a Thermo V 20 SL a rovněž poslední model této řady Thermo V 20 SRE. Špičkový model firmy pro tuto sezónu je Thermo V 20 Limited Edition. Technickou novinkou u tohoto modelu je tzv. dvojité V krojení, které způsobuje přesné vedení stopy v oblouku. Jak říká výrobce, lyže jede „jako po kolejkách“. Tento exkluzivní model má navíc novou úpravu vrchní plochy, která zejména na přímém slunečním světle vyvolává trojrozměrný efekt. Model bude vyráběn a dodáván pouze v omezeném počtu párů.

Ve výrobním programu zůstává i nadále osvědčená řada Quattro, obsahující komfortní lyže, jejichž společným znakem je odlišná vnitřní stavba vnitřní a vnější poloviny lyže, tzv. Talski-automatika. Podle šéfa firmy Tonia Arnsteina jsou to lyže určené pro stále rostoucí (dnes již nejméně 40 %) skupinu lyžařů, kteří kromě sportovního charakteru vyžadují od lyží i jízdní komfort.

DYNAMIC

Francouzský výrobce se v letošní sezóně představuje třemi novými řa-

dami lyží. Řada VR 27 je určena pro špičkové lyžaře. Vital pro „komfortní lyžaře“ a VR 27 Junior pro děti a mládež. Nový konstrukční princip Master Control System — což je spojené dvojité torzní krabice s tlumící tkaninou DampTex — způsobuje, že lyže jsou elastické a přitom odolné. Keramická vlákna zaručují teplotní stálost a nové, mimořádně lehké vlákno Dyneema vysokou odolnost proti nárazům a pevnost v tahu. U modelu MC Slalom bylo díky nově vypočtené chybové křivce dosaženo vyšší točivosti při výborném držení na ledě. Model MC Géant má novou grafitovou skluznici a byl testován Michaelem Prüferem, nejrychlejším lyžařem roku 1988 (rychlostní rekord 223 km/h).

DYNASTAR

Základní ideou letošní kolekce je vyrábět lyže, které splní speciální požadavky kupujících. Z technického hlediska zůstává firma u osvědčeného Omega principu. Snížení hmotnosti je dosaženo nasazením novodobých nosných materiálů.

ELAN

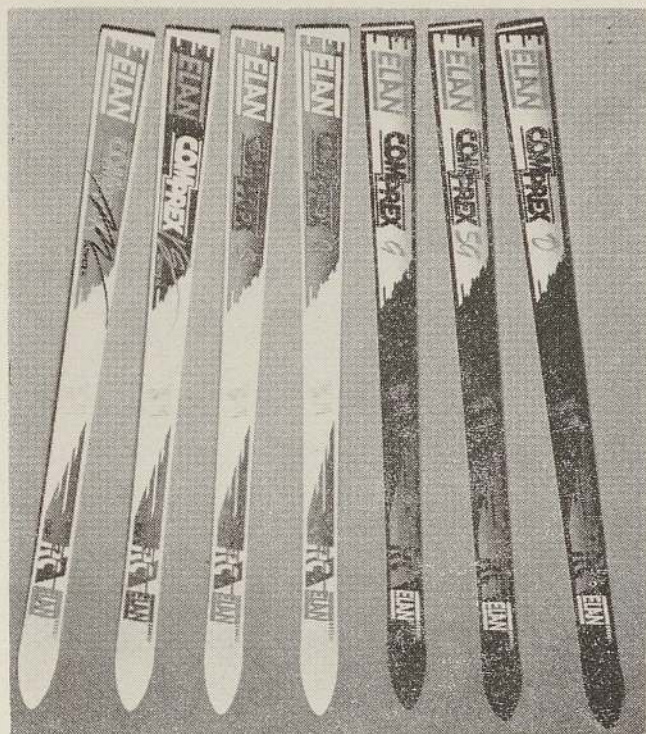
Firma zůstává u vyzkoušené konstrukce Complex, která je kombinována s titanem a lamináty s keramickým vláknem. Dřevěné jádro lyže je v podélném směru profézované řadou štěrbin a do lyže se montuje stlačené. Tak se dosahuje příznivého rozložení hmotnosti po délce lyže. Výsledkem je optimální točivost a přesnost vedení oblouku. Zároveň se tím zlepšuje tlumení kmitů a lyže má i při vysokých rychlostech dobrý kontakt se sněhem. Odlehčení konstrukce, které je nejmarkantnější v oblasti špičky a patky lyže, nemá nepříznivý vliv na pevnost, neboť je s úspěchem kompenzováno materiály nosných plátek. Elan používá titanové plátky, kombinované s keramickými lamináty. Titan reaguje velmi rychle na dynamické změny a působí jako výtěčný torzní stabilizátor. Keramické lamináty vykazují vysokou pevnost, pružnost a dobré tlumení kmitů. Z již používaných materiálů je to dále Kevlar (aramidová vlákna s vysokým tlumením kmitů a vysokou tahovou pevností) a Carbon s dobrou torzní pevností.

Novinkou je rovněž způsob broušení hran, podobný tomu, který se užívá při ručním „ladění“ závodních lyží. Úhel, který svírá jízdní část hrany s rovinou skluznice, je nejmenší ve střední části lyže a plynule roste s její šířkou, tedy ve špičce a patce. Tímto opracováním hran se ve spojení s tzv. Uniline-systémem, což je rozložení ohybové tuhosti v závislosti na bočním krojení lyží, dosahuje dobrého držení hran na tvrdé a zledovatělé tratí a dobré točivosti.

FISCHER

Při výrobě lyží používá Fischer nadále osvědčené tzv. Vacuum-techno-

Nová RC řada firmy Elan

logie. Osm z deseti modelů RC 4, jeden SC 4 a dva juniorské modely jsou lepeny ve vysokém vakuu. Tím se dosáhne homogenního spojení všech dílů. Pro letošní sezónu se zavádí další zlepšení pod názvem Turbo Keil (jádro Turbo). Inovace má zlepšit kopírování terénu při jízdě v dlouhých a středních obloucích a v této sezóně se používá u závodních modelů RC 4 GS Super a RC 4 RS Super.

Konstrukce Protec, novinka firmy v minulé sezóně, kde boky i vrchní kryt lyže jsou z jednoho plastového výlisku, se osvědčila a užívá se nadále u dvou modelů řady RC 4 a dvou modelů řady SC 4. Navíc mají lyže trapézovou konstrukci (lichoběžníkový průřez). U všech modelů je nově řešen design, v řadě SC 4 se dokonce vyrábějí lyže ve třech módních variantách.

HEAD

Firma vstoupila do letošní sezóny s třemi základními principy:

- nasazením vysoce jakostních materiálů snížit hmotnost lyže,
- pomocí laserové kontroly dále zvýšit přesnost opracování skluznice a hran,
- transparentním designem „zviditelnit“ konstrukci lyží.

Nadále se užívá osvědčené trapézové konstrukce jádra, která kromě příznivějšího rozdělení hmoty lyže po délce a lepší závislosti ohybové a torzní tuhosti na délce má i tu přednost, že v oblouku je ve styku se sněhem především boční část hrany a ne celý bok lyže.

V řadě Racing Radial se užívá torzní krabice z twaronového laminátu, zesílená titanovými plátky. Lyže jsou opatřeny skluznicí z vysokomolekulárního slinutého polyetylénu. Absolutní přesnost broušení skluznice a hran se dosahuje laserovou

jednotkou s počítačem, která je schopná měřit a indikovat i nepatrné odchylky od předepsaného tvaru.

KÄSTLE

Vzhledem k tomu, že stále přibývá lyžařů, kteří požadují lyže sportovního charakteru, ale zároveň i s jízdním komfortem, investovala i firma Kästle značné prostředky do nových technologií. Výsledkem je postup Digital Pro-Tec, při kterém je lyže „obalena“ umělou hmotou bez jakýchkoli spár (obdoba postupu Protec firmy Fischer). Lyže působí esteticky, vnitřní konstrukce je lépe chráněna a navíc má tento postup příznivý vliv na jízdní vlastnosti. Takto se vyrábějí lyže RX 12 Digital Pro-Tec. Další změnou je použití značného množství materiálů tlumících kmity pro dosažení značného pohodlí při jízdě. Tak jsou stavěny modely Magnesium, Magnesium Exclusive a Ceramic.

K 2

Kolekce firmy pro letošní sezónu je názorným dokladem toho, co pro vývoj moderních lyží znamená tým špičkových konstruktérů a vývojářů, dostupnost nejnovějších technologií a materiálů včetně „kosmických“ a samozřejmě též výborní zkušební jezdců.

Postatou nové technologie tzv. Triaxial Braiding Process je těsné opletení jádra trojsměrně orientovaným laminátem, ve kterém je kromě skleněného vlákna použit také Carbon, Kevlar a keramické vlákno. Tím se dosahuje výtečných jízdních vlastností, lyže však nejsou „tvrdé“. U závodních lyží, např. model KVC, je úhel šikmých vláken asi 42,5°, u komfortních lyží s nižší torzní tuhostí jen asi 35°. Nově je též řešena geometrie boků lyží.

KNEISSL

Kufsteinští se v kolekci pro letošní sezónu zaměřili na dva základní problémy: snížení vibrační lyží a úpravu skluznic. Výsledkem tříletého výzkumu je technologie AVT (Anti-Vibrations-Torsion), kde se pro snížení torzních kmitů obaluje jádro lyže skelným laminátem a před a za oblast pro montáž vázání se umísťuje vložka z tkaniny Vibtene. Technologii AVT jsou vyráběny modely White Star AVT SL a White Star AVT RS.

Na skluznice používá firma nově vyvinutý materiál Doublesint 8000. Jeho tajemství záleží v použití dvou materiálů extrémně odlišných vlastností, které se pevně spojí teprve při sintrování. Obě hmoty na bázi polyetylénu jsou barevně rozlišené, červená složka má vysokou skluznost na teplejším sněhu, bílá na studeném. Na skluznici Doublesint vidíme ostrůvky červené a bílé barvy o rozměru několika milimetrů. Skluznice dobře přijímá vosky, je odolná proti oděru a má dobré jízdní vlastnosti při jakémkoliv teplotě sněhu. Osvědčila se i při závodech Světového poháru.

ROSSIGNOL

Největší světový výrobce lyží měl jistě dost starostí s uvedením své první kolekce sjezdářských bot na trh. Nicméně i v lyžích přináší konstrukční změny. Markantní je to u nového slalomového modelu 7 S Kevlar. Zkrácená a níže položená špička snižuje vibrace a zlepšuje pohyblivost lyží. Přestup z hrany na hranu je díky většímu bočnímu krojení (63 mm) snadnější. U lyží je použit osvědčený systém tlumení VAS (Vibrations Absorbing System) a přídavný VASM. Díky změněnému umístění VAS-modulů a zmenšením VASM-modulů jsou lyže živější a mají lepší záběr hran. O 30 gramů lehčí mikroporézní jádro potažené skelným a kevlarovým laminátem zvyšuje torzní tuhost lyže.

TYROLIA

Tradiční výrobce lyžařských vázání zahájil v minulé sezóně také výrobu lyží a zdá se, že si vede úspěšně. U závodních modelů Megacomp GS a Megacomp SL je použit integrovaný systém IDS (Integriertes Dämpfungssystem). Viscoelastická vrstva je uložena pod špičkou vázání a tlumí kmity a nárazy, které by se jinak přenášely na lyžaře. Sintrovaná skluznice Electra má tzv. Megaglide-Finish (je přímo v továrně upravena k použití)

VÖLKL

Špičkovou lyží nově kolekce je P 9 SX Super, slalomová lyže s velmi dobrými jízdními vlastnostmi zejména při obtížných sněhových podmínkách či na zledovatělém a hrbolatém umělém sněhu. Skluznice Double-Synt je odolnější a pomáhá úspěšně řešit většinu problémů s mazáním. Špičkový model řady Competition — lyže Explosive — mají změněné krojení boků. Lyže jsou konstruovány pomocí počítače (CAD-system), mají dvojistou torzní krabici a tlakový i tahový plátek z Titanalu.

ing. JAN SEIDL

Před nástupem do letošní sezóny uspořádala komise pro výbroj a výstroj (KVV) výboru svazu lyžování ÚV ČSTV tradiční aktiv s našimi výrobními podniky, které mají ve svém programu výrobu lyží a dalších potřeb pro lyžaře. Jednání se zúčastnili také pracovníci obchodu (Drobného zboží a Drobného tovaru), státní zkušebny Jablonec, ústřední kontroly Drobného zboží atd. Bylo zhodnoceno plnění závěrů z jednání minulého aktivu týkajících se toho, jak byl zabezpečen náš trh v loňském roce. Hlavním úkolem setkání však bylo projednání dodávek a záměrů v jednotlivých oblastech materiálního vybavení pro letošní rok. V době, kdy vychází tato zpráva, je už lyžařská sezóna v plném proudu. Aspoň si čtenář bude moci na konkrétních příkladech ověřit, do jaké míry se výrobcům a obchodu daří své předsevzetí naplňovat.

CO NAŠI VÝROBCI

Souhrnně je možno konstatovat, že se v průběhu několika minulých let podařilo vyřešit dřívější problémy typicky nedostatkového materiálu pro širokou lyžařskou veřejnost a sportovně rekreační provozování tohoto sportu. To však neznamená, že jsou vyřešeny veškeré nedostatky a problémy v možnostech nákupu odpovídající výbroje a výstroje. Mnohé z nich přetrvávají jak v oblasti výkonnostního a vrcholového sportu, tak i v oblasti sportu rekreačního.

Nelze upřít snahu výrobců o řešení. Ukazuje se, že limitujícím faktorem pro ně v převážné míře nejsou kapacitní možnosti, ale materiálové problémy s tuzemskými dodavateli a zejména pak nedostatek devizových prostředků na zajištění dovozových materiálů pro výrobu náročnějšího, kvalitního i esteticky řešeného lyžařského vybavení. Nedostatečný marketing a málo pružná distribuce v obchodních organizacích pak nedostatky ve výrobě ještě prohlubují. Proto se situací v našich obchodech nemůžeme být plně spokojeni a budeme nadále ovlivňovat výrobu, obchod a hledat veškeré možnosti ke zlepšení situace i k větší spokojenosti všech lyžařů.

A nyní, jak to vypadalo v jednotlivých druzích lyžařských potřeb z pohledu před nástupem do sezóny.

LYŽE

Státní podnik **Sport** se svými třemi výrobními závody (Nové Město, Hluk a Bedřichov) je schopen pokrýt požadavky jak na běžecké, tak na sjezdové lyže. Zcela limitované materiální možnosti však má pro výrobu závodních běžeckých lyží Bohemia, a proto tyto lyže nadále budou distribuovány podle rozdělovníku. V letošní sezóně se projevily obrovské požadavky na typ 6189 Skating, a proto jsme se pro rok 1990 snažili zajistit jejich větší množství, při určitém omezení typu Extra. Pro rok 1990 je připravován nový typ lyží Cristal.

U sjezdových lyží se ve větší míře uplatňuje technologie výroby v katech se sendvičovou konstrukcí. Závod Hluk bude mimo jiné vyrábět typ Targa a Bedřichov Solar a Clasic. KVV požaduje výrobu kvalitnějších katečových lyží v cenové relaci do 2000 Kčs, dále pak používání užších „L“ hran, výrobu sjezdových lyží i v dél-

kách 205 cm a u běžeckých lyží u více typů délku 215 cm.

Drevoindustria, závod Sulov - Bytča, pokračuje v licenční a kooperační výrobě lyží Atomic. Předpokládá se zvýšení výroby až na 35 000 párů, z toho asi 4000 párů závodních (typ Explosive, a snad již i typ Carbon a Kevlar). Připravuje se inovace dětských a mládežnických sjezdovek Orion a Orion 01 — s použitím kvalitnějšího laminátu — a výroba v délkách od 110 do 175 cm, dále pak inovace (i snížení ceny) u typu Radikal a výroba i v délkách 80, 90, 100 cm a pro dospělé do 205 cm. Odzkoušeny a výrobně připraveny jsou turistické běžky s kovovými hranami. V roce 1989 bylo zkušebně vyrobeno několik desítek skokanských lyží pro mládež. Výrobní zařízení však umožňuje výrobu těchto lyží pouze do délky 215 cm. Komise pro výbroj a výstroj bude v záležitosti výroby skokanských lyží i v delších délkách s výrobcem jednat, rovněž tak i o možnosti rozšíření licenční výroby s firmou Atomic o běžecké lyže.

BOTY

Naším v podstatě monopolním výrobcem lyžařské obuvi (vedle n. p. Svít, který vyrábí levný typ pro mládež Chopok) je **Botana Skuteč**.

Počítá s celkovou výrobou pro tuzemsko asi 230 000 párů běžecké obuvi ve všech současně používaných typech, tj. turistické NN 75 (asi 133 tis.), RN a TN 50 (37 tis.) a novější systém BRN (asi 60 tis. párů — z toho 40 tis. v turistickém provedení, 15 tis. závodních nízkých a 4 až 5 tis. závodních vysokých — pro bruslení) a to v celé velikostní skladbě pro dospělé (dosud až do velikosti 6).

Sjezdové a skeletové boty budou vyráběny v dosud známých typech Caber Botas, dětské Spidi (asi 15 000 párů — rozšířené i o velikost 16) a nově Dachstein (1190 a 990 Kčs), Targa a Caber CR 27 se zadním nástupem (1250 a 990 Kčs).

Nejzávažnějším problémem je skutečnost, že podnik pro nedostatek kvalifikovaných pracovníků pro ruční práci (ševců), skončil v minulém roce (vyrobeno 330 párů) s výrobou skokanských bot a není předpoklad náhradního výrobce. Zajištění těchto bot dovozem je sice možné, ale za cenu mnohonásobně vyšší ceny. To

je pro rozvoj skokanské a sdruženářské disciplíny doslova „rána pod pás“.

Obchod obuvi oživil a zkalitnil sortiment dovozem určitého množství skeletových sjezdových bot a bot běžeckých pro bruslení a klasiku od firmy Salomon.

VÁZÁNÍ

Běžecké vázání má nadále ve výrobním programu dva výrobce — **DK Dražice** (asi 300 tis.), ve všech typech, tj. NN 75, RN a TN 50 a BRN, dále pak **Jesan Jeseník** (RN a TN 50). V DK Dražice připravují novou závodní verzi BRN s ručním zapínáním a dále pak vzhledovou inovaci NN 75.

Ve sjezdovém vázání co do množství pokrýval potřebu široké veřejnosti **Koh-i-noor Bílovec** cenově dostupným deskovým vázáním K-300. Od roku 1990 však končí s výrobou tohoto vázání s tím, že zajistí náhradního výrobce. Jelikož v obchodě se projevil kritický nedostatek, především typu KID, dohodli jsme s vedením KIN Bílovec ještě výrobu série KID (asi 10 000 párů) v začátku roku 1990, aby toto zachytilo ještě druhou polovinu letošní lyžařské sezóny.

FP Barrandov je i nadále zárukou kvality licenčních vázání Marker, které v určitých typech oživil systémem Twincam. Jeho výrobní program je široký a zahrnuje typy M 16, M 26, M 26 TC, M-23, MRTC a M-46 v celkovém množství asi 85—90 tisíc souprav ročně. Velkým přínosem je otevření speciální podnikové prodejny v Praze 4, P. Rezka 2 (tel. 42 02 15), kde je možno koupit nejen celá vázání, ale i jednotlivé části, některé náhradní díly a součásti prodejny je i servisní dílna. Na výrobci požadujeme rozšíření typové řady o délkově přestavitelné vázání, které by bylo přínosem pro školy, půjčovny atd.

Nisasport pokračuje ve výrobě dětského vázání N-10 a vázání N-20. Inovace typu N 20 (v roce 1990) by měla přinést zlepšení užité hodnoty, bohužel s sebou přinese i zvýšení ceny (max. do 650 Kčs).

Drukov Brno řeší inovací typů M 4—8 a M 4—12 (označ. M 4—8 K a M 4—12 K), která přinese spojení s brzdou, změnu designu a snížení hmotnosti.

HOLE

Na našem trhu je dostatek holí sjezdových i běžeckých pro běžné spotřebitele. Žádané a nedostatkové jsou kvalitní hole z tenkostěnných trubek (Nisasport), nebo z kvalitních umělých hmot (carbon, kevlar) pro výkonnostní a vrcholové lyžování (Jesan Jeseník). Koh-i-noor Bílovec oživí sortiment sjezdových holí typem, který má držadlo s pojistným (vytrhávacím) poutkem. Druchema bude dodávat běžecké hole s inovovanou korokofantovou rukojetí s klínovým „zámkem“ pro seřizování délky poutka. Dřevotvar Znojmo vyrobí v průběhu ledna (s ročním zpožděním) speciální hole pro akrobatické lyžování. Oživení jistě přinese délkově přestavitelná hůl pro sjezdové lyžování z Nisasportu Jablonec a dále pak plasti-

kové nástavce na bodce holfi pro lyžování na trávě, které vyrábí KIN Bílovec.

KLOUBOVÉ TYČE

Vyřešení dlouholetého problému, zajištění kvalitních kloubových tyčí pro pořádání mezinárodních závodů v ČSSR, je na dosah. Dva naši výrobci — **Slovšport Žilina** a **Nisasport Jablonec** — mají vyřešenou otázku kloubů při použití odlišné konstrukce (Slovšport — tažný element z umělé dovozové hmoty, Jablonec — seřiditelná ocelová pružina). Použitím trubek z dovozového materiálu (Makroblen) se odstraní největší nedostatek našich PE trubek (Litén) — nestálost tvaru, resp. jejich ohýbání. Bohužel, tyčí s použitím dovozových trubek není dostatečné množství, a proto jsou dodávány podle pořadníku výboru svazu lyžování především pořadatelům mezinárodních závodů v ČSSR.

VOSKY

V důsledku několika nepříznivých zimních sezón je obchod nasycen na-

šími vosky Skivo podniku **Druchema**. Lyžařské hnutí volá po menší složitosti mazání pro běh na lyžích a proto podnik přichází s dvěma univerzálními vosky (pro teploty nad a pod 0 °C). Lyžaři je málo využíván Skivotex — netkaná textilie, vhodná na čištění lyží a leštění navoskovaných skluznic. K promazávání bezpečnostních vázání je určen sprayový přípravek Skivo-M.

OSTATNÍ POTŘEBY

Okula Nýrsko nabízí široký sortiment lyžařských brýlí jak pro sjezdové, tak běžecké lyžování (univerzální — sportovní, ochranné štítky). Nejlepší jsou sjezdové brýle s dvojitým zorníkem (Turbo), novinami pak sjezdové brýle pro lyžaře s dioptrickými brýlemi, dále pak brýle pro vysokohorské a jarní lyžování.

Podnik **Vegasport** nabízí elastická startovní čísla (tríčkové provedení) s libovolnými nátisky, transportní vak na slalomové tyče a osvědčené chrániče holení a předloktí pro slalom. Přípravuje se přílba z pružného ma-

teriálu s chráničem brýlí pro slalom a dále transportní vaky na lyže z utensilu pro dva i více párů. Tyto potřeby je možno objednat v podnikové prodejně v Hradci Králové, Žižkovo nám. 132.

Státní podnik **Obuv Hradec Králové** významně pomáhá zajišťovat vhodnou obuv i pro vrcholové lyžování (především dovozem), ale také teplákové soupravy, dresy, trička, podkoženky aj. Podnik **Brnosport** nabízí oteplovací soupravy, bundy, kombinézy, čepice, kamaše atd. Novinkou Nisasportu jsou spojovací pásky na lyže se suchým zipem, dále pak držáky pro mazání a údržbu lyží. Jesan Jeseňák připravuje inovovaný typ kolečkových lyží pro bruslení s použitím polyuretanových koleček, KIN Bílovec nový typ travních lyží R 19 a R 21 v ceně 1990 Kčs.

O situaci a novinkách v lyžařské výbroji a výstroji v průběhu roku budeme dále informovat v denním tisku i v časopise Lyžařství.

Ing. MIROSLAV JAVORSKÝ
předseda KVV VSL ÚV ČSTV

Již slavný Jež

Letošní úvodní část Světového poháru a Intersportturné potvrdily, že současnou největší skokanskou nadějí je 19letý František Jež, který je nyní členem armádního střediska vrcholového sportu Dukly Banská Bystrica. Již před třemi roky v rozhovoru s trenérem SVSM ve Frenštátu Jiřím Raškou, ho Raška označil za skokana s ambicemi zařadit se do světové špičky. Oceňoval jeho svědomitost v přípravě, odvalu a pevnou vůli odstraňovat chybičky v odraze, letu vzduchem a náročném doskoku. Po skončení sezóny 1986—87 byl Jež zařazen do juniorského reprezentačního družstva, které vedl trenér Rudolf Höhnle s asistentem J. Raškou. Na přeboru ČSSR staršího dorostu na obou můstcích (P 55 a 70 m) byl Jež vždy druhý za oddílovým druhem Sakalou. Na mistrovství ČSSR mužů na velkém můstku obsadil 10. místo a společně se Sakalou, Klímou a Kojdou měl zásluhu, že družstvo MEZ Frenštát vybojovalo bronzové medaile. Poprvé se zúčastnil MSJ v roce 1988. Skončil osmý a přispěl vydatně k bronzové medaili čs. družstva. Na mistrovství ČSSR mužů na velkém můstku byl čtvrtý za Podzimkem, Sakalou a Dluhošem. Poprvé se zúčastnil Intersportturné a skončil celkově 23. (Oberstdorf 25., Garmisch-Partenkirchen 34., Innsbruck 46., Bischofshofen 26.). Startoval ve finále Světového poháru skokanů v Planici. Po skončení sezóny byl zařazen do reprezentačního týmu mužů. V roce 1989 na MSJ v norském Hamaru obsadil páté místo a k dalšímu bodu čs. lyžařů přispěl šestým pořadím čs. družstva. Na Intersportturné skončil 43. (Oberstdorf 27., Garmisch-Partenkirchen 41., Innsbruck 41., Bischofshofen 60.). Po skončení sezóny ab-

solvoval dvě operace slepého střeva, ale podařilo se mu včas zahájit přípravu na nové závodní období a vybojoval si účast v pěti na úvodní část Světového poháru v Kanadě, USA a Japonsku. Překvapil řadu skokanských expertů. Bodoval na obou můstcích v Thunder Bay, na velkém v Lake Placidu a v Sapporu na obou skončil šestý. Znovu potvrdil, že je naší skokanskou nadějí a ve spolupráci se zkušenými závodníky pod vedením trenéra Rudolfa Höhnla a jeho asistenta Jána Tánzose schopný úspěšně reprezentovat ČSSR.

František Jež (narozený 16. 12. 1970) je automechanikem, měří 175 cm, váží 67 kg. Bydlí ve Valašské Bystřici. Vedle skoků na lyžích k jeho největším zájmům patří moderní hudba a kopaná.

Před odjezdem na Intersportturné prohlásil: „Mým velkým cílem je úspěšně dokončit všechny čtyři závody náročného turné. Bodoval v každém závodě bude velmi obtížné. Loni se mi to nepodařilo ani v jednom.“

Což se mu nakonec podařilo. Bodoval ve všech závodech, v Bischofshofenu vyhrál a celkově skončil na intersportturné 1989—90 na překrásném druhém místě.

JAROSLAV TROUSIL

Zprava: František Jež na loňském Bischofshofenu, spolu s ústředním trenérem Jaroslavem Potměšilem a skokany Pavlem Plocem a Jiřím Raškou (zády k objektivu)

První závod ve slalomu

Mezinárodní lyžařská federace se zabývala již před rokem 1928 otázkou, zda má být SLALOM mezinárodně vypisován jako závod či nikoliv. Do těch dob byla federace záporného mínění, hlavně díky Seveřanům, kteří považovali pořádání slalomových soutěží za porušení klasické linie dosud vypisovaných závodů.

Přijetím Ski klubu Velké Británie (1928) do FIS, který byl jakýmsi prozatímním anglickým lyžařským svazem, byla znovu vzata otázka slalomu na pořad jednání a FIS se usnesla na naléhání Angličanů doporučit sdruženým národním svazům, aby uspořádaly pokusmo v sezóně 1928–29 jeden veřejný závod ve slalomu a získané zkušenosti předložily příštímu zasedání federace s případnými návrhy. [Angličané totiž doma neměli vhodné lyžařské terény, jezdili do Alp, tudíž pěstovali prakticky jenom sjezdové lyžování].

Náš lyžařský svaz vyhověl pokynům federace a pověřil Lyžařský závodní klub v Praze, aby uskutečnil jeden závod ve slalomu, který nakonec byl uspořádán 9. dubna 1928 na krkolomné trati, vedoucí ze sedla Studniční hory v Krkonoších přímo do Modrého Dolu.

Trat měřila 1,5 km a byla vyznačena až do samé roviny Modrého Dolu pásem švýcarských praporek, kterými musel závodník projít. Na normálním sněhu byl by to sjezd v pravém slova smyslu příšerný. Tehdy však na jarním firnu bylo možné tento pokus o závod provést bezpečně.

K závodů se přihlásilo 22 startujících (mezi nimi 4 dámy), vesměs skvělých borců a závod sám byl překrásnou podívanou pro obecenstvo. Z přihlášených závodníků nakonec startovalo 17. Někteří vzdali kvůli prudkému větru na hřebenu Studniční hory, jenž je „zboval energie“. Neméně zakusili u startu funkcionáři. Duší organizace byl předseda Svazu lyžařů RČS dr. Scheiner, soudcovali Komárek, ing. Fišer a pplk. ing. Veselý.

Závod se stal kořistí známého „lyžařského profesora“ naší armády štkt. Frgala, který jel celou trat bezpečně a pohyboval se mezi praporky jako zkušený jezdec.

Neméně dobrý byl Brabec, který hýřil odvahou a jistotou. Ani staří matadoři dr. Reinwart a ing. Havelka nezklamali.

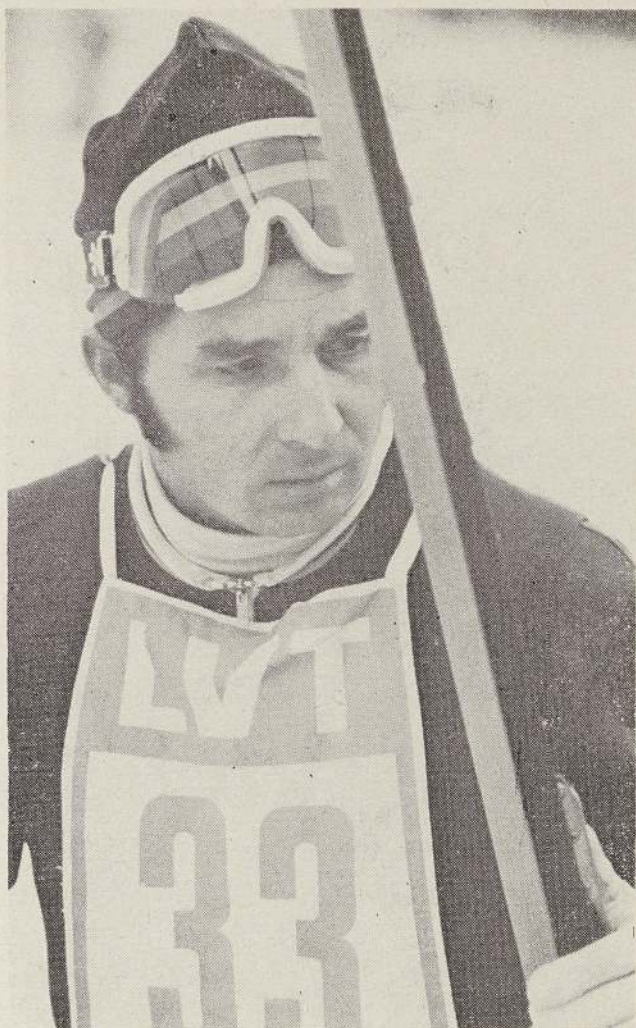
Výsledky: 1. štkt. Frgal (LK důstojníků) 1:21,2, 2. Brabec 1:26,8, 3. Havlíček 1:33,02, 4. ing. Havelka 2:11,08, 5. dr. Reinwart (všichni LZK Praha) 2:12,02. Dámy:

1. Reinwartová 3:42,4, 2. Brabcová, 3. Barbířová.

Pád znamenal i sesutí 20 až 30 metrů do hloubky po drobcím se firnu a proto byl výkon jednotlivých závodníků, zejména dam, úctyhodný.

Zjistilo se, že má-li být závod ve slalomu správně a přesně organizován, vyžaduje neobyčejného množství pořadatelů, zejména kontrol. Lyžařský závodní klub Praha získal cenné zkušenosti, které Svaz lyžařů RČS předal mezinárodní lyžařské federaci a přispěl tím k pozdějšímu zavedení slalomu do mezinárodních soutěží.

RUDOLF SCHRÖFEL

Jiří Raška na snímku Jiřího Pekárka

Raškova disciplína

Skokanská disciplína v československém lyžování má bohatou tradici a může se také pochlubit největšími mezinárodními úspěchy. Zahájil je Willy Dick vybojováním zlaté medaile na 2. mistrovství světa 1925 v klasických disciplínách v Janských Lázních. O dva roky později na 4. MS v Cortině d'Ampezzo při slavnostním vyhlášení stáli na stupních vítězů jen čs. reprezentanti Rudolf Purkert, Otakar Německý a Franz Wende. V šedesátých letech přišla doba slavné Remsovy party a dosud jediná zlatá čs. olympijská medaile v lyžování Jiřího Rašky na X. ZOH 1968 v Grenoblu na středním můstku, k níž pak připojil stříbrnou na devadesátce. Raška byl nejvýznamnější postavou čs. skokanské disciplíny, což potvrdil na 28. MS klasiků v roce 1970 na Štrbském Plese druhým místem na velkém můstku, o rok později vítězstvím na Intersportturné, získkem bronzové medaile na 1. MS 1972 v letech v Planici a řadou dalších mezinárodních úspěchů. Mistry světa se stali v roce 1975 v letech v Kulmu Karel Kodejška a na 37. MS 1987 v Oberstdorfu na středním můstku Jiří Parma. V posledním desetiletí k dalším významným úspěchům patřily stříbrná olympijská medaile Pavla Ploce na ZOH 1988 na středním můstku v Calgary, tentýž kov na 7. MS 1983 v letech v Harrachově, bronzová na 8. MS 1985 v letech v Planici, stejně cenný úspěch Jiřího Malce na středním můstku na XV. ZOH 1988 v Calgary a čs. družstva skokanů na MS 1984 v Engelbergu a MS 1989 v Lahti. Skokani také nikdy nezapomínali na výchovu mládeže. Svědčí o tom tituly juniorských mistrů světa Pavla Fízka v roce 1977 a Martina Švagerka v roce 1984.

-tr-

Z DOMOVA

• **Ve velkém sále** Ústředního klubu školství a vědy ROH v Praze byl 1. prosince předány 26 sportovcům čestná uznání, dopisy a ceny fair-play za rok 1989. Mezi významnými nechyběli ani lyžaři reprezentanti. Sjezdař Marián Bíreš byl oceněn za to, že půjčil při závodech lyže svému jugoslávskému soupeři. Ten na vypůjčených lyžích skončil na 8. místě, což mu dopomohlo ke 2. místu v kombinaci. Podobnou službu prokázal i další sjezdař Vokatý.

• **Trenér skifářského týmu** ing. Zdeněk Pecka měl dobrý nápad a pozval na přípravu na Mísečkách svou manželku Květu Peckovou-Jeriovou, medailistku olympijských her i MS v běhu na lyžích. Pod jejím odborným dohledem veslaři běhali na běžkách. Trenérku takových kvalit nemají mnohdy ani pravověrní lyžaři.

• **Umělý lyžařský svah** v Praze 9 Na Máchalce patří k zařízení, které se těší značné oblibě Pražanů. Nová umělá hmota přitahuje ve dnech pro veřejnost 60—90 návštěvníků.

• **Pro pořádného lyžaře** byly Alpy vždycky tak trochu snem nebo rájem, i když i naše hory mají svá kouzla. Po nedávném zjednodušení pasových formalit se nám ještě víc přiblížily alpské sjezdovky. Od hranic to už dělá jen dvě hodiny jízdy autem. A tak ti nejvíce zapálení neváhají spát v autě, jen aby se pořádně svezli. -ERB-

ZE SVĚTA

REPREZENTANTI NORSKA se na novou sezónu připravovali v zahraničí, protože doma postrádali snůh. První testy v italské bílé stopě přinesly vítězství Paalu-Gunnaru Mikelsplasovi. On to také byl, kdo absolvoval rovněž nejrychleji závod ve sjezdu. Z jižních Tyrol se pak družstvo přestěhovalo do švédské Kiruny.

• **AMANDA LEAROVÁ**, populární zpěvačka, již několik let vystupuje v televizi se svým programem, k němuž zve i sportovní hvězdy. Naposledy si vyvolila bývalého velikána lyžařských svahů Gustava Thöniho. „Chtěla jsem se dozvědět něco o jeho soukromém životě, proto se rozmluva uskutečnila na lůžku. Vyprávěl však neustále o lyžování.“

• **ARGENTINA:** V únoru 1990 budou mít premiéru Zimní panamerické hry. Uskuteční se v argentinském lázeňském městě Mendoza na úpatí And. Na pořadu je vedle jiných soutěží i hokejový turnaj, rychlobruslení a lyžování. Počet přihlášených není zatím vysoký.

• **LORD ALEXANDR RUFUS ISAACS** usiluje o sjetí lyžařské sjezdovky ve Svatém Mořici s poschodovým autobusem o hmotnosti 7,5 tuny. Koupil ho za 2500 liber od londýnského dopravního podniku a má spočítáno, že lyže pro tento kolos musejí vážit 1,5 tuny. Za dalších 2000 liber je nechal zhotovit. Potom autobus dopravil do Enga-

dinu, do výšky 1800 m nad mořem. Místní orgány mu experiment zakázaly. Ubytoval se tedy ve svém vozidle a podává (do uzávěrky tohoto čísla nepřestal) odvolání na nejrůznější místa. Věřil, že mu bude vyhoveno. Vždyť prý v celé historii jeho rodu se nenašel případ, že by muž zemřel v posteli — předkové položili své životy v bitvách, na rozbořeném moři nebo při lovu lvů v Africe. Neví, proč by právě on měl být výjimkou.

• **SOVĚTŠTÍ SKOKANI** by se chtěli dostat ve výsledcích světových soutěžích výše, ale správný recept zatím nenašli. Příprava na novou sezónu byla co do počtu členů kolektivu zredukována, obsahem dostala novou podobu. Letos absolvovali všichni společný trénink s reprezentanty Finska na jejich můstcích.

• **SPORTOVNÍ ITÁLIE** se směje. Populární sjezdový lyžař Alberto Tomba totiž uzavřel reklamní smlouvu s firmou na dietní stravu. Stane se za slušné peníze jejím propagátorem. Každému z fanoušků se tento fakt jeví jako krajní paradox. Protože sportovec je znám tím, že před každou sezónou má značné problémy se svou vlastní nadváhou a musí shazovat 10 i více kilogramů. Maminčina kuchyně se špagetami a pizzou lyžaři chutná a nikdo nechce věřit tomu, že by ji nahradil stravou dietní.

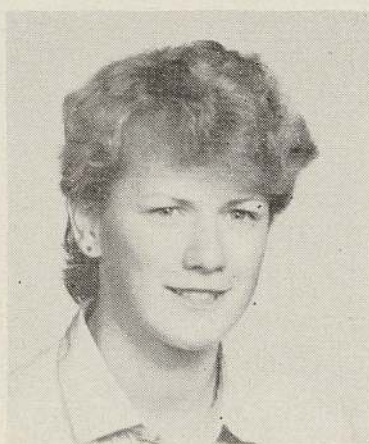
• **ANTON INNAUER** odstartoval ve svých 31 letech do druhé kariéry. Tu první, mimořádně úspěšnou, prožil jako skokan na lyžích. V 16 letech se stal holmenkollenským vítězem, pak nato byl druhý na ZOH na středním můstku a světovým rekordmanem v letech na lyžích, v roce 1980 olympijský vítěz na středním můstku. — A nyní od května 1989 působí jako trenér rakouského A družstva (orlů) a je odpovědný za úspěchy skokanské špičky.

• **JÁPANSKO:** Zdaleka ne ve všech zemích mají vynavačiči lyžování odpovídající sněhové podmínky. Již v minulosti se proto objevily umělé svahy z plastů, rohoží i keramiky, kolečkové a pásové lyže pro jízdu na trávě, lyže se speciálními skluznicemi pro sjezd na písku, nebo dokonce i sopečném popílku. S další novinkou v této nesněhové oblasti přišel Japonec Koičo Nagasika. Nechal si patentovat koberec, který je sestaven z golfových míčků, posazených do plastických přepravek na vajíčka!

• **PARALELNÍ SLALOM** vyhrála v Söldenu (Rak.) 28.—29. 11. domácí závodnice Salvenmoserová před Cvetovou a Puzkinovou (obě Jug.). — Dvačetišestiletý olympijský vítěz ve sjezdu Zurbriggen zvítězil ve finále nad Rakušanem Gstreinem. -ERB-

1 OTÁZKA ODPOVĚĎ

**ODPOVÍDÁ LENKA
KEBRLOVÁ-BAREŠOVÁ
Z KANADY**

Jak se vám žije ve Vancouveru?

Děkuji za optání, není to nejhorší. Den před Štědrým dnem jsem se vdala za svého přítele Jaroslava, se kterým jsem v Kanadě zůstala. Takže se teď jmenuji Barešová. Bydlíme ve dvoupokojovém bytě, který nebylo nijak těžké sehnat. Je na zdejší poměry dost laciný — platíme měsíčně 450 dolarů. Zatím žijeme z podpory od vlády, která dělá 800 dolarů a při troše skromnosti z toho jde žít.

Ani jeden z nás ovšem zatím nemůže pracovat, protože ještě nemáme statut emigrantů. Co bude dál? Tedy — se závodním lyžováním je určitě konec, pak bych chtěla začít pracovat jako lyžařská instruktorka. I když sehnat práci, která by úplně odpovídala představám, tady vůbec není snadné. Cesta do Československa? Zatím o ní neuvažuji.

Takto si vybojovala Vreni Schneiderová své první zlato na mistrovství světa ve Vailu. Bylo to na trati obřího slalomu.

Snímek AP

Zlatá Vreni

VRENI SCHNEIDEROVÁ, narozená 26. listopadu 1964 v malé vesničce Elm ve Švýcarsku. Po úspěších dosažených v Calgary dostala pojmenování „Gold Vreni“. V současné době je pokládána za nejúspěšnější sjezdářku světa. Dvojnásobná olympijská vítězka, dvojnásobná mistryně světa, vítězka 14 závodů SP v minulé sezóně.

O Vreni Schneiderové lze právem tvrdit, že vyrostla s lyžemi na nohou. Dva bratři a dvě sestry, všichni starší než ona, ji brali vždy s sebou, když napadl sníh. Úmrtím matky byla rodná pohoda náhle přerušena. Vreni bylo tehdy 17 let a podle místního zvyku musela převzít starost a péči o domácnost. Otec, vlastník malého sportovního obchodu a obuvnictví, jakož i Vrenini sourozenci mohli tak pokračovat ve svých zaměstnáních. Avšak brzy po tom, co Vreni začala na okolních svazích předvádět své lyžařské umění, sklízet obdiv a vyvolávat rozruch, se vše změnilo.

V roce 1983 startovala poprvé v závodě SP. Byl to slalom, postavený na velmi strmém svahu. Na startu Vreni prohlásila: „Mám strach, nemyslím, že jsem stvořena pro Světový pohár.“ Švýcarský šéftrenér Jean Pierre Fournier měl jiný názor: „Z Vreni bude jednou velká sjezdářka, disponuje onou zvláštní sensibilitou, nutnou pro mimořádnou výkonnost.“ Ve svých 20 letech (1984) získala v Santa Caterině v Itálii první vítězství v závodě SP. O rok později skončila v kla-

sifikaci SP v obřím slalomu na 3. místě a v roce 1986 získala ve stejné disciplíně svůj první malý glóbus. V celkové klasifikaci se zařadila na krásné 3. místo.

První titul mistryně světa ve své oblíbené disciplíně, v obřím slalomu, si vybojovala v Crans-Montaně na MS 1987. Na velmi tvrdé trati předvedla mistrovskou jízdu bez jediné chybičky. „Technika Schneiderové je absolutně perfektní,“ prohlásila dlouholetá švýcarská reprezentantka Fabienne Seratová.

V olympijském roce 1988 se soustředila především na olympijské boje v Calgary. Zde také dosáhla svých největších vítězství. Dvěma brilantními jízdami ve slalomu dosáhla nejlepších časů a zvítězila v časovém předstihu 1,68 s před jugoslávskou hvězdou Matejovú Svetovou. Z výchozí pozice 0,01 s před C. Nilssonovou v prvním kole dokázala totálně zaútočit, vše riskovat a perfektní technikou projet vítězně cílem. Předvedla jízdu, na kterou bude dlouho vzpomínat. Dva dny poté se jel obří slalom, preferovaná disciplína Schnei-

derové. V prvním kole zajela pátý čas a dostala se pod silný psychický tlak soupeřek. Neznervózněla a své příznivce uklidňovala: „Ještě se pojeďe druhé kolo.“ V tomto druhém kole předvedla lyžařskou krásu a zvítězila v časovém předstihu 0,93 s před překvapenou Ch. Kinshoferovou. **Hvězda sjezdových disciplín v Nakisce se stala „královnou her 1988“.** Olympijských vítězek je mnoho, ale jen 6 sjezdářek se dosud stalo královnami: **Christl Cranzová** (1936 v Garmisch-Partenkirchenu), **Andy Mead-Lawrenceová** (1952 v Oslo), **sestry Marielle a Christine Goitschelovy** (1964 v Innsbrucku) a **Rosi Mittermaierová** (1976 v Innsbrucku). Za tyto šampionky se roku 1988 v Calgary zařadila i **Vreni Schneiderová**. Úspěchem skončila pro Vreni i sezóna 1987–88 v soutěži o SP: obsadila druhou příčku v celkové klasifikaci a podruhé získala malý glóbus za vítězství v obřím slalomu, o které se dělila s M. Walliserovou.

Také sezóna 1988–89 patřila Vreni Schneiderové. Po celou zimu dominovala ženskému sjezdování. Na MS 1989 ve Vailu obhájila svůj titul mistryně světa v obřím slalomu z Crans-Montany. Nejlepším časem v prvním kole a technicky čistou druhou jízdou jí žádná ze soupeřek nemohla ve vítězství zabránit. Ke zlatu přidala ještě dvě stříbra, ve slalomu a v kombinaci, a stala se nejúspěšnější sjezdářkou mistrovství. Neméně úspěšná byla i v soutěži o SP: vybojovala nejvyšší trofej soutěže, velký křišťálový glóbus a dva malé glóbusy, ve slalomu a v obřím slalomu. **V celkové klasifikaci získala 376 bodů a překonala 12 let starý rekord (319 bodů) své krajanky Lise Marie Morerodové.** Zvítězila ve všech 7 slalomech, v šesti ze 7 obřích slalomů a v jedné kombinaci, celkem ve 14 závodech na programu SP 1988–89. Tím předčila Ingemara Stenmarka, který před 10 lety, v sezóně 1978–79, zajel 13 vítězných závodů.

V 23leté historii SP dokázali zvítězit v některé disciplíně ve všech závodech sezóny jen dvě velké sjezdářské osobnosti. **Annemarie Moserová-Pröllová** ve sjezdu (1971–72) a **Ingemar Stenmark** v obřím slalomu (1978–79). **Vreni Schneiderová** se k nim zařadila vítězstvím ve všech slalomech (1988–89). **Také ona vyrostla — dokonce během třech sezón — ve velkou osobnost sjezdového sportu.**

A ještě jedna poznámka:

V létě minulého roku vyšla z pera švýcarského sportovního novináře, pravidelného účastníka závodů Světového poháru, Urse Hellera, překrásná kniha **Gold Vreni**. Označil bych ji za mimořádnou knihu o mimořádné sportovkyni. Takto se ke knize vyjádřila sama Schneiderová: „Lyžařská veřejnost zná jen mé úspěchy a mé dobré časy. Častokrát jsem ale byla úplně dole a musela jsem se vyrovnávat s mnoha problémy. Na to by se nemělo zapomínat.“

OTTO KULHÁNEK

SVS Vrchlabí

Ještě dvěma snímky se vracíme k lyžařskému středisku vrcholového sportu Krkonoše/Vrchlabí, které zde vzniklo v roce 1975 jako SVSM a které by mělo být důležitou zásobárnou naší juniorské reprezentace. Středisko sídlí v novém objektu zimního stadiónu. Vpravo je pohled do posilovny, kterou si sportovci svépomocně dále vylepšují. Na dolním snímku je interiér jednoho z dvoulůžkových pokojů hotelového typu s kompletním sociálním vybavením, kde jsou mladí lyžaři ubytováni. Snímky: Jaroslav Buchar

**Marjo,
Marja-Liisa
&
Pirkko**

**František
Jež**
(čtěte rozhovor
na str. 6-7)

Finští skokani

v podání Bohumila Hynka. Nahoře Ari Pekka Nikkola,
vlevo dole Matti Nykänen, vpravo dole Risto Laakkonen.

Větru, dešti ani sněhu neporučíme!

Toto je příběh o pracovitých lidech, jejichž obětavost a úsilí zmařila letošní zima. Příběh přípravy českého a sedmého dílu letošního seriálu Světového poháru lyžařů-běžců, který se měl uskutečnit v sobotu a v neděli 20.—21. ledna v Novém Městě na Moravě. Přesně 72 hodin před startem sobotního závodu, kdy už měly výpravy shaleny kufrы a lyže a chystaly se nastoupit na palubu letadel směr Praha, zazvonil na redakčním stole telefon. „Tady je Zdeněk Gabriel. Mám pro vás smutnou zprávu. Zlatou lyži musíme pro oblevu a děšť odvolat.“ Vezmeme celou tu smutnou historii pěkně popořádě:

ZACÁTEK PROSINCE: Na Českomoravské vrchovině, ale i jinde, napadlo sněhu tolik, že se z lyžování stala bílá pohádka. Standardní tratě Zlaté lyže, sloužily k tréninkům místním běžcům, na své si přišli i rekreanti, kteří mohli vychutnat téměř všechny lyžařské trasy. Idyla však vydržela necelých čtrnáct dnů, neboť obleva a děšť se rozhodly ukázat lyžařům v celé Evropě svou sílu.

VÁNOČNÍ PRAZDNINY: Mrzlo, ovšem po sněhu nikde ani památky. Většina organizátorů Zlaté lyže však stále věřila, že něco napadne, vždyť do zahájení Světového poháru zbývaly více než tři týdny. Jen několik obětavých nadšenců se snažilo u Ski hotelu využít mrazivého počasí k tomu, aby uvedli do provozu sněhové dělo. Loňské pokusy s nákupem sněhového děla Leitner ztroskotaly na chybějících kompresorových stanicích s chlazením, tudíž z hlavice děla místo sněhu stříkala pouze voda. V pátek 29. prosince se podařilo díky zručným rukám mechanika Honka roztočit vrtuli u sněhového děla naší výroby a zanedlouho se k radosti všech snašel k zemi poprašek sněhu. Další dny však dělo stálo, protože nikdo nedokázal sehnat 100 m hadice.

9. LEDNA: Události nabraly spád, neboť sníh stále nenapadl. Vedoucí mezinárodní komise ing. Slonek se v telefonátu se sekretářem FIS Bengtssonem dozvěděl, že pro katastrofální nedostatek sněhu v celé Evropě prodlužuje rozhodnutí o místě uspořádání až do neděle 14. ledna dopoledne. Současně Bengtsson vyslovil prosbu, aby se závod pokud možno uskutečnil v Novém Městě. Na tratích Zlaté lyže však zůstal pouze 2,5 km dlouhý úsek se stopou v prostoru Černé skály. Sníh nebyl ani ve Vysokých Tatrách, kde se před dvěma lety uskutečnila Zlatá lyže. I. CKZ na Štrbském Plese se odjel 7. ledna pouze na 3,1 km dlouhém okruhu, který nahazovali i trenéři v čele s Petrem Honzlem. Proto také z ekonomických důvodů se zdála neuskutečnitelná alternativa s přeložením na Štrbské Pleso. K plánovanému rozpočtu 600 000 Kčs by přiskočilo dalších 280 000 Kčs za dopravu leteckými speciály z Prahy do Popradu a za ubytování. Více než 200 000 Kčs navíc by padlo na úpravu trati.

12. LEDNA: Svaz lyžařů nakonec rozhodl o přeložení na Štrbské Pleso, protože v Novém Městě stále nebyl sníh. Novoměstští pořadatelé si ale dali podmínku, aby byly Vysoké Tatry hlavním pořadatelem a Nové Město pouze spolupředatelem.

13. LEDNA: Ing. Chalúpka sdělil do Nového Města, že Tatry na tuto podmínku hlavního pořadatele nemohou přistoupit. Na schůzi lyžařského oddílu v Novém Městě přišlo přes 80 lidí, kteří hned dopoledne spontánně rozhodli, že se uspořádá SP na Vysočině. Ze sněhu, který zbyl z první prosincové nadílky. Stovka nadšenců se hned pustila do díla: Nákladní auta navázela sníh a do večera se stávajících 2,5 km rozšířilo na 3,8 km.

14. LEDNA: V nezměněném rytmu pokračovala i v neděli brigádnická pomoc. Sekretář lyžařského svazu Henych nabídl i řešení uspořádat SP na Míšeckách v Krkonosích.

15. LEDNA: Do prostoru náhradního startu u Buku se převezly mazací buňky a startovací časomíra. Bylo mlhavo, mrzlo, stromy obalené jinovatkou jako v ledovém království. Všichni ale s napětím čekali, zda předpovězená obleva přinese i děšť.

16. LEDNA: „Dnešní den bude kritický,“ to byla slova hlavního rozhodčího Ludvíka Staňka. Teploměrový sloupec se vyšplhal na nulu, kolem Ski hotelu bláto a potoky vody. Organizační výbor se večer rozhodl odložit konečný verdikt až na druhý den dopoledne.

17. LEDNA: Tento den rozluštil tajemku. I posledním optimistům po prohlídce trati a vyslechnutí zpráv o oblevě v celé Evropě zmizel ze rtů úsměv. Ani předpověď meteorologů na nejbližší dny nedávala záruku na zásadní obrát. Závod byl před 10. hodinou odvolán.

Ze stěny redakční místnosti na nás smutně kouká plakát, který oznamuje, že se 20. ledna měl konat závod mužů na 15 km klasicky a 21. ledna štafety.

JIRÍ POŠVÁŘ

ČTĚTE:

Čerták a Ještěd (SP)	4
Jež a Höhnle (rozhovory)	6-7
Test ANP	11
Lyžařské boty	12
SP běžkyň	14-15

Připravujeme:

Mimořádná konference Čs. svazu lyžařů — Mistrovství světa v letech na lyžích — Domácí šampionát běžců na Míšeckách — Proč nebyla Jasná?

Autor snímku na titulu:

BOHUMIL HYNEK

Uzávěrka tohoto čísla:

1. února 1990

lyžařství

Ročník 76

Číslo 3

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Šéfredaktor tělovýchovných časopisů a vedoucí redaktor Ing. Alexandr Žurman. Redaktor časopisu Michael Lohnský. Grafická úprava Zdeněk Köhler. Redakční rada: J. Trouslil, předseda, Ing. P. Borský, PhDr. T. Broda, CSc., P. Bušta, P. Honzl, PaedDr. A. Horáček, A. Jedlička, Ing. J. Ječ, CSc., J. Kotland, JUDr. O. Kulhánek, J. Lánský, M. Lohnský, PaedDr. J. Maršík, J. Máša, Z. Paulů, PhDr. J. Potměšil, CSc., P. Zelenka. Redakce: Klimentská 1, 115 88 Praha 1, telefon 231 37 81. Vychází jednou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskařské závody, s. p., nám. Družby 7, 360 01 Karlovy Vary. Cena 4 Kčs. Rozšiřuje PNS. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá administrace PNS a doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS - ústřední expedice a dovoz tisku Praha, závod 01, administrace vývozu tisku, Káfkova 19, 160 00 Praha 6. Neobjednané příspěvky se nevracejí.

ISSN - 0323 - 1445

Intersportturné prověřkou elity

Intersportturné s bohatou tradicí, osvědčenými pořadateři a dotované pěknými cenami je každoročně důležitou prověřkou výkonnosti skokanské elity. Potvrdil to i letošní 38. ročník, v němž nechyběl nikdo z evropské špičky, ani Američané, Kanadáné a Japonci. Tim cennější je druhé místo devatenáctiletého čs. reprezentanta Františka Ježe v celkové klasifikaci a 66 bodů družstva do Poháru národů. Úspěch Ježe byl největším překvapením pro skokanské experty. Bodoval ve všech čtyřech závodech Světového poháru a soutěž zakončil vítězstvím v Bischofshofenu.

Dieter Thoma (SC Hinterzarten) potvrdil dobrou formu a pro NSR vybojoval druhé prvenství v historii 38 ročníků Intersportturné. Nejúspěšnější byli zatím skokani NDR s 11 vítězstvími, následují Finové s deseti, Norové 7, Rakušané 6, Československo (Jiří Raška 19. ročník 1970 až 1971) a SSSR po jednom vítězství.

Na stupních vítězu v Oberstdorfu, Garmisch-Partenkirchen, Innsbrucku a Bischofshofenu se vystřídalo jen osm skokanů. Třikrát na nich stál Weissflog (NDR), dvakrát Thoma a Jež, jednou Heumann (NSR), Finové Laakkonen (loňský vítěz) a Nikkola, Rakušan Vettori a Nor Fidjestøl. Ve čtyřech závodech Světového poháru bodovalo 27 skokanů, z toho bylo nejvíce Rakušanů — 6 (Vettori, Neuländtner, Kuttin, Haim, Rauschmeier a Pointner).

Na Intersportturné každoročně se objevují noví mladí talentovaní skokani, kteří na těchto čtyřech místcích vstupují mezi světovou elitu. Letos to byl vedle Františka Ježe, Nor Rune Olijnyk z Loerenskogu, který byl nejúspěšnějším reprezentantem této země, patřící mezi skokanské světové velmoce. Nechal za sebou zkušené závodníky Fidjestöla, Johanssena a Opaase. Jugoslávci mají novou naději Franciho Peteka z Jesenice, v týmu NDR je nováčkem Ralf Gebstedt z Oberhofu, v širokém kádru Rakušanů se v posledním závodě v Bischofshofenu objevil talentovaný Alexander Pointner, který úspěšně bodoval.

Dvojnásobný vítěz populární soutěže čtyř mužů v 32. a 33. ročníku Jens Weissflog (NDR) znovu potvrdil, že patří mezi skokany kteří si několik let dovedou udržet vynikající výkonost, stejně jako Rakušan Ernst Vettori (vítěz 34. a 35. ročníku). Zklamáním byl výkon Mattiho Nykänenä (Finsko), který skončil až šestnáctý v celkové klasifikaci. V Innsbrucku poprvé v soutěži upadl a v závěrečném závodě v Bischofshofenu skončil až 40. Kde jsou ty časy, kdy v roce 1988 vybojoval prvenství v Intersportturné před Weissflogem rozdílem 99 bodů! Letos tento bodový rozdíl byl mezi vítězem Thomou a osmnáctým Bauerem (NSR).

Nadějný Rakušan Alexander Pointner na snímku Bohumila Hynka

Pořadatelé všech čtyř závdů i při letošním katastrofálním nedostatku sněhu dovedli zajistit regulérní průběh Intersportturné náročným navezením sněhu z vysokohorských oblastí a pomocí sněhových děl.

Konečné pořadí 38. ročníku: 1. Thoma (NSR) 870,5, 2. Jež 861,0, 3. Weissflog (NDR) 855,0, 4. Vettori (Rak.) 851,5, 5. Nikola 848,0, 6. Laakkonen (oba Fin.) 844,0, 7. Heumann (NSR) 835,5, 8. Olijnyk (Nor.) 823,5, 9. Haim 820,5, 10. Kuttin (oba Rak.) 811,0, 11. Ploc 810,0, 12. Fidjestøl (Nor.) 809,0, 13. Ulaga (Jug.) 801,5, 14. Felder (Rak.) 800,0, 15. Kummerlów (NDR) 794,5, 16. Nykänen (Fin.) 792,0. — 31. Sakala 720,0, 35. Parma 666,5, 40. Podzimek 628,0, 46. Švagerko 541,5 b.

Snímek Jan Culka

Zeptali jsme se

(5. února) „klimatologa“ z komořanského hydrometeorologického ústavu dr. Vladimíra Seiferta: Proč byly předloni a letos takové — pro lyžaře — špatné zimy a co nás čeká v budoucnu?

SEIFERT: Celkový trend vývoje počasí podle dlouhodobých křivek nám předpovídá takových zim ještě čtyřicet — až do roku 2030! Víím, že toto oteplující se počasí lyžařům vůbec nepřeje. I mne samotného to mrzí, lyžuji za Vršovice. Pokud by začalo sněžit po 10. únoru, zásoba sněhu bude malá. Příčina? Nazýváme je druhotné. Pevládá oceánské proudění, jehož cirkulace je od západu a jihozápadu a je extrémně teplá. Důležité jsou i sluneční vlivy, které zemský povrch značně oteplují. Asi jsem vás moc nepotěšil, ale taková je realita!

-SZ-

LILLEHAMMER '94. Nadšení, které zachvátilo Norsko poté, co se městečko Lillehammer stalo pořadatelem ZOH 1994, pozvolna opadá. Organizátoři odhadují celkové náklady na 1,1 miliardy dolarů. Stát je ochoten přispět částkou 260 miliónů. Otázka, kde vzít zbytek a nezatížit příliš státní pokladnu, zajímá všechny zainteresované. V minulých dnech bylo centrum města, které má 22 000 obyvatel, svědkem demonstrace. Její účastníci vyjadřovali nesouhlas s projektem přenést v zájmu úspor některé soutěže do míst, kde již stojí sportovní zařízení a to i za cenu prodloužení vzdáleností. Hovoří se například o Holmenkollenu u Osla jako o možném dějišti klasických lyžařských soutěží.

DESÁTÝ GUNDE, první Vrení. Pořadí nejlepších sportovců světa podle italského listu Gazzetta dello Sport: Desáté místo patří švédskému lyžaři Svanovi, kterému připsali 166 bodů. Mezi ženami zvítězila švýcarská lyžařka Schneiderová s 527 body.

BALET. Světový pohár v baletu na lyžích v Lake Placid vyhráli Kisslingová (Švýc.) a Weiss (NSR).

NOČNÍ BĚH. Trojnásobného úspěchu dosáhly čs. lyžařky na tradičním nočním běhu ve Fischenu v NSR. Na trati dlouhé 4800 metrů vyhrála Lucie Bucharová za 15:10,0, před Lucií Chroustovskou 15:20,7 a Jarkou Peričovou 15:31,3 min. -**ERB**-

DRUHÉ VÍTĚZSTVÍ. Ve čtrnáctém závodě Světového poháru skokanů ve Sv. Mořici vyhrál František Jež. Je to už jeho druhé vítězství v tak významné soutěži. Ve druhém kole skočil 92,5 m, což byl nejdelší skok soutěže. Zaznamenáváme také, že po nešťastném pádu na ještědu už zase skákal Dieter Thoma z NSR a skončil osmý. Stav SP po Svatém Mořici: 1. Vettori 169, 2. Thoma 141, 3. Jež 140.

Takto dojel Marián Bíreš na jedné lyži k ochrannému mantinelu. Snímek Saša Hynková (TV)

Padesátý Kitzbühel

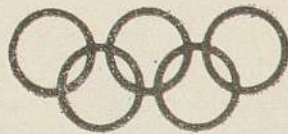
• **Jak známo,** sjezdovka Streif, jinak obecně zvaná Hahnenkamm (podle horského hřbetu, ze kterého vede) je nejtěžší na světě. Na některých úsecích zde dosahují závodníci až 140 km/h.

Bohužel ne letos. Maximální rychlost zde byla 129 km. Pochopitelně, na kratší trati a na měkčím sněhu to nemohlo být lepší. I tak div, že se závod vůbec podařilo uskutečnit. Sněhové podmínky byly převelice špatné. A tak na lyžařského diváka u televize snad nejvíce zapůsobilo rozhazování sněhu z helikoptéry. Sněhu, dováženého až odkudsi z francouzských Alp.

• **Vítězem** jubilejního Hahnenkammu se stal Nor Atle Skaardal, který své vítězství pak komentoval slovy: „Byl jsem nadšen. Věděl jsem, že budu schopen dosáhnout dobrého výsledku. A dvoukolový soubor mi náramně vyhovoval.“ Skaardal potvrdil jenom to, co slalomář Furuseth naznačil: že také Norsko přestalo být jenom zemí klasického lyžování. Ale že se pomalu „stěhuje“ do Alp, jako to už udělalo za Stenmarka Švédsko.

• **Náš Marián Bíreš** měl smůlu. Na sjezdovce spadl při tréninku. Při závodě mu — ve druhém kole — vypnulo vázání. Komentář hlavního trenéra sjezdových disciplín Zejenky: „Závodník na tom nemá žádnou vinu. Nastavení vázání je záležitostí servismana. Ale ani tady bych chybu nehledal. Zřejmě došlo u Bíreše v zatáčce k nějakému bočnímu tlaku, který přesáhl povolenou normu.“ Dodejme: je div, že to Bíreš ještě aspoň trochu ustál na druhé lyži, a tudíž pád, který následoval, se obešel bez vážnější újmy na zdraví. (Ioh)

Co nového v Albertville

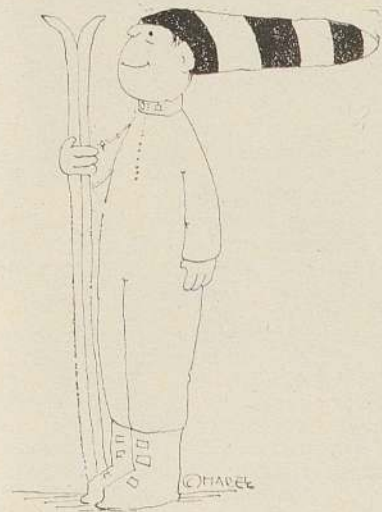
• **Děti** se zlobí, že nebudou mít mimořádné prázdniny. Nebo přece jen budou?, zněla otázka školáků v oblasti Savojských Alp ve vztahu k termínu zimních olympijských her 1992. Někteří se však zlobit budou. Protože volno budou mít jen ty děti, které bydlí bezprostředně v Albertvillu a jeho nejbližším okolí. Dále pak část studentů v Grenoblu, v jejichž budovách se ubytují členové servisní služby. Kdo se bude chtít přijet podívat, ten musí za školu.

• **V předvečer** slavnostního zahájení ZOH se uskuteční 98. zasedání Mezinárodního olympijského výboru. Jeho dějištěm bylo určeno městečko Courchevel. Proč právě tam? Protože v jeho sousedství se nachází letiště, které po rekonstrukci ukončené v roce 1991 bude mít možnost přijímat i mezinárodní linky.

• **První kurs** olympijských servismanů, kteří se v průběhu ZOH zapojí do nejrůznějších technických služeb, byl úspěšně zakončen. Absolvovalo ho na 2000 zájemců.

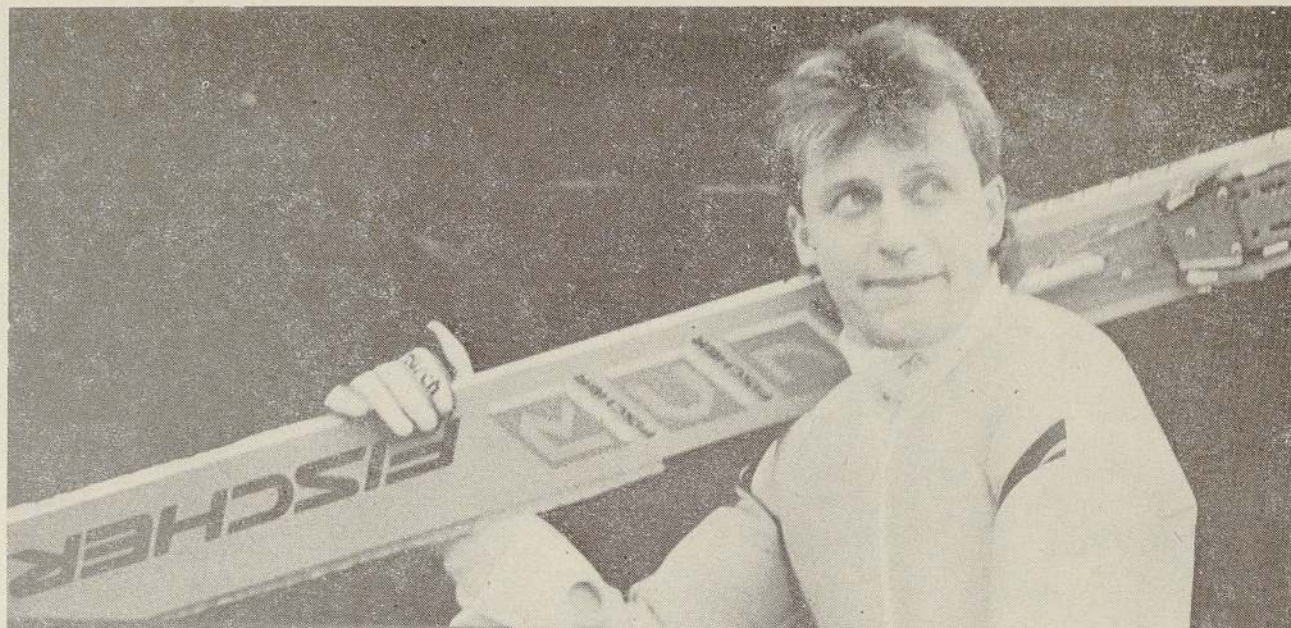
• **Informační systém** byl v Albertvillu svěřen do rukou známé a osvědčené firmě IBM, která má v tomto směru bohaté a úspěšné zkušenosti. Zajišťovala ho již při čtyřech letních a dvou zimních olympijských hrách.

• **Japonská** televizní společnost NHK zaplatila pořadatelům ZOH 1992 v Albertvillu za přenosová práva 62,5 miliónu dolarů. (ERB)

Kresba MAREK DOUŠA

Pavel Ploc. Snímky Bohumil Hynek

SP: Čerták a Ještěd

● Ve dnech 11. až 14. ledna dospěl Světový pohár skokanů ke své 11. a 12. zastávce do Harrachova a do Liberce. Nemá cenu v době, kdy vychází tento článek, oblažovat čtenáře komentářem k Bohemia Crystal turné, zvláště když tato tematika byla dostatečně promrskána v denním tisku. Jenom pro ty, kteří snad už pozapomněli, připomínáme, že v Harrachově vyhrál (tehdy) vedoucí závodník SP Dieter Thoma z NSR a v Liberci Rakušan Werner Haim. Naši obzavovali druhé příčky. V prvním případě Láda Dluhoš (Jiří Parma byl třetí), ve druhém Pavel Ploc (další náš závodník Dluhoš byl až šestý).

Proč náš momentálně nejlepší závodník František Jež nestal na stupních vítězů? Odpověď vyplývá z rozhovoru, který přinášíme na následující dvoustraně.

Celkovým vítězem se stal Rakušan Haim, druhý byl Dluhoš. Po Bohemii se vedení ve Světovém poháru ujal Rakušan Ernst Vettori, Jež klesl na čtvrté místo. Avšak Československo v hodnocení družstev se dostalo už na místo druhé.

● Ze všech lyžařských disciplín se skoky staly letos nejúspěšnější čs. disciplínou. V našem neoficiálním hodnocení na druhém místě byl běh, pak závod sdružený a až na konci sjezd.

● Stínem turné byl pád Dietera Thomy. Byl sice jediný, ale „stál za to“. Západní Němec Thoma ve druhém kole na Ještědu po nezdařeném odraze zřejmě chytil boční poryv větru a spadl na zem způsobem, jako by vypadl z balónu. Naštěstí pád skončil „jenom“ otřesem mozku a pohmožděninami, nikoliv však zlomeními. Konstatovali to jak v nemocnici v Liberci, tak po převozu sanitním letadlem ve Freiburgu v NSR.

Bylo škoda, že k tomu vůbec do-

šlo. Případ vrhl stín na celé závody, což bylo vůči pořadatelům poněkud nespravedlivé. Ti odvedli maximum. Veškeré zázemí závodů bylo vzorně zajištěno, třemi sněhovými děly bojovali statečně s mizejícím sněhem. Jen aby vyhověli přání všech, včetně představitelů FIS, aby se závody vůbec konaly.

● Ještě k počasí z trochu širšího pohledu. Bez sněhu je lyžování jako ryba bez vody. Žádný náhražkový způsob nemůže lyžování na sněhu nahradit. Ani kolečkové lyže, ani lyže na trávu. Skokani nedostatkem sněhu trpí nejméně, však se také do dnešního dne podařilo zvládnout program SP beze zbytku. Mnohem hůř jsou na tom běžci a sjezdaři. Litujeme odřeknutých závodů SP v Novém Městě n. Moravě (běh mužů) a Jizerské padesátky. A těch peněz marně vynaložených na přípravě, aby se závody aspoň v nějaké formě konaly!

Na jiném místě přinášíme truchlivou předpověď televizního meteorologa Seiferta do dalších let. Poněkud nás uklidnil jiný televizní meteorolog Pavlík, který řekl: Jako jsme měli v sedmdesátých letech skupinu teplých zim a pak skupinu studených zim, teď jsme ve skupině teplých zim. To znamená, že se opět můžeme dočkat skupiny studených zim.

Na Bohemii Crystal turné se dostavily všechny světové špičky, až na Jense Weissfloga z NDR. Zřejmě si šetřil síly na Zakopaně, kde vyhrál. Ani my jsme tam nepřišli zkrátka, zakopali jsme se jako stát na druhém místě ve světě.

● Rakušané jsou v letošním Světovém poháru skutečnou velmocí. Zato forma, jak se zdá, unikla Finům. Jejich nejlepší skokan Matti Nykänen, donedávna třída sama pro sebe, v Harrachově byl 23. a v Liberci 24. Matti se přiznal, že nabral čtyři kilo-

gramy, které jsou na délkách letů silně znát. Hodlá se však této nadměrné zátěže do konce letošního roku zbavit.

● Mluvili jsme s Jimem, bratrem nejlepšího Američana Mikeho Hollanda, který se nám vloni zapřísahal, že už se skákáním, aspoň na mezinárodních závodech končí. Znovu ho to prý chytlo, odjel na Intersportturné — a měl nehezky pád v Oberstdorfu (otřes mozku). Jim, třebaže se tréninků na Bohemii plně účastnil, zřejmě ztratil chuť a odvalu do soutěžení a ani v Harrachově, ani v Liberci neskákal.

● Vloni naši skokani přijali se smutkem zprávu, že firma Kneissl přestala vyrábět skokanské lyže. Prý se jim to nevyplatilo. Teď se proslýchá, že Kneissl se ke skokanským lyžím vrací. Dalibor Motejlek, trenér Američanů, se doslechl, že u Kneissla je nový šéf a ten je prý — v zájmu zachování tradice — výrobě nejdelších lyží nakloněn.

● Reprezentant finské firmy Nokia a její viceprezident nás počastoval vizitkou. Prý bychom jinak jeho jméno nenapsali správně. Jmenuje se tedy Tapani Yli-Saunamäki. Jeho firma převzala nad skokanským Světovým pohárem patronát, do pokladnice FIS vložila nespecifikovanou sumu (půjde na rozvoj skoků v jednotlivých zemích) a očekává za to, že se její jméno dostane prostřednictvím reklam, hlavně při televizních přenosech, po povědomí evropské veřejnosti. Firma je výrobcem užitě elektroniky všeho druhu, televizorů, autotelefonů a podobných zařízení.

● Na závěr poznámka, kterou jsme převzali ze zahraničního tisku. Třebaže jsou skoky v NSR neobyčejně populární, na závody chodí až 30 tisíc diváků, odměny závodníkům tomu neodpovídají. Největším nespokojencem je Dieter Thoma. „Trénujeme jako profesionálové, ale pokud jde o odměny, jsme ryzími amatéry.“

-loh-

Dluhoš? Náš nejlepší!

Ladislav Dluhoš

Nejúspěšnějším čs. závodníkem na Bohemii Crystal turné 1990 byl Ladislav Dluhoš. Celkově skončil 2. (412,5 bodu). A jeho výsledky v jednotlivých závodech? Harrachov: 2., 211 bodů (109 + 115 m), Liberec: 6., 201,5 bodů (103,5 + 109 m). Krátce jsem si ho vyzpovídala před harrachovským závodem.

Jak se těšíte na nastávající závody?

Byl jsem čtrnáct dní nemocný, delší dobu jsem ležel v posteli, takže se cítím zesláblý, ale na závody se těším. Je to moje první letošní měření sil s konkurencí, chci se předvést co nejlépe. S tréninkem v Harrachově jsem byl spokojený, dvakrát 111 metrů.

Pamatujete si ještě na první skok vaší sportovní kariéry?

Samozřejmě, na to se nezapomíná. Na třicetimetrovém můstku jsem skončil 21 metrů. Strach jsem měl, to určitě!

Máte nějaké „tajné“ přání?

Zatím žádné nemám, tedy „tajné“. Přáním pro letošní sezónu je zúčastnit se mistrovství světa v letech, které bude v Norsku. Chtěl bych skočit o dva metry dál, než je můj osobní rekord, tedy 183 metrů.

Plány do budoucna?

V současnosti jsem na vojně v Dukle Banská Bystrica, kde už to mám „za pár“. Vráťím se do střediska vrcholového sportu ve Frenštátu, kde budu pouze sportovat.

Zenit se nebudete?

Jedině, kdyby to bylo povinné.

Ptala se: MONIKA SZABOVÁ

Dieter Thoma

INZERUJTE V LYŽAŘSTVÍ!

Časopis Lyžařství nabízí podnikům i soukromníkům možnost plošné i řádkové inzerce.

Nabídky přijímá:

**Inzertní odd. nakladatelství
Olympia, Klimentská 1**

115 88 Praha 1

Zeptali jsme se:

hlavního trenéra skoků Josefa Lánského na pád (tehdy) vedoucího závodníka SP Dietera Thomy z NSR. Jak se mohlo stát, že najednou závodník opustil pravidelnou křivku letu a spadl dolů jako kámen?

LÁNSKÝ: Viděl jsem, a pak jsem si to ještě ověřoval několikrát při sledování zpomaleného záběru, že to začalo špatně už na můstku. Závodník se odrážel jednou nohou a ještě o něco dřív. Při letové fázi zřejmě dostal náraz větru, ale hlavní chybou bylo, že pokrčil nohy. To způsobilo, že se křivka letu zlomila a skokan padal přímo dolů. Což bylo, myslím, bezprostřední příčinou pádu. Pochopitelně, že svůj podíl na pádu měly také těžké sněhové podmínky. Pořadatelé dělali co mohli a všichni byli rádi, že se závody uskutečnily, ale nedostatek sněhu způsobil, že se nerosovnal některé nerovnosti, které jsou na můstku. Propříště bude třeba tyto nerovnosti zahladit, aby stopa byla rovná i při nízké vrstvě sněhu.

FRANTIŠEK JEŽ, narozen 16. 12. 1970, 175 cm, 65 kg, automechanik, ASVS Dukla Banská Bystrica, MSJ 89 Hamar: 5., SP 90 Bischofshofen: 1

Jen dvojnásobek pojistky

Náš rozhovor se uskutečnil v harrachovském hotelu Svornost, kde byli ubytováni čs. závodníci. Bylo pátek 12. ledna, krátce před (lehkým) obědem, po němž se závodníci vydali k můstku, kde se měl uskutečnit další závod letošního SP. Den předtím na večerní tiskovce bylo novinářům sděleno, že náš momentálně nejlepší závodník Jež podstoupil operaci prstu, čehož následkem dostal horečku, proto chyběl na tréninku, ale že . . . Zkrátka, naše otázky se točily nejprve kolem Františkova zdravotního stavu.

Proč ses nechal operovat před tak důležitými závody?

Byla to jenom drobnost, doktor mi odstraňoval bradavici.

Z toho jsi měl horečku?

Ta s tím neměla žádnou souvislost. Předevčirem jsem dostal chřipku, teplota mi stoupla na 38,6, což bylo příčinou, proč jsem nebyl na tréninku. Musím kloktat, pojídat anopyrin, potit se, celý den jsem proležel v posteli.

Dá se vůbec při teplotě skákat?

Podářilo se nám jí srazit, dnes ráno jsem naměřil 36,9. Především teplota se zřejmě odrazí na výkonu, cítím se slabší. Ale počasí dovozuje skákat, tak se jde na to. Bylo by škoda, kdyby se neskákalo.

Jak je ti před závodem, ve kterém všichni čekají, že se po Bischofshofenu předvedeš i doma?

Vím, pozoruju to, že lidi chtějí, aby se ukázal. Určitě to nebude jednoduché. Když jsem se včera díval na video z tréninku, viděl jsem, že

někteří závodníci skákali opravdu velice dobře. Budu se snažit o nejlepší výsledek. Ale jako mohu být v první desítce, tak se taky nemusím vůbec dostat do první dvacítky.

Po letošním Intersportturné ses stal velice slavným závodníkem.

Já to tolik neprožívám. Vím, že je o mne zájem, ale že bych z toho těžil, to se nedá říct.

Jak se ti líbí v reprezentačním „áčku“?

Jezdím s ním už třetí rok. Potřetí jsem byl na Intersportturné. Také jsem už dříve jezdil na některé závody Světového poháru.

Jaká byla příprava před letošní sezónou?

Začala tak, jako kdybych předtím vůbec netrénoval. Dva dny po loňské Bohemii jsem totiž šel na operaci slepého střeva. Od jara však už bylo možné trénovat, přes léto jsme hlavně dělali fyzickou. Aby se kondice udržela hlavně v období, kdy se hodně cestuje. Celá příprava však vypadala úpl-

ně jinak, než jak jsem byl zvyklý roky předtím.

V čem byla jiná?

Od loňského dubna jsem na vojně v Banské Bystrici. Nemusím chodit do práce a mohu trénovat dvoufázově. Přes léto jsem se s trenérem Tánczosem dohodl na určitém tréninku. Ale když bylo potřeba, trénink jsem přizpůsobil okamžité situaci. Nedodržel jsem striktně nějaký předem naplánovaný program.

Jak se ti líbí na vojně?

Myslím, že by tam podmínky mohly být lepší. Aspoň v civilních střediscích jsou lepší. Přesto se mi tam líbí.

Testy před sezónou?

Jsou vždycky na jaře a na podzim. Oproti jaru jsem měl na podzim některé výsledky lepší, i když říkali, že to mohlo být ještě lepší. Ale já si myslím, že podle testů se výkonnost nedá posuzovat.

Závody Světového poháru za mořem?

Na ty jsem jel se záměrem, abych udělal nějaký výsledek. Hned v prvním závodě se mi to podařilo (Thunder Bay, Jež 8.), i když v tréninku to bylo ještě lepší. Kromě sedmdesátky v Lake Placid jsem bodoval ve všech závodech. A to byl cíl, získat co nejvíce bodů.

Intersportturné?

Snažil jsem se připravit co nejlépe. Intersportturné znám, letos jsem byl na něm potřetí. Už první tréninky v Oberstdorfu nebyly špatné. Na druhém tréninku jsem měl skoky 114 a 112 metrů. Jen ten třetí mi nevyšel.

Na závodech v Ga-Pa jsi prý měl vyhrát. (Jež 3.)

Vypadalo to tak. Ale rozhodčí mě opravdu podhodnotili. O tom jsme se přesvědčili, když jsme se dívali na záznam z videa.

Co bys řekl ještě o Bischofshofenu?

Můstek je tam zajímavý. Takový typ (mírný nájezd) mi moc nesedí. Proto mě překvapilo, že jsem skákal tak dobře.

Nezávidí ti starší skokani?

Neříkají nic. My si nezávidíme. My totiž v letošní sezóně neskáčeme příliš za sebe, ale za celý kolektiv, abychom zase mohli jet příští Světový pohár v šesti lidech. (Umístění do třetího místa v soutěži národů znamená, že pořadatel hradí výdaje se startem šesti závodníků příslušného státu.)

Jak se ti závodí za trenéra Höhlna?

Já ho znám už z juniorské reprezentace. Trenér je to velice dobrý. Totéž se dá říct o Jánovi Tánczosovi.

Tvoji první trenéři?

Ve sportovní třídě v Rožnově mě trénovali Jindra Bartošek a Miloš Peřich, ve středisku ve Frenštátě Pavel Mikeska a Jiří Raška.

Jak se ti trénovalo s olympijským vítězem?

Já myslím, že to s těmi mladými ve středisku umí. Odcházejí od něho do reprezentace a to je vizitka dobré práce. Jako člověk je solidní, umí dobře vycházet s lidmi.

Kdy jsi poprvé začal skákat na lyžích?

Bylo to ve Valašské Bystřici, ale to bylo jenom takové „blbnutí“ na skokánku z uplácáného sněhu. V Rožno-

vě, který je sedm kilometrů vzdálený od Bystřice, dělal nábor do sportovní třídy a já si podal přihlášku.

Sourozenci?

Starší sestra, mladší brácha.

Práce?

Dělal jsem automechaniku v Tatře Kopřivnice. Vyučil jsem se tam, začal pracovat, ale často jsem v práci chyběl. Zvláště v zimě. Pořád jsem byl na nějakém soustředění.

(Dodejme, že Jež na závodech v Har-

rachově skončil pátý — 204,5 bodů, 106 a 112,5 metru, v Liberci dvacátý — 183,5 bodu, 100,5 a 99 metrů. — A ještě na závěr přinášíme dotaz, který Ježovi položil čtenář Vladimír Šmíd z Budiměřic v „dotazovně“ Čs. sportu.)

Jakým způsobem jste pojištěn?

Skoky na lyžích nebyly zařazeny mezi rizikové sporty. Osobně mám jen dvojnásobek pojistky.

Ptal se: MICHAEL LOHNISKÝ

Höhl: Řešit problémy otevřeně

Na konci minulé sezóny se situace kolem reprezentačního trenéra skokanů natolik vyhrotila, že bylo nutné řešit problém, kdo bude novým trenérem. Najít kvalifikovaného odborníka na tento jedinečný post však vůbec nebylo jednoduché. Nakonec padlo rozhodnutí, že novým mužem bude dosavadní úspěšný trenér juniorů a někdejší slavný reprezentant (trojnásobný účastník ZOH) — trenér Dukly Liberec RUDOLF HÖHL. Hovořili jsme s ním u příležitosti Bohemia Crystal turné. Vybíráme:

Jak jste přijal nabídku k trénování „áčka“. Vědělo se o vás, že máte namířeno jinač.

Se zahraničním angažmá jsem opravdu počítal. Jelikož umím německy, mělo to být buď Švýcarsko nebo západní Německo. Žádná smlouva však podepsána nebyla. Konkrétní nabídka ale přišla z vedení našeho svazu a to přímo na reprezentačního trenéra. Nebylo o čem uvažovat.

Váš první úkol?

Nejprve bylo třeba dát družstvo dohromady. Zkonsolidovat ho. Věděl jsem, že kluci chtějí na sobě pracovat, že mají chuť do závodů a teď šlo jenom o to dát partu dohromady. Myslím, že se to podařilo a že výsledky, které jsme zatím dosáhli, nejsou nejhorší.

Vraťme se ještě k „béčku“, k družstvu juniorů. Co byste řekl o práci, kterou jste dosud dělal?

Práce s juniory mě bavila. Kluky jsem ještě musel učit skákat, což už není případ seniorů. Mladý skokan, chce-li počítat s dobrými výsledky ve světové konkurenci, musí už v devatenácti letech být na patričné technické úrovni. Kdo se na tu úroveň dostane, dá se o něm předpokládat, že se dostane i do světové špičky. Tak tomu bylo s Pavlem Pločem, tak je tomu nyní s Frantou Ježem. O něm jsme si už před dvěma roky říkali, že by se mohl prosadit ve světové konkurenci.

Máte v juniorské zásobárně ještě další borce, kteří by mohli v brzké době následovat Ježe?

Velmi perspektivní se zdá být František Rydval. Já věřím, že takový talent je i Tomáš Raszka.

Co jeho jmenovec, syn olympijského vítěze, Jiří Raška?

Byl dobrý v žactvu a v mladším dorostu. Zdá se však, že ve starším dorostu ztratil pro skoky cit. Všechno nahraje silou. Jeho technika neodpovídá tomu, že by se mohl dostat do světové špičky.

Proč — podle vás — neuspěl váš předchůdce Peter Schlanek?

Odborné znalosti Petera Schlanka jsou velké a nikdo o nich nepochybuje. Taky výsledky se dostavily (MS 1989

bronz družstev). Ale. Já bych to řekl takhle: Čas od času se stane, že v partě dojde ke konfliktu. Pokud se to hned neřeší, vznikne napětí, nedůvěra a závodník, kterému se zrovna nedaří, má snahu hledat důvody kolem sebe. Tedy v trenérovi. Nejhorší je, když se záležitost přenesla na celé družstvo, vznikne nátlak — a nakonec se to nějak musí řešit. Obyčejně to pak v takové situaci odnáší trenér.

To bylo prapříčinou i toho konfliktu?

Byla to v podstatě otázka jednoho závodníka, kdy se do věci dostali ostatní. Vznikla opozice. Chyba byla i ve vedení. Nechtělo do konfliktu před mistrovstvím světa zasahovat a po mistrovství už bylo pozdě.

Jak vy jste si vydobyl u závodníků autoritu?

Je otázka, jestli tu autoritu mám. Myslím, že v konfliktních situacích je nejdůležitější řešit problémy otevřeně. Nejhorší by ovšem bylo, kdybych si myslel, že všechno dělám správně. Taky myslím, že je pro mne výhodou, že mě kluci už znají z juniorů. Že se mnou už dosáhli několika slušných výsledků a že tedy berou, co jim říkám.

Co je pro vás vrcholem sezóny, která v podstatě žádný vrchol nemá?

Soustřeďujeme se hlavně na Světový pohár, abychom jako stát se dostali co nejvýš. Potom se to odrazí v počtu závodníků, kteří zdarma cestují po závodech Světového poháru.

Jak byste letošní sezónu zatím hodnotil?

Už náš první trénink na sněhu společně s Rakušany naznačoval, že sezóna může přinést dobré výsledky. Dosahovali jsme podobných výkonů jako Rakušané, i když oni měli o sto skoků víc. V každém závodě v Severní Americe a v Sapporu jsme pak bodovali, podobně to bylo na Intersportturné. Zatím to tedy šlo.

Jak se závodí u nás doma?

V zahraničí je to klidnější, u nás je na závodníky mnohem větší nápor. Každý chce se závodníkem promluvit, povzbudit atd. Je plno věcí, které chlapce ruší a rozptylují.

Sledovali jste taky politické události, které se u nás od podzimu odehrály?

Sledovali jsme je v zahraničí s napětím a doma jsme pak každý večer seděli u televizních novin. Ta celková změna přinesla pohodu i závodníkům a přispěla k dobré atmosféře v družstvu.

Jaké jsou vaše trenérské plány do budoucna?

Teď je situace trochu jiná než na začátku tréninkového cyklu. Už jsem o tom taky s kluky hovořil. Když bude svaz s mojí prací spokojen, tak to s nimi potáhnou do mistrovství světa, nebo až do olympiády.

Ptal se: MICHAEL LOHNISKÝ

CO NOVÉHO V RAKOUSKU (3)

Dokončujeme článek o rakouských novinkách v metodice výuky sjezdového lyžování. Předchozí pokračování v Lyžařství 1 a 2/1990.

JAK UČIT DĚTI

Téměř každý současný výukový program sjiždění se zabývá také sjižděním dětí. Upozorňuje se na anatomické a pohybové rozdíly mezi dětmi a dospělými a diskutuje se o specifické technice sjiždění dětí.

To všechno má jistě své opodstatnění, avšak rakouští cvičitelé se nedomnívají, že by problém vyučované techniky dětí byl příliš složitý. Srovnáme-li sjiždění oblouky v pluhu malé lyžařky na obr. 4 a oblouky o rovnoběžných lyžích o málo staršího lyžaře na obr. 5 s technikou jízdy vyspělých lyžařů, kupř. na obr. 1, 2, a 3, (viz Lyžařství 1/1990), zjišťujeme podobnost především v přemístování a účelném vedení pánve (těžiště lyžaře) prostřednictvím střídavého náponu jedné a pokrčení druhé dolní končetiny.

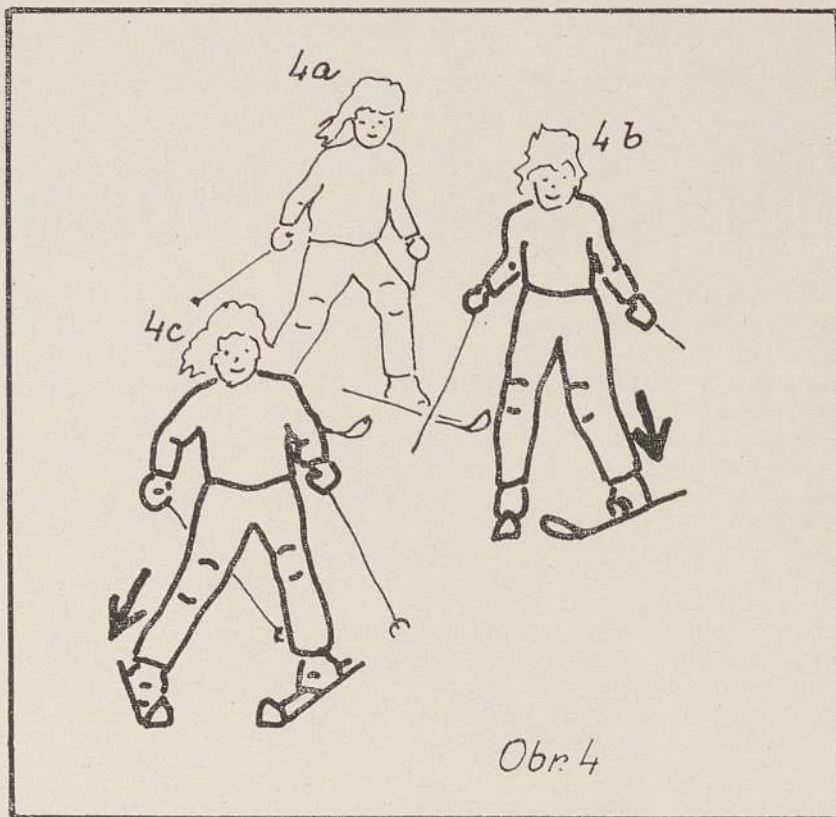
Na tomto přirozeném pohybu dětí, opírajícím se již o dobře ovládanou techniku kroku, se staví jejich výuka pomocí her, napodobení a obrazného výkladu.

Cvičitel malému lyžaři kupř. předvede, jak při mírném sjezdu přímo je možnost zvednout špičku jedné lyže a udělat s ní „plác“ na sněh. Poněvadž se ukáže, že při tomto pohybu se vyjede mírný oblouk na stranu nadzvednuté lyže, dělá se „plác“ střídavě na jednu a druhou stranu. Pak se pokračuje ve hře, aby se takto vzniklá vlnovka procvičila a vylepšila. Malý lyžař si kupř. představuje, že je automobilista a že změnu směru označuje zapnutím „blinkru“. Blinkr znamená: nadzvednout špičku jedné lyže a natočit ji do směru, kam chce zatáčet.

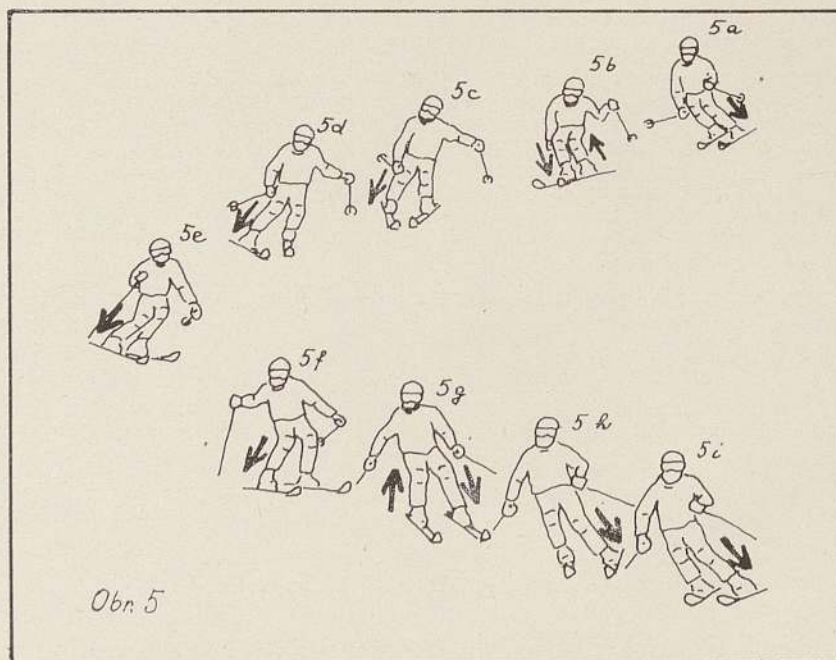
ZÁVĚREM

Propagátoři zde naznačené techniky nechtějí v žádném případě uvádět v pochybnost platnost dosavadních metodik výuky. Domnívají se pouze, že tato technika je blízká způsobu funkční jízdy špičkových lyžařů, že ještě více než dosud umožňuje samostatnou práci dolních končetin a přesné řezané vedení oblouku a že může být vhodným doplňkem dosavadního pojetí výuky. Kromě jiných předností zdůrazňují pak také okolnost, že mechanismus otáčení zatíženou vnější lyží při náponu vnější končetiny šetří značně víc kolenní kloub, než jak je tomu při otáčení zatíženou a pokrčovanou končetinou.

Píše a kreslí: JIŘÍ SOUKUP

Obr. 4

Obr. 5

Světové poháry

SJEZDOVÉ DISCIPLÍNY

MUŽI

Kranjská Gora, Jugoslávie 6. 1. slalom (převýšení 199 m, v prvním kole 66, ve druhém 62 branek): 1. Nilsson (Švéd.) 1:47,08 (56,11 a 50,97), 2. Strolz — 0,02 (55,87 a 51,22), 3. Tritscher — 0,48 (55,85 a 51,71), 4. Nierlich — 0,54, 5. Gstrein (všichni Rak.) — 0,60, 6. Furuseth (Nor.) — 1,00, 7. Accola (Švýc.) — 1,08, 8. Roth (NSR) — 1,58, 9. Ladstätter (It.) — 1,87, 10. Benedik (Jug.) — 2,05, 11. Frommelt (Licht.) — 2,31, 12. Villiard (Kan.) — 2,47, 13. McGrath (USA) — 3,06, 14. Bianchi (Fr.) — 3,11, 15. Shaw (USA) — 3,32.

Kranjská Gora, Jugoslávie 7. 1. slalom (převýšení 199 m, v obou kolech 66 branek): 1. Bittner (NSR) 1:47,85 (56,65 a 51,19), 2. Gstrein — 0,10 (55,98 a 51,97), 3. Accola — 0,48 (56,72 a 51,61), 4. Nilsson — 0,74, 5. Tritscher — 0,87, 6. Ladstätter — 0,98, 7. Furuseth — 0,99, 8. Villiard — 1,35, 9. Frommelt — 1,47, 10. Berra (Švýc.) — 1,55, 11. Roth — 1,60, 12. Moro (It.) — 2,16, 13. Benedik — 2,46, 14. Tötsch — 2,50, 15. Gerosa (oba It.) — 2,51. — **23. Jurko — 4,93.**

Schladming, Rakousko 11. 1. sjezd (délka tratě 3457 m, převýšení 1006 m): 1. Piccard (Fr.) 2:01,41, 2. Ghedina (It.) — 0,21, 3. Mahrer (Švýc.) — 0,32, 4. Rey (Fr.) — 0,39, 5. Höflechner (Rak.) — 0,45, 6. Krauss (NSR) — 0,61, 7. Zurbriggen (Švýc.) — 0,65, 8. Rzehak (Rak.) — 0,80, 9. Wasmeier (NSR) — 0,86, 10. Tauscher (NSR) — 1,11, 11. Besse a Summermatter (oba Švýc.) oba 2,17, 13. Huber (NSR) — 2,22, 14. Runggaldier (It.) — 1,29, 15. Ortlieb (Rak.) — 1,31.

Schladming, Rakousko 12. 1. slalom (převýšení 220 m, v prvním kole 68, ve druhém 69 branek): 1. Bittner 1:56,26 (57,55 a 58,71), 2. Tritscher — 0,06 (57,64 a 58,68), 3. Ladstätter — 0,39 (58,75 a 57,90) a Okabe (Jap.) — 0,39 (58,02 a 58,63), 5. Roth — 0,47, 6. Nierlich — 0,83, 7. Frommelt — 1,45, 8. Accola — 1,49, 9. Moro — 1,71, 10. Zurbriggen (Švýc.) — 1,90, 11. Mader (Rak.) — 2,11, 12. McGrath — 2,20, 13. Shaw — 3,52, 14. Tötsch — 4,99, 15. Piccard — 5,56.

Schladming, Rakousko 11. a 12. 1. kombinace: 1. Zurbriggen 16,38, 2. Accola 21,94, 3. Mader 41,62, 4. Wasmeier 47,76, 5. Hangl (Rak.) 61,60, 6. Ghedina 63,69, 7. Runggaldier 73,32, 8. Kälin (Švýc.) 73,87, 9. Rzehak 91,62, 10. Gigandet (Švýc.) 95,81, 11. Parathoner (It.) 98,10, 12. Mahrer 105,22, 13. Besse 105,35, 14. Olson (USA) 106,46, 15. Hudson 105,84 b.

La Ville, Itálie 14. 1. obří slalom
1. Kröll (Rak.) 2:26,55 (1:13,09 a 1:13,46), 2. Mader — 0,08 (1:13,05 a 1:13,58), 3. Strolz — 0,22 (1:13,09 a 1:13,68) a Nierlich — 0,22 (1:13,33 a 1:13,44), 5. Furuseth — 0,47, 6. Nyberg (Švéd.) — 0,53,

7. Kjuus (Nor.) — 0,67, 8. Walk (Rak.) — 0,82, 9. Nilsson — 0,88, 10. Pieren (Švýc.) — 0,89, 11. Aamodt (Nor.) — 1,14, 12. Pesando (It.) — 1,15, 13. Robič (Jug.) — 1,54, 14. Roth — 1,65, 15. Gaidet (Fr.) — 1,68.

Kitzbühel, Rakousko 20. 1. sjezd Hahnenkamm (zkrácená trať 1890 m, převýšení 520 m, dvakrát): 1. Skaardal (Nor.) 2:26,20 (1:12,91 a 1:13,29), 2. Höflechner — 0,02 (1:12,75 a 1:13,47), 3. Zurbriggen — 0,16 (1:13,45 a 1:12,91), 4. Besse — 0,17, 5. Ortlieb — 0,37, 6. Rupp (Rak.) — 0,90, 7. Fahner — 0,92, 8. Mahrer a Heinzer (všichni Švýc.) oba — 1,03, 10. Runggaldier — 1,16, 11. Resch (Rak.) — 1,44, 12. Summermatter — 1,47, 13. Hudson (USA) — 1,73, 14. Piccard — 1,77, 15. Maslov (SSSR) — 2,04. — M. Bireš závod nedokončil, po prvním kole byl 32.

Kitzbühel, Rakousko 21. 1. slalom (převýšení 180 m, v prvním kole 58, ve druhém 65 branek): 1. Nierlich 1:43,51 (49,59 a 53,92), 2. Furuseth — 0,88 (49,55 a 54,84), 3. Bittner — 0,93 (49,27 a 55,17), 4. Tritscher — 1,01, 5. Nilsson a Okabe oba — 1,44, 7. Strolz — 1,65, 8. Accola — 1,79, 9. Mader — 1,85, 10. Shaw — 1,91, 11. McGrath — 2,11, 12. Zurbriggen — 3,06, 13. Stampati (It.) — 3,69, 14. Grünigen — 3,96, 15. Kjuus — 4,07. — Jurko po prvním kole byl 31. a do finále nepostoupil.

Kitzbühel, Rakousko 20. a 21. 1. kombinace: 1. Zurbriggen 18,63, 2. Accola 30,55, 3. Wasmeier 63,30, 4. Hangl 76,11, 5. Besse 81,88, 6. Piccard 82,00, 7. Wirnsberger (Rak.) 85,08, 8. Fahner 90,31, 9. Ortlieb (Rak.) 91,74, 10. Hudson 95,04, 11. Summermatter 99,37, 12. Mahrer 100,59, 13. Oehrlí (Švýc.) 102,14, 14. Heinzer 104,92, 15. Kraciuk (Pol.) 197,17.

Val d'Isère, Francie 27. 1. sjezd
1. Höflechner 2:02,21, 2. Skaardal — 0,65, 3. Besse — 1,22, 4. Fivel (Fr.) — 1,61, 5. Zurbriggen — 1,76, 6. Colturi (It.) — 1,94, 7. Belczyk (Kan.) — 2,13, 8. Zehenter (NSR) — 2,29, 9. Resch — 2,36, 10. Rupp — 2,43, 11. Mahrer — 2,59, 12. Alpiger (Švýc.) — 2,61, 13. Summermatter a Fahner oba — 2,64, 15. Lehmann (Švýc.) — 2,66. — **37. M. Bireš — 4,02, 58. A. Bireš — 5,47.**

Val d'Isère, Francie 29. 1. sjezd
1. Höflechner 1:58,09, 2. Besse — 0,84, 3. Heinzer — 1,15, 4. Mahrer — 1,18, 5. Zurbriggen — 1,21, 6. Rupp — 1,41, 7. Skaardal — 1,44, 8. Zehenter — 1,83, 9. Summermatter — 1,90, 10. Belczyk — 1,93, 11. Alpiger — 2,12, 12. Resch — 2,40, 13. Boyd (Kan.) — 2,56, 14. Colturi — 2,70, 15. Wasmeier — 2,80. — **64. M. Bireš — 5,92, 65. A. Bireš — 6,00.**

Val d'Isère, Francie 29. 1. superobří slalom: 1. Locher (Švýc.) 1:32,13, 2. Schiele (Fr.) — 0,03, 3. Mader — 0,24, 4. Furuseth — 0,33, 5. Skaardal — 0,39, 6. Eriksson (Švéd.) — 0,40, 7. Eberharter (Rak.) — 0,43, 8. Wasmeier — 0,48, 9. Piccard — 0,52, 10. Zurbriggen — 0,55, 11. Staffer (NSR) — 0,61, 12. Sbardel-

lotto (It.) — 0,65, 13. Accola — 0,86, 14. Ladstätter — 0,91, 15. Strolz — 0,94.

ŽENY

Piancavallo, Itálie 7. 1. slalom (převýšení 135 m, v prvním kole 45, ve druhém 47 branek): 1. Schneiderová (Švýc.) 1:18,86 (38,42 a 40,44), 2. Maierhoferová — 1,38 (40,35 a 39,89), 3. Stroblová — 1,65 (40,12 a 40,39), 4. Wachterová (všechny Rak.) — 2,03, 5. Sarecová (Jug.) — 2,09, 6. Grünigenová (Švýc.) — 2,17, 7. Gerschová (NSR) — 2,36, 8. Svetová (Jug.) — 2,62, 9. Anderssonová (Švéd.) — 2,68, 10. Ladstätterová (Rak.) — 2,69, 11. Percyová (Kan.) — 2,74, 12. Buderová (Rak.) — 2,76, 13. Twardokensová (USA) — 2,94, 14. Kronbergerová (Rak.) — 2,98, 15. Terzianová (USA) — 3,11.

Hinterstoder, Rakousko 9. 1. slalom (převýšení 170 m, v prvním kole 53, ve druhém 55 branek): 1. Schneiderová 1:35,27 (48,19 a 47,08), 2. Wachterová — 0,81 (48,25 a 47,83), 3. Grünigenová — 1,61 (48,95 a 47,93), 4. Buderová — 2,11, 5. Stroblová — 2,51, 6. Bokalová (Jug.) — 2,75, 7. Filliolová (Fr.) — 2,85, 8. Kronbergerová — 2,86, 9. Terzianová — 2,96, 10. Anderssonová — 3,87, 11. Schusterová (Rak.) — 4,33, 12. Zingerová — 4,36, 13. Gadienová — 4,42, 14. Bournissenová (všechny Švýc.) — 6,37, 15. Antretterová (Fr.) — 7,43.

Ennstal, Rakousko 13. 1. sjezd (délka tratě 2650 m, převýšení 691 m): 1. Walliserová (Švýc.) 1:37,97, 2. Kronbergerová — 0,06, 3. Dedlerová (NSR) — 0,52, 4. Wallingerová — 0,61, 5. Wolfová (obě Rak.) — 0,62, 6. Guttensohnová — 0,68, 7. Vogtová (obě NSR) — 0,72, 8. Stöcklová (Rak.) — 0,78, 9. Figiniová (Švýc.) — 0,87, 10. Gergová (NSR) — 1,00, 11. Zelená (SSSR) — 1,05, 12. Stangassingerová (Rak.) — 1,27, 13. Schusterová — 1,28, 14. Sadlederová (Rak.) — 1,32, 15. Quittetová (Fr.) — 1,41.

Haus, Rakousko 14. 1. slalom (převýšení 176 m, v prvním kole 51, ve druhém 51 branek): 1. Sarecová 1:31,22 (45,47 a 45,75), 2. Maierhoferová — 0,26 (45,25 a 46,23), 3. Stroblová — 0,36 (44,71 a 46,87), 4. Ladstätterová — 0,40, 5. Svetová — 0,49, 6. Chauvetová (Fr.) — 0,53, 7. Grünigenová — 0,58, 8. Anderssonová — 1,10, 9. Bokalová — 1,56, 10. Salvenmoserová (Rak.) — 1,75, 11. Wachterová a Pušniková (Jug.) obě — 2,19, 13. Buderová — 2,33, 14. Rofeová (USA) — 2,93, 15. Bournissenová — 3,86.

Kombinace 13. a 14. 1.: 1. Kronbergerová 31,13, 2. Wachterová 31,18, 3. Stöcklová (Rak.) 40,95, 4. Gergová 43,79, 5. Bournissenová (Švýc.) 43,79, 6. Zurbriggenová 53,67, 7. Walliserová 63,84, 8. McKendryová 62,27, 9. Haasová (Rak.) 71,91, 10. Dedlerová (NSR) 81,85, 11. Zellerová 85,48, 12. Mayová (obě Švýc.) 90,72, 13. Aamová (Nor.) 98,05, 14. Kroneová (USA) 100,72, 15. Gladyshevová (SSSR) 113,06 bodu.

Maribor, Jugoslávie 20. 1. obří slalom (převýšení 336 m, v prvním kole

45, ve druhém 45 branek): 1. Sveto-
vová 2:10,51 (1:04,76 a 1:07,75), 2. Wach-
terová — 0,36 (1:04,92 a 1:05,95), 3.
Walliserová — 0,53 (1:05,38 a 1:05,66),
4. Kronbergerová — 1,00, 5. Schnei-
derová — 1,42, 6. Quittetová — 1,87,
7. Roffeová — 2,16, 8. Aamová
(Nor.) — 2,35, 9. Salvenmoserová
— 2,78, 10. Hansenová (Nor.) — 2,94,
11. Wolfová — 2,99, 12. Pušniková
— 3,17, 13. Dedlerová — 3,21, 14.
Hurlerová — 3,36, 15. Seizingerová
(obě NSR) — 3,45.

Maribor, Jugoslávie 21. 1. slalom
(převýšení 168 m, v prvním kole 50,
ve druhém kole 49 branek): 1. Schnei-
derová 1:19,93 (40,64 a 39,29), 2. Lad-
stätterová — 0,63 (41,00 a 39,56), 3.
Chauvetová — 1,01 (40,86 a 40,08),
4. Svetová — 1,15, 5. Maierhoferová
— 1,18, 6. Anderssonová — 1,32, 7.
Grünigenová — 1,49, 8. Wachterová
— 1,59, 9. Pušniková — 1,63, 10. Bo-
leková — 1,64, 11. Pelletierová (USA)
— 1,71, 12. Terzianová — 1,89, 13.
Salvenmoserová — 2,00, 14. Völkerová
(USA) — 2,41, 15. Gerschtová — 2,64.

Santa Caterina, Itálie 27. 1. sjezd
1. Figiniová 1:28,20, 2. Vogtová
— 0,30, 3. Kronbergerová — 0,38, 4.
Gergová — 0,43, 5. Walliserová
— 0,64, 6. Zellerová (Švýc.) — 0,72,
7. Schusterová — 0,83, 8. Kobelkaová
(Kan.) — 0,89, 9. Gutensohnová
— 0,91, 10. Kuradčenkova (SSSR)
— 1,08, 11. Zurbriggenová — 1,14, 12.
Oertliová (obě Švýc.) — 1,17, 13. Ede-
rová (Rak.) — 1,22, 14. Wallingerová
— 1,24, 15. Emonetová (Fr.)
— 1,29. — 49. Krnavcová — 3,76, 53.
Tarasovičová — 4,31.

**Santa Caterina, Itálie 27. 1. super-
obří slalom:** 1. Wolfová 1:14,10, 2. Mer-
leová (Fr.) — 0,18, 3. Kronbergerová
— 0,38, 4. Gergová — 0,57, 5. Figi-
niová — 0,86, 6. Wallingerová — 1,06,
7. Dedlerová — 1,07, 8. Sadleirerová
— 1,12, 9. Ederová — 1,28, 10. Roffeová
— 1,41, 11. Chedalová (Fr.)
— 1,46, 12. Mösenlechnerová (NSR)
— 1,47, 13. Stangassingerová — 1,52,
14. Geeová (Kan.) — 1,53, 15. Hiche-
rová (NSR) — 1,59.

**Santa Caterina, Itálie 28. 1. obří
slalom:**

1. Kronbergerová 2:28,90 (1:16,20 a
1:12,70), 2. Wachterová — 1,71 (1:18,14
a 1:12,47), 3. Haasová (Švýc.) — 1,91
(1:18,39 a 1:12,42), 4. Walliserová
— 1,93, 5. Schneiderová — 1,97, 6.
Compagnoniová (It.) — 2,71, 7. Ger-
gová — 3,06, 8. Dedlerová a Sveto-
vová obě — 3,20, 10. Fjeldavliová (Nor.)
a Gintherová (Rak.) obě — 3,36, 12.
Maierhoferová — 3,41, 13. Merleová
— 3,47, 14. Wolfová — 3,72, 15. Ter-
zianová — 4,07.

SKOKANI

Harrachov, Československo 12. 1.
Bohemia Crystal turné (K 120 m):
1. Thoma (NSR) 222,5 (112 a 120,5),
2. Dluhoš 211,0 (109 a 115), 3. Parma
208,5 (105 a 117,5), 4. Tällberg (Švéd.)
205,5 (109,5 a 112), 5. Tepeš (Jug.)
204,5 (109,5 a 113) a Jež 204,5 (116
a 112,5), 7. Vettori (Rak.) 201,5 (107,5
a 111), 8. Hunger (NDR) 210,0 (108

a 110), 9. Fidjestöl (Nor.) 200,0 (106
a 112), 10. Břejčev (Bul.) 197,5 (103
a 114,5) a Haim (Rak.) 197,5 (104,5
a 110,5), 12. Lunardi (It.) 195,5 (105
a 109,5), 13. Švagerko 194,5 (104 a
110), 14. Heikkilä (Fin.) 194,0 (105 a
109,5) a Hauswirth (Švýc.) 194,0 (103
a 112). — 19. Vaško 189,5 (102 a
108,5), 23. Ploc 188,0 (101,5 a 106,5),
28. Podzimek 182,0 (105 a 99,5), 33.
Polák 174,0 (95 a 105), 35. Sakala
172,5 (95,5 a 102,5), 48. Malec 144,5
(93,5 a 87,5).

**Liberec, Československo 14. 1. Bohemia
Crystal turné** (K 116 m): 1. Haim
220,5 (113 a 113), 2. Ploc 212,5 (107
a 113,5), 3. Kustov (SSSR) 210,0 (108
a 110), 4. Vettori 209,0 (106 a 111),
5. Lunardi 206,0 (106 a 109), 6. Dlu-
hoš 201,5 (103,5 a 109), 7. Vervejkin
(SSSR) 199,0 (109 a 103), 8. Podzimek
196,5 (103,5 a 106), 9. Klausner (NSR)
192,0 (103,5 a 102), 10. Sotirov (Bul.)
191,0 (103,5 a 104), 11. Boklöv (Švéd.)
190,0 (105 a 102), 12. Lesser (NDR)
189,5 (103 a 104) a Ulaga (Jug.) 189,5
(103,5 a 104), 14. Hauswirth 186,0
(103,5 a 98,5), 15. Vodněv (SSSR)
185,5 (102,5 a 99). — 20. Jež 183,5
(100,5 a 99), 25. Vaško 175,5 (100,5
a 95,5), 29. Parma 173,0 (92 a 100),
31. Švagerko 169,0 (97 a 96), 43. Por-
tyk 153,0 (95,5 a 88).

Zakopanė, Polsko 17. 1. (K 116 m):
1. Weissflog (NDR) 207,0 (104,5 a
108), 2. Felder (Rak.) 204,0 (104 a
111,5), 3. Fidjestöl 199,0 (110 a 100),
4. Ploc 196,0 (103,5 a 105,5), 5. Vetto-
ri 193,5 (98,5 a 109,5), 6. Tepeš 193,0
(104,5 a 102,5), 7. Jež 191,5 (101,5 a
103,5), 8. Haim 190,0 (103,5 a 98,5),
9. Ulaga 189,0 (99,5 a 105,5) a Lunar-
di 189,0 (101 a 100,5), 11. Nikkola
(Fin.) 188,5 (102 a 104), 12. Klausner
188,0 (103 a 100,5) a Rauschmeier
(Rak.) 188,0 (101 a 105), 14. Dluhoš
186,0 (100 a 103) a Opaas (Nor.)
186,0 (103,5 a 100,5).

BĚŽCI

**Moskva, SSSR 13. 1. 30 km brus-
lení:** 1. Svan (Švéd.) 1:08:30,2, 2. U-
vang (Nor.) — 29,3, 3. Mogren
— 1:19,5, 4. Majbäck — 1:30,5, 5.
Forsberg (všichni Švéd.) — 1:37,9,
6. Bellmann (NDR) — 2:03,6, 7.
Haaland (Švéd.) — 2:28,4, 8. Smirnov
— 2:29,8, 9. Devjatarov (oba SSSR)
— 2:30,9, 10. Jonsson (Švéd.)
— 2:52,4, 11. Prokurov — 2:53,8,
12. Botvinov (oba SSSR) — 2:58,2, 13.
Dählie (Nor.) — 3:02,6, 14. Behle
(NSR) — 3:03,0, 15. Kuorelahti (Fin.)
— 3:06,1. — 17. Nyč — 3:07,8, 28.
Teplý — 4:01,3, 31. Korunka — 4:13,6,
34. Benc — 4:28,8, 73. Janoušek
— 11:15,8.

BĚŽKYNĚ

**Moskva, SSSR 13. 1. 4x5 km kom-
binované:** 1. SSSR (Nagejkinová, La-
zutinová, Tichonovová, Vjalbeová)
1:16:42,9, 2. Švédsko — 43,3, 3. Nor-
sko — 1:00,2, 4. SSSR II. — 1:05,3, 5.
Itálie — 1:52,9, 6. Finsko — 2:26,9,
7. NDR — 2:35,4, 8. SSSR III.
— 3:41,1, 9. Finsko II. — 3:59,8, 10.
ČSSR — 5:36,0.

**Moskva, SSSR 14. 1. 7,5 km klasic-
ky:** 1. Dybendahlová (Nor.) 20:28,9,
2. Smetaninová — 14,7, 3. Lazutinová
obě SSSR — 19,8, 4. Pyykkonenová
(Fin.) — 25,1, 5. Westinová (Švéd.)
— 26,1, 6. Nagejkinová (SSSR) — 30,7,
7. Määttäová (Fin.) — 32,9, 8. Ka-
širská (SSSR) — 34,7, 9. Jahrenová
— 36,6, 10. Nielsenová (obě Nor.)
— 40,5, 11. Tichonovová (SSSR)
— 40,9, 12. Janoušková — 44,2, 13. Sa-
volainenová (Fin.) — 44,7, 14. Ny-
braatenová — 45,3, 15. Skeimeová
(obě Nor.) — 46,8. — 51. Balážová
— 1:54,9, 52. Šimůnková — 1:57,9, 53.
Simčáková — 1:59,8, 62. Knížková
— 3:13,0.

SDRUŽENÁŘI

Reit im Winkel, NSR 6. a 7. 1.:
1. Sulzenbacher (Rak.), 2. Levandi
(SSSR), 3. T. E. Elden (Nor.), 4. Abratis
(NDR), 5. Müller (NSR), 6. Guy
(Fr.), 7. Savin (SSSR), 8. Apeland
(Nor.), 9. Csar (Rak.), 10. Bredesen,
11. B. J. Elden (oba Nor.), 12. Schaad
(Švýc.), 13. Leonhardt, 14. Prenzel
(oba NDR), 15. Dilger (NSR). — 19.
Kopal, 20. Mára, 21. Pustějovský, 23.
F. Repka, 34. Kerda, 52. Vrbičan. —
Skok: 1. Platzler (Rak.) 218,3, 2. Sul-
zenbacher 214,8, 3. Levandi 212,6, 4.
Csar 212,0, 5. Kempf (Švýc.) 209,1, —
18. Kopal 189,9, 20. Pustějovský 188,3,
43. Kovařík 173,4, 49. Mára 168,4, 53.
F. Repka 165,4. — 15 km: 1. B. J. El-
den 38:04,7, 2. Savin — 44,5, 3. Ape-
land — 47,5, 4. Lökken (Nor.) — 57,3,
5. Ustupski (Pol.) — 1:00,3, 6. F. Rep-
ka — 1:04,1. — 24. Mára — 2:38,1, 23.
Kerda — 2:34,0, 25. Kopal — 2:52,0,
33. Pustějovský — 3:19,1, 50. Vrbičan
— 5:14,6.

Saalfelden, Rakousko 13. a 14. 1.:
1. Sulzenbacher, 2. Guy (Fr.), 3.
Levandi, 4. Abratis, 5. T. E. Elden,
6. Kempf, 7. Savin, 8. Csar, 9. Ape-
land, 10. Schaad, 11. Guillaume (Fr.),
12. B. J. Elden, 13. Bredesen, 14. Yli-
pulli (Fin.), 15. Saapunki (Fin.). —
Skok: 1. Sulzenbacher 232,5, 2. Csar
222,5, 3. Abratis 218,7. — 15 km:
1. B. J. Elden 38:26,2, 2. T. E. Elden
— 44,9, 3. Apeland — 1:08,3.

Murau, Rakousko 20. a 21. 1.: 1. Sul-
zenbacher, 2. Lundberg (Nor.), 3. Fab-
rice, 4. Ofner (Rak.), 5. Pohl (NSR),
6. Levandi, 7. Bredesen, 8. Csar, 9.
B. J. Elden, 10. T. E. Elden, 11. Schaad,
12. Müller (NSR), 13. Abratis, 14.
Saapunki (Fin.), 15. Apeland.

Základní školení servismanů

Československý svaz lyžařů pořádá
ve dnech 3. až 5. dubna 1990 základní
kvalifikační školení pro nové pracov-
níky lyžařských servisů. Úspěšní ab-
solventi obdrží osvědčení, které je
opravňuje k výkonu činnosti „mon-
táž lyžařských vázání“ a „nastavování
vypínacích sil lyžařských bezpečnost-
ních vázání“. Přihlášky obratem na
adresu: ing. Jan Seidl, Karenova 20,
150 00 Praha 5. Telefon: zaměstnání
37 46 02, byt 52 79 82.

Nebojte se testu ANP

Kvalitní trénink nelze realizovat bez znalosti anaerobního prahu závodníka (ANP). Je to hranice tepové frekvence, nad níž nárůst pulsu přestává být v lineární závislosti na nárůstu rychlosti závodníka. ANP se zjišťuje různými metodami, z nichž pro trenérskou praxi je nejjednodušší tzv. Conconiho test.

Tento test spočívá v měření tepových hodnot závodníka, který běhá na okruhu, na němž každých 200 m je měřen průběžný čas, přičemž závodník pomalu zvyšuje tempo od asi 65 s/200 m do maxima, tak, aby uběhl alespoň 2200 m. Test se vyhodnotí zhotovením diagramu závislosti pulsu na rychlosti v jednotlivých dvoustovkách: ANP je bod na diagramu, kde závislost pulsu na rychlosti přestává být lineární (na diagramu v kroužku).

Pro odborníky to není nic nového, cílem tohoto článku však je dát návod trenérům, kteří dosud nemají s testem ANP zkušenosti.

Celý test se podstatně zjednoduší použitím přiloženého diagramu, dalším nezbytným předpokladem je Sport-tester nebo telemetrické měření pulsu a stopky. Okruh 200 m lze vybrat v rovném terénu, nejlépe však je použít dráhu atletického stadiónu. Se Sport-testerem může závodník provést

test zcela sám, zde je praktický případ:

1. Sport-tester se nastaví na záznam času a pulsu.
2. Závodník stiskne na startu tlačítko „CO“.
3. První dvoustovku běží tempem asi 65 s/200 m, každou další dvoustovku zvyšuje tempo asi o 2 s/200 m až do maxima. Po každé dvoustovce stiskne tlačítko „CO“.

Vyhodnocení:

1. Na Sport-testeru se nastaví vyvolání záznamu „M“.
2. Tlačítkem „CO“ se postupně vyvolává záznam času a pulsu a zapisuje se do tabulky u diagramu.
3. Spočítají se časy jednotlivých dvoustovek a zapíší do sloupce s/200 m.
4. Časy jednotlivých dvoustovek a jim odpovídající tepové hodnoty se z tabulky vynesou do diagramu jako jednotlivé body.

5. V nižších hodnotách (kolem 60 m/s) se proloží body na diagramu přímkou, ve vyšších hodnotách křivkou. V místě styku přímkou a křivkou je hranice ANP. Na svícené stupnici se přečte hodnota pulsu ANP, na vodorovné stupnici se přečte rychlostní veličina ANP v km/h a tempová hodnota v min/km.

Při telemetrickém měření tepových hodnot nebo s pulsmetry bez záznamu je vhodná varianta pro 2 závodníky a 2 trenéry: na atletické dráze 400 m stojí jeden trenér na startu, druhý na 200 m a každý startuje na společný čas jednoho závodníka. Při průběžích zapisují oba trenéři u obou závodníků průběžný čas a tepové hodnoty podle telemetrie nebo každý závodník hlásí údaj na svém pulsmetru. Po doběhu závodník si trenéři navzájem doplní naměřené hodnoty do tabulky u diagramu, spočítají časy na každých 200 m a hodnoty vynesou do diagramu.

Ve srovnání s měřením ANP v biochemických laboratořích jsou výsledky Conconiho testu dostatečně přesné, hlavní výhodou je jednoduchost a možnost vyhodnotit ANP přímo v terénu.

Na přiloženém obrázku je příklad jednoho vyhodnocení ANP: puls 148/min, rychlost 13,1 km/h, tempo 4:35 min.

Tento graf jsme překreslili ze zahraničního tiskopisu. Původní graf byl totiž vytištěn na milimetrovém papíře, který byl v našem časopise nereprodukovatelný. Pochybujeme, že trenéři budou mít k dispozici původní tiskopisy nebo že u nás mezitím tyto tiskopisy vyjdou. Doporučujeme tedy graf překreslit podle našeho obrázku (poměr 1:1) do normálního milimetrového papíru. Pro názornost uvádíme tabulku, která byla předtištěna vedle grafu a kde vedle jména závodníka a data testu byly následující kolonky: délka tratě — tepová frekvence — čas celkem — počet sekund na 200 m.

Ing. JAN ŽÁK
Lublaň

TABULKA

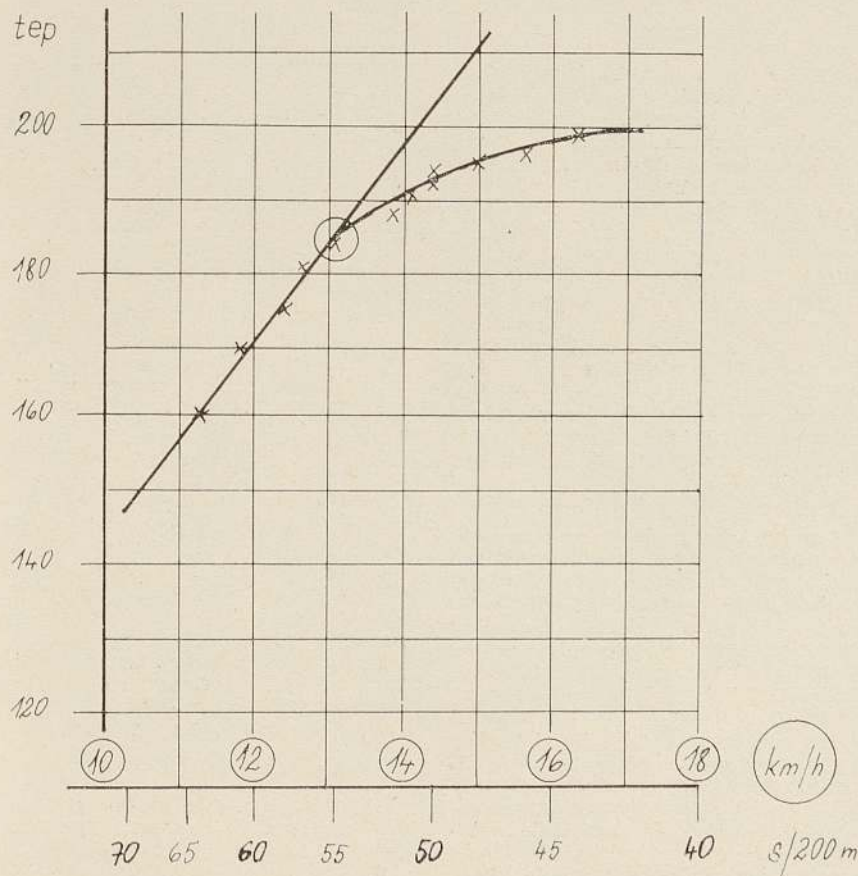
Jméno: Markič Urša

Datum: 27. 9. 1989

Délka tratě	Tepová frekvence	Čas celkem	s/200 m
200	160	0:64	64
400	170	2:05	61
600	175	3:03	58
800	181	4:00	57
1000	184	4:55	55
1200	188	5:47	52
1400	191	6:38	51
1600	192	7:28	50
1800	194	8:18	50
2000	195	9:06	48
2200	196	9:52	46
2400	199	10:36	44
2600 atd.			

TEST. ANP

Jméno: *Markič Urša* Datum: *27. 9. 1989*

Sjezdařské boty

Renesance přezkových konstrukcí

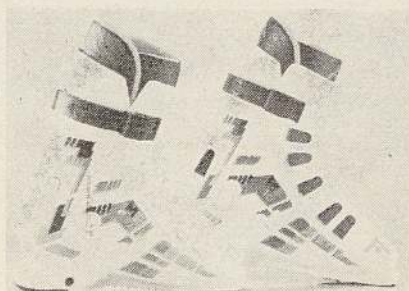
Před několika lety se klasické konstrukci sjezdařských bot, kde se okraje vrchní části skořepiny překládají přes jazyk a stahují přezkami, předpovídal brzký zánik. V nejlepším případě se připouštělo, že budou zachovány pro čistě závodní použití. Poptávka po nich silně poklesla a více než 90 % vyráběné obuvi bylo se zadním nástupem. Výrobci, kteří tuto tendenci včas nezachytili, měli nesmírné potíže s prodejem.

Již v minulé sezóně však poptávka po přezkových botách opět vzrostla. Sportovně jezdicí lyžaři se totiž přesvědčili o tom, že až na výjimky nedokáží boty se zadním nástupem tak přesně obepnout nohu a zaručit přesný přenos řídicích sil na lyži. V kolekcích výrobců se proto setkáváme s nabídkou bot obou konstrukcí. Další vývoj je možno odhadnout tak, že se konstruktéři zaměří na kombinaci výhod a potlačení nevýhod obou systémů. Objevily se již boty se zadním nástupem, jejichž přesné doladění na nohu umožňují přezky na nártu.

Další problémy čekají vývojáře v souvislosti s vytápěním bot. Dětské nemoci elektrického topení jsou snad již definitivně vyřešeny, zdá se, že zbývá jen zdokonalit zdroje energie.

Trvalý důraz je kladen na pohodlí. Je to otázka velmi komplikovaná, souvisí nejen s technickými finesami jako je zadní nástup, ale i s tvarováním skeletu a vnitřní boty, s volbou tlumících materiálů a mnohými dalšími.

Ukázalo se, že ve srovnání s pohodlím, které je bota schopna poskytnout, je funkce módy méně významná. Boty módních barev, jako zelená nebo fialová se neprodávaly zvláště úspěšně. Lyžaři daleko častěji žádají provedení v neutrálních barevných odstínech, které se hodí ke každému lyžařskému oblečení.

Dachstein VC 6 se středovým nástupem

DACHSTEIN

Kolekce 1989–1990 měla pět řad, přizpůsobených účelu použití a výkonnosti charakteristické lyžaře. Zajímavý je model **VC 6** se středovým nástupem, ale zároveň se čtyřmi přezkami pro přesné přizpůsobení noze. (Středový nástup je taková konstrukce, kdy se manžeta skeletu odklápí dopředu.) Kolekcí doplňují závodní modely **Reんnsport Klasse - V 4 a V 4 Foam**.

DYNAFIT

Letošní kolekce firmy obsahovala kromě komfortní řady **ETS** se zadním nástupem a klasické závodní řady **3F** zcela novou sportovně-komfortní řadu **ETX**. Boty této řady mají zadní nástup, odlehčenou konstrukci, přesné přizpůsobení noze. Model **ETX Electronic**, určený ženám, je vybaven vyhříváním s přesným řízením teploty. Závodní modely **3F Compt S** a **3F Foam** mají „canting system“ k přesnému nastavení odklonu vrchní části skeletu, tzv. „comfort clip“ umožňuje pohodlnou chůzi i stání.

KOFLACH

Kolekce má dvě základní řady: komfortní **Intec** se zadním nástupem, s automatickým přizpůsobením manžety poloze kotníku a holeně (systém **ATC**) a s měkkou, ručně šitou vnitřní botou, a závodní řadu **Comp** v klasickém čtyřpřezkovém provedení, s Velcro páskou k utažení okraje boty, výměnnými tlumiči nákleku, systémem **canting** a jemným vymezením vůle paty v botě.

LANGE

Patří k nejužívanějším botám v závodním sjezdařském sportu. Obsahuje sportovní řadu **T** a závodní řadu **X** v klasickém provedení, se čtyřmi přezkami jemně stavitelnými a **cantingem**. Zvláště zajímavá je nově vyvinutá bota **MID**, kterou navrhl tým designerů firmy Porsche. Bota má středový nástup, manžeta se odklápí dozadu a je uzavírána dvěma jemně stavitelnými přezkami. Přesné sezení nártu zaručují dvě lanka, individuálně stavitelná otočnou maticí. **Click-in** systém, ovládaný tlačítkem na patě, blokuje pohyb vrchní části skeletu. Při jeho vypnutí je možno pohodlně chodit i stát. Poloha manžety je ovládána jemným **canting** systémem.

NORDICA

Letošní kolekce byla konstruována s ohledem na bezpečnost, funkčnost, sportovní výkonnost a pohodlí lyžaře. Zcela nové jsou modely **N 997 Comp**. Vnitřní bota má podšívku z tkaniny Meraclon, která udržuje nohu v suchu. **N 997 a N 957** se zadním nástupem. Charakteristické je pro ně zejména zvětšení rozsahu přestavitelnosti všech ovládacích prvků. Total systém je tvořen lankem, které obepíná patu, nárt a kotníky a je ovládatelný napínačem na patě. Systém jednak zavírá skelet, jednak stabilizuje polohu paty a nártu nohy. Tlačítko **Reset** systém automaticky uvolňuje. Boty

mají dále nově řešený způsob nastavení dopředného tlumení, náklonu a stranového náklonu (**canting**).

RAICHLE

Zachovává osvědčenou konstrukci **Flex** — přední část skeletu s příčnými žlábkami, přenášející řídicí síly přímo a přesně na lyži. Přesné přizpůsobení nártu je u bot se zadním nástupem řešeno systémem **3-D Fit**, který umožňuje regulaci v šířce, výšce i délce. Třípřezkové závodní a sportovní boty **Flexon Comp DD**, **Flexon Equipe** a **Flexon Pro** mají jazyk přitlačovaný lanky pro přesné rozdělení tlaku. Vnitřní boty všech modelů jsou sendvičové konstrukce z hrubě porézní uretanové pěny tlumící nárazy a jemně porézní pěny přiléhající k noze. Tepelná izolace je zaručena tkaninou **Thinsulate**.

Rossignol R 900

ROSSIGNOL

Po pěti letech vývoje a přípravných prací se na trhu objevila první kolekce bot **Rossignol**. Špičkovým modelem klasické čtyřpřezkové konstrukce je **R 900**, který se vyznačuje systémem blokování a uvolňování dopředného náklonu, jemně regulovatelným stranovým náklonem, výškově přestavitelným spojlerem, stahovací Velcro páskou na vrchním okraji a výměnnými pryžovými vložkami na špičce a patě podešve. Podešev má vložku tlumící nárazy a systém vzduchových kanálků pro lepší tepelnou izolaci. Vnitřní bota je řešena tak, že se ohýbá současně s manžetou, aniž by vznikaly tlačící přehyby.

SALOMON

Osvědčená kolekce bot se zadním nástupem je doplněna proti minulé sezóně o další technická zdokonalení, jako jsou dva posuvné jezdce ovládající dopředné tlumení boty, uzavírací páska na patě, která současně ustaví polohu paty v botě, přesný mechanismus ustavení polohy nártu s výškovou i podélnou regulací, anatomicky řešená vnitřní bota a další. Boty jsou barevně sladěny s vázáním **Salomon**.

SAN MARCO

Závodní a sportovní modely této sezóny se vyznačují systémem **Symplex**, který automaticky vyrovnává anatomické odchylky postoje. Mikrometric-

ky stavitelné přezky zaručují přesné přizpůsobení boty noze. Další technickou zajímavostí je výměnná kluzná ploška na podešvi (tato ploška je v kontaktu s kluznou podložkou bezpečnostního vázání a na jejím dobrém stavu závisí u řady vázání jejich spolehlivá funkce). Vnitřní boty jsou anatomicky tvarované a tepelně izolované.

TECNICA

Novinkou jsou tenké podešve, které mají zaručit citlivější kontakt

s lyží. Podešev je zároveň při tvarování skeletu vyztužena textilií z carbonového vlákna, je torzně tužší a lépe přenáší řídicí sílu na lyži. Sportovní a závodní modely **Tecnica CS** a **TNT** mají stavitelný stranový náklon (canting).

Systém Mondopoint: Po létech nepředstavitelných zmatků při výběru obuvi, kdy se zákazník setkával u různých výrobců s různými velikostními systémy, které se navzájem lišily (anglický, francouzský, americký), se

snad začíná situace aspoň částečně zlepšovat. Zavádí se tzv. systém Mondopoint, kde je velikostní číslo boty totožné s délkou chodidla nohy v centimetrech. Z námi uváděných výrobců jej zatím nepoužívá pouze Raichle, Salomon a Tecnica. Příklad pro orientaci: EU 7,5 = USA 9 = Mondopoint 27,5. Československo tento systém rovněž zavedlo, přečíslicí tabulka je v příslušné čs. normě. (ČSN 79 5600 - Obuv - společná ustanovení).

Ing. JAN SEIDL

Reichmann učil ve Špindlu

Přinášíme několik informací ze semináře, který uspořádala západoněmecká firma Reichmann ve dnech 11. až 17. prosince ve Špindlerově Mlýně. Téma semináře: Údržba a servisní technika sjezdových lyží.

SOUČASNÝ STAV

Podle názorů odborníků firmy Reichmann je stav v oblasti osvěty a konkrétní aplikace moderních metod údržby a opravy hran a skluznic sjezdových lyží v Československu značně neutěšený. Při semináři prováděli servisní údržbu lyží skupiny čs. reprezentantů, kteří v daném termínu trénovali ve Špindlerově Mlýně. Stav hran i skluznic jejich lyží označili za „katastrofální“. U lyžujících veřejnosti lze tedy předpokládat stav ještě horší. Podle zkušeností firmy Reichmann je nutno přibližně po dvoutýdenním lyžování ošetřit skluznici a hrany lyží kvalitní strojovou údržbou (zbroušení na „kamenné“ brusce). Po dvojím ručním ošetření pilníkem je původní kvalitní strojové ošetření natolik poškozeno, že je nutná další strojová úprava.

Vybavení servisů v ČSSR kvalitním zařízením je zatím minimální — nutno vyvíjet tlak na další rozšíření tohoto vybavení.

DOPORUČENÍ A ZKUŠENOSTI

Na podkladě dlouholetých zkušeností firmy Reichmann (které lze doložit i zkušenostmi tuzemskými) jsou lyže (až na ojedinělé výjimky u vybraných modelů některých firem) dodávány do obchodní sítě z hlediska potřebné úpravy skluznic v podstatě polotovary. Zajímavý je názor, že průmyslová úprava hran jejich odkloněním od roviny skluznice je v podstatě firemním „trikem“ pro zaručení točivosti lyží s ohledem na smršťování jednotlivých vrstev materiálu a tím vznikající konkávnosti skluznice lyže (tento poznatek odpovídá našim zkušenostem i u špičkových modelů zahraničních výrobců). Předem provedená úprava hran jejich odkloněním zabrání zařezávání lyže i při lehké konkávnosti skluznice. Pracovníci firmy Reichmann doporučují (v tomto smyslu jednájí s výrobcí lyží) následnou úpravu lyže (po několika měsících po výrobě) zbroušením skluznice a hran do **absolutní roviny** na kamenné brusce a podbroušení hran z boku asi o 1–2°. Nedoporučují „sražení“ hran v přední a zadní části lyže (hranu je účelné „srazit“ pouze do ohybu ve špičce a patce lyže). Pouze je nutno odstranit otřepky na ostří nabroušené hrany buď jemným brusným kamenem nebo brusnou gumou.

Pro závodní účely je nutno dále po provedeném zbroušení a vytvoření potřebné struktury skluznice dokonale hrany vyleštit několika násobným jemným vyhlazením brusným kamenem (poslední broušení na olejovém filmu). Podle měření firmy Reichmann nevyleštěná hrana (která navíc je vybroušena do stejné struktury jako skluznice) má 18násobné brzdné účinky než neupravená polyetylenová skluznice.

ÚDRŽBA A OPRAVY

Odklánění hran se doporučuje pouze pro zlepšení točivosti lyží pro začátečníky nebo pro úpravu lyží pro sjezd.

Z hlediska údržby polyetylenových skluznic lyží je rozhodujícím momentem zbroušení skluznic do dokonale roviny (i s hranami) a vytvoření příslušné struktury odpovídající sněhovým podmínkám a druhu lyží. V zásadě je

podle zkušeností firmy Reichmann postačující dělení na strukturu:

- jemnou (pro jemný prachový sníh)
  - hrubou (starý hrubozrný, resp. mokrá sníh)
- Dále je třeba dělit strukturu skluznice na:
- podélnou (rovnoběžnou s podélnou osou lyže)
  - křížovou (asi v 45° k podélné ose lyže)

Podélná hrubá struktura je používána pouze pro lyže běžecké a skokanské. Křížová struktura je nutná pro úpravu skluznic sjezdových lyží, zejména u točivých disciplín.

Pouze dobře strukturovaná skluznice má potřebnou rychlost.

Zvláštní pozornost je třeba věnovat novým grafitovým skluznicím (polyetylenové sintrované skluznice s příměsí uhlíku a sazí). Tyto skluznice jsou neopravitelné technikou celoplošného nanášení (natavování) nové skluznice. Lze je nouzově opravit zakapáváním grafitovými svíčkami (rýha se opět vyjede) nebo opravou vyseknutím poškozené části skluznice a vlepením stejné části nové skluznice. Tímto způsobem je možno opravovat všechny druhy skluznic. Lepí se dvousložkovými lepidly. Důležité je vyseknutí jednou ranou, aby bylo zaručeno přesné ohraničení v daném tvaru raznic se speciálním tenkým nožem pro zaručení bezmezerové „záplaty“. Před následným strojovým broušením nutno „záplatu“ dokonale ručně srovnat do úrovně okolní skluznice speciálním hoblíkem (jinak je nebezpečí vybroušení „vlnky“ na skluznici).

VOSKOVÁNÍ SKLUZNIC

Pro voskování respektuje firma Reichmann doporučení renomovaných výrobců lyžařských vosků (např. Toko, Swix) s tím, že pro závodní účely doporučuje pětinasobné napuštění a bezprostřední stahování vosku, pak po posledním napuštění skluznice voskem doporučuje chladnutí při pokojové teplotě přibližně 10–12 hodin. Teprve potom provádět konečné stahování a kartáčování. Stahovat pouze plastickou stěrku.

Podle zkušeností firmy Reichmann kvalitně navoskována skluznice je podstatně odolnější i proti mechanickému poškození. Voskování pomocí voskovačích strojů lze doporučit pouze pro běžnou „turistickou“ potřebu. Pro závodní účely je nenahraditelné ruční zažehlování při maximální teplotě 90 stupňů Celsia. Zásadně se nedoporučuje (zejména u závodních lyží) použití chemických prostředků pro odstraňování zbytků starých vosků. Pracovníci firmy Reichmann doporučují mechanické odstranění stěrku a následné vybroušení, resp. vyplavení zbytků vosku zažehlením nového vosku a setřením ještě za tepla. Některé firmy (např. Holmenkol) vyvinuly pro tento účel již speciální „čistící“ vosky.

Zkušenosti firmy Reichmann s prášky typu cera F nejsou jednoznačně kladné a je otázka účelnosti — při daných cenách — používání těchto komponent.

Zastoupením firmy Reichmann pro Československo je pověřen Ski-servis Špindlerův Mlýn-Sv. Petr umístěný v dolní stanici lanové dráhy v lyžařském areálu ve Svätém Petru, vedoucí Jaroslav Kraus, kde již v současné době je údržba lyží prováděna nejnovější technologií firmy Reichmann.

Ing. PAVEL ALEXANDR

KDO NAJDE BALÍK „KRÁLOVNY BÍLÉ STOPY“?

Mezi Salt Lake City a Moskvou

Na cestu plnou dobrodružství se vydali začátkem prosince lyžaři-běžci. Za oceánem v Salt Lake City startoval nový ročník Světového poháru. Amerika svým kouzlem dalek láká Evropany již od objevení Kryštofem Kolumbem. A je přitažlivá stále. I když tentokrát, po pravdě řečeno, se nikomu z běžců na cestu mnoho nechtělo. Proč? V naší republice vrcholila sametová revoluce a každý chtěl být při tom.

Janoušková: Určitě nejvíce dramatických zážitků potkalo Aničku Janouškovou. Mraky nejasností a chmur se dlouho táhly už nad její nominací. V přípravě na prvním sněhu prokazovala v kontrolních závodech vynikající formu. Z ekonomických důvodů však v nominaci divčí části družstva byla pouze loňská druhá závodnice Světového poháru Alžběta Havrančíková a trenér Jiří Bartoš. Ten se nakonec své cesty vzdal, aby umožnil start v Americe Janouškové. Již naše babičky tvrdily: Není na světě ten, aby se zavděčil lidem všem. Trenér svým gestem určitě pozvedl psychickou náladu i motivaci pro celou sezónu Aničce Janouškové. Na druhé straně vrhl obě závodnice po hlavě do nepředvídatelných problémů. Musely si samy poradit se spoustou věcí, neboť jediný trenér ve výpravě Rázil měl na starosti pětici Nyč, Buchta, Benc, Korunka a Svanda. Proto v jedné osobě spojoval trenéra mužů i žen, servismana, časoměřiče, lékaře, vedoucího družstva. Funkcí by se dalo napočítat ještě daleko více. Za všechny další komentáře hovoří nejlépe Rázlova jediná věta po návratu: „Už bych to nechtěl zažít znovu.“ Čs. ekonomika tvoří spojitě nádoby s ekonomikou ve sportu a proto se lyžaři musejí připravit na podobné výlety zřejmě i v nejbližší budoucnosti.

Velká cesta za oceán však měla již první předeheur: o dva dny dříve před výpravou letěla přes Kodaň dvojice Janoušková—Buchta. Nešlo o zásunbní cestu milenecké dvojice, ale o vytržení trnu z paty financím v podobě nalezení nejlacinějšího spoje pro dva závodníky, kteří na základě loňských výsledků SP neměli cestu hrazenou pořadatelem přímo v dolarech. Spoj ČSA do Kodaně nabral již v Praze čtyřhodinové zpoždění, takže přípoj do Chicago oběma běžcům frknul doslova před nosem. Na další letadlo museli čekat celý den. „Bylo to od začátku složitě, umím jen německy a Buchta nezná žádný jazyk. Ovšem s němčinou jsem se na letištích nedomluvila. Teď při pohledu nazpět se však sama sobě divím, kde jsem vzala takový elán. Zřejmě to bude tím, že jsem jela do neznáma, do prostředí, kde jsem nikdy nebyla,“ vzpomíná na své cestovatelské zážitky Anička Janoušková.

Nakonec lyžařský pár šťastně dorazil do Salt Lake City.

Vyčerpání: Na cestu do neznáma ale doplatili výsledkově všichni naši běžci. Při prvních závodech se nestáčili plně aklimatizovat, naopak právě čtvrtý a pátý den na ně dolehly největší problémy. Někteří ztráceli orientaci, přestávali vidět a hlavně po několika prvních kilometrech se dostavily pocity naprostého vyčerpání. „Když jsem jela za trenéra Bartoše, tak jsem chtěla odvést také co nejlepší výsledek. Už proto, abych dokázala, že se rozhodl správně. Hlavně v Salt Lake City se zdálo, že pojedeme obě dobře. Jenže jsme, řečeno lyžařským slovníkem, strašně ruply. Pětka první den se ještě dala vydržet, při patnáctce druhý den ale přišla velká krize. Byla to škoda hlavně pro Betu, neboť se jelo jejím volným způsobem. S výsledkem nebyla spokojená a mě také velmi mrzelo, že se jí nepodařilo získat body. Po návratu jsme s dr. Plichovou probíraly naše pocity. Zřejmě se nestačily okysličovat svaly, hlavně na nohou, které nás po několika kilometrech bolely. Připraveny jsme určitě nebyly špatně, aklimatizaci jsme však odskákaly obě,“ dodala Anna Janoušková.

Kanada: Jak jste zvládly zcela opuštěné bez trenéra a servismana druhý závod v Thunder Bay v Kanadě?

„Již v Salt Lake City byl s námi Petr Remek, který pracuje v Torontu, a zajišťoval nám přepravu z USA do Kanady. Až při přeletu do Mineapolisu jsme zjistily, že zbývá

do Thunder Bay ještě 600 km. Naštěstí cestovali ve stejném letadle i Finové, kteří si vypůjčili v Mineapolisu auta a vzali nás s sebou. Tím zachránili náš start v Kanadě. Starala se o nás sice jedna „atašé“, která ale moc ke sportu netáhla. Petr Remek potřeboval odletět do Calgary, ale předtím se o nás v Thunder Bay ještě postaral. Právě díky jemu jsem začala být klidná. Lyže jsme si pochopitelně mazaly samy. Nebyl to takový problém, protože bylo -13°C . Na skluznici přišel zelený klíšť Swix, jednu vrstvu tuhého speciálu jsme zažehlily a daly 3—4 vrstvy multigrade,“ sypala ze sebe Anička Janoušková, jako by popisovala kuchařský recept.

Jaký je to pocit, když se závodí bez hlášení mezičasů?

„Musím si přiznat, že jsem si připadala jako při krajském přeboru a ne při Světovém poháru. Ze začátku nám časy nikdo nehlásil, ale ke konci závodu se ukázala i mezi lyžaři solidarita. Těžko mohu přesně říct, kdo, ale mám pocit, že v koncovce nám hlásili mezičasy Finové a Švýcaři. A jejich trenér mě dokonce v závěru vyhecoval do maximálních obrátek.“

Naše revoluce chytla dokonale za srdce v USA nejen běžce a trenéra Rázla, ale i obě závodnice. Doslova hltaly zprávy z televizní obrazovky a z novin, které jim překládal Petr Remek. „Na obou stranách zeměkoule to byl pro mě mimořádný zážitek. V úterý jsme se vrátily do Prahy a hned ve středu jsem se šla podívat na Národní třídu, všechno si alespoň dodatečně ohmatat očima a při-

Alžběta Havrančíková, snímek Juraj Bobula

blížit si události, které se tu odehrály," dodala Anna Janoušková.

Alžběta Havrančíková se nemohla vůbec odtrhnout od televizní obrazovky, neboť prožívala revoluci, jako by byla doma. „Mrzí mě jenom, že jsem jezdila tak špatně. Na každý závod jsem si připínala na kombinézu trikolóru. A když bych dojížděla do cíle v popředí, tak jsem si trikolóru dala přímo na startovní číslo, přestože se to nesmí. Návrat do svobodné země patřil k mým nejkrásnějším životním zážitkům.“ tvrdí Alžběta Havrančíková.

Havrančíková si po návratu z první části Světového poháru v zámoří mnoho nezávodila. SP v Klingenthalu byl pro nedostatek sněhu zrušen, do Moskvy podle dlouhodobého plánu nejela. Trénovala pouze v Tiché dolině na 5 km okruhu a na Štrbském Plese naházeli trenéři 3,1 km sněhu. „Je to psychicky ubíjející, navíc mám od kamení již skluznice samou drážku. Nevím, kde je chyba, celý model letní přípravy mi ideálně vyhovoval.“ medituje Alžběta Havrančíková. Snad jí pomůže k vyrovnání psychické pohody talisman, který dostala uprostřed ledna opožděně poštou pod stromeček od své kamarádky: keramický andělíček s trikolórou. Kupodivu se dárek v poštovní síti neztratil, přestože Alžběta má s balíčky trochu smůlu. V listopadu jí někdo na poště „odejmul“ balík s videokazetou, na které bylo mj. natočeno i její umění za volantem zá-

Vaško před Bohemií

Zatím jsem toho na závodech příliš nenaskákal. Sbíráám zkušenosti. Před Bohemií si netroufám tipovat, ale cítím se celkem dobře. Odvahu bojovat mi dává vědomí, že jsem v přípravě nic nezanedbal, udělal jsem pro výsledek vše, co se dalo. Taky organizátoři dělali, co mohli. Jediné z čeho mám strach, je počasí, tady je vždy nevyzpytatelné, vždy nás tady něčím překvapí. — A jak to nakonec pro našeho nadějného skokana dopadlo? Harrachov: 19., 198,5 bodu (102 + 108), Liberec: 25., 175,5 bodu (100,5 + 95,5), Bohemia Crystal Tourné celkově: 21., 365 bodů. (SZ)

● **Bilance semilské líhně skokanů a sruženářů** je vskutku obdivuhodná. Osm jejich odchovanců nyní působí ve vrcholovém sportu! Vláda Podzimek v reprezentačním „áčku“, dále jsou v Dukle Liberec ze skokanů Mirek Daněš, Tomáš Bartoniček a Vladimír Reichl (loňský vítěz Družby) a ze sruženářů bratři Jiří a Luboš Čejchanové. Do Vrchlabí putoval Jarda Mazánek a na Štrbském Plese Ríša Chlum — oba také sruženáři. Trenérský tým tvoří Mojmir Stuchlík (nyní předseda MNV v Semilech, navrženým místním OF), Jaroslav Mazánek st., Zdeněk Daněš a Jiří Hájek. Semilští začínají s tréninkem další „směny“, skupiny chlapců, většinou ve věku od sedmi do čtrnácti let. Při této příležitosti ještě připomeňme projev někdejšího skokana, účastníka ZOH v Cortině d'Ampezzo Mojmir Stuchlíka na předloňském VII. sjezdu ČSTV, ve kterém se zasazoval o vytváření lepších podmínek pro mladé sportovce. Semily jsou příkladem dobré práce s mládeží. (loh)

vodního auta na brněnském autodromu. Betka prosí touto cestou poctivého nálezce o vrácení.

◆ **Ruská zima:** Zatímco Havrančíková uprostřed ledna polykala ve Vysokých Tatrách nudné tréninkové kilometry, její partnerky z reprezentačního družstva prošly pravou ruskou zimou v Moskvě. Body přivezla opět jen Janoušková, která doběhla na 12. místě. „Start závodu se stále odkládal pro velký mráz. Já jsem vybíhala na trať až v samém závěru, to již bylo -23°C , a když jsem dojížděla do cíle, tak bylo ještě o stupeň méně. Ještě štěstí, že s námi byla dr. Plchová, která nás dokonale oblepila a tím zachránila nejcitlivější partie na hlavě před omrznutím. Udělala jsem jednu chybu. Jela jsem bez brýlí a ke konci závodu mi namrzaly oční zorničky a přestávala jsem vidět. Při závodech štafet mi trochu omrzly tváře, hlavně jsem měla strach o průdušky,“ přiblížila Janoušková moskevskou atmosféru.

◆ **Po první polovině Světového poháru** máte na svém kontě 13 bodů. S jakým předsevzetím vstupujete do druhé poloviny?

„Předně bych chtěla pomyslný štafetový kolík na sbírání bodů předat Havrančíkové. Nyní by mělo přijít víc závodů volnou technikou a v nich by se měla prosadit. Věřím, že se jí s prvním úspěchem vrátí i loňská pohoda. A já si přeji ještě získat nějaký bodík v klasice, i když samozřejmě nepohrdnu ani umístěním mezi patnáctkou nejlepších ve volném stylu.“

JIRÍ POSVÁR

Skokanští šedesátníci

Tak se nám to všechno v letošním roce pěkně sešlo. Takřka všichni ze slavné generace reprezentačních skokanů padesátých let (Remsa slavil už před dvěma roky) letos vstupují do důchodového věku. Ale tím není řečeno, že by letošní šedesátníci chtěli odejít i do lyžařského důchodu. Až na výjimky se stále podílejí a chtějí podílet i nadále na rozvoji lyžařského sportu jako funkcionáři a trenéři. Srovnali jsme si je pěkně popořadě, aby bylo zřejmé, kdo už letos slavil a na koho to ještě čeká.

15. ledna — **Hubert Riegr** — nyní obětavý organizátor skokanských soutěží v Harrachově.

31. ledna — **Ladislav Janata** — předává své trenérské zkušenosti mládeži v Nové Pace.

3. února — **Josef Lánský** — hlavní trenér skoků a závodu sruženého.

8. dubna — **Zdeněk Gyalog** — žije v Jablonci.

30. června — **Mojmir Stuchlík** — startoval na ZOH v Cortině d'Ampezzo 1956, dlouholetý trenér lyžařské mládeže v Semilech.

14. září — **Drahomír Jěhavý** — před časem utrpěl vážný úraz, ale dostal se z toho. Žije ve Vrchlabí.

Z DOMOVA

● **Sportovci roku.** V Topolčanech byl vyhlášen 31. ročník ankety o nejlepšího sportovce roku 1989. Z lyžařů se na 5. místě umístila Alžběta Havrančíková (Tesla Liptovský Hrádek). V loňském Světovém poháru skončila druhá (vyhrála dva závody) a na MS v Lahti byla dvakrát čtvrtá. Získala 674 bodů. — V kolektivech byla první štafeta lyžařů na 4×10 kilometrů (Švanda, Petrásek, Nyč, Korunka, trenér B. Rázl). Obsadila třetí místo ve štafetách 4×10 km na MS v Lahti. Lyžaři-běžci získali 385 bodů.

● **Lucie Bucharová** z Vrchlabí se ukazuje jako velký talent našeho ženského běžeckého lyžování. Na prvním celostátním klasifikačním závodě běžkyň na 5 km skončila se ztrátou pouhých 14 sekund za Janouškovou. Ve druhém závodě obsadila dokonce druhé místo. Na trati dlouhé 6,3 km byla rychlejší pouze naše běžecká „jednička“ Betka Havrančíková.

● **Nezávislé odborové sdružení profesionálních trenérů** v lyžování vzniklo z iniciativy trenérů běhu na lyžích. Zájemci o členství se hlásí na čs. lyžařském svazu.

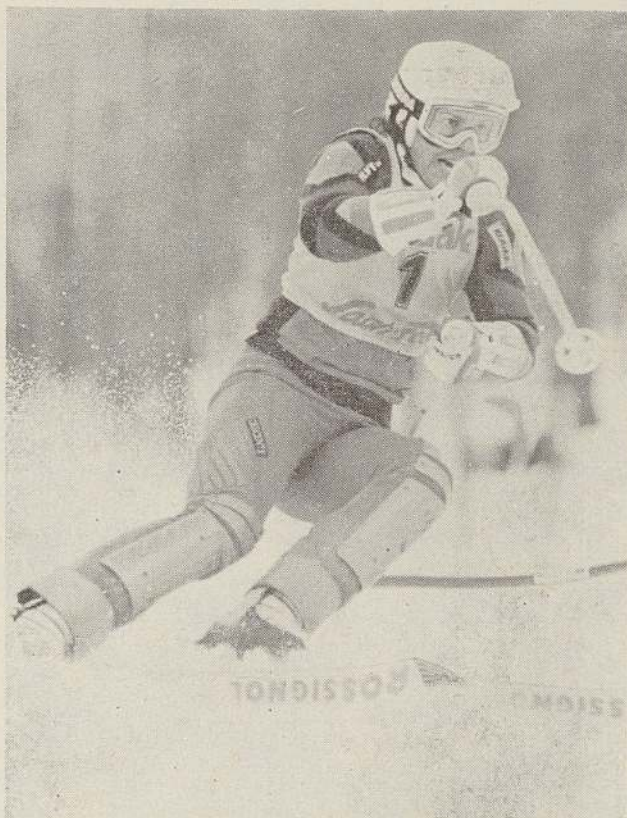

nutách dr. Šikola jehličky vytahal, krev potůčkem netekla. Když byl Jež během „operace“ dotázán, jak trpí, řekl: „Jenom to lehce cítím, ale vůbec to nebolí.“

Za tři hodiny skákal Jež z můstku jakoby nic. (1oh)

Tygřice Vreni

„Když je forma, tak mám ráda závody na jakékoliv trati,“ prohlašuje vynikající švýcarská sjezdačka Vreni Schneiderová. V profilovém materiálu jsme nedávno uvedli, že je švýcarským tiskem zvana „GoldVreni“ (dvakrát zlato z OH, dvakrát zlato z MS). Má ovšem ještě jednu přezdívku: „tygřice z Elmu“. Elm je malé horské středisko v Glamerských Alpách, kde se Vreni narodila. Sem se vracívá ze světa, aby vytáhla ze skříně jehlice a klubka, usedla do pohodlného křesla a za zvuků „magiče“ se oddávala pletení svetrů, své nejmilejší zábavě. V takových okamžicích je nejšťastnější. Vzdálená hlučícímu davu stovek obdivovatelů a novinářů, kteří jí jinak nedávají pokoje od rána do večera. (ERB)

Doktor Nebolíto

Mužem na snímku je dr. Jaroslav Šikola. Náš fotograf ho zastihl v „depu“ závodníků, jak sleduje průběh soutěže. Náš redaktor ho však zastihl při jináčím činnosti. Jak vbodával do Františka Ježe dlouhé tenké jehličky a ještě se přitom tvářil jakoby nic. Jehličky vrážel do lýtek a do zápěstí. Co rána, to přímý zásah.

K tomu však trochu vysvětlení. MUDr. Šikola: „Bylo to na mistrovství světa v rakouském Kulmu (1986 — pozn. red.), kde Láda Dluhoš taky těsně před závody dostal chřipku a zaháněl jsem ji akupunkturou. Nakonec Láda skončil čtvrtý, nejlepší z našich. Je to reflexní léčba. Cestou reflexe se působí na vnitřní orgány a na organismus celkově. Není to však všelék, není to ani žádný lékařský zázrak. Na někoho působí, na někoho ne. Léčebné účinky jsou však prokázány, dokonce to posiluje dobrou náladu.“

Doktor vpíchoval jehličky do hlavních bodů, ze kterých je působeno na horní a dolní polovinu těla. Po pěti mí-

Jaké je to prát se v Vladimírem Podzimkem o šesté místo v reprezentačním družstvu?

Do letošní sezóny jsem vstupoval s přesvědčením, že na tom budu lépe. Rozhodně jsem nečekal, že budu muset dělat všechno pro to, abych byl vůbec do družstva zařazen. Dělal jsem po celou dobu jednu chybu, na kterou jsem přišel až na Bohemii v Harrachově. Teď už chápu, proč mi to na začátku sezóny nevycházelo. Chyba byla v nájezdovém postavení a teď na ní pracuju, abych ji odstranil.

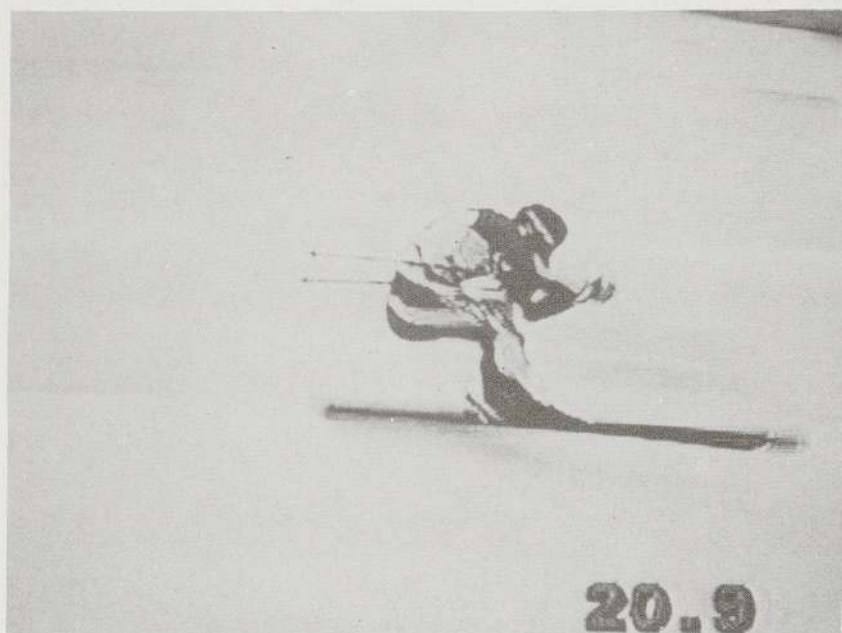
1 OTÁZKA
ODPOVĚĎ

Odpovídá MARTIN ŠVAGERKO
z ASVS Dukla B. Bystrica

U televize

seděla naše spolupracovnice Saša Hynková a fotila padesátý Kitzbühel. Na horním snímku zachytila Švýcara Besseho, uprostřed za jízdy dalšího Švýcara Zurbriggena a dole Rakušana Höflehnera. Vítěze závodu Nora Skaardala nezachytila. Jel moc rychle. Vyhrál.

**Tamara
Tichonovová
(Sovětský svaz)**

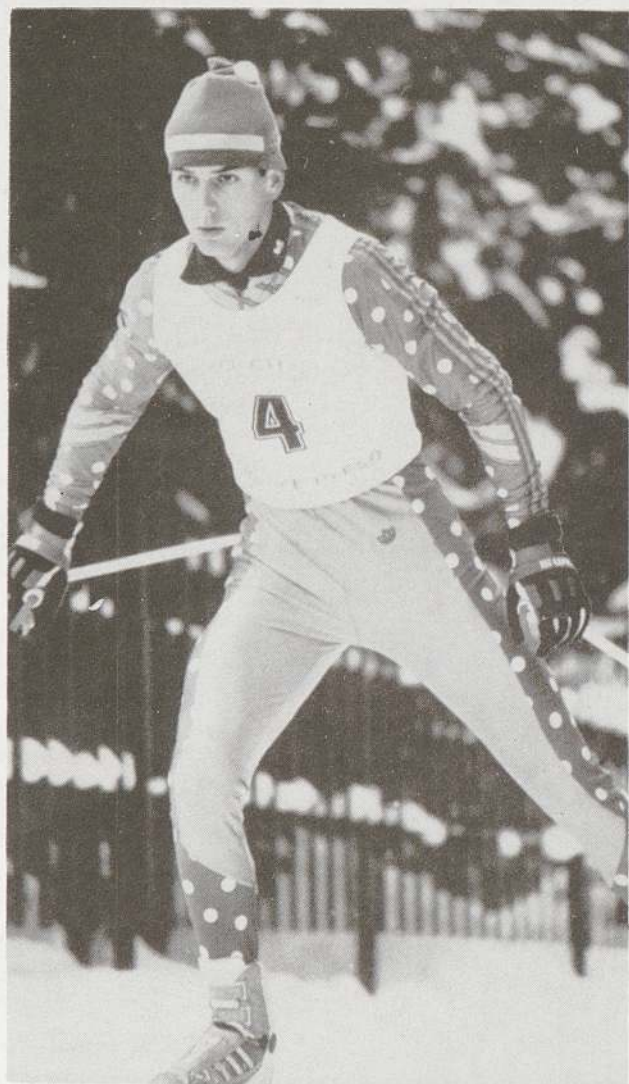

Jiří Parma, František Jež a Pavel Ploc
(na XXV. Tatranském poháru)

Naši sdruženáři

si na závodech Světového poháru na Štrbském Plese vedli docela úspěšně. František Máka (nahore v rozhovoru s rozhlasovými reportéry, snímek Jaroslav Trousil) sbíral body za čtvrté místo, Michal Pustějovský (snímek Juraj Bobula) za místo deváté.

ČTĚTE:

Mimořádné konference svazu lyžařů 2-5

MS v letech na lyžích 6

Sdružení v Tatrách 7

Mistrovství ČSSR v běžeckých disciplínách 12-13

Vázání na světovém trhu 14-15

Připravujeme:

Reportáž z Val di Fiemme — 50 let Kitzbühelu — lyžařské fórum — zpráva rehabilitační komise — metodika — výsledky Světových pohárů — profil Marjo Matikainenové

Autorem snímku na titulu je Juraj Bobula, na zadní straně obálky Jaroslav Trousil

Uzávěrka tohoto čísla:

1. března 1990

lyžařství

Ročník 76

Číslo 4

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Šéfredaktor tělovýchovných časopisů a vedoucí redaktor Ing. Alexandr Žurman. Redaktor časopisu Michael Lohniský. Grafická úprava Zdeněk Köhler. Redakční rada: J. Trousil, předseda, Ing. P. Borský, PhDr. T. Broda, CSc., P. Bušta, P. Honzl, PaedDr. A. Horáček, A. Jedlička, Ing. J. Jech, CSc., J. Kotland, JUDr. O. Kulhánek, J. Lánský, M. Lohniský, PaedDr. J. Maršík, J. Máša, Z. Paulů, PhDr. J. Potměšil, CSc., P. Zelenka. Redakce: Klimentská 1, 115 88 Praha 1, telefon 231 37 81. Vychází jednou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskařské závody, s. p., nám. Družby 7, 360 32 Karlovy Vary. Cena 4 Kčs. Rozšiřuje PNS. Informace o předplatném podá a objednávkou přijímá každá administrace PNS a doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS - ústřední expedice a dovoz tisku Praha, závod 01, administrace vývozu tisku, Kafkova 19, 160 00 Praha 6. Neobjednané příspěvky se nevracejí.

ISSN - 0323 - 1445

Zkouška demokracie

Mimořádná konference svazu lyžování ÚV ČSTV, či podle nových stanov Československého svazu lyžařů, probíhala zpočátku klidně, ba velmi klidně. Vše bylo připraveno, mnohé zaznělo už na republikových konferencích, zdálo se, že v hotelu Belvedere, kde se konference v neděli 25. února konala, dojde jenom k formálnímu stvrzení dávno projednaných návrhů. Jenže... a dostali jsme se k okamžiku, kdy se to poněkud zašmodrhalo.

Začalo se hlasovat o návrhu prozatímních stanov. Přesněji, o jednotlivých, více či méně důležitých, ale nepodstatných připomínkách, které měly být do stanov zaneseny (případně odmítnuty).

Došlo k hlasování o první připomínce. Nejdříve hlasovala česká „komora“, později slovenská. V nás zatrnulo: Proč se o takové maličkosti musí hlasovat nadvakrát, dvakrát počítat hlasy „ano“, dvakrát „ne“, dvakrát „zdržel se“. Jenom těch připomínek bylo na začátku osm a další přibývaly. A to ještě zbývalo hlasovat o stanovách jako celku, o poolu, o jednotlivých členech výkonného výboru atd.

Proběhlo první hlasování, proběhlo druhé, třetí, trvalo to „věčně“ a ve vzduchu visel první zádrhel. Ten přišel v okamžiku, když kdosi zjistil, že podle volebního řádu by měla nejdříve hlasovat slovenská „komora“, nikoliv nejdříve česká, jako tomu bylo doposud.

Došlo k „neformální výměně názorů“:

To je těžký, když předseda volební komise nezná volební řád!

Já ho znám, vy ho neznáte! bránil se od mikrofonu předseda Ing. Čegan.

Začalo být jasné, že volební řád, jakkoliv byl vypracován s dobrými úmysly, se v praxi neosvědčoval, a proces rozhodování jenom zbrzdoval.

Nervózní atmosféru „napružilo“ ještě několik „cifřspionů“, kterým nevycházely počty hlasů „pro“, „proti“ a „zdržel se“ s celkovým počtem delegátů. Čegan: Jak mám lidem zakázat, aby nešli na záchod či aby si nešli zakouřit! Upřímně řečeno, někteří z delegátů nebyli ani na záchodě, ani nekouřili. Zdálo se jim všechno příliš dlouhé, sebrali se a odešli úplně. Byli to však jednotlivci a na schopnosti usnášet se to nemělo vliv.

To pořad však ještě nebyl vrchol zmatků. Ten nastal, když se všechny předchozí volební výsledky anulovaly, a začalo se hlasovat znovu s tím, že nejdříve musí hlasovat slovenská strana, potom česká.

První bod Slováci zamítli, Češi už nehlasovali, protože podle volebního řádu musí souhlasit obě „komory“. Druhý bod taky Slováci zamítli, třetí taky. V českém táboře nastal šum, do kterého se ozval rozzlobený hlas: My jsme tady zbyteční! Takhle to nemá cenu! Jdeme pryč!

A opravdu, v polovině sálu zarachotily židle. Kdosi v kuloárech posměšně poznamenal: Chtěli jste demokracii, tady ji máte! Tohle by se předtím nemohlo stát!

A v nás opět zatrnulo: To přece není možné! To je demokracie postavená na hlavu!

Do vrcholícího zmatku se ozval hlas z pléna: Mějte přece rozum! Sešli jsme se, abychom pomohli lyžování a ne abychom se rozhádali!

Hlas okamžitě našel podporu v pracovním předsednictvu, jmenovitě u českého předsedy Ing. Jedličky, který řídil odpolední jednání. Jemu přispěchal na pomoc slovenský předseda Ing. Harvan (jednání řídil dopoledne).

Operativně se rozhodlo, že pouze v personálních záležitostech se bude hlasovat v národních „komorách“, jinak že se bude hlasovat v plénu. Celá řada připomínek — k poolu, k trávinnému a akrobatickému lyžování atd. — se vzala jaksi en bloc, svědomitého, ale trochu pedantického Ing. Čegana nahradil další člen volební komise Ing. Pochobradský. Ten, poučen předchozím jednáním, se nezdržoval nad formálními drobnostmi.

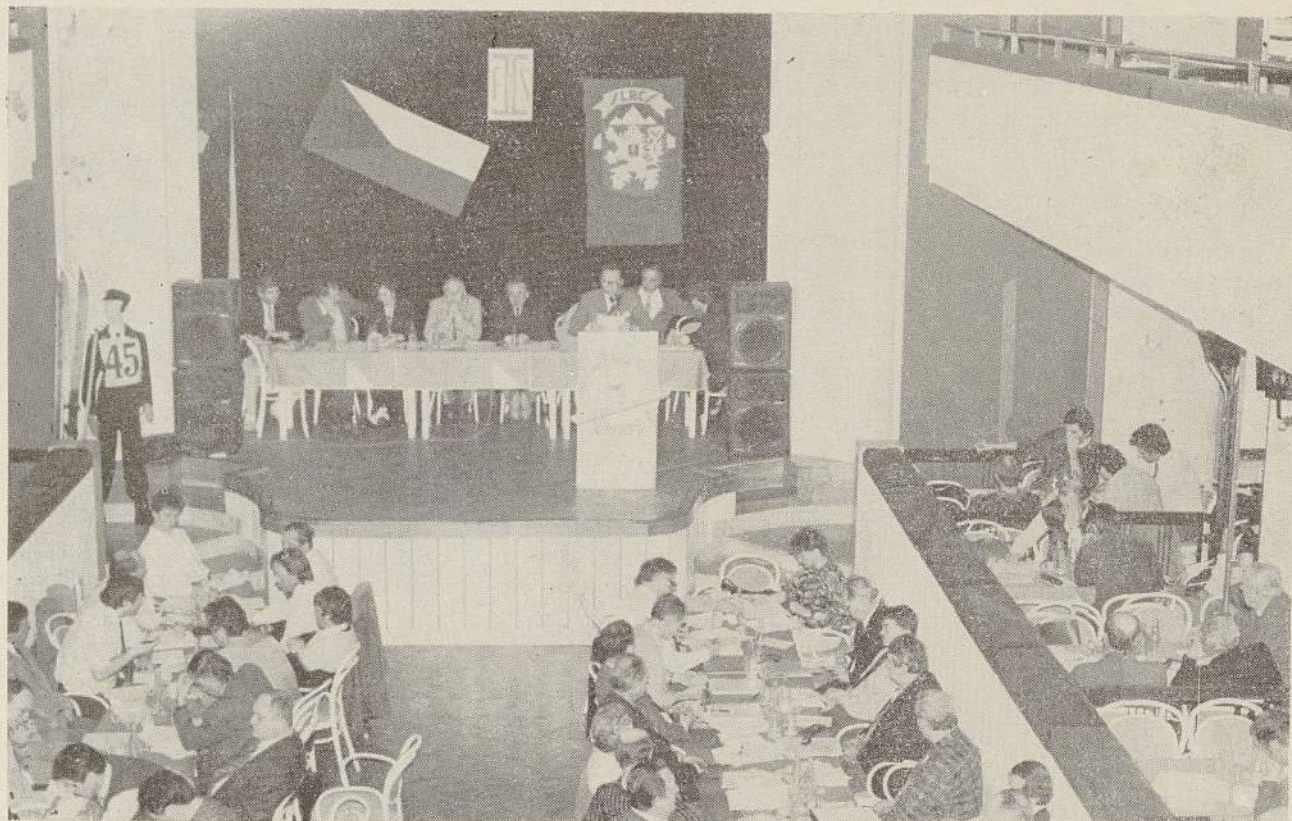
Nás, kteří jsme seděli na balkóně, oblažil paprsek radosti. Naše malá „vnitrolyžařská“ demokracie právě prošla zatěžkávací zkouškou a přesto, že to vypadalo na rozvrat, dokázala si prorazit cestu k rozumnému řešení záležitosti. Konference dospěla ke zdárnému konci.

V kolika jiných sportech museli projít takovou zatěžkávací zkouškou! A kolika takovými zkouškami prochází celý náš stát! Všichni jenom trneme, aby ta naše svoboda nezadrhla na maličkostech.

Ten zlomyslný „aparátčík“, který „čeká za bukem“, přece nemůže mít pravdu!

MICHAEL LOHNISKÝ

Snímek Bohumil Hynek

MIMOŘÁDNÁ KONFERENCE

Po skončení činnosti předsednictva výboru Svazu lyžování ÚV ČSTV k 14. únoru se poslední únorovou nedělí konala v Praze v sále hotelu Belvedere mimořádná konference Československého svazu lyžařů. Tak se nazývá samostatná, společenská, zájmová, dobrovolná, nezávislá a nepolitická organizace s právní subjektivitou, společně vytvořená Svazem lyžařů ČSR a Slovenským lyžiarskym zväzom. Jejím posláním je vyjadřovat a chránit zájmy československého lyžování, koordinovat úsilí Svazu lyžařů ČSR a Slovenského lyžiarskeho zväzu o rozvoj lyžování v Československu a o zvyšování jeho společenské i mezinárodní prestiže a starat se o jeho propagaci. Zastupuje československé lyžování ve FIS a INTERSKI.

O ČINNOSTI PŘEDSEDNICTVA

Zprávu o činnosti předsednictva VSL ÚV ČSTV přednesl jeho předseda MUDr. Milan Jirásek. Připomenul, že historický zlom, ke kterému z vůle našeho lidu u nás došlo, který jsme si všichni tak přáli, a který nás nakonec tak překvapil svou razancí, svou rychlostí a také svými důsledky — rozkolísal také československou tělovýchovu a v posledních dnech i zatím dosti poklidnou hladinu našeho lyžování.

Proto se delegáti sešli na konferenci československých lyžařů nikoli za pět let, nýbrž za 16 měsíců od poslední řádné konference. V současné době — vzhledem k prudce se měnícím společenským a hospodářským podmínkám — již není v činnosti ly-

žařů tak důležité co v uplynulém funkčním období bylo, ale je nesmírně důležité co je, a hlavně co bude. Přesto předseda svazu provedl krátkou rekapitulaci minulého období a delegáti dostali písemné zprávy hlavních komisí.

Ve své činnosti předsednictvo vycházelo z úvahy, že pro další rozvoj a úspěchy lyžování budou prvořadě ekonomické otázky, které se promítanou v materiálně technické základně — v dobudování a vybavení základních středisek, v dosažitelnosti kvalitní výzbroje a výstroje, v možnostech zajistit v potřebném rozsahu a kvalitě sportovní přípravu a soutěže. Znamenalo to dostat se s lyžováním do I. kategorie sportů, což by zabezpečovalo určitý základní standard a vyvinout veškeré možné úsilí k tomu, aby lyžaři získali další možnosti.

K tomu bylo třeba konsolidovat a modernizovat sekretariát svazu, zlepšit práci československého lyžařského poolu, renomé u lyžařských firem, zvýšit úroveň uspořádání soutěží a spolu se zvýšením důvěryhodnosti ve FIS zlepšit vyhlídky na pořádání mezinárodních závodů včetně mistrovství světa. To totiž zase přitahuje zájem lyžařských firem a sponzorů.

Po zásluze, vzhledem k mezinárodním výsledkům, členské základně a společenské prestiži lyžování, bylo dosaženo zařazení do I. kategorie sportů. Výhody z tohoto zařazení jsou však nyní již bezpředmětné. Možnosti získávání velkých mezinárodních podniků se sice staly reálnými, ale jistoty pro organizační výbory a pro svaz v podobě vládních usnesení, finanční účasti státu či budoucí tělovýchovné federace, záruk na dobudování a dovybavení potřebných zařízení jsou v současné době mlhavější. Svou roli hraje i probuzené ekologické uvědomění. K aktivům patří k podpisu připravovaná smlouva se švýcarskou marketingovou firmou, která na úseku zajišťování sponzorů při velkých mezinárodních závodech má pro svaz dlouhodobě pracovat. Předběžně je dohodnut sponzor pro reprezentativní družstva. Předpokládá se pokrok i na úseku československého lyžařského poolu. V práci odstoupivšího předsednictva někdy chyběla větší důslednost, snad i příslost a nekompromisnost při řešení některých zděděných problémů.

K přípravě konference byla po dohodě národních svazů ustavena zvláštní pracovní skupina, která mimo jiné

zpracovala návrh na novou strukturu orgánů Československého svazu lyžařů. Je součástí návrhu prozatímních stanov, který delegáti dostali. Během celého, byl krátkého funkčního období sililo volání po větší samostatnosti úseku jednotlivých disciplín. To vše se v souladu s přesněji vymezenou funkcí federálního svazu promítá na předložené struktuře prozatímního **výkonného výboru** a promítne se dále do organizačního řádu úseků. Prvořadým požadavkem však je, aby tato struktura fungovala lépe a hlavně levněji.

V diskusích v souvislosti s novou strukturou se objevovaly pochybnosti o nutnosti funkce ústředního trenéra. Předsednictvo došlo k názoru, že svaz se bez této funkce může jen těžko obejít. Patří sem totiž koordinace úseků, společné otázky reprezentace a vrcholového sportu, včetně problematiky vědecko-výzkumné a zdravotní, spolupráce s resorty, jakož i další úkoly. Termín ústřední trenér bude nahrazen označením **sportovní ředitel**. Funkce sportovního ředitele, generálního sekretáře i další profesionální funkce včetně trenérů jsou navrhovány obsazovat nadále na základě konkursního řízení. Podmínky k tomu budou dány tím, že 1. dubna bude zrušena systemizace dosavadního ÚV ČSTV a bude řešena ve svazech systemizace nová, na kterou by pak navazovaly konkursy.

V pracovní skupině pro přípravu konference došlo ve shodě v tom, že by nebylo účelné na přechodné období do řádné konference volit útvar na způsob bývalého pléna VSL s tím, že jeho funkci mohou nahradit prozatímní výkonný výbor Svazu lyžařů ČR a předsednictvo Slovenského lyžařského svazu. Prozatímní výkonný výbor Československého svazu lyžařů bude mít za úkol připravit pro řádnou konferenci návrh definitivních stanov a dořešení všech úkolů.

Lyžaři souhlasí s rozumnou jednotou budoucí tělovýchovné organizace, v níž by se sdružovaly samostatné svazy s právní subjektivitou, které se ze své vůle sdruží s dalšími svazy ve střešní organizaci především servisního charakteru. Dodržení tohoto principu by umožnilo ušetřit značné prostředky.

MUDr. Milan Jirásek zdůraznil, že je nepochybné, že jsme vstoupili do obtížného období. Dotace ČSTV v letošním roce jsou kráceny o 30 % a do tří let mají být úplně eliminovány. Výrazně mají být zdaněny i příjmy ze sázky a sportky. Obtížná situace bude zejména do doby, kdy bude u nás prosperující hospodářství s prosperujícími podniky, které budou daňovým systémem stimulovány ke sponzorování. Připočteme-li k tomu ještě ekologické problémy a klimaticky výrazně nepříznivé zimy, které mimo důsledky pro vlastní příležitost k lyžování a tréninku, možnosti popularizace lyžování mezi mládeží a veřejností vůbec, přináší i těžké ekonomické ztráty pro lyžařské oddíly, ale i pro lyžařské firmy začleněné do

Jak dopadly volby?

Na prvním místě je uveden počet hlasů pro kandidáta, na druhém proti a na třetím počet těch delegátů, kteří se zdrželi hlasování.

předseda prozatímního výkonného výboru ČSSL MUDr. MILAN JIRÁSEK	79	—	1
předseda mezinárodní komise ING. MARTIN BENKO	75	—	3
předseda hospodářské komise ING. JAN NEUBAUER	74	1	2
předseda STK-R ZDENĚK GABRIEL	77	2	1
předseda KRK RNDr. IVAN ŠÁRIK	65	—	14

našeho poolu. Musíme využít iniciativu a pracovitost všech, kteří mají lyžování rádi a zmobilizovat všechny síly. Svaz potřebuje silnou hospodářskou komisi, která dá všemu tomuto snažení správný směr a potřebnou odbornost. Bude třeba přehodnotit i efektivnost mnohých soutěží i jiných akcí. Vedení svazu věří, že se obtížné přechodné období podaří překonat.

V závěru zprávy MUDr. M. Jirásek poděkoval všem členům bývalého předsednictva, pléna, komisí a všem, kteří se o lyžování v uplynulém období zasloužili. Vyjádřil přesvědčení, že budou nadále ze všech sil pracovat ve prospěch československého lyžování.

BOHATÁ DISKUSE

Hodnocení činnosti předsednictva a komisí, jakož i předložené prozatímní stanov Československého svazu lyžařů a organizační řád Československého lyžařského poolu byly podnětem k obsáhlé diskusi, v níž vystoupilo 27 účastníků konference. Byl mezi nimi i předseda ÚV ČSTV Pavel Klauš. Ocenil výsledky početně silného sportovního svazu a zejména úspěšné výsledky čs. lyžařů v mezinárodních soutěžích a dobrou pozici našeho lyžování v mezinárodní lyžařské federaci FIS. Informoval delegáty o současné obtížné ekonomické situaci, o zrušení státních dotací a podpor politickým a společenským organizacím a snahách, aby tělesná kultura byla plně samofinancována.

Hodně se hovořilo o nutnosti dostavby a dovybavení lyžařských středisek. Ing. Vladimír Vokatý připomněl nesplnění některých úkolů při investiční výstavbě lyžařského stadiónu ve Špindlerově Mlýně, kde při zajištění sněhových děl by byly dobré podmínky pro mezinárodní závody ve sjezdových disciplínách. Pavol Kutlík poukázal na nutnost dobudování lyžařského areálu na Štrbském Plese, ing. Josef Vejnar se zmínil o nedostatečném běžeckém stadiónku na Hor-

ních Mísečkách, který letos zachraňoval alespoň částečnou úspěšnost běžecké sezóny při nedostatku sněhu. Pavol Vodarčík hovořil o nové koncepci veřejných lyžařských škol na Slovensku, dr. František Dvořák o významu nezávodního lyžování, Josef Burda o úkolech komise pro výzbroj a výstroj. Olga Křížová-Charvátová připomenula význam úspěšné činnosti čs. funkcionářů v komisích a orgánech FIS a fundovanost profesionálních pracovníků, Květa Pecková-Jeriová seznámila účastníky konference s činností Československého olympijského výboru.

NOVÉ SLOŽENÍ VÝBORU ČSSL

Podle schváleného návrhu prozatímní výkonný výbor Československého svazu lyžařů se bude skládat z předsedy, dvou místopředsedů, předsedy mezinárodní, hospodářské a sportovně technické komise, předsedů úseků sjezdových disciplín, běhu, skoku, závodu sdruženého, akrobatického lyžování, lyžování na trávě a základního lyžování. Předsedové těchto úseků budou voleni na konferencích úseků. Členy prozatímního výkonného výboru s hlasem poradním je dále generální sekretář a sportovní ředitel ČSSL (obě tyto funkce jsou obsazovány konkursním řízením).

MUDr. MILAN JIRÁSEK PŘEDSEDOU

Předsedou prozatímního výkonného výboru ČSSL byl zvolen MUDr. Milan Jirásek, předsedou mezinárodní komise ing. Martin Benko, hospodářské komise ing. Jan Neubauer, sportovně technické komise - rozhodčích Zdeněk Gabriel. Předsedou kontrolní a revizní komise byl zvolen RNDr. Ivan Šárik, členy ing. Vladimír Mráz, Dana Vavřínová, Jaroslava Vlčková a RNDr. Eleonora Weissová. Zástupcem do ČSOV byla zvolena Květa Pecková-Jeriová. **JAROSLAV TROUSIL**

V posledních letech se lyžování zařadilo mezi úzkou skupinu tzv. preferovaných sportů, těšících se maximální podpoře. Díky úspěšnosti bylo pokládáno za klidný sport. Hladinu klidu rozvířil až známý dopis reprezentačního kolektivu běžců, vyslovující nedůvěru předsednictvu a sekretariátu VSL ÚV ČSTV. Přestože se dopis týkal předsednictva federálního svazu, nepřímo ovlivnil i dění v obou národních svazech. Neměly se konat mimořádné konference národních lyžařských svazů a v důsledku toho ani mimořádná konference federálního svazu. Vývoj šel obráceným směrem, uskutečněny byly mimořádné konference všech tří svazů.

Konference českého a slovenského svazu

Na mimořádné konferenci VLZ SÚV ČSTV 21. ledna v Banské Bystrici byl změněn jeho název na Slovenský lyžařský svaz. Jednání se zúčastnilo 70 delegátů s hlasem rozhodujícím a 19 s hlasem poradním. Do svolání řádné konference SLZ řídí výkonný výbor, v němž jsou dosavadní členové bývalého předsednictva VLZ SÚV ČSTV kromě politickovýchovné komise, rozšířeného o členy akční skupiny (ing. J. Harvan, Z. Gejmovská, J. Žák, dr. J. Dubovský, dr. A. Egyházy, M. Martinák, P. Škvaridlo a ing. J. Pochobradský) a zástupci slovenského lyžařského fóra (ing. J. Harvan, Z. Gejmovská, dr. J. Dubovský, ing. J. Pochobradský). Výkonný výbor byl rozšířen o Petra Schlanka a Miroslava Masáru. Dosavadní plénum VLZ SÚV ČSTV bylo zrušeno.

Předsedou výkonného výboru Slovenského lyžařského svazu je ing. Ladislav Harvan, který informoval zasedání o práci svazu v uplynulém období, o vytvoření lyžařského fóra koncem prosince loňského roku v Banské Bystrici a ustavení pracovní skupiny na vytvoření nové struktury svazu. Hovořil o zasedáních VSL ČÚV ČSTV k této problematice. Komentář k písemné předloze nové struktury svazu a informace o dosavadních jednáních s VSL ČÚV ČSTV, měl dr. Alexander Egyházy. Konference schválila posílení samostatnosti úseků jednotlivých disciplín. Skokansko-sdruženářský úsek byl rozdělen na dva samostatné úseky, skokanský a sdruženářský. Jednotlivé úseky na ustavujících zasedáních určí strukturu a organizační činnosti.

Diskuse 27 účastníků svědčí o aktivitě delegátů. Ing. Josef Dvorščák se zabýval otázkou výběru talentů a nutností odstranit problémy s výrobou umělého sněhu. Byly vysloveny názory, aby sídlem svazu byla Banská Bystrica nebo Jasná. Pavel Vodářík hovořil o významu veřejných lyžařských škol a placených tělovýchovných služeb. Rudolf Štancel ocenil řízení nové struktury svazu

po úsecích. Poukázal na problémy při přechodu TSM do tělovýchovných jednot. Někteří trenéři mají problémy s uzavíráním pracovního poměru.

Dr. Hana Lukáčová referovala o systému zdravotní péče a o formách pojištění. Zasedání pozdravil předseda federálního svazu dr. Milan Jirásek, který zdůraznil, že ekonomika se stala rozhodujícím faktorem. Informoval o jednáních se sponzorskou firmou MBD. Vyzval účastníky konference, aby připomínky a náměty k nové struktuře zaslali federálnímu svazu.

Mimořádná konference VSL ČÚV ČSTV se konala 17. února v Praze v hotelu International. Šlo se na ní 64 delegátů s hlasem rozhodujícím, 24 delegátů s hlasem poradním a 13 hostů, celkem 101 lyžařů z Čech a Moravy. Konference se nezúčastnili zástupci Jihočeského kraje a zástupci oddílů okresu Semily, Jihomoravský kraj byl zastoupen delegátem-pozorovatelem. Přesto ale mohla mandátová komise konstatovat, že konference je schopna usnášení. Jednání zahájil předseda svazu Mirko Prokop, na jehož návrh bylo zvoleno 7členné pracovní předsednictvo, v čele s ing. Vladimírem Mrázem, který se ujal vedení konference. V krátkém úvodním projevu uvedl předseda Mirko Prokop důvody, pro které se předsednictvo svazu na své schůzi 10. 2. rozhodlo pro svolání mimořádné konference a naznačil hlavní úkoly, před které bude postaven prozatímní výbor (předsednictvo) svazu lyžařů Čech a Moravy.

V navazující diskusi promluvil 17 delegátů. Debata, ve které v zásadě šlo o to, má-li se mimořádná konference vůbec konat, probíhala velice vzrušeně. Jako hlavní důvod pro nekonání konference uváděli delegáti nerovnoměrné zastoupení okresů i krajů, tedy nedodržení demokratických principů voleb a navíc poukazovali na nevhodnost konání konference před ustavujícím sjezdem tělovýchovné organizace. Veřejným hlasováním bylo nakonec rozhodnuto mimořádnou konferencí

přece jen uskutečnit.

V dalším průběhu jednání se rozvinula dlouhá a živá debata kolem otázky, zda vyslovit dosavadnímu předsednictvu důvěru či nedůvěru. Ve veřejné volbě zvítězila poměrem 38:19 hlasům druhá alternativa. Poté bylo přikročeno k tajným volbám 15členného PV SL. Zvoleni byli: ing. Miroslav Jedlička (předseda), místopředsedové: dr. František Dvořák (zpracování struktury svazu lyžařů), ing. Miloš Balabán (koordinace úseků), dr. Bohumír Vidura (organizace a propagace), předsedové úseků a komisí: Zdeněk Špringl (sjezdové disciplíny), dr. Zdeněk Krejčí (běh), Jaroslav Krejča (závod sdružený), Stanislav Lasota (skoky), ing. Václav Matoušek (akrobatické lyžování), ing. Vladimír Novotný (lyžování na trávě), dr. Miloš Přibramský (nezávodní lyžování), Jaroslav Mašata (hospodářská komise), ing. Zdeněk Böhm (komise výstavby), ing. Otakar Deyl (komise rozhodčích), ing. Vladimír Mráz (komise kontrolní a revizní).

V závěru jednání pověřili delegáti nově zvolený PV SL zastupováním zájmů všech lyžařských oddílů na území ČSR a řízením veškeré svazové činnosti do doby konání řádné konference svazu. Uložili mu řadu úkolů, koncepční, organizační i ekonomické povahy; nejdůležitější z nich: řídit činnost svazu po linii odborných úseků, připravit návrh stanov svazu a předložit jej před konáním řádné konference svazu k připomínkám do hnutí po ustavujícím sjezdu České národní tělovýchovné organizace svolat řádnou konferenci svazu, shromáždit připomínky z hnutí k předloženému návrhu stanov národní tělovýchovné organizace a vypracovat jednotné stanovisko svazu pro mimořádný sjezd.

JAROSLAV TROUSIL
OTTO KULHÁNEK

INZERUJTE V LYŽAŘSTVÍ!

Časopis Lyžařství nabízí podnikům i soukromníkům možnost plošné i řádkové inzerce.

Nabídky přijímá:

**Inzertní odd. nakladatelství
Olympia, Klimentská 1
115 88 Praha 1**

Cestujete do zahraničí? Víza poštou zařídí rychle a spolehlivě **Saša Hynková**, Neklanova 12, 128 00 Praha 2, tel. 20 14 90 (7—9, 16—21 h).

Svoboda, to je taky odpovědnost

Pavel Klapuš:

(Rozhovor s předsedou ÚV ČSTV se uskutečnil krátce po skončení mimořádné konference Čs. svazu lyžařů.)

Předsedo, viděl jsem vás — bylo to 6. února — před kinem Klub v Klimentské ulici. Stál jste tam, opřen o zábradlí, a hovořil s Věrou Čáslavskou a Václavem Hubičkou. Předseda tělovýchovné organizace, poradkyně prezidenta republiky a předseda olympijského výboru! Vskutku neformální „setkání na nejvyšší úrovni“! Ještě víc mě udivilo, že jste se bavili — aspoň podle toho, co jsem zaslechl, když jsem vás míjel — zcela „úředně“, jako na nějaké schůzi. Co jste tam u toho zábradlí projednávali?

Bylo to po schůzi olympijského výboru, která se konala u vás v nakladatelství. Schůze se značně protáhla, a tak jsme se na chodníku nejdřív domlouvali, kam se půjdeme najíst. Nakonec jsme nešli nikam. Reč se totiž zase stočila na problémy, o kterých se hovořilo na schůzi. Na budoucnost olympijského výboru, na jeho vztah k vládě, k federaci atd. My tři jsme se shodli v jednom: v olympijském výboru by měli pracovat takoví lidé, kteří dokáží kvalifikovaně hájit zájmy svých svazů.

5. prosince jste se ujal funkce předsedy ÚV ČSTV. Tehdy jste mi řekl, že není k čemu gratulovat. Nepřipadáte si teď jako kapitán na potápějící se lodi?

Kdyby nedošlo ke změně politické situace, mohla by se považovat funkce předsedy za funkci výhodnou, za důvod ke gratulaci. Pro mne by to bylo jakési vyvrcholení práce v tělovýchově. Ale já jsem se ujal funkce v naprosto odlišné situaci. Ale přijal jsem ji hlavně proto, že patřím k těm, kteří cítí odpovědnost vůči tělovýchově. Není prostě možné zbavit se této odpovědnosti a nechat loď, aby se potopila. Hlavně usiluju o to, aby naše tělovýchova zůstala jednotná. Jinak uspořádaná, s jinými pravomocemi, ale jednotná.

29. října 1988 (před VII. sjezdem ČSTV) se konala minulá konference svazu lyžování. (Pavel Klapuš na ní končil s funkcí předsedy VSL ÚV ČSTV v souvislosti s navržením na místopředsedu ÚV ČSTV — pozn. red.) Mohl byste srovnat minulou konferenci s touto?

Rozdíl byl hlavně v atmosféře, v jaké se konference konaly. Avšak ty problémy, které mělo lyžování před rokem a půl, stále trvají. Tehdy jsme ovšem také navrhovali různá řešení. Ale, samozřejmě, nebyl dostatečný prostor pro uskutečnění našich záměrů. Nyní tento prostor máme, ale je třeba, aby byl vyplněn rozumným způsobem. Aby se lyžaři neunavovali žabomyšími válkami, ale aby v nejdůležitějších otázkách postupovali společně, jen tak to prospěje lyžování. Lidé by si měli uvědomit, že svoboda, to je taky odpovědnost a náročnost na práci.

Ptal se: MICHAEL LOHNISKÝ

Prohlášení běžců

Na stránkách našeho časopisu jsme přinesli od začátku roku několik prohlášení, která reagovala na dění v naší společnosti i rámci lyžařského svazu. Na tomto místě přinášíme prohlášení reprezentantů-běžců, které je už v mnohém zastaralé, ale které tu otiskujeme jako dokument doby.

Jménem čs. reprezentačního kolektivu lyžařů-běžců vyslovujeme nedůvěru předsednictvu svazu lyžování ÚV ČSTV a současně i sekretariátu lyžařského svazu a žádáme jejich odstoupení. Ve vedení těchto orgánů jsou lidé, kteří napomáhali v minulém období k upevnění totalitního režimu, bez odborných schopností a hlavně potřebné lásky k lyžování. Současně žádáme, aby se z tohoto důvodu neuskutečnily konference českého a federálního svazu lyžování a delegáti na tyto konference byli navrženi přímo z lyžařských oddílů.

Jako příklad našich problémů bychom uvedli loňské mistrovství světa v Lahti, kterého se zúčastnili funkcionáři pro nás nepotřební. Za stejný paradox považujeme i kontroly při výcvikových táborech v zahraničí. Základem každého družstva ve vyspělých zemích je realizační tým složený ze skutečných odborníků, který pracuje s kolektivem po celý rok. Těmto družstvům můžeme jejich vybavení pouze závidět, neboť naši trenéři musí často pracovat pouze v improvizovaných podmínkách. Každý rok dostáváme základní lyžařský materiál s 2—3 měsíčním zpožděním. Chybí nám prostory pro trénink na kolečkových lyžích stejně jako střediska pro přípravu na prvním sněhu. To je jen výtah z mnoha problémů, které po řadu let tlumočíme prostřednictvím trenérů lyžařského svazu, jenž na naše požadavky nereaguje.

Ptáme se také, proč musíme po skončení sezóny polovinu přidělených lyží odevzdávat výboru svazu. Stejně jako ve společenském životě se i my dovoláváme toho, aby nám vládli opravdoví odborníci a ne lidé, kteří hledají ve sportu pouze výhody a možnost vycestovat lacino do zahraničí.

Podepsáni: Ladislav Švanda, Václav Korunka, Radim Nyč, Eva Pravečková, Martin Hušek, Aleš Vaněk, Petra Šimůnková, Lubomír Buchta, Zora Šimčáková, Martin Petrásek, Alžběta Havrančíková, Jří Teplý, Luba Balážová, Iveta Knížková, Pavel Benc, Anna Janoušková, ing. Martin Janoušek.

Prohlášení lektorského sboru

Ve dnech 22. 2.—25. 2. 1990 proběhl ve Špindlerově Mlýně seminář lektorského sboru Československého svazu lyžařů, jehož se zúčastnili i zástupci lektorských sborů krajských výborů svazu lyžování. Úkolem semináře bylo prakticky ověřit, zkonkretizovat a upravit techniku lyžování v nové struktuře výuky v ČSSR. K dané problematice proběhl i teoretický výklad a následná diskuse, jejímž vyústěním je definitivní podoba nové struktury.

Prohlašujeme a zdůrazňujeme, že v této otázce již neexistují žádné názorové rozdíly mezi českým a slovenským svazem lyžařů. Domníváme se, že je třeba změnit celkový pohled na lyžování nejen jako na sportovní disciplínu, ale jako na součást životního stylu a životní filozofie. Nová struktura zde vytváří po mnoha letech společnou teoretickou platformu výuky v rámci celé republiky a představuje podle našeho názoru skutečně novou kvalitu, která je srovnatelná s kvalitou v ostatních vyspělých lyžařských zemích. Tato nová struktura však vyžaduje pro svoje uvedení do života i materiální zázemí, které umožní jak rozvíjet lyžování v ČSSR, tak je reprezentovat v zahraničí. To lze jistě nejen v oblasti vrcholového sportu, ale i v oblastech základního lyžování — účast na kongresech Interski je jednou ze základních forem.

Federální lektorský sbor se cítí povinen tento rozvoj i reprezentaci zajišťovat a tak napomáhat návratu čs. lyžování mezi lyžařské velmoce.

V tomto duchu žádáme československý svaz lyžařů, aby nám pro tuto činnost potřebné podmínky a zázemí vytvořil. Ubezpečujeme, že vynaložené prostředky se československému lyžování rychle vrátí.

Lektorský sbor výuky lyžování

Thoma mistrem světa

Vikersund: Po jedenácté v osmnáctileté historii světových šampionátů v letech na lyžích si dal skokanský svět 23.—25. února sraz na mamutím můstku ve Vikersundu. Potíže způsobené rozmarnými letošní nevyzpytatelné zimou se nevyhnuly ani kolébce klasického lyžování, a snad právě proto celé mistrovství provázely rozpaky a otazníky. Ale nepředbíhejme...

UŽ CESTA z letiště hlavního města Norska, nad nímž se tyčil slavný Holmenkollen zcela bez sněhové pokrývky, signalizovala, že se jedenáctý díl seriálu MS neobejde bez obtíží. Slunečné počasí, teplota ve stínu kolem sedmi stupňů Celsia a na slunci ještě o pár stupňů víc a jen tu a tam poslední zbytky starého špinavého sněhu dávaly tušit, že tentokrát všechno hladce probíhat nebude. Veškeré obavy se později ukázaly jako oprávněné. První seznámení s rekonstruovaným můstkem přineslo pro většinu účastníků téměř šok. Celý areál připomínal spíš staveniště jaderné elektrárny, jak kdosi vtipně poznamenal, než dějiště světového šampionátu. Závodníci, trenéři, novináři, všichni bez výjimky se brodili několikacentimetrovou vrstvou bláta a celkový pohled na můstek přilíhl optimismu nezabuzoval — scházelo na něm totiž to nejpodstatnější, sníh. A tak místo pátečního tréninku museli skokanové ze 16 účastníků zemí vzít za vděk pouze prohlídkou můstku a přitom sledovat nákladní automobily, jak navážejí jedno po druhém sněh pod nájezdovou hranu vikersundského „mamuta“. V té chvíli optimismus pořadatelů, kteří vytrvale tvrdili, že se v sobotu skákat bude, sdílel asi jen málokdo.

SEBEVĚDOMÉ TVRZENÍ pořadatelů, že sobotní program se uskuteční v plném rozsahu, vzalo brzy za své. Částečně tomu napomohl noční déšť, ale především jejich neuvěřitelná nepřipravenost často zavánějící až diletantstvím. Doslava jako „anděl spásy“ se zjevil expert na slovo vzatý, Janes Goršek z Planice, a na základě jeho cenných rad, kdy svojí troškou do mlýna přispěchali i skokanští příznivci z Harrachova, se podařilo už téměř nemožné — můstek „zprovoznit“.

NEDELNÍ POČASÍ jako by chtělo napravit všechny předcházející rozmarny a ukázalo pořadatelům 11. MS svojí vlídnou tvář. Slunečno, téměř bezvětří, to byly doslova ideální podmínky pro lety na lyžích. Už ve zkušebním tréninkovém kole na jednom z nejmenších ze šestice světových mamutích můstků, na kterém byl po rekonstrukci posunut kritický bod na 175 m, se stal minulostí rekordní zápis Poláka Piotra Fijase z roku 1986 v hodnotě 163 m. Nejprve se o to postaral kdo jiný než Jens Weissflog, letem o jeden metr delším. Nerádoval se však dlouho, vzápětí přidal Rakušan Werner Haim další metr navíc. Vzhledem k tomu, že každá země mohla nasadit do boje o světový titul pouze čtyři borce, zůstal „černý Petr“ v rukou Jiřího Parmy, jehož 126 m bylo nejméně z pěti našich reprezentantů.

PO VŠEOBECNÉM „OŤUKÁVÁNÍ“ můstku se jelo na ostro. První z našich se spustil do nájezdové stopy Ploc, dal do odrazu hodně síly, snad až příliš, nabral značnou výšku, ale stejně rychle ji ztratil a bylo z toho jen 139 m. „Kdyby se závodilo ve skoku do výšky, neměl by Pavel konkurenci,“ prohlásil Rudolf Höhn. Rukavíci soupeřům hodil Rakušan Andreas Felder, který jako by se rozpomněl na Kulm v roce 1986, kdy se stal mistrem světa. Skokem 165 m vyrovnal rekord můstku a usadil se v čele. Vydržel do startovního čísla 25. To měl domácí závodník Ole-Gunnar Fidjestoel a své letecké kvality dokázal k radosti 20 tisíc diváků letem na značku 167 m. Ani to však nebyla definitivita. Z útlumu právě včas procitl Fin Matti Nykänen a krásným, stylově čistým letem posunul rekordní hranici na 171 m, pochopitelně znamenající prvenství po úvodním dějství.

A NAŠI? Ladislav Dluhoš nebude na svůj první pokus vzpomínat v dobrem. Po technické chybě na odrazu měl co dělat, aby neskončil v kotrmelcích. S 94 metry nečekaně uzavíral startovní pole. Švagerko skočil 151 m a byl z čs. kvarteta nejúspěšnější, přestože Jež si při své premiéře vytvořil osobní rekord (výkonem o metr kratším).

POŘADÍ v 1. kole: 1. Nykänen 171/179,7, 2. Fidjestoel 167/176,0, 3. Felder 165/173,9, 4. Weissflog 161/171,2, 5. Nikkola 160/167,4, ... 17. Švagerko 151/158,7, 18. Jež 150/157,9, 33. Ploc 139/147,1, 56. Dluhoš 94/91,1.

PLOCovi zřejmě v „poločase“ prospěl pohled na videozáznam, protože ve druhém kole vykřesal skokem 162 m jiskřičku naděje. Felder na to ovšem nic nedal a na metr přesně zopakoval výkon z prvního dějství. S číslem 18 se potom odrazil do té doby nenápadný Dieter Thoma a byl z toho vyrovnaný rekord vikersundského „mamuta“. Mohutné povzbuzování sice doprovázelo Fidjestoela, ale nebylo mu nic platné. Skok 157 m dlouhý jej odsunul z absolutní špičky. Totéž předvedl i Nykänen, který skok úplně pokazil a bylo z toho jen 132 m. Naopak zaútočil Weissflog a skokem 170 m zaostal jen metr za Thomou.

NAŠI se přece jenom trochu probudili, ale ne natolik, aby zamíchali pořadím na předních místech. Dluhoš si připsal 145 m a odpoutal se z poslední příčky. Do letu Švagerka se naopak z přemíry snahy vloudila křečovitost a 146 m jej stálo devět míst. Nezapomněl se ani Jež a jeho druhý pokus měřil o čtyři metry méně než ten první.

POŘADÍ ve 2. kole: 1. Thoma 171/178,1, 2. Weissflog 170/177,8, 3.—4. Felder 165/171,8 a Nikkola 165/171,8, 5. Zünd 164/167,5, ... 7. Ploc 162/168,4, 24. Jež 146/151,1, 25. Švagerko 146/151,1, 26. Dluhoš 145/150,8.

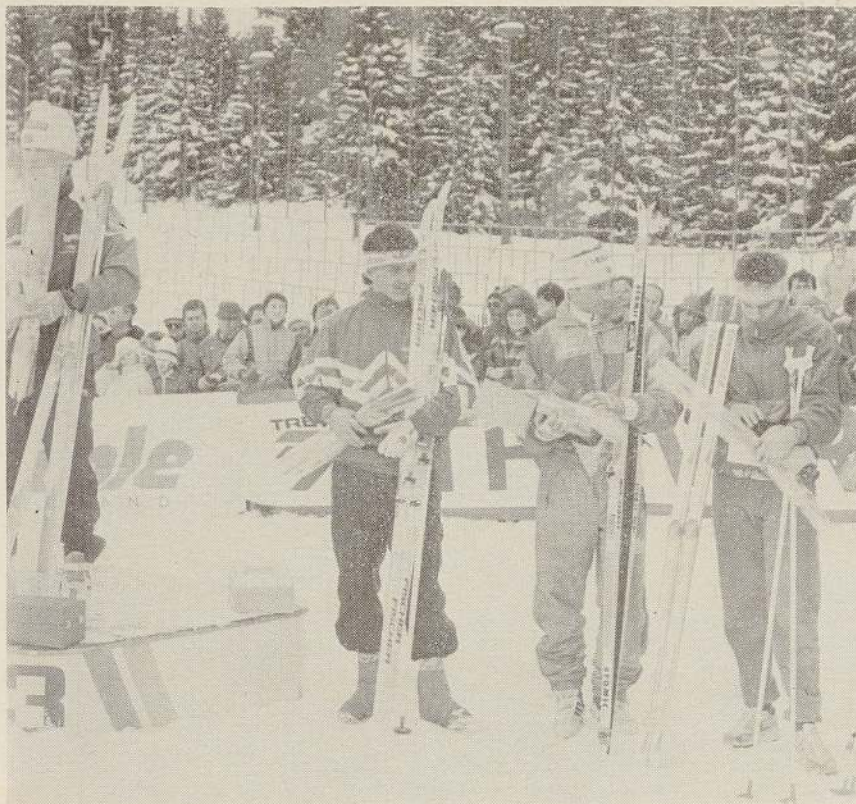
DEFINITIVNÍ ROZHODNUTÍ už na rozměklé a tím i pomalejší nájezdové stopě přineslo po více než šestihodinovém maratónu třetí kolo. Felder i v tomto pokusu dokázal, že má formu, ale 168 m na stupně vítězů nestačilo. Na svůj pád a zranění z Liberce pravděpodobně už zapomněl Thoma a bezpečně přistál na značce 165 m a usadil se v čele. Ploc se posledním pokusem svému nejlepšímu výkonu dne ani zdaleka nepřiblížil, a to znamenalo pád z první desítky. Na věži však stále ubývalo těch, kteří ještě mohli ohrozit vedoucí postavení západoněmeckého skokana. Svě naděje pohřbili Fidjestoel, nenápadně skákající Nikkola a zbývali už jen Nykänen a Weissflog. „Létající Fin“ vložil do svého skoku veškerý svůj um, ale 155 m nestačilo, bralo pouze druhé místo. To mu nakonec i zůstalo, protože Weissflog skočil ještě o dva metry méně a musel se spokojit s bronzem.

ZÁZRAK na konto čs. barev se nekonal ani ve třetí a poslední části. Švagerko i Dluhoš si zapsali shodně po 136 m, Jež tentokrát jen 129 m a v konečném účtování pak umístění v hloubi startovního pole.

POŘADÍ ve 3. kole: 1. Thoma 165/179,6, 2. P.-I. Tällberg 158/174,5, 3. Felder 158/172,5, 4. Nykänen 155/171,5, 5. Weissflog 153/171,1, ... 16. Ploc 137/152,7, 17. Dluhoš 136/149,9, 18. Švagerko 136/148,9, 27. Jež 129/143,8.

Konečné pořadí 11. MS v letech na lyžích: 1. Dieter Thoma (NSR) 357,7 (135, 171, 165), 2. Matti Nykänen (Fin.) 350,8 (171, 132, 155), 3. Jens Weissflog (NDR) 349,3 (161, 170, 153), 4. Andreas Felder (Rak.) 346,4 (165, 165, 158), 5. Ole-Gunnar Fidjestoel (Nor.) 340,0 (167, 157, 148), 6. Ari-Pekka Nikkola (Fin.) 339,2 (160, 165, 131), 7. Werner Haim (Rak.) 337,7 (157, 163, 145), 8. Thomas Klausner (NSR) 333,9 (160, 153, 153), 9. Virginio Lunardi (It.) 333,4 (160, 159, 139), 10. Robert Cecon (It.) 326,0 (155, 141, 150), 11. Pär-Inge Tällberg (Švéd.) 325,9 (134, 147, 158), 12. Jon Inge Kjörum (Nor.) 325,0 (154, 157, 98), 13. Michail Jesin (SSSR) 321,6 (159, 149, 135), 14. Pavel Ploc (ČSSR) 321,1 (139, 162, 137), 15. Miran Tepeš (Jug.) 319,9 (150, 136, 143), ... 26. František Jež 309,0 (150, 146, 129), 28. Martin Švagerko 307,8 (151, 146, 136), 32. Ladislav Dluhoš (všichni ČSSR) 300,7 (94, 145, 136). **ALOIS ŽATKULIAK**

Takto je „obtěžkán“ cenou za čtvrté místo náš Máka, napravo od něho pátý Švýcar Wüst a Nor Lundberg. Snímek Jaroslav Trousil

Tatranský pohár sruženářů

Tatranský pohár se stal významnou mezinárodní lyžařskou událostí v klasických disciplínách, letos oslavil jubileum, 25. ročník! Podobně jako v posledních letech byl i tentokrát rozdělen na dvě části a po Evropském poháru skokanů (26.—28. ledna) byl jeho vyvrcholením třetí únorový víkend Světový pohár sruženářů, který soustředil na startu na Štrbském Plese kompletní světovou špičku. Českoslovenští reprezentanti po slabším bezbodovém začátku a zlepšených výkonech v Sovětském svazu tentokrát neklamali. František Máka skončil vedle stupně vítězů na cenném čtvrtém místě a sedm bodů Michala Pustějovského za deváté pořadí v konkurenci světové elity je úspěchem. Další člen reprezentačního družstva Josef Kovařík uzavíral první dvacítku.

SULZENBACHER JEDNIČKOU

Vedoucí závodník Světového poháru 25letý Rakušan Klaus Sulzenbacher z Kitzbühelu potvrdil, že je letos sruženářskou jedničkou. Zvítězil již ve třech závodech letošního ročníku v Reit im Winkl, Saalfeldenu a v Murau. Na Štrbském Plese zaznamenal čtvrtý úspěch a zvýšil svůj náskok na druhého Allara Levandího (SSSR) o dalších pět bodů. Nejsilnější a nevyrovnanější družstvo mají Norové a zásluhou Apelanda, Lundberga a B. J. Eldena získali nejvíce bodů — 32, o jeden více než Rakušané. Svědomitou přípravu na ZOH 1992 v Albert-

ville a zlepšenou výkonnost potvrdili budoucí Guy (6. místo) a Guillaume (15.). Třetí Francouz Girard skončil 17.

DOBŘE ROZJETÁ SOUTĚŽ

Při „válečné“ poradě realizačního týmu čs. reprezentačního družstva vedoucí Josef Kuthel a trenér Vladimír Seidl připomínali, že je důležité úspěšně rozjet soutěž. Páteční trenink naznačil, že na „domácím“ můstku se čs. sruženářům celkem daří. Nejdelší skoky měl Rakušan Platzer 84, 86 a 88,5 m, Sulzenbacher 82,5, 76 a 82 m. Z čs. reprezentantů

měl nejdelší a nevyrovnanější skoky Pustějovský 80, 78,5 a 80,5, dařilo se Soldátovi 83, 69,5 a 84, Máka 78 a 79,5 m. Dobře skákal Francouz Guy 81,5, 80 a 83 m.

Závod na dobře upraveném můstku probíhal za drobného sněžení a větrného počasí, takže musel být v prvních dvou kolech často přerušován. Sulzenbacher skokem 86 m a 108,3 b. si zajistil vedení v soutěži. Jeho krajan Platzer skočil o dva metry dále, ale upadl. Máka skočil stejně daleko jako Sulzenbacher, ale od stylových rozhodčích o 1,5 bodu méně. Druhé místo bylo však povzbuzením do dalšího boje a také skoky Soldáta 84 (101,6) a Pustějovského 83,5 (100,3) znamenaly splnění plánu a uklidnění. V dalších dvou kolech dominoval Platzer skoky 86,5 a 87,5, Sulzenbacher ve druhém kole opět skočil 86 m a druhou pozici si vytvořil dobré podmínky pro nedělní běh, stejně jako Máka celkově třetím a Pustějovský čtvrtým pořadím. Největší konkurent Sulzenbachera Levandího skončil šestý se ztrátou 1:54,6 min na prvního Platzeru. Sulzenbacher vybíhal 33,3 s za Platzerem, Máka se ztrátou 55,9 a Pustějovský 1:23,3 min.

Sulzenbacher brzy dostíhl svého krajana Platzeru a s jistotou zvítězil před Levandího a Norem Apelandem, který z devátého pořadí se vypracoval na třetí a předstihl statečně bojujícího Máku. Nejrychlejší na patnáctikilometrové trati byl Nor Baard Jorgen Elden a z 35. místa po skoku se vypracoval na osmé. Pustějovský skončil devátý, smůlu měl Kovařík, kterého pád připravil o lepší umístění. Závod zajímavým průběhem plně zaujal diváky.

NĚKOLIK HLASŮ

Vítěz Klaus Sulzenbacher: „Při letošní nepříznivé zimě se tentokrát závodilo na kvalitním sněhu a dobře upraveném můstku a trati. Na Štrbském Plese jsem měl premiéru před šesti lety, kdy jsem skončil třetí. Ve Světovém poháru bych rád zopakoval úspěch z roku 1988, kdy jsem zvítězil. Na závěrečném severském turné bude však těžká konkurence norských reprezentantů.“

František Máka: „Chtěl jsem využít příležitosti, abych skončil na stupni vítězů. Měl jsem těžké nohy, lyže mi nejely a chytaly mne křeče. Je to škoda, že závod mi nevyšel tak, jak jsem si přál.“

Trenér Vladimír Seidl: „Výsledky na Tatranském poháru jsou povzbuzením, které naši reprezentanti hodně potřebovali. První část Světového poháru byla pro nás velkým zklamáním. Kopal dostavuje dům a to se projevilo v přípravě. Jsem rád, že se začíná dařit Mákovi i Pustějovskému.“

(Výsledky z Tatranského poháru jsou v přehledu Světových pohárů na str. 9.)

JAROSLAV TROUSIL

Světové poháry

SJEZDOVÉ DISCIPLÍNY

MUŽI

Les Menuires, Francie 30. 1. superobří slalom (převýšení 560 m, 40 branek): 1. Mader (Rak.) 1:14,79, 2. Furuseth — 0,45, 3. Skaardal (oba Nor.) — 0,47, 4. Eriksson (Švéd.) — 0,53, 5. Schiele — 0,55, 6. Piccard (oba Fr.) — 0,73, 7. Zurbriggen (Švýc.) — 0,76, 8. Strolz (Rak.) — 1,15, 9. Wasmeier (NSR) — 1,19, 10. Cretier (Fr.) — 1,21, 11. Eberharter (Rak.) — 1,35, 12. Zehentner (NSR) — 1,46, 13. Alpiger (Švýc.) — 1,48, 14. Aamodt (Nor.) — 1,59, 15. Polig (It.) a Höflechner (Rak.) oba — 1,61. — **42. M. Bireš — 2,52, 64. A. Bireš — 4,72.**

Cortina d'Ampezzo, Itálie 3. 2. sjezd (délka tratě 2650 m, převýšení 791 m): 1. Ghedina (It.) 1:34,39, 2. Mahrer (Švýc.) — 0,16, 3. Höflechner — 0,21, 4. Kitt (USA) — 0,22, 5. Zurbriggen — 0,23, 6. Skaardal — 0,28, 7. Fahner (Švýc.) — 0,40, 8. Arnesen (Nor.) — 0,49, 9. Belczyk (Kan.) — 0,57, 10. Wirnsberger (Rak.) — 0,60, 11. Boyd (Kan.) — 0,66, 12. Rupp (Rak.) — 0,67, 13. Vitalini (It.) a Gigandet (Švýc.) oba — 0,69, 15. Heinzer (Švýc.) — 0,72.

Cortina d'Ampezzo, Itálie 4. 2. sjezd (délka tratě 3100 m, převýšení 858 m): 1. Höflechner 1:44,57, 2. Heinzer a Skaardal oba — 0,20, 4. Mahrer — 0,33, 5. Sbardellotto (It.) — 0,40, 6. Zurbriggen — 0,50, 7. Huber (NSR) — 0,63, 8. Rupp — 0,64, 9. Wirnsberger — 0,70, 10. Besse (Švýc.) a Zehentner oba — 0,78, 12. Stock (Rak.) — 0,79, 13. Fahner — 0,84, 14. Belczyk — 0,86, 15. Ghedina — 0,88.

Courmayeur, Itálie 6. 2. superobří slalom (převýšení 570 m, 41 branek): 1. Zurbriggen 1:21,99, 2. Mader — 0,78, 3. Rungaldier (It.) — 1,09, 4. Strolz — 1,22, 5. Ladstätter (It.) — 1,26, 6. Wasmeier a Stuffer (NSR) oba — 1,28, 8. Sbardellotto — 1,32, 9. Fahner — 1,41, 10. Accola (Švýc.) — 1,48, 11. Mahrer — 1,49, 12. Eberharter (Rak.) — 1,52, 13. Henning (Švéd.) — 1,54, 14. Eriksson — 1,66, 15. Heinzer — 1,80.

ŽENY

Veysonnaz, Švýcarsko 3. 2. sjezd (délka tratě 1940 m, převýšení 600 m): 1. Gutensohnová-Knopfová (NSR) 1:17,41, 2. Merleová (Fr.) — 0,54, 3. Figiniová (Švýc.) — 0,60, 4. Wolfová (Rak.) — 0,68, 5. Vogtová (NSR) — 0,73, 6. Gartnerová (Kan.) — 0,82, 7. Walliserová (Švýc.) — 0,95, 8. Dedlerová (NSR) — 0,99, 9. Zellerová (Švýc.) — 1,06, 10. Schusterová — 1,11, 11. Stöcklová (obě Rak.) — 1,12, 12. Zurbriggenová (Švýc.) — 1,25, 13. Kronbergerová (Rak.) — 1,39, 14. Gergová (NSR) — 1,54, 15. Oertliová (Švýc.) — 1,55.

Veysonnaz, Švýcarsko 4. 2. sjezd (délka tratě 1940 m, převýšení 600 m): 1. Gutensohnová-Knopfová 1:17,86, 2. Merleová — 0,19, 3. Dedlerová

— 0,53, 4. Wallingerová (Rak.) — 0,55, 5. Gartnerová — 0,56, 6. Gergová — 0,63, 7. Walliserová — 0,64, 8. Kronbergerová — 0,66, 9. Figiniová — 0,75, 10. Kobelkaová (Kan.) — 0,92, 11. Sadleirová (Rak.) — 0,94, 12. Stöcklová — 0,96, 13. Wolfová — 0,97, 14. Schusterová — 1,09, 15. Zurbriggenová — 1,17.

Veysonnaz, Švýcarsko 5. 2. obří slalom (převýšení 300 m, v prvním kole 45, ve druhém 42 branek): 1. Svetová (Jug.) 1:54,31 (56,54 a 57,77), 2. Wachterová (Rak.) — 0,84 (57,16 a 57,99), 3. Roffeová (USA) — 1,50 (57,37 a 58,44), 4. Sarecová (Jug.) a Haasová (Švýc.) obě — 1,92, 6. Walliserová — 2,07, 7. Schneiderová (Švýc.) — 2,24, 8. Maierhoferová — 2,29, 9. Salvenmoserová (obě Rak.) — 2,66, 10. Gergová — 2,82, 11. Terzianová (USA) — 3,35, 12. Gintherová (Rak.) — 3,48, 13. Völkerová (USA) — 3,63, 14. Kronbergerová — 3,65, 15. Hurlerová (NSR) — 3,69.

Meribel, Francie 10. 2. superobří slalom (převýšení 480 m, 41 branek): 1. Merleová 1:05,35, 2. Walliserová — 0,02, 3. Gergová — 0,66, 4. Wachterová — 0,80, 5. Wolfová — 1,06, 6. Terzianová — 1,08, 7. Dedlerová — 1,14, 8. Wallingerová a Haasová obě — 1,17, 10. Chedalová (Fr.) — 1,20, 11. Kronbergerová a Sezingrová (NSR) obě — 1,33, 13. Zurbriggenová — 1,40, 14. Hächerová — 1,45, 15. Mösenlechnerová (obě NSR) — 1,51.

Meribel, Francie 11. 2. superobří slalom (převýšení 480 m, 45 branek): 1. Merleová 1:07,51, 2. Sezingrová — 0,62, 3. Walliserová — 0,79, 4. Kronbergerová — 0,80, 5. Gergová — 0,89, 6. Walliserová a Roffeová obě — 1,10, 8. Hächerová a Zurbriggenová obě — 1,12, 10. Wolfová — 1,23, 11. Gintherová — 1,27, 12. Gutensohnová-Knopfová — 1,32, 13. Figiniová — 1,34, 14. Chedalová — 1,45, 15. Terzianová — 1,63.

BEŽCI

Campra, Itálie 18. 2. 15 km bruslení: 1. Dählie 38:53,4, 2. Ulvang (oba Nor.) — 20,0, 3. Mogren — 23,1, 4. Svan (oba Švéd.) — 25,2, 5. Björn (Nor.) — 30,6, **6. Korunka — 44,5**, 7. Majbäck (Švéd.) — 46,8, 8. Vanzetta (It.) — 48,4, 9. Langli (Nor.) — 51,0, 10. Forsberg (Švéd.) — 51,9, 11. Balland (Fr.) — 53,6, 12. Rungaldier — 54,9, 13. Fauner — 59,5, 14. Barco (všichni It.) — 1:00,2, 15. Ottosson (Švéd.) — 1:01,7. — **51. Nyč, 60. Petrásek, 65. Buchta.**

Val di Fiemme, Itálie 21. 2. 15 km klasicky: 1. Svan 35:30,4, 2. Ulvang — 11,2, 3. Dählie — 12,0, 4. Bellmann (NDR) — 15,3, 5. Majbäck — 35,6, 6. Behle (NSR) — 44,4, 7. Kirvesniemi (Fin.) — 46,0, 8. Golubov (SSSR) — 1:03,0, 9. Rantanen — 1:08,3, 10. Rosinen (oba Fin.) — 1:11,3, 11. Stadlober (Rak.) — 1:12,8, 12. Wigger (Švýc.) — 1:15,3, 13. Krylov (SSSR) a Ottosson oba — 1:19,5, 15. Albarello (It.) — 1:27,0. — **23. Buchta — 2:17,1,**

36. Petrásek — 2:59,3, 51. Švanda — 3:51,3, 65. Vaněk — 4:21,5, 77. Korunka — 4:59,4, 83. Benc — 5:45,4.

Val di Fiemme, Itálie 22. 2. 4x10 km klasicky: 1. Švédsko (Forsberg, Ottosson, Majbäck, Svan) 1:50:07,1, 2. Itálie — 8,2, 3. Norsko — 23,8, 4. SSSR — 32,2, 5. Finsko — 34,0. — Čs. štafeta závod nedokončila, Petrásek ve druhém úseku vzdal.

BEŽKYNE

Pontresina, Itálie 18. 2. 15 km bruslení: 1. Di Centaová (It.) 39:04,0, 2. Vjalbeová — 6,7, 3. Lazutinová — 26,8, 4. Tichonová (všechny SSSR) — 51,6, 5. Savolainenová (Fin.) — 54,8, 6. Nagejkinová (SSSR) — 1:01,7, 7. Westinová (Švéd.) — 1:10,3, 8. Belmondová (It.) — 1:26,3, 9. Wallinová (Švéd.) — 1:27,0, 10. Hessová (NDR) — 1:29,6, 11. Jegorová — 1:30,2, 12. Kaširská (obě SSSR) — 1:34,7, 13. Heggeová — 1:47,8, 14. Pettersenová (obě Nor.) — 1:49,3, 15. Wezelová (NDR) — 1:57,7. — **27. Janoušková — 2:42,8, 32. Havrančíková — 3:06,8, 33. Knížková — 3:09,6, 40. Simčáková — 3:26,2.**

Val di Fiemme, Itálie 20. 2. 10 km bruslení: 1. Vjalbeová 24:18,0, 2. Jegorová — 25,9, 3. Nagejkinová — 30,5, 4. Lazutinová — 35,5, 5. Tichonová — 37,3, 6. Di Centaová — 44,9, 7. Belmondová — 51,3, 8. Pedersenová (Nor.) — 1:04,4, 9. Savolainenová — 1:05,2, 10. Dybendahlová — 1:06,5, 11. Nielsenová — 1:15,6, 12. Jahrenová (všechny Nor.) — 1:19,9, 13. Westinová — 1:20,8, 14. Honeggrová (Švýc.) — 1:25,9, 15. Havrančíková — 1:27,3, — **18. Knížková — 1:32,8, 22. Simčáková — 1:46,5, 38. Janoušková — 2:13,3, 67. Balázová — 3:26,2, 79. Bucharová — 4:21,7.**

Val di Fiemme, Itálie 22. 2. 4x5 km klasicky: 1. SSSR (Nagejkinová, Jegorová, Tichonová, Vjalbeová) 54:18,6, 2. Norsko — 17,1, 3. Finsko — 1:22,6, 4. NDR — 1:32,2, 5. Itálie — 1:34,6, 6. Švédsko — 1:36,6, 7. Švýcarsko — 2:20,8, **8. Československo (Simčáková, Havrančíková, Balázová, Janoušková) — 2:55,3.**

Bohinj, Jugoslávie 24. 2. 4x5 km klasicky: 1. SSSR (Kaširská, Smetaninová, Tichonová, Jegorová) 57:14,4, 2. Norsko — 52,8, 3. Švédsko — 1:13,6, 4. Švýcarsko — 1:37,9, 5. NDR — 1:48,1, **6. Československo (Simčáková, Havrančíková, Balázová, Janoušková) — 2:18,0, 7. Finsko — 3:04,7, 8. Rakousko — 3:12,6.**

Bohinj, Jugoslávie 25. 2. 10 km klasicky: 1. Nagejkinová 29:31,0, 2. Jegorová — 12,2, 3. Dybendahlová — 20,5, 4. Smetaninová — 25,4, 5. Di Centaová — 28,8, 6. Pedersenová — 35,8, 7. Pyykonenová (Fin.) — 50,5, 8. Kaširská — 50,9, 9. Jahrenová — 1:01,6, 10. Nybraatenová (Nor.) — 1:02,6, 11. Wallinová (Švéd.) — 1:15,1, 12. Elveosová (Nor.) — 1:16,4, 13. Määttäová (Fin.) 1:17,4 **14. Simčáková — 1:17,4, 15. Westinová — 1:21,2. — 26. Janoušková — 2:04,8, 35. Knížková — 3:11,6, 46. Havrančíková — 3:39,5, 48. Balázová — 3:59,1.**

SDRUŽENÁŘI

Kavgolovo, SSSR 10.—11. 2.: 1. Lundberg, 2. Apeland (oba Nor.) 3. Levandi (SSSR), 4. T. E. Elden, 5. B. J. Elden, 6. Moen (všichni Nor.), 7. Pohl (NSR), 8. Máká, 9. Abratis (NDR), 10. Sulzenbacher, 11. Csar (oba Rak.), 12. Savin (SSSR), 13. Platzler (Rak.), 14. Leonhardt (NDR), 15. Pustějovský, 16. Kopal. — 24. Soldát, 32. Kovařík. F. Repka závod nedokončil. — **Skok:** 1. Lundberg 223,0 (86 a 84,5), 2. Platzler 219,4 (86 a 81,5), 3. Levandi 217,0 (83,5 a 82), 4. Pohl 208,0 (79 a 80,5), 5. Dundukov (SSSR) 206,4 (79 a 79,5), — 14. Máká 194,2 (78 a 79,5), 15. Pustějovský 193,6 (77,5 a 78), 20. Kopal 188,4 (76 a 75), 21. Soldát 188,1 (79,5 a 77), 34. Kovařík 188,4 (74,5 a 70), 50. F. Repka 130,9 (65,5 a 64). — **15 km:** 1. B. J. Elden 36:25,5, 2. Apeland — 36,4, 3. T. E. Elden — 1:25,1, 4. Abratis — 1:31,8, 5. Savin — 1:32,1 — 7. Máká — 1:57,6, 18. Kopal — 2:51,1, 22. Pustějovský — 3:19,5, 23. Kovařík — 3:21,1, 33. Soldát — 4:05,9.

Moskva, SSSR 13. 2. sprint dvojic: 1. Norsko (Apeland, B. J. Elden), 2. NDR (Leonhardt, Abratis), 3. ČSSR (Kopal, Máká), 4. Finsko (J. Ylipulli, Saapunki), 5. NSR (Pohl, Duffer), 6. SSSR (Davin, Levandi), 7. Francie (Repellin, Guy), 8. Polsko (Kudzia, Ustrupski). — **Skok:** 1. Norsko 211,0, 2. NSR 210,5, 3. Rakousko (Csar, Sulzenbacher), 4. NDR 204,5, 5. SSSR 200,1. — 8. ČSSR 194,9. — **15 km:** 1. Norsko 41:13,73, 2. Československo — 52,36, 3. Finsko — 1:06,84, 4. NDR — 1:35,12, 5. SSSR — 1:54,85.

Štrbské Pleso, Československo 17. až 18. 2.: 1. Sulzenbacher, 2. Levandi, 3. Apeland, 4. Máká, 5. Wüst (Švýc.), 6. Guy, 7. Lundberg, 8. B. J. Elden, 9. Pustějovský, 10. Platzler, 11. Schaad (Švýc.), 12. Leinonen (Fin.), 13. J. Ylipulli, 14. Ustupski, 15. Guillaume (Fr.) — 20. Kovařík, 23. Kopal, 28. Soldát, 30. F. Repka, 31. Giacko, 32. Vrbičan, 33. Kerda, 41. Skopek, 44. Kraus, 45. Bayer. — **Skok.** 1. Platzler 223,5 (86,5 a 87,5), 2. Sulzenbacher 218,5 (86 a 86), 3. Máká 215,1 (86 a 85,5), 4. Pustějovský 211,0 (83,5 a 86), 5. Wüst 206,6 (85,5 a 82), 6. Levandi 206,3 (85 a 82), 7. Soldát 205,8 (84 a 84,5), 8. Pohl 205,4 (84,5 a 82,5), 9. Apeland 200,6 (86,5 a 80), 10. Lundberg 195,5 (82 a 80). — 16. Bayer 187,8, 18. Vrbičan 186,7, 23. Kovařík 182,0, 24. Kopal 181,5, 31. Kraus 173,7, 32. Kerda 172,9, 34. Giacko 171,1, 37. F. Repka 168,2, 41. Skopek 159,4. — **15 km:** 1. B. J. Elden 44:41,7, 2. Apeland — 1:33,5, 3. Repellin — 1:35,5, 4. Saapunki (Fin.) — 1:39,8, 5. Levandi — 1:47,1, 6. Guillaume — 1:52,6, 7. Guy — 1:56,6, 8. Leonhardt — 2:03,3, 9. Sulzenbacher — 2:03,9, 10. Leinonen — 1:11,1. — 19. Kovařík — 3:19,7, 24. Kopal — 3:42,3, 26. F. Repka — 3:51,9, 29. Máká — 3:56,5, 31. Giacko — 4:15,8, 32. Pustějovský — 4:46,7, 33. Kerda — 5:05,0, 34. Skopek — 5:09,3, 39. Vrbičan — 6:18,1, 44. Soldát — 7:36,3, 45. Kraus — 7:50,7, 48. Bayer — 9,45,6.

SKOKANI

Svatý Mořic, Švýcarsko 7. 2.: 1. Jež 218,6 (88,5 a 92,5), 2. Kuttin 218,1 (90 a 91), 3. Vettori 217,9 (91 a 89), 4. Felder 215,6 (89,5 a 91), 5. Rauschmeier (všichni Rak.) 210,4 (87,5 a 90), 6. Ploc 208,9 (90 a 87,5), 7. Nikkola (Fin.) 208,8 (88,5 a 88,5), 8. Thoma (NSR) 207,8 (89,5 a 85), 9. Parma 207,4 (87,5 a 87,5), 10. Zünd (Švýc.) 206,9 (88,5 a 89), 11. Bauer (NSR) 206,4 (88 a 87), 12. Laakkonen (Fin.) 205,3 (86 a 88,5), 13. Tepeš (Jug.) 205,1 (86,5 a 87), 14. Hunger (NDR) 203,3 (86 a 88,5), 15. Jesin (SSSR) 203,0 (86,5 a 86,5). — 38. Švagerko 186,5 (80,5 a 85), 43. Podzimek 180,8 (80,5 a 81,5), 59. Dluhoš 87,7.

Gstaad, Švýcarsko 9. 2.: 1. Jež 209,8 (80 a 85), 2. Tepeš 207,0 (80,5 a 83), 3. Nikkola 204,6 (79,5 a 82), 4. Kuttin (Rak.) 202,4 (77 a 83,5), 5. Vettori 201,7 (79,5 a 80), 6. Felder 201,3 (79 a 81), 7. Rauschmeier 199,8 (77 a 83), 8. Lunardi (It.) 198,7 (77,5 a 82), 9. Mollard (Fr.) 194,4 (80 a 78), 10. Ploc 192,3 (77,5 a 80), 11. Richards (Kan.) 192,1 (78,5 a 78), 12. Johansen (Nor.) 191,4 (78 a 80), 13. Bauer 190,3 (77 a 80,5), 14. Olijnyk (Nor.) 190,1 (76 a 80,5), 15. Boklöv (Švéd.) 189,1 (77 a 79,5).

Engelberg, Švýcarsko 11. 2.: 1. Nikkola 212,0 (123 a 107), a Petek (Jug.) 212,0 (116 a 115), 3. Ulaga (Jug.) 211,5 (116 a 115), a Rauschmeier 211,5 (124 a 107,5), 5. Jež 209,5 (117,5 a 111) a Heumann (NSR) 209,5 (116 a 113), 7. Ploc 209,0 (117,5 a 111), 8. Lunardi 208,0 (116 a 111), 9. Kuttin

205,0 (116 a 105,5), 10. Vettori 202,5 (112 a 109), 11. Richards 198,5 (112 a 106,5), 12. Thoma 198,0 (112,5 a 105,5), 13. Laakkonen 197,5 (112 a 106) a Tepeš 197,5 (117 a 103,5), 15. Kustov (SSSR) 195,5 (119 a 98).

Val di Fiemme, Itálie 17. 2. (K 90 m): 1. Cecon (It.) 220,5 (91 a 86,5), 2. Weissflog (NDR) 219,4 (89,5 a 85), 3. Lunardi 218,7 (86,5 a 89,5), 4. Per-tile (oba It.) 217,5, 5. Vervejkin (SSSR) 216,1 (85,5 a 92,5), 6. Kuttin 210,9 (91,5 a 80,5), 7. Kasai (Jap.) 210,3 (84 a 87,5), 8. Zünd 209,5 (86,5 a 86) a Kustov 209,5 (83 a 89,5), 10. Fidjestøl 208,8 (84,5 a 87), 11. Nikkola 208,2 (91 a 80), 12. Vettori 208,0 (85,5 a 82), 13. Felder 207,1 (88 a 82,5), 14. Huber (Rak.) 206,6 (87,5 a 83), 15. Norman (Švéd.) 206,3 (85,5 a 86). — 18. Ploc 205,6 (85 a 85,5), 25. Jež 200,5 (86,5 a 81), 32. Parma 193,3 (86 a 75,5), 36. Švagerko 185,6 (79,5 a 78,5), 48. Dluhoš 172,1 (80,5 a 70).

Val di Fiemme, Itálie 18. 2. (K 120 m): 1. Jež 211,5 (113,5 a 112), 2. Vettori 200,5 (110,5 a 106,5), 3. Zünd 200,0 (109 a 110,5), 4. Nikkola 199,5 (110 a 110), 5. Felder 194,0 (110 a 106), 6. Lunardi 190,5 (108 a 104,5), 7. Thoma 189,5 (106,5 a 104), 8. Fidjestøl (Nor.) 187,0 (105 a 105,5) a Ploc 187,0 (107 a 104), 10. Petek 186,5 (105 a 104,5), 11. Olijnyk 185,5 (103 a 105), 12. Vervejkin 184,0 (101 a 107), 13. Kustov 183,5 (101,5 a 105), 14. Jesin (SSSR) 182,5 (104 a 103), 15. Weissflog 179,5 (103,5 a 101). — 19. Švagerko 174,5 (99 a 101), 35. Dluhoš 146,5 (90 a 91), 41. Podzimek 141,5 (88,5 a 90).

Mistrovské soutěže

MISTROVSTVÍ ČSSR VE SKOKU
A V ZÁVODĚ SDRUŽENĚM2.—4. 2. Štrbské Pleso
pořadatel ČH Štrbské Pleso

Skok jednotlivců (K 88 m): 1. Pavel Ploc (Dukla Liberec) 226,8 (88,5 a 89), 2. Tomáš Raszka (MEZ Frenštát) 215,0 (86 a 85), 3. František Jež 210,3 (82 a 85,5), 4. Parma (oba Dukla Banská Bystrica) 201,0 (80,5 a 80,5), 5. Podzimek (Dukla Liberec) 199,5 (80 a 81), 6. Kováč (Dukla Banská Bystrica) 190,4 (82 a 76), 7. Sakala (MEZ Frenštát) 188,9 (79 a 76,5), 8. Dluhoš (Dukla Banská Bystrica) 181,7 (73 a 81,5), 9. Raška (Dukla Liberec) 181,3 (76,5 a 76), 10. Švagerko (Dukla Banská Bystrica) 179,3 (74 a 78), 11. Jiroutek 173,9 (77 a 73,5), 12. Sudek (oba Dukla Liberec) 173,4 (78,5 a 72), 13. Vaško 170,2 (76,5 a 73), 14. Slušný (oba Dukla Banská Bystrica) 164,2 (75 a 72), 15. Polák (Jiskra Harrachov) 158,4 (69 a 74). — Všechny 41 startujících závod dokončilo.

Závod sdružených jednotlivců: 1. František Repka (ČH Štrbské Pleso) 426,8, 2. František Máká (Dukla Liberec) 425,8, 3. jun. David Soldát 421,1, 4. Kovařík (oba ČH Štrbské Pleso) 417,9, 5. Kopal (Dukla Liberec) 417,1, 6. Vrbičan (ČH Štrbské Pleso) 414,4,

7. Kerda 404,8, 8. Jun. Skopek (oba Dukla Liberec) 404,7, 9. jun. Pánek (Spartak Vrchlabí) 381,0, 10. jun. Kečka (ČH Štrbské Pleso) 374,9 b. — **Juniori:** 1. Soldát 423,1, 2. Skopek 407,5, 3. Pánek 383,2, 4. Kečka 377,7, 5. Bayer (ČH Štrbské Pleso) 377,5. — **Skok:** 1. jun. Soldát 220,0 (83,5 a 85), 2. Vrbičan 211,8 (83 a 82), 3. Máká 210,2 (82 a 83,5), 4. F. Repka 206,8 (82 a 79,5), 5. Kerda 202,3 (81 a 79), 6. Kovařík 198,3 (79 a 80), 7. Kopal 197,7 (80 a 78), 8. jun. Skopek 195,6 (81,5 a 78), 9. jun. Čejchan (Dukla Liberec) 186,2 (81,5 a 76,5), 10. jun. Bayer 182,3 (76 a 76,5). — **15 km:** 1. F. Repka 37:34,8, 2. Kovařík — 2,9, 3. Kopal — 4,3, 4. jun. Pánek — 13,1, 5. Máká — 29,2, 6. jun. Kečka — 49,4, 7. jun. Skopek — 1:12,4, 8. Vrbičan — 1:56,0, 9. Kerda — 1:56,4, 10. jun. Soldát — 2:05,9. — Z 19 startujících mužů a juniorů bylo 17 klasifikováno.

Závod sdružených družstev: 1. Dukla Liberec I. (Miroslav Kopal, František Máká) 404,5, 2. Dukla Liberec III. (Milan Kučera, Michal Pustějovský) 398,1, 3. ČH Štrbské Pleso I. (František Repka, Josef Kovařík) 395,6, 4. ČH Štrbské Pleso II. (Vrbičan, Soldát) 384,2, 5. Dukla Liberec II. (Skopek, Kerda) 372,8 b. — **Skok:** 1. Dukla Liberec III. 207,8, 2. Dukla Liberec I. 200,2, 3. ČH Štrbské Pleso II. 182,9,

4. ČH Štrbské Pleso I. 175,6, 5. Dukla Liberec II. 169,2. — **15 km:** 1. ČH Štrbské Pleso I. 42:26,5, 2. Dukla Liberec I. — 1:44,6, 3. Dukla Liberec II. — 1:49,6, 4. ČH Štrbské Pleso II. — 2:04,9, 5. ČH Štrbské Pleso IV. (V. Repka, Kečka) — 2:35,6. — Z 9 startujících družstev 8 závod dokončilo.

MISTROVSTVÍ ČSSR VE VYTRVALOSTNÍCH BĚZÍCH

4. 2. Horní Mísečky pořadatel Český ski klub Vysoké nad Jizerou

50 km muži bruslení (Hančův memoriál): 1. Radim Nyč 2:10:49,4, 2. Václav Korunka — 55,6, 3. Ladislav Švanda — 1:19,0, 4. Benc — 1:30,8, 5. Čáslavský (všichni Dukla Liberec) — 1:58,8, 6. Vaněk (Nové Město na Moravě) — 2:43,7, 7. Jebavý (Dukla Liberec) — 2:50,3, 8. Bečvář (Sokol Stachy) — 2:54,5, 9. Teplý (Dukla Liberec) — 3:20,8, 10. Buchta (ČH Štrbské Pleso) — 3:53,6, 11. Lisičan (Dukla Liberec) — 3:59,2, 12. Nečas (Nové Město na Moravě) — 7:15,4, 13. Hušek (Dukla Liberec) — 7:29,5, 14. Staněk (Nové Město na Moravě) — 8:07,6, 15. Karlík (ČH Štrbské Pleso) — 8:48,1, 16. Raabe (Dukla Liberec) — 9:46,1, 17. Plecháč (Ski Jilemnice) — 9:49,1, 18. Prchal — 13:18,7, 19. Vašek (oba VTJ Vimperk) — 14:28,6, 20. Lichoň (ČH Štrbské Pleso) — 15:08,2. — Ze 75 startujících bylo 67 klasifikováno.

30 km ženy bruslení: 1. Alžběta Havrančíková 1:27:25,3, 2. Zora Simčáková (obě Tesla Liptovský Hrádok) — 1:47,3, 3. Iveta Knížková (Elitex Jablonec) — 2:54, 4. Kynčlová (VTJ Vimperk) — 8:44,4, 5. Fejfarová (FEL Praha) — 12:57,4, 6. Bouchalová (Univerzita Brno) — 16:11,8, 7. Janečková (VŠ Praha) — 17:35,2, 8. Kvasnicová (Univerzita Brno) — 18:08,1, 9. Sakaffová (FEL Praha) — 18:22,8, 10. Dvořáková (Univerzita Brno) — 18:49,0, 11. Musilová (Nové Město na Moravě) — 19:15,1, 12. Vašutová (VŠ Ostrava) — 22:54,4, 13. Pokorná (Chemie Praha) — 23:44,9, 14. Vyhnalíková (VŠ Praha) — 23:46,9, 15. Hladíková (STAP Praha) — 25:23,3. — Z 24 startujících bylo 23 klasifikováno.

MISTROVSTVÍ ČSSR V BĚHU

8.—11. 2. Horní Mísečky pořadatelé Elitex Jablonec n. N.

MUŽI

15 km bruslení: 1. Ladislav Švanda 34:40,8, 2. Václav Korunka — 3,6, 3. Pavel Benc (všichni Dukla Liberec) — 6,8, 4. Buchta (ČH Štrbské Pleso) — 30,8, 5. Nyč (Dukla Liberec) — 45,2, 6. jun. Havel — 45,7, 7. ing. Janoušek (Elitex Jablonec) — 47,0, 8. Bečvář (Sokol Stachy) — 51,6, 9. Teplý — 57,7, 10. Lisičan (oba Dukla Liberec) — 59,2, 11. Vaněk (Nové Město na Moravě) — 59,6, 12. Hušek (Dukla Liberec) — 1:06,7, 13. Petruch (ČH Štrbské Pleso) — 1:13,4,

14. Raabe (Dukla Liberec) — 1:39,5, 15. jun. Hudač (ČH Štrbské Pleso) — 1:46,6, 16. Jebavý (Dukla Liberec) — 1:54,8, 17. jun. Kvapil (VŠ Praha) — 2:05,0, 18. Petrásek — 2:08,6, 19. Čáslavský — 2:13,8, 20. Kunc (všichni Dukla Liberec) — 2:16,4. — **Juniři:** 1. Havel 35:26,5, 2. Hudač — 1:00,9, 3. Kvapil — 1:19,3, 4. Koucký (Dukla Liberec) — 1:40,6, 5. Korsch — 1:45,7, 6. Majliš (oba ČH Štrbské Pleso) — 2:12,1. — Startovalo 77 mužů a juniůrů, 76 bylo klasifikováno.

30 km klasicky: 1. Martin Petrásek 1:19:08,5, 2. Leoš Jebavý — 21,5, 3. Aleš Vaněk — 22,0, 4. Lisičan — 40,2, 5. Nyč — 1:09,1, 6. ing. Janoušek — 1:23,8, 7. Nečas (Nové Město na Moravě) — 1:37,7, 8. Benc — 1:49,3, 9. jun. Kučera (Nové Město na Moravě) — 1:56,2, 10. Teplý — 2:03,6, 11. Korunka — 2:06,6, 12. Raabe — 2:55,9, 13. jun. Majliš — 2:57,0, 14. Karlík (ČH Štrbské Pleso) — 3:09,5, 15. Čáslavský — 3:16,7, 16. Lichoň (ČH Štrbské Pleso) — 3:19,2, 17. Hušek — 3:23,7, 18. jun. Kvapil — 3:30,7, 19. jun. Havel — 3:39,3, 20. jun. Mierka (ČH Štrbské Pleso) — 3:50,6. — **Juniři:** 1. Kučera 1:21:04,7, 2. Majliš — 1:00,8, 3. Kvapil — 1:34,5, 4. Havel — 1:43,1, 5. Mierka — 1:54,4, 6. Krátký (Dukla Liberec) — 2:16,0. — Ze 72 startujících mužů a juniůrů bylo 61 klasifikováno.

3X10 km bruslení: 1. Dukla Liberec I. (Ladislav Švanda, Pavel Benc, Václav Korunka) 1:15:22,5, 2. Dukla Liberec II. (Jiří Teplý, Radim Nyč, Martin Petrásek) — 38,9, 3. ČH Štrbské Pleso I. (Gunnar Havel, Marian Petruch, Lubomír Buchta) — 1:42,9, 4. Nové Město na Moravě I. (Nečas, Kučera, Vaněk) — 2:21,6, 5. Dukla Liberec III. (Jebavý, Raabe, Lisičan) — 2:29,3, 6. Dukla Liberec IV. (Čáslavský, Hušek, Kunc) — 2:48,0, 7. ČH Štrbské Pleso II. — 4:14,5, 8. Dukla Liberec V. — 4:21,3, 9. ČH Štrbské Pleso III. — 4:22,9, 10. Elitex Jablonec n. N. — 6:26. — Z 19 startujících štafet bylo 18 klasifikováno.

ZENY

10 km bruslení: 1. Alžběta Havrančíková (Tesla Liptovský Hrádok)

28:22,1, 2. Iveta Knížková (Elitex Jablonec) — 14,4, 3. Zora Simčáková (Tesla Liptovský Hrádok) — 19,2, 4. Balázová a Janoušková (obě ČH Štrbské Pleso) obě — 1:13,0, 6. jun. Mihoková (Tesla Liptovský Hrádok) — 1:23,5, 7. jun. Bucharová (Krkonoše Vrchlabí) — 1:30,7, 8. jun. Bukvajová (CH Banská Bystrica) — 2:03,8, 9. jun. Sabaková (Tesla Liptovský Hrádok) — 2:17,3, 10. Kulová (Slovan Karlovy Vary) — 2:20,4, 11. jun. Zelingerová (Krkonoše Vrchlabí) — 2:23,4, 12. Zurynková (Elitex Jablonec) — 2:26,5, 13. jun. Páříčková (ČH Štrbské Pleso) — 3:03,3, 14. jun. Horáková (Krkonoše Vrchlabí) — 3:16,2, 15. jun. Tučková (VTJ Vimperk) — 3:27,5. — **Juniorky:** 1. Mihoková 29:45,6, 2. Bucharová — 7,2, 3. Bukvajová — 40,3, 4. Sabaková — 53,8, 5. Zelingerová — 59,9, 6. Páříčková — 1:39,8. — Z 32 startujících žen a junierek bylo 30 klasifikováno.

15 km klasicky: 1. Zora Simčáková 44:17,7, 2. Anna Janoušková — 16,0, 3. Lubomíra Balázová — 1:09,7, 4. jun. Bucharová — 1:13,9, 5. jun. Zelingerová — 1:34,6, 6. Knížková — 1:41,4, 7. Zurynková — 1:49,3, 8. jun. Mihoková — 2:19,5, 9. Havrančíková — 2:57,8, 10. jun. A. Šimůnková (Elitex Jablonec) — 3:46,6, 11. jun. Páříčková — 3:46,7, 12. jun. Bukvajová — 3:49,7, 13. jun. Cambalíková (Elitex Jablonec) — 4:03,2, 14. Kulová — 4:07,5, 15. jun. Tučková — 4:14,3. — **Juniorky:** 1. Bucharová 45:31,6, 2. Zelingerová — 20,7, 3. Mihoková — 1:05,6, 4. A. Šimůnková — 2:32,7, 5. Páříčková — 2:32,8, 6. Bukvajová — 2:35,8. — Z 27 startujících žen a junierek bylo 25 klasifikováno.

3X5 km bruslení: 1. Tesla Liptovský Hrádok (Zora Simčáková, Soňa Mihoková, Alžběta Havrančíková) 44:35,4, 2. Elitex Jablonec I. (Martina Vondrová, Iveta Knížková, Šárka Zurynková) — 50,7, 3. ČH Štrbské Pleso (Anna Janoušková, Lubomíra Balázová, Jaroslava Páříčková) — 1:12,7, 4. Elitex Jablonec II. (A. Šimůnková, Sobková, P. Šimůnková) — 1:46,9, 5. Krkonoše Vrchlabí (Bucharová, Horáková, Zelingerová) — 1:52,6. — Všech 7 startujících štafet závod dokončilo.

Informace pro lyžařské servisy

Čs. svaz lyžařů pořádá 4.—8. června seminář s mezinárodní účastí **Skiservis '90**. Seminář je věnován novinkám v oblasti lyžařské výstroje, opravám skluznic a broušení hran a novým možnostem pro letní činnost servisů. Na semináři bude přítomen pracovník organizace zahraničního obchodu, což umožní přímo na místě jednat o dovozech zahraničního servisního vybavení.

Doškolovací kurs pro lyžařské servismany spojený s prodloužením platnosti osvědčení, se koná 11.—13. září v tělovýchovném středisku v Roudnici n. L.

Odborným garantem akcí je ing. Jan Seidl, tel. Praha 37 46 02 (zaměstnání) nebo 52 79 82 (byt).

Příhlášky na obě akce zasílejte na adresu: **HNKT Propagteam (VI. Havrančíková), Ostrčilova 352, 541 01 Trutnov, tel. 0439-499 11.**

MATTI. V anketě finských novinářů o sportovce desetiletí se mezi domácími sportovci umístil jako nejlepší skokan na lyžích Matti Nykänen před lyžařkami Matikainenovou a Kirvesniemiovou.

SJEZDAŘ OLE-KRISTIAN FURUSETH zvítězil v anketě sportovních žurnalistů o nejlepšího sportovce Norska 1989. Na druhém místě skončil sdrůženářský světový šampión Elden.

GIRARDELLI byl vyhlášen lucemburským sportovcem roku.

SPORTOVNÍ ŠKOLU v Oberhofu, kterou vede světově známý lyžařský odborník Herbert Görner, nemohly pochopitelně minout reformy, probíhající nyní v NDR. Škola otevřela dveře světu a její šéf tak může uplatnit spoustu dobrých nápadů, kterým změny ve společnosti konečně vystavily zelenou. Mohou tam nyní přijíždět sportovní celky z celého světa. První zájemci z NSR se už ozvali. Škola může nabídnout všechna sportovní zařízení v Oberhofu, bobovou dráhu, sáňkařskou dráhu, připravené trasy pro klasické lyžování a biatlon. Školní autobusy mohou jet do Výmaru, Erfurtu a Eisenachu. Zařídí se vše podle přání návštěvníků.

AKROBATICKE LYŽOVÁNÍ získává stále větší oblibu. V Altenmarku se konalo mistrovství Evropy. Ve skoku si vedl velmi dobře Michal Roth ze Švýcarska.

PŘEKVAPIVÝM VÍTEZEM SP ve sjezdu mužů v italské Cortině d'Ampezzo se stal 20letý domácí lyžař Ghedina. Byl to jeho skvělý návrat po zranění ve Val d'Isère. Pořadatelé závodu museli start závodu posunout nejen o dvě hodiny, ale také o 400 metrů níž, protože horní část sjezdovky zahalila hustá mlha a nechtěla se rozplynout. Na kratší trati to byl úžasně rychlý a přitom vyrovnaný závod. Svědčí o tom časové rozdíly — prvníh osmnáct závodníků se vtěsnilo do jediné sekundy. O pořadí rozhodovala každá chybička. Nejméně se jich dopustil právě italský mladík. Za ním až na Američana Kitta (4.) se tentokrát velké překvapení nekonalo.

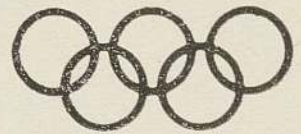
RODINNOU TRAGÉDIÍ skončil život šestadvacetileté bývalé běžkyně na lyžích Patricie Kästleové. Původem Rakuška, startující v době své závodní kariéry i za Monako a Švýcarsko a žijící od roku 1985 ve Spojených státech amerických, byla v Kalifornii zavražděna svým bývalým manželem. Ten na ni nejdříve najel osobním automobilem a vzápětí jí zastřelil. Sám nakonec spáchal sebevraždu. — Patricia Kästleová byla vnučkou zakladatele známé lyžařské firmy KÄSTLE, Antona Kästleho.

-ERB-

JEŽ — CELKOVÝ VÍTEZ. Velice zdárně si vedl na turné po třech švýcarských místech František Jež, takže se nakonec stal jeho celkovým vítězem. Na prvních závodech ve Sv. Mořici vyhrál, vyhrál také v Gstaadu. V Engelbergu byl pátý. Snímek ukazuje stupně vítězů ve Svatém Mořici. Vlevo od Ježe je druhý Kuttin a vpravo Vettori (oba Rakousko).
Snímek: dr. Jiří Šikola

Problémy v Albertville

Pozoruhodná lyžařská dráha pro sjezd na ZOH v Albertville, kterou navrhl a vytyčil olympijský vítěz 1972 Bernhard Russi, byla v polovině února 1990 slavnostně otevřena. Pořadatelé si od toho slibují velmi mnoho. Věřící, že zahájení provozu na jedné z technicky nejnáročnějších světových tratí přileje čerstvého oleje do ohně olympijského nadšení, které v oblasti dějiště ZOH 1992 pomalu ochabuje. Mnozí se zprávy o závatně se zvyšujících nákladech na výstavbu olympijských zařízení. Lidé kritizují gigantické stavby a stěžují si na tajnostkárství, s jakým organizační výbor ZOH 1992 svou činnost obklopuje.

Otevření Russiho olympijské tratě, považované za klenot mezi závodními drahami pro její technické nároky a skutečnost, že velký počet diváků bude moci průběh závodu sledovat po celé trati z nejbližší vzdálenosti, by mělo přinést významný obrat. Většina nespokojenosti pramení z oblasti financí, což se stává již vleklým problémem moderních olympijských her. Původní provizovní rozpočet na hry vzrostl téměř o 19 procent a nyní do-

sahuje čtyř miliard franků. Šíří se obavy, že po odchodu olympioniků zůstanou v areálu draze pořízené gigantické sportovní stavby. Například bobová a sáňkařská dráha v La Plagne, jejichž údržba bude nesmírně nákladná, přičemž využití obou tratí bude po ZOH 1992 minimální, protože ve Francii je jenom 150 závodníků, kteří oficiálně jezdí na bobech. V dobré paměti je případ nedalekého Grenoble, ve kterém bobová dráha postavená pro ZOH 1968 zeje prázdnou.

Výstavba ostatních sportovišť pokračuje s nárůstem před plánem. Velké problémy však vyvolává výstavba rozhlasového a televizního střediska v Moutiers. Ukazuje se, že technické obtíže spojené s přenosem budou daleko komplikovanější než se ukázalo.

-ERB-

Ani tři tituly Havrančikovou neuspokojily

MÍSEČKY NABÍDLY POHODU

Vraťme se do začátku února, kdy Mísečky v Krkonoších poskytl sněhový asyl a kde se mohlo uskutečnit běžecké mistrovství ČSSR. Vzhledem k nepříznivé zimě se museli na Mísečky přestěhovat nejdříve pořadatelé maratónu z Vysokého nad Jizerou a po nich organizátoři další části domácího šampionátu z Elitexu Jablonec. Navzdory ztíženým podmínkám zaslouží oba pořadatelé pochvalu, neboť bez jejich snahy by se těžko celý podnik uskutečnil.

Celková bilance mistrovství republiky vyzněla jednoznačně pro ženy z Tesly Liptovský Hrádok a muže Dukly Liberec. Mezi jednotlivci si vedla nejlépe Alžběta Havrančiková, která se ozdobila třemi tituly, ovšem v závěrečném závodě na 15 km klasicky loňská Královna bílé stopy propadla a 9. místo hodně nabouralo její už od zámořského Světového poháru nahlanou psychickou pohodu. Naopak zřejmě v životní formě zastihl šampionát Zoru Simčákovou. Ještě na začátku sezóny ji mnozí odborníci po výsledcích na mistrovství světa v Lahti zatracovali a místečko v reprezentačním kolektivu si jen horko těžko udržela. Jenže na Mísečkách co závod, to medaile. Ke stříbrnu v maratónu a bronzu ze sprinterské desítky přidala zlato ze závodu štafet. Ovšem nejkrásnější tečku si nechala na závěrečný závod na 15 km klasicky, kde získala ve 27 letech svůj první mistrovský titul.

Naopak ve třech individuálních závodech mužů nikdo nezazářil jako stálice, spíše se projevila vyrovnanost celého kolektivu, kde každý chvíli tahal pilku. Tituly pro sebe získali Nyč, Švanda a Petrásek. Zmínku zaslouží i Vaněk, který sice polovinu sezóny v přípravě musel vynechat pro zranění, přesto získal nečekaně bronzovou medaili.

Ženy 30 km V: Po loňských špatných zkušenostech s neúčastí nejlepších běžců (francouzské turné) našla sportovně technická komise místo dubna výhodnější termín hned začátkem února. Snaha přivést na start všechny nejlepší ale vyzněla jen napůl. Muži s výjimkou nemocného Janouška se sešli v kompletní sestavě, pohled do startovní listiny žen připomínal noty na buben. Ze sedmičlenného reprezentačního kádru se na tři desetikilometrové okruhy vydaly jen Havrančiková, Simčáková a Knížková. Při známé výkonnostní propasti mezi nejlepšími a zbývajícími závodnicemi proto mohl i laik odhadnout konečné pořadí.

Neúčasť ostatních reprezentantek vysvětlil asistent trenéra družstva žen Vladimír Pavlata: „Janoušková nestartuje na doporučení lékařky, Balážová se telefonicky pro nemoc omluvila, Šimůnková má potíže se zánětem dýchacích cest a Pravečková po onemocnění ještě nezačala trénovat.“

Přesla tři „profesionálek“ proti jedenadvaceti statečným amatérkám byla značná. Vítězství však Havran-

číkovou vůbec nepotěžilo. Již po prvním okruhu předběhla všech patnáct závodnic, které se vydaly do stopy v třicetisekundových intervalech před ní a svou osamocenou jízdou na špičce připomínala sdruženáře závodící podle Gundersenovy metody. Téměř dvouminutový náskok před druhou Simčákovou překvapivě Havrančikovou neuklidnil a v cíli místo radosti se na její tváři objevily slzy. „S tímto časem a výkonem bych ve Světovém poháru doběhla až okolo 15. místa. Na celou letošní sezónu jsem se poctivě připravovala, dřina není nikde vidět. Chybí mi rychlost, v takovém tempu bych mohla klidně běžet padesát kilometrů,“ řikala s hořkostí v hlase Havrančiková.

Muži 50 km V: Maratón mužů na rozdíl od závodu žen uspokojil svým průběhem nejnáročnějšího labužníka. Rána v podobě vzpomínky na katastrofální výbuch při maratónu v Lahti před rokem se u nikoho ze čtyř postižených běžců ještě nezahojila. Není divu, vždyť od mistrovství světa běželi všichni znovu teprve první padesátku. Proto se také nikdo z postiženého kvarteta netajil tím, že ho v noci při spaní tlačily chmurné myšlenky na nevysvětlenou finskou krizi. „Domnívám se, že tentokrát krize nikoho nepostihne. Na mistrovství světa se musí maratón běžet od začátku naplno, při domácím mistrovství se bude více taktizovat,“ tvrdil před startem trenér Rázl. Favority viděl v pětiici Nyč, Korunka, Švanda, Benc a Petrásek. Právě Petrásek hýřil optimismem. Když vystupoval na nejdražším parkovišti v Československu (auto 25 Kčs, autobus 50 Kčs) na Mísečkách ze své škodovky, jen na dotaz jak dopadne, lakonicky prohlásil: „Nechtěl bych skončit druhý.“ Přání se Petráskovi vyplnilo, ale poněkud jinak než si představoval. Druhý určitě nebyl, přesněji řečeno, nezapsal se do pořadí vůbec, protože maratónskou pouť ukončil na 32. kilometru. Těsně po vjezdu do čtvrtého okruhu jej předjel Nyč, který vyjžděl o minutu později. Martin se chytl do „cyklistického háku“. Ve sjezdu před zatačkou přibrzdil Nyč holemi a od nich odletěl sněh přímo Petráskovi do očí. Na chvíli přestal vidět a ve velké rychlosti narazil v pádu do stromu. Z ošklivě vyhlížející havárie vyvázl naštěstí „pouze“ s otřesenou mozkou, z tratí jej ale musel odvézt skútr a závod pro něj předčasně skončil.

Nejrychlejší maratón rozběhl Korunka, který měl po 20 km náskok 5 se-

kund před Švandou a třetí Nyč ztrácel 11 sekund. Korunka brzy dostihl Bence, tato dvojice dojela Bečváře, trio dostihlo Vaňka a všichni čtyři dorazili i Teplého. Pětice připomínala vzorně spolupracující družstvo cyklistických stíhačů. Naopak Nyč jezdil osamoceně, do 23. km jej trápily bolesti holenních kostí. Ve druhé polovině problémy ustaly a Nyč připomínal dokonale rozjetou rychlíkovou lokomotivu. Před vjezdem do posledního okruhu vedl před Korunkou o 15 sekund. Na tuto zprávu z úst trenérů Korunka reagoval útokem: odpoutal se od skupiny, po několika kilometrech však sólový pokus vzdal a rovnoměrným tempem jedoucí Nyč svůj náskok ještě zvýšil a vyhrál. K překvapením maratónu lze určitě zařadit 5. místo Čáslavského, jen o příčku za ním skončil nečekaně Vaněk a zmínku zaslouží i veterán bílé stopy Bečvář, jenž dojel na pěkném 8. místě.

Muži 15 km V: Po čtyřdenní přestávce pokračoval domácí šampionát lyžařským sprintem. Bruslařská patnáctka mužů (2X 7,5 km) se vyznačovala dvěma zcela rozdílnými polohami. V prvním okruhu převzal dirigentskou taktovku do svých rukou Nyč, který dával najevo, že si chce na své konto připsat další titul. Nyčovi výborně sekundoval Korunka, který vybíhal se stopy jen o půl minuty dříve. Proto se také pozornost soustředila hlavně na tuto dvojici. V prvním kole ukrojil Nyč z náskoku Korunky pět sekund, na třetí příčce se držel zkušený Švanda. A jen tři sekundy za ním bojovali o nominaci na další sérii Světových pohárů Teplý s Vaňkem. Druhé kolo ale zamíchalo pořadím tak, že nezůstal kámen na kameni. Nyč, Vaněk a Teplý zaplatili daň za náročný maratón a propadli se na zadní pozice, naopak Švanda vystupňoval tempo do vražedných obrátok a jeho útoku stačili pouze Korunka s Bencem, časová ztráta dalších běžců byla již značná.

Ženy 10 km V: Na desetikilometrové trati žen prokázala Havrančiková, že je stále nejlepší čs. bruslařkou. Již na druhém kilometru vedla o tři sekundy před trojicí Bucharová, Simčáková a Knížková a svůj náskok postupně zvyšovala. O jejím vítězství nebylo pochyb, skvělý výsledek však dosáhla Knížková, kterou již opustila zdravotní indispozice z maratónu. Do cíle dobruslila s lehkostí, což dokumentuje i ztráta pouhých 14,4 sekundy za Havrančikovou. Rovněž Simčáková potvrdila, že ji mistrovství zastihlo ve výrazné pohodě, což se naopak nedá říci o Janouškové, která měla zřejmě první vrchol výkonnosti při závodech Světového poháru v USA a v Kanadě. Na Mísečkách jen svou formu po onemocnění a přestávce hledala. Což je také jedno z vysvětlení, proč se Janoušková

dělila o čtvrtou příčku s Balážovou, která je hlavně klasičkou. Z juniorek se výborně uvedla Mihoková z Liptovského Hrádku. Po závodě však Havrančíková zdaleka nebyla se svým výkonem spokojena a neuklidnilo ji ani přesvědčení oddílového trenéra Michalíka, že by s tímto výkonem určitě obstála v první pěti Světového poháru. Naopak došlo ke slovní roztržce, která zřejmě definitivně ukončila společnou cestu této dvojice.

Muži 3X10 km V: Dynamický náboj dávala ještě před startem závodu štafeta vzpomínka na loňské drama v Lahti, kdy dokázal Korunka vynikajícím finišem zajistit pro Československo bronzovou medaili. A rozložení obou trojic liberecké Dukly slibovalo napínavý souboj. V první trojici zůstali ze sestavy z mistrovství světa Švanda a Korunka, které doplnil Benc, ve druhé trojici byli naopak držitelé bronzů Nyč a Petrásek a k nim přibyl Teplý. A mezi oběma družstvy se již v předvečer startu utvořilo napětí kolem bojových plánů, které se nesměl nikdo z protějšího tábora vyzvědet.

Jenže do taktických plánů zasáhl hned na prvním úseku novoměstský Nečas, s nímž nikdo dopředu nepočítal. Už proto, že v předcházejícím běhu na 15 km skončil až na 27. místě se ztrátou 3:10,2. Nečas měl velkou výhodu v rychlých lyžích, které mu dokonale připravil bývalý novoměstský závodník František Šimon, jenž má ve své úspěšné sbírce dokonce 12 titulů mistra republiky. V mazačské alchymii se Šimon doslova vyžívá a pokud mu jeho volba vyjde, tak mají jeho svěřenci k dobru hned od startu velký náskok. Však také Švanda po prvním úseku jen mohl konstatovat: „Nečas si s námi dělal co chtěl, lyže mu jely výborně. Někde nám odskočil až o padesát metrů a

my jej s Teplým jen obtížně dojžděli.“

Komentář je třeba doplnit i tím, že sníh byl pomalý a ve stopě se naopak objevoval led. Jako první předávali Švanda s Nečasem, deseti-sekundovou ztrátu měl Teplý. O výsledku rozhodl na druhém úseku Pavel Benc, který dosáhl absolutně nejrychlejší čas 24:42,7 a třetí člen družstva Korunka už neměl na trati starosti. Pod hranici 25 minut se dostali kromě Bence na svých úsecích jen Petrásek (24:55,5) a Petruch (ČH Strbské Pleso — 24:56,6).

Ženy 3X5 km V: V závodě žen na 3X5 km sliboval napětí hlavně první úsek. Štafetu obhájkyní titulu z Liptovského Hrádku rozbíhala Simčáková a její souboj s Janouškovou (ČH Strbské Pleso) měl přinést hlavní vrchol závodu. Z plánů však sešlo velice záhy. Zhruba na 2. km chtěla Janoušková předjet Simčákovou, vyskočila ze stopy, na pomalém sněhu jí ale záměr nevyšel. A když se vracela zpět do vyježděných kolejí, tak po kolízi s Vondrovou zlomila hůl. Dostala sice náhradní od Lisičana, která ale byla značně delší, než na kterou je Janoušková zvyklá. „Motorová myška“, jak nazývají Simčákovou kolegyně z reprezentace, ale byla už dávno pryč. Navíc získala takový náskok, že položila svým výkonem důležitý základní kámen k obhajobě titulu. O výborné formě Simčákové svědčí i to, že dosáhla už na prvním úseku absolutně nejrychlejší čas z celého závodu 14:22,4. Ze souboje o druhou příčku vyšlo vítězná družstvo pořadajícího Elitexu Jablonec.

Ženy 10 km K: Doslova s úsměvem na rtech si doběhla pro svůj první titul v běhu na 15 km klasičky Zora Simčáková. Na trať vyběhala jen s půlminutovým zpožděním na obhájkyni loňského prvenství Havrančíkovou. V sobotu pořadatelé notně vy-

frézovali stopu pro klasiku, během nedělního rána připadl nový sníh a ze závodu se stala mazací loterie. Ještě v průběhu prvního okruhu předběhla Simčáková, kterou zastihl závod ve vynikající formě, Havrančíkovou. Ovšem po prvním ze dvou 7,5 km dlouhých okruhů vedla závod Janoušková o tři sekundy před Simčákovou. Zmínku zaslouží skutečnost, že za jediný kilometr (6,5—7,5) stáhla Simčáková náskok Janouškové o plných 12 sekund. A i když byla Janoušková jtko jediná z čs. běžkyň letos úspěšná ve Světovém poháru, svého prvního mistrovského titulu se zatím na Mísečkách nedočkala. Ve druhém okruhu ztratilo její tempo hodně z původních obrátek a musela se spokojit pouze s druhým místem. Hned po doběhnutí do cíle 27letá Zora Simčáková zářila štěstím a úsměvy a tímto svým pojevem vrátila ženskému běžeckému lyžování půvab a eleganci. „V posledním kilometru jsem byla už klidná, protože jsem věděla, že vedu nad Janouškovou o 12 sekund. A protože mě nepotkala krize, tak jsem takový náskok nemohla ztratit. Že mám ze svého prvního titulu radost, snad ani nemusím zdůrazňovat. Stačí připomenout, že jsem před sezónou byla v reprezentativním družstvu na odpis,“ vysvětlovala svou radost Simčáková. S jejím pocitem štěstí ostře kontrastovala hořkost z porážky, kterou prožívala Havrančíková, jež doběhla až na 9. místě. Přestože na Mísečkách zakrouhlila svou sbírku individuálních titulů na rovnou desítku a předstihla již Květu Jeriovou (9 titulů) spokojena Havrančíková zdaleka nebyla. Ne proto, že se mohla ještě více přiblížit rekordmance v zisku domácích titulů Blance Paulů, která vystoupila na nejvyšší stupeň patnáctkrát, ale spíše z dojmu nad svou jízdou, jež postřádala loňskou lehkost.

Muži 30 km K: Klasičká třičítkka mužů přinesla hodně úskalí i překvapení. O první nečekanou zprávu, která šokovala trenéry z ČH Strbské Pleso, se postaral Buchta. Obhajoval loňský titul z Harrachova, jenže již na 11. km musel vzdát pro bolesti v zádech. Nic dobrého také na 14. km u trenéra Rázla nevěstili Švandův stručný komentář: „Nejede mi to, lyže mám namrzlé.“ To už ztrácel Švanda na vedoucího Petráska 1:20 a o kilometr dále při průjezdu do dalšího kola vzdal. (Zlí jazykové ho podezírali, že odstoupil proto, aby sebral poslední podpisy od zbývajících běžkyň pod prohlášení o nedůvěře předsednictvu lyžařského svazu.) Celý závod na 30 km se odehrával od samého začátku pod režijní taktovkou Petráska. Z pádu před osmi dny a otřesu mozku se rychle zotavil. Ve druhé polovině závodu již dokonce přselo a právě v těchto chvílích Petrásek ukázal, že má nejvíce sil i potřebné morálky. Překvapením je druhé místo Jebavého i třetí příčka novoměstského Vaňka, který navzdory tréninkovému výpadku v letní části přípravy navázal na dobrý výkon z maratónu.

Zora Simčáková získala ve svých 27 letech první titul mistryně ČSSR v běhu na 15 km K.
Snímek Josef Procházka

JIRÍ POŠVÁŘ

Žádná revoluce - trvalý vývoj!

Často diskutovanou otázkou na loňském veletrhu sportovních potřeb ISPO bylo, jaké novinky se objevily v oblasti bezpečnostních lyžařských vázání a jaké jsou předpoklady dalšího vývoje. Hlavní pozornost předních výrobců vázání je i nadále upřena na zdokonalování a rozšiřování bezpečnostních funkcí známých systémů „špička—pata“. Nedávno ještě intenzivně propagované integrované systémy „bota—vázání“ jsou, jak se zdá, zcela na ústupu, neboť některé jejich přednosti zdaleka nevyvážily nevýhody. Stejně tak — a to i přes poměrně příznivé výsledky laboratorních testů v mnichovském TÜV — není zcela jasno kolem vázání Ess v. a. e. (dnes již Atomic v. a. r. — pan Rohrmoser firmu Ess koupil). Dobře vedená reklama zvýšila v poslední době odbyt tohoto vázání asi na 50 tisíc kompletů ročně, ve srovnání s pěti giganty je to však počet zcela zanedbatelný a nesnese srovnání ani s objemem licenční výroby vázání Marker v ČSSR. V sezóně 1988—1989 v Evropském poháru jezdilo na vázání Ess asi 8 % mužů a 2 % žen. Od Atomicu odešel k lyžím Dynastar také Marc Girardelli a tvrdí se, že jedním z důvodů bylo právě „povinné“ používání vázání Ess.

Na rozhraní mezi lyží a vázání patří obrazně i doslova tlumič Derbyflex, což je asi 50 cm dlouhá a 8 mm silná deska z hliníkové slitiny a elastomeru, montovaná mezi lyží a vázáním. Testy prováděné v minulém roce technikou v Lausanne prokázaly příznivý účinek Derbyflexu na jízdni komfort i na přesnější ovládání lyží. Vynálezce pan Bettosini vyhrál i spor s komisí výzbroje a výstroje FIS, která zpočátku používání Derbyflexu

zakázala, na Derbyflexu jezdí již kolem 35 % předních jezdců-mužů (u žen je procento podstatně nižší; že by sjezdářské dámy byly konzervativnější než jejich kolegové?), na překážku masového rozšíření však zřejmě bude poměrně vysoká cena Derbyflexu, která je na úrovni ceny dobrého bezpečnostního vázání.

ATOMIC

Kromě nového designu a širšího nasazení konstrukčních plastů není v konstrukci vázání žádná změna. Vyrobí se 7 modelů pod původní značkou Ess a 3 modely se značkou Atomic. — Zároveň Atomic staví nový závod pro výrobu vázání. Pro tuto sezónu se počítá celkem se 150 tisíci kompletů.

GEZE

Kolekce vázání Geze měla pro sezónu 1989—1990 10 modelů, z toho 3 pro děti a mládež. Vyznačuje se na špičce tzv. **Auto Control System** automatikou, což je výklopný držák podešve, který jednak zaručuje samočinné přizpůsobení vázání botě normalizovaných rozměrů, jednak reaguje při kombinovaných pádech rotačních a dozadu a při pádech dozadu. Osvědčená patní automatika **Cam Step** se vyznačuje vysokou pružností a tlumícím účinkem, jednak možností přesného nastavení díky mikrometrickému šroubu.

LOOK

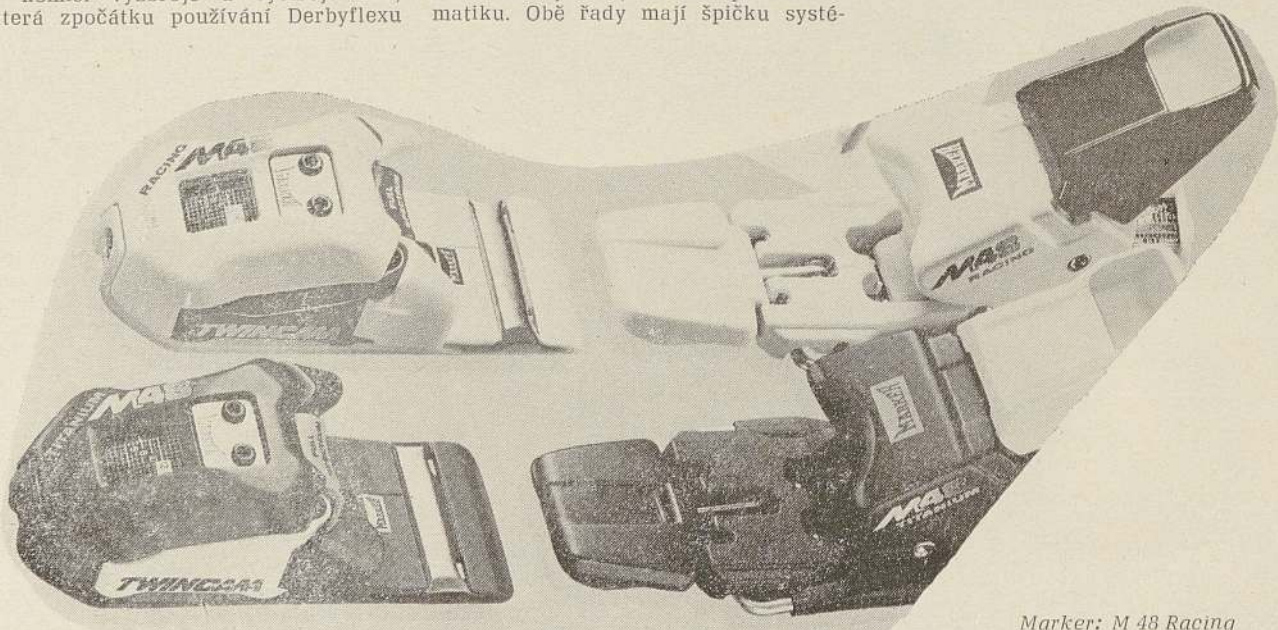
Francouzský výrobce měl v kolekci 1989—1990 již tradičně dvě řady — **Z** má otočný talíř, **GX** nášlapnou automatiku. Obě řady mají špičku systé-

BEZPEČNOSTNÍ VÁZÁNÍ

mu **3 D**. Překonstruovaná špička **3 D** s vypínáním do stran i nahoru zaručuje bezpečnou jízdu. Výškové přestavení a vystředění boty je automatické. Modely řady **Z** jsou na patě vybaveny otočným talířem s bezpečnostním upínačem, jehož výhodou je vysoká pružnost a možnost přesného nastavení. Patní automatika, kterou jsou vybaveny modely řady **GX**, zaručuje pohodlné nastupování i vystupování z vázání a dobré tlumení. Modely obou řad s vyšším rozsahem vypínacích sil jsou zhotoveny z hliníkové slitiny, méně namáhané modely z plastu Delrin.

MARKER

Firma představila nově vyvinutou špičku **Full Spectrum Twincam**, která je dalším vývojovým stupněm špičky Twincam, známé a vyráběné i v ČSSR. Touto špičkou, která umožňuje vypnutí nejen do stran, ale i nahoru, bylo vybaveno 6 modelů kolekce 1989 až 1990. Špička Twincam má mechanicky oddělenou funkci elasticity a funkci vypínání. Držák podešve, ocelová „kluzná podlážka“ i bota se vychylují ve směru působící síly. Pokud stranová síla trvá i na konci elastické dráhy, uvolní se křídélko přidržující botu a dojde k bezpečnostnímu vypnutí. Špička Full Spectrum Twincam má uprostřed držáku podešve tlačítko, které při vertikálním pohybu boty (tj. při pádu dozadu) otevírá obě křídélka současně v jakémkoliv poloze držáku. Pro spolehlivou funkci bylo nutno změnit úhel úkosu a překonstruovat patní automatiku. Nově vyvinutý systém **Vertical Energy Control** je řešen tak, aby jednak zajišťoval potřebné předpětí, jednak v závislosti na velikosti nastavené vypínací síly umožňoval posun boty dozadu, čímž se do funkce uvede systém vertikálního vypínání.

Marker: M 48 Racing
a M 48 Titanium

Předpětí se u těchto patních automatik nenastavuje na zvláštní stupnici, ale seřizovací šroub se staví na úroveň zadní stěny tělesa vázání. Těleso integrované brzdy se pohybuje současně s patní automatikou, takže na styku boty a šlapátka brzdy nedochází ke tření. Upevňovací šrouby mají u špičky stejné rozteče, ale u paty došlo ke změně. Nové vázání nelze tedy na staré, již vrtané lyže, namontovat přímo, je nutno vrtat nové otvory, což vzhledem k malé vzdálenosti starých a nových otvorů nedoporučujeme.

SALOMON

Technická zdokonalení, která známe již z dřívějších u závodních vázání Salomon, jako je systém **Multicontrol**, reagující na vertikální pohyb špičky boty nahoru naklápěním hlavy vázání a dolů prostřednictvím servoventilu, který je součástí kluzné podložky, a systém **Powerelay**, pákové zařízení přenášející sílu ze špičky vázání na pružinu, kratší a tužší než

dříve, s vysokou schopností pohlcovat nárazy a přitom přesně přenášet řídicí impulsy na lyži, se v kolekci 1989 až 1990 používají i v řadách **Sport** a **Freizeit**. Účelně je vyřešena i odnímatelná brzda usnadňující údržbu lyží. Design a barvy jsou sladěny s botami Salomon.

TYROLIA

Rakouský výrobce Tyrolia vystupoval do sezóny 1989–1990 se systémem **Free Flex** (Volný ohyb). Současně zůstává ve vázání zabudován systém **Total Diagonal**, jakož i komfortní nastupování a vystupování z vázání.

S Free Flexem přináší Tyrolia technické řešení, jak minimalizovat vliv vázání a boty na konstrukčně zadanou charakteristiku průhybu lyže. U běžných vázání dochází k tomu, že střední část lyže (zhruba mezi upevňovacími šrouby špičky a paty) je při průhybu jakoby „vytuzena ve srovnání s průhybem lyže bez vázání“. To má samozřejmě vliv na chování

lyže v oblouku (zejména řezaném), při projíždění terénních nerovností atd. Modely vázání s Free Flexem mají mezi špičkou a patou vázání vyrovnávací kovovou planžetu, po které se pata vázání v předozadním směru volně posouvá. Tím se vyztužení lyže při průhybu značně odstraňuje a lyže si zachovává vlastnosti určené výrobcem. Navíc má Free Flex ještě důležitý bezpečnostní aspekt. U řady systémů vázání vyztužení v průhybu také zvýšení tlaku boty do bezpečnostní špičky a tím nekontrolovatelné zvýšení vypínací síly. Free Flex zachovává nastavenou hodnotu vypínací síly špičky i při průhybu.

Ke změně došlo i v konstrukci špičky, kde mechanismus označovaný jako **Power Diagonal System** otevírá při vertikálním pohybu špičky boty čelisti vázání a umožňuje vypnutí. Kluzná podložka je u řady 500 integrovaná, brzda není odnímatelná, předpětí se nastavuje tlačítkem na patě. Špička se montuje stejně, ale pata má odlišné montážní otvory.

Ing. JAN SEIDL

Prečo nebola Jasná?

20. februára vyšiel v Bratislavskej Pravde článok Antona Zerera Svetový nesvetovo? Prinášame z neho úryvok zapodievajúcí sa problémom, prečo sa neuskutočnili preteky Svetového pohára v Jasnej, ktoré sa mali konať 3. a 4. marca.

Po dosť náročnej a nevydarenej kandidatúre Jasnej na majstrovstvá sveta v zjazdovom lyžovaní, ktorá ľudí, čo ju propagovali, vyčerpala, došlo k akémusi ochabnutiu aktivity. Pomerne skoro sa objavili náznamy možného odskočenia — akiste si spomínate na kľučkovanie začiatkom januára, keď sa verejnosť dozvedela, že Svetový pohár sa neuskutoční, lebo nie je finančne dostatočne krytý. No tieto obavy sa pomerne rýchlo zažehnali. Zakrátko či zároveň vyvstali snehové. Isteže, situácia nie je jednoduchá. Zjazdovky v Jasnej zhltnú dosť snehu. Uvažovalo sa, že v krajnom prípade sa bude sneh vyrábať pri Liptovskej Mare a dovážať. Pravda, pomerne vysoké teploty vylúčili túto možnosť. V týchto dňoch je však už aj na svahoch Chopka istý snehový podklad, ktorý by sa pri dobrej vôli a maximálnom úsilí zrejme dal využiť aspoň na postavenie slalomovej trate. Veď na viacerých alpských i nealpských zimných strediskách sa ocitli ešte v horšej situácii („vyrobili“ preteky doslova na zelenej lúke), než sa v týchto dňoch nachádza Jasná a Svetový pohár usporiadali. Nepripomína vám to útek z neľahkého boja (čo nebýval liptácky zvyk)? Problém totiž, zdá sa, už neväzí v snehu...

Na túto pasáž nám zareagoval ing. Dušan Holý, CSc., následujúcim článkom, z ktorého vyberame:

Nie som členom organizačného výboru, ale neseriózna informácia o dôvodoch tohto rozhodnutia sa ma dotkla ako dlhoročného obyvateľa Jasnej. Nakoľko viac ako 16 rokov som pracoval na HS - Stredisko lavínovej prevencie v Jasnej, s pracovným zameraním na sledovanie meteorologických podmienok v jednotlivých horských oblastiach na Slovensku, predovšetkým v oblasti Chopku, môžem zodpovedne posúdiť ako momentálny stav snehovej pokrývky na severných svahoch Chopka, tak aj možnosť úpravy zjazdových tratí pre vrcholové preteky.

Považujem za potrebné uviesť predovšetkým nasledovné faktické údaje: Priemerná februárová výška snehovej pokrývky zistená na základe meraní za posledných 15 rokov dosahuje v Jasnej 64 cm. K dnešnému dňu, teda k 20. 2. 1990, priemerná výška snehovej pokrývky dosahuje v uvedenej lokalite len 8 cm. Priemerná maximálna výška snehovej pokrývky za posledných 15 rokov predstavuje 83 cm (s absolútnym maximom 117 cm vo februári 1977). Maximálna výška za tohtoročný február bola evidovaná dňa 16. 2. 1990 a to 29 cm. V dlhoročnom priemere počet dní s výškou snehovej pokrývky viac ako 20 cm dosahuje vo februári 28 dní, v tohtoročnom februári sú to doteraz len 3 dni. Počet dní s trvalou snehovou pokrývkou dosahuje v priemere za február taktiež 28 dní, tento rok od 9. 2. sme evidovali v oblasti Jasnej nesúvislú snehovú pokrývku. V súvislosti s uvedenými faktami o nedostatku snehu, aj neodborníkoví musí byť samozrejme, že prípadné následné intenzívnejšie sneženie nemôže v krátkej dobe vylepšiť podmienky pre usporiadanie vrcholových pretekov. Sneženie bez dostatočného podkladu starého snehu sa nedá ani s najvyšším vypätím síl, ani použitím mechanizmov dostatočne spevniť a upraviť, pri čom nepomôže ani prípadné navesenie umelého snehu. Uvedené konštatovanie by malo stačiť na vyvrátenie neodborného tvrdenia v uvedenom článku.

Píše sa: „Problém zdá sa už neväziť iba v snehu,“ a autor obviňuje organizátorov pre údajné „ochabnutie“ aktivity. Pýtam sa, či by si autor dovolil tvrdiť, že ak v mnohých alpských renomovaných strediskách sa pre nedostatok snehu v tomto roku neuskutočnili preteky Svetového pohára, sa jednalo tiež o „ochabnutie aktivity“ organizátorov.

Bol by som rád, keby pisateľ článku súčasne uviedol tie mená z „odborných kruhov v lyžiarskej rodine, ktoré prenasledujú isté pochybnosti o tom, či Svetový pohár mal byť odvolaný, alebo nie.“

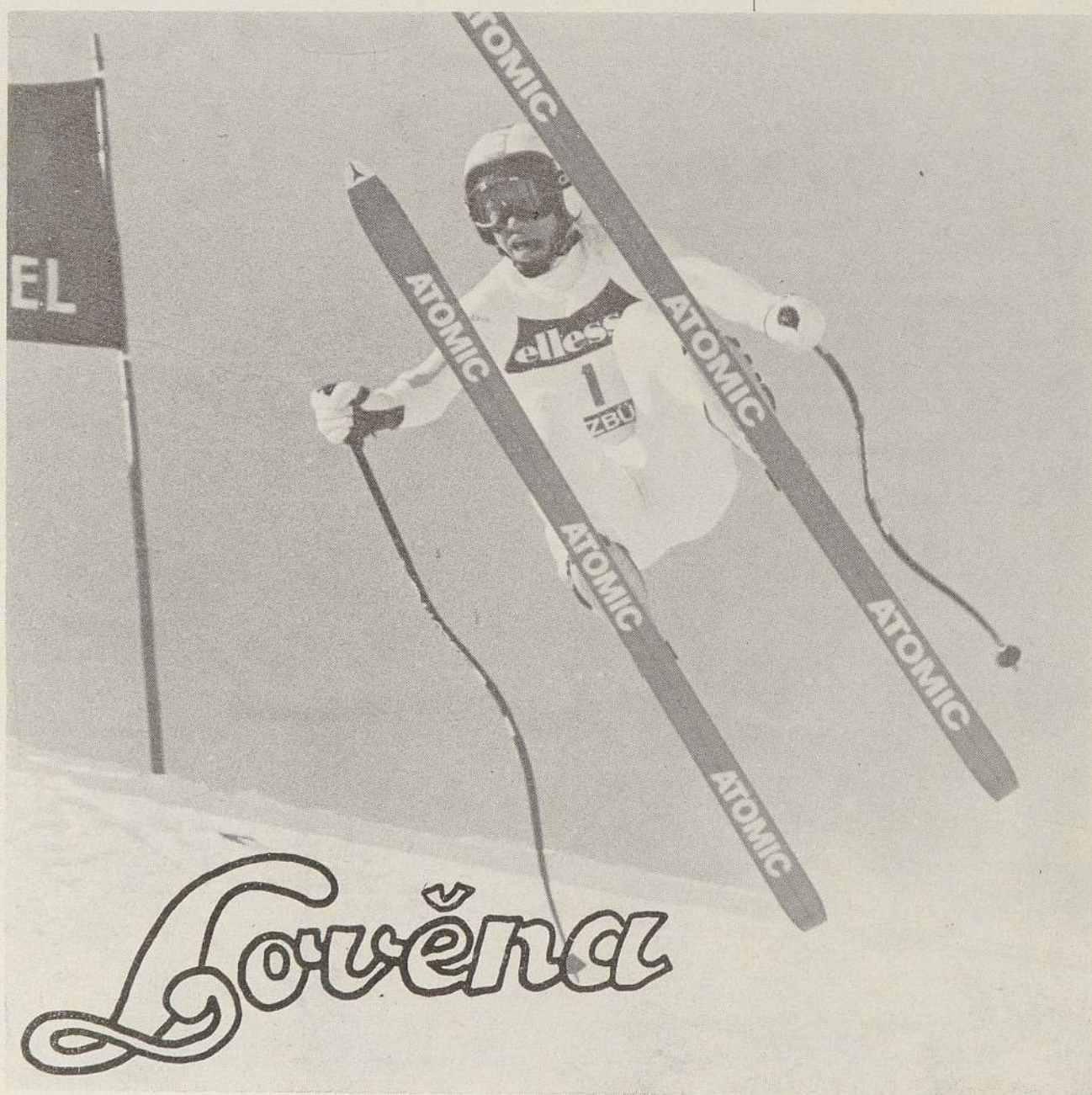
Lověna

upozorňuje

všechny milovníky lyžování na zlepšení svých služeb, broušení hran a skluznic lyží na nejmodernějším zařízení rakouské firmy WINTERSTEIGER, které provádí v termínu 24 hodin! Veškeré další opravy na všech druzích zahraničních lyží provádí celoročně za použití zahraničních materiálů a technologií.

Uvedené služby
nabízí a provádí:

Výrobní družstvo Lověna
opravy sportovních potřeb
Karolíny Světlé 10
110 00 Praha 1

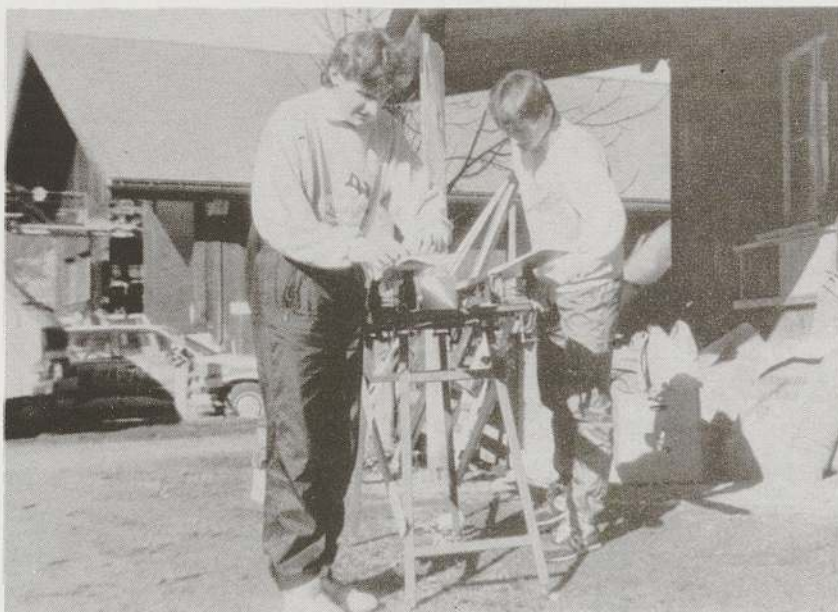
Bojové podmínky

měli naši skokani na závodech Světového poháru ve švýcarském Gstaadu. Tamní můstek se nachází hned vedle hospodářského stavení, po jehož dvoře se prochází (horní snímek) naše trenérská dvojice Rudolf Höhn (vpravo) a Ján Táncoš. Žádná samostatná buňka pro každou výpravu! Lyžaři si mazali lyže na tomtéž dvorku, vedle svého mikrobusu. Vlevo Ladislav Dluhoš s Františkem Ježem. Dolní snímek představuje ještě jednou Dluhoše, tentokrát v erárních „lennonkách“. Proč erárních? Protože tyto brýle à la John Lennon patří všem a kolují od jednoho závodníka k druhému. — Ještě poznámka ke sněhu: V širém dalekém okolí nebyl. Na můstek ho však pořadatelé navezli v dostatečném množství, takže se závody přece jenom mohly uskutečnit a František Jež mohl na Světovém poháru v Gstaadu vyhrát. A vyhrál!

Snímky: dr. Jaroslav Šikola

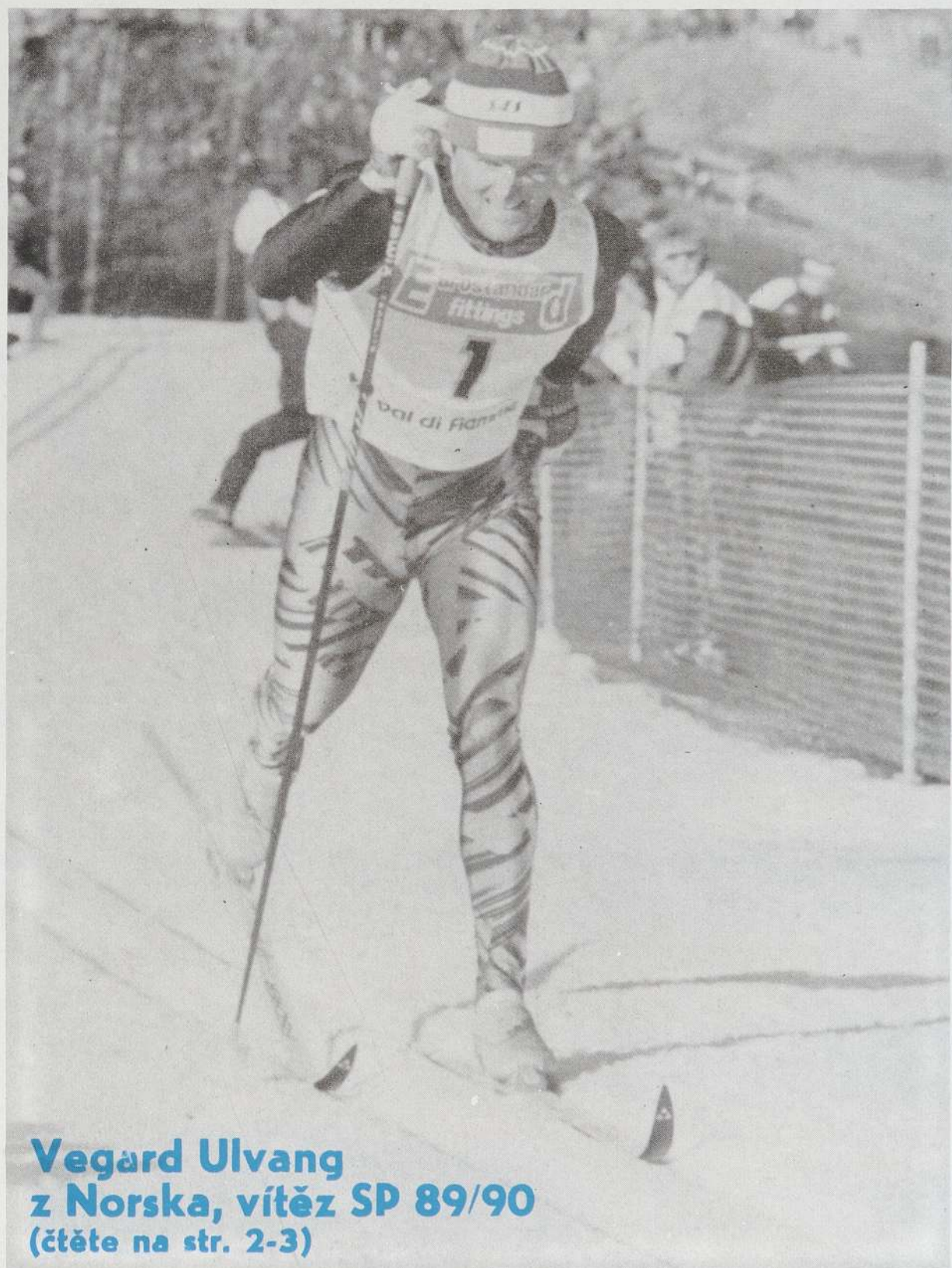

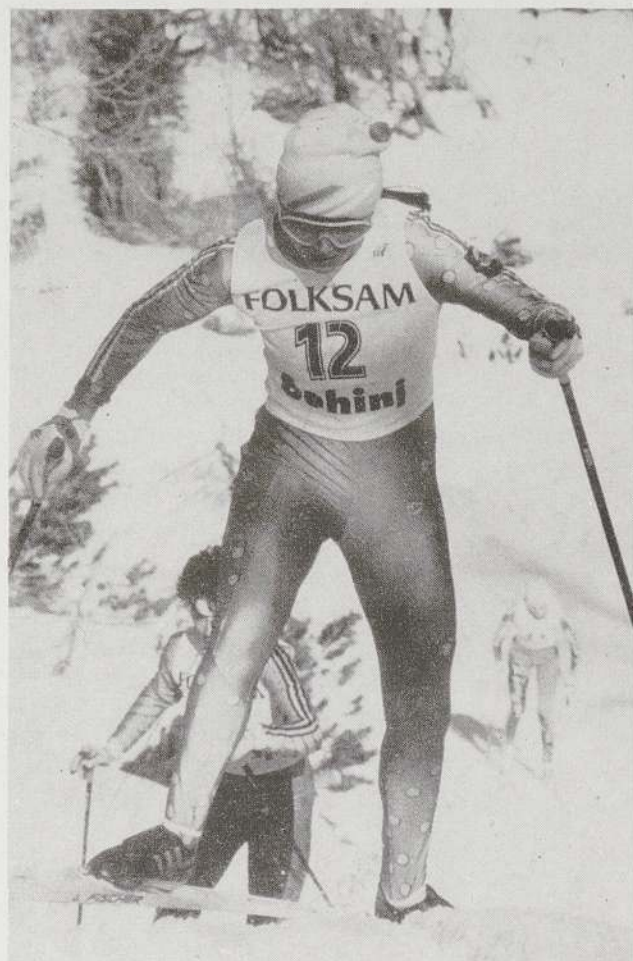
Klaus Sulzenbacher
(Rakousko)
vítěz SP v Tatrách

Vegard Ulvang
z Norska, vítěz SP 89/90
(čtěte na str. 2-3)

Tři královny

Představujeme vám tři závodnice, kterým se nejlépe dařilo na Světovém poháru 1989—1990. Na prvním místě skončila Sovětká Larisa Lazutinová (nahore vlevo), na druhém její krajanka Jelena Vjalbeová (vpravo) a na třetím skončila Norka Trude Dybendahlová. Všechny tři „královny bílé stopy“ vyfotil Jiří Pošvár na závodech SP v jugoslávské Bohinji.

ČTĚTE:

SP ve Val di Fiemme	2
Zpráva rehabilitační komise	4
Padesátý Kitzbühel	6-7
SP (závěrečné výsledky)	9-11
Koasalauf	12
Marjo Matikainenová (profil)	16

PŘIPRAVUJEME:

MSJ klasiků a sjezdařů — návštěva z Kanady — závěrečné přehledy SP — terminovka na trávě — starosti multimilionářky — víkend v Rakousku

NA TITULU: S neobvyklým startovním číslem 1 je na trati ve Val di Fiemme vítěz letošního SP Nor Ulvang. Snímek Jiří Pošbár. Autorem snímku NA ZADNÍ STRANĚ OBÁLKY je Jaroslav Trousil.

Uzávěrka tohoto čísla:

2. dubna 1990

Bitva o Ještěd

V době, kdy tento příspěvek vychází, bitva o Ještěd zřejmě ještě nebude vyhraná. A ještě nějakou dobu potrvá než se tak stane.

Kolik slov již bylo vyřčeno o tom, že Liberec by mohl jeho polohu závidět lyžaři většiny našich měst. Stotisícový kolos je sevřen mezi Jizerské hory a Ještědský hřeben. A oba lyžařské terény jsou dostupné tramvají.

Jenže léta již zimní středisko Ještěd nesplňuje požadavky lyžařské veřejnosti na úrovni, jíž by svou polohou a parametry bylo schopno. Mezi nejvíce kritizované jevy patří nedostatečná úprava svahů, otázka jejich plného využití, problémy s vleky, chybějící umělé osvětlení a v poslední době diskuse kolem využití slalomového svahu.

Zejména ten se stal předmětem sváru. V posledních letech neupravovaný nebyl zrovna ideálním terénem ani pro vyspělejší lyžaře. Plně snad uspokojoval jen milovníky náročného lyžování v bouřích, jejichž rozměry a parametry na prudkém svahu byly úctyhodné. TJ Ještěd, provozovatel střediska, nemá vhodné strojní vybavení a léta marně usluje o jeho modernizaci. Se stávající technikou nebyl schopen slalomový svah kvalitně upravovat.

Proto se zrodila myšlenka vybudovat na novém místě lyžařskou trať jinou a v souladu s požadavky ochránců přírody původní slalomový svah zalesnit. Bouřlivě se o všem diskutovalo s desítkami hlasů pro a proti, s argumenty méně či více závažnými. Poslední rozhodnutí zní: ustoupit od zalesňování svahu, pracně vybudovaného úsilím stovek brigádníků a využívat jej k lyžování. Jen tak bude možné využít i plné kapacity nově instalovaného vleku na Černý vrch.

Otázka výstavby další sjezdové trati (začalo se již s odlesňováním), vhodnosti jejich parametrů, zabezpečení vhodné mechanizace na úpravu svahů, možnosti využívat v širším měřítku tratě č. 2, zatím z převážné většiny využívané sportovními lyžaři, další modernizace vleků atd. přijdou na pořad dne co nejdříve.

Výraz co nejdříve je nutné podtrhnout. Ještěd by totiž mohl sloužit nejen lyžařům z nejbližšího okolí. Ale po vybudování systému na výrobu umělého sněhu a umělého osvětlení některých svahů by se přímo nabízel k využívání i ve večerních hodinách. A již dnes má Liberec výborné silniční spojení s Prahou, odkud by nebylo problém si přijet kdykoliv zalyžovat. Nově instalované servisní buňky (i věž rozhodčích) se pak přímo nabízejí jako sociální i ubytovací a občerstvovací zázemí lyžařského areálu.

Rečeno mluvou dnešního slovníku: v ještědském areálu leží zakopána zlatá hřivna (pokud se k nám vrátí normální zimy). Lidí, schopných vykopat ji, není určitě málo. Všichni by se však měli dohodnout a shodnout na jednotné koncepci, vhodné a výhodné pro všechny. Především pro lyžařskou veřejnost.

JIŘÍ KOTLAND

Lyžařství

Ročník 76

Číslo 5

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Šéfredaktor tělovýchovných časopisů a vedoucí redaktor Ing. Alexandr Žurman. Redaktor časopisu Michael Lohnský. Grafická úprava Zdeněk Köhler. Redakční rada: J. Trousil, předseda, Ing. P. Borský, PhDr. T. Broda, CSc., P. Bušta, P. Honzl, PaedDr. A. Horáček, A. Jedlička, Ing. J. Jech, CSc., J. Kotland, JUDr. O. Kulhánek, J. Lánský, M. Lohnský, PaedDr. J. Maršík, J. Máša, Z. Paulů, PhDr. J. Potměšil, CSc., P. Zelenka. Redakce: Klimentská 1, 115 88 Praha 1, telefon 231 37 81. Vychází jednou za měsíc. Vytiskla Stráž, tiskařské závody, s. p., nám. Družby 7, 360 32 Karlovy Vary. Cena 4 Kčs. Rozšiřuje PNS. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá administrace PNS a doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS - ústřední expedice a dovoz tisku Praha, závod 01, administrace vývozu tisku, Kafkova 19, 160 00 Praha 6. Neobjednané příspěvky se nevracejí.

ISSN - 0323 - 1445

Šťastná třináctka

Juniorské mistrovství světa — v pořadí už třinácté — bylo pro nás zvlášť šťastné:

Ve francouzském Le Seisies získal JIŘÍ KVAPIL (na 10 km K) naši první běžecou zlatou medaili v historii šampionátu. IVETA ZELINGEROVÁ a SOŇA MIHOKOVÁ připojily dvakrát stříbro (5 km K, resp. 15 km V).

Ve skokanské a sruženářské části mistrovství, která se konala na Štrbském Plese, si naši mladí borci vedli neméně úspěšně. TOMÁŠ RASZKA získal (na středním můstku) bronz a družstvo sruženářů (KUČERA, HRADIL, SOLDÁT) vybojovalo stříbro.

Podrobné výsledky, zpravodajství a komentáře přineseme v příštím čísle časopisu Lyžařství. Zajistěte si u svých prodejců!

Prozatímní výkonný výbor Čs. svazu lyžařů děkuje za velmi dobré výkony závodníkům na juniorském mistrovství světa v klasičských disciplínách v Les Seisies a na Štrbském Plese. Zároveň vyslovuje poděkování pořadatelům ve Vysokých Tatrách za uspořádání skokanské a sruženářské části tohoto mistrovství. Přes minimální časovou lhůtu organizace mistrovských soutěží byla na vynikající úrovni.

Val di Fiemme:

Generálka na MS 1991

V ostrém žaru paprsků horského italského slunce se topila koncem února běžecká část prověrky na mistrovství světa v klasickém lyžování 1991. Právě skončená zima zaskočila svým teplým průběhem hodně pořadatelů lyžařských závodů, na Italy ve Val di Fiemme ale počasí nevyzrálo. I když v celém údolí Lago di Tesseru, kde jsou v nadmořské výšce kolem 900 m situovány tratě, nebylo od začátku ledna po sněhu ani stopy a každý věřil, že pořadatel přeloží závody do výše položených oblastí.

BOJ SE SNĚHEM: Italové si ale předsevzali, že do puntíku splní to, co slíbili novinářům i všem zahraničním výpravám na mistrovství světa v Lahti: Světové poháry běžců, sdruženářů a skokanů uspořádali v areálu, kde se bude za rok bojovat o medaile mistrů světa. Nastříkat skokanské můstky umělým sněhem není v závěru dvacátého století práce jen už tak velký problém, většinu letošních závodů Světového poháru skokanů podstoupili právě na takto upravených sportovištích. Ovšem navězt pětikilometrový běžecký okruh v místech, kde není ani sněhový poprašek, připadá trochu jako šílenství. Vyzrát na přírodu se snažili pořadatelé Zlaté lyže, jejich pokus nevyšel.

Italové ale mohli vstoupit do boje na rozdíl od Nového Města nejen lépe technicky vybaveni, ale i s lepšími zásobami sněhu ve vysokohorských oblastech. Teprve tři dny před závodem na 10 km žen začali na vytyčený okruh navážet sněh. Jen v oblasti Trentina, kterou domorodci hrdě nazývají „sněhovou planetou“ a jež velikostí připomíná Moravu, je 1100 sněhových děl. Většinu z nich vlastní soukromníci. Převážně hoteliéři, kteří si upravují sjezdovky umělým sněhem, aby jim prodloužil sezónu a tím i zvýšil zisky. Při letošním teplém zimě však většina z těchto děl zahálela.

Při úpravě běžeckých tratí naváželi pořadatelé sněh od pěti zásobníků sněhových děl, které pracovaly celou noc. A více než polovinu sněhu dovážely velké nákladní kamióny nepřetržitě z vysokohorské oblasti Passo Rolle vzdálené 25 km od místa startu. Jejich počínání v mnohém připomínalo práci Sisyfa ze starořeckých bájí, který byl odsouzen k tomu, aby tlačil obrovský balvan na vrchol kopce, který spadl dolů a on musel tlačit znovu. Podoba s pořadatelé ve Val di Fiemme byla v tom, že během dne na ostrém slunci sněh roztál a navečer a v noci pořadatelé naváželi sněh nanovo.

MODERNÍ TRATĚ: Samotný profil jednotlivých okruhů je velmi náročný, běžec si v průběhu závodu ani na chvíli neodpočine. Ostré výběhy střídají krátké sjezdy. „Hned na první pohled je patrné, že tratě ve Val di Fiemme splňují všechny moderní požadavky. Italové plně pochopili, kterým směrem se vyvíjí běh na lyžích. Musíme si v tomto směru vzít příklad, neboť naše tratě pro Světový pohár v Novém Městě i na Štrbském Plese jsou profilově zastaralé a žádají

přebudování,“ poznamenal ing. Ladislav Slonek, který je technickým delegátem FIS a našim odborníkem na výstavbu běžeckých okruhů.

Pro diváka mají tratě příštího mistrovství světa velkou výhodu v maximální přehlednosti. Většina úseků vede po loukách a budovatelé se snažili využít na malém prostranství každou terénní nerovnost. Proto se také běžecký areál ve Val di Fiemme podobá motokrosovému stadiónku. „Trať mi připadá taková hravá, často se střídá směr nahoru-dolů,“ řekla hned po prvním tréninku Alžběta Havrančíková, která jako jediná z čs. běžecké výpravy v Itálii bodovala v individuálních závodech. Za 15. místo získala svůj vůbec první bod v sezóně do hodnocení celkové klasifikace Světového poháru.

NEJDŘÍV FAVORITĚ: Jen málokdy se při závodech stává, že trenéři naložují největší favority hned do první skupiny. Ve Val di Fiemme při jarním počasí ale jiná varianta nezbývala: kdo chtěl na stupně vítězů, musel vyběhat mezi prvními. Proč? Hned ze dvou důvodů. Po ranních mrazících stačilo v době startu, aby se sluníčko vyhouplilo nad vrcholky hor a struktura sněhu se změnila v rozmezí několika minut. Z rychlé ledové stopy se stávala kašovitá břečka, na níž nikomu už nemohly pomoci seberychnější lyže. A druhým argumentem byl nezvykle vysoký počet startujících. Lyžařská rodina se stále více rozrůstá. Před mistrovstvím světa si chtěli stopu v Itálii vyzkoušet i běžci z vyloženě exotických zemí.

Luboš Buchta ve Val di Fiemme

Vedle Řeků a Španělů, kteří již mezi běžkaři zdomácněli, sklízeli největší sympatie diváků Iránci. Sympatičtí byli svou snahou, která ale do umění velkých mistrů měla hodně daleko — posledněmu nadělil na 15km trati vítězný Svan 25 minut! Na druhé straně 149 běžců na startu ještě žádný závod Světového poháru v jeho desetileté historii neměl.

STALA SE CHYBA: V italské zkoušce si mohl trenér čs. reprezentantů Rázl otestovat pouze výkony obou klasiků Buchty a Petráska. S úzkým třímetrovým sněhovým chodníkem totiž pořadatelé rozhodli, že i závod štafet se místo kombinovaným způsobem poběží pouze klasicky. Po závodě jednotlivců měl trenér Rázl pocit, že zejména Buchta a Petrásek měli špatně namazáno a velký podíl viny vzal na svá bedra. Je pravdou, že ve zledovatělé stopě se oba naši závodníci smekali, obdobně ale na tom byli i další favorité. Spíše se však při závodě štafet druhý den ukázalo, že v jarním sněhu nečekaně odešla i forma. Vyhodnotit, kde se stala chyba v přípravě, nebude snadné. Už proto, že slibně začatý tréninkový model v létě obrátila nešťastná zima beze sněhu zcela naruby. Při vyrovnanosti světového běžeckého pelotonu se nikdo nevyvaruje výkyvů. Proto pochopitelně nelze vyvozovat z italské generálky přehnané závěry. Na druhé straně je ale třeba uvítat, že se chyba projevila už letos a za rok se ještě dá mnohé napravit a odstranit. Což by při příslovečné pracovitosti běžců neměl být tak velký problém.

POHŘEB LYŽOVÁNÍ?: Val di Fiemme ale nabídlo i další aktuální otázky. Až nejbližší budoucnost ukáže, nakolik měl pravdu trenér Jaroslav Honců při výroku: „Tady jsme viděli pohřeb běžeckého lyžování.“ Jeho úvaha vychází nejen z průběhu letošní zimy, ale i prokázaného oteplování celé naší planety a tím i neradostných předpovědí na zimy příští. Italský meteorologové tvrdí, že ani příští rok nebude počasí ve Val di Fiemme jiné.

Co znamenají teplé zimy pro lyžování, snad není třeba ani zdůrazňovat. Rekreaanti se na lyže nedostanou, tím v přímé úměře klesá zájem o nákup lyžařských potřeb a vosků. Firmy, které sponzorují závodníky, stojí málem před finančním krachem a z tohoto bludného kolotoče není žádný východisko.

Například ředitel běžeckých závodů ve Val di Fiemme Franco Nones, který se pyšný zlatou olympijskou medailí z Grenoble 1968 v závodech na 30 km a je majitelem obchodu se sportovními potřebami v Cavalese, si jen posteskl: „Každoročně koncem února mám na skladě maximálně 500 párů lyží. Letos jsem neprodal skoro nic a v zásobě mám 4500 párů lyží.“

Text a snímek: JIŘÍ POSVÁR

Kulatý stůl v Cavalese

Poněkud neobvyklé a historicky vůbec první setkání závodníků s funkcionáři mezinárodní lyžařské federace FIS se uskutečnilo v rámci prověrky na mistrovství světa 1991 v italském městečku Cavalese. Schůzka měla opravdovou reprezentativní zastoupení. Ze strany funkcionářů generální sekretář FIS Gian-Franco Kasper, Odd Martinsen, Dieter Martin, Bengt-Eric Bengtsson a další.

Lyžaře—běžce zastupovali Svan, Ulvang, Kirvesniemi, Behle, Bellmann, Wassberg, Petrásek, Mogren, Prokurorov. V ženské části Dybendahlová, Westinová, Frostová Janoušková, Vjalbeová, Irringerová a další. O co šlo? Především o vyjasnění názorů na některá sporná stanoviska, která se mezi obě strany nakupila hlavně v průběhu posledního roku. Ve snaze vyhovět sponzorům i novinářům se odhodlala FIS k mnoha změnám. Opomněla je ale konzultovat přímo se závodníky, kteří se tomuto postoji bránili. Jedním z protestů byla například stávka při maratónu Světového poháru v Kanadě, kde se běžcům nelíbil způsob hromadného startu ve vlnách. A závodníci nezůstali jen u pasivní stávky, neboť zaslali FIS i protestní dopis. Dalším oříškem k rozluštění byl i nahuštěný program posledního mistrovství světa v Lahti, kde se funkcionářům FIS zdálo, že se rozdává i hodně medailí. Z toho vyplýval i další problém: způsob závodění v obou stylech Gundersenovou metodou.

Úvod schůzky, která se původně plánovala na dvě hodiny, která se ale — v předvečer závodu štafet ve Val di Fiemme — protáhla o další hodinu, připomínal nezáživné školení. Na grafických tabulkách se snažil Odd Martinsen vysvětlit závodníkům celou strukturu FIS, která se oprávněně zdála všem přítomným nejen zkostratělá a nepružná, ale i značně byrokratická. Po téměř třičtvrtěhodinovém výkladu začala docházet některým závodníkům trpělivost a na jejich nátlak se přešlo k podstatě schůzky. V ostré diskusi padla řada zajímavých názorů. Ze všech zorných úhlů se rozebralo například závodění Gundersenovou metodou, k níž mají běžci v převážně většině odmítavý postoj. Situaci se snažil zachránit například zajímavým návrhem generální sekretář Kasper. Chtěl, aby se medaile udělovaly za oba styly. Tuto námitku ale vzápětí závodníci smetli se stolu. Jedním z bojovníků opozice byl například Kirvesniemi, který dodal: „Toto řešení by bylo nespravedlivé. Na mistrovství světa

by se mohlo stát to, co dnes (závod na 15 km K ve Val di Fiemme)! Průběh dnešního závodu byl při rychlých změnách počasí už výrazně ovlivněn samotným rozlosováním. Kdo byl nalosován do první skupiny, měl obrovskou výhodu. A trenéři pochopitelně do první skupiny nasazovali silné klasiky. Například Prokurorov, který zde sedí a je naopak výborný bruslař, by byl předem vyloučen ze hry o medaili, neboť na měkkém sněhu by časovou ztrátu z klasiky už nikdy nemohl dohnat. Chápu, že vás ke změnám tlačí sponzoři. Jenže si na druhé straně musíme uvědomit, že Gundersenova metoda běžecké lyžování nezpupularizuje. Pokud se na tento způsob přistoupí, tak budou televizi zajímat jen nejlepší z nejlepších a po dojezdu prvních deseti do cíle bude končit přenos a na ostatní se nedostane.“

S dalším názorem přišel Behle (NSR): „Medaile na mistrovství světa by se měly rozdělovat v obou stylech na krátkých i dlouhých tratích.“ Zajímavý byl i názor Bellmanna (NDR): „U nás v NDR byl donedávna sport vysloveně politickou záležitostí. Proto jsme také dostávali příkazy z nejvyšších stranických míst. Jedno z těchto neuvážených rozhodnutí před šesti lety výrazně poškodilo běžecké lyžování, specializovali jsme se výhradně na volný styl a zcela zavrhlí klasiku. To se ukázalo jako velká chyba, na kterou stále doplácíme.“

Ital Rungaldier k tomu ještě poznamenal: „Sport a politika jsou dva zcela opačné póly a podle mého názoru by navzájem do sebe neměly vůbec zasahovat.“

Diskuse se pochopitelně stočila i na bojkot závodníků při hromadných startech ve vlnách. Podle názorů běžců je tento způsob naprosto neregulérní. Odd Martinsen sice oponoval tím, že při losování v předvečer startu trenéři s tímto způsobem souhlasili a postoj běžců druhý den ho proto zaskočil. Svan poznamenal, že s tímto hromadným startem závodníci nesouhlasili hned od samého začátku, což jejich trenéři věděli. A jeho slova doplnil Ulvang: „Chtěli bychom od běžecké komise FIS záruku, že nebude v příštích sezónách na závodnících zkoušet své nové výmysly a modely. A hlavně záruku, že v programu Světového poháru nebude závod s hromadným startem ve vlnách. Nejsme přece pokusní králíci.“

Tuto záruku od Odda Martinsena běžci dostali s ujištěním, že na zasedání komise FIS bude hájit hlavně jejich zájmy. Pochopitelně se během tří hodin všechno u kulatého stolu v Cavalese nevyřešilo. Funkcionáři FIS však vyjádřili přesvědčení, že první historické setkání bylo velmi užitečné a prospěšné. A naopak užší kroužek běžců se dohodl, že se sejde při Světovém poháru v Lahti, kde upřesní své požadavky. V Itálii bylo tedy horko nejen v běžecké stopě, ale i při zákulisním jednání.

JIRÍ POŠVĀŘ

Ze světa

VAL DI FIEPME je centrem oblíbené rekreační oblasti Trentino. Rozkládá se mezi středisky Cavalese a Predazzo v nadmořské výšce přes 1000 metrů. Podle průvodců tady žije 3 milióny ročních hostů utratí 3500 miliónů lir. Pro lyžaře—běžkaře je připraveno 200 km upravených tratí. Vedle toho je také 150 km sjezdovek s padesáti vleky a lanovkami. Jsou zde také krytá kluziště, tenisové kurty, plavecké bazény.

RAKOUŠTÍ ORLOVÉ. Létat vzduchem, toť vzrušení, příjemná kratochvíle, naše zábava a povolání. Kdo to říká? Armin Kogler a Hubert Neuper. Bývalí členové slavného družstva rakouských orlů, jako lyžařští skokani zaznamenali řadu mezinárodních úspěchů. Dnes jsou zaměstnanci letecké společnosti Tyrolean-Air. Kogler v úloze kapitána a Neuper pak pracuje jako pilot v jeho posádce. Na skokanský můstek však nezapomněli.

Ve chvílích volna se připravují na závod veteránů.

KRECEK KONČÍ? Pět let dirigoval západoněmecký manažer Heinz Krecek úspěšným způsobem ženskou část Světového poháru ve sjezdovém lyžování. V polovině března mu skončila smlouva, ale zdá se, že mu ji mezinárodní federace neobnoví. Závodnice truchlí, ale funkcionáři jsou však neoblomní. Krecek je podráždil kritikou (byla sice oprávněná, ale nelíbila se). Generální sekretář FIS Gian-Franco Kasper mu doporučil, aby si příště vzal „náhubek“. Soudí se, že Krecekův pád připravila zejména švýcarská lyžařská máfie, která stále více ovládá toto odvětví.

EZIO DAMOLIN, Ital ve švýcarských službách, trenér sdruženářů země helvétského kříže, muž, který měl lví podíl na calgarském zlatu Kempfa, se nyní, po jedenáctiletém působení u sousedů, hodlá vzdát své práce. Prý už se svými svěřenci nenachází společnou řeč.

JAROSLAV DOSTÁL

Rehabilitace

Ze zprávy rehabilitační komise, kterou přednesl na mimořádné konferenci svazu Ján Mráz, vybíráme:

Predseditvstvo Výboru svazu lyžiarov ÚV ČSTV sa úprimne prihlásilo k demokracii, podpore úsilíu o pluralitnú spoločnosť a k obnove našej spoločnosti, založenej na demokracii, slobode a humanite, ktorá povedie k výberu najlepších lyžiarskych pracovníkov pre prácu a ku prospechu nášho krásneho lyžiarskeho športu.

Na svojom zasadnutí dňa 20. 12. 1989 ustavilo skupinu pre posúdenie dôsledkov tzv. normalizácie a dokumentu Analýza činnosti Čs. svazu lyžiarov za obdobie 1967—1970 pre lyžiarske hnutie a jednotlivcov. V tejto súvislosti vyzvalo všetkých, ktorí boli neprávom postihnutí, aby sa obracali na sekretariát VZL. Ustanovená pracovná skupina, ktorú nazývame rehabilitačná komisia, pracovala v zložení: dr. Kárnik, ing. Jedlička, CSc., Mráz a ex offio MUDr. Jirásek a Henych a predkladá túto správu.

Základom pre jej prácu bola spomínaná Analýza činnosti Čs. svazu lyžiarov za obdobie 1967—1970 spracovaná osobitnou komisiou. Analýza bola v konečnom znení schválená 16. 9. 1970 a slúžila neskoršie ako podklad k spracovaniu Poučenie z hodnotenia vývoja telovýchovnej organizácie v uplynulom období, ktoré schválilo XII. plenárne zasadnutie ÚV ČSTV dňa 25. 9. 1971.

Je treba osobitne posúdiť udalosti súvisiace so vstupom vojsk piatich štátov Varšavskej zmluvy do ČSSR 21. augusta 1968. Táto bolestná doba novodobých dejín je už takmer vysvetlená. Oceňujeme občiansku statočnosť a odvahu tých lyžiarskych pracovníkov, ktorí verejne odsúdili tento protiprávny akt našich „priateľov“, aj keď pod tlakom udalostí a ČSTV museli svoje názory potom revidovať.

Došlo také k zvolaniu mítingov a aktívov v Harrachove, Prahe, Olomouci a Náchode. Vtedajšie hodnotenie týchto spontánnych akcií, v ktorých vidíme snahu ich účastníkov o konštruktívne zmeny v práci predsedníctva ústrednej sekcie lyžovania, v jej organizácii a postavenie lyžovania v spoločnosti a ČSTV vôbec, bolo negatívne.

Domnievame sa, že horeuvedené aktivity a na nich vyslovené myšlienky boli správne a mali snahu pomôcť lyžovaniu. Veď vtedy vznesené požiadavky sa prakticky kryjú s požiadavkami vyslovenými v terajšom období našej „nežnej“ revolúcie.

Vedenie bývalej ústrednej sekcie bolo kritizované predovšetkým v oblasti medzinárodných stykov a to za „otvorené antisocialistické a antisovietské postoje“. Objektívne povedané, že z hľadiska vtedajších mocenských síl, ktoré nadobudli prevahu v ČSTV, musíme uznať, že takéto hodnotenie bolo na mieste. Lyžiari nemohli a nechceli prejsť mlčky také nehorázne porušenie čs. svrchovanosti ako bol vstup vojsk Varšavskej zmluvy do Československa. Svoj negatívny postoj vyjadrovali v odmietaní resp. nechuti k medzinárodným stykom s tými štátmi, ktorých vojska sa zúčastnili obsadenia našej vlasti. Tak napr. keď sa rokovalo dňa 15. 1. 1969 o tom, či sa naši reprezentanti juniori majú zúčastniť pretekov v skoku v ZSSR, bolo predsedníctvo svazu proti účasti. Nesúhlas s týmto stykom sa prejavoval aj pokiaľ išlo o účasť lyžiarov piatich krajín na medzinárodných súťažiach u nás a to najmä na Spartakiáde spriatelenej armád v Špindlerovom Mlyne, kde takmer 20 nominovaných čs. lyžiarskych rozhodcov spontánne „ospravedlnilo“ svoju neúčasť na týchto pretekoch.

Rehabilitačná komisia došla k záveru, že Analýza činnosti Čs. svazu lyžiarov za obdobie 1967—1970 bola spracovaná na politický nátlak vtedajšieho orgánu ÚV ČSTV a nebola spracovaná historicky objektívne a odporúča, aby sa naša konferencia od nej dištancovala.

Súčasne rehabilitačná komisia považuje za svoju hlavnú úlohu požiadať našu konferenciu, aby vyslovila ako akt politickej a spoločenskej rehabilitácie, ospravednenie všetkým lyžiarskym pracovníkom a zložkám, ktoré boli za svoje postoje v súvislosti s rokmi 1968—1969 rôznym spôsobom postihnutí. Tým pracovníkom, ktorým to vek a zdravie dovoľuje, prizvať k spolupráci a pokiaľ by ne-

chceli alebo nemohli ďalej pracovať, navrhujeme primerane aj ich zásluhy oceniť.

Rehabilitačná komisia sa zaoberala aj posúdením ďalších prípadov, ktoré jej boli písomne doteraz predložené. Ide o tieto prípady:

1. Jaroslav Vojtěch z Hradca Králového, významný lyžiarsky organizátor počas pôsobenia ako riaditeľ školy v Janských Láznich, bývalý predseda krajskej lyžiarskej sekcie Východočeského kraja a bývalý predseda komisie mládeže ústrednej sekcie, musel po roku 1968 odísť zo všetkých telovýchovných funkcií. I jemu patrí ospravednenie ako sa to navrhuje vyššie.

2. Občianske fórum trénerov zjazdových disciplín na svojom zasadnutí dňa 23. 1. 1990 zhodnotilo postavenie a možnosti čs. zjazdových disciplín za uplynulých 20 a 40 rokov a došlo k záveru, ktorý s podrobnými dôkazmi oznámilo rehabilitačnej komisii, že toto športové odvetvie bolo dlhodobe diskriminované.

Rehabilitačná komisia považuje tento názor v zásade za správny a oprávnený. Je tiež pravdou, že bývalé lyžiarske riadiace orgány sa snažili túto diskrimináciu odstrániť, čo sa však dlhé roky nepodarilo, až snáď pred 2—3 rokmi, keď sa „potiču“ táto nerovnosť odstránila. Zjazdové lyžovanie by nemalo byť v budúcnosti v žiadnom prípade diskriminované, ale musí byť postavené na roveň ostatným disciplinám.

3. O osobnú rehabilitáciu svojim listom z 20. 1. 1990 požiadal i bývalý tréner št. družstva a neskoršie vedúci sekretár VZL ÚV ČSTV dr. Jan Vedral a žiada o plnú spoločenskú, profesionálnu, morálnu i ekonomickú rehabilitáciu. Pretože ním uvádzané pocity proti jeho osobe a činnosti vyplývajú podľa názoru rehabilitačnej komisie predovšetkým z jeho profesionálneho pracovného pomeru smerom k nadriadeným pracovníkom ČSTV, postúpila rehabilitačná komisia jeho podanie na ďalšie posúdenie a zodpovedanie rehabilitačnej komisii ÚV ČSTV.

4. Rehabilitačná komisia obdržala tiež žiadosť o spoločenskú rehabilitáciu dr. Alexandra Egyháziho z Bratislavy, ktorý v roku 1974 pracoval ako druhý tréner reprezentačného družstva žien.

O časopisu

V diskusii na konferencii vystúpil také JAROSLAV TROUSIL, predseda redakčnej rady časopisu Lyžařství. Prírodné jeho príspevok:

Současná ekonomická situace bude mít vliv i na další vydávání našeho odborného měsíčníku Lyžařství. Byl jsem pověřen redakční radou, abych na dnešní federální konferenci Vás informoval o současné situaci v redakci OTČ. Pro lyžařské hnutí je jistě výhodou, že patří mezi sporty, kterým se zatím podařilo uhlížit vydávání svého časopisu. Současně podstatné zdražení polygrafických nákladů a předpokládané skončení dotací na vydávání telovýchovných časopisů znamená při současném nákladu 8000 výtisků při ceně 4 Kčs za jedno číslo značnou finanční

ztrátu a tím i předpoklad zastavení dalšího vydávání Lyžařství. Pouze zajištění předplatného asi 18 000—20 000 výtisků by zaručilo jeho další existenci, přičemž se současně předpokládá i získání výhodných inzerentů. V tomto případě nestačí snaha redakční rady měsíčníku a redakce OTČ vyrovnat se se současnou situací a pokládkme za svou povinnost Vás o ni informovat. Bude úkolem vedení Československého svazu lyžařů, jak společně s redakcí OTČ zajistit další vydávání měsíčníku.

V závěru svého diskusního příspěvku bych chtěl poděkovat těm, kteří svými příspěvky nám pomáhali plnit náš úkol a připomínkami přispívali ke zlepšení obsahu Lyžařství. Věřím, že nové vedení ČSSL, funkcionáři oddílů a závodníci zvýšeným odběrem nám pomohou při zlepšení kvality a pestrosti obsahu zajistit další vydávání Lyžařství a že se podaří při uzavírání smluv se sponzory reprezentativních družstev zajistit také inzerci i zahraničních firem.

Jak ve sportovních třídách?

Jako trenér profesionálně pracující ve sportovních třídách (ST) mám několik připomínek k této oblasti:

— Trenéři těchto tříd by měli mít stejně dlouhou **dovolenou** (6 týdnů) jako ostatní, kteří celoročně pracují s mládeží (učitelé, mistři odborného výcviku, vychovatelé atp.).

— Naše práce není odměňována **příplatky** za práci o sobotách a nedělích. Ani za práci v této době nemáme nárok na náhradní volno. Na tyto skutečnosti není ve směrnicích ČSTV vůbec pamatováno.

— Věstník MŠ v normě na vybavení žáků ST lyžování nepočítá se **skokanskými přilbami** pro skokany a sdrúženáře. Zde je také zcela opomenuto vybavení pro trenéry ST.

— Pro kategorii žactva se toho centrálně ve svazu lyžování dělá jistě mnoho, někdy až mnoho zbytečného. Co by však skutečně prospělo lyžování v této kategorii, kdyby žactvo mohlo závodit na **lyžích tuzemské výroby**. Získaly by se tím objektivnější údaje o výkonnosti žáků vzhledem k výběrům pro TSM a SVS.

Dále několik připomínek týkajících se sportovního vybavení. Výrobní organizace ČO ČSTV a další podniky sice vyrábějí praktické sportovní náčiní a oblečení, ale někdy se značnými nedostatky.

— Karbonové hole firmy Swix jsou v pořádku až na **rukojetě**, které vyrábí firma Jesan Jeseník. Stačilo by prodloužit rukojeť nad otvorem pro poutko zhruba o 1 cm a hůl by při volném vypuštění z ruky, při zášvihů paže, nepropadala do dlaně, ale opřela by se ve vidlici mezi palcem a ukazovákem ruky tak, jak tomu je u všech zahraničních holí. — Dále poutka by měla být tužší (ze silnějšího thalonu) a širší.

— Pro kolečkové lyže, které vyrábí Jesan Jeseník, nejsou na trhu náhradní **blatníčky**. Původní blatníčky nic nevydrží, po krátké době praskají. Stálo by za úvahu vyrábět blatníčky z tvarované gumy. Dále nejsou náhradní díly, jako osičky a ložiska.

— Technia Sport Ústí n. L. vyrábí řadu praktického oblečení pro sportovce z elastanu, který je z dovozu. Bohužel — společným jmenovatelem těchto výrobků jsou **nekvalitní nitě**, takže se výrobky ihned párou a nedají se používat. Platí to o běžeckých kalhotách a kombinézách. Západní výrobky z tohoto materiálu tyto problémy nemají. Můžeme porovnat, protože máme k dispozici jak tuzemské, tak zahraniční kombinézy.

IVAN BOHATÝ
ST Ještědská, Liberec

KVĚTA JERIOVÁ-PECKOVÁ

K lyžování obecně: Lyžování má svoje problémy, kterých je hromada, a každá jeho disciplína má zase své specifické problémy. Patřím ke generaci, která byla úspěšná, ale která však

už skončila. Během závodní činnosti jsme však navázaly některé kontakty, které by se daly využít k prospěchu našeho lyžování. — Nemohu říct, že všechno bylo v minulé době špatné nebo že nám někdo ubližoval. — Reprezentanti by měli především reprezentovat, ale chápu, že asi je přjemnější být reprezentantem v současné době.

Ke své funkci: Jako žena v domácnosti se starostí o malé děti si teď nemohu příliš „vyskakovat“. Ale myslím, že funkce, do které mě svaz navrhuje (zástupce v ČSOV), bude odpovídat tomu, co jsem z časových důvodů schopna zvládnout. Struktura nového olympijského výboru se teprve tvoří a nyní jde o to, aby byl navázán pevný kontakt mezi olympijským výběrem a lyžováním, které patří k tradičně úspěšným olympijským sportům.

Nedůvěra z hotelu Cedron

Kola času se již od soboty 10. února posunula o notný kus dopředu a stejně tak se již vykristalizovala i situace v lyžařském svazu i na jeho sekretariátu. Časovou pohotovost, kterou má denní tisk, náš měsíčník, bohužel, postrádá, přesto si zaslouží celá událost, ojedinělá v našem lyžování, zaznamenání i krátkou rekapitulaci.

O co vlastně šlo? Po marných pokusech některých funkcionářů, kteří se snažili již v prosinci přimět předsednictvo lyžařského svazu k odstoupení, se rozhodli vzít situaci do rukou samotní závodníci. Už proto, že se připravovala mimořádná konference a na kandidátkách z krajů zůstávali stejní funkcionáři, jako v období bývalého režimu. Všem pochopitelně nelze měřit stejným metrem, mnozí ale byli dosazení do lyžařského předsednictva z titulu svých funkcí v KSČ nebo na svých pracovištích a pozitivní přínos pro rozvoj lyžování příliš neměli.

V sobotu 10. února se z původních pěti stránek problémů zrodil stručný výtah (Prohlášení běžců uveřejněné v Lyžařství 4/1990), ve kterém vyslovili běžci nedůvěru předsednictvu i sekretariátu a žádali jeho odstoupení. Toto prohlášení předali ČTK a novinářům, kteří byli na mistrovství ČSSR přítomni. Závodníci však zachovávali pravidla slušnosti a celý text v té době také tlumočili předsedovi lyžařského svazu dr. Milanu Jiráskovi a sekretáři Stanislavu Henychovi.

Oba funkcionáři působí v uvedených funkcích jen něco přes rok, proto je nelze vinit ze všech hříchů uplynulých desetiletí. Ve vzájemné výměně názorů běžcům nejvíce vadilo, že mnozí funkcionáři jezdili na zahraniční zájezdy jako vedoucí výprav a přitom postrádali patřičnou kvalifikaci. Konkrétně vyslovovali jméno předsedy českého svazu dr. Mírko Prokopa, který byl vedoucím výpravy v Lahti. Podle běžců se místo závodům štafet věnovali soukromé činnosti. Dr. Prokop se o čtyři dny později na předsednictvu obhajoval tím, že závod sledoval společně s výpravou NDR.

Stejně tak se běžcům nelíbilo, že se po dosažení úspěchu museli doprošovat o pevně stanovené odměny, materiál dostávali s dvou až tříměsíčním zpožděním, chyběla (a chybí) moderní technika i odborné realizační týmy, se kterými by spolupracovali po celou sezónu. Za nespravedlivé rovněž běžci považovali, že museli po sezóně odevzdávat polovinu přidělených lyží předsednictvu. K prohlášení se kromě deseti běžců a běžkyň připojili i sjezdáři.

Prohlášení vyvolalo ve sdělovacích prostředcích velkou odezvu. Kromě kladných reakcí se pochopitelně projevily i názory opačné. Snad nejvíce se běžců dotklo tvrzení Mladé fronty, kde byli někteří z nich označeni za bojovníky proti sekretáři Henychovi proto, že se jim nelíbil postup Henycha proti konzumaci alkoholu.

Vyslovil se i předseda lyžařského svazu dr. Jirásek. Z jeho slov stojí za vyzvednutí ekonomická bilance lyžování: V roce 1989 bylo na běžecké výcvikové tábory vydáno 803 tisíce devízových korun, 18 tisíc marek a 360 tisíc Kčs. Na mezinárodní styk běžeckých družstev od prosince do února bylo do té doby vydáno 15 tisíc marek.

Ovšem na rozdíl od ostatních sportovců patří konkrétně běžci k těm, kteří ze svého sportu mají jen dřinu a dřinu. O finančních výhodách se nedá vůbec hovořit, například Havrančíková za loňské druhé místo ve Světovém poháru a dvě čtvrtá místa v Lahti dostala odměnu 14 tisíc Kčs. Což poděleno 12 měsíci dává částku 1166 Kčs. Tyto řádky však v žádném případě neznamenají, že by si lyžaři a konkrétně Havrančíková nařikali. Spíše slouží k dokreslení toho, že lyžaři se věnují svému sportu s láskou a totéž ve svém prohlášení požadovali i od funkcionářů.

Výsledkem blesku, který vyšel od běžců a znamenal lyžařskou bouři, je skutečnost, že 14. února předsednictvo odstoupilo a do konference řídila svaz pětkrát Benko, Gabriel, Harvan, Jirásek a Jedlička. A jakým směrem se bude bílý zimní sport ubírat dále, záleží na samotných lyžařích.

JIRÍ POSVÁR

Následujícím příspěvkem se ještě vracíme k sobotě 20. ledna, kdy se jel po padesáté klasický závod ve sjezdu na Hahnenkamm v Kitzbühelu. Kulaté jubileum nejslavnějšího sjezdu na světě! Celé měsíce připravovali pořadatelé oslavy jubilea a celý měsíc bojovali s nepříznivým počasím. Z hlediska finančního šlo o mimořádně nákladnou záležitost. Prekérní stav sněhu vyvolával situaci, která se den ze dne zhoršovala. Nakonec se závody přece jenom uskutečnily, ale spokojenost na všech stranách nebyla. Zvláště se ozvali trenéři a závodníci, kterých se dotkla, že neustále byli pořadatelé ubezpečováni, že trať bude perfektně připravená. Závodníci byli drženi v Kitzbühelu, aby jim nakonec bylo předloženo „nouzové řešení“ v podobě dvou „sprinterských sjezdů“, zatímco se — aspoň podle jejich názoru — mohl závod konat jinde, kde byl do-

Padesátý HAHNENKAMM

Takto se sešli v Kitzbühelu Rakušan Karl Schranz (uprostřed), Francouz Henri Duvillard (vlevo) a Švýcar Bernhard Russi v dobách své největší slávy

statek sněhu. Vážná obvinění byla vznesena proti zástupcům FIS, bezpečnostnímu expertovi Seppu Messnerovi a koordinátoru závodů Světového poháru Hansi Schweingruberovi. K problémům letošního ročníku se v článku ještě dostaneme. Jelikož však šlo o kulaté výročí, vezměme letošní povídání o Kitzbühelu pěkně popořádku, a to od samého začátku.

HISTORIE

Tyrolské městečko Kitzbühel je hrdé na svou lyžařskou tradici. Podle místní kroniky podnikl hostinský Franz Reisch první lyžařské túry na kitzbühelský Horn již v roce 1883. V roce 1902 byl založen první lyžařský spolek Wintersportvereinigung Kitzbühel. Roku 1905 se v Kitzbühelu konalo první lyžařské mistrovství Tyrol, o dva roky později celorakouské mistrovství a 1925 společné lyžařské mistrovství Rakouska a Německa.

V roce 1930 vypsala Kitzbühel poprvé mezinárodní závod ve sjezdu z Kohoutího hřebínku — Hahnenkammu. Zvítězil v něm místní závodník Georg Berger v astronomickém čase 12:38,6 min.

Původní program soutěže převzali kitzbühelští organizátoři z Lauberhornu ve švýcarském Wengenu: sjezd, slalom, kombinace. Závod ve sjezdu je pořádán každoročně, slalom nepravidelně. Výjimku tvoří léta válečná a roky 1964 a 1988, kdy se závod ve sjezdu neuskutečnil. Postupem let se závod stal nejvýznamnějším sjezdovým podnikem Rakouska. Od 50. let se Hahnenkamm stal pravidelným dostaveníčkem také závodníků ostatních alpských zemí, Švýcarska, Francie a Itálie. **Závod ve sjezdu se jede s Hahnenkammu na pověstné trati zvané Streif, dlouhé 3510 m s výškovým rozdílem 890 m, kterou lyžařská tradice a moderní technologie postupem let přebudovaly v nejtěžší sjezdovou trať na světě.** Závod je zařazován mezi klasické sjezdové závody, po bok Kandaharu a Lauberhornu. Vítěz, který zvládne sjezdovku Streif, je obecně uznáván za hrdinu. Kanaďan Ken Read, vítěz sjezdu na Hahnenkammu (1980) a člen letošního soutěžního výboru charakterizoval Streif těmito slovy: „Stupeň rizika ve sjezdu v Kitzbühelu s nejobtížnějšími místy Mausfalle (Myš pastí) v horním úseku s pádákem do cíle s docilovanými rychlostmi až 140 km/h, je mimořádně vysoký. V mnoha jiných sjezdech je dovoleno chybovat, aniž by za to byl jezdec trestán. Kitzbühel naproti tomu vyžaduje technicky přesnou jízdu. Jen zkušený, rutinovaný jezdec

ví, jak se ve zdraví a v přijatelném čase dostat do cíle. Pokaždé když jsem stál na startu, prožíval jsem nepopsatelný pocit z očekávaných dvou nejtěžších minut sezóny.“

Tenis má svůj Wimbledon, veslování Henley a lyžování Hahnenkamm.

VÍTEZOVÉ

První poválečné závody ve sjezdu na Hahnenkammu rozhodovali pro sebe Rakušané, převážně závodníci z Kitzbühelu. Ale již roku 1953 zvítězil Švýcar Bernard Perren z Zermattu. Po něm ovládli situaci opět Rakušané A. Molterer (1955, 1958), Toni Sailer (1956, 1957) a Christian Pravda (1951 a 1954). V roce 1959 uštědřil alpským jezdcům trpkou porážku Američan Bud Werner. Na počátku 60. let ovládli scénu Francouzi Adrien Divillard (1960), Guy Périllat (1961) a Švýcar Willy Forrer (1962). V roce 1963 umožnil Rakušanům návrat na nejvyšší příčku Egon Zimmermann. V roce 1966 se poprvé stal vítězem jeden z neúspěšnějších sjezdařů světa Rakušan Karl Schranz, a to v novém traťovém rekordu 2:16,63 min. Ten ale již v následujícím roce zlepšil Francouz Jean-Claude Killy téměř o 5 s. V roce 1972 se na Streifu jely dva závody; v obou zvítězil Karl Schranz. Léta 1973 a 1974 patřila Rolandu Collombinovi, který si s mimořádně těžkou trati a se soupeři v pravém slova smyslu pohrál. V letech 1975—1977 ovládl scénu v Kitzbühelu mimořádný sjezdař Rakušan Franz Klammer. První vítězství vybojoval o vlásek, v nejmenším časovém předstihu 0,01 s nad mistrem světa ve slalomu a v obřím slalomu Italem Gustavem Thönim. Následovali další Rakušané Sepp Walcher a Sepp Ferstl. Na počátku 80. let se výborně prezentovali „blázniví Kanaďané“, kteří vybojovali sérii čtyř vítězství: Ken Read (1980), Steve Podborski (1981 a 1982) a Todd Brooker (1983). V letech 1982 a 1983 se jely vždy dva závody. V druhých závodech zvítězili: Rakušan Harti Weirather (1982) v nejlepší, dosud nepřekonaném traťovém rekordu 1:57,20 min, a švýcarský junior Bruno Kerner. V roce 1984 oslavili rakouští diváci čtvrté a poslední vítězství svého oblíbeného sjezdaře Franze Klammera. V roce 1985 zvítězila v obou závodech nově se objevivší hvězda, Švýcar Pirmin Zurbriggen. V roce 1987 zvítězil pak ještě potřetí. Oba závody v roce 1986 zajel vítězně Rakušan Peter Wirnsberger. V roce 1988 se závod neuskutečnil, zato v roce 1989 se jely opět dva sjezdy z vítězi Markem Girardellim a Danielem Mahrerem.

NASAZENÍ POŘADATELE

Objektivně je třeba přiznat, že letos organizátoři v čele s ředitelem závodu Toni Sailerem a velitelem tratě Ernestem Krimbacherem, odborníkem, který za preparaci Streifu odpovídá již 32 let, vynaložili obrovské úsilí, aby připravili perfektně upravenou trať. Během čtrnácti dnů bylo uskutečněno 2000 letů helikoptéry, které na horní úsek dopravily 4000 kubických metrů sněhu. Na Hausbergu pracovala nepřetržitě 3 sněhová děla. Obdivuhodné bylo pracovní nasazení a elán technických čet po celé trati. Šéftrenér rakouského družstva Hans Pum o tom řekl: „Tolik jak tentokrát zde v Kitzbühelu, nebylo pro závod Světového poháru uděláno nikde. Něco podobného nebude v takové soutěži asi již nikdy opakováno.“ Celkové náklady na úpravu tratě odhadoval Krimbacher na 6–7 miliónů šilinků. Přesto se pořadatelé, kteří se snažili zachránit jubilejní oslavy za každou cenu, závodníkům nezavděčili.

NÁHRADNÍ ŘEŠENÍ

Mluvíci trenérů a závodníků, Švýcar Theo Nadig (ve službách Itálie), vedoucí družstva USA Max Renner a švýcarský šéftrenér Karl Frehsner připomněli pořadatelé 25. Hahnenkamm v olympijském roce 1964, kdy pro nedostatek sněhu byl sjezd na Streifu odřeknut. Také tehdy prožívali Kitzbühelští horké chvíle, až nakonec museli před přírodou kapitulovat. Zaskočila Madona di Campiglio, která 10 dnů před zahájením zimních olympijských her v Innsbrucku, umožnila jediné mezinárodní měření sil nejlepších sjezdařů. Tehdy uspořádala předolympijskou zkoušku ve sjezdu na zkrácené 2465 m dlouhé trati s výškovým rozdílem 784 m. Také pro letošní rok se podle Nadiga nabízelo náhradní řešení, např. na trati ve Val d'Isère nebo v Santa Caterina. V obou místech by se prý uskutečnil řádný, sportovně hodnotný závod. Oficiální termín pro odřeknutí závodu FIS činí sice 10 dní, v praxi jsou však známy výjimky a bylo dostatek času, aby závod na náhradní trati mohl být řádně připraven. „Kitzbühel“ se však přece jenom konal v Kitzbühelu.

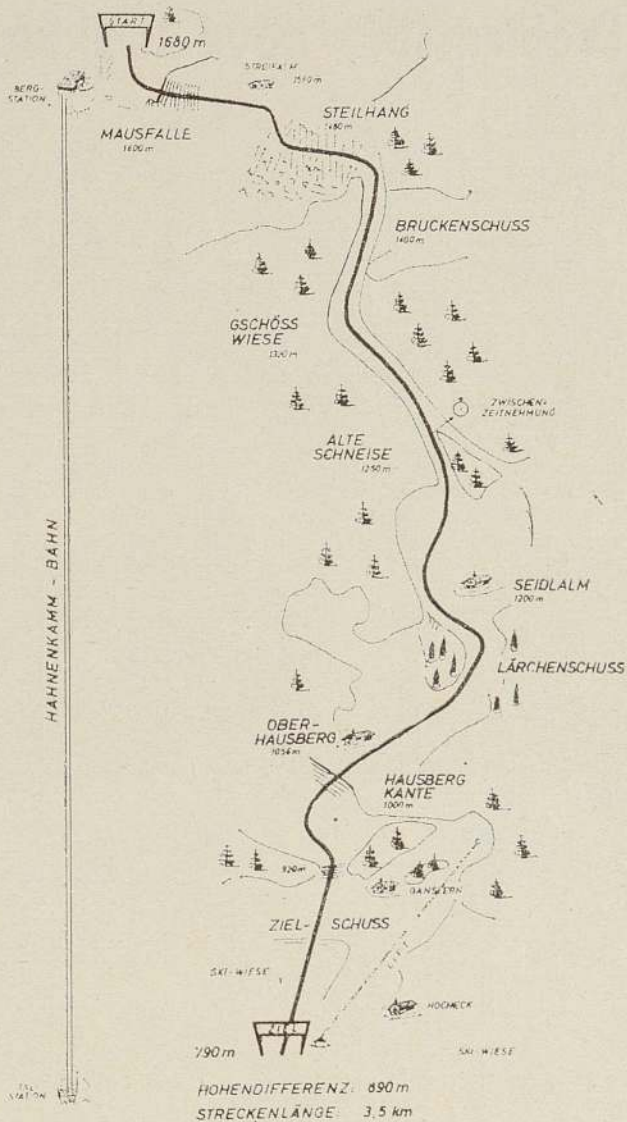
DVA SPRINTY

Ve čtvrtek (18. 1.) pozdě večer, dva dny před závodem, bylo třeba určit náhradní program. Situace se sněhem, přes veškerou snahu, byla zoufalá. Jury ve složení ředitel závodu Toni Sailer, technický delegát Harald Schönhaar, jeho asistent Dao-Lena (Fr.), bezpečnostní expert FIS Sepp Messner a velitel tratě Ernst Krimbacher rozhodla takto: místo tradičního sjezdu se v sobotu 20. 1. na zkrácené trati Streif, dlouhé 1890 m s výškovým rozdílem 520 m a 15 branami pojedou dva sjezdové „sprinty“. Start v 10 a 13 hodin; v krajním případě by se jel jen jeden ve 13 hodin. Vyhodnocení závodu bude provedeno součtem časů závodníka, dosažených v obou jízdách. Pro pátek (19. 1.) byly naplánovány dvě měřené tréninkové jízdy se startem v 10 a 13 hodin. Závodníky pak bylo silně kritizováno rozhodnutí přítomných členů sjezdové komise FIS Reta Melchera, Tonio Sailera, Kena Reada a Bernharda Russiho, kteří rozhodnutí jury a pořadatele „posvětili“. Bylo vysloveno podezření, že náhrada klasického sjezdu dvěma sprinty byla s federací předem dohodnuta. K tomu komentář Heinze Kreceka (NSR), koordinátora FIS pro SP žen: „Kdo v Kitzbühelu chce odřici závod, musí přijet s třemi právními zástupci.“

Závod byl uskutečněn jak jury rozhodla. Zvítězil v něm nečekaně Nor Atle Skaardal v čase 2:26,20 min. Zajel v první jízdě nejlepší a v druhé druhý nejlepší čas (1:12,91 a 1:13,29). Na druhé místo s odstupem 0,02 s se zařadil Rakušan Helmut Höflehner, 3. místo obsadil Pirmin Zurbriggen.

LYŽAŘSKÉ LEGENDY

Slavnostnější nálada panovala mezi lyžařskými veličnami minulosti, které se do Kitzbühelu sjely oslavit 50. jubileum svým způsobem. Bylo jich mnoho, asi sedm desítek, mezi nimi Karl Schranz, Franz Klammer, Hans Hinterseer, Anderl Molterer, Pepi Gramshammer, Egon Zimmermann, Pepi Stiegler, Werner Grissman a mnoho dalších. Mnozí z nich zažili na Streifu nebe, jiní peklo, mno-

zí na něm dosáhli největších triumfů ve své závodní kariéře, jiní utrpěli hořké porážky. Kulminací tohoto dostaveníčka v Kitzbühelu byl Závod lyžařských legend, který se jel 16. ledna na zkrácené, poněkud změněné trase. Opět se utkala elita minulosti mezi sebou, tentokrát pro potěšení a radost. Nejrychleji jely lyže Reinhardu Tritschlerovi (1:12,67 min). Druhou příčku obsadil Willy Furrer před Walterem Treschem. Nejúspěšnější sjezdař všech dob, Franz Klammer se musel spokojit se 6. místem. Toni Sailer se omlouval: „Nejsem již zvyklý na rychlosti.“ Karl Schranz si oddechl: „Jsem rád, že jsem se ve zdraví dostal dolů.“

ZÁVER

Také v minulosti, v sezónách chudých na sněh, museli organizátoři velkých mezinárodních závodů improvizovat. Leč bylo-li mimořádně málo sněhu, nehledalo se křečovitě náhradní řešení. Závod se prostě nejel. Tenkrát ovšem vrcholné lyžařské závody neměly onen hodnotový potenciál, jaký mají dnes. Pro ilustraci budiž uvedeno, že finanční ztráta turistické oblasti Kitzbühel v případě nekonání jubilejního závodu by byla 50 miliónů šilinků. Nejsporně velmi obtížné rozhodování, zda pořádat, nepořádat nebo přeložit na jiné místo.

Že utrpěla sportovní stránka věci, je zřejmé. Nejlépe to okomentoval Bernhard Russi: Dvoukolový sjezdový sprint na Streifu nevyžaduje od závodníka vysokou formu, a to ani na nejtěžším místě, při vjezdu na strach vzbuzující cílový padák.

Takže shrňme: z Kitzbühelu letos strach nebyl, ale hlavně, že Kitzbühel přece jenom byl. **OTTO KULHÁNEK**

Problematika nové struktury výuky techniky zatáčení

V poslední době se v odborné veřejnosti vzrušeně debatuje o nové struktuře výuky techniky zatáčení, která vychází z použití dvou různých způsobů výuky zahájení oblouku. Méně nadaní jedinci se snáze naučí zatáčet zahájením oblouku zdola nahoru. Nadaní jedinci, kteří mají předpoklad i závodit, se budou učit zahajovat shora dolů jako doposud. Mezi oběma způsoby je během výuky možný obousměrný přechod. Vedení oblouku je u obou způsobů shora dolů. Nová struktura výuky bude jednodušší pro celou ČSFR, což dosud nebylo. Hlavní námitkou z řad lektorů je obava, že není možné časově zvládnout výuku obou způsobů při školení cvičitelů III. třídy.

Podle mého názoru není třeba mít z tohoto problému obavy. Správný

způsob zahájení shora dolů dosud u nás neprošel do rekreačního lyžování, bohužel však ani do většiny lyžařských oddílů. Proto velká většina adeptů pro školení cvičitelů III. třídy zahajuje oblouk zdola nahoru. Tito lyžaři při školení cvičitelů velmi rychle projdou celý systém výuky se zahájením zdola nahoru a budou se moci věnovat výuce zahájení shora dolů jako dosud.

Způsob zahájení zdola nahoru se historicky odvíjel od původního odrazu z hran (obr. 1), přes oblouky s přisednutím (s tzv. „jet“) až k dnešnímu zahájení shora dolů (obr. 2).

V čem je tedy rozdíl mezi oběma způsoby zahájení? Pro správné zahájení navazovaného oblouku shora dolů je třeba dodržet

několik podmínek. V ukončení oblouku je nutné být před dalším zahájením v neutrální pozici, která umožní okamžitě zahájení směrem shora dolů. V ukončení oblouku je tedy třeba mít ukončený boční zdvih těžiště, lyže jsou pod trupem, a na plochách, tím se začíná lyžař již převažovat do nového oblouku. Před zahájením musí dojít k výměně boků a ramen a tím i ke změně předsunutí lyží. Všechny uvedené pohyby se provedou najednou, nad vnější lyží. Teprve potom lyžař přestupuje na vnitřní hranu vyšší lyže, trup se vklání do nového oblouku, kolena a boky se stranově ohýbají a tlačí se dopředu. Tímto způsobem je možno ihned zatlačit do vnitřní hrany vnější lyže. Lyže začínají objíždět trup, těžiště lyžaře se začne snižovat (obr. 2). Pokud není lyžař schopen dodržet uvedené podmínky, vyjde zahájení směrem nahoru. Chyby, které vedou u navazovaných oblouků k zahájení směrem nahoru jsou následující:

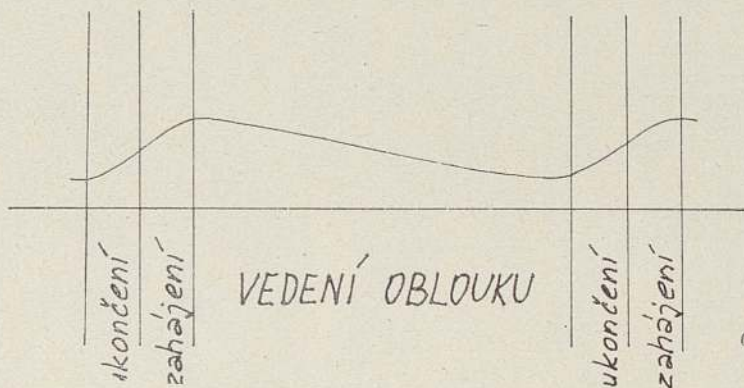
- Lyžař je v ukončení oblouku přikloněný ke svahu, přestoupí pro zahájení na vyšší lyži a dokončuje při přehranění boční zdvih. Tím se pohyb nahoru dostane do zahájení příštího oblouku.
- Lyžař nevymění před dalším zahájením boky a ramena, tím nevymění ani předsunutí lyží, přestoupí na vyšší lyži, která je vpředu a přes ni se zdvihá do zahájení. Je to i v případě chybně provedeného odšlapu, kdy se závodník zdvihá přes vyšší lyži až do zahájení.
- Zařazení dřepu nebo přisednutí do vedení oblouku vede v ukončení k rychlému pohybu nahoru. Tím se pohyb nahoru přenesl až do zahájení.
- K zahájení pohybem nahoru vede i opožděný začátek zdvihání za polovinou oblouku. Čím se začátek zdvihání více posune k ukončení, tím více se přenesl zdvih do zahájení následujícího oblouku. Počátek zdvihu až v ukončení oblouku je známý odraz z hran, kdy dochází k rychlému zdvihu, který vede ke klasickému zahájení pohybem nahoru (obr. 1).

Vyučování techniky méně nadaných je tedy možno ulehčit použitím zahájení zdola nahoru. Pro začátek výuky se používá hrubé formy, to jest odrazu z hran, který umožní uvedení lyží do smyku. Postupně se odraz z hran odbourává a zmenšuje se i pohyb vzhůru v zahájení.

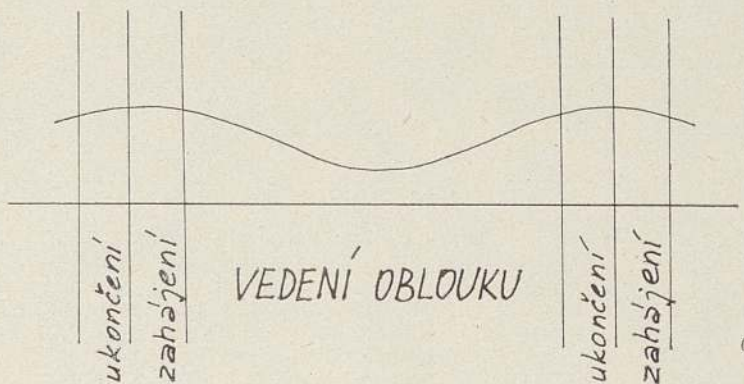
Vyučování nadaných jedinců je možno vést přímou cestou zahajováním shora dolů s tím, že jsou ze začátku tolerovány chyby, které na dané úrovni dosud neumožňují správné zahájení bez určitého pohybu nahoru, jak bylo již uvedeno. Tyto chyby se postupně odstraňují. Podle schopnosti „žáka“ je možný kdykoliv obousměrný přechod z jednoho způsobu do druhého.

Ve svém příspěvku jsem se zabýval pouze problematikou obou způsobů zahájení oblouku.

ing. KAREL CIHELKA, CSc.

Obr. 1

Obr. 2

Ze světa

SPOLYKANÉ MILIÓNY. Zdá se, že technika rok od roku zatlačuje to, co sport dělá sportem. Tedy vynikající fyzickou i psychickou připravenost. Technické novinky pro vrcholové sportovce nejednou „polykají“ částky, které by se daly využít na sportovní tisíce „obyčejných“ lidí. Mezi sporty, kde technika hraje nejdůležitější roli, je také sjezdové lyžování. Na olympiádě v Calgary přý náklady na lyže, oblečení a boty vítěze přišly na 200 tisíc liber.

ZLATÁ LIŠKA se loni v Mariboru dávala na stupních vítězů v podobě

línce nejlepší lyžaře Světového poháru. Letos však byly dotace jugoslávských firem skromnější. Aby se zachovala návaznost, přišel mezi slalomářky hajný a přinesl lišku pravou, živou. Ta si svou přítulností získala slalomářky celé Evropy. A tak se zdá, že aspoň tímto způsobem pořadatelé udrželi tradici.

BILLY JOHNSON, vítěz lyžařského sjezdu na olympijských hrách 1984 v Sarajevu, s nímž měli američtí funkcionáři vždy plně ruce práce a nazývali ho „nezbedným synem“, ohlásil nyní odchod ze závodní scény. „Jsem již příliš starým mužem, než abych mohl držet krok se světovou elitou,“ konstatoval 30letý závodník.

Světové poháry

SJEZDOVÉ DISCIPLÍNY

MUŽI

Veyonnaz, Švýcarsko 3. 3. obří slalom (převýšení 400 m, v prvním kole 55, ve druhém 56 branek): 1. Nyberg (Švéd.) 2:25,50 (1:11,38 a 1:14,12), 2. Strolz — 0,31 (1:11,80 a 1:14,01), 3. Kröll (oba Rak.) — 0,44 (1:11,35 a 1:14,59), 4. Wallner — 0,48, 5. Eriksson (oba Švéd.) — 0,52, 6. Mader (Rak.) — 0,61, 7. Bittner (NSR) — 0,63, 8. Furuseth (Nor.) — 0,72, 9. Zurbriggen (Švýc.) — 0,79, 10. Cižman (Jug.) — 1,03, 11. Pieren (Švýc.) — 1,12, 12. Salzgeber (Rak.) — 1,50, 13. Belfrond (It.) — 1,55, 14. Aamodt (Nor.) — 1,61, 15. Piccard (Fr.) — 2,34.

Veyonnaz, Švýcarsko 4. 3. slalom (převýšení 180 m, v prvním kole 57, ve druhém 59 branek): 1. Bittner 1:33,81 (44,93 a 48,88), 2. Tomba (It.) — 0,26 (45,19 a 48,88), 3. Strolz — 1,56 (46,13 a 49,23), 4. Okabe (Jap.) — 1,58, 5. Ladstätter (It.) — 2,04, 6. Zurbriggen — 2,31, 7. Bianchi (Fr.) a Stampatti (It.) oba — 2,46, 9. Bouvet (Fr.) — 2,52, 10. Polig — 2,60, 11. Moro (oba It.) — 2,99, 12. Gstrein (Rak.) — 3,14, 13. Künzi — 3,38, 14. Staub (oba Švýc.) — 3,61, 15. Piccard — 4,24.

Geil, Norsko 8. 3. slalom (převýšení 180 m, v prvním kole 62, ve druhém 66 branek): 1. Tomba 1:46,19, 2. Tritscher (Rak.) — 1,19, 3. Nilsson (Švéd.) — 1,30, 4. Stangassinger (Rak.) — 1,37, 5. Gstrein — 1,53, 6. Okabe — 1,62, 7. Shaw (USA) — 1,74, 8. Furuseth — 2,02, 9. Zurbriggen — 2,04, 10. Bianchi — 2,16, 11. Roth (NSR) — 2,21, 12. Moro — 2,29, 13. Strolz — 2,31, 14. McGrath (USA) — 2,46, 15. Berra (Švýc.) — 3,02.

Hemsedal, Norsko 11. 3. superobří slalom (převýšení 500 m, 35 branek): 1. Zurbriggen 1:05,57, 2. Alpiger (Švýc.) — 0,05, 3. Stuffer (SRN) — 0,23, 4. Sbardello (It.) — 0,28, 5. Aamodt (Nor.) — 0,37, 6. Mader — 0,41, 7. Skaardal (Nor.) — 0,51, 8. Eberharter (Rak.) — 0,84, 9. Runggaldier (It.) — 0,90, 10. Strolz — 0,91, 11. Eriksson — 0,95, 12. Mahrer (Švýc.) a Kjus (Nor.) oba — 1,14, 14. Nyberg (Švéd.) — 1,16, 15. Rzehak (Rak.) — 1,18.

Saalen, Švédsko 12. 3. slalom (převýšení 180 m, v prvním kole 61, ve druhém 60 branek): 1. Tomba 1:37,70 (49,37 a 48,33), 2. Nierlich (Rak.) — 0,65 (48,85 a 49,50), 3. Bittner — 0,85 (48,75 a 49,80), 4. Okabe — 1,50, 5. Roth (SRN) — 1,52, 6. Ladstätter (It.) — 1,66, 7. Nilsson (Švéd.) — 1,75, 8. Tritscher (Rak.) — 1,87, 9. Stangassinger — 2,23, 10. Furuseth — 2,52, 11. Frommelt (Licht.) — 3,75, 12. Gerosa (It.) — 4,02, 13. Villiard (Fr.) — 4,30, 14. Polig (It.) — 4,66, 15. Benedik (Jug.) — 5,23.

Are, Švédsko 15. 3. sjezd (délka tratě 2120 m, převýšení 749 m): 1. Ghedina (It.) 1:16,41, 2. Heinzer (Švýc.) — 0,27, 3. Höflehner — 0,48, 4. Wirnsberger (oba Rak.) — 0,49, 5. Skaardal — 0,71, 6. Belczyk (Kan.)

— 0,72, 7. Besse (Švýc.) — 0,84, 8. Zurbriggen — 0,88, 9. Stock (Rak.) — 0,99, 10. Wasmeier (SRN) — 1,04, 11. Sbardello — 1,09, 12. Boyd (Kan.) — 1,16, 13. Duncan (Brit.) — 1,20, 14. Henning (Švéd.) — 1,25, 15. Alpiger — 1,29.

Are, Švédsko 18. 3. sjezd (délka tratě 2120 m, převýšení 749 m): 1. Skaardal 1:16,08, 2. Höflehner — 0,10, 3. Belczyk — 0,41, 4. Sbardello — 0,50, 5. Mahrer (Švýc.) — 0,51, 6. Kitt (USA) — 0,56, 7. Besse — 0,57, 8. Boyd — 0,68, 9. Henning — 0,70, 10. Wasmeier — 0,81, 11. Zurbriggen — 0,85, 12. Eriksson — 0,87, 13. Moe (USA) — 0,88, 14. Huber (SRN) — 0,92, 15. Ghedina — 0,98.

ŽENY

Stranda, Norsko 10. 3. slalom (převýšení 180 m, v obou kolech 50 branek): 1. Buderová 1:25,57 (43,09 a 42,48), 2. Stroblová — 0,06 (43,99 a 41,64), 3. Wachterová (všechny Rak.) — 0,91 (44,45 a 42,03), 4. Nilssonová (Švéd.) — 0,99, 5. Ladstätterová — 1,19, 6. Salvenmoserová — 1,35, 7. Kronbergerová (všechny Rak.) — 1,53, 8. Grünigenová (Švýc.) — 1,90, 9. Stotzová a Gergová (obě SRN) obě — 1,91, 11. Terzianová (USA) — 2,13, 12. Bokalová (Jug.) — 2,58, 13. Roffeová (USA) — 3,08, 14. Pušniková (Jug.) — 3,15, 15. Zingreová (Švýc.) — 3,90.

Stranda, Norsko 11. 3. obří slalom (převýšení 320 m, v obou kolech 43 branek): 1. Merleová (Fr.) 2:09,20 (1:04,16 a 1:05,04), 2. Terzianová — 0,66 (1:04,41 a 1:05,45), 3. Masnadaová (Fr.) — 1,30 (1:04,72 a 1:05,78), 4. Svetová (Jug.) — 1,56, 5. Hansenová (Nor.) — 1,76, 6. Kronbergerová — 1,96, 7. Ederová (obě Rak.) — 1,97, 8. Anderssonová (Švéd.) — 2,10, 9. Chédalová (Fr.) — 2,13, 10. Bouvierová (Fr.) — 2,47, 11. Haasová (Švýc.) — 2,55, 12. Wachterová — 2,83, 13. Walliserová (Švýc.) — 2,94, 14. Salvenmoserová — 2,99, 15. Mösenlechnerová (SRN) — 3,54.

Vemdalen, Švédsko 13. 3. slalom (převýšení 141 m, v prvním kole 48, ve druhém 47 branek): 1. Kronbergerová 1:24,40 (41,06 a 43,34), 2. Ladstätterová — 0,22 (41,39 a 43,23), 3. Stroblová — 0,28 (41,21 a 43,47), 4. Buderová — 0,57, 5. Wibergová (Švéd.) — 0,64, 6. Svetová — 0,68, 7. Salvenmoserová — 0,91, 8. Bokalová — 1,06, 9. Chauvetová (Fr.) — 1,18, 10. Wachterová — 1,39, 11. Gadienová (Švýc.) — 1,48, 12. Masnadaová — 1,80, 13. Roffeová — 1,81, 14. Nilssonová — 2,03, 15. Zingreová — 2,19.

Klövsvjo, Norsko 15. 3. obří slalom (převýšení 320 m, v prvním kole 43, ve druhém 45 branek): 1. Merleová 2:13,04 (1:03,33 a 1:09,71), 2. Hansenová — 0,35 (1:04,64 a 1:08,75), 3. Svetová — 0,67 (1:03,68 a 1:10,03), 4. Schneiderová (Švýc.) — 0,86, 5. Pušniková (Jug.) — 1,06, 6. Nilssonová — 1,11, 7. Wachterová — 1,13, 8. Roffeová — 1,17, 9. Kronbergerová — 1,51, 10. Walliserová — 1,53, 11.

Salvenmoserová — 1,80, 12. Noweňová (Švéd.) — 1,84, 13. Wolfová (Rak.) — 2,38, 14. Anderssonová — 2,58, 15. Ederová — 3,10.

Are, Švédsko 16. 3. superobří slalom: 1. Merleová 55,17, 2. Gergová — 0,09, 3. Kronbergerová — 0,44, 4. Chédalová — 0,70, 5. Wolfová (Rak.) — 0,86, 6. Mösenlechnerová — 1,06, 7. Walliserová — 1,07, 8. Roffeová a Hächerová (SRN) obě — 1,11, 10. Wachterová — 1,15, 11. Ederová — 1,36, 12. Sadleirová (Rak.) — 1,49, 13. Zellerová — 1,56, 14. Haasová (obě Švýc.) — 1:57, 15. Terzianová — 1,67.

Are, Švédsko 18. 3. slalom (převýšení 134 m, v prvním kole 45, ve druhém 46 branek): 1. Schneiderová 1:10,20 (35,20 a 35,00), 2. Chauvetová — 0,50 (34,68 a 36,02), 3. Wibergová — 0,67 (34,89 a 35,98), 4. Buderová — 0,74, 5. Ladstätterová — 0,80, 6. Grünigenová — 0,96, 7. Roffeová — 1,04, 8. Anderssonová — 1,16, 9. Nilssonová — 1,54, 10. Zingreová a Pušniková obě — 1,67, 12. Masnadaová — 1,76, 13. Bokalová — 1,84, 14. Terzianová — 2,01, 15. Salvenmoserová — 2,06.

BĚŽCI

Lahti, Finsko 3. a 4. 3. kombinace 2X15 km: 1. Dählie 1:15:10,5, 2. Ulvang (oba Nor.) — 46,3, 3. Haaland — 53,6, 4. Svan (oba Švéd.) — 1:28,8, 5. Langli (Nor.) — 1:37,8, 6. Ottosson (Švéd.) — 1:47,1, 7. Smirnov (SSSR) — 1:51,5, 8. Skaanes — 1:55,2, 9. Björn (oba Nor.) — 1:57,4, 10. Bellmann (NDR) — 2:01,9, 11. Krylov (SSSR) — 2:28,4, 12. Behle (SRN) — 2:34,0, 13. Smevold (Nor.) — 2:35,0, 14. Korunka — 2:43,5, 15. Rantanen (Fin.) — 2:50,3. — 28. **Buchta** — 3:43,5, 48. **Svanda** — 5:15,5, 63. **Nyč** — 5:52,5. — 15 km bruslení: 1. Dählie 34:42,1, 2. Korunka — 29,5, 3. Ulvang — 31,5, 4. Svan — 42,6, 5. Forsberg (Švéd.) — 50,1, 6. Haaland — 58,0. — 24. **Buchta** — 1:44,7, 49. **Svanda** — 2:16,9, 71. **Nyč** — 2:43,9.

Trondheim, Norsko 6. 3. 15 km klasicky: 1. Prokurorov (SSSR) 40:02,9, 2. Svan — 10,3, 3. Majbäck (Švéd.) — 15,2, 4. Ulvang — 15,3, 5. Ottosson — 18,8, 6. Skaanes (Nor.) — 21,3, 7. Paromaa (Švéd.) — 29,2, 8. Badamšin (SSSR) — 29,2, 9. Kirvesniemi — 36,9, 10. Forsberg (Švéd.) — 37,1, 11. Golubov (SSSR) — 37,3, 12. Lautner (NDR) — 47,8, 13. Bellmann — 48,0, 14. Kirilov — 49,3, 15. Skinstad (Nor.) — 49,4.

Örnköldsvik, Švédsko 10. 3. 30 km klasicky: 1. Langli 1:23:20,6, 2. Kirvesniemi (Fin.) — 30,7, 3. Smirnov — 35,0, 4. Ulvang — 58,8, 5. Buchta — 1:04,6, 6. Behle — 1:07,1, 7. Kirilov (SSSR) — 1:31,3, 8. Siverston (Nor.) — 2:03,1, 9. Vanzetta (It.) — 2:07,5, 10. Isometsa — 2:09,2, 11. Sarkkinen (oba Fin.) — 2:10,5, 12. Golubov (SSSR) — 2:27,5, 13. De Zolt (It.) — 2:31,6, 14. Skaanes — 2:33,0, 15. Kuusisto (Fin.) — 2:39,8.

Örnköldsvik, Švédsko 11. 3. 4X10 km komb.: 1. Švédsko (Ottosson, Majbäck, Forsberg, Mogren) 1:52:24,6, 2. Norsko — 24,8, 3. ČSSR — 1:20,9, 4. Norsko II. — 1:36,4, 5. Finsko — 1:44,2, 6. SSSR — 2:22,4.

Vang, Norsko 18. 3. 50 km bruslení: 1. Svan 2:09:33,6, 2. Mogren — 5,8, 3. Runggaldier (It.) — 29,0, 4. Barco (It.) — 30,8, 5. Forsberg — 1:00,2, 6. Haaland — 1:20,0, 7. Ulvang — 1:40,3, 8. Langli — 2:09,9, 9. Skjeldal (Nor.) — 2:15,3, 10. Polvara (It.) — 2:35,4, — 17. Nyč — 4:16,4, 27. Benc — 6:04,4, 28. Švanda — 6:05,4.

BEŽKYNĚ

Lahti, Finsko 2. 3. 5 km bruslení: 1. Vjalbeová 13:40,0, 2. Nagejkinová — 15,2, 3. Lazutinová — 22,4, 4. Jegorovová — 23,8, 5. Kaširská (všechny SSSR) — 25,9, 6. Di Centaová (It.) — 28,7, 7. Dybendahlová (Nor.) — 30,8, 8. Westinová (Švéd.) — 33,1, 9. Tichonovová (SSSR) — 35,2, 10. Belmondová (It.) — 38,1, 11. Pedersenová (Nor.) — 41,9, 12. Havrančíková — 42,4, 13. Savolainenová (Fin.) — 43,5, 14. Smetaninová (SSSR) — 45,6, 15. Hessová (NDR) — 47,8.

Lahti, Finsko 3. 3. 4x5 km klasicky: 1. Norsko (Pedersenová, Nybraatenová, Jahrenová, Dybendahlová) 1:00:08,8, 2. SSSR — 5,5, 3. Finsko — 41,3, 4. SSSR II. — 42,1, 5. Finsko II. — 1:48,7, 6. NDR — 2:30,7.

Solleftea, Švédsko 7. 3. 30 km bruslení: 1. Di Centaová 1:26:58,4, 2. Hessová — 33,9, 3. Vjalbeová — 55,4, 4. Nagejkinová — 1:30,9, 5. Heggeová (Nor.) — 2:22,6, 6. Jegorovová — 2:34,0, 7. Tichonovová — 2:56,8, 8. Havrančíková — 3:07,2, 9. Kaširská — 3:13,6, 10. Kümmelová (NDR) — 3:15,3, 11. Nilsenová (Nor.) — 3:30,3, 12. Savolainenová — 3:30,9, 13. Lazutinová — 3:39,3, 14. Jahrenová a Touraová (Fin.) obě — 3:43,4.

Örnsköldsvik, Švédsko 10. 3. 10 km klasicky: 1. Dybendahlová 32:23,3, 2. Di Centaová — 7,1, 3. Lazutinová — 11,1, 4. Jegorovová — 31,9, 5. Nybraatenová — 37,7, 6. Pedersenová — 40,3, 7. Vjalbeová — 49,0, 8. Smetaninová — 50,1, 9. Nagejkinová — 59,8, 10. Kirilovová (SSSR) — 1:06,3, 11. Heggeová — 1:07,1, 12. Woldová (Nor.) — 1:09,7, 13. Tichonovová — 1:11,1, 14. Wallinová (Švéd.) — 1:12,3, 15. Pyykönenová (Fin.) — 1:14,6.

Örnsköldsvik, Švédsko 11. 3. 4x5 km komb.: 1. SSSR (Jegorovová, Lazutinová, Tichonovová, Vjalbeová) 1:01:34,5, 2. Norsko — 27,4, 3. Finsko — 54,8, 4. Itálie — 1:48,4, 5. ČSSR — 1:54,7, 6. Švédsko — 2:01,2.

Vang, Norsko 17. a 18. 3. 10 km bruslení a klasicky: 1. Dybendahlová 1:03:06,6, 2. Lazutinová — 20,3, 3. Jegorovová — 34,8, 4. Wenzelová (NDR) — 38,4, 5. Vjalbeová — 45,5, 6. Pedersenová — 51,4, 7. Di Centaová — 52,4, 8. Nagejkinová — 1:27,0, 9. Belmondová — 1:47,7, 10. Heggeová — 2:00,4.

SDRUŽENÁŘI

Val di Fiemme, Itálie 24. a 25. 2. družstva: 1. Rakousko (Platzer, Csar, Sulzenbacher), 2. SSSR (Dundukov, Savin, Levandí), 3. NDR (Leonhardt, Prenzel, Abratis), 4. ČSSR (Pustějovský, Kopal, Mára), 5. Francie (Guillaume, Girard, Guy), 6. SRN (Dilger, Pohl, Müller), 7. Finsko. — **Skok:** 1. Rakousko 648,2, 2. ČSSR

601,9, 3. SSSR 601,0, 4. SRN 599,4, 5. NDR 587,3, 6. Rakousko B 586,5. — **Běh:** 1. NDR 1:11:54,8, 2. SSSR — 1:07,3, 3. Francie — 1:17,2, 4. Finsko — 1:39,5, 5. Francie B — 2:51,8, 6. Norsko — 3:03,3. — **8. ČSSR — 3:10,8.**

Lahti, Finsko 3. a 4. 3. jednotlivci: 1. Apeland (Nor.), 2. Levandí, 3. Sulzenbacher, 4. Pohl, 5. Guy, 6. Lundberg (Nor.), 7. Abratis, 8. Saapunki (Fin.), 9. Savin, 10. Csar, 11. Dundukov, 12. T. E. Elden (Nor.), 13. Pustějovský, 14. Platzer, 15. Guillaume. — **22. Mára. — Skok:** 1. Platzer 218,8 (84 a 88), 2. Csar 218,0 (84,5 a 89,5), 3. Sulzenbacher 216,8 (84,5 a 85), 4. Apeland 215,4 (86 a 87), 5. Pohl 213,7 (81 a 87,5), 6. Dundukov 211,7 (81,5 a 87). — **9. Pustějovský 205,5 (86,5 a 85), 22. Mára 183,0 (75,5 a 81).** — **15 km:** 1. Saapunki 38:18,4, 2. Savin — 0,8, 3. Pustějovský — 1,2, 4. Levandí — 1,9, 5. Guy — 32,8, 6. Apeland — 38,2. — **22. Mára — 1:49,3.**

Örnsköldsvik, Švédsko 10. a 11. 3. jednotlivci: 1. Sulzenbacher, 2. Lundberg, 3. Levandí, 4. Abratis, 5. Dundukov, 6. Csar, 7. Ofner (Rak.), 8. Guy, 9. T. E. Elden, 10. Abe (Jap.) 11. Borello (Fra.), 12. Savin, 13. Pohl, 14. Müller, 15. Takatori (Jap.). — **Skok:** 1. Lundberg 213,3, 2. Ofner 211,8, 3. Sulzenbacher 210,6, 4. Nordgren (Nor.) 206,7, 5. Platzer 205,8, 6. Csar 204,8. — **15 km:** 1. Levandí 43:53,8, 2. Guy — 11,6, 3. Prenzel — 17,2, 4. Müller — 20,8, 5. Danielsen (Nor.) — 21,2, 6. Savin — 32,6.

Vang, Norsko 17. a 18. 3. jednotlivci: 1. Dundukov, 2. Abratis, 3. T. E. Elden, 4. Apeland, 5. Savin, 6. Lundberg, 7. Kempf (Švýc.), 8. Sulzenbacher, 9. Guy, 10. Pohl. — **Skok:** 1. Dundukov 226,0 (87,5 a 90,5), 2. Pohl 215,6 (87,5 a 82), 3. Csar 210,6 (86 a 81), 4. Abratis 206,3 (85 a 86), 5. Borello 204,5 (85 a 86). — **15 km:** 1. T. E. Elden 46:19,3, 2. Savin — 49,7, 3. B. J. Elden (Nor.) — 56,0, 4. Apeland — 1:05,6, 5. Schaad (Švýc.) — 1:15,0, 6. Kempf — 1:33,2.

SKOKANI

Innsbruck, Rakousko 4. 1. (K 109 m): 1. Nikkola (Fin.) 227,0 (108 a 108,5), 2. Weissflog (NDR) 226,5 (107 a 108), 3. Vettori (Rak.) 222,0 (107,5 a 103), 4. Heumann (SRN) 221,5 (105 a 107), 5. Laakkonen (Fin.) 220,0 (108 a 102), 6. Thoma (SRN) 217,5 (109 a 100), 7. Lunardi (It.) 216,5 (107 a 102,5), 8. Haim 216,0 (101,5 a 106), 9. Felder (oba Rak.) 215,5 (103,5 a 106), 10. Jež 215,0 (101 a 107), 11. Rauschmeier (Rak.) 210,5 (101 a 104) a Hauswirth (Švýc.) 210,5 (101 a 104), 13. Ulaga (Jug.) 209,5 (106,5 a 99) a Ploc 209,5 (107,5 a 98,5), 15. Petek (Jug.) 207,5 (104,5 a 99). — **27. Parma 201,5 (96 a 104), 47. Sakala 179,5 (97 a 90), 49. Podzimek 178,0 (95,5 a 89), 64. Švagerko 83,0 (90).**

Bischofshofen, Rakousko 6. 1. (K 111 m): 1. Jež 227,0 (110 a 109), 2. Thoma 222,0 (106,5 a 111,5), 3. Fidjestøl (Nor.) 218,0 (108 a 107), 4. Vettori 217,0 (105 a 107), 5. Haim 216,5 (108 a 104), 6. Opas 212,0 (105 a 105,5), 7. Olijnyk (oba Nor.) 211,5 (101 a 107), 8. Tepeš (Jug.)

205,0 (103 a 101,5), 9. Nikkola 203,0 (105 a 97,5), 10. Pointner (Rak.) 202,5 (100 a 102,5), 11. Kummerlöv (NDR) 200,0 (99,5 a 100,5), Vervejkin (SSSR) 200,0 (98 a 101,5), a Weissflog 200,0 (102,5 a 98), 14. Ulaga 199,5 (102 a 101) a Laakkonen 199,5 (100,5 a 99,5). — **23. Ploc 191,5 (95 a 101), 25. Podzimek 190,5 (97,5 a 97,5) a Parma 190,5 (97 a 97,5), 38. Švagerko 181,0 (94,5 a 94).**

(Tyto dva závody Intersportturné jsou v časové posloupnosti za závody v Oberstdorfu a Ga-Pa, viz Lyžařství 2/1990.)

Lahti, Finsko 3. 3. (K 120 m): 1. Neuländtner (Rak.) 232,0 (118,5 a 115), 2. Lunardi 228,5 (113 a 119), 3. Nikkola 223,5 (109,5 a 118), 4. Haim 218,5 (115,5 a 108,5), 5. Weissflog 218,0 (115,5 a 108,5), 6. Petek 217,0 (112,5 a 111,5), 7. Kasai (Jap.) 212,0 (109,5 a 109), 8. Nieminen (Fin.) a Kjörum (Nor.) oba 208,5, 10. Boklöv (Švéd.) 207,5, 11. Kuttin (Rak.) 207,0, 12. Pertile (It.) 205,5, 13. Podzimek 196,0 (99,5 a 108), 14. Harada (Jap.) 195,0, 15. Švagerko 193,0 (102,5 a 104,5).

Lahti, Finsko 4. 3. (K 90 m): 1. Felder 217,5 (86 a 86,5), 2. Lunardi 211,3 (86 a 85,5), 3. Nikkola 210,0 (89 a 81), 4. Weissflog 209,8 (84,5 a 84,5), 5. Thoma 205,7 (82,5 a 86), 6. Puikkonen (Fin.) 200,7 (82,5 a 83,5), 7. Ploc 200,5 (83,5 a 84), 8. Bauer (SRN) 197,8 (82 a 82), 9. Boklöv 197,5 (82,5 a 85), 10. Kasai 197,3 (82,5 a 81,5) a Kuttin 197,3 (81 a 83), 12. Tepeš 197,2 (82,5 a 81), 13. Cecon (It.) 196,9 (85 a 79,5), 14. Fidjestøl 193,3 (81,5 a 80), 15. Tällberg (Švéd.) a Neuländtner 192,2 (81 a 80) a Neuländt-

Vpravo skokan Thoma ze SRN, snímek Bohumil Hynek

ner 192,2 (79,5 a 84). — 24. **Podzimek 184,3 (79,5 a 79,5)**, 28. **Švagerko 183,5 (79 a 78,5)**, 34. **Dluhoš 179,1 (79,5 a 76)**, 39. **Parma 177,2 (78 a 78)**.

Örnsköldsvik, Švédsko 7. 3. (K 85 m): 1. Felder 115,5 (82), 2. Haim 111,3 (81), 3. Klausner (SRN) 110,8 (81), 4. **Jež 110,4 (81,5)**, 5. Johansen (Nor.) 110,1 (80), 6. Nikkola 109,8 (81), 7. **Ploc 108,4 (81)**, 8. Johansen (Nor.) 108,0 (79,5), 9. **Podzimek 107,8 (81)**, 10. Kuttin 108,0 (79,5), 11. Neuländtner 105,7 (80,5), 12. Lunardi 105,4 (79), 13. Puikkonen 104,3 (77), 14. Kasai 103,8 (78), 15. Ulaga 103,2 (80,5).

Solleftea, Švédsko 11. 3. (K 108 m): 1. **Ploc 224,5 (104,5 a 110,5)**, 2. Nikkola 217,5 (102,5 a 102), 3. Lunardi 214,5 (102,5 a 100,5), 4. Kustov (SSSR) 213,0 (100 a 100,5), 5. Haim 209,0 (99 a 101,5), 6. Thoma 208,5 (101 a 99), 7. Felder 205,0 (95 a 102), 8. Ulaga 203,0 (97 a 102,5), 9. Kjörum 202,0 (96 a 101,5), 10. Puikkonen 201,0 (98 a 96,5), 11. Weissflog 199,0 (89,5 a 104,5), 12. Bauer 198,5 (95 a 98,5) a Fidjestøl 198,5 (94,5 a

101), 14. Boklöv 198,0 (95 a 101), 15. Tällberg 197,5 (95 a 98,5).

Raufoss, Norsko 17. 3. (K 90 m): 1. Felder 218,2 (86,5 a 87), 2. Kuttin 215,0 (86,5 a 86), 3. Weissflog 211,8 (85,5 a 86), 4. Nikkola 208,4 (89 a 83), 5. Thoma 204,3 (87 a 82) a Vettori 204,3 (83 a 83,5), 7. Tepeš 202,1 (85 a 83), 8. Zünd (Švýc.) 101,2 (82 a 89), 9. Kustov 199,5 (80 a 85), 10. Hunger (NDR) 199,4 (84 a 83), 11. Laakkonen 198,2 (82 a 84), 12. Boklöv 197,9 (81,5 a 85,5), 13. Kjörum 197,6 (81,5 a 84), 14. Pointner 196,5 (82,5 a 82,5), 15. Ulaga 195,6 (82 a 83,5). — 22. **Jež 190,7**, 24. **Ploc 190,5**, 26. **Švagerko 185,6**, 34. **Podzimek 179,2**, 44. **Parma 174,0**.

Planica, Jugoslávie 24. 3. první finálový závod (K 120 m): 1. Cecon 220,0 (116 a 121), 2. Nikkola 214,0 (121 a 111), 3. Weissflog 211,5 (125 a 104), 4. **Ploc 210,5 (125 a 106)** a Felder 210,5 (116 a 113), 6. Ulaga 202,5 (114 a 108), 7. Zünd 202,0 (115 a 109) a Vettori 202,0 (120 a 102), 9. Neuländtner 200,5 (116 a 106), Te-

peš 200,5 (113 a 107) a Kuttin 200,5 (113 a 108), 12. Haim 193,0 (118 a 97), 13. Mollard (Fr.) 192,0 (113 a 104), 14. Laakkonen 191,5 (119 a 95), 15. Petek 191,0 (121 a 93). — 33. **Parma 168,5 (103 a 97)**, 34. **Sakala 167,5 (101 a 97)**, 38. **Švagerko 163,0 (99 a 98)**, 50. **Jež 95,0 (107 — pro horečku ve druhém kole nestartoval)**, 53. **Podzimek 76,0 (95)**.

Planica, Jugoslávie 25. 3. druhý finálový závod (K 120 m): 1. Nikkola 226,0 (123 a 115), 2. Thoma 221,0 (117 a 117), 3. Ulaga 218,0 (118 a 113), 4. Felder 213,0 (115 a 115), 5. Bauer 209,0 (116 a 110) a Tepeš 209,0 (113 a 112), 7. Brejčev (Bul.) 206,0 (121 a 110), 8. Kjörum 205,5 (116 a 111), 9. **Ploc 205,0 (113 a 112)**, 10. Cecon 204,0 (111 a 117) a Vettori 204,0 (105 a 117), 12. Haim 202,0 (108 a 115), 13. Laakkonen 201,0 (110 a 112), 14. Petek 200,5 (108 a 114) a Kuttin 200,5 (109 a 111). — 26. **Podzimek 185,5 (106 a 105)**, 37. **Sakala 173,5 (108 a 94)**, 46. **Parma 163,5 (100 a 95)**, 51. **Švagerko 78,0 (95)**.

Konečná pořadí SP 1989/90

SJEZDOVÉ DISCIPLÍNY — MUŽI

1. Zurbriggen (Švýc.) 357, 2. Furu-
seth (Nor.) 234, 3. Mader 213, 4.
Bittner (SRN) 193, 5. Höflehner
(Rak.) 174, 6. Skaardal (Nor.) 167,
7. Strolz (Rak.) 155, 8. Eriksson
(Švéd.) 121, 9. Tomba (It.) 116, 10.
Nierlich (Rak.) 110, 11. Accola 109,
12. Mahrer 105, 13. Besse (všichni
Švýc.) 102, 14. Piccard (Fr.) 101, 15.
Ghedina a Ladstätter (oba It.) oba
97 b. — **Soutěž zemí:** 1. Rakousko
1272, 2. Švýcarsko 1058, 3. Itálie 551,
4. Norsko 462, 5. SRN 448, 6. Švéd-
sko 323, 7. Francie 228, 8. Kanada
88, 9. USA 81. — **Pohár národů** (mu-
ži i ženy): 1. Rakousko 2816, 2. Švý-
carsko 1968, 3. SRN 1220, 4. Fran-
cie 671, 5. Itálie 572, 6. Norsko 516,
7. Švédsko 469, 8. USA 367, 9. Jugo-
slávie 329, 10. Kanada 178, 11. Jap-
onsko 75, 12. Lucembursko 64. —
Sjezd: 1. Höflehner 166, 2. Skaardal
120, 3. Zurbriggen 105, 4. Mahrer
88, 5. Besse 88, 6. Ghedina 87. —
Obří slalom: 1. Furu-
seth 96, 2. Mader
96, 3. Strolz 71, 4. Kröll (Rak.) 65, 5.
Eriksson 56, 6. Zurbriggen 48. —
Superobří slalom: 1. Zurbriggen 98,
2. Mader 71, 3. Eriksson 61, 4. Piccard
52, 5. Skaardal 47, 6. Furu-
seth 47. — **Slalom:** 1. Bittner 150, 2. Tomba 95,
3. Furu-
seth 95, 4. Tritscher 93, 5.
Gstrein (oba Rak.) 91, 6. Nilsson
(Švéd.) 78 b.

SJEZDOVÉ DISCIPLÍNY — ŽENY

1. Kronbergerová 341, 2. Wachte-
rová (obě Rak.) 300, 3. Gergová (SRN)
270, 4. Walliserová (Švýc.) 227, 5.
Merleová (Fr.) 202, 6. Schneiderová
(Švýc.) 198, 7. Svetová (Jug.) 140,
8. Figiniová (Švýc.) 134, 9. Wolfová
(Rak.) 133, 10. Roffeová (USA) 130,
11. Dedlerová (SRN) 125, 12. Guten-
sohnová-Knopfová (obě SRN) 114, 13.
Strobllová 108, 14. Wallingerová 102,

15. Ladstätterová (všechny Rak.) 98
b. — **Soutěž zemí:** 1. Rakousko 1544,
2. Švýcarsko 910, 3. SRN 772, 4.
Francie 443, 5. Jugoslávie 293,6,
USA 286, 7. Švédsko 146. — **Sjezd:**
1. Gutensohnová-Knopfová 110, 2.
Kronbergerová 106, 3. Gergová 105,
4. Figiniová 105, 5. Walliserová 99,
6. Wallingerová 69. — **Obří slalom:**
1. Wachterová 133, 2. Svetová 89, 3.
Kronbergerová 85, 4. Roffeová 82, 5.
Schneiderová 69, 6. Walliserová 55.
— **Superobří slalom:** 1. Merleová 99,
2. Gergová 79, 3. Wolfová 73, 4. Kron-
bergerová 69, 5. Walliserová 56, 6.
Mösenlechnerová (SRN) 52. — **Slalom:**
1. Schneiderová 125, 2. Strobl-
lová 108, 3. Ladstätterová 98, 4. Buder-
ová (Rak.) 94, 5. Wachterová 89, 6.
Maierhoferová (Rak.) 71 b.

BĚH — MUŽI

1. Ulvang (Nor.) 145, 2. Svan
(Švéd.) 144, 3. Dählie (Nor.) 118, 4.
Behle (SRN) 88, 5. Majbäck 86, 6.
Mogren (oba Švéd.) 78, 7. Smirnov
(SSSR) 74, 8. Langli (Nor.) 52, 9.
Otto-
sson 48, 10. Haaland (oba Švéd.)
43, 11. Forsberg (všichni Švéd.) 40,
12. Kirvesniemi (Fin.) 36, 13. Bell-
mann (NDR) 35, 14. Prokuratorov 30, 15.
Badamšin (oba SSSR) 29. — 21. **Buch-
ta 20**, 29. **Nyč 16**, 32. **Korunka 12**, 43.
Švanda 5 b. — **Soutěž zemí** (závody
jednotlivců a štafety): 1. Švédsko 835,
2. Norsko 735, 3. SSSR 470, 4. Itálie
363, 5. Finsko 234, 6. SRN 198, 7.
Československo 193, 8. Rakousko 175,
9. NDR 99, 10. Francie 21, 11. Dán-
sko 10, 12. USA 8, 13. Švýcarsko 6,
14. Kanada 2 b.

BĚH — ŽENY

1. Lazutinová 146, 2. Vjalbeová
(obě SSSR) 137, 3. Dybendahlová
(Nor.) 136, 4. Nagejkinová (SSSR)
134, 5. Di Centaová (It.) 126, 6. Jego-
rovová 94, 7. Tichonovová (obě SSSR)

76, 8. Belmondová (It.) 66, 9. Savo-
lainenová 52, 10. Pyykkonenová (obě
Fin.) 47, 11. Westinová (Švéd.) 46, 12.
Pedersenová (Nor.) 45, 13. Smetani-
nová 43, 14. Kaširská (obě SSSR) 38,
15. Elveosová a Jahrenová (obě Nor.)
obě 31 b. — 24. **Janoušková a Hav-
rančíková obě 13**, 33. **Simčáková 2 b.**
— **Soutěž zemí** (výsledky jednotliv-
kyň a štafety): 1. SSSR 1167, 2. Nor-
sko 759, 3. Finsko 441, 4. Itálie 412,
5. Švédsko 334, 6. NDR 236, 7. **Čes-
koslovensko 128**, 8. Švýcarsko 92, 9.
Rakousko a Kanada obě 30, 11. Fran-
cie 20, 12. Polsko 10, 13. USA 10 b.

SKOKY

1. Nikkola (Fin.) 287, 2. Vettori
239, 3. Felder (oba Rak.) 236, 4. Tho-
ma (SRN) 206, 5. **Jež 202**, 6. Weiss-
flog (NDR) 200, 7. **Ploc 186**, 8. Kuttin
176, 9. Haim (oba Rak.) 137, 10. Lu-
nardi (It.) 135, 11. Laakkonen (Fin.)
117, 12. Ulaga 96, 13. Tepeš (oba
Jug.) 83, 14. Boklöv (Švéd.) 77, 15.
Heumann (SRN) 68 b. — 24. **Dluhoš
43**, 31. **Parma 29**, 38. **Podzimek 18**,
47. **Sakala 7**, 50. **Švagerko 4 b.** —
Soutěž družstev: 1. Rakousko 912,
2. **Československo 506**, 3. Finsko 502,
4. SRN 344, 5. NDR 233, 6. Jugoslá-
vie 228, 7. Itálie 210, 8. Norsko 155,
9. Švédsko 114, 10. SSSR 108 b.

ZÁVOD SDRUŽENÝ

1. Sulzenbacher (Rak.) 164, 2. Le-
vandi (SSSR) 135, 3. Apeland 99, 4.
Lundberg (oba Nor.) 94, 5. Abratis
(NDR) 81, 6. Guy (Fr.) 81, 7. T. E.
Elden (Nor.) 78, 8. Dundukov (SSSR)
53, 9. Csar (Rak.) 49, 10. Kempf
(Švýc.) a Savin (SSSR) oba 44, 12.
B. J. Elden (Nor.) a Pohl (SRN) oba
41, 14. Bredesen (Nor.) 33, 15. Schaad
(Švýc.) 23. — 17. **Máka 20**, 21. **Pu-
stějovský 11 b.** — **Soutěž zemí** (vý-
sledky jednotlivců a družstev): 1.
Norsko 521, 2. Rakousko 405, 3. SSSR
394, 4. NDR 275, 5. Francie 176, 6.
SRN 169, 7. **Československo 141**, 8.
Švýcarsko 108, 9. Finsko 101, 10. Jap-
onsko 20, 11. Polsko 12 b.

Mulda ožila mládím

Většinou již jen starší lyžaři pamatují dobu, kdy známá „mulda“ nad Pecí (pod Kusovou boudou) byla eldorádem lyžařů. To bylo v dobách, kdy bylo málo vleků a sjezdáři museli do kopce pěkně šlapat. Mulda se jím pak odvděčila hezkým sešupem.

Na závěr letošní, pro sjezdaře tak nepříznivé zimy mulda opět ožila mládím. Lyžařské oddíly Slovanu Orbis a TJ Štěchovice zde uspořádaly třetí březnovou nedělní soutěž mladšího a staršího žactva a přípravky v obřím slalomu (jely se dva závody). I když většina okolních kopců byla téměř bez sněhu, na muldě se ještě dalo na tvrdém firnu dobře závodit.

Přestože šlo o závod středočeský, sešlo se na jeho startu 275 mladých závodníků z různých míst, např. z Ústí, Špindlerova Mlýna, Brna, Pece a pochopitelně i z Prahy. A když většina prvenství patřila domácím světečům a světečkyním Blanky Sochorové, spokojeni byli všichni. Alespoň na závěr sezóny si pěkně zazávodili.

Vítězové jednotlivých závodů: Brož, Faltová (oba Pec), Krupičková (Ml. Boleslav), Skopek (Ústí), Strejček (Šp. Mlýn), Hromádková (Pec), Šedová (Žacléř), Záhrobský (Vítkovice), Zábranská (Mladé Buky), Klečková (Pec).

Ing. VÁCLAV SETNIČKA

Příští Světový pohár v Tatrách

Ve Val di Fiemme dostal definitivní podobu i kalendář Světového poháru lyžařů—běžců. Do Československa opět zavítají muži, a to 12. ledna 1991, kdy na Štrbském Plese poběží 30 km volně. „Do Vysokých Tater zamíří běžci na základě dohody v rámci našeho lyžařského svazu. Běžecký Světový pohár se má střídát mezi Novým Městem na Moravě a Štrbským Plesem. Ovšem horší situace nastane v roce 1992, kdy chce do Světového poháru vstoupit jako pořadatel i japonské Sapporo. Na země východní Evropy zůstanou podle předběžné studie pouze individuální závod a štafety v kategorii mužů a individuální závod a štafety v kategorii žen,“ řekl ing. Ladislav Slonek, který zastupoval na jednání ve Val di Fiemme Čs. svaz lyžařů.

(pš)

Opět na Koasalauf

18. ročník Internationaler Tiroler Koasalauf byl poznamenán dosud největší nepřízní počasí v historii tohoto nejoblíbenějšího dálkového běhu na lyžích v Rakousku. Potvrdil mi to i náš krajan Otmár Nejtek ze SRN, jenž je jedním z pěti lyžařů, kteří absolvovali všechny ročníky.

S výpravou sport-turistu jsme přijeli v pátek odpoledne do cílového města St. Johann in Tirol po deštivé přehánce, majíce za sebou 500 km po trase Praha—Dolní Dvořiště—Líneč—Salchurk—Lofer (až tam cca 20—30 km před St. Johannem začínala souvislá vrstva sněhu).

V sobotu ráno jsme navštívili 10 km vzdálený Kitzbühel, přimrzlo a krásně se vyčasilo. Na vlastní oči jsme mohli vidět na jaké „šlupce“ ledu se jel týden předtím 50. ročník slavného Hahnenkamm. Na dolní stanici lanovky (nemajíce zbytečných 100

šilinků na cestu tam i zpět) jsme sledovali na barevném monitoru panoramatický pohled do „slunečného údolí“ Kitzbühelu, který snímalo oko kamery na rozhledně u horní stanice. Město s okolím je překrásné, zvláště, když se vydaří nádherně šmolková obloha jako nám.

Odpoledne jsme zhlédli start 3. ročníku Koasajetu (volným způsobem 30 km). Letos jsme si netroufli, nikdo totiž neměl najeto, neboť většina stála naposledy na lyžích před měsícem. Na startu stál i legendární (trojnásobný olympijský vítěz — pozn. red.)

Thomas Wassberg ze Švédska. Jeho ztráta 5 minut za vítězem způsobila, že v tomto závodě skončil až na 40. místě. Druhý den na 60 km klasicky si to zkusil také a dojel za vítězným Manfredem Naglem (NSR, 2:30 h!) o 8 min na 19. místě.

Závod byl velmi rychlý, po tenké vrstvě ledu, mnohdy po hlíně a kamení. Já jsem, bohužel, musel několikrát použít služeb skiservisu Fischer. Při pádu se mi krátce po startu uvolnilo vázání, které se nakonec vytrhlo a tak jsem do cílového stanu dorazil maje na jedné noze nejnovější model dodaný firmou Fischer.

Koasalauf je pro naše běžkaře určitě nejschůdnějším závodem World-loppeu, světové běžecké ligy. Poměrně vysoké startovné (350 šilinků — ATS) je snižováno při kombinaci s Koasajetem, dále tzv. rodinným tarifem (2 osoby — 530 ATS, 3 osoby — 750 ATS) nebo při účasti skupiny minimálně 10 závodníků, kdy se snižuje poplatek o 10%. Na ceně se ovšem přiráží 70 ATS, dojde-li přihláška po 15. lednu.

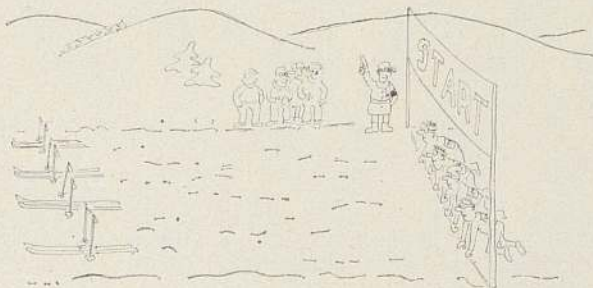
Ještě k ubytování. To nabízí přes 200 hotelů, hotýlků a soukromých penzionů už od ceny kolem 100 ATS za noc a za snídani.

Adresa sekretariátu: OK Koasalauf — Koasajet, Speckbacherstr. 11, Postfach 34, A-6380 St. Johann in Tirol.

Takže, začněte kalkulovat, neboť zážitky stojí opravdu za to. Jel jsem závod už čtyřikrát.

JIRÍ MARKYTÁN
LO TJ DNT Kadaň

JAROSLAV DOSTÁL

Z domova

● **Prezident na běžkách.** V rozhlasových nedělních „hovorech z Lán“ (11. 3.) prozradil prezident Václav Havel, kde trávil svoji šestidenní (utajovanou) dovolenou. Ve Vysokých Tatrách! A co dělal? Jezdil na běžkách!

● **Sponzorem čs. lyžařů** bude agentura Marc Biver Development, která měla například výhradní práva na loňském MS v Lahti a stejná práva bude mít i při světovém šampionátu 1991 v italském Val di Fiemme. Smlouva je uzavřena na 9 let pro sponzorování Světových pohárů lyžařů a případného pořádání mistrovství světa v Československu a na tři roky pro sponzorování čs. reprezentačních družstev sjezdářů i klasiků. Navíc počítáme i s dalšími službami agentury pro lyžařský svaz. Konkrétně jde o poradenskou činnost, pomoc při získávání dopravních prostředků, při modernizaci sekretariátu, který bude vybaven telefaxem.

● **Vrch Vysoká** nedaleko Tachova je ideálním místem pro sportovně lyžaře. Za příznivých sněhových podmínek je možné využít i nový lyžařský vlek, který dodal Metasport Ostrov. Městský národní výbor v Tachově zabezpečil v loňském roce úpravu 300metrového svahu s převýšením 80 metrů. Kapacitou 500 osob za hodinu by měl vlek postačit všem zájemcům.

● **Zima bez sněhu** nezaskočila nadšené sportovce z TJ Někčičky na Břeclavsku. Na 200 metrů dlouhém svahu s umělým povrchem a vlekem udržovali souvislou sněhovou vrstvu, na které trénovali členové čtrnácti lyžařských oddílů. Čtyři odpoledne v týdnu byl svah přístupný také veřejnosti. Lyžovali zde předplatitelé z okolních podniků.

● **První lyžařská sjezdová dráha** u nás měla start u rozestavěného Národního muzea a cíl byl na Mútku. V Praze se na ní jezdilo v zimě roku 1887.

-ERB-

12. června se dožívá padesát let **ing. Ladislav Slonek, CSc.**, dlouholetý lyžařský funkcionář, člen mezinárodní komise Čs. svazu lyžařů a zástupce v kalendářní komisi FIS. Má velký podíl na rozvoji lyžování v Novém Městě na Moravě.

V Račkovéj doline

Celú kapacitu cca 100 miest učebno-výcvikového zariadenia Vyskej školy poľnohospodárskej z Nitry v Račkovej doline využívame už piaty rok k organizovaniu prázdninového pobytu detí zamestnancov VSP. Priamo ideálne podmienky pre zjazdové lyžovanie — vlastný 880 m vlek — zjazdovka a ideálne upravená bežecká stopa, to sú hlavné dôvody, ktoré nás od začiatku viedli k tomu, že pre deti všetkých kategórií sme hlavný program usmernili pre základný a zdokonaľovací lyžiarsky výcvik pod vedením skúsených a obetavých pracovníkov školy.

Pri hodnotení uplynulých piatich rokov môžem zodpovedne potvrdiť, že podujatie spĺňa náročné kritériá súčasne často nadhodnocovaných lyžiarskych škôl pretože, jak vlastný program rámcový, ktorý udržuje deti pri optimálnom záujme (možnosť filmových ukážok, besedy s pracovníkmi horskej služby atď.), tak i vlastný výcvik je orientovaný zábavnou formou k tomu hlavnému — naučiť sa ovládať lyže, mať úprimný záujem o z'mnú prírodu a všetko, čo k nej patrí, poznávať čarovné iskrenie snežných mrazivých dní, ale nepodceňovať rýchle premeny, ktoré prináša tatranská príroda.

Výsledky našej činnosti sú nad očakávania. Deti, ktoré sa často s lyžovaním stretnú prvykrát, dospejú k zvládnutiu najjednoduchšej obľúkovej techniky a koordinovanému pohybu v bežeckej stope. Vyspelejšie deti zvládnu prívratný snozňný oblúk, ktorý pri nezaťaženom vleku možno fixovať, bez náhlenia a zlozvykov.

Sedem dní zimných prázdnin vždy rýchlo utečie, no ohníčky v detských očiach pri náhodných stretnutiach s deťmi na ulici často zablakávajú, akoby dokumentovali n'eľen spokojnosti, ale aj kúsok toho detského, úprimného a ťažko definovateľného prejavu — bolo to pekné a v našich detských predstavách žije nádej ešte sa do lyžiarskej školy v pionierskom tábore v Račkovéj doline vrátiť.

Doc. ing. JOZEF KULICH, CSc.

Konkurs

Čs. svaz lyžařů vypisuje konkurs na obsazení těchto funkcí: generální sekretář, sportovní ředitel, ekonom, ředitel čs. lyžařského poolu, hlavní trenéři alpských disciplín, běhu, skoku a závodu sdruženého, trenéři reprezentačních A-družstev mužů a žen. — Blíží informace o konkursních podmínkách poskytuje sekretariát Čs. svazu lyžařů, Na poříčí 12, 115 30 Praha 1, telefon 23 21 85 1, 28 72 07 3. Přihlášky s potřebnými doklady zašlete nejpozději do 1. června 1990. Předpokládaný nástup do funkcí: 1. září 1990.

Masarykův okruh

Vážný zájem o start na Velké ceně Brna v závodě na kolečkových lyžích na Masarykově okruhu, který se uskuteční 1. září za účasti kompletních reprezentačních družstev, mají i jugoslávští běžci. Pouhých šest dnů po mistrovství světa silničních motocyklů by se tak na brněnském autodromu sešla mezinárodní konkurence i v závodě na kolečkových lyžích. A vedení autodromu má zájem i na tom, aby se v budoucnu na Masarykově okruhu uskutečnil závod mistrovství Evropy na kolečkových lyžích. Poslední slovo ale bude mít Čs. svaz lyžařů, který nechce zatím tříštit síly a rozbíjet poměrně úzkou špičku nejlepších čs. běžců.

-pš-

Franta Šimůnek

(1910—1989)

Před druhou světovou válkou vynikající sdruženář, který úspěšně běhal i dlouhé tratě, byl legendární postavou našeho lyžařství. Připomeňme si některé jeho úspěchy. V roce 1931 v Jugoslávii na Bohinjském jezeře dobyl mistrovství Jugoslávie a získal cenu krále Alexandra I. Na zimní olympiádě v Lake Placid 1932 v závodě sdruženém obsadil osmé místo. V roce 1933 odjel na mistrovství Jugoslávie spolu s Tondou Bartoněm, Honzou Cífkou a Jarkem Kadavým. V závodě na 18 km porazili Bartoň a Šimůnek obávaného Němce Leupolda, Šimůnek zvítězil časem 1:19:36, Bartoň byl druhý. Na zimní olympiádě v Garmisch-Partenkirchenu obsadil Franta Šimůnek v závodě sdruženém páté místo a porazil řadu „neporazitelných“ Norů, Švédů a Finů. — Začal jako chudý synek ze Zlaté Olešnice v Krkonoších. Všeho docílil sám, na vlastních lyžích, bez podpory, bez trenéra. Jen svým úsilím a dřinou, železnou vůlí a odpovědným přístupem k reprezentaci své vlasti. — Od roku 1984 žil v Řendějově u Zruče nad Sázavou, jak sám říkal „ve vyhnanství“. Přišel totiž o svůj byt v Jablonci nad Nisou. Přátelům říkával: „Já se tam jednou vrátím!“ Do Zlaté Olešnice se „vrátil“, aby byl pochován na horách, které měl tak rád. František Šimůnek zemřel 17. července 1989.

Ing. KAREL ZNOJEMSKÝ

Ing. Ján Remšík

(1935—1990)

5. januára 1990 nás náhle opustil vo veku nedožitých 55. narodenín dobrovolný cvičiteľ, trenér a dlhoročný pracovník v lyžiarskom hnutí Ing. Ján Remšík (nar. 10. 3. 1935 v Klobošiciach). Od roku 1963 pracoval v rôznych oblastiach športovej, trénerskej činnosti. Pracoval s mládežou ako tréner a cvičiteľ zjazdového lyžovania, pôsobil v rôznych oddieloch Stredoslovenského kraja. Všetkým nám zostane v pameti pre svoje ľudské vlastnosti, schopnosť jednat, kamarátsvo a pre svoju obetavosť v práci.

ZVL Dolný Kubín

Z lyžařské „archeologie“

▲ Horští myslivci v plné parádě (1870)

„Skijøring“ praobyvatel japonských ostrovů (př. n. l.) ▶

• **Není známo**, zda už lyžoval pračlověk, je však jisto, že v severských zemích se lyžuje odedávna. Je pozoruhodné, že se tak dělo na všech kontinentech (severní polokoule) a bez vzájemné návaznosti. Lyžovali dávní Eskymáci, Indiáni, národy Skandinávie, Sibíře, severní Koreje i Japonska, jak dosvědčuje náš obrázek.

• **Do poloviny** minulého století lyže nacházely jenom uplatnění jako dopravní prostředek, nikoliv jako zdroj zimních radovánek. A tak lyžovali hlavně sedláci, horští myslivci, policisté i vojáci.

• **Vojsko a lyže**, toť je samostatná kapitola. Existovaly celé lyžařské pluky. Jakýsi Hermann Czant napsal knihu „Alpinismus, masový sport v zimě a světová válka“. Spisek popisuje válčení na lyžích způsobem, jako by se jednalo o jednu ze zimních radovánek. Další vojenský odborník vypracoval metodiku pořadového výcviku na lyžích.

• **Na prospektech** z minulého století se o lyžařském vázání tvrdilo, že čím je pevnější, tím spolehlivější. O nějakém automatickém vypínání samozřejmě ani zmínka. Švýcarské prameny z roku 1859 představují lyže z vesnice Sils-Maria, které vyrobil jistý Samuel Hnateck. Zřejmě Hnátek, neboť se připomíná, že přišel z Čech. Ten z jedlového dřeva zhotovil lyže dlouhé 170 cm, široké 14 a silné 3 cm. Přesně uprostřed byl kožený pásek, který zajišťoval ono „spolehlivé spojení lyže a nohy“.

• **Ani biatlon** není nic nového. Norský voják Knud Tysil prý při skoku na lyžích přeskočil 12 lidí a přitom ještě trefil puškou do terče. (KB)

Furuseth vzorem

K světové špičce ve sjezdových disciplínách patří 23letý Nor Ole-Christian Furuseth, který je důstojným soupeřem reprezentantů alpských zemí. Prokázal to loni čtvrtým místem v celkové klasifikaci Světového poháru za Girardellim (Lucembursko), Švýcarem Zurbriggenem a Italem Tombou, na něhož měl ztrátu jediného bodu. Patřilo mu prvenství v kombinaci a společně s Zurbriggenem v obřím slalomu.

Také první část letošního ročníku Světového poháru naznačuje, že je třeba s ním na předních místech počítat. „Nepředpokládám celkové vítězství ve Světovém poháru,“ prohlásil v úvodu soutěže Furuseth. „Pro mne je však důležité svými výkony potvrdit dobré výsledky sezóny 1988–89. Chci zlepšit svou výkonnost i ve sjezdu a zaměřil jsem se také na přípravu na sjezdových tratích.“

„Furuseth je velkým příkladem ve svědomitosti přípravy,“ říká švýcarský šéftrenér Karl Frehsner. „Dovede se náležitě soustředit a každý trénink je pro něho závodem. Všechno, co jede, jede naplno a trénuje v závodní kombiněze. Nekopíruje žádný styl, nýbrž přebírá z různých způsobů techniky vždy to nejlepší.“

Norský reprezentant je označován za model atleta, měří 184 cm a váží 84 kg. Je na první pohled velmi sym-

patický a oblíbený mezi novináři, neboť velmi dobře mluví anglicky a německy. Furuseth sám však dodržuje svůj denní režim. Nejdříve trénink, následuje zotavení a teprve potom rozhovory s novináři nebo něco podobného.

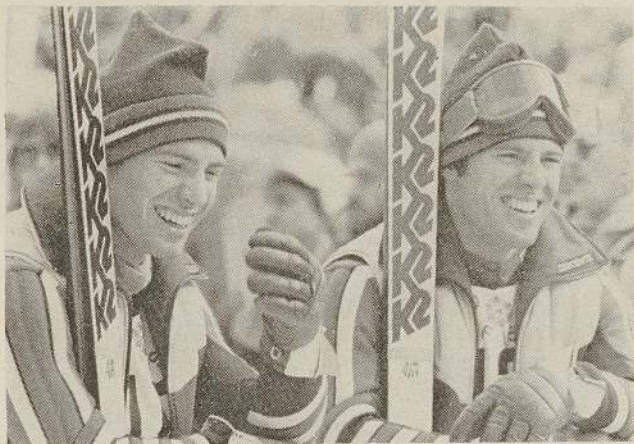
Před sezónou 1988–89 byl Furuseth angažován jugoslávskou firmou Elan (jako 68. v listině FIS) a má s ní smlouvu až do mistrovství světa 1991. Jeho servismanem je Gasperšič, který několik roků připravoval lyže pro Križajce. Je s ním velmi spokojen a stará se, aby byl náležitě honorován. Furuseth je i manažersky zajištěn, v loňské sezóně podepsal kontrakt s Marc Biver Development. S touto společností má smlouvu také Zurbriggen.

Furuseth má slovinského trenéra Aleše Gartnera, který před sezónou s ním trénoval týden v Breckenbridge u Vailu v USA společně se švýcarskými reprezentanty. Dřívějším coachem Furusetha byl bratr Aleše Gartnera Filip, který vždy připomíná, že objevil talent tohoto norského reprezentanta.

Svou všestrannost Ole-Christian Furuseth potvrdil na loňském mistrovství světa ve Vailu. Byl šestý ve slalomu, osmý v obřím slalomu, dvanáctý v superobřím slalomu a šestnáctý v kombinaci (vyhrál slalom, ale ve sjezdu se nezařadil do první dvacítky).

Furuseth měl úspěšný start do letošní sezóny. Zvítězil v úvodním obřím slalomu v Park City před Zurbriggenem, byl čtvrtý ve slalomu ve Waterville Valley, šestý ve stejné disciplíně v Mount St. Anne a druhý v obřím slalomu v tomto kanadském lyžařském středisku. -tr-

Kdo je kdo? Pokud jde o bratry Mahreovy, byla to velmi častá otázka. Prozradme, že tentokrát je Steve vlevo a Phil vpravo. (Nebo je tomu naopak?)

Snímek Jiří Pekárek

Phil a Steve Mahreovi znovu lyžují!

Kdysi pravidelně získávali body v závodech Světového poháru ve slalomových disciplínách. Ve své době jako jediní konkurovali famóznímu Ingemarovi Stenmarkovi. Jejich největším úspěchem bylo získání prvních dvou míst na olympijských hrách v Sarajevu před šesti lety. Krátce na to opustili světové sjezdovky a zkusili to s automobilismem. Jezdili především okruhy, ale zpočátku méně populární rallye. Před dvěma roky se k lyžování vrátili. Zlákal je Mike Collins, šéf proficirkusu, který potřeboval pro svůj podnik získat slavná jména. Nyní si spokojeně mne ruce. „Potřeboval jsem je jako sůl,“ řekl americkým novinářům, „protože kromě nich nemá Amerika v lyžování žádné jiné idoly. A idol v Americe — to je reklama jako hrom.“ Pro zajímavost bylo uvedeno, kolik si takový profesionální lyžař vydělá. Tak tedy Phil a Steve mohou včetně prémie za umístění získat v jednom závodě až 30 tisíc dolarů. Což je při patnácti až dvaceti závodech v sezóně už slušná částka.

Věčně mladá Raisa

Navzdory svým 33 letům prohání Raisa Smetaninová bez nejmenšího slítování své daleko mladší soupeřky. Při závodě Světového poháru v Moskvě skončila na druhém místě a při závodě štafet na 4x5 km v Bohinji byla dokonce nejrychlejší v klasické části. Roli favoritky ale při rozhovoru v hotelu Mladinskij dom, kde u Bohinjského jezera bydlela většina výprav, rezolutně odmítla. „Kdepak, na vítězství jsem už stará. A výsledek ze štafet zkrsluje můj úspěch, vždyť nejlepší naše závodnice odpovídaly,“ poznamenala skromně Smetaninová. Nakonec pravdu neměla, protože doběhla do cíle klasické desítky na 4. místě, což s ohledem na její věk je další obdivuhodný výsledek. Stačí připomenout, že Smetaninová startovala už před 16 lety na MS 1974, kde byla členkou vítězné štafety. Na zimních olympijských hrách 1976 v Innsbrucku vybojovala dokonce dvě zlaté medaile (štafeta a 10 km) a stříbro v běhu na 5 km. A její další velkou předností je, že dokáže vytvořit dokonalé pojitko mezi trenéry sborné a běžecským kolektivem.

-pš-

1 OTÁZKA ODPOVĚD

Odpovídá JIŘÍ MALEC
z ASVS Dukla Liberec

Slyšeli jsme, že prý se závodním lyžováním končíte? Budete umět žít bez „skoček“?

Když jsem byl v neustálém kolotoči závodů, tréninků, soustředění, těšil jsem se na normální lidský život. Rodina si mě moc neužila. Mám dvě děti, Jiříka a Lucinku. Manželky si moc vážím, byla na všechno téměř vždy sama. Zařizovala byt, sháněla instalatery, maliře, atd. Ale teď, když se má „hodinka“ blíží a já budu žít tím normálním životem — trochu se toho bojím. Ani nevím proč. Jedna věc však ale mrzí. Když se podívám na své vrstevníky, je to kolem mne sám doktor, inženýr — a já se slávou nenajím. Až za rok končím s dálkovým studiem na fakultě tělesné výchovy a sportu!

Krásná dáma od finských jezer

Marjo se narodila pod šťastnými hvězdami lyžařského nebe. Talent na první pohled. Samozřejměst pohyb, cit pro odraz, vynikající skluz. Nemusela prodělavat bolesti dlouhého růstu výkonnosti jako Marja-Liisa Kirvesniemiová, nečekala na úspěch tak dlouho jako Pirkko Määttäová. Dobývat lyžařský svět začala již v juniorském věku. Má doma stříbro a zlato z juniorských šampionátů.

Mezi dospělými se dlouho nerozhlížela. První sezóna a hned medaile: z olympijských her v Sarajevu si přivezla bronz ze štafety. Na závěrečný finiš o stříbro si určitě pamatujete. Tehdy „zaúřadovala“ naše Květa Jeriová a sebrala Finkám stříbro před nosem. I tak byl bronz pro mladičkou Marju Matikainenovou fantastickým úspěchem.

Brzy přišly další úspěchy a měly barvu lesklejších kovů. Na mistrovství světa v Seefeldu v roce 1985 čas ještě nedozrál. Jedenácté místo v pětikilometrovém sprintu však bylo příslibem.

Finsko vkládalo do této hezké dívky velké naděje. Oprávněně. V roce 1986 vyhrála Světový pohár, i následující rok potvrdil její suverenitu v bílé stopě. V úzké i široké, neboť Marjo dokonale ovládá jak klasiku, tak bruslení. Ani na délce trati jí příliš nezáleží. Kratší tratě má však raději. Pětka, to je ono!

Tak tedy rok 1987. Světový pohár vyhrála podruhé a na mistrovství světa v Oberstdorfu jí věšeli na krk zlato po závodě na klasickou pětku. Na desítce, rovněž klasické, přidala stříbro a s chutí si zajela i dvacítku volnou technikou. Čtvrté místo by bral kde kdo, jenže Marjo se na „bramborovou“ medaili zlobila.

To se již ovšem schylovalo k prodlužování závodů. Měla zmizet pětka, patnáct kilometrů mělo napříště znamenat střední trať a dosud nejdelší dvacítku nahradila třicítka. Na olympiádě v Calgary však ještě ne. Tam si Marjo naposledy zaběhla pětku a stejně jako v Oberstdorfu zvítězila. Dvojnásobná vzdálenost jí přinesla bronz a ten Finky obhájily i ve štafetě. V roce 1988 Marjo jakoby mimochodem vyhrála potřetí Světový pohár.

Rok 1989, rok dosud neúspěšnějšího světového klání v lyžařské historii, mistrovství světa v Lahti. Finsko, to je překrásná příroda, sníh, zima a lyže. Každý, kdo má ruce a nohy, běhá na běžkách. Těžko říci, kdo se na mistrovství připravil lépe, zda pořadatelé nebo závodníci. Jak ti, tak ti dopadli na jedničku. V bílé stopě pak svět většinou jen sledoval, jak závodníci a závodnice v modrých kombinézách uhánějí pro medaile. Marjo Matikainenová přispěla do medailových zisků Finů nejvíce.

Program závodů se rozrostl. Někteří komentátoři vyslovili obavu, zda závody budou mít patřičnou úroveň. Gunde Svan řekl, že titul mistra svě-

ta je devalvován. Nelze se zúčastnit všech pěti závodů během devíti dnů! Někdy se přece musí odpočívat! Závodníci si budou logicky vybírat oblíbené tratě. Startovní listina často nebude kompletní. Obavy se naplnily. Odvahu absolvovat všechny závody nenašel žádný z mužů a taky žádná žena, až na jedinou — Marju Matikainenovou. A každý start proměnila v medaili!

Zopakujme si její úspěchy v Lahti. Šampionát zahájily ženy desetikilometrovou tratí klasicky. Na stupních vítězů stály jenom Finky. Zlato Mar-

Marjo na MS 1989 v Lahti v závodě na 15 km K, ve kterém získala zlatou medaili

ja-Liisa Kirvesniemiová, o stříbru rozhodovala elektrická časomíra. Sedm desetin sekundy ve prospěch Pirkko Määttäové přičklo bronzovou medaili Marju Matikainenové.

Po dni odpočinku přišla na řadu volná technika. Rychle se reorientovat na bruslení! Trať stejná, opět desítka, Marjo potvrdila, že je nejlepší Seveřankou a neuvěřitelnější závodnicí světa, přesto nevízvězila. Na bruslení jsou Sovětky. První Vjalbeová, třetí Tichonovová.

Den volna a další změna běžecké techniky. Znovu jako na začátku: klasicky! Ale tentokrát patnáct kilometrů. Soupeřky většinou odpočívaly,

MARJO MATIKAINENOVÁ,
nar. 3. 2. 1965, důlní inženýrka. — MSJ: 1982 2., 1983 3., ZOH: 1984 Sarajevu 3. 4×5 km, 1988 Calgary 1. 5 km K, 3. 10 km K, 3. 4×5 km, MS: 1987 Oberstdorf 1. 5 km K, 2. 10 km K, 1989 Lahti 1. 15 km K, 1. 4×5 km, 2. 10 km V, 3. 10 km K, 3. 30 km V, SP: 1986 1., 1987 1., 1988 1.

ale Marjo se opět postavila na start. Už potřetí během pěti dnů. Odpočinek soupeřkám však nebyl moc platný. Nejkrásnější dáma běžecké stopy kralovala opět. Na stupních vítězů si Finky zopakovaly stejnou sestavu jako po desítce. Marjo zvítězila.

Zlato se měly ještě jednou dočkat všechny společně. Mohlo být před startem štafet 4×5 km většího favorita než Finsko? Určitou šanci dávala soupeřkám kombinace dvou klasických úseků a dvou bruslařských. Právě tady cítily naději především Sovětky. Závod začal klasicky a Finky se usadily v čele naprosto suverénně. Došlo na bruslení a závodnice Sovětského svazu se začaly kousek po kousku Finkám přibližovat. Nikdo jiný neměl nárok. Schylovalo se k finiši a stadión napjatě očekával, jak dopadne souboj dvou nejlepších bruslařek Vjalbeové a Matikainenové. Ta přebírala štafetu od Savolainenové s náskokem dvaadvaceti sekund před Jelenou Vjalbeovou. Marjo ale bezpečně kontrolovala situaci, cestou poztrácela jen tolik sekund, kolik si mohla dovolit. Když projížděla cílovou páskou, Jelenka teprve vjížděla do cílové rovinky.

Devátý den šampionátu a děvčata už toho měla plně zuby. Pomalu se bilancovalo. Několik šťastných se usmívalo a těm ostatním zbývala poslední naděje zachránit co se dá, poslední šance na některou z medailí. Mezi ně patřila i naše Alžběta Havrančíková. Třicítka běžely ženy na MS poprvé. Každá ze startujících však měla vytrvalost dobře otestovanou z průběhu sezóny. Alžběta Havrančíková si věřila. Počítala s medailí. Marjo byla na metě 22,5 km ještě pátá, devět sekund za Alžbětou, která bruslila pro „jistou“ medaili. Nikdo v Československu o tom nepochoyboval. Potom přišla ke slovu závěrečná rychlost Marjo, pramálo zmenšená únavou z předchozích závodů a také lepší informace o mezích v závěrečných pěti kilometrech. Tak Marjo „vyfoukla“ jistou medaili naší Alžbětě.

A to je tečka za kariérou jedné z neúspěšnějších a nejkrásnějších lyžařek v historii lyžařského sportu. Prý se Marjo nedohodla se sponzory a „odložila lyže na půdu“. Prý natrvalo.

Opravdu? Vždyť je jí teprve 25 let!

MANFRED STRNAD

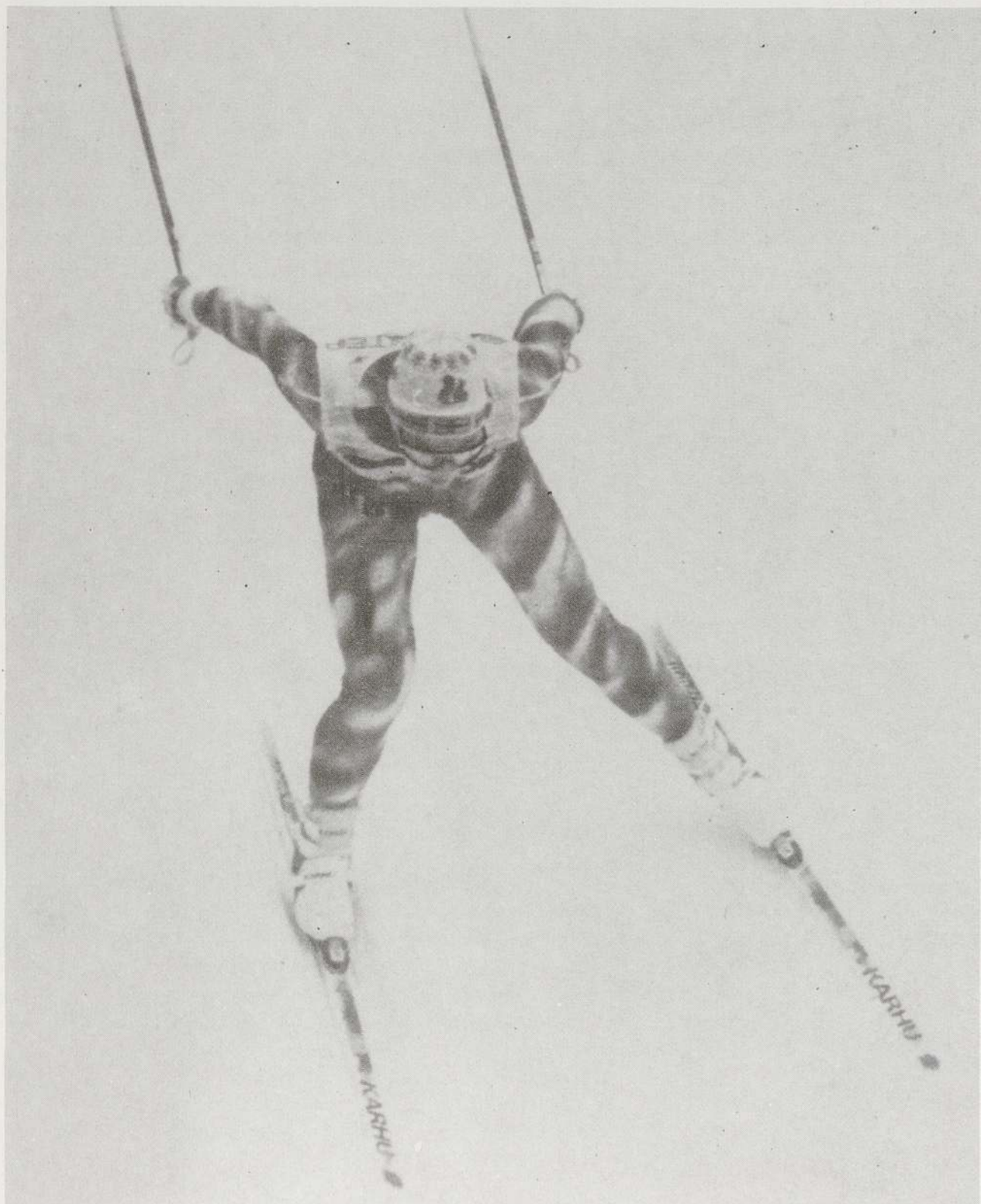

Metry, které rozhodly

Takto dojížděla Marjo Matikainenová na mistrovství světa 1989 v Lahti v závodě na 30 km. Matikainenová v závodě získala „jenom“ bronzovou medaili, za Sovětkami Jelenou Vjalbeovou a Larisou Lazutinovou. Ovšem, byla to medaile, na kterou jsme si činili nárok hlavně my, přesněji řečeno, Alžběta Havrančíková, která takřka po celý závod zaujímala třetí pozici. A bylo to právě na těchto metrech, kde nás Marjo o bronz připravila.

MM 1989 Lahti

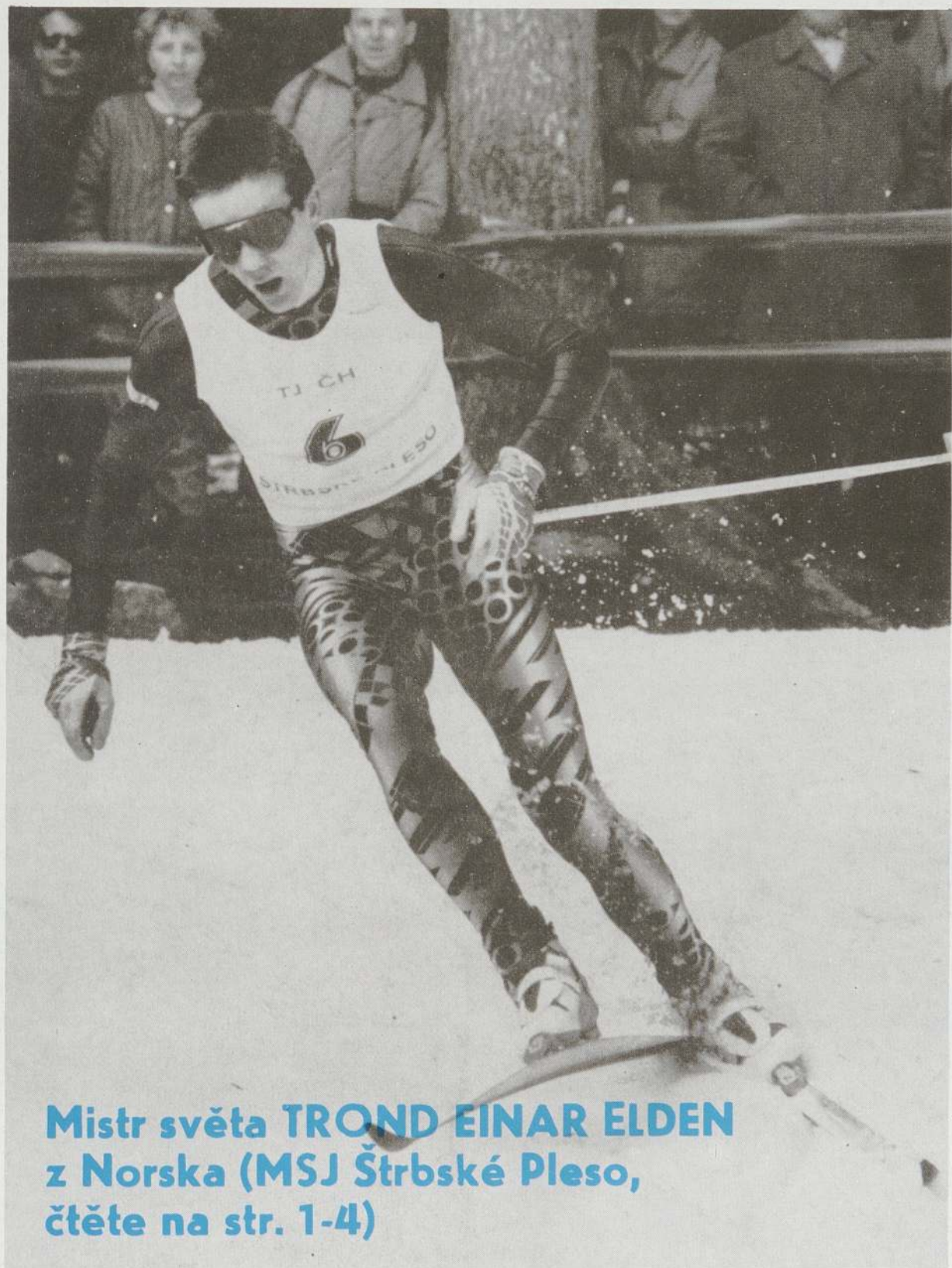

Sdruženář
František Máka
(Dukla Liberec)

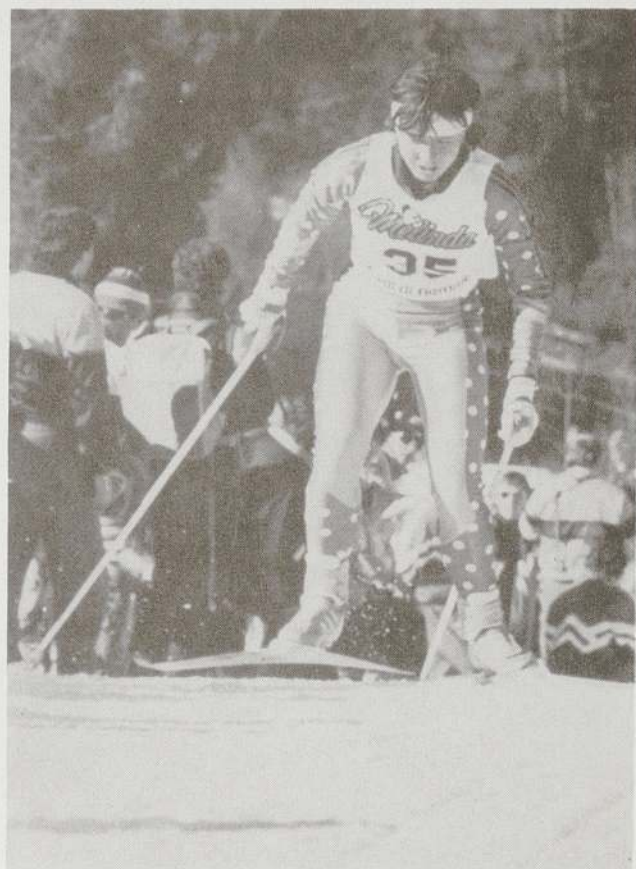

Mistr světa TROND EINAR ELDEN
z Norska (MSJ Štrbské Pleso,
čtěte na str. 1-4)

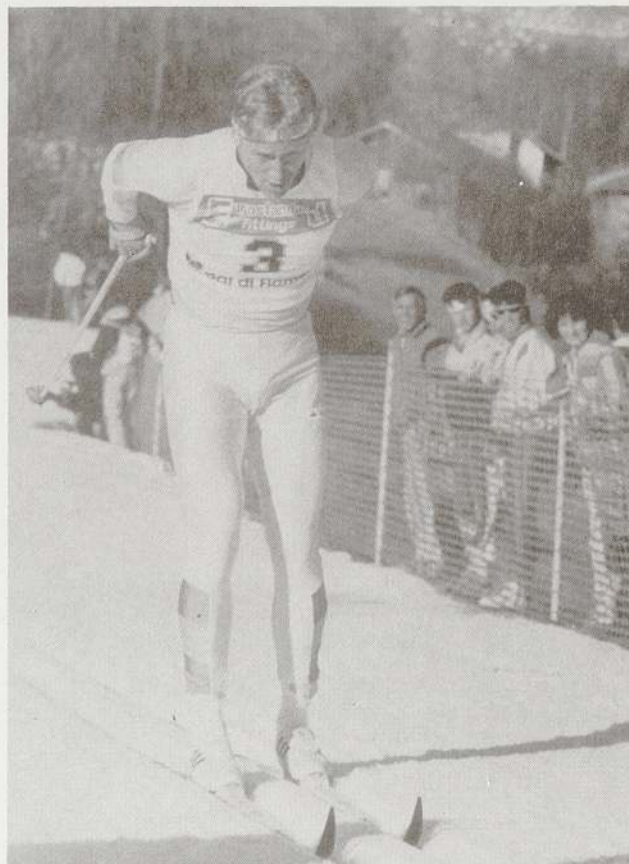

Val di Fiemme

Italské dějiště příštího mistrovství světa v klasických disciplínách navštívil se svou kamerou redaktor Jiří Pošváf. Na snímku vlevo nahoře zachytil vítězku letošního

Světového poháru, sovětskou reprezentantku Larisu Lazutinovou. Vedle ní je naše Alžběta Havrančíková, která zde získala svůj první bodík. Dole vlevo norský závodník Björn Dählie, ještě ve „žlutém trikotu“ vedoucího závodníka. Vedle něho „starý známý“ Gunde Svan ze Švédska, který v tomto závodě vyhrál, ale v SP skončil „jenom“ druhý.

ČTĚTE:

MSJ '90 klasiků
a sjezdařů

2-5

Návštěva z Kanady

9

Veletrh v Brně

12

Milionáři maj' starosti

14

Soňa Mihoková

15

Víkend v Rakousku

16

PŘIPRAVUJEME:

Zlatý Jiří Kvapil a stříbrná Iveta Zelingrová (portréty účastníků 13. MSJ) — Do encyklopedie se nedostali (lyžaři-emigranti) — Harrachov pořadatelem MS v letech (zpráva z Montreux)

Na TITULU a na zadní straně obálky jsou snímky ze sdruženářské části 13. MSJ, která se konala na Štrbském Plese. Trond Einar Elden, nejvýraznější postava tohoto šampionátu, je na snímku Petra Pospíšila. Davida Soldáta, coby finišmana naší stříbrné štafety, fotografoval Pavel Loněk.

Uzávěrka tohoto čísla:

1. června 1990

lyžařství

Ročník 76

Číslo 6

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Šéfredaktor tělovýchovných časopisů a vedoucí redaktor ing. Alexandr Žurman. Redaktor časopisu Michael Lohnský. Grafická úprava Zdeněk Köhler. Redakční rada: J. Trousil, předseda, ing. P. Borský, PhDr. T. Broda, CSc., P. Bušta, P. Honzl, PaedDr. A. Horáček, A. Jedlička, ing. J. Jech, CSc., J. Kotland, JUDr. O. Kulhánek, J. Lánský, M. Lohnský, PaedDr. J. Maršik, J. Máša, Z. Paulů, PhDr. J. Potměšil, CSc., P. Zelenka. Redakce: Klimentská 115 88 Praha 1, telefon č. 231 37 81. Vychází jednou za měsíc. Tisk: TYPOS, tiskařské závody, s. p., nám. Družby 7, 360 32 Karlovy Vary. Cena 4 Kčs. Rozšiřuje PNS. Informace o předplatném podá objednávkou přijímá každá administrace PNS a doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS — ústřední expedice a dovoz tisku Praha, závod 01, administrace výroby tisku, Kafkova 19, 160 00 Praha 6. Neobjednané příspěvky se nevracejí.

ISSN - 0323 - 1445

Neplánované majstrovství

Počas druhej časti Tatranského a Svetového pohára v pretekoch združených na Štrbskom Plese sa dňa 17. februára uskutočnilo spomienkové stretnutie bývalých členov organizačného výboru a činovníkov slávnych a nezabudnutelných majstrovstiev sveta v lyžovaní 1970. Bývalý predseda organizačného výboru ing. Jozef Lukáč vyzdvihol na tomto stretnutí význam tohto podujatia a jeho dopad na ďalší rozvoj svetových lyžiarskych podujatí pod tatranskými končiarňami. Toto spomienkové stretnutie označil za prekrásny prejav úcty k práci a tradíciám nášho lyžiarskeho športu.

To však netušil, že dňa 27. marca bude na Štrbskom Plese ako starosta Tatier slávnostno otvárať ďalšie majstrovstvá sveta, tentokrát 13. majstrovstvá sveta juniorov 1990 v skokoch a pretekoch združených. Tatry teda oslávili dvadsaťročný jubileum od MS 1970 naozaj neplánovane a netradične — usporiadaním nových majstrovstiev sveta, tentokrát juniorov.

Celé podujatie sa zbehlo neuveriteľne rýchlo a tatranskí organizátori pri ňom dokázali, že patria k svetovej špičke. Rýchlo sa rozhodovali, zdravo riskovali, maximálne sa obetovali a spontánne sa radovali tak z úspechov našich pretekárov, ako i organizačného úspechu celého podujatia.

Všetko sa začalo dňa 16. marca telefonátom pána Gian-Franca Kaspera, sekretára Medzinárodnej lyžiarskej federácie FIS na Čs. lyžiarsky zväz, či nie je schopný pomôcť FIS pri zabezpečení náhradného usporiadateľa 13. MSJ v skokoch a pretekoch združených, nakoľko francúzske stredisko Les Saisies sa usporiadania tejto časti majstrovstiev vzdalo pre technické problémy so snehom. Československo malo v talóne hneď dva návrhy, a to Harrachov a Štrbské Pleso. Po zväžení snehových podmienok a predpovede počasia dostalo prednosť Štrbské Pleso a taká bola i odpoveď na sekretariát FIS do Švajčiarska 19. 3. ráno. Cez deň sekretariát ponuku prijal a 17. 3. bolo ustanovujúce zasadnutie organizačného výboru MSJ, ktoré bolo stanovené na dni 27.—31. marca, teda o 10 dní!

Bolo treba zabezpečiť mostík K-88, 5km bežecký okruh, pobyt pre 220 zahraničných účastníkov, zorganizovať charterly na prílet i odlet a more ďalších organizačných vecí.

Okamžite neboli ani peniaze a tak predseda organizačného výboru ing. Štefan Leskovjanský vložil svojich 20 Kčs do banky a otvoril tak účet MSJ. Začiatok síce skromný, ale pomocnú ruku okamžite podala Tatranská správa účelových zariadení a teľovýchovná jednota Červená hviezda Štrbské Pleso. Dlhoročnou prácou ostrieľaný a neutíchajúcim nadšením namazaný stroj organizačného výbo-

ru Tatranského pohára, ktorý tvoril základ organizačného výboru MSJ, sa rozbehol na plné obrátky. Ako tradične opäť pomohlo i počasie. Primrzlo, trochu nasnežilo a na Štrbskom Plese bola už po predchádzajúcej skoršej jari opäť nefalšovaná zima bez umelého snehu. Plne sa potvrdilo, že „odvážnemu šťastie praje“, najmä keď si do roboty na mostíku vysúkali rukávy chlapci z Liptovskej Kokavy pod vedením Tibora Ambróza a na bežeckú trať nenachádzali slova uznania s Dušanom Očenášom.

Veru kontrola nebola ľahká. Technický delegát pre skoky Robert McCormack z Kanady i Günter Werner z Rakúska ako technický delegát pre preteky združené všetko dokonale a dôsledne premerali a prešli. A potom nenachádzali slov uznania a chvály na poctivú prácu našich ľudí, ktorí v neuveriteľne krátkom čase, za kritických podmienok dokázali vytvoriť svetové podmienky pre MSJ. To bolo prvé víťazstvo našich farieb, tá nenahraditeľná odmena za ťažkú fyzickú námahu od rána do večera, často i v noci.

Naši chlapci, reprezentanti, ako keby chceli i sami oceniť prácu organizátorov, a tak vložili do svojho snaženia predovšetkým srdcia. Výsledok je známy — strieborná medaila združenárov a bronzová medaila skokana Raszku.

Spontánna bola radosť reprezentantov 18 krajín na slávnostnom vyhlásení výsledkov v hoteli Patria. Medaily síce dostali len tí najlepší, ale na Štrbskom Plese zvíťazil predovšetkým kamarátsky duch, priateľstvo a snaha vytvoriť i v tejto na sneh tak skromnej zime skutočne svetové podmienky na svetové preteky. I získané medaily budú mať určité zvýšenú cenu pre svojich majiteľov. Sú na nich vyryté totiž dve poriadateľské miesta: To prvé, pôvodné, Les Saisies vo Francúzsku, a to nové u nás Vysoké Tatry — Československo. Ak niekedy zabúdite do Kremnice, do Slovenského lyžiarskeho múzea, nezabudnite si medailu z 13. MSJ vo Vysokých Tatrách pozrieť.

Paralelne so šampionátom u nás bežela i jeho bežecká časť vo Francúzsku. Prostredníctvom telefaxu boli spojené naše tlačové centrá a k našej každodennej domácej radosť sa pripájala i radosť zo zahraničia. Naši bežci a bežkyne sa nedali zahabiť a ukázali svetu svoju vizitku. Zisk jednej zlatej a dvoch strieborných medailí je toho najlepším dôkazom.

Šampionát sa skončil slami šťastia z pocitu nad vydaným dielom. Niet krajšieho zakončenia. Tatranci oslávili 20-ročný jubileum od MS 1970 tým najprostejším spôsobom — prácou pri organizovaní ďalšieho svetového šampionátu v lyžovaní.

Ing. PETER CHUDÝ
tajomník organizačného výboru MSJ

PŘEKVAPIL KVAPIL

S uspořádáním mistrovství světa juniorů v klasických disciplínách byly v letošním roce velké problémy. Původně určené místo Les Rousses nemělo v daném termínu sníh a navíc vítr zboural nájezdovou věž můstku a tak muselo dojít ke změně místa i termínu. Francie se nechtěla pořadatelské vzdát, můstky v okolí Les Saisies nejsou a tak nakonec se FIS obrátila na členské státy s výzvou, aby někde uspořádali soutěže ve skoku a v závodě sdruženém. Běžecská část soutěží byla realizována v místě, kde se budou konat i soutěže v běhu a biatlonu při ZOH 1992, skoky a závod sdružený pak na Štrbském Plese ve Vysokých Tatrách.

Posun termínu o 2 měsíce neznamenal pouze organizační obtíže, ale především vyvolal otázku, zda je možné, aby juniorští reprezentanti připravovaní na konec ledna a začátek února měli sportovní formu ještě koncem března. Dosažené výsledky jsou odpovědí.

28. 3. — 15 km ženy volně: start 10 h, sníh tvrdý, teplota vzduchu -4°C , sněhu -2°C . Trať HD (výškový rozdíl mezi nejnižším a nejvyšším bodem) 80 m, MM (výškový rozdíl jednoho nepřerušovaného stoupání) 35 m, MT (součet všech stoupání na trati) 460 m. Startovalo 50 závodnic, dokončilo 46.

1. Hessová (NDR) 48:02,8, 2. Mihoková — 38,0, 7. Zelingerová — 1:50, 11. Chroustovská — 2:24, 21. Bucharová — 3:22.

Favoritkou byla a své postavení také potvrdila Hessová z NDR, která dokonce v letošním ročníku SP dospělých zvítězila v běhu na 30 km volně v Sollefteee ve Švédsku a v celkovém hodnocení SP se umístila na 18. místě, tzn. lépe než naše nejlepší

Momentka z Les Saisies: zleva vedoucí výpravy dr. Jaroslav Potměšil, mistr světa Jiří Kvapil, stříbrné Soňa Mihoková a Iveta Zelingerová a trenér Aleš Suk

Snímek: Milan Bárta

ženy. Vynikající závod jela Mihoková, na prvním okruhu (7,5 km) ztratila 37 s, na druhém jela jen o 1 s pomaleji než vítězka. Technicky běžela velmi dobře, hlídala rozložení sil i uplatňování nevhodnější techniky. Za zmínku stojí ještě výkon Zelingerové, startovala s č. 1 a to se jistě promítlo do jejího výsledku. Celkově zajela děvčata velmi dobře.

30 km muži volně: start 11.30 h, lehké sněžení, trať tvrdá, vzduch $-1,5^{\circ}\text{C}$, sníh -1°C . Trať HD 80, MM 45, MT 495 m. Startovalo 71 běžců, dokončilo 63.

1. Mühlegg (SRN) 1:28,05, 16. Kvapil — 5:10,7, 25. Koucký — 6:46,0, 26. Kučera — 6:47,4, 29. Hubač — 7:32,9.

Suverénní vítězství mistra světa z loňského roku, vedl od startu až do cíle. Výkony našich běžců pouze průměrné, jelí ztrnule, vystarovali opatrně, platili daň první soutěži.

30. 3. — 5 km žen klasicky: start 10 h, slunečno, trať tvrdá, teplota vzduchu -1°C , sněhu -4°C . HD 80, MM 30, MT 185 m. Startovalo 53 běžkyň.

1. Danilovová (SSSR) 15:19,9, 2. Zelingerová — 16,7, 9. Bucharová — 1:06,0, 12. Chroustovská — 1:09,1, 23. Páříčková — 1:39,9.

Vynikající výsledek Zelingerové. V průběhu celého závodu byla jasně druhá. Jela technicky velmi dobře,

soustředěně a s přehledem. Dobrý výkon podaly i Bucharová a Chroustovská.

10 km mužů klasicky: start 11.30 h, slunečno, rozbředlý sníh, vzduch $+4^{\circ}\text{C}$, sníh $+2^{\circ}\text{C}$. HD 80, MM 50, MT 355 m. Startovalo 76 běžců, dokončilo 74.

1. Kvapil 29:55,4, 2. Torčinskij (SSSR) — 2,2, 23. Majliš — 1:40,7, 24. Koucký — 1:46,0, 33. Kučera — 2:11,4.

Vynikající závod Jiřího Kvapila — vedl od startu do cíle. Na oficiálním mezičase (6,9 km) o 13,2 s před Airaunem ze SRN (skončil 3. — 12,1 s). Na trati měl lehký pád, 1 km před cílem jel s náskokem +8 s na Torčinského, v cíli pak +2,2 s. Jel výborně technicky, s přehledem, nenechal se vyvést z míry ani pádem. Již od rána byl velmi soustředěný. Ostatní zajeli průměrně, byli stejní na mezičasu jako v cíli.

31. 3. — 4X5 km žen kombinovaně: start 9 h, slunečno, tvrdá trať, teplota vzduchu 0°C , sněhu -4°C . Trať 5 km klasicky HD 62, MM 32, MT 180 m, 5 km volně HD 85, MM 45, MT 180 m. Startovalo 11 družstev.

1. Sovětský svaz 1:04:35,7, 4. Československo — 52,5. Jednotlivé úseky (v závorce kolikátý čas na úseku): Danilovová 17:09,6 (1.), Kosmačevová 17:46,3 (3.), Pridanikovová 14:53,8 (2.), Smirnovová 14:46,0 (3.). — Bucharová 18:14,4 (7.), Zelingerová 17:10,9 (1.), Chroustovská 15:18,0 (4.), Mihoková 14:44,9 (2.).

Od počátku se nepodařilo udržet kontakt s vedoucí špičkou. Na předávce — 9 s na šestou štafetu, na 2. úseku družstvo třetí — 1,1, na druhé Švýcarsko, na 3. úseku družstvo čtvrté — 9 s na Švýcarsko. Na 4. úseku zajela Mettlerová, Švýcarsko, nejrychlejší čas na úseku a tak naše družstvo skončilo v cíli — 14,2 s za třetím místem. Nepodařilo se odvést předpokládaný výkon především na 1. úseku. Družstvo mělo na víc.

4X10 km mužů kombinovaně: start 10.30 h, slunečno, rozbředlý sníh, vzduch $+10^{\circ}\text{C}$ (při dokončování $+20^{\circ}\text{C}$), sníh $+5^{\circ}\text{C}$. 16 družstev. Trať 10 km klasicky HD 62, MM 32, MT 340 m, 10 km volně HD 85, MM 45, MT 360 m.

1. NDR 2:00:31,0, 7. Československo — 3:14,0. Jednotlivé úseky: Dietel 31:03,2 (2.), Neuber 32:37,6 (3.), Grunwald 27:46,3 (3.), Neuber 29:03,9 (2.). — Majliš 31:52,3, Kvapil 32:35,1, Hudač 29:33,7, Koucký 29:44,0.

Na 1. a 2. úseku se dařilo držet kontakt se špičkou. Ztráta na 3. úseku však byla příliš velká. Naději na 6. místo zmařil De Zolt (Itálie) nejrychlejším časem na 4. úseku.

MEDAILE

Ženy — pořadí národů

SSSR	2	—	0	—	2	26 b.
NDR	1	—	1	—	0	15
ČSFR	0	—	2	—	0	13

Jednotlivkyně		V		K	
Danilovová	2 — 0 — 1	18	4	14	
Hessová	1 — 1 — 0	14	12	2	
Smirnovová	1 — 0 — 1	12	1	11	
Kosmačevová	1 — 0 — 0	10	7	3	
Mihoková	0 — 1 — 0	8	8	—	
Zelingerová	0 — 1 — 0	8	—	8	

Muži — pořadí národů

SSSR	0 — 2 — 1	17
SRN	1 — 0 — 2	15
Norsko	0 — 1 — 0	10
ČSFR	1 — 0 — 0	7

Jednotlivci

Jednotlivci		V		K	
Mühlegg	1 — 0 — 1	11	11	—	
Rodochlebov	0 — 1 — 1	9	9	—	
Alraun	0 — 1 — 1	9	—	9	
Torčinskij	0 — 1 — 1	9	—	9	
Kvapil	1 — 0 — 0	7	—	7	

(Také jako Kvapil: Dietel, Jens Neuber, Grundewald, Janko Neuber)

Národy celkově — body

	%		body
	z	m	
SSSR	26	17	43
NDR	15	7	22
ČSFR	13	7	20

ZÁVĚR:

— Pro běžecké disciplíny to bylo naše nejúspěšnější MSJ v historii. Dosud Hamar 1989 — 2 bronzové me-

JUNIORS 1990 · SKI NORDIQUE

CHAMPIONNAT

du MONDE

LES SAISIES
SAVOIE / FRANCE

daile a 8 bodů, zde 1X zlato, 2X stříbro, 1X 4. místo — celkem 20 bodů.

— Dokázalo se, že je možné i u mladých běžců a běžkyň udržet sportovní formu po delší dobu a vypracovat během sezóny dva vrcholy.

— Reakce sportovců na poměrně vysokou nadmořskou výšku byly individuální a směrem k ZOH 1992 je potřeba tento faktor brát v úvahu.

— Olympijské tratě mají některé náročné sjezdové úseky a změny směru — všichni naši juniorští reprezen-

tanti (muži i ženy) s nimi měli obtíže a na těchto úsecích ztráceli! Znamená to zařadit soustavný sjezdový výcvik na běžeckých lyžích a nácvik nízkého sjezdového postoje.

— Ukazuje se, že v dosavadním systému přípravy lze dosahovat výsledky v mezinárodním měřítku. Další cesta je v tom, dát jednak úspěšným juniorům možnosti dalšího růstu, především však celkově prohloubit systém přípravy juniorů.

PhDr. JAROSLAV POTMĚSIL
ústřední trenér

Stříbro a bronz

K úspěšné — po závodní i pořadatelské stránce — části juniorského mistrovství světa na Štrbském Plese několik strohých faktů z hodnocení hlavního trenéra.

Naše výprava se skládala z 28 osob, tedy z 10 závodníků (5 skokanů a 5 sruženářů), dále 4 trenérů, lékaře, maséra, obsluhy videa a vedoucího výpravy.

SKOK

Jednotlivci: 1. Kuttin (Rak.) 216,9 b., 3. Raszka 210,1, 9. Goder 190,0, 37. Rydval 151,6, 40. Jiroutek 148,6. Startovalo 62 závodníků z 15 zemí.

Výborný výkon Raszky. Překvapivě dobrý výkon podal taky Goder, který byl do družstva zařazen na základě výsledků na přeboru ČSR. Slabší byly výkony ostatních členů družstva. Jiroutek dostal příležitost před Sudekem.

Družstva: 1. Rakousko 627,1, 4. Československo 582,1 (Sudek, Rydval, Goder, Raszka). Startovalo 14 družstev.

Naši podali solidní výkon. K zisku medaile by stačilo, kdyby alespoň jeden z dvojice Sudek — Rydval skočil v některém kole o 1 až 2 metry dále.

Skokani získali 1 medaili, jedenkrát 4. místo a jedenkrát se umístili do 10. místa. Solidní výsledek.

ZÁVOD SDRUŽENÝ

Jednotlivci: 1. Elden (Nor.) 418,1, 6. Soldát 378,4, 7. Kučera 377,2, 9.

Hradil 370,7, 17. Pidanič 356,3. Startovalo 49 závodníků ze 14 zemí.

Naši podali velice dobré výkony ve skoku. V běhu se jim tak nedařilo. S těžkým sněhem měli naši mladí závodníci potíže. I tak podali velice dobrý výkon. Od Soldáta jsme však očekávali umístění do 4. místa. Umístění tří našich závodníků je však třeba považovat za úspěch. Program soutěže v jednom dni — ráno skok a odpoledne běh — nebyl vhodně zvolen, obzvláště to postihlo naše závodníky.

Družstva: 1. Norsko, skok 2618,4, běh 3. 1:23:19,3, 2. Československo, skok 1635,8, běh 6. 1:25:22,1 [Kučera, Hradil, Soldát]. Startovalo 12 družstev.

Výborné výkony našich závodníků přinesly překvapivě 2. místo. Norové zvítězili opět zásluhou Eldena, ale naši se umístili před družstvy NDR, Francie, Švýcarska a Sovětského svazu.

ZÁVĚR

— Pro nás bylo velice dobré, že se MSJ vůbec uskutečnilo a že se usku-

tečnilo na našem území. Díky všem organizátorům, kteří se o tuto skutečnost dobře zasloužili.

— Ukázalo se, že jsme se dobře připravili i na tento náhradní termín, za což je třeba poděkovat oběma realizačním týmům, jak skokanů, tak sruženářů.

— Ubytování a stravování v hotelu FIS (zvýhodněný režim) bylo na velice dobré úrovni.

— Potvrdilo se, že při dosavadním systému přípravy lze dosáhnout velice dobrých výsledků i ze světového hlediska. Celkově však bude třeba, vzhledem k budoucnosti našeho lyžování, věnovat větší péči přípravě juniorů, o čemž se ovšem hovoří již několik let.

— S celkovým umístěním našich juniorů můžeme být spokojeni.

JOSEF LÁNSKÝ
hlavní trenér skoku a ZS

MAREK DOUŠA

POZNÁMKY Z PLESA

Štrbské Pleso ve Vysokých Tatrách hostilo účastníky „polovičního“ 13. mistrovství světa juniorů v klasickém lyžování. V Areálu snů se sešli sruženáři a skokani. A právě „sružáci“ otevřeli program. Skok i běh natěsnali do jednoho dne jako v Calgary.

Skokanská část byla předlouhá. Natáhla se téměř do čtyř hodin. Vítr se stále točil kolem středního můstku. Trenéři Peter Škvaridlo, Ladislav Rygl a Čestmír Kožíšek poslali na můstek kvarteto Soldát, Kučera, Hradil a Pidanč. Za těžkých podmínek byl suverénem závodu Schwaar (NDR), který třetí pokus natáhl dokonce až na 87 metrů. Pozornost se samozřejmě soustředila na Nora Tronda Einaru Eldena — seniorského mistra světa z Lahti. Nebylo to „nic moc“, ale 81,5 a 76,5 metru mu stačilo k tomu, že mohl útočit ze šesté příčky. Naši? Nejprve se nedařilo Soldátovi. Pokazil první skok — pouhých 71 metrů. V dalších dvou se už nesměl splést (sruženářům se počítají dva nejlepší pokusy ze tří). A nespletl se — 79 a 85 ml David měl nervy jako provazy. Vyrovnaně zaskákal teprve 16letý Milan Kučera, syn bývalého sruženářského reprezentanta Tomáše Kučery.

Před během na 10 kilometrů bylo následující pořadí: 1. Schwaar, 2. Soldát — 1:17,4, 3. Kučera — 1:28,4. Závod byl „rozehraný“ výborně, ale! Ladislav Rygl: „Na těžkém pomalém sněhu budou kluci ztrácet. Vždyť jsou to ještě dorostenci.“

Na rozmáčeném sypkém sněhu na náhradní trati u Mrtvého plesa točili běžci tři okruhy. Po prvním měl ještě Schwaar před Eldenem náskok. Soldát se propadl na čtvrté místo. Ve druhém projížděli Schwaar s Eldenem prostorem cíle vedle sebe. Před Soldáta s Kučerou šli ještě Švýcar Wüst a Ital Cecon. Se šestým místem Soldáta, sedmým Kučery i devátým Hradila však byla spokojenost. Do cíle přijeli zcela vyčerpáni. Hlavně Soldáta neudržely nohy. „Dojel jsem vyloženě silou vůle. Kdyby na mě kluci po trati neřvali, asi bych sebou raději picnul o zem. Takhle „prošítej“ jsem snad nikdy nebyl,“ říkal David Soldát večer v hotelu FIS.

Kdyby si udržel běžeckou formu z Nordic cupu v Harachově (tam porazil Schwaara, Ceconu i Wüsta!) mohl pomýšlet alespoň na bronz.

Elden vyhrál s převahou, i když v cíli plynou angličtinou vyprávěl: „Moc jsem nevěřil tomu, že Schwaarův náskok vymažu. Tři minuty, to je v nadmořské výšce Štrbského Plesa docela dost.“ To byla spíš slova skromnosti. Pravdu měl Ladislav Rygl, když už odpoledne prohlásil: „Elden vyhraje, i kdyby si po cestě zapálil doutník!“

SPLNĚNÝ SEN

V závodě sruženářských družstev jsme začali výborně. „Musíme postavit náš výkon na skocích,“ tvrdili trenéři. Mladé družstvo skutečně mohlo nasbírat více bodů na můstku, než s běžkami na nohou. Vždyť je to teprve školka. Po skocích trojice Hradil, Kučera a Soldát měla 635,8 bodu. Druží Norové (Ekar, Vik, Elden) 618,4. Mladíček Kučera byl autorem nejdelšího skoku — 84 metrů. Nálada byla vynikající. Trenér Škvaridlo ale s klidem prohlásil: „Budu realista. Vedeme, ale na další soupeře jsme potřebovali naskákat více minut. V běžecké části to budou mít kluci moc těžké.“

Úvahy před startem běhu byly protichůdné. Hovořilo se o druhém místě, ale i o osmém. Trenéři před závodem měli velký sen. Sen o tom, aby trať přes noc umrzla, stala se pevnější, rychlejší: „Na rychlejší trati máme větší šance udržet technickou jízdu náskok. Těžká měkká trať samozřejmě bere více sil,“ říkali. A sen se vyplnil. Mrzlo. Překvapením bylo, že jsme ještě po dvou okruzích (běželi Kučera a Hradil) vedli. Do třetího okruhu vyběhali Soldát s náskokem 36 sekund před Weberem z NDR a 2:17 minuty před rychlíkem Eldenem. Tomu podle očekávání podlehl. S Weberem svedl chytrou taktickou bitvu a vyhrál ji. „Potajmu jsme doufali v bronz. A máme stříbro!“ povídal spokojeně Peter Škvaridlo.

Milan Kučera

PODEKOVÁNÍ

Velká jména se sešla k závodě skokanů na středním můstku. Rakušan Kuttin (sedmý z letošního SP), Ital Cecon (vyhrál SP v Planici). Oběma se nevydařilo zkušební kolo, ale další dvě už vzali vážně. Cecon přistál na kritickém bodě — 88 metrů. Kuttinovi však stačilo k vedení „jen“ 86,5 metru. Dokonalým letem i telemarkem Itala „přestyloval“. Třetí byl poměrně neznámý Wangler ze SRN, čtvrtý naopak známý Jugoslávec Petek, Tomáš Raszkovi pomohlo 85,5 metru k pátému místu. „To je ta nejlepší pozice na útok,“ říkal pod můstkem Raszka.

Do druhého kola vysvitlo slunce a bralo rychlost na nájezdu. Pokusy byly kratší, ale nám přinesly radost. Raszka dopadl při druhém skoku na 82,5 metru. A to mu dávalo naději. Záleželo na tom, jak si povedou Wangler s Petekem. To bylo brnkání na nervy. Němec ani Jugoslávec je nevydrželi. Chyběly metry i styl a Raszkovi se otevřela cesta k bronzové medaili. Tomáš Raszka byl šťastný. Jedním dechem se přiznával, že forma ze začátku sezóny dávno odešla. „Musím poděkovat Kuttinovi s Ceconem. Pomohli mi, abych se pořádně vyhecoval.“

DVA TOMÁŠOVÉ

Blízko jsme byli k medaili i v závodě skokanských družstev. Jenže. Trenér Jiří Raška měl v družstvu jen dva skokany — dva Tomáše: Raszku a Godera (16 let!). Sudkoví a Rydvalovi se nedařilo. Kdyby měl Rydval formu ze začátku sezóny, bylo by to dobré. Tehdy skákal pravidelně za osmdesátimetrovou hranici. V Tatrách ne. Nešlo to. Po prvním kole jsme byli čtvrtí. O pouhé dvě desetiny bodu za Finy.

„Porád věřím, že Rydval jednou uletí,“ prohlašoval trenér Raška. Bylo to však jenom přání. Zůstali jsme na čtvrtém místě.

„Prohráli jsme medaili o metr!“ křičel Raška a z toho rozčillení si zapomněl rukavice na věži. Lékař skokanů Jaroslav Šikola tomu věřil. S tužkou v ruce počítal a nějak mu to nehrálo dohromady. Za půl hodiny „vylezly“ oficiální výsledky. Ten metr neplatil. Prohráli jsme o šest. Závod v mlze nám medaili nepřinesl. Suverénně vyhráli Rakušané.

„Potřebovali jsme třetího do družstva,“ přikývne Raška. „To by nám medaile neunikla.“

Chvilí jsme se bavili o Raszkovi, který brzo půjde na vojnu do liberecké Dukly a trenér Höhnl s ním počítá do „áčka“.

Proč Raszka neskákal v závodech Světového poháru stejně jako Kuttin nebo Cecon?

„Chtěli jsme, aby jel na poslední závody na sever... Nenašli se finanční prostředky na zaplacení letenky. To by se v reprezentaci stát nemělo!“

Kdo ví? Třeba by Raszkovi pobyt na severu prodloužil formu. Byl by více na očích rozhodčím. Zůstal by v jejich paměti. Skoky jsou někdy podobné krasobruslení.

Text a snímek: PAVEL LONĚK

MSJ zjazdárov

Podľa kalendára FIS sa mali tohtoročné majstrovstvá sveta juniorov v zjazdových disciplínach konať v dňoch 4. až 11. marca 1990 v Todtnau v SRN. V tomto termíne tam (ako podobne v celej Európe) ešte nebol sneh a preto boli preložené na nový termín 18.—25. 3. Žiaľ vývoj počasia nedával záruky, že bude sneh aj v tomto termíne a tak Todtnau 7. 3. MSJ odriekol.

Po rokovaníach sekretariátu FIS podujalo sa MSJ usporiadať v termíne 18.—25. 3. švajčiarske vysokohorské stredisko Zinal. Samotný Zinal leží vo výške 1670 m, no trate sú položené vo výške od 2400 do 2800 m, kde bol vcelku dostatok snehu.

Napriek krátkemu času na prípravu, boli MSJ usporiadané na veľmi dobrej organizačnej, ale hlavne technickej úrovni, keď vezmeme do úvahy, že stredisko má len 170 stálych obyvateľov. Obetavým pracovníkom zo Zinalu pomohlo asi 50 vojakov, čo

bola samozrejme neoceniteľná technická pomoc.

Prekvapila veľmi dobrá zahraničná účasť 31 štátov. Medzi nimi USA, Japonsko, Kanada, Tchajwan, Austrália, Nový Zéland, Korea, Chile, Argentína. Napr. na super-G mužov bolo 125 prihlásených.

MSJ boli milým a stručným ceremoniálom slávnostne otvorené v stredu 21. marca na miestnom klzisku, keď sa predtým doobeda už uskutočnili oba zjazdy. V mene FIS ich otvoril

poverený člen predsedníctva FIS Ján Mráz (ČSFR).

Na klzisku sa každý den o 17.30 konalo aj slávnostné vyhlásenie víťazov a odovzdávanie cien. Prvých šesť juniorov a prvé štyri juniorky obdržali okrem plakiet (prví traja) aj pekné vecné ceny. V nedeľu 25. 3. boli majstrovstvá slávnostne ukončené.

MSJ sa zúčastnila aj kompletná čs. výprava, ktorú viedol súčasne lekár výpravy dr. Skladaný, členmi boli tréneri Sochor, Zeman, Kekeli a Zurek, závodníci Krnavcová, Ochocká, Kubečková, Kurková, Rázusová, juniori Surový, Kučera, Čermák a Kosek.

Vzhľadom na absolútny nedostatok tréningu, pre zlé snehové podmienky u nás (na dôslednejšiu prípravu na ľadovcoch nemáme potrebné devízy) neočakávali sa žiadne výraznejšie výsledky a umiestnenie do 20. miesta sa považovalo za úspech. Toto dosiahli len dvaja naši reprezentanti — v zjazde bola Sochocká 15. a Krnavcová 18.

-Mr-

Akrobaté mezinárodně

Je zbytočné se príliš rozepisovať o tom, že letošní zima akrobatickému lyžovaniu príliš nepriala. Jen díky velkému úsilí pořadatelů se mohl uskutečnit jeden kontrolní a dva národní klasifikační závody. O to cennější jsou zahraniční starty, které českoslovenští skiakrobaté absolvovali. Zde je mozaika sestavená z těchto výsledků:

První letošní výprava do ohně mezinárodní konkurence směřovala na Evropský pohár do rakouského Altenmarktu. I zde, stejně jako v ostatních střediscích v lednu, bylo bílo jen v okolí sněhových děl. Pořadatelé museli improvizovat a podařilo se jim uskutečnit pouze balet a skoky. Moguly musely být odvolány, což bylo zklamání pro specialistu na boule Petra Chadimu: „Místo závodu v boulich jsem musel vzít za vděk tréningem na rovném slalomovém svahu. Trénoval jsem na něm s Arminem Bittnerem, ale to byla jen slabá náplast...“ Skoky jsme v Altenmarktu neobsadili, ale v baletu jsme měli hned čtyři želízka v ohni. A třem z nich první závody vyšly nad očekávání dobře. Václav Vopalecký předvedl, že v žádném případě nepatří do starého železa a že vedle všech povinností trenéra a organizátora dokáže natrénovat solidní výkon. Skončil na 17. místě a věrme, že své rozhodnutí o zakončení činnosti ještě důkladně zváží. Radek Kaftan chtěl dokázat, že u liberecké Dukly nezahálí a to mu vyšlo: skončil na 11. místě a jen dvě desetinky bodu ho dělily od finále. Hvězdou výpravy však byl Pavel Landa, který zajel v semifinále výborně 7. místo. To zřejmě nečekal ani největší optimista! Ve finále se již nedokázal patřičně zkoncentrovat a skončil desátý, ale jeho výkon zaslouží absolutorium. Podle ohlasů z Altenmarktu byli českoslovenští závodníci nejpříjemnějším překvapením závodu.

Ve stejném čase směřovala minivýprava dvou československých závodníků do Lake Placid. Využili pozvání pořadatelů a rozhodli se vyzkoušet moguly ve Světovém poháru. Milan Bártl a Petr Král zde absolvovali svůj mezinárodní křest a neměli jej lehký. Ve Světovém poháru a v olympijské disciplíně totiž nikdo nedostane umístění zadarmo. Nepovedlo se uspět ani našim dvěma odvažlivcům, ale cenné jsou jejich zkušenosti z USA, neboť v Lake Placid se v roce 1991 skuteční skiakrobatické mistrovství světa.

Na přelomu ledna a února směřovala oficiální reprezentační výprava opět do Altenmarktu. Sněhu zde příliš nepřibýlo, ale konkurence se podstatně rozrostla. Na programu bylo totiž mistrovství Evropy a toho se samozřejmě účastní celá elita. Ani na druhý pokus nebylo možné

uskutečnit moguly. Byly proto přesunuty na březen do jiného místa a naše pozornost se soustředila na balet. Tentokrát jsme se však neradovali tak jako při pohárovém závodu. Pavel Landa sice zajel standard, ale s jedním zakolísáním a to stačilo pouze na 30. místo. Jaroslav Kotek potvrdil pověst smolaře: „V tréningu jsem zlomil hůl a na náhradní jsem si do startu nezvykl. V závodu jsem zazmatkoval a zbylo z toho jen 33. místo.“ Spokojen mohl být jen Richard Hladil. Přestože dosud dorostenec, šlapal svým starším kolegům na paty a skončil na 34. místě. Příjemného překvapení jsme se na mistrovství Evropy nakonec dočkali, a to od Radka Hynka v akrobatických skocích. Stejně jako Hladil i on je dosud dorostenec a tak od něj nečekal nikdo zákraky. Radek však bojoval naplno a jeho 24. místo v kompletní evropské konkurenci považujeme za úspěch.

Marně čekala na odjezd do italského Borzia výprava juniorů. Nejprve se v duchu přeorientovali z italštiny na francouzštinu, neboť závod měl být přeložen do La Plagne. Ale ani to nevyšlo. Juniorské závody se nakonec konaly ve Finsku a to bylo pro naši výpravu příliš z ruky a příliš komplikované. Nebylo jednoduché zorientovat se v letošním termínovém kalendáři. Původní termíny určené před sezónou už platily jen orientačně. Zda se bude závodit za měsíc, za týden? Na tuto otázku nebyla lehká odpověď... Dobrou zprávu přinesl Radek Kaftan. Jeho styky s rakouskými skiakrobaty přinesly ovoce ve formě pozvánky na mezinárodní mistrovství Rakouska a zároveň na týdenní pobyt v Innsbrucku. A zde se sešla jak silná konkurence, tak výborné sněhové podmínky. Odpadl totiž Světový pohár a závodu se zúčastnili kromě Evropanů i Američané, Kanadáné a Sověti. Pavel Landa si zde spravil reputaci za ME. Zajel výborně 10. místo. Nedařilo se Radkovi Hynkovi ve skocích, neprosadili se ani naši mogulisté, ani Eva Romková, která si vyzkoušela kombinaci. Zvládnout všechny tři disciplíny během dvou dní totiž není žádná hračka. O tom, že to ale možné je, přesvědčil právě Radek Kaftan — vedoucí výpravy, tlumočnick, řidič, sportovní diplomat a závodník v jedné osobě. Obsadil v kombinaci páté místo z 11 klasifikovaných závodníků. Ve skocích i v mogulech bodoval nejlépe z našich, klobouk dolů před jeho výkony!

Dodejme, že ing. Ctirad Kaftan byl navržen do skiakrobatické komise FIS, a tak, pokud vše klapne, bude hájit naše barvy na poli sportovní diplomacie.

Ing. VÁCLAV MATUŠEK

13. MSJ
BĚŽECKÉ DISCIPLÍNY
Les Saisies (Francie)
28. 3.—1. 4. 1990

JUNIŘI

10 km klasicky: 1. Jiří Kvapil 29:55,4, 2. Vladimír Torčinskij (SSSR) — 2,2, 3. Stefan Alraun (SRN) — 25,7, 4. Neuber (NDR) — 25,7, 5. May (It.) — 28,7, 6. Ruděnko (SSSR) — 36,5. — **23. Majliš — 1:40,7, 24. Koucký — 1:46,0, 33. Kučera — 2:11,4.** — Všech 74 startujících bylo klasifikováno.

30 km bruslení: 1. Johann Mühlegg (SRN) 1:28:05,4, 2. Anders Eide (Nor.) — 45,0, 3. Valerij Rodochlebov — 1:03,7, 4. Legotin (oba SSSR) — 1:40,1, 5. Skjeldal — 1:55,4, 6. Lofshus (oba Nor.) — 2:32,7. — **16. Kvapil — 5:10,7, 25. Koucký — 6:46,0, 26. Kučera — 6:47,4, 29. Hudač — 7:22,9.** — Ze 74 startujících bylo 63 klasifikováno.

Štafeta 4X10 km kombinaně: 1. NDR (Jens Dietel, Jens Neuber, Matthias Grunwald, Janko Neuber) 2:00:31,0, 2. SSSR (Torčinskij, Legotin, Rodochlebov, Ruděnko) — 4,4, 3. SRN (Alraun, Popp, Mühlegg, Schlicker) — 1:08,8, 4. Švédsko — 1:51,2, 5. Norsko — 2:21,1, 6. Itálie — 2:47,5, 7. ČSFR (Majliš, Kvapil, Hudač, Koucký) — 3:14,0. — Všech 16 štafet bylo klasifikováno.

JUNIORKY

5 km klasicky: 1. Olga Danilovová (SSSR) 15:19,9, 2. Iveta Zelingerová — 16,7, 3. Valentina Smirnovová — 30,8, 4. Kosmačevová (obě SSSR) — 53,6, 5. Hessová — 54,8, 6. Henkeová (obě NDR) — 56,2 — 9. Bucharová — 1:06,0, 12. Chroustovská — 1:09,1, 23. Páříčková — 1:39,9. — Z 54 startujících 53 závod dokončilo.

15 km bruslení: 1. Gabriele Hessová 48:02,90, 2. Soňa Mihoková — 37,2, 3. Olga Danilovová — 43,9, 4. Boceková (Pol.) — 58,9, 5. Knechtová (Švýc.) — 1:09,6, 6. Smirnovová — 1:18,1. — **7. Zelingerová — 1:50,0, 11. Chroustovská — 2:32,2, 21. Bucharová — 3:22,0.**

4X5 km komb.: 1. SSSR (Olga Danilovová, Olga Kosmačevová, Irina Priddanikovová, Valentina Smirnovová) 1:04:35,7, 2. NDR (Apelová, Kramarová, Hessová, Henkeová) — 36,2, 3. Švýcarsko (Schranzová, Leonardiová, Knechtová, Mettlerová) — 38,3, 4. ČSFR (Bucharová, Zelingerová, Chroustovská, Mihoková) — 52,5, 5. Finsko — 2:36,1, 6. Itálie — 2:51,4. — Všech 11 startujících štafet bylo klasifikováno.

13. MSJ

SKOK A ZÁVOD SDRUŽENÝ
27.—31. 3. Štrbské Pleso

Skok jednotlivci (K 88 m): 1. Heinz Kuttin (Rak.) 216,9 (86,5 a 84), 2. Roberto Cecon (It.) 214,1 (88 a 81), 3. Tomáš Raszka 210,1 (85,5 a 81), 4. Petek (Jug.) 207,3 (86 a 79), 5. Fras (oba Jug.) 200,1 (82 a 79,5), 6. Wangler (SRN) 196,2 (87,5 a 74,5). — **9. Goder 190,0 (81,5 a 77), 37. Rydval 150,7 (71 a 68,5), 40. Jirou-**

tek 148,6 (70 a 69). — Z 62 startujících bylo 61 klasifikováno.

Skok družstva (K 88 m): 1. Rakousko (Heinz Kuttin, Werner Rathmayer, Herwig Millonig, Alexander Pointner) 627,1, 2. Finsko (Esa Kononen, Riku Ayri, Mika Laitinen, Marko Haarala) 596,1, 3. Jugoslávie (Damjan Fras, Saso Komovec, Tomaž Knafelj, Franci Petek) 591,9, 4. ČSFR (Sudek, Rydval, Goder, Raszka) 582,1, 5. Francie (Bajard, Michaud, Arpin, Delaup) 561,9, 6. Itálie (Caruso, Rigoni, Perite, Cecon) 556,7 b.

Závod sružený jednotlivci: 1. Trond Einar Elden (Nor.) 418,1, 2. Falk Schwaar (NDR) 405,7, 3. Christophe Borello (Fr.) 398,8, 4. Wüst (Švýc.) 385,7, 5. Cecon (It.) 381,1, 6. Soldát 378,4, 7. Kučera 377,2, 9. Hradil 370,7, 17. Pidanič 356,3 b. — **Skok:** 1. Schwaar 222,0 (82 a 87), 2. Soldát 206,5 (79 a 85), 3. Kučera 204,3 (81,5 a 80,5). — **5. Hradil 199,1 (80 a 82,5), 16. Pidanič 168,7 (80 a 71).** — **10 km:** 1. Elden 30:40,3, 2. Guendet (Fr.) — 7,2, 3. Hörler (Švýc.) — 9,3. — **11. Pidanič — 2:42,2, 23. Kučera — 3:55,5, 24. Soldát — 4:00,9, 25. Hradil — 4:02,2.**

Závod sružený družstev: 1. Norsko (Halldor Skard, Bjarte Engen Vik, Trond Einar Elden), 2. ČSFR (Milan Kučera, Jiří Hradil, David Soldát), 3. NDR (Enrico Heisig, Falk Schwaar, Falk Weber), 4. Francie (Ziglioli, Borello, Girard), 5. Švýcarsko (Guendet, Wüst, Hörler), 6. SSSR (Penkov, Beznosov, Kuzněcov). — **Skok:** 1. ČSFR 635,8, 2. Norsko 618,4, 3. NDR 608,8. — **Běh:** 1. Švýcarsko 1:22:10,5, 2. Francie — 51,0, 3. Norsko — 1:08,8. — **6. ČSFR — 3:11,6.**

MSJ 1990

SJEZDOVÉ DISCIPLÍNY

Zinal, Švýcarsko
20.—25. 3. 1990

JUNIŘI

Sjezd (délka tratě 2150 m, převýšení 620 m): 1. Kjetil Andre Aamodt 1:19,42, 2. Lasse Kjuus (oba Nor.) — 0,34, 3. Giovanni Feltrin (It.) — 1,49, 4. Wolf — 1,58, 5. Franz — 1,67, 6. Mayer (všichni Rak.) — 1,72. — **21. Surový — 3,24, 48. Čermák — 5,78, 49. Kosek — 6,06, 56. Kučera — 8,51.** Z 80 startujících bylo 69 klasifikováno.

Obří slalom (převýšení 340 m, v prvním kole 50, ve druhém 45 branek): 1. Lasse Kjuus 2:20,38 (1:10,00 a 1:10,38), 2. Kjetil Andre Aamodt — 0,25 (1:10,54 a 1:10,09), 3. Mitja Kuna (Jug.) — 1,72 (1:11,20 a 1:10,90), 4. Leskinen (Fin.) — 2,04, 5. Mayer — 2,48, 6. Schlopy (USA) — 2,49. — **44. Surový — 10,61, 47. Čermák — 11,25, 53. Kosek — 13,90, 63. Kučera — 16,92.** Ze 121 startujících bylo 82 klasifikováno.

Superobří slalom (převýšení 580 m, 46 branek): 1. Kjetil Andre Aamodt 1:24,30, 2. Norman Bergamelli (It.) — 1,13, 3. Lasse Kjuus — 0,03, 4. Nilsen (Nor.) — 1,90, 5. Kosir (Jug.) — 1,91, 6. Kleinlercher (Rak.) — 1,95. — **30. Čermák — 6,42, 39. Kosek — 7,48, 46. Kučera — 9,91.** Surový závod nedokončil. Ze 117 startujících 66 klasifikováno.

Slalom (převýšení 168 m, v prvním kole 53, ve druhém 56 branek): 1. Luigi Tacchini (It.) 1:28,15 (44,32 a 43,83), 2. Kjetil Andre Aamodt — 0,42 (43,49 a 45,08), 3. Lasse Kjuus — 0,46 (43,85 a 44,76), 4. Varesco (It.) — 0,98, 5. Leskinen — 1,24, 6. Nilsen — 1,26. — **23. Surový — 11,10.** Čermák a Kosek závod nedokončili, Kučera byl diskvalifikován v prvním kole. Ze 114 startujících bylo 30 klasifikováno.

JUNIORKY

Sjezd (délka tratě 2000 m, převýšení 580 m): 1. Světlana Gladyševová (SSSR) 1:25,48, 2. Katja Seizingerová (SRN) — 0,53, 3. Barbara Zelenská (SSSR) — 0,54, 4. Rey-Belletová (Švýc.) — 0,80, 5. Raffenerová (It.) — 0,91, 6. Ertlová (SRN) — 0,94. — **15. Sochocká — 2,29, 18. Krnavcová — 2,78, 29. Kurková — 7,93.** Rázusová závod nedokončila. Ze 45 startujících 34 bylo klasifikováno.

Obří slalom (převýšení 310 m, v prvním kole 45, ve druhém 47 branek): 1. Manuela Umeleová (Rak.) 2:23,17 (1:11,77 a 1:11,40), 2. Katja Seizingerová — 0,08 (1:11,98 a 1:11,27), 3. Andrea Raffenerová — 0,79 (1:12,22 a 1:11,74), 4. Parisienová (USA) — 0,84, 5. Osterriedová (SRN) — 1,27, 6. Liebová (Rak.) — 1,59. — **25. Krnavcová — 8,01, 31. Sochocká — 10,17, 33. Kubečková — 10,83, 37. Kurková — 14,23.** Ze 66 startujících 46 bylo klasifikováno.

Superobří slalom (převýšení 383 m, 38 branek): 1. Katja Seizingerová 1:10,12, 2. Světlana Gladyševová — 0,13, 3. Martina Osterriedová — 0,51, 4. Rey-Belletová — 0,69, 5. Zelenská — 0,70, 6. Dallosová (Fr.) — 0,84. — **21. Sochocká — 4,24, 26. Kurková — 7,09.** Krnavcová závod nedokončila, Kubečková byla diskvalifikována. Z 64 startujících bylo 33 klasifikováno.

Slalom (převýšení 130 m, v obou kolech 42 branek): 1. Katrin Neuen-schwanderová (Švýc.) 1:06,79 (33,82 a 32,97), 2. Anouck Barnierová (Fr.) — 1,10 (33,60 a 34,29), 3. Annelise Cobergerová (Nový Zéland) — 1,41 (35,11 a 33,09), 4. Rozsaová (Kan.) — 1,62, 5. Stretová (USA) — 1,67, 6. Hrovatová (Jug.) — 1,78. — **13. Krnavcová — 5,66, 15. Kurková — 6,07, 18. Kubečková — 7,65, 22. Sochocká — 9,53.** Ze 64 startujících bylo 27 klasifikováno.

PŘEBOR ČSFR ŽACTVA
SJEZDOVÉ DISCIPLÍNY
6.—11. 3.

na Martinských Holích
— pořadatel TJ ZTS Martin
a vojenské učiliště Martin

MLADŠÍ ŽÁCI

Sjezd (převýšení 255 m): 1. Martin Skopek (Chemička Ústí n. L.) 59,84, 2. Michal Urban — 0,63, 3. Boris Harvan (oba PS Banská Bystrica) — 0,81, 4. Weber (Bižuterie Jablonec) — 1,03, 5. Prevuzňak (Jasná Lipt. Mikuláš) — 1,20, 6. Hudec (PS Banská Bystrica) — 2,11.

Obří slalom (převýšení 195 m, 33 branek): 1. Matěj Gemza (Start Kež-

marok) 53,74, 2. Martin Skopek — 0,17, 3. Michal Urban — 0,33, 4. Weber — 0,80, 5. Strojček (Slovan Spindlerův Mlýn) — 0,85, 6. Forman (Tesla Pardubice) — 1,09.

Slalom (převýšení 120 m, v prvním kole 42, ve druhém 39 branek): 1. Boris Harvan 1:29,66 (46,78 a 42,88), 2. Michal Urban — 3,29 (49,09 a 43,86), 3. Roman Weber — 3,63 (49,04 a 43,45), 4. Dubroka (TJ Vítkovice) — 5,96, 5. Chorogwicki (Štart Kežmarok) — 8,18, 6. Vaculčík (PS Banská Bystrica) — 8,76.

Sjezdový trojboj: 1. Michal Urban 38,51, 2. Boris Harvan 47,00, 3. Roman Weber 55,74, 4. Skopek 67,86, 5. Dubroka 141,94, 6. Hudec 143,83 b.

STARŠÍ ŽÁCI

Sjezd (převýšení 255 m): 1. Andrej Hutka (PS Banská Bystrica) 57,53, 2. Pavel Košek (SVS Vrchlabí) — 0,42, 3. Tomáš Berny (SA ČSTV Klatovy) — 0,74, 4. Brož (Slovan Pec) — 1,74, 5. Maruška (PS Banská Bystrica) — 2,16, 6. Durana (Fil. Bratislava) — 2,19.

Obří slalom (převýšení 195 m, 33 branek): 1. Pavel Košek 53,68, 2. Andrej Hutka — 0,17, 3. Jiří Exner (Ski Strážné) — 1,80, 4. Figura (Slovan Bruntál) — 1,93, 5. Mach (Jasná Lipt. Mikuláš) — 1,97, 6. Šrubař (TJ Rožnov) — 2,16.

Slalom (převýšení 120 m, v prvním kole 47, ve druhém 40 branek): 1. Pavel Košek 1:20,29 (38,60 a 41,69), 2. Josef Figura — 2,91 (40,24 a 42,96), 3. Mario Maruška — 3,16 (40,49 a 42,96), 4. Brož — 4,26, 5. Pipek (Bižuterie Jablonec) — 4,91, 6. Erlebach (Spartak Rokytnice) — 5,17.

Sjezdový trojboj: 1. Pavel Košek 7,95, 2. Jiří Brož 102,29, 3. Mario Maruška 104,63, 4. Figura 110,79, 5. Durana 132,65, 6. Šrubař 138,01 b.

MLADŠÍ ŽÁKYNĚ

Sjezd (převýšení 255 m): 1. Zuzana Smerčiaková [Jasná Liptovský Mi-

kuláš] 1:01,80, 2. Karolína Šedová (Baník Žacléř) — 0,19, 3. Eva Kurfürstová (Rekult. Karviná) — 0,45, 4. Bimová (Chemička Ústí n. L.) — 0,58, 5. Zmajkovičová — 1,03, 6. Jelenská (obě PS Banská Bystrica) — 1,16.

Obří slalom (převýšení 195 m, 33 branek): 1. Jana Hromádková (Slovan Pec) 53,61, 2. Karolína Šedová — 0,07, 3. Viktoria Pivková (PS Banská Bystrica) — 0,67, 4. Smerčiaková — 0,71, 5. Jelenská — 0,75, 6. Kurfürstová — 0,76.

Slalom (převýšení 120 m, v prvním kole 42, ve druhém 32 branek): 1. Eva Kurfürstová 1:33,35 (49,41 a 43,94), 2. Karolína Šedová — 1,56 (50,06 a 44,85), 3. Jana Hromádková — 1,82 (50,11 a 45,06), 4. Smerčiaková — 3,04, 5. Konopková (Bižuterie Jablonec) — 4,27, 6. Ptáková (Jiskra Železný Brod) — 4,42.

Sjezdový trojboj: 1. Karolína Šedová 14,34, 2. Eva Kurfürstová 20,40, 3. Zuzana Smerčiaková 30,86, 4. Hromádková 76,75, 5. Banská (Benecko) 111,51, 6. Ptáková 115,40 b.

STARŠÍ ŽÁKYNĚ

Sjezd (převýšení 255 m): 1. Andrea Sošková (PS Banská Bystrica) 1:00,35, 2. Alena Šebeňová (ZTK Zvolen) — 0,77, 3. Maria Kvopková (ZTS Martin) — 0,85, 4. Jagerčíková (PS Banská Bystrica) — 0,86, 5. Jankyová (Jasná Lipt. Mikuláš) — 1,01, 6. Nováková (Chemička Ústí n. L.) — 1,60.

Obří slalom (převýšení 195 m, 33 branek): 1. Maria Kvopková 51,90, 2. Jana Jagerčíková — 1,08, 3. Andrea Sošková — 1,10, 4. Diková (PS Banská Bystrica) — 1,51, 5. Jankyová — 1,67, 6. Žabová (Bohemians) — 1,70.

Slalom (převýšení 120 m, v prvním kole 45, ve druhém 47 branek): 1. Andrea Sošková 1:31,03 (44,80 a 46,23), 2. Kamila Křížáková (Sigma Dolní Benešov) — 1,13 (45,14 a 47,02), 3. Jana Jagerčíková — 1,58 (45,70 a

46,91), 4. Žabová — 1,62, 5. Labusová (LIAZ Jablonec) — 4,38, 6. Navarová (Tesla Havířov) — 4,49.

Sjezdový trojboj: 1. Andrea Sošková 18,65, 2. Jana Jagerčíková 44,08, 3. Kamila Křížáková 81,23, 4. Šebeňová 88,12, 5. Žabová 104,87, 6. Navarová 140,77 b.

PŘEBOR ČSFR ŽACTVA SKOK A ZÁVOD SDRUŽENÝ

2.—4. 3. v Liptovské Kokavě a Tatranské Lomnici — pořadatel TJ Družstevník Liptovská Kokava

MLADŠÍ ŽÁCI

Závod sružený, ročník 1979: 1. Jakub Hlava 401,10, 2. Jiří Novotný (oba Jiskra Harrachov) 389,70, 3. Jan Doležal (Seba Tanvald), 4. Votoček (Jiskra Harrachov) 378,85, 5. Štěpán (Lomnice nad Popelkou) 375,50, 6. Doležal (Jiskra Harrachov) 367,60.

Ročník 1978: 1. Jaroslav Havel 429,00, 2. Jaroslav Kříž (oba Jiskra Harrachov) 409,92, 3. Martin Novorolník (TJ Vysoké Tatry) 404,68, 4. Lupták (ČH Štrbské Pleso) 399,28, 5. Jurča (Sokol Velká Bystrice) 398,42, 6. Doležal (Seba Tanvald) 393,46.

Skok, ročník 1979 (K 42 m): 1. Jakub Hlava 187,3 (40,5 a 35,5), 2. Jiří Novotný 166,2 (37 a 32,5), 3. David Majling (Semily) 134,3 (33 a 30,5), 4. Mrug (ČH Štrbské Pleso) 133,7 (32,5 a 29,5), 5. Votoček 132,5 (32,5 a 29), 6. Doležal 130,4 (33,5 a 29). — **Ročník 1978:** 1. Jaroslav Havel 178,9 (38 a 34,5), 2. Martin Novorolník 162,5 (35,5 a 33,5), 3. a Jan Skrovný (Ještěd Liberec) 162,5 (35 a 34), 4. Krompolec (MEZ Frenštát) 159,3 (33,5 a 35), 5. Kukliš (ČH Štrbské Pleso) 156,8 (35 a 33,5), 6. Lupták 153,4 (33,5 a 34).

STARŠÍ ŽÁCI

Závod sružený, ročník 1977: 1. Ladislav Šmíd (Jiskra Harrachov) 423,625, 2. Roman Hlaváč 419,100, 3. Radek Bártek (oba TJ Nové Město na Moravě) 408,465, 4. Hnyk (Lomnice nad Popelkou) 394,750, 5. Jirutek 393,195, 6. Kuřina (oba Jiskra Harrachov) 388,785. **Ročník 1976:** 1. Pavel Bernát (Ski Jilemnice) 431,18, 2. Ladislav Rygl (Spartak Vrchlabí) 426,50, 3. Michal Doležal (Jiskra Harrachov) 424,63, 4. Smoleňák (ČH Štrbské Pleso) 443,86, 5. Kovář (Seba Tanvald) 394,89, 6. Mikuláš (Sokol Velká Bystrice) 392,33.

Skok, ročník 1977 (K 67 m): 1. Martin Skoták (MEZ Frenštát) 135,3 (50 a 49,5), 2. Vladimír Šmíd (Jiskra Harrachov) 126,4 (49,5 a 46), 3. Ladislav Sulír (ČH Štrbské Pleso) 125,5 (48,5 a 48), 4. Dobiáš (Baník Osek) 120,5 (46 a 48), 5. Grozman (MEZ Frenštát) 119,6 (46 a 46,5), 6. Hlaváč (Nové Město na Moravě) 113,3 (45 a 44,5). — **Ročník 1976:** 1. Jiří Černý (Baník Osek) 214,9 (65 a 65,5), 2. Pavel Bernát 176,7 (60,5 a 55,5), 3. Ladislav Jác (Ještěd Liberec) 175,5 (58 a 58,5), 4. Skoták (MEZ Frenštát) 184,9 (55 a 54,5), 5. Mikuláš (Sokol Velká Bystrice) 159,2 (54,5 a 54), 6. Věchet (Ještěd Liberec) 152,1 (53 a 52).

MINIKURS RUŠTINY

Při výuce jazyků ruština sice ztratila po sametové revoluci na našich školách svůj monopol, ale v běžce stopě, zvláště v ženském pelotonu, je tento slovanský jazyk stále potřeba. Loňský Světový pohár vyhrála Vjalbeová, letos byla dlouho v čele další sovětská závodnice Lazutinová, kterou vystřídala v Bohinji po svém prvním vítězství v SP její krajanka Nagejkinová. A tak není divu, že se mnohé zahraniční závodnice snaží pochytit alespoň několik ruských slovíček. Například Švýcarka Parpanová, která je velkou kamarádkou Havrančíkové, se chtěla při návštěvě našich závodnic na jejich pokoji naučit co nejvíce ruských slovíček. Potom při slavnostním vyhlášení výsledků překvapila Vjalbeovou, když jí potřepala rukou se slovy: „Ja tibje blagodarju.“ A naopak, Parpanová pomáhala Havrančíkové s německou konverzací: v učebnici byla sice loňská Královna

bílé stopy teprve u 17. lekce, v praxi už jazyk lámala velice slušně.

-pš-

**KONEČNÉ POŘADÍ SP 1989—1990 MUŽŮ
VE SJEZDOVÝCH DISCIPLÍNÁCH**

		sl	S-G	osl	sl	komb
1. Zurbriggen (Švýc.)	357	105	98	48	56	50
2. Furuseth (Nor.)	234	—	43	96	95	—
3. Mader (Rak.)	213	—	71	96	31	15
4. Bittner (SRN)	193	—	—	43	150	15
5. Höflehner (Rak.)	174	166	8	—	—	—
6. Skaardal (Nor.)	167	120	47	—	—	—
7. Strolz (Rak.)	155	—	33	71	51	—
8. Eriksson (Švéd.)	121	4	61	56	—	—
9. Tomba (It.)	116	—	—	21	95	—
10. Nierlich (Rak.)	110	—	—	42	68	—
11. Accola (Švýc.)	109	—	11	—	58	40
12. Mahrer (Švýc.)	105	88	9	—	—	8
13. Besse (Švýc.)	102	88	—	—	—	14
14. Piccard (Fr.)	101	27	52	12	—	10
15. Ghedina (It.)	97	87	—	—	—	10
Ladstätter (It.)	97	—	28	—	69	—

V tabulce v prvním sloupci je celkový počet bodů, ve druhém body z devíti sjezdů, ve třetím ze šesti superobřích slalomů, ve čtvrtém ze sedmi obřích slalomů, v pátém z deseti slalomů a v šestém sloupcu ze dvou kombinací.

**KONEČNÉ POŘADÍ SP 1989—1990 ŽEN
VE SJEZDOVÝCH DISCIPLÍNÁCH**

		sl	S-G	osl	sl	komb
1. Kronbergerová (Rak.)	341	106	60	85	56	25
2. Wachterová (Rak.)	300	—	43	133	89	35
3. Gergová (SRN)	270	105	79	47	7	32
4. Walliserová (Švýc.)	227	99	56	55	—	17
5. Merleová (Fr.)	202	50	99	53	—	—
6. Schneiderová (Švýc.)	198	—	4	69	125	—
7. Svetová (Jug.)	140	—	—	89	51	—
8. Figiniová (Švýc.)	134	105	24	5	—	—
9. Wolfová (Rak.)	133	33	73	27	—	—
10. Roffeová (USA)	130	—	29	82	19	—
11. Dedlerová (SRN)	125	62	36	21	—	6
12. Knopfová (SRN)	114	110	4	—	—	—
13. Stroblová (Rak.)	108	—	—	—	108	—
14. Wallingerová (Rak.)	102	69	33	—	—	—
15. Ladstätterová (Rak.)	98	—	—	—	98	—

V tabulce v prvním sloupci je celkový počet bodů, ve druhém body z osmi sjezdů, ve třetím ze šesti superobřích slalomů, ve čtvrtém z osmi obřích slalomů, v pátém z devíti slalomů a v šestém sloupci ze dvou kombinací.

KONEČNÉ POŘADÍ SP 1989—1990 BĚŽČŮ

1. Ulvang (Nor.)	20	9	—	20	20	12	20	12	12	(9)	145
2. Svan (Švéd.)	6	12	—	25	12	25	7	12	20	—	144
3. Dähle (Nor.)	25	20	—	3	25	15	5	25	—	—	118
4. Behle (SRN)	15	7	25	2	—	10	15	4	—	10	88
5. Majbäck (Švéd.)	10	25	—	12	9	11	—	—	15	—	86
6. Mogren (Švéd.)	8	—	—	15	15	—	20	—	—	—	78
7. Smirnov (SSSR)	7	10	—	8	—	—	25	9	—	15	74
8. Langli (Nor.)	—	1	—	7	—	—	11	—	25	8	52
9. Ottosson (Švéd.)	12	11	—	—	1	3	—	10	11	—	48
10. Haaland (Švéd.)	4	5	—	9	—	—	—	15	—	—	43
11. Forsberg (Švéd.)	—	6	—	11	6	—	—	—	6	—	40
12. Kirvesniemi (Fin.)	—	—	—	—	9	—	—	—	7	20	36
13. Bellmann (NDR)	—	—	—	10	—	12	4	6	3	—	35
14. Prokurov (SSSR)	—	—	—	5	—	—	—	—	25	—	30
15. Badamšin (SSSR)	—	—	20	—	—	—	—	—	8	—	29

V prvním sloupci jsou body za 15 km klasicky v Salt Lake City, ve druhém za 15 kilometrů bruslení v Canmore, ve třetím za 50 kilometrů klasicky v Canmore, ve čtvrtém za 30 km bruslení v Moskvě, v pátém za 15 km bruslení v Campře, v šestém za 30 km klasicky ve Val di Fiemme, v sedmém za 30 km bruslení v Reit im Winkl, v osmém za kombinaci 15 km v Lahti, v devátém za 15 km klasicky v Trondheimu, v desátém za 30 km klasicky v Örnköldsviku, v jedenáctém za 50 km bruslení ve Vangu a v posledním dvanáctém sloupci je celkový počet bodů.

KONEČNÉ POŘADÍ SP 1989—1990 BĚŽKYŇ

1. Lazutínová (SSSR)	9	20	25	15	15	12	—	15	(3)	15	20	146
2. Vjalbeová (SSSR)	7	15	10	—	20	25	—	25	15	9	11	137
3. Dybendahlová (Nor.)	5	6	20	25	—	6	15	9	—	25	25	136
4. Nagejkinová (SSSR)	15	12	15	10	10	15	25	20	12	(7)	(8)	134
5. Di Centaová (It.)	—	5	11	—	25	10	11	10	25	20	9	126
6. Jegorovová (SSSR)	—	—	—	—	5	20	20	12	10	12	15	94
7. Tichonovová (SSSR)	6	11	12	5	12	11	—	7	9	3	—	76
8. Belmondová (It.)	4	25	7	—	8	9	—	6	—	—	7	66
9. Savolainenová (Fin.)	25	3	—	3	11	7	—	3	—	—	—	52
10. Pyykkonenová (Fin.)	20	—	5	12	—	—	9	—	—	1	—	47
11. Westinová (Švéd.)	3	7	—	11	9	3	1	8	—	—	4	46
12. Pedersenová (Nor.)	—	—	—	—	2	8	10	5	—	10	10	45
13. Smetaninová (SSSR)	—	—	—	20	—	—	12	2	—	8	1	43
14. Kaširská (SSSR)	—	—	—	8	4	—	8	11	7	—	—	38
15. Elveosová (Nor.)	12	9	6	—	—	—	4	—	—	—	—	31
Jahrenová (Nor.)	—	4	4	7	—	4	7	—	2	—	3	31

V prvním sloupci jsou body z 5 km klasicky v Salt Lake City, ve druhém z 15 km bruslení v Salt Lake City, ve třetím z 15 km klasicky v Thunder Bay, ve čtvrtém z 15 km klasicky v Moskvě, v pátém z 15 km bruslení v Pontresině, v šestém z 10 km bruslení ve Val di Fiemme, v sedmém z 10 km klasicky v Bohinji, v osmém z 5 km bruslení v Lahti, v devátém z 30 km bruslení v Solleitea, v desátém z 10 km klasicky v Örnköldsviku, v jedenáctém z 10 km kombinace ve Vangu a ve dvanáctém sloupci celkový počet bodů. (V závorce jsou body za závody nad počet 9 bodovaných závodů, které se tudíž už do celkového počtu nezapočítávají.)

KONEČNÉ POŘADÍ SP 1989—1990 SDRUŽENÁŘŮ

1. Sulzenbacher (Rak.)	10	25	25	25	6	25	15	25	8	164
2. Levandi (SSSR)	20	20	15	10	15	20	20	15	—	135
3. Apeland (Nor.)	11	8	7	1	20	15	25	—	12	99
4. Lundberg (Nor.)	—	—	—	20	25	9	10	20	10	94
5. Abratis (NDR)	9	12	12	3	7	—	9	12	20	84
6. Guy (Fr.)	—	10	20	15	—	10	11	8	7	81
7. T. E. Elden (Nor.)	8	15	11	6	12	—	4	7	15	78
8. Dundukov (SSSR)	12	—	—	—	—	—	5	11	25	53
9. Csar (Rak.)	—	7	8	8	5	—	6	10	5	49
10. Kempf (Švýc.)	25	—	10	—	—	—	—	—	9	44
Savin (SSSR)	—	9	9	—	4	—	7	4	11	44
12. B. J. Elden (Nor.)	6	5	4	7	11	8	—	—	—	41
Pohl (SRN)	—	—	—	11	9	—	12	3	6	41
14. Bredeesen (Nor.)	15	6	3	9	—	—	—	—	—	33
15. Schaad (Švýc.)	3	4	6	5	—	5	—	—	—	23

V prvním sloupci jsou body ze závodu ve Sv. Mořici, ve druhém ze závodu v Reit im Winkl, ve třetím ze Saalfeldenu (skok i běh v jednom dnu), ve čtvrtém ze závodu v Murau, v pátém ze závodu v Leningradě a v Kavgolovu, v šestém ze závodu na Štrbském Plese, v sedmém ze závodu v Lahti, v osmém ze závodu v Örnköldsviku, v devátém ze závodu v norském Vangu a v posledním desátém sloupci celkový počet bodů.

Prázdniny s akrobatickým lyžováním

Chcete se naučit akrobatickým skokům na lyžích?

Máte možnost se zúčastnit kursu, který se uskuteční ve dnech 1. až 7. srpna v Karlových Varech! Skáče se na můstcích s umělou hmotou a dopadem do vody!

Začátečníky i pokročilé vyučuje mistr ČSR
Oto Šimánek!

O bližší informace si pište a přihlášky posílejte na adresu:

Ota Šimánek, Gagarinova 54/7, 357 09 Habartov!

Byl u nás REMEK, nikoliv kosmonaut

Kde se vzal, tu se vzal, objevil se u nás v redakci pán v obleku elegantního střihu. „Já jsem Petr Remek z Kanady, psalo se o mně v Lyžařství číslo 3, slyšel jsem, že se váš časopis nachází v nějakých potížích. A tak...“ — A tak než se dostaneme k vlastnímu tématu, dodejme, že se u nás o panu Remkovi opravdu psalo (nezaměňovat s Vladimírem Remkem, kosmonautem). Připomněla ho Anna Janoušková, když líčila americké putování našich běžců a běžkyň po závodech SP: „V Salt Lake City s námi byl již Petr Remek, který nám zajišťoval přepravu z USA do Kanady.“ Psalo se o něm i ve Stadiónu, jako o „emigrantovi, o kterém se už může psát“, to zase z úst Alžběty Havrančíkové. — Páně Remkova návštěva v redakci se protáhla v delší hovor, o který se chceme podělit s našimi čtenáři a který tu ve zkráceném a chronologickém pořádku předkládáme:

Jak jste se najednou ocitl v naší redakci?

V sobotu jsem přiletěl z Londýna, zítra letím do Maďarska, dnes (9. 4.) odpoledne mám nějaké jednání na ministerstvu spotřebního průmyslu na Staroměstském náměstí. Cestuji služebně pro firmu Four Seasons Hotels. Teď mám hodinu času a tak jsem se utrl k vám do redakce.

A proč právě do Lyžařství?

Jsem jeho dlouholetým odběratelem. Nechávám si ho posílat taky do Kanady. V březnu, když jsem přijel na krátkou návštěvu do Československa — poprvé po 26 letech — mluvil jsem také s ústředním trenérem Jaroslavem Potměšilem. Od něho jsem se dověděl, že s měnicími se ekonomickými podmínkami je ohrožena existence časopisu Lyžařství. Nám v Kanadě se tento časopis líbí, považujeme ho za prospěšný a rozhodně chceme, aby vycházel i nadále. Proto bychom mu chtěli taky nějak pomoci. To říkáme za Čechy a Slováky v Kanadě, lyžařské přátele, kteří jsou téhož věku jako já (Remek — ročník 1937) a kteří i v Kanadě běhají na běžkách jako kdysi v Československu. Ta láska k lyžování nás stále spojuje s naší původní vlastí. Chtěli bychom taky, pokud to bude organizačně možné, se stát členy nově vzniklého Československého svazu lyžařů.

Povězte nám něco blíže o vašich přátelích.

Žiju v Torontu a účastním se veteránských závodů, na kterých se s nimi setkávám. Běh na lyžích je v Kanadě taky populární, ale to až nyní. Proto ve starších věkových kategoriích jsou nejméně zastoupeni Kanadané evropského původu. Hlavně Češi a Slováci, Finové, Rakušani, sem tam nějaký Švýcar a tak podobně.

Odkud pocházíte?

Odtud, z Revoluční ulice. Bydleli jsme v čísle 25, jak byla kavárna Vltava. Do zahraničí jsem odešel, pamatují si to přesně na den, 15. března 1964.

Dosáhl jste u nás v lyžování nějakého úspěchu?

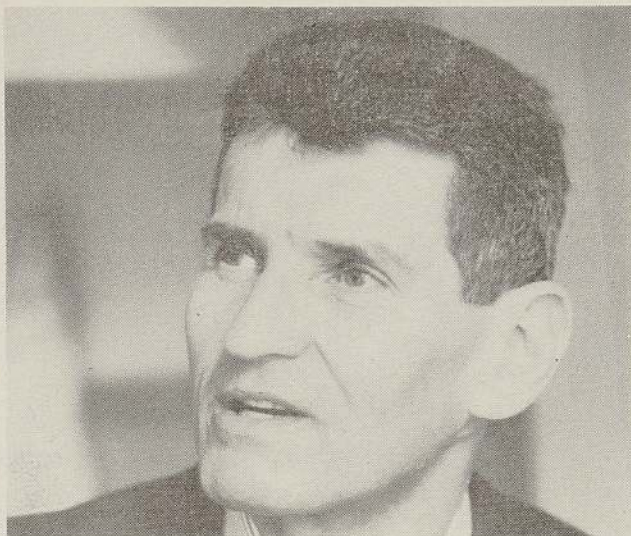
Mým největším úspěchem bylo, že jsem byl ředitelem tiskového střediska na univerziádě v Bedřichově roku 1964. Bylo s tím dost práce a tehdy jsem užíval snad světový rekord: za celou dobu pobytu v horách jsem nevyšel z chaty. Jako lyžař jsem dosahoval jenom rekreační úroveň. Z kamarádů, kteří se mnou lyžovali, bych uvedl Pepíka Zdvíhala (odb. asistent tělesné výchovy na PF UK — pozn. red.), který byl taky posledním, se kterým jsem mluvil, než jsem odešel za hranice.

Jak se lyžuje v Kanadě?

V Torontu nejsou dobré podmínky. Město se nachází v teplém pásmu, kterému říkáme Banana Belt (Banánový pás). Nejbližší jezíme lyžovat do Hardwood Hills, což je 120 km na sever od Toronta. Jsou zde výborně upravené tratě, ale za vstup se musí platit 9 dolarů. Je možno si ovšem koupit permanentku na celou sezónu za 125 dolarů. Jezdím sem na sobotu a neděli, někdy, když se mi podaří se utrhnout, i uprostřed týdne, třeba jen na odpoledne.

Jak je to u vás s kalendářem běžeckých akcí?

Je dosti bohatý a neomezuje se jenom na Kanadu. Účastníme se Veteránského poháru, jakéhosi mistrovství světa veteránů, které se letos konalo ve švédském Ostersundu. Lyžařská veterániáda se skládá z těchto disciplín: 30, 15 a 3×10 km volně (kdo chce, může běžet i klasicky) a z pa-

Snímek Jiří Koliš

desátky, která se běží jenom klasicky. Podobné mistrovství se bude konat příštího roku v italské Topiaci. Doufám, že se tam už potkám s nějakými závodníky z Československa.

Kanada má taky svoji jizerskou padesátku, běžecký maratón, započítávaný do Worldloppetu.

Jmenuje se Gatineau 55 a běhá se u Ottawy. Jsem jeho pravidelným účastníkem. Letos jsem skončil ve své kategorii na 5. místě (už jsem byl taky čtvrtý).

Jak jste se dostal k našim reprezentantům?

Potkal jsem se s nimi poprvé roku 1987 na Dachsteínu, na ledovci v Ramsau, kde jsem si byl v létě zalyžovat. Českoslovenští běžci tam pravidelně jezdí na soustředění. Řekl jsem jim: když přijedete do Ameriky, můžete počítat s mojí pomocí.

Rekněte nám něco víc o vaší účasti na letošním severoamerickém turné našich běžců?

Manželka, taky Češka, pracuje u jedné letecké firmy, takže mám letenky se slevou. Proto pro mne nebyla doprava takovým problémem. Se závodníky jsem se setkal na letišti v Chicagu, odkud jsme letěli do Salt Lake City, do Calgary a do Thunder Bay. Mezitím jsem musel udělat skok do Toronta kvůli jakési služební povinnosti, jinak jsem si vzal na celou dobu dovolenou.

Zmínili jste se o pomoci našemu časopisu. Jak to bylo myšleno?

Obeslal jsem své přátele dopisem, ve kterém jsem každého požádal o 50 dolarů jako příspěvku na celostránkový inzerát ve vašem časopise, na jehož formulaci se chci s vámi právě dohodnout. Jak mi telefonovala manželka, už se někteří ozvali.

Přijměte vřelé díky naší redakce za vaši iniciativu. Každá korunka, natož dolárek, se ke krytí výrobních nákladů našeho časopisu náramně hodí. Chci se vás však ještě zeptat: Co se vám na našem časopise líbí?

Velmi se mi líbí, že jste okamžitě zareagovali na politické změny po listopadu loňského roku. To byly jiné úvodníky než ty obecné a konkrétně nic neříkající, které kdysi taky vycházely. Nejvíce si ovšem cením toho, že přinášíte v uceleném přehledu výsledky nejdůležitějších závodů. Kdepak bych se k nim v Kanadě dostal. Taky se mi líbí, že jste začali zařazovat rozhovory se závodníky. S Korunkou, Bencem, Mildou Bečvářem. Zvláště ten s Bečvářem se mi líbil pro jeho upřímná slova. Svou hodnotu mají metodické listy. Techniku bruslení jsem se učil podle vašeho časopisu.

Upřímně, co se vám na našem časopise nelíbí?

Máte moc fotografií cizích závodníků. Místo Zurbrigena, kterého každý zná a kterého jsou plné noviny, bych zařadil nějakého našeho závodníka. Taky by se mělo více místa věnovat závodníkům „zprostředka“. Abyste více psali o takových borcích jako je můj kamarád Vláda Blázek z Říčan, který taky objíždí všechny masové závody. Víte, co mi řekl, když jsme se teď znovu setkali? „Já už dvacet let nečetl noviny. A jen ten sport mi pomohl, že jsem to všechno přežil.“

Zaznamenal: MICHAEL LOHNISKÝ

Papež Jan Pavel II.

— ktorého jsme měli možnost uvítat při historické návštěvě našich zemí ve dnech 21. a 22. dubna (viz snímek Josefa Žáčka z pražského sekání) je znám i jako zdatný lyžař. Traduje se o něm historka, která se udála koncem padesátých let, kdy se — už jako krakovský biskup — vydal se třemi mladými fyziky na lyže do Zakopaného. Brzy jim Karol Wojtyła dokázal, že pro něj nejsou lyže žádnou neznámou. Šusoval z Kaspového vrchu a zastavil se až dole na cestě u lanovky v Kúzniach. Tam, kde se vzal, tu se vzal, policista. Na neznámém lyžaři požadoval, aby se legitimoval. Strážce zákona dlouho porovnával fotografii v občance s tváří muže v lyžařském oblečení, který stál před ním. Pak obrátil stránku na rubriku zaměstnání. Bylo tam uvedeno: biskup. Udivený policista na něj vzhledl a jen se zmohl na otázku: Odkdytak jezdí biskupové na lyžích? — Svatý Otec ovšem sportuje dodnes. Pravidelně cvičí, plave (nechal si ve svém letním sídle dokonce postavit bazén) a také stále lyžuje. Jezdí na lyže — inkognito — do vzdálených Dolomit.

První kroky papeže Jana Pavla II. na půdě naší vlasti. Pozdravu československé mládeže přihlížejí český primas František kardinál Tomášek a předseda Federálního shromáždění Alexander Dubček.

25 rokov subkomisie FIS

Subkomisia pre schvaľovanie tratí alpského lyžovania vznikla na 25. kongrese FIS v rumunskej Mamaí v roku 1965, ako súčasť komisie alpského lyžovania. Predsedom bol Robert Faure z Francúzska. Subkomisia mala 10 členov a jej predsedom sa stal Hubert Spies z Rakúska. Z prvých členov komisie v súčasnosti ešte pracujú Richard Plattner a Hubert Spies. V subkomii sa za dvadsať päť rokov vystriedalo 48 členov a inšpektorov. Od roku 1973 členom subkomisie za náš lyžiarsky zväz je Ladislav Harvan. Čestnými členmi subkomisie sa stali Roland Rudin zo Švajčiarska a Willy Schaeffler z USA.

Celkom sa uskutočnilo 48 zasadaní subkomisie. Najčastejšie sa zasadania uskutočnili v Innsbrucku, kde sa pravidelne koná medzinárodný kongres o zjazdových tratiach. Deväťkrát sa zasadnutie uskutočnilo vo Švajčiarsku, päťkrát v SRN a štyrikrát v Taliansku.

Pri kongrese Medzinárodnej lyžiarskej federácie vo švajčiarskom Montreux sa po dvadsiatich piatich rokoch uskutočnilo 49. zasadaní subkomisie pre trate alpského lyžovania, kde sa zhodnotila rozsiahla činnosť jej členov.

Subkomisia vo svojej činnosti sa zaoberala ako jednou z hlavných činností bezpečnosťou pretekárov na tratiach alpského lyžovania. Pre schvaľovanie tratí, bez čoho sa nemôžu oficiálne usporiadať medzinárodné lyžiarske pretekky, vypracovávala technické normy a bezpečnostné predpisy. So zvyšujúcou sa technikou a rýchlosťou na zjazdových tratiach postupne subkomisia predpisovala i technické opatrenia, ako sú ochranné a bezpečnostné siete, ich umiestnenie a montáž, ďalej ochranné matrace a pod.

Celý lyžiarsky priemysel na svete sa usiluje o maximálne zlepšenie vybavenia, čo umožňuje maximálne zvyšovanie rýchlosti pri zjazdovom lyžovaní. Súčasne členo-

via subkomisie sa zaoberali filozofiou bezpečnosti zjazdového závodenia pri schvaľovaní tratí na celom kontinente a súčasnom sa zvyšovaní rýchlosti. I z takého hľadiska je možné posudzovať činnosť a jej prácu a výsledky dvadsaťpäťročnej existencie.

Ing. LADISLAV HARVAN, CSc.

Koľko tratí?

K 1. 1. 1990 bolo vo svete schválených 3449 tratí pre alpské lyžovanie. V jednotlivých krajinách je schválený nasledovný počet tratí:

1. Andorra	AND	6	19. Kórea	KOR	5
2. Argentína	ARG	26	20. Libanon	LEB	1
3. Austrália	AUS	24	21. Lichtenštejsko	LIE	4
4. Rakúsko	AUT	456	22. Nový Zéland	NZE	18
5. Bulharsko	BUL	30	23. Nórsko	NOR	97
6. Kanada	CAN	359	24. Poľsko	POL	11
7. Chile	CHI	11	25. Rumunsko	RUM	7
8. Cyprus	CYP	1	26. ZSSR	SOV	26
9. SRN	BRD	157	27. Španielsko	SPA	45
10. Fínsko	FIN	10	28. Švajčiarsko	SUI	399
11. Francúzsko	FRA	470	29. Švédsko	SWE	38
12. V. Británia	GBR	6	30. Česko-slovensko	TCH	29
13. Grécko	GRE	12	31. Turecko	TUR	4
14. Island	ISL	7	32. Spojené štáty	USA	574
15. Irán	IRA	4			
16. Taliansko	ITA	450			
17. Japonsko	JAP	65			
18. Juhoslávia	JUG	98			

40. VÍTEZSTVÍ ve Světovém poháru vybojoval v závěrečném superobřím slalomu SP 1989–1990 v norském Hemsedal vítěz letošního velkého křišťálového glóbusu Švýcar Pirmin Zurbriggen. Bylo to současně jeho desáté vítězství v superobřích slalomech SP (z dosavadních 36 závodů této disciplíny) a znamenalo vybojování malého glóbusu. Zurbriggen v polovině šesti super-G letošního SP stál třikrát na nejvyšším stupni vítězů. Dovedl si poradit za silného větru s kratší, poměrně plochou tratí v Hemsedal. Po první části měl 0,02 s ztrátu na Stuffera (SRN), ale optimální agresivní jízdou v závěrečném úseku rozhodl závod s náskokem 0,05 před svým krajanem Alpiglerem.

KOMBINOVANÉ ŠTAFETY patří k raritám Švýcarského běžeckého týdne, pořádaného v posledních letech na závěr sezóny za silné mezinárodní konkurence. Letos zahajovaly soutěž v Adekodenu na trati 24 km (muži dvakrát 9 km, ženy 6 km) a skončily úspěchem první čs. reprezentační štafety ve složení Nyč, Havrančíková, Korunka časem 1:10:13,1 h před Norskem II. (Silvertsen, Nilssenová, Broers) — 1:42,0. Na sedmém místě skončila druhá čs. štafeta Švanda, Balážová, Benc — 3:31,0.

ŠVÝCARKA CONNY KISSLINGOVÁ se stala letos již poosmé vítězkou Světového poháru v akrobatickém lyžování. Prvenství vybojovala také v baletu a kombinaci.

LETOŠNÍ SYSTÉM SVĚTOVÉHO POHÁRU žen ve sjezdových disciplínách se neosvědčil. „Je třeba věnovat větší péči při stanovení termínů nového ročníku,“ prohlásil Heinz Krecek (SRN), odpovědný zástupce FIS pro závody žen. „Třítýdenní přestávka ve Světovém poháru byla velkou chybou. Tak dlouhá doba bez mezinárodních závodů žen znamenala ztrátu zájmu sportovní veřejnosti. Potvrdil to závěr soutěže, která potřebuje získat větší atraktivitu.“

VÍTEZEM WORLDLOPPETU — světové soutěže lyžařských maratónů — se stal letos Švýcar Konrad Hallenbarter s 372 body před svým krajanem Fährdrichem 327 a Švédy Blomqvistem 301, Westinem 232 a Naglem 200 b. V závěrečném závodě soutěže Birkebeiner v Norsku na trati Rena — Lillehammer (50 km klasicky) byl první Blomqvist za 2:50:08 před Rakušanem Mayerem — 4:16 a Norem Mikkelssplassem — 4:17. Hallenbarter skončil jedenáctý se ztrátou 20:52.

PORCELÁNOVÁ STOPA při nedostatku sněhu zachránila závody ve skoku při lyžařském festivalu na Hol-

menkollenu. Zajímavému závodu na tři kola přihlíželo 60 000 diváků, mezi nimiž byl i norský král Olaf V. Ve finálovém kole startovalo jen 25 skokanů. Závod se nezapočítával do Světového poháru. Zvítězil v něm Weisflog (NDR) s 324,6 (108,5 a 105,5 a 95) před Rakušanem Feiderem 312,2 (101,5 a 97 a 102) a naším Pavlem Plocem 301,5 (106,5 a 94 a 94,5).

-tr-

POVINNÁ DĚLA. Je samozřejmé, že bez umělého sněhu se již Světový pohár lyžařů neobejde. Ani v tak vyhlášeném zimním středisku, jakým je Val Gardena, by nebylo možné od roku 1995 uspořádat bez pomoci sněhových děl jediný sjezd. Předseda komise FIS pro Světový pohár Demetz z Itálie tvrdí, že trať z umělého sněhu navíc podstatně srovnává vyhlídky závodníků, protože si mnohem déle udrží kvalitní stav. Proto míní FIS napříště požadovat na každém uchazeči o právo uspořádat závod Světového poháru, aby byly jeho závodní tratě povinně vybaveny sněhovými děly.

SUVERÉN MATTI. Rakouský Sport Magazin si získal čtenářskou oblibu i množstvím pozoruhodných údajů ze své „databanky“. V nedávném čísle z ní vytáhl statistiku Světového poháru lyžařských skokanů, který dospěl do cíle jubilejního desátého ročníku. V tomto období se uskutečnilo celkem 228 závodů. Suverénem byl nesporně Matti Nykänen, který jich vyhrál 46! Za ním následují Weisflog (NDR) — 17, Rakušan Kogler, Kanadan Bulau — oba 13. O sedmou příčku se dělí náš Pavel Ploc s devíti vavřiny.

VE VÍDNI byl vyhlášen 5. ročník neoficiálního SP výrobců lyží: 1. Atomic 1065 b., 2. Rossignol 1041, 3. Kästle 917. — Muži: Atomic 612. Ženy Blizzard 516.

POLAR CUP. V Polárním poháru lyžařů-běžců zvítězila v soutěži juniorů čs. reprezentantka Vondrová, která v závěrečném závodě na pět kilometrů ve finském Ylläs obsadila třetí místo. Mezi juniorkami se sešla na startu slabší konkurence. Mezi muži chyběli ze světové elity jen Smirnov a Prokurorov. Náš Petrásek poslední závod nedokončil, protože se mu utrhlo poutko u hole.

LYŽE BUDOUCNOSTI předváděla na jednom veletrhu v SRN firma Kästle. Jedna část vázání je součástí lyže a druhá naopak součástí boty. Výrobce tak dokázal, že je „zdatný“ obchodník, protože tím nutí kupujícího vydat peníze nejen za lyže, ale zároveň i za boty.

KNEISSL SLAVÍ. Firma Kneissl letos oslavila své sedmdesátiny. Do jubilejního roku vstoupila týdenním programem v mondénním lyžařském středisku Kitzbühel. Na „závod nostalgie“ se sjely největší hvězdy, které se v bílé stopě objevily od roku 1950. Běžel se i noční závod ulicemi města, který vyhrál populární Gunde Svan ze Švédska. Samozřejmě na „kneisslich“. — Továrna Kneissl není žádný kolos. Je zastrčena v jedné z uliček Kufsteinu. V provozu má 90 zaměstnanců, 60 ve správní sféře. Roční produkce představuje 250 000 párů sjezdových a 80 000 běžeckých lyží. Letošní zima byla na sněh tak skoupá, že nadělala paseku v gigantech typu Fischer či Atomic, Kneissl úšel se ctí — zaznamenal zisk! Důvod je v tom, že malá firma je více flexibilní, lépe se přizpůsobuje podmínkám.

NEJLEPŠÍHO TRENÉRA roku volili v západním Německu. Za dvanáct měsíců roku 1989 jím byl vyhlášen Martin Oswald, připravující sjezdové lyžaře, navíc pak osobně pečující o mistra světa Tauschera.

JAROSLAV DOSTÁL

LYŽAŘI NA VELETRHU

Tiskovou konferenci uspořádali lyžaři v Brně v rámci 21. mezinárodního veletrhu spotřebního zboží. Termín uprostřed dubna je ideální pro tečku za uplynulou sezónou. Možná, že by se takové setkání s novináři mohlo stát pravidlem. Navíc trenéři mohou spojit návštěvu u jednotlivých lyžařských firem s posezením s novináři.

Sjezdaři tuto nabídku nevyužili, spíše se chystali na následující den, kdy jednali o budoucnosti svého svazu. Trochu zaskřípala i organizace, neboť trenér sdruženářů Vladimír Seidl sice v Brně dopoledne na veletrhu byl, společně se závodníkem Klimkem, o tiskovce však nevěděl a protože byl vázán na odpolední dopravu domů, musel odjet. A tak na horké židle před novináři zasedli předseda lyžařského svazu dr. Milan Jirásek, sekretář Stanislav Henych, hlavní trenér skokanů Josef Lánský a představitel běžců: kromě hlavního trenéra Petra Honzla a trenéra mužů Bohuslava Rázla přišli ještě závodníci Václav Korunka a Alžběta Havrančíková.

V úvodním vystoupení dr. Jirásek zdůraznil, že se více schůzovalo než závodilo. Pro lyžařský svaz je důležitá smlouva s marketinkovou agenturou Marc Biver Development, která vejde v platnost od 1. června 1990. Ve smlouvě je mimo jiné i výhradní právo této agentury při zajišťování sponzorů pro mistrovství světa a Světové poháry pořádané v ČSFR. V nejbližším plánu je uspořádání mistrovství světa v letech na lyžích 1992 v Harrachově a o rok později na stejném místě mistrovství světa juniorů v klasičtém lyžování. „Sjezdové disciplíny doplatily na letošní zimu nejvíce, neboť se u nás neuskutečnily takřka žádné závody. Nikdy nebudeme mít třicet Jurků a když se všechno točí

kolem jednoho závodníka, tak je to špatně,“ dodal Milan Jirásek.

Naopak skokani mohou být s letošními výsledky spokojeni. Celkové páté místo Ježe ve Světovém poháru je dobrým vysvědčením. „Nesmíme ale usnout na vavřínech,“ poznamenal Josef Lánský. „Ovšem, dva závodníci ve světové desítce a druhé místo v hodnocení národů za Rakouskem je výborné. Chtěl bych ocenit i skutečnost, že jsme uspořádali část mistrovství světa juniorů. Pro mladé byl tento podnik vrcholem sezóny. Všichni zahraniční návštěvníci byli překvapeni, že jsme za tak krátkou dobu dokázali udělat tolik práce.“

Se skončenou sezónou vyjadřovali částečnou spokojenost i běžci. „Podařilo se nám zabezpečit přípravu tak, jak jsme si předsevzali. Zkoušeli jsme i nové věci. Cenné je, že jsme se dohodli rychle i v oblasti národních svazů. V příští sezóně omezíme centralizaci a po tříleté přípravě u družstva žen zavedeme individuální. Osvědčila se i koncepce A a B družstev,“ řekl Petr Honzl.

Naopak trenér Rázl nešetřil ani kritikou: „Výsledkově se sezónou spokojen být nemohu. Na druhé straně jsem rád, že byla taková. Nepodařilo se najít tréninkový vrchol, všechno byla spíše náhražka. Sezóna nás přesvědčila, že musíme žít na zemi.“

Smutek nevyprchal v polovině dubna ani z Václava Korunky, jemuž o bod uniklo placené místo mezi pě-

tadvacftkou nejlepších (po zredukování pořadí) ve Světovém poháru. „Všechno se rozhodlo hned v první části v Americe, kde jsem pro nachlazení ztratil bodovaná místa. V Campě jsem dojel šestý, ve Val di Fiemme to ale byla fraška. Před mým startem jsem už znal konečné výsledky, s vysokým startovním číslem se nedalo uspět.“

Hodně zamyšlená seděla na tiskové konferenci loňská Královna bílé stopy Alžběta Havrančíková. Hodinu před zahájením tiskové konference dostala od trenéra Honzla ultimátum, že se má ještě tentýž den rozhodnout, s kým bude trénovat. Na jiné myšlenky nepřivedla Havrančíkovou ani krátká návštěva módní přehlídky na výstavišti těsně před tiskovkou. A snad ani redaktor Šulc ze Svobodného slova svou otázkou, pod vedením kterého trenéra bude Havrančíková v příští sezóně trénovat, netušil, jak přesně trefil hřebík na hlavku. „Přemýšlím o tom celou dobu, co zde sedím. A zatím jsem k žádnému závěru nedospěla. Do této sezóny jsem vstupovala s tím, že se přiblížím loňským výsledkům, což se mi nepodařilo,“ podotkla A. Havrančíková.

Její výběr spočívá buď ve spolupráci s trenérem Michalíkem a setrvaním v Liptovském Mikuláši (mezi oba se během tříletého pobytu Jána Michalíka ve Švýcarsku nakupily obtížné řešitelné problémy), nebo v přestupu do ČH Štrbské Pleso a v přípravě pod taktovkou Vladimíra Pavlaty. Běta by volila nejraději prostřední cestu: zůstala v Hrádku a trénovala s Pavlatou, což pochopitelně trenér Michalík nechce připustit. A tak se jí na tiskové konferenci v samém závěru podařilo prodloužit své trápení, když trenér Honzl slíbil, že s rozhodnutím počká do konce dubna.

JIRÍ POSVĚR

Z BRNĚNSKÝCH NABÍDEK

Z nabídek firem na 21. mezinárodním veletrhu spotřebního zboží v Brně:

Státní podnik **SPORT** představil novou kolekci sjezdovek. Na žádost mnohých výroby pro děti i lyže o požadované délce 165 cm. Systém výroby je kazetový s využitím laminátu. Velký zájem vzbudily v Brně i běžky, které **SPORT** vyrábí ve třech modifikacích.

Doris Martineková z rakouské firmy Trattler seznámila zájemce se sportovní produkcí firem, které v Brně zastupovala. Sdružení **NORDICA** se prezentovalo obutím a oblečením pro sjezdaře. „Každoročně inovujeme. Zvyšuje se bezpečnost a stabilita lyžování v našem obutí. Zaměřili jsme se na bílou barvu v kombinaci se sytými.“ Firma se prezentovala i lyžařskými botami s bateriovým vytápěním.

Cest výrobců sportovních potřeb ze Slovenska zachránila Drevoindustria Žilina, závod **SULOV BYTČA**. Jeho novinky dokázaly návštěvníky rozehtát. Mnozí z odborníků po udělení zlatých medailí tvrdili, že lyže z Bytče jsou lepší než oceněné elanky. Faktem zůstává, že trojice lyží vyráběných v licenci firmy Atomic je skvělá. Lyže **ELEKTRA CARBON SL** (slalom) mají výztužný pás karbonových vláken, která přispívají k vyšší pevnosti a elasticitě lyží. Při zkouškách prototypů byla oceňována zejména jejich točivost. Pro obří slalom jsou lyže **ELEKTRA KEVLAR GSL**. Ty jsou vyztuženy pásem aramidových vláken (Kevlar) s vysokým tlumením kmitů a velikou pevností v tahu. Mají velkou směrovou stabilitu i na zledovatělých tratích. Podobné vlastnosti mají i lyže **ELEKTRA GRA-**

PHITE GSL, jejich grafitová skluznice má navíc velkou možnost absorbování vosku a tím i odpovídající odolnost vůči otěru. Sulov nezapomněl ani na nejmenší, pro něž jsou určeny lyže **MAJA** vyrobené na bázi sendvičové konstrukce s nosnými sklolaminátovými vrstvami.

Firma Marker doplňuje lyžařská vázání řadou M 8, 18 a 28 určenou dětem, dorostu a ženám. „Letošní špatná zima v Evropě nás nezaskočila. Díky sněhovým nadílkám v USA a Japonsku jsme zvýšili svůj prodejní objem. Ročně již vyrábíme 1,5 miliónu párů vázání a dostali jsme se na druhé místo na světě,“ řekl zástupce firmy Jirí Seidl.

Candia Brufatová, zástupkyně firmy **ROSSIGNOL**: „Předvádíme dvě kolekce nových lyžařských bot pro příští sezónu. Máme je ve třech modifikacích pro špičkové sjezdaře a tři druhy jsou pro rekreanty. Tyto naše boty mají řadu vylepšení, zvyšují bezpečnost jízdy, mají větší odolnost vůči tlakům a změnám povrchů sjezdovek. Vložky bot jsou anatomicky řešené a vyrobené z nového materiálu FLO. Vyzkoušeli je už Švéd Nilssen, Američanka Roffettová a mnoho dalších. Lyžaři a odborníci o nich hovoří s velkým uznáním. Naším přáním je, aby v Československu jezdili lidé nejen na našich lyžích, ale i v našem obutí.“

Olga Charvátová-Křížová, olympijská medailistka ze Sarajeva, poskytovala po dobu Mezinárodního veletrhu spotřebního zboží v Brně odborné konzultace ve službách rakouské firmy **WINTERSTEIGER**. Výrobní nabídka firmy: broušení skluznic a hran, oprava rýh ve skluznici, obnova žlábků, preparace skluznic atp. Ve stánku se brousilo, opravovalo a mazalo. Neobešlo se to ani bez autogramiády naší nejúspěšnější sjezdařky.

Pamatovat na běžce!

Domnívám se, že by se v našem lyžování měly zlepšit služby pro lyžaře-běžce. Zejména možnost tréninku při nedostatku sněhu na standardních tratích. A to i pro zájemce o výkonnostní běh na lyžích a vnitrozemské oddíly trénující mládež.

Měla by se zlepšit úroveň standardních tratí, vytyčení a uzavření tratí při závodech, dále vytyčení a upravení zvláštních cest a stop kolem tratí pro doprovod (servis) závodníků a také pro diváky, kteří se chtějí pohybovat kolem tratí.

Mělo by se konečně začít s profesionálně vedenou tělovýchovou na školách a dbát přitom na všestranný rozvoj osobnosti dětí, tj., aby děti zvládly základy sportovní gymnastiky, atletiky a lyžování a později se mohly věnovat specializaci na disciplínu, pro kterou by měly předpoklady (nechtít na konci ZŠ hotové vrcholové hráče fotbalu nebo hokeje). — Také by se měla nahradit vrcholová mistrovství v jedné disciplíně soutěžemi dětí ve všestrannosti (nerušit odznak zdatnosti apod.).

Iž několik zim nejsou na přelomu roku (kdy je potřeba ladit formu a „být na sněhu“) dobré sněhové podmínky, jezdí se živelně v KRNPAP (když je sníh nad 1000 m). Zcela chybí služby pro výkonnostní běh na lyžích a zájemce o trénink. Zřejmě by bylo výhodné v zájmu ochrany přírody a též v zájmu rozvoje běhu na lyžích spojit síly a prostředky a vybudovat tratě pro případ nedostatku sněhu (na závětrné severní straně s možností výroby umělého sněhu od prvních mrazů, ve vyšší nadmořské výšce). Šlo by tam realizovat začátek sezóny (od října) a konec (do května) a zřejmě by pak nebyl problém tam přeložit závody z míst, kde sníh roztál. Řada oddílů by možnost tréninku užívala i jako placenou službu.

Jako závodník i jako divák jsem navštívil řadu „standardních tratí“ pro běh na lyžích. Jako divák se mohu podívat jen na malou část tratě u startu a cíle. Nikde jsem neviděl značení cest a stop pro diváky a doprovod a servis závodníků. Jako tre-

nér a vedoucí družstev běžců jsem měl často problémy dostat se na některé místo u tratě a „dělat servis závodníkům“, často jsem musel použít část tratě závodní (když je kolem tratě hluboký, bořivý sníh). Toho někteří obratně zneužívají k nedovolené pomoci apod.

Jako závodníkovi mi vadilo, když se na tratě pohybovali nezavodníci, často i turisté s batohy, kteří nebyli schopni na vyzvání uvolnit trať a místo uvolnění tratě ji pádem zatrasili. Málokterý pořadatel upravil cvičné a zkušební stopy u různých částí tratě (mazání, které vyhovuje u startu, nemusí vyhovovat uprostřed okruhu atd.). Na tyto věci by se zřejmě mělo pamatovat už v letním období a připravit k tomu terén, případně lesní průseky (které lesu nevdají, n-opak!), ale je zřejmě třeba koordinovat činnost lyžařů, lesníků a ochránců přírody. Jak jinak člověka vychovávat než společnou užitečnou činností?

A dotace? V oblasti tělovýchovy se jistě vyplatí!

KAREL TREJBAL
Mladá Boleslav

PaedDr. Olga Charvátová-Křížová

členka subkomise ženského sjezdového lyžování FIS, členka pléna federálního svazu

K lyžování obecně: Nejpálčivějším problémem v našem státě a také v našem lyžování je otázka peněz. To je základní a limitující otázka, které se musí podřídit veškeré další rozhodování.

Ke své funkci: Budu se snažit i nadále pomáhat sjezdovému lyžování.

Snímek Bohumil Hynek

Byla to část lyžování, která — i když se to zakrývalo — byla hodně diskriminována. Krátily se počty členů reprezentace, to souviselo s krácením příspěvků z dřív existující vládní vyhlášky. Tento fakt se dlouho zamlčoval. Sjezdaři byli naopak první, kteří se snažili být soběstační, aspoň pokud jde o valutové krytí. Avšak nikdy nemohli získané prostředky využít pro sebe v plném rozsahu. Nemohla se podchytit mládež a nakonec se dospělo tam, kam se dospělo. Z původně desetičlenných družstev jsou torza skládající se z několika závodníků.

Miloslav Sochor

K lyžování obecně: Pracuju ve vrcholovém lyžování a z toho titulu se domnívám, že by se mělo udělat víc pro zabezpečení reprezentace. Ta by měla být zajišťována na profesionální úrovni. U družstev by měli být trenéři, kteří by měli mít smlouvy s pevně stanovenými podmínkami. A ty podmínky by měly být přesně dodržovány. Aby každý měl své povinnosti a svá práva.

Ke své funkci: Já bych se chtěl věnovat jednoznačně jedné věci. A to buď práci s mládeží v TSM nebo práci u některého reprezentačního družstva. Teď dělám trenéra (juniorské) reprezentace, ale jsem zaměstnancem TSM.

Velká cena Brna

2. ročník mezinárodních závodů na kolečkových lyžích za účasti našich kompletních reprezentačních družstev mužů a žen se uskuteční **31. srpna 1990 v 16.00 h na Masarykově okruhu v Brně**. Pořadatelem je Univerzita Brno.

Termínovka na trávě

ČERVEN

30. 6.—1. 7. NKP č. 1 (s, os) Gonove Lazy (pořadatel Atóm Jaslovské Bohunice)

ČERVENEC

7.—8. NKZ č. 1 (s, os) Palkovice (Vítkovice)
14.—15. **Európsky pohár FIS** Kálnica — Piesky (s, os) [Závažan Kálnica]

ZÁŘÍ

1.—2. NKP č. 2 (2X s) Podhradie (Poľnohospodár Topoľčany)

8.—9. NKZ č. 2 + M ČSR (žiaci) (s, os) [V. Meziříčí]

14.—16. **FIS bodové preteky** + M ČR (dbrast, dospělí) (s, os) [Tišov]

22.—23. Verejné Odry [Lok. Jakubčovice]

29.—30. **M SR + M ČSR** (s, os, sos) [Bezovec Piešťany]

Milionáři mají taky starosti

„Válka v rodině Trumpů“, „Donald končí s Ivanou“, „Bitva o rodinný byznys“, a tak podobně se píše ve světovém, zvláště pak americkém tisku o jednom rozvodovém případě, který se týká jistého amerického multimilionáře Donalda Trumpa a jeho manželky Ivany. Případ je promrskáván ve společenských, jakož i ekonomických rubrikách, protože se jedná vsutku o „velký byznys“.

Proč se hodláme záležitostí zabývat i u nás, v odborném tělovýchovném časopise věnovaném v převážné míře lyžování? Ono to totiž s tím lyžováním taky trochu souvisí.

Podobně jako má naše atletika multimilionáře Jiřího Ryšavého, zdá se, že lyžování má multimilionářku, jistou Ivanu Zelníčkovou, provdanou Trumpovou. Jejím rozvodovému případu věnoval do určité míry pozornost i náš denní tisk, obsáhleji se mu věnujeme až my.

Všechno totiž začalo u hlavního trenéra sjezdových disciplín Pavla Zelenky, kterého zvláště v období únor—březen stíhaly všelijaké tiskové a jiné agentury, aby jim sdělil bližší podrobnosti o jmenované Zelníčkové, hlavně však co je pravdy na tom, že nás měla reprezentovat na zimních olympijských hrách 1972. v Sapporu či 1976 v Innsbrucku.

Jak to bylo s těmi „olympijskými starty“, k tomu ovšem není třeba přílišného bádání. Stačilo nahlédnout do olympijských statistik. A ty tvrdí, což je lyžařským příznivcům v Československu obecně známo, že do Sappora jsme sjezdaře vůbec nevysílali a v Innsbrucku nás z žen reprezentovaly pouze Jana Šoltýsová-Gantnerová a Dáša Kuzmanová.

Přesto jsme v „bádání“ pokračovali dále, abychom — hlavně s pomocí Zelenky — zjistili, že Československo cpravdu mělo sjezdařku Zelníčkovou. Narodila se 20. února 1949, roku 1965 vedla tabulku mladších dorostenek v obřím slalomu. Tehdy startovala za TJ Gottwaldov (nyní Zlín), což byla úspěšná sjezdařská líheň, odkud vzešla olympijská medailistka Olga Charvátová.

Ale zpět k Ivaně. V nejstarších ročnících Lyžařství ji můžeme najít pod chybným označením Zedníčková. Ivana Zelníčková pak v období studia na FTVS (kolem roku 1968) startovala za Slavii VŠ Praha. Stala se členkou někdejší Ústřední lyžařské základny MV ČTO Praha (obdobu pozdějších SVSM), kde ji trénovali Zelenka a Javorský. Zelníčková v těch letech startovala na mistrovství ČSSR. Zde se však v žádném závodě nedostala do první desítky.

Dodejme ještě několik údajů neověřených. Ivana po absolvování fakulty (kolem roku 1972) se díky formálnímu sňatku dostala do Rakouska, odkud přesídlila do Kanady, kde si vydělávala na živobytí jako lyžařská instruktorka. V této funkci se seznámila s oním Donaldem Trumpem.

Abychom mohli naše čtenáře informovat o případu milionářské lyžařky „původem z moravské visky“, sáhli jsme po článku z nejrozšířenějšího amerického deníku USA Today, který přinesl stať, z níž vybíráme:

Ztratí rodinné impérium Trumpů svůj šarm, který mu dodávala pohledná spoluvládyně? Byla ona blondýnka pro miliardáře Trumpa opravdu tou nepostradatelnou společnicí, která povznesla rodinné bohatství do takových výšin? To jsou otázky, kolem kterých se nyní točí několik advokátních kanceláří, o smečkách novinářů nemluvě.

Problém rozvodu Donalda a Ivany Trumpových spočívá hlavně v tom, že podle někdejší smlouvy připadá

v případě rozvodu na Ivanu „jenom“ 25 miliónů dolarů a taktéž jenom jeden ze tří domů, které Trumpovi obývají. Ivana se však nechce nechat takhle „ošukat“. Říká, že za třináct let manželství byla Trumpovi taky obchodní společníci a podle toho by měla dostat mnohem víc.

Na tom také staví svoji argumentaci její právní zástupce, který tvrdí, že jen Ivaniným schopnostem může Trump děkovat za to, co má. Ivana byla dva a půl roku „šéfkou“ jeho kasina v Atlantic City, které nese název Trump Castle (Trumpův zámek). V současné době je Ivana „prezidentkou“ newyorského Plaza Hotelu, jehož hodnota obnáší kolem 50 miliónů dolarů.

Ivana (41 let) nebyla jenom znučenou milionářskou paničkou, která taky fušovala do obchodu. „Ona skutečně vedla Trumpův zámek, nebyla jen jeho titulární ředitelkou,“ přidává zase vydavatel lokálních novin v Atlantic City. Potvrzuje to taky bestseller, který pod titulem Umění úspěchu líčí vzrůst impéria manželské dvojice Trumpů (vyšel v roce 1987). Podle této knihy Ivana dokázala vyhodit ze zaměstnání každého, kdo „nedbal na detaily“. Zaznamenala třeba prach v rohu vstupní haly a běda, kdyby zřízenec hned nepřiběhl se smetákem a prach nesetřel.

I sám pan manžel se o ní v dobách, kdy to ještě „klapalo“, vyjádřil: „Ivana je skvělým manažerem.“ (Teď ovšem říká, že do jeho obchodů neměla co mluvit.)

Dodejme, že čistý zisk kasina Trumpových vynesl loňského roku — po odečtení vyplacených výher — 264,8 miliónu dolarů.

Že to mezi Trumpovými „nějak nehraje“, o tom se šušovalo v „high society“ už dříve. Na světlo boží to však vyšlo až v pondělí 11. února t. r. Ivana přišla ráno jako obvykle do práce do svého Plaza Hotelu na Manhattanu. Novináři, kteří na ni už čekali, však z ní nedostali ani slovo. Jenom pak od jejího právního zástupce slyšeli: „Pro Ivanu a její děti jsou to těžké chvíle. Ivana se hodlá soudit o své děti, Donalda (12), Ivanku (8) a Erika (6). Samozřejmě, že se také nehodlá smířit s podvodnou smlouvu a nedá se obýt jen tak nějakými 25 milióny dolarů. Musím ovšem zdůraznit, že Ivana je rodinný typ, manželství a děti jsou jí vším.“

Pokud jde o samotného Donalda Trumpa (43 let), ten ještě den předtím, když se vracel letadlem z Tokia, kde byl na boxerském zápase Mike Tysona a Jamese „Bustera“ Donalda, jedné novinářce z New York Daily News tvrdil: „Ivana je báječná žena, mám ji rád.“ Zřejmě tak odpovídal na všetečný dotaz, proč nevezal svou manželku na zápas s sebou.

V to pondělí však taky seděl ve své kanceláři, tentokrát v mrakodrapu zvaném Trump Tower (Trumpova věž) a nebral telefon. V ten den však konkurenční list New York Post citoval jiná Trumpova slova: „Mám Ivanu rád, ale každý jsme vyrůstali někde jinde. Její arrogance se v posledních letech náramně zvyšovala.“

A jeho právní zástupce — ze známé advokátní kanceláře Rubenstein — sdělil, že Donald se nebude o děti ptát,

že však trvá na dodržení původního znění svatební smlouvy.

Tak či onak se tedy hovořilo o případu někdejší „pokorné fotomodelky“ a nynější „chtivé byznysmenky“.

Zřejmě za tím vším je nevěra. Ivana se cítí „zrazená“. Donald už něco naznačil v někdejší interview pro Playboy: „Myslím, že si každý rád zaflirtuje. Kdo tvrdí, že ne, buď lže, nebo je politik, který na své věrnosti chce získat hlasy voličů.“ V tom Playboyovi však dodal na přímou otázku, zda i on flirtuje: „Moje manželství, to je čistě moje soukromá záležitost.“

Mezi ženami, s nimiž je jeho jméno dáváno do souvislosti, je i krasobruslařka Peggy Flemingová (současnice Hany Maškové, vítězka ZOH 1968 v Grenoble — pozn. red.). Její „mluvčí“ však hned prohlásil: „Kdo takový nemsyl vytroubil do světa? Peggy se stará jen o svoji rodinu!“

Jině noviny si všimly, že na dřívější zálety svého manžela reagovala Ivana „posedlostí“ vypadat mladě za každou cenu. Dříve byla „buclatější“, nápadně se líčila a barvila vlasy. Nyní zeštíhlela, make up si už tolik neplácá

a i když odmítla plastickou operaci, vypadá opravdu mladě.

Trump se seznámil (podle USA Today — pozn. red.) s Ivanou na olympijských hrách roku 1976. On byl v té době úspěšný podnikatel, ona lyžařka a fotomodelka. Společně se staly „párem osmdesátých let“. Užívali si společnosti, setkávali se se známými osobnostmi (mezi nimi i s hercem Schwarzeneggerem), zkrátka, novodobá šlechta.

K nynějším problémům manželů Trumpových se vyslovila i socioložka Marylou Whitneyová: „Donald by byl blázen, kdyby se chtěl zbavovat takové ženy. Ona je pro jeho podnikání velikým přínosem. Když tu svoji říši společně vybudovali, měli by v ní společně pokračovat i nadále.“

Tolik americké noviny. Dodejme, že podle posledních zpráv Ivana přijela do Československa a Donald zanevřel na lyžování. Svoji pozornost začal věnovat jinému koníčku — cyklistice. Štědře dotoval etapový závod Tour de Trump.

-loh-

Třetí z trojlístku

Na středu 28. března 1990 juniorská reprezentantka v běhu na lyžích Soňa Mihoková (nar. 11. 11. 1971) z Liptovského Hrádku jen tak nezapomene. V běhu na 15 km volnou technikou na mistrovství světa juniorů ve francouzském Les Saisies vybojovala stříbrnou medaili, což patří dosud k jejím největším sportovním úspěchům.

Navic svým výkonem Mihoková doslova spustila lavinu výborných výsledků, které vedle dalšího stříbra Zelingerové podtrhl zlatou medailí Kvapil. Přítom z předcházejících světových šampionátů přijeli čs. junioři vždy s prázdnou.

„Počítala jsem tak s umístěním do šestého místa. Na trať jsem vyběhala se startovním číslem 34 a musím přiznat, že jsem měla od druhého kilometru až do konce prvního 7,5 km okruhu krizi. Nohy mi těžkly, špatně se mi dýchalo. Tyto pocity způsobil zřejmě nadměrně obtížný začátek, kdy první dva kilometry vedly do kopce. V tomto závodě bylo třeba přemýšlet. Na 2. km jsem dostala zprávu, že jsem na 8. místě, od druhého okruhu jsem se ale vyhoupla na druhou příčku za Hessovou a tuto pozici jsem už držela až do konce,“ vzpomíná na svůj životní start Soňa Mihoková.

Obdobných zastávek v podobě úspěchů zatím ve své sportovní dráze příliš mnoho nemá. Narodila se sice v Liptovském Mikuláši, ale její další cesta má stále stanoviště v Liptovském Hrádku. Na lyžích se proháněla už jako malá holčička. V 11 letech začala chodit do sportovní třídy a tím by určen její další sportovní vývoj. Obzvláště proto, že Soniným lyžováním doslova žije její táta, který svou dceru provází na všech závodech doma. A dokáže být nejen psychickou oporou, neboť umí kvalifikovaně namazat lyže. Mistrně zvládá i taje masérské práce.

Trenérských přestupů také Soňa mnoho nezažila. Začínala u Jana Michalíka. Po jeho tříletém odskočení do Švýcarska převzal nad ní odborný dohled Húska. Není bez zajímavosti, že například loňská Královna bílé stopy Alžběta Havrančíková tvrdí, že právě u trenéra Húska dostala Mihoková potřebnou přípravu k tomu, aby dorostla až do světové špičky. A v loňské sezóně už vedl běžkyně z Liptovského Hrádku po návratu ze Švýcarska znovu Ján Michalík. Z malého městečka pod Tatrami, které vyniká továrnou Tesla, se stalo v posledních letech zásluhou odchovankyň Havrančíkové, Šimčákové a nyní

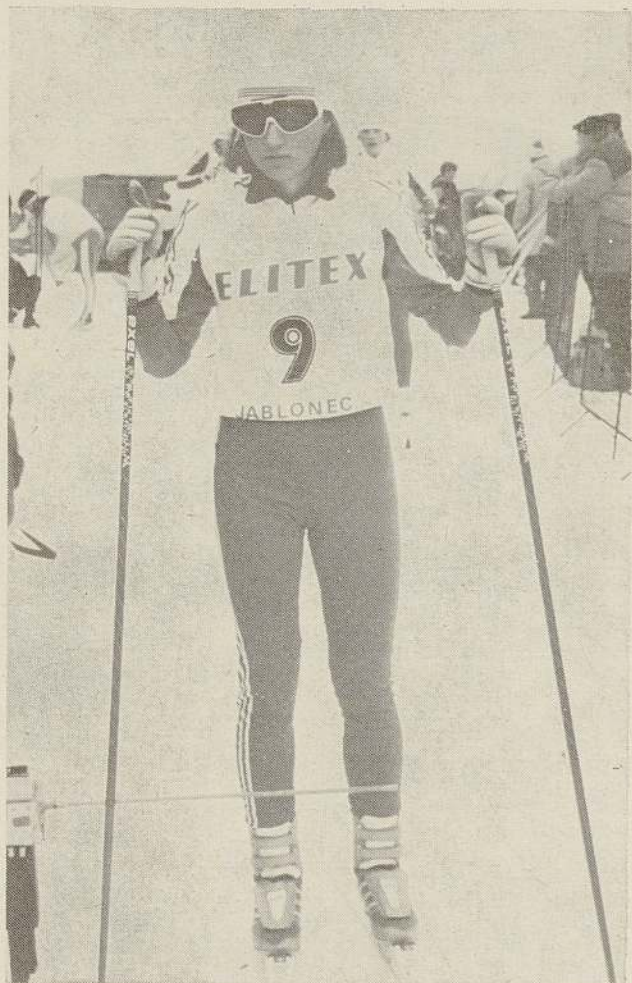
i Mihokové doslova velkoměsto v běhu na lyžích. Vždyť například na letošním mistrovství republiky na Mísečkách vybojoval tento trojlístek všechny tituly.

V den rozhovoru pro Lyžařství ale měla Soňa Mihoková hlavu plnou jiných starostí: „Zítřka píšu maturitní písemku na střední průmyslové škole elektrotechnické. A po skončení školy? Chci se plně věnovat lyžování.“

Trenér Michalík nedávno o vás prohlásil, že kopírujete i některé špatné vlastnosti Havrančíkové. Co vy na to?

„Určitě jsme si s Betou podobné v reakcích, když se nám nedaří. Ráda vyhrávám, vždyť kvůli tomu sportuju na vrcholové úrovni.“

JIRÍ POŠVĚR

Snímek Josef Procházka

Víkend za všechny prachy

Horským masivem Totes Gebirge měl vést tunel pro auta. Místní lidé však nesouhlasili. „To už by nebyl Hinterstoder tím, čím je,“ říkají. Lidský rozum zvítězil. Tunel tu nenajdete. Vzhlížím k dvoutisícovým velikánům. Uzavírají malebné údolí a po jejich strmých stezkách se mohou vydat jen ti nejzdatnější.

Hinterstoder. Pohostinné horské středisko, označované v prospektech jako středisko sněhu, slunce a pohody (viz připojený reklamní snímek). V létě se sem jezdí za vysokohorskou turistikou, v zimě za lyžováním. Kdo si potrpí na mondénní střediska, určitě do Hinterstoderu nepojede. Útulnou horskou vesnici nezaplavují mračky lidí, honosící se nejdražšími kožichy a nejposlednějšími modely lyží. Přijíždějí sem skuteční milovníci sportu a přírody. Pro násince je Hinterstoder přitažlivý ze dvou důvodů. Z Prahy je to sem pouhých 340 km, takže můžete přijet i jen na víkend, a navíc Hinterstoder patří k nejlevnějším alpským horským střediskům.

Od rozhodnutí uplynulo sotva 24 hodin a stáli jsme na hraničním přechodu v Dolním Dvořišti. Pro majitele platného cestovního pasu díky bezvízovému styku s Rakouskem nestojí v cestě žádná překážka. Pouze zajít do banky a zakoupit si „roční předěl“ deviz. Ve čtvrté navečer jsme pro jistotu zatelefonovali do cestovní kanceláře v Hinterstoderu (0043-7564/5263). Ochetná paní nám dala telefonní čísla na čtyři nejlevnější ubytovatele.

Z Prahy jsme se vydali v pátek o půl páté odpoledne. Za dvě hodiny jsme byli v Dolním Dvořišti. Na hraničním přechodu jsme se zdrželi půl hodiny. Pak jsme pokračovali směrem na Lincec (Linz), kde cestu zrychlí dálnice. Asi třicet kilometrů za Lincem jsme z dálnice odbočili směrem na Graz, pak už jsme se drželi směrovek na Hinterstoder. Kolem 21. h jsme byli na místě.

Ubytování bylo přepychové, přestože nejlacinější v celém kraji: 110 šilinků (jedna osoba) za noc a snídání. Moderní dům v alpském stylu byl necelých pět kilometrů od centra horského střediska. Byly zde dva dvoulůžkové pokoje a jeden třílůžkový, případně s přistýlkou. Pokoje byly prostorné, zařízené selským nábytkem, terasa, teplá voda. Na společné předsíni bylo WC, o patro níže sprcha. Bohatá snídaně byla připravena od osmi hodin. Výborné čerstvé pečivo i v neděli, několik druhů salámů, šunka, máslo, med, džem, v neděli dort, pití podle výběru: čaj, káva nebo kakao.

Ubytování obdrží takzvanou gástekarte, legitimaci, která opravňuje ke slevě na vleky.

Hinterstoder leží ve výšce 600 m. Sjezdovky končí až ve vesnici, pokud

je sníh. V březnu se již hlásilo o slovo jaro, takže lyžařský ráj začínal až ve 1400 metrech nad mořem. Sem se dostanete buď po silnici (platit mýtné!) nebo rychlou šestimístnou kabinovou lanovkou, která jede přímo z centra vesnice a je v ceně permanentek.

Člověk odchovaný Čertákem v Harachově si připadá jako v jiném světě. Honem neví, kam se dřív vrátit. Hinterstoder nabízí 28 lanovek a vleků! Kvůli nevyhovujícím sněhovým podmínkám letošní zimy nebyly všechny v provozu, i tak jich jezdilo dost a dost. Na obrovské planině „startují“ dvě dvouseadačky a šest vleků (kotev), které vás vyvezou o 460 m výše. Pro sjezd si vyberete sjezdovku podle svých schopností.

Za půl dne toho člověk nalyžuje tolik, co v Krkonoších nestihne za celý víkend. Žádné fronty, žádné předbírání. Pouze radost z pohybu, vlídné tváře, pohoda. O víkendu i zde bývá větší nápor než ve všední dny. Sobotní déšť v údolí možná mnohé odradil. V neděli však od rána vítalo hosty blankytné nebe. Sluníčko vytáhlo ven lyžaře i „pěšáky“, což bylo znát na parkovišti. Přesto se fronty netvořily. Přijížděli jsme k vlekům, kde nikdo nečekal.

Kolik peněz se dá v takovém ráji prolyžovat? Celodenní permanentka: 215 šilinků, se slevou 200. Od 11 hodin je lístek levnější, za 170 šilinků (sleva 165), od 12 hodin za 145 šilinků (sleva 140). Dětské jízdenky od 12 h 95 šilinků, studentské nebo skupinové 120 šilinků. Tyto permanentky platí na všechny lanovky a

vleky. Pokud přijdete na delší dobu, lze si koupit vícedenní lístek — dvouaž třítydenní, který ušetří značnou část vašeho finančního přídele. V březnu se dá lyžovat téměř do pěti hodin, takže i ti nejnáruživější lyžaři si kupovali až odpolední lístek od 12 hodin a shodli se na tom, že si zalyžovali výtečně.

Na planině ve výšce 1400 m jsou tři velké restaurace s posezením uvnitř i venku. Někteří lyžaři si přivázeli pití a jídlo s sebou, takže s vlastní svačinou nebudete nápadní. Převážná většina však využívá pohostinství restauračních zařízení. Jídla a pití všeho druhu. Nejlevnějším pokrmem jsou tu hranolky s kečupem za 28 šilinků, sklenička limonády nebo coca-coly 19 šilinků, půllitr piva 26 šilinků.

Ještě několik praktických rad: Pokud chce člověk za jeden nocleh ušetřit a trochu si převstane, může se vydat na cestu až v sobotu ráno. O ušetřenou noc si může případně nastavit víkend až do pondělí. Někteří lidé sem přijížděli i jen na jediný den. Benzin je vhodné doplnit v Českých Budějovicích, na pumpu v Kaplicích nelze spoléhat, má jen omezenou otevírací dobu. Plná nádrž vydrží zase až do Českých Budějovic, zvláště když člověk autem moc nepojíždí, ale využívá lyžařský autobus (na „gástekarte“ zdarma).

Opouštěli jsme Hinterstoder velmi neradi. Víkend to byl luxusní, zážitky nezapomenutelné. Takže nikomu nevydalo, že jsme za dva dny utratili všechny peníze, které nám v Praze „uštěřila“ naše banka.

LENKA ZRALÁ

Majstri z Liptovskej Kokavy

Majstrovstvá Československa žiakov bola pre Liptovskú Kokavu pekný dar k 50ročnej histórii organizovaného lyžovania v tejto podtatranskej obci s 1200 obyvateľmi. Vtedy ešte nikto netušil, ako sa tohtoročná zima mačoškky zachová k organizátorom lyžiarskych podujatí. Organizačný výbor pripravoval lyžiarsky areál Pod brehom už od leta. Bolo potrebné rozšíriť bežecké trate, vybudovať schody vedľa mostíkov a mnoho ďalších úprav.

Čím viac sa blížil termín pretekov, tým viac začala stúpať nervozita, či sa preteky uskutočnia, lebo zima bola na sneh stále skúpa. Dva týždne pred pretekmi 35—40 ľudí navažalo sneh na mostíky z lesných ciest a zátiší, aj keď teplomer vystúpil na neuveriteľných 24 °C. Napriek tomu dva dni pred otvorením dokončili úpravu mostíka a vtedy príroda sa akoby škodoradostne chcela poďakovať za námahu: napadalo 40 cm nového snehu.

Po príchode pretekárov 1. 3. mali sa začať majstrovstvá na mostíku K 32, no príroda sa znova zahrála a pre stále silné sneženie a silný vietor súťaž sa musela uskutočniť v Tatranskej Lomnici. Až druhá časť združených pretekov a behy sa uskutočnilí v Liptovskej Kokave na náročných a výborne pripravených tratiach.

Preteky boli vecou celej obce. Pretekárov, rozhodcov a hostí privítali svojim programom folklórne skupiny žiačiek základnej školy a ženy speváckeho súboru. S Liptovskou Kokavou bude aj v budúcnosti počítané pre usporiadanie celoštátnych súťaží. Táto šanca sa ešte zväčší po vybudovaní termálnych kúpeľov a ubytovní neďaleko dojazdu skokanských mostíkov.

Ing. JAROSLAV GAJDOŠ

Hore: Mostík K 32 týždeň pred pretekmi, keď domáci usporiadatelia rúrami zo senometu spúšťali navožený sneh na dojazd. — Uprostried: V ústrety titulu v združených pretekoch vyštartoval Havel, č. 21 z Harrachova. Na štarte 22 Diča, 24 Novoroľník, 26 Jurča a 23 Mrugala. — Dole: Na svojich nástupcov sa prišli pozrieť aj súčasní reprezentanti František Repka (prvý zľava) a kokavský odchovanec Peter Vrbičan (druhý zprava), ktorý tiež svoje začiatky viažu k týmto mostíkom.

David Soldát
(Štrbské Pleso)

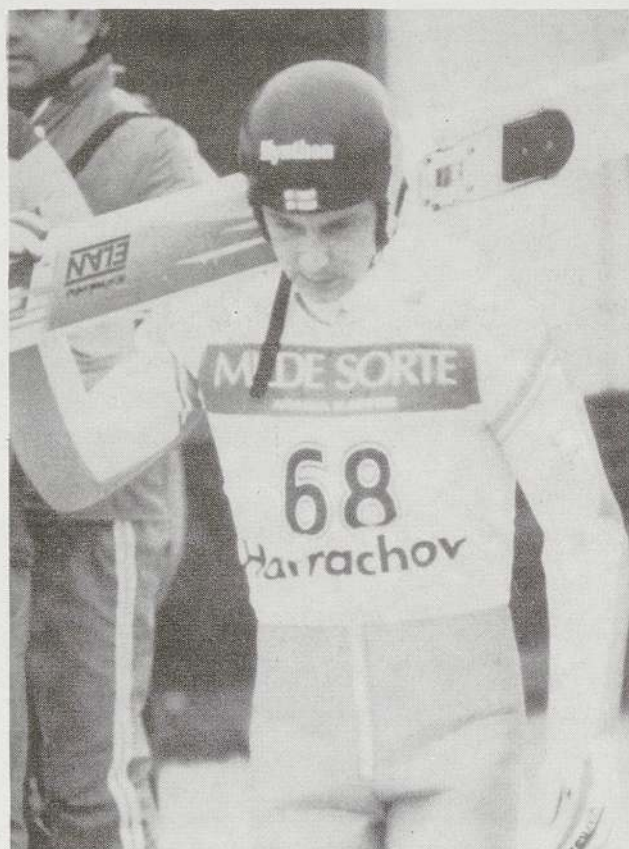
Cyril Musil
ZOH 1936 Ga-Pa
(Do encyklopedie se
nedostali - str. 16)

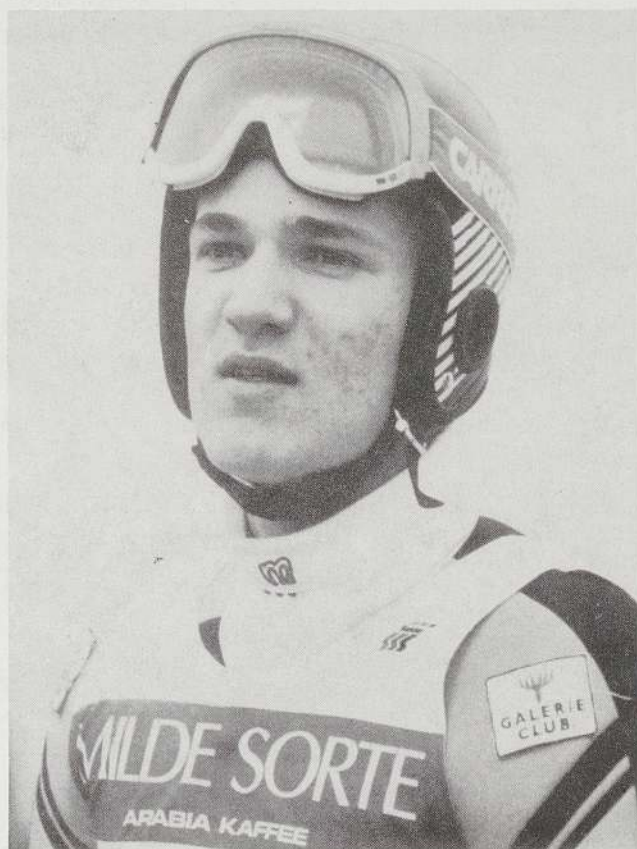
PŘEDSTAVUJEME

finské skokany.

Snímky Bohumil Hynek

Matti Nykänen

Jarkko Heikkilä

Janne Parkkisenniemi

Risto Laakko

ČTĚTE:

Mimořádně dobrý! (Kvapil)	2-3
Terminologie běhu	6-8
Kouzlo sjíždění (metodika)	9
Kilometro lanciato	10-11
Mezinárodní termínovka	13
Naši v Sieře Nevadě	14
Do encyklopedie se nedostali	16

Připravujeme:

Co nového ve FIS — vyhlášení Krále bílé stopy — bratři Břešové (dvojrozhovor) — nad Zlatou knihou lyžování

NA TITULNÍ STRANĚ archivní snímek Cyrila Musila pořízený na zimních olympijských hrách v Garmisch-Partenkirchenu 1936. Přesto, že to byl jeden z našich nejlepších lyžařů, do encyklopedie lyžování (vyd. 1987) se nedostal.

Uzávěrka tohoto čísla:

4. června 1990

Lyžařství

Ročník 76

Číslo 7

Vydává Československý svaz tělesné výchovy v nakladatelství Olympia v Praze. Šéfredaktor tělovýchovných časopisů a vedoucí redaktor ing. Alexandr Žurman. Redaktor časopisu Michael Lohnský. Grafická úprava Zdeněk Köhler. Redakční rada: J. Trousil, předseda, ing. P. Borský, PhDr. T. Broda, CSc., P. Bušta, P. Honzl, PaedDr. A. Horáček, A. Jedlička, ing. J. Jech, CSc., J. Kotland, JUDr. O. Kulháněk, J. Lánský, M. Lohnský, PaedDr. J. Maršik, J. Máša, Z. Paulů, PhDr. J. Potměšil, CSc., P. Zelenka. Redakce: Klimentská 1, 115 88 Praha 1, telefon č. 231 37 81. Vychází jednou za měsíc. Tisk: Typos, tiskařské závody, s. p., nám. Družby 7, 360 32 Karlovy Vary. Cena 4 Kčs. Rozšiřuje PNS. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá administrace PNS a doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS - ústřední expedice a dovoz tisku Praha, administrace vývozu tisku, Kačkova 19, 160 00 Praha 6. Neobjednané příspěvky se nevracejí. ISSN - 0323 - 1445

Předseda Čs. svazu lyžařů MUDr. Milan Jirásek byl zvolen do předsednictva FIS

Lety a junioři v Harrachově

Na 37. kongresu mezinárodní lyžařské federace FIS 25.—26. května ve švýcarském Montreux byl Československý svaz lyžařů a Harrachov pověřen uspořádáním mistrovství světa 1992 v letech na lyžích a mistrovstvím světa juniořů 1993 v klasických disciplínách. V hlavní kandidatuře na uspořádání MS 1995 v klasických disciplínách v Harrachově čs. lyžaři však neuspěli, přestože delegace byla podpořena účastí místopředsedy federální vlády dr. Josefa Hromádky.

V prvním kole získalo kanadské lyžařské středisko Thunder Bay 40 hlasů, Ramsau (Rakousko) 30, Trondheim (Norsko) 22 a Harrachov 6. Ve druhém kole bylo o pořadateli Thunder Bay rozhodnuto 55 hlasy, Ramsau získalo 36 a Trondheim 7.

O pořadateli MS 1995 ve sjezdových disciplínách rozhodlo až třetí kolo. Španělská Sierra Nevada dostala v prvním kole 34 hlasy, Garmisch-Partenkirchen (NSR) 19, Val Gardena (Itálie) 18, Laax (Švýcarsko) a oblast Mont Blanc (Francie) po 11, Borovec (Bulharsko) 5. Ve druhém kole Sierra Nevada 47, Val Gardena 23, Garmisch-Partenkirchen 14, Laax 7 (58), Mont Blanc 7 (40), v rozhodujícím třetím kole Sierra Nevada 56, Val Gardena 24, Garmisch-Partenkirchen 10 a Laax 8.

Předsednickou funkci (aklamace!) bude vykonávat další 2 roky Švýcar Marc Hodler. V doplňovacích volbách do předsednictva FIS ze čtyř kandidátů byli zvoleni předseda Československého svazu lyžařů MUDr. Milan Jirásek a španělský olympijský vítěz 1972 ve slalomu Francisco Fernandez Ochoa. 71letý Marc Hodler je předsedou FIS od roku 1951.

Úvodem ke kongresu bylo zasedání jednotlivých komisí FIS, jakož i kalendářní konference. O úspěšných organizátorských schopnostech a mezinárodních zkušenostech nejlépe svědčí okolnost, že do funkcí bylo schváleno dalších 12 čs. lyžařských funkcionářů. Jsou to: Ján Mráz, čestný člen FIS, ing. Martin Benko do kalkulační komise, ing. Ladislav Harvan do subkomise pro stavbu sjezdových tratí a člen pléna komise sjezdového lyžování pro východní Evropu, Rudolf Höhnle do skokanské komise a subkomise pro trenéry a výzbroj, Peter Chudý do skokanské subkomise pro světové a kontinentální poháry, Ctirad Kaftan do pléna komise akrobatického lyžování, MUDr. Petr Krejčí do lékařské komise, Olga Křížová-Charvátová do ženské sjezdové subkomise, ing. Roman Kumpošt do sdruženářské komise a do subkomise pro rozhodčí skoku a technické delegáty, PhDr. Jaroslav Potměšil do běžecké subkomise pro světové a kontinentální poháry a ing. Ladislav Slonek jako expert běžecké komise.

Na kalendářní konferenci byly schváleny termíny osmnácti mezinárodních závodů sezóny 1990/91 v ČSFR ve všech disciplínách. Hlavními jsou Světový pohár běžců 9. ledna 1991 na Štrbském Plese a 29.—31. března tamtéž finále Světového poháru skokanů. Oba závody jsou součástí Tatranského poháru 1991.

Ve středu 23. května byla v Oberhofenu u Bernu otevřena nová budova FIS za účasti předsedy MOV J. A. Samaranche. Příští kongres FIS se koná v roce 1992 v Budapešti. Bude projednávat některé úpravy pravidel.

Podrobnou zprávu o kongresu v Montreux a zasedání jednotlivých komisí přinese příští číslo Lyžařství.

Mimořádně dobrý!

Máme juniorského mistra světa v běhu na lyžích a jmenuje se JIŘÍ KVAPIL. Kdo čekal, že ho budeme mít? Kdo čekal, že ho získáme právě v té letošní nepovedené zimě? Kdo čekal ještě v pátek 30. března ráno, než se 75 závodníků vydalo o půl dvanácté na desetikilometrový okruh budoucí olympijské tratě, že to bude právě Kvapil? Ale pak se ta zpráva rozletěla do celého světa. Hlavně však do Strakonice, na Šumavu, do Československa. Náš první světový titul v běžeckých disciplínách!

Jiří Kvapil se narodil 19. března 1971 ve Strakonících. **Táta taky lyžoval, jezdil první ligu za Strakonice a tak se rozumělo samo sebou, že budeme, já a můj o tři roky mladší brácha Martin, taky lyžovat.**

Od roku 1978 byl pod trenérským dohledem Václava Půbala ve strakonickém tréninkovém středisku mládeže. Od samého začátku to vypadalo na velmi rychlé časy.

To se ještě běhalo klasicky. Přešlo se k bruslení a mně chvíli trvalo, než jsem si zvykl na nový styl. Řekl bych, že teď mám v bruslení stabilnější výkony, ale pokud jde o maximální výkony, ty se mi daří hlavně v klasice.

V roce 1987 (už jako student druhého ročníku strakonického gymnázia) se dostal na 15. místo dorosteneckého žebříčku, což mu vyneslo pozvánku do střediska vrcholového sportu mládeže ve Vimperku. Přesněji na šumavském Zadově (trenér Stanislav Frühauf).

Třeták a čtvrták jsem absolvoval ve Vimperku. Hlavně však na Zadově, kam jsme se stěhovali v listopadu a zůstávali tam prakticky až do jara. I profesori za námi dojížděli! Pokud šlo o lyžování, byla to pro mne významná změna. Výraznější tréninky a taky výraznější výsledky.

My si ty tři sezóny, které zatím Jirka Kvapil prožil ve vrcholovém sportu, shrňme do následujícího přehledu.

1987/88 (3. roč. gymnázia): Přebor ČSSR dorostu (Vysoké nad Jizerou) 3. 7 km V, 11. 10 km K.

1988/89 (4. roč. gymnázia): Přebor ČSSR dorostu (Račková dolina) 1. 10 km V, 1. 7 km K. — Družba: 7. 10 km K, 11. 20 km V, 3. štafeta. — Juniorturné (10 km K a 10 km V na Zadově a Skalce) 1.

1989/90 (1. roč. VŠ): Juniorturné (Zadov, Skalka) 1. — Mistrovství ČSSR juniorů (Misečky, konalo se jako součást M ČSSR seniorů, v závorce umístění mezi seniory): 3. [18.] 30 km K, 3. [17.] 15 km V. — MSJ (Les Saisies) 16. 30 km V, 1. 10 km K, 7. 4×10 km (Kvapil druhý úsek).

Poté, co byla zrušena střediska vrcholového sportu mládeže, bych mohl být na Zadově třeba až do třiaadvaceti let.

Proč zrovna do třiaadvaceti? Zřejmě do dostudování vysoké školy. Pak by měla následovat vojna v Dukle Liberec, ale nepředbíhejme. Tím spíš, že Kvapil na „vejšce“ teprve začíná. Od loňského podzimu je studentem matematicko-fyzikální fakulty Univerzity Karlovy v Praze. Denní studium s individuálním plánem.

Musím přiznat, že se začínám učit až nyní. Pořád nebyl čas, pořád jsem někde byl. Ale teď už to беру opravdu vážně.

To nám říkal Jirka v květnu. Předtím byl program opravdu nabitý. Soustředění střídalo soustředění, závody

střídaly závody. A taky se stávkovalo. Však víme, jak to u nás začínalo s „něžnou“ revolucí.

Studijní výpadek se však podařilo dohnat a teď začíná zkouškové období. Doteďka jsem se učil hlavně z knih a z poznámek spolužáků. Jestli to tak budu moci dělat i v budoucnu, pochybuji. Určitě budu muset věnovat učení víc času, i během závodní sezóny. Právě se chystám na zkoušku z matematiky, bude následovat programování, ruština a tak dále.

★

Na 13. juniorském mistrovství světa, jehož běžecká část se konala v Les Saisies v Savojských Alpách, svítilo slunce. Uvedené horské středisko se nachází ve výšce 1650 m n. m. a bude dějištěm běžeckých soutěží nadcházející olympiády v Albertville 1992.

Jak na mistrovství probíhaly Jirkovy dny?

Neděle 25. a pondělí 26. 3.: Večer příjezd, dopoledne prohlídka tratí.

Úterý 27. 3.: Dopoledne trénink „podle chuti“, odpoledne odpočinek.

Středa 28. 3. — 30 km bruslení: Trénu před závodem jsem měl malou. Spíš bych řekl, že jsem ji neměl vůbec. Říkali jsme si před závodem, že do 25. místa by to celkem šlo. Trať byta těžká a své sehrála i vysoká nadmořská výška. Dost jsem se trápil. Soupeře jsem znal minimálně. Snad jen jednotlivce ze Sovětského svazu a z NDR, kteří startovali na loňské Družbě.

Vyhrál loňský juniorský mistr světa Mühlegg ze SRN.

Mne chytaly křeče už na desátém kilometru. Byla to strašná drina a za celou dobu závodu jsem se z toho nedostal. V cíli jsem se nemohl ani hýbat.

Čtvrtek 29. 3.: Dopoledne jsme se byli podívat do Albertville, které je od Les Saisies vzdálené asi 30 km. Odpoledne opět trénink.

★

Následujícímu dni je třeba věnovat zvláštní kapitolku, stojí za to. Jak tedy probíhal **pátek 30. 3.**, den, kdy se jel závod 10 km klasicky?

Ani tentokrát jsem nebyl před startem moc nervózní. Měl jsem skončit do desátého místa, a kdyby to šlo dobře, tak do šestého.

Závod začal v 11.30 hodin, běžci vyběhali na trať v půlminutových intervalech. Kvapil měl startovní číslo 12. V pětasedmdesátičlenném „pelotonu“ byl tedy vylosován do nevhodné první skupiny. Proč?

Majliš, jako náš nejlepší klasik, si vybral druhou skupinu. Já jsem měl volit mezi třetí a první. Raději jsem se rozhodl pro tu první, protože vzhledem k polednímu oteplení by se mohla podstatně zhoršit kvalita sněhu.

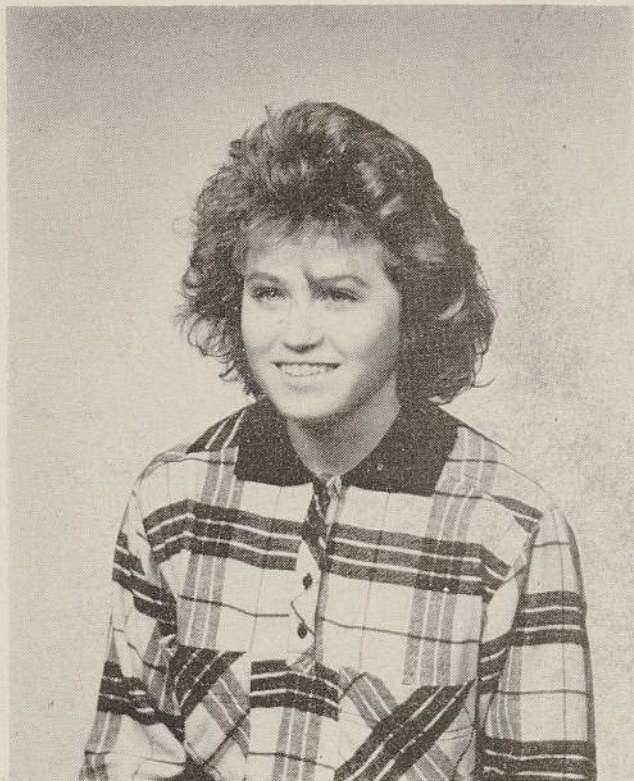
Každý mi radil: Je to krátký, musíš jet od samého začátku naplno. Ale já jsem si říkal: Nemohu jet od začátku naplno, to bych taky mohl před cílem pořádně rupnout. Jel jsem tedy zpočátku pomaleji, ale už na 1,5 kilometru mi hlásili, že jsem v čele. A tak to šlo až do cíle. Nejdřív jsem dohnal závodníka přede mnou. Pak dlouho nikoho, až na pátém kilometru, kdy jsem předjel tři závodníky. Tři jsem měl ještě před sebou. Na 7. kilometru na mne řvali, že je to dobrý, že mám dvacet sekund náskoku a jen abych to udržel.

Celkem osmkrát tak dostal Jirka „hlášku“, ale po sedmém kilometru to zase moc „dobrý“ nebylo.

Sjížděl jsem s kopce, chci po sjezdu odšlápnout do strany a najednou vidím, že mi nohy ujíždějí. Byl jsem na zemi. Honem se zvednout, honem zase chytit správný rytmus.

Tady je třeba udělat drobnou vsuvku. Sověti se zřejmě drželi „klasického“ způsobu. Nejlepšího závodníka Těšinského nasadili do „výhodnější“ pozdější skupiny a svoji „dvojku“ dali do skupiny první. Těšinskij měl tedy startovní číslo 36.

Bylo mi jasné, že druhé místo mám už jisté, ale najednou mi přišlo líto, že bych měl být „jenom“ druhý. I když bych před závodem dal za stříbrnou medaili nevím co. Tak jsem jen trnul, s jakým časem se přiznám Sovět do cíle.

Běžkyně Ivetta Zelingerová v anketě o nejlepšího lyžaře / lyžařku skončila na 4. místě. Příště přineseme její profil!

Těšinskij, i přesto, že mu Kvapil svým pádem notně pomohl, přiběhl o 2,2 s později. Jiří Kvapil z Československa se stal mistrem světa!

Lidé mi gratulovali, výprava byla spokojená. Na oběd jsme dostali láhev šampaňského. Ale abyste si nemysleli. Na každého vyšla jenom asi dečka.

Ještě se sluší poznamenat, pro ty, kteří by chtěli mazat jako mistr světa, že před závodem Kvapil nanesl na půl lyže glider, o druhou půlku se postaral trenér Milan Urbanec, který navíc pocukroval glider práškem cera F.

★

Dokončeme však ten výčet dnů v Les Saisies.

Sobota 31. 3. — štafety 4x10 km: Naši borci skončili až sedmí, vyhrála štafeta NDR.

Myslím, že jsme měli na víc, než jsme předvedli. Jeden z nás to zkazil, ale já tu nejsem od toho, abych někoho kritizoval.

Jak běžela naše štafeta? Rozjžděl ji Milan Majliš, který na trati upadl. Na průběh závodu to však nemělo podstatný vliv, Jiří Kvapil se udržel na hezkém třetím místě. Avšak Ivan Hudač na třetím úseku zajel až devátý čas se ztrátou tří minut. Klesli jsme na šesté místo. Martin Koucký to nějak dojel, skončili jsme tedy sedmí.

Hned po závodě balení, skládání do autobusu a odjezd domů.

★

V době psaní našeho článku končilo pro Jirku Kvapila odpočinkové období a začalo období přípravné, zatím s běháním ve Strakonících. Ale ani v tom odpočinkovém období neodpočíval. Hrál fotbal, tenis, jezdil na kole. K jeho letním kratochvílím patří ještě kolečkové lyže.

Už se těším na brněnský závod na autodromu. Vlouni jsem skončil na pátém místě.

★

Na závěr jednu otázku s jednou odpovědí.

Jak si vysvětlujete, že jste se stal mistrem světa?

Soupeři jeli dobře, ale já jsem jel mimořádně dobře!

Text a snímek: MICHAEL LOHNISKÝ

TŘI VOJÁCI. Fotografové si mohli nohy uběhat, jen aby pořídili exkluzivní snímek. Koho, čeho? Trojlístku velikánů bílých svahů Rudiho Nierlicha, Pirmina Zurbriggena a Alberta Tomby při slavnostním nástupu v Seefeldu. Hráli si na vojáky. Šlo totiž o armádní mistrovství světa ve sjezdovém lyžování. Museli nosit uniformy a salutovat. První z nich oblékl stejnokroj bundeswehru, druhý švýcarské milice a třetí italských karabiniérů.

WOJCIECH FORTUNA, olympijský vítěz na velkém můstku v Sapporu 1972 se opět objevil na věži. Stalo se tak ve Fox River Grove, kousek na sever od Chicaga, kde jeho krajané — Poláci žijící v Severní Americe — pořádají počátkem února tradiční lyžařské soutěže. A tak bývalý šampion se nechal přemluvit ke startu, třebaže už plných deset let nestál na můstku a neabsolvoval ani jediný tréninkový skok. Tady si jich dal před oficiálním měřením sil pouhých pět. V závodě mistrovské kategorie (nad 30 let) dosáhl při kritickém bodu můstku 60 metrů délce 52 a 53 metrů. Obsadil sedmé místo. Tleskalo mu 10 ti-

síc diváků! Fortuna řekl, že to byl skutečně poslední skok jeho života. Ale, kdož ví...

MARC GIRARDELLI, loňský vítěz Světového poháru tuto zimu mnoho nezávodil. Všechno začalo pozoruhodným pádem v obřím slalomu 12. prosince v Sestrieres, po něm několik operací v Schrunzu, které prováděl chirurg Christian Schenk. Girardelli se předčasně vrátil na závodní tratě. Začátkem ledna 1990 zklamal své příznivce slabými výkony ve dvou slalomech v Kranjské Goře. Poté vypustil sjezd ve Schladmingu a podrobil se dalším dvěma chirurgickým zákrokům.

SPISOVATELE. Jak se získává největší medaile, o tom by mohli dva slavní slalomáři — Tomba a Stenmark — nejen vyprávět, ale přímo vyučovat. Oba s tím vlastně začali, když sepsali knihy o svých sportovních osudech. A jak už se to dnes dělá, uspořádali také současně společnou propagační tiskovou konferenci během závodu Světového poháru v Park City v USA. Legendární Inge-

mar Stenmark držel při tom knihu nadepsanou Tomba a Tomba naopak Stenmark. Lyžař, jehož popularita vyvrcholila na ZOH v Calgary, propaguje knihu o Stenmarkovi. Na rozdíl od Švéda si Ital se sportovním životopisem pospíšil. Má to snad znamenat, že by už nevěřil ve zdárné pokračování své kariéry? -ERB-

ŠVÝCAR PETER MÜLLER, který byl v nedávné době zraněný, vyhrál ve sjezdovém lyžování vše, co se dalo vyhrát. Říkal, že odchod ze scény není pro něho otázkou věku, protože lyžování bylo, je a zůstane jeho vášní. Ale energii je možné využít také v jiném oboru. Dokonce začal s orientačním během. V loňském roce absolvoval 22 závodů s pozoruhodnými výsledky. Ale jak říká, běhá, protože chce zůstat především fit!

MASTERS WORLD CUP 1991, čili světová lyžařská veteraniáda v běžecích disciplínách se bude konat ve dnech 19. až 26. ledna 1991 v italském Dobbiaco (Toblach). Startuje se na tratích 15, 30 a 50 km, štafety 3×10 kilometrů.

Složení reprezentačních „áček“

BĚŽCI: Pavel Benc (1963 — Dukla Liberec), Luboš Buchtá (1967 — ČH Štrbské Pleso), Martin Hušek (1969 — Dukla Liberec), Martin Janoušek (1963 — Elitex Jablonec n. N.), Václav Korunka (1965 — Dukla Liberec), Radim Nyč (1966 — Dukla Liberec), Martin Petrásek (1966 — Dukla Liberec), Ladislav Svanda (1959 — Dukla Liberec), Jiří Teplý (1962 — Dukla Liberec), Aleš Vaněk (1964 — Nové Město n. M.). — Trenér dr. Bohuslav Rázl, asistent Vladimír Sturm, lékař MUDr. Petr Krejčí.

BĚŽKYNĚ: Lubomíra Balážová (1967 — ČH Štrbské Pleso), Lucie Bucharová (1971 — Krkonoše Vrchlabí), Alžběta Havrančíková (1963 — Tesla Lipt. Hrádok), Anna Janoušková (1965 — ČH Štrbské Pleso), Iveta Knížková (Elitex Jablonec n. N.), Soňa Mihoková (1971 — Tesla Lipt. Hrádok), Eva Pravečková (1969 — ČH Štrbské Pleso), Zora Simčáková (1963 — Tesla Lipt. Hrádok), Iveta Zelingerová (1972 — Krkonoše Vrchlabí). — Trenér Jiří Bartoš, asistent Vladimír Pavlata, lékař MUDr. Miroslava Plchová.

SKOKANI: Ladislav Djuhoš (1965 — Dukla B. Bystrica), František Jež (1970 — Dukla B. Bystrica), Jiří Parma (1963 — Dukla B. Bystrica), Pavel Ploc (1964 — Dukla Liberec), Vladimír Podzimek (1965 — Dukla Liberec), Tomáš Raszka (1971 — Dukla Liberec), Jaroslav Sakala (1969 — MEZ Frenštát), Martin Švagerko (1987 — Dukla B. Bystrica), Stanislav Vaško (1968 — Dukla B. Bystrica), desátý člen družstva bude jmenován dodatečně. — Trenér Ján Tanczos, asistent Jindřich Mayer, lékař MUDr. Jaroslav Šíkola.

SDRUŽENÁŘI: Jaroslav Kerda (1965 — Dukla Liberec), Miroslav Kopal (1963 — Dukla Liberec), Jozef Kova-

řík (1966 — Štrbské Pleso), František Máka (1965 — Dukla Liberec), Michal Pustějovský (1968 — Dukla Liberec), František Repka (1966 — ČH Štrbské Pleso), Radomír Skopek (1970 — Dukla Liberec), Peter Vrbičan (1968 — ČH Štrbské Pleso) — Trenér Vladimír Seidl, asistent Tomáš Kučera, lékař MUDr. Jan Kavan.

SJEZDÁŘI: Adrián Bireš (1969 — PS B. Bystrica), Marián Bireš (1964 — PS B. Bystrica), David Čermák (1971 — Krkonoše Vrchlabí), Jiří Dařílek (1968 — Technika Brno), Peter Jurko (1967 — Jasná Lipt. Mikuláš), Vladimír Maxa (1970 — Šumavan Vimperk), Borek Mudroch (1964 — Bohemians Praha), Martin Vokatý (1968 — Technika Brno). — Trenér dr. Pavel Šťastný, asistent Vlado Dzugas, Peter Molčan, lékař.

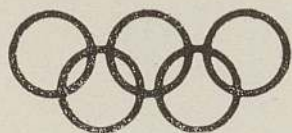
SJEZDÁŘKY: Jana Krnvcová (1972 — SŠ B. Bystrica), Lucia Medzihradská (1968 — Slavia UK Bratislava), Ludmila Milanová (Slavia UK Bratislava), Pochobradská Hana (1971 — SŠ B. Bystrica), Pavlína Schimmerová (1969 — Bohemians Praha), Miroslava Sochocká (1971 — Krkonoše Vrchlabí), Romana Stejskalová (1968 — Technika Brno), Veronika Tarasovičová (1970 — Slavia UK Bratislava). — Trenér Milan Beňačka, asistent Pavel Žurek, lékař MUDr. Hana Lukáčová.

AKROBATI (návrh) — sjezd: Ivo Brodecký (1972 — Baník Havířov), Petr Chadima (1966 — Baník Havířov), Petr Král (1963 — Avia Čakovice), Norbert Laincz (1973 — ČH PS Poprad), Peter Legnavský (1972 — ČH PS Poprad), Martin Lomský (1965 — Bižuterie Jablonec n. N.) Přemysl Síva (1971 — Baník Havířov) Pavel Tuž (1972 — Ještěd Liberec), Leoš Zaplatílek (1962 — Ještěd Liberec), **ženy:**

Petra Landová (1966 — Sokol Špičák), Kristína Mauleová (1971 — Ekonom Praha). — Trenér Milan Bártl, asistent Laincz Fridrich, lékař MUDr. Otakar Lucák. **Balet:** Richard Hladil (1972 — Baník Havířov), Jaroslav Kotek (1964 — Lok. Pramet Šumperk), Pavel Landa (1968 — Sokol Špičák), Petr Stejskal (1971 — Sigma Olomouc), Milan Vrbičan (1962 — ČH PS Poprad), **ženy:** Lea Drabíková (1969 — TL Brno), Markéta Brňáková (1973 — Baník Havířov), Bohuslava Turková (1967 — Sokol Špičák). — Trenér Tomáš Rendl, asistent Milan Vrbičan. **Skoky:** Radek Hynek (1971 — PS Ostrava), Ota Šimánek (1965 — Lok. Karlovy Vary), Barbara Schejbalová (1975 — PS Ostrava). Trenér Václav Matoušek.

Travní lyžování — muži: Ivan Breštnenský (1967 — Chirana St. Turá), Karel Fišer (1976 — Velké Karlovice), Ivan Herinek (1966 — Bezovec Piešťany), Peter Jančovič (1971 — Calex Zl. Moravce), Jindřich Jež (1976 — Sokol Tišnov II), Juraj Kafka (1976 — Bezovec Piešťany), Ivan Krchnavý (1970 — Zavažan Kálnica), Vladimír Kvak (1972 — Polnohospodár Topolčany), Lubomír Masár (1982 — Atom Jaslovské Bohunice), Miloš Molnár (1972 — Atom Jaslovské Bohunice), Ladislav Novotný (1972 — Spartak Vrchlabí), David Šojat (1971 — Tatr. Kohoutovice), Jaroslav Vala (1971 — Slovan Vsetín), Karel Vala (1975 — Slovan Vsetín), Daniel Wolf (1970 — Bezovec Piešťany). **Ženy:** Petronela Bláhová (1976 — Atom Jaslovské Bohunice), Katarína Grófová (1976 — Bezovec Piešťany), Denisa Kabátová (1973 — Bezovec Piešťany), Miriam Kabátová (1976 — Bezovec Piešťany), Sylva Lipčíková (1974 — Zlín), Tatána Ondřejková (1974 — Atom Jaslovské Bohunice).

Albertville: podle plánu

NECELE DVA ROKY zbývají do zahájení zimních olympijských her 1992 v Albertville ve francouzských Alpách. Většina olympijských zařízení je již ve výstavbě a čtyři z nich dokonce byly již odevzdány na klíč. Harmonogram prací je přísně dodržován, a to je potěšitelné zjištění ve srovnání se zprávami z Barcelony, kde mají přípravné práce určité zpoždění.

V LES SAISIES, dějišti pro nás tak úspěšného 13. mistrovství světa juniorů, se utkají běžci na lyžích a biatlonisté. V Méribelu budou závodit účastníci soutěží ve sjezdovém lyžování, v Ménuires se uskuteční slalom mužů a v Arcs exhibiční rychlostní lyžování. Ve všech těchto místech by se hry mohly konat již dnes, protože všechny práce zde byly dokončeny.

ZBÝVÁ ZAHÁJIT stavbu čtyř zařízení. Je to především rozebíratelná bruslařská tréninková hala, obytná budova v olympijské vesnici v Brides-les-Bains s 800 lůžky a hlavní tiskové středisko v Léchère. Na stavbách těchto objektů se začne pracovat letos. Rozebíratelný stadión pro zahajovací a závěrečný ceremoniál, který ponese honosný název le Théâtre (Divadlo) čeká na položení základního kamene v příštím roce.

NOVINKOU JE, že olympijskou vesnici hodlají decentralizovat. Trochu tím zaskočili předsedu MOV Juana Samarancha. Sportovci by měli bydlet na osmi místech v sedmi lokalitách. V příštích dnech má padnout definitivní rozhodnutí. (Rada členů MOV si prý v této souvislosti vyčítá, že při volbách zvedli ruku ve prospěch Albertvillu.)

PROBLÉMY, které vznikly s financováním staveb, například bobové dráhy v Plagne, která si vyžádala zvýšení nákladů z 85 na 140 milionů franků pro změněné geologické podmínky, byly se zdarem vyřešeny „zaktualizováním“ celkového rozpočtu z původních 3,1 na 3,9 miliardy franků. Oficiální místa to prý považují za „realistický a vyrovnaný“ rozpočet.

ROZDELOVAT se bude 165 medailí, z toho 55 zlatých a stejný počet stříbrných a bronzových, což je absolutní rekord. Ještě dodejme, že program her (8.—23. února) zahrnuje 55 soutěží (v roce 1988 jich bylo jen 46), v osmi disciplínách. Tři budou exhibiční: akrobatické lyžování, curling a rychlostní lyžování.

ZIMNÍ OLYMPIÁDA 1998 bude možná u moře. Jedním z kandidátů je totiž černomořské Soči. V nedaleké Poljaně leží snh sedm měsíců v roce. V únoru ho tam bývá nejméně půl metru.

PRASÁTKO PRO ŠTĚSTÍ. Přinese štěstí uchazečům o zimní olympijské hry v japonském městě Naganu? Prý ano. Proto si pašička zvolila jako maskota her!

Lyžníci v Les Saisies

Ještě jednoho pozoruhodného úspěchu dosáhli naši lyžaři na mistrovství světa juniorů ve francouzském Les Saisies. Tentokrát mimo závodní tratě. Vrchlabský trenér Aleš Suk, ústřední trenér Jaroslav Potměšil, trenér juniorů Milan Urbanec a otec jedné z našich závodnic Jaroslav Buchar se obuli do lyží starých sto let, příslušně se přidělili a po způsobu lyžníků z minulého století se vydali — přímo ke stupňům vítězů!

Proč zrovna tam? To aby vytvořili čestnou stafáž Jiřímu Kvapilovi, který pak vystoupil na nejvyšší stupínek pro naši první běžecovou zlatou medaili v historii juniorských šampionátů.

Naši lyžníci, jmenovitě pak Suk a Buchar, předvedli, že na letité výzbroji se dá docela obstojně lyžovat i nyní, ba i závodit. Lyže to podívaná, na kterou se seběhlo celé Les Saisies. Přišel i předseda organizačního výboru příštího MSJ, které se má konat v únoru v Reit im Winkel: „Určitě musíte přijet! Bez vás by naše mistrovství nemělo ten pravý glanc!“

Nutno dodat, že všechny lyžařský inventář, do něhož se naši borci navlékli, je ze soukromé sbírky Aleše Suka, který je už léta jeho nadšeným ochraňovatelem. -loh-

FIGI: SVATBA NA SJEZDOVCE

Po Marii Walliserové a Pirminovi Zubriggenovi ztrácí švýcarské sjezdové lyžování nyní i Michele Figiniovou. Jak k tomu došlo, že hrdinka olympijských her v Sarajevu (zlato ve sjezdu) a zdatná jezdyně v Calgary (stříbro v super-G) odchází ve svých 24 letech, tedy v době, kdy je ještě poněkud předčasné myslet na sjezdařskou penzi?

Věc se má asi následovně: Malá „Micki“ dala švýcarské federaci ultimátum. Buď půjde ona nebo trenér. Lyžařský svaz však podpořil trenéra, měla by tedy jít „Figi“. Ale ta se k tomu nijak neměla. Už se čekalo, že si to Michele přeče jenom rozmyslí a bude sekat latinu.

Nedávno však přišel federaci lístek z dovolené: Hodně pozdravů, taky že pozdravuje Ivano Camozzi (Ital, podobně jezdec SP), že si láska nedá poroučet, a tak dále a tak podobně, vaše Micki.

Než se ještě k případu vrátíme, jenom shrňme, že Michele Figiniová za svoji kariéru vyhrála celkem 26 závodů Světového poháru, z toho 17 ve sjezdu. Celkovou vítězkou se stala v letech 1985 a 1988. Ve švýcarské reprezentaci se objevila již v 16 letech a hned první zimu vyhrála i závod SP (Megève 1983). O rok později se radovala ze zlaté medaile na ZOH '84 v Sarajevu. Tu sebrala předpokládané vítězce, starší a zkušenější krajanice Walliserové. Následovala léta soubojů těchto dvou superhvězd. Na MS '85 uspěla Figiniová, na MS '87 a MS '89 zase Walliserová.

Michele se nikdy příliš nez kamarádila se svými „stájovými“ družkami. Rozkol s trenérem Tischhauserem nastal asi rok po jeho nástupu. Tischhauser je Švýcar, ale k ženskému „národáku“ přišel z Francie, kde přivedl k olympijskému vítězství Franka Piccarda. Přišel a začal rušit všechna privilegia, která se nashromáždila za sedmileté vlády otcovského Fourniera. Přitvrdil v tréninku tak, že „večer jsme mohly v posteli jenom plakat,“ jak se vyjádřila jedna ze sjezdařek.

Tischhauser však „sáhl“ i na servismany, kteří se dostávali svými pravomocemi takřka na úroveň trenéra. A právě tímto opatřením si udělal z Figiniové největší nepřítelkyni. Od svého přestupu k Atomicu (1986) měla totiž Michele bezmeznou důvěru ke svému servismanovi Maxi Raemymu, někdejšímu trenérovi USA.

První sezónu, pokud šlo o „Figi“ trenér mlčel. Sedm vítězství z devíti startů hovořilo jednoznačně pro závodnici. Minulou sezónu však úspěchů ubylo, ale zato přibýlo svárů. Figiniové se navíc nepodařilo získat na svou stranu žádnou z mladých sjezdařek, „stará“ závodnice musela jít. Šla, ale nikoliv ze scény. Na ZOH '92 chce startovat za Itálii! -ERB-

K odborné terminologii běhu na lyžích

Běh na lyžích prošel v posledních letech bouřlivým vývojem, jehož důsledkem je řada obsahových změn v oblasti techniky. Lyžařský prvek bruslení, který v minulosti byl vždy součástí klasické běžecké techniky (způsob zrychlování) a byl jen omezeně používán, se vyvinul v samostatný způsob běhu. Rozmanitost terénu, různé sklony a situace běžeckých tratí si následně vyžádaly vznik dalších modifikací, aby bylo možno bruslení použít po celé délce trati.

Tento vývoj si ve svých důsledcích vynutil odlišnou koncepci a úpravu běžeckých tratí, změnu délky a charakteru holí, lyží, požadavků na jejich skluznost, změnu systému funkce vázání a běžeckých bot pro jiný způsob odrazu. Za této situace vznikala i řada nových pojmů pro označení techniky bruslení, lyžařského materiálu, soutěží. Živelně používání názvů, cizích slov a někdy i nesprávně chápaný obsah základních pojmů vnáší do našeho odborného komunikačního systému nejasnosti a řadu nedorozumění.

Současná praxe ukazuje potřebu sjednotit odbornou terminologii, přeložit a vyhledat odpovídající česká slova pro používané cizí pojmy, najít a uplatnit výstižné české názvy.

Z hlediska doplnění a zdokonalení terminologie je potřeba přehodnotit a upřesnit i obsahovou náplň jednotlivých základních pojmů běhu na lyžích.

Musíme také postihnout změny ve struktuře členění techniky běhu, případně ji doplnit.

Rozdělením běhu na dvě základní techniky vyžaduje též vymezení postavení tradičního běhu klasického, protože ten pro široké hnutí zůstává i nadále základní technikou pohybu na běžkách.

Celou situaci komplikuje ještě i nutnost odlišit obsah a charakter běžecké techniky vzhledem k soutěžím. Označování soutěží a způsobu závodění by mělo být nadále vyjadřováno vhodnými termíny, které skutečně odpovídají jejich charakteru.

Pokusíme se tedy vymežit význam jednotlivých základních pojmů, které navrhuje ustálit a unifikovat pro odbornou komunikaci v oblasti běhu na lyžích.

BĚH NA LYŽÍCH — označení pro lyžařskou disciplínu, která tvoří součást lyžování vedle sjezdových disciplín a skoku. Tento pojem vyjadřuje: 1. závodní lyžařskou disciplínu vytrvalostního charakteru s cyklickou pohybovou činností, 2. prostředek rekreačního běhu na lyžích a lyžařské turistiky, 3. součást dalších sportovních disciplín — biatlonu, lyžařského orientačního běhu apod.

Běh na lyžích je komplexní pohybová činnost, jejíž podstatnou část tvoří **běžecká technika**, která obsahuje vlastní **techniku běhu** (způsoby běhu) a **ostatní způsoby běžecké techniky**.

BĚŽECKÁ TECHNIKA — základní složka běhu na lyžích. Jedná se o pohybovou činnost, která zahrnuje celý

obsah a rozsah pohybových dovedností, které je třeba si osvojit pro bezpečný a účelný pohyb na běžeckých lyžích v terénu a v podmínkách běžecké stopy, tratí. V současné době má daleko bohatší obsah, než tomu bylo v minulosti a než v konkrétní praxi uvažujeme. Chceme-li vyčíslit celý obsah běžecké techniky, pak zahrnuje: 1. způsoby běhu, 2. způsoby výstupů, 3. způsoby sjíždění, 4. způsoby změny směru, 5. způsoby brzdění, 6. způsoby zrychlování. Často je ztotožňována s pojmem **technika běhu** (v širším slova smyslu).

V cvičitelské a trenérské činnosti budeme používat náзву **technika běhu** v užším slova smyslu, tj. pro označení vlastní techniky běhu na lyžích uplatňované v **běžeckých krocích — způsobech běhu**. Proto doporučujeme důsledně oddělit význam obou zmíněných pojmů a v praxi je nezaměňovat.

OBSAH A STRUKTURA BĚŽECKÉ TECHNIKY

TECHNIKA BĚHU označuje vlastní techniku běhu, způsoby běhu.

Z hlediska charakteru odrazu dolními končetinami se technika na lyžích rozděluje na dvě základní techniky — **klasickou a bruslařskou**, klasické způsoby běhu a způsoby bruslení na lyžích.

Technika běhu (klasická, bruslení) je prezentována **způsoby běhu**, které jsou obecně charakterizovány:

- odrazem z plochy lyže paralelně postavených lyží nebo odrazem z vnitřní hrany lyže v odvrátném postavení (v odvratu),
- skluzem v jednooporovém nebo dvouoporovém postavení (na jedné nebo na obou lyžích),
- nepřetržitým stykem se sněhem,
- soupažnou nebo střídavou prací paží, odpíchem holemi, případně bez práce paží,
- cykličností pohybů hmotné soustavy běžce (pohyby v jednotlivých způsobech běhu se neustále opakují v určitém sledu).

KLASICKÁ TECHNIKA — je charakterizována **odrazem z plochy lyže**, která se zastavuje. Jedná se o prvotní tradiční techniku, která se spojena s počátky lyžařského sportu. Termín „klasická technika běhu“ vyjadřuje dlouhodobé tradice v uplatňování této techniky. Ve svém vývoji doznala podstatných změn od nedokonalého pohybového projevu až k technické dokonalosti z hlediska možností odrazu z plochy lyže a následného skluzu.

BRUSLAŘSKÁ TECHNIKA — nová

technika běhu typická **odrazem z vnitřní hrany lyže** vznikla teprve v nedávné minulosti. Vlivem vývoje rychlosti na tratích, úrovně trénovanosti a sportovních výkonů ve spojení s dokonalou mechanickou úpravou běžeckých tratí bylo možno uplatnit nový způsob odrazu z vnitřní hrany lyže postavené v odvratu k jízdě po celé délce trati závodu. Zrodil se nový, účinnější, rychlejší a technicky snadnější způsob běhu na lyžích — bruslení.

Název **bruslení** (skating) je zcela výstižný, protože způsob odrazu a skluzu je vizuálně i fakticky velmi podobný jízdě na bruslích.

Při rozlišování a klasifikaci běžeckých kroků (dělení techniky běhu, způsobů běhu) určujeme, zda běžec získává dopředný pohyb **odrazem z plochy lyže**, která se zastavuje a je v paralelním postavení s lyží druhou, nebo **odrazem z vnitřní hrany lyže**, která se nezastavuje, je stále v pohybu a je v odvrátném postavení vzhledem ke směru jízdy.

Hlavním rozlišujícím prvkem v dělení základních technik běhu na lyžích je tedy způsob odrazu dolních končetin.

Oba typy odrazu vyžadují, jak vyplývá z výše uvedeného, i určité zákonité **postavení, polohy lyží** při odrazu a skluzu.

Klasická technika běhu (klasický běh)

— Rovnoběžné, paralelní postavení lyží ke směru jízdy. Odraz je z plochy lyže, která se **zastavuje**. Je umožněn dostatečným třením, které je mimo jiné zajištěno i stoupacími vosky namazanými v pedálu lyže (ve voskovací komoře).

Bruslařská technika běhu (bruslení)

— Odvrátné postavení lyží vzhledem ke směru jízdy. Odraz je veden z vnitřní hrany odrazové lyže, která se **nezastavuje**, je stále v pohybu. Hodnota tření pro odraz je zajištěna postavením odrazové lyže na její vnitřní hranu a diagonální (šikmou, odvrátnou) polohou vůči směru pohybu. Lyže se tedy může mazat jen pro skluz a vzhledem k tomu, že se při odrazu nezastavuje, je potřeba, aby byla co nejskluznější.

ZPŮSOBY BĚHU

Klasifikací běžeckých kroků v klasice i bruslení se zformovaly příslušné **běžecké způsoby** a jejich **modifikace**, které jsou určovány časoprostorovými charakteristikami pohybové činnosti hmotné soustavy běžce, tj. rytmizací, koordinací a charakterem vzájemné práce dolních a horních končetin.

Způsoby klasického běhu se rozlišují podle charakteru práce horních končetin na **střídavý běh** a **soupažný běh**. Podle charakteru vzájemné činnosti dolních a horních končetin vznikly jejich modifikace — **střídavý běh dvoudobý**, čtyřdobý, **soupažný běh jednodobý**, dvoudobý a vícedobý.

Základní dělení způsobů bruslení je dáno jednostrannou nebo oboustrannou prací dolních končetin, res-

pektive dolních končetin na bruslení jednostranné a oboustranné. Odraz dolní končetinou je při jednostranném bruslení (prováděný stranou stopy v odvratu lyže) je podpořen soupažnou prací paží, odpichem holemi. Tento způsob i nadále vyžaduje upravenou stopu (jako pro klasický způsob běhu), ve které jede skluzová lyže.

Oboustranné bruslení, všechny jeho modifikace, naopak vyžadují hladký a rovný povrch tratě (bez vyjeté upravené stopy). Pro potřebu jízdy na různých sklonech tratí a terénu se z oboustranného bruslení vyvinuly další modifikace podle vzájemné časové koordinace a rytmizace paží a dolních končetin na bruslení oboustranné jednodobé a dvoudobé se soupažnou prací paží. Na základě střídavé práce paží, odpichu holemi, se uplatňuje oboustranné bruslení střídavé. Při vyloučení práce paží vzniklo oboustranné bruslení prosté, kde paže jsou buď fixovány u těla, nebo rytmicky doprovázejí a vyrovnávají pohyb dolních končetin.

MODIFIKACE KLASICKÉHO ZPŮSOBU BĚHU

STŘÍDAVÝ BĚH DVOUDOBÝ

Jde o základní a nejvíce používaný způsob klasického běhu. Je charakterizován pravidelným střídáním skluzu na jedné a druhé lyži při současném odpichu holí různosiranné paže. Skluz je důsledně uskutečňován na jedné lyži v jednooporovém postavení. Různosiranná paže a dolní končetiny byly důvodem k označování tohoto způsobu jako diagonálního kroku. Vzhledem k bruslení, kde je diagonální postavení lyží, doporučujeme tento pojem z odborné terminologie vypustit a zabránit záměně a nedorozumění.

Střídavý běh čtyřdobý

Tento způsob běhu uvádíme pouze pro úplnost a pro skutečnost, že se stále ještě v různých příručkách a učebních textech popisuje. V praxi se pro značnou pohybovou složitost a malou efektivnost nepoužívá. Jeho použití postupně zanikalo stejně jako jiné neefektivní způsoby běhu minulosti, např. běh střídavý stejnosiranný (Pasing). Byly nahrazeny jinými technikami dokonalejšími a účelnějšími způsoby běhu. Doporučujeme ho z výuky běhu na lyžích vypustit.

Je obdobou střídavého běhu dvoudobého. Skládá se ze čtyř skluzných fází v jednooporovém postavení a dvou odpichů holemi. První dva kroky jsou bez odpichu holemi, v jejichž průběhu předhazujeme hole střídavě dopředu a teprve při třetím a čtvrtém kroku provádíme odpich holí. Může se použít při jízdě v únavě, v hlubokém sněhu v lyžařské turistice. V koordinaci pohybů je poměrně dosti náročný.

SOUPAŽNÝ BĚH JEDNODOBÝ

Na každý odraz nohy navazuje soupažný odpich holemi. Skluz je po odraze prováděn v jednooporovém postavení, po soupažném odpichu holemi pokračuje na obou lyžích v postavení dvouoporovém.

Soupažný běh dvoudobý a vícedobý

Před soupažným odpichem holemi se uskutečňují dva i více odrazů a skluzů nohou (kroků) v jednooporovém postavení. Po soupažném odpichu následuje skluz v dvouoporovém postavení na obou lyžích. V závodním běhu se nepoužívá, uplatnění najde v rekreačním běhu a v lyžařské turistice.

BRUSLENÍ JEDNOSTRANNÉ SOUPAŽNĚ

Jelikož při jednostranném bruslení není možné provádět jinou práci paží než soupažnou, není potřeba způsob paží v názvu uvádět. Tedy při jednostranném bruslení na jeden odraz nohy připadá jeden soupažný odpich holemi. Odraz se provádí opakovaně touž končetinou. Skluzová lyže jede ve stopě a váha těla zůstává převážně za ní. Odraz se provádí z vnitřní hrany lyže v odvratu, na kterou se přenáší jen část váhy těla. Odraz je z dvouoporového postavení. Skluz probíhá v jednooporovém postavení na jedné noze, na kterou je plně přenesena váha těla. Odraz nohy a odpich holemi probíhá současně. Tento způsob bruslení se využívá tam, kde je vyjetá stopa. Používá se na rychlém sněhu na rovinách, v mírných sjezdech a stoupáních.

MODIFIKACE OBOUSTRANNÉHO BRUSLENÍ A TERMINOLOGICKÉ UPŘESNĚNÍ JEJICH NÁZVŮ

Oboustranné bruslení má celkem čtyři modifikace, které vznikly pro řešení všech terénních situací na běžecské trati z hlediska jejího sklonu. Jsou to varianty pro bruslení na rovině, ve sjezdu, do větších až strmých stoupání.

Při formování pojmů určených pro jejich označení je potřeba, aby byl název krátký a aby jednoznačně vyjadřoval charakteristiku příslušného způsobu bruslení, aby vylučoval možnost záměny za způsob jiný, podobný.

Dva způsoby uplatňují soupažnou práci paží, soupažný odpich holemi. To je rys společný, jednotící, proto v názvu tuto charakteristiku uvádět nemusíme. Rozdílný je počet odrazů nohou na jeden soupažný odpich (jeden nebo dva). Tento rozdílný charakteristický rys byl použit do názvu — bruslení jednodobé, dvoudobé.

Jeden způsob používá střídavou práci paží, což je proti ostatním způsobům výjimečné, a proto je tento fakt obsažen i v jeho názvu — bruslení střídavé.

Poslední způsob oboustranného bruslení je charakteristický tím, že nepoužívá odpichu holí. Paže jsou s holemi fixovány u těla nebo provádějí pouze doprovodné pohyby. Pro tento způsob byl zvolen název, který vyjadřuje jízdu pomocí dolních končetin — bruslení prosté.

BRUSLENÍ DVOUDOBÉ

Na jeden soupažný odpich připadá dva odrazy a skluzy dolními končetinami. Je charakteristické určitou symetrií co do síly odrazů a délky následných skluzů. Obvykle první ze dvou odrazů je mohutnější a delší,

druhý kratší. Také práce paží, odpich holemi, je nesouměrná. Po přenesení váhy ve skluzu dokončuje souladná paže odpich dřívě. Paže na straně končetiny právě odlehčené je výše a vytočena vpřed se souhlasným natočením trupu. Hůl této paže je svisle k podložce, druhá je mírně šikmo od těla vzad. Podle toho, která dolní končetina a paže je v tomto dvoudobém rytmu dominantní, můžeme ještě tuto nesouměrnost v pohybu vyjádřit označením vpravo, vlevo — např. bruslení dvoudobé vpravo.

Tento způsob má široké uplatnění pro jízdu na rovině, v mírných i strmých stoupáních. Je způsobem nejpoužívanějším.

BRUSLENÍ JEDNODOBÉ

Na každý odraz nohy připadá jeden soupažný odpich holemi, skluz je uskutečňován v jednooporovém postavení na ploše lyží.

Tento způsob je z hlediska náviku techniky bruslení způsobem základním. Obsahuje pohybové prvky, které se uplatňují i v dalších způsobech a jsou vlastně jeho variantami.

Bruslení jednodobé je určeno pro roviny a mírné sklony tratě.

BRUSLENÍ STŘÍDAVÉ

Je charakterizováno střídavou prací paží, odpichem holemi. Na každý odraz nohy připadá jeden odpich souhlasnou paží. Střídavá práce paží je sladěna s odrazy nohou. Z hlediska koordinace jde o stejnosirannou práci souhlasné paže a dolní končetiny.

Tento způsob bruslení je používán pro jízdu do velmi strmých stoupání.

BRUSLENÍ PROSTÉ

Je charakteristické neúčastí práce paží a odpichu holemi na jízdě. Postoj je poněkud nižší z důvodů snížení čelního odporu. Paže s holemi jsou fixovány u těla nebo rytmicky doprovázejí a vyrovnávají pohyby dolních končetin (podobně jako u rychlobruslení).

K OZNAČOVÁNÍ ZÁVODŮ

Vedle vymezení obsahu techniky způsobů běhu a unifikace jejich názvů je potřeba v duchu členění běžecské techniky zaujmout stanovisko k označování soutěží, závodů v běhu na lyžích různou technikou.

Z hlediska srovnávání a objektivního hodnocení sportovních výkonů jednou či druhou technikou běhu bylo nutno rozdělit soutěže na dva typy závodů. Je známo, že rychlost běhu bruslení vyjádřená v m/s je vůči klasickému způsobu vyšší, tedy nesrovnatelná.

Jednoznačné rozdělení tak, jak se v sportovně-technické praxi a v odborné literatuře uvádí, na závody „klasickou technikou“ a závody „volnou technikou“, mělo svůj vývoj charakterizovaný různými přechodnými typy soutěží. V jednom závodě se směšovaly obě techniky, určené úseky se musely běžet klasicky, ostatní tzv. volně s možností použití způsobu bruslení. Teprve potom došlo k jednoznačnému rozdělení na závody klasickou technikou a volnou technikou.

Závody „klasickou technikou“ vylučují použití techniky běhu bruslením. Je možno používat pouze běžec-

ké kroky s paralelním postavením lyže a s odrazem z plochy lyže. Stoupání oboustranným odvratem („stro-měčkem“) musí být důsledně prováděno bez skluzové fáze. Zvlášť tato část klasické běžecké techniky používána pro zdolávání velmi prudkých stoupání je na trati přísně kontrolována. Tento předpis o technice stoupání se často porušuje a zaměňuje za oboustranné bruslení střídavé, pak je důvodem k diskvalifikaci běžce.

Termín „volná technika“ sehrál svou roli v přechodné době, kdy se formoval nový systém soutěží, protože v té době ještě řada závodníků v běžích vypsaných volnou technikou běhala klasickým způsobem. Závodilo se na jednom typu lyží pro klasický běh namazaných většinou stoupacími vosky pro odraz z plochy lyže. Po dokončení vývoje speciálních lyží na

bruslení, zformování techniky různých způsobů bruslení pro všechny terénní situace běžeckých tratí a po zvýšení trénovanosti a její specifikaci vůči technice bruslení se při závodech vypsaných volnou technikou již pouze bruslilo. Klasická technika se v těchto závodech již nepoužívá, protože proti bruslení nemůže uspět. Bruslení je jednoznačně rychlejší způsob běhu a soutěžení oběma technikami v jednom závodě je tudíž nesrovnatelné.

Zavedený termín **volná technika**, který vyjadřoval, že je možné používat na trati závodu v rámci pravidel celý rozsah běžecké techniky včetně způsobů bruslení, **ztratil v současné době již své opodstatnění** a pro jeho jednoduchost a terminologickou jednotnost je třeba ho nahradit i v označování soutěží a závodů pouze vý-

stižnějším pojmem **bruslení (skating)**.

SHRNUTÍ

Běh na lyžích jako nejstarší lyžařská disciplína s dokonale propracovanou teorií v oblasti techniky, tréninku, lyžařského materiálu a systému soutěží, doznal v poslední době řadu významných změn.

Jde především o vznik nové techniky běhu — bruslení. Tato skutečnost se promítá do všech sfér sportovně-technické praxe, ale druhotně i do oblasti teorie disciplíny. Změny v technice, tréninku a výuce běhu na lyžích vyžadují jejich doplnění, zpřesnění a spolu s tím i zdokonalení odborné terminologie. Tento materiál je příspěvkem k řešení této problematiky.

PhDr. FRANTIŠEK DVORÁK, CSc.
odd. lyžování FTVS UK Praha

ŠVÝCARSKÉ BĚŽECKÉ TURNĚ 22.—28. 3. — pořadatel Švýcarský lyžařský svaz

22. 3. Adelboden — družstva (ženy 2×3 km, muži 3×3 km): 1. ČSFR I. (Nyč, Havrančíková, Korunka) 1:10:13,1, 2. Norsko II. — 1:42,2, 3. Norsko I. — 2:07,2. — Jednotlivci: 1. Havrančíková 21:19,3, 2. Pedersenová (Nor.) — 0,6. — 1. Nyč 25:17,6, 2. De Zolt (It.) — 36,0. — 1. Korunka 25:36,2, 2. Smirnov (SSSR) — 10,1.

23. 3. Fresch — paralelní závod družstev: 1. Norsko 14, 2. ČSFR 10, 3. Polsko 7 b.

24. 3. Campra — ženy 9,4 km (2 km + 2×3,7 km): 1. Pedersenová 32:29,3, 2. Heggeová (Nor.) — 0,4, 3. Havrančíková — 13,1. — Muži 13,1 km (2 km + 3×3,7 km): 1. Polvara (It.) 38:45,7, 2. Smirnov — 0,4, 3. Langli (Nor.) — 0,6, 4. Korunka — 10,1, 6. Nyč — 29,1, 8. Švanda — 38,7, 18. Benc — 1:42,2.

25. 3. Giuria — ženy 9 km (2×4,5 km): 1. Havrančíková 24:30,3, 2. Heggeová — 8,4, 3. Pedersenová — 16,9. — 17. Balážová — 2:13,0. — Muži 13,5 km (3×4,5 km): 7. Langli 32:34,0, 2. De Zolt — 14,8, 3. Bellmann (NDR) — 23,3, 5. Nyč — 35,5, 6. Korunka — 39,0, 10. Benc — 1:01,4, 22. Švanda — 1:53,3. Družstva: 1. ČSFR (Nyč, Korunka, Havrančíková) 1:30:52,8, 2. Norsko — 26,5, 3. SSSR — 59,7.

26. 3. Klosters — ženy 6,8 km (2×3,4 km handicap): 1. Havrančíková 19:25,9, 2. Pedersenová — 30,8, 3. Heggeová — 34,8, 17. Balážová — 3:24,0. — Muži 13,6 km (4×3,4 km): 1. Smirnov 34:45,9, 2. De Zolt — 2,0, 3. Korunka — 6,4, 4. Nyč — 8,1, 11. Benc — 1:32,7, 14. Švanda — 2:17,8. — Družstva: 1. ČSFR 1:27:58,2, 2. Norsko — 1:39,4, 3. Itálie — 2:10,4.

27. 3. Malbun — ženy 5,4 km (7×720 m): 1. Pedersenová 15:29,8, 2. Heggeová — 1,2, 3. Havrančíková — 5,9, 21. Balážová — 1:38,2. — Muži 7,2 km (10×720 m): 1. Korunka 19:22,7, 2. Langli — 0,7, 3. Nyč — 29,7, 9. Benc — 1:13,2, 34. Švanda. — Družstva: 1. ČSFR 14 b., 2. Norsko 10, 3. NDR 7.

28. 3. Wildhaus — ženy 6 km (2×3

km): 1. Havrančíková 20:21,3, 2. Heggeová — 13,1, 3. Pedersenová — 19,9, 21. Balážová — 2:08,3. — Muži 12 km (4×3 km): 1. Smirnov 34:36,1, 2. Korunka — 0,6, 3. Langli — 21,6, 4. Nyč — 41,9, 6. Benc — 47,7, 10. Švanda — 1:40,1.

Konečné pořadí Švýcarského turné — ženy: 1. Havrančíková 64,5, 2. Pedersenová 58,0, 3. Heggeová (obě Nor.) 50,0 b. — Muži: 1. Korunka 103,5, 2. Langli (Nor.) 91,5, 3. Smirnov 88,5, 4. Nyč 88,0, 5. De Zolt 72,0, 6. Polvara (oba It.) 60,0, 7. Bellmann (NDR) 60,0, 8. Benc 52,5. — 11. Švanda 40,0 b. Bylo klasifikováno 45 běžců a 21 běžkyň.

XXXV. VELKÁ CENA SLOVENSKA

30.—31. 3. Skalnaté Pleso pořadatel TJ Vysoké Tatry

Muži slalom (převýšení 185 m, v prvním kole 59, ve druhém 60 branek): 1. Peter Jurko 1:45,11 (54,48 a 50,63), 2. Borek Mudroch — 2,53 (56,68 a 50,96), 3. Adrián Bíreš — 2,99 (55,79 a 52,31), 4. M. Bíreš — 3,08, 5. Kubica (Pol.) — 3,96, 6. Valeš — 4,44, 7. Šmárik — 4,49, 8. Žilka — 4,56, 9. Szafrański — 4,84, 10. Kraciuk (oba Pol.) — 6,92. — Z 60 startujících bylo jen 16 klasifikováno. — **Druhý slalom** (převýšení 185 m, v prvním kole 64, ve druhém 59 branek): 1. Borek Mudroch 1:48,72 (51,55 a 57,17), 2. Peter Jurko — 0,03 (51,17 a 57,58), 3. Jiří Dařílek — 0,91 (51,04 a 58,59), 4. Maxa — 1,07, 5. Daniška — 1,48, 6. Šmárik — 3,13, 7. Čermák — 3,65, 8. Žilka — 4,54, 9. Surový — 4,76, 10. Čanecký — 4,96. — Z 68 startujících bylo 23 klasifikováno. — **Dvojkombinace**: 1. Peter Jurko 0,16, 2. Borek Mudroch 14,20, 3. Ladislav Šmárik 42,19, 4. Žilka 50,24, 5. Kraciuk (Pol.) 76,01, 6. Horák 127,09 b.

Ženy slalom (převýšení 170 m, v prvním kole 49, ve druhém 50 branek): 1. Jana Krnavcová 1:32,30 (45,60 a 46,70), 2. Lenka Kubečková — 1,85 (46,04 a 48,11), 3. Eva Erlebachová — 4,42 (47,20 a 49,52), 4. Sochocká — 4,75, 5. Kapučánová — 4,78, 9. Bláhová — 4,93. — Z 25 startujících bylo 11 klasifikováno. — **Druhý sla-**

lom (převýšení 170 m, v prvním kole 46, ve druhém 49 branek): 1. Lenka Kubečková 1:41,85 (47,34 a 54,51), 2. Barbara Wrobelová (Pol.) — 0,04 (48,01 a 53,88), 3. Petra Kurková — 0,21 (47,38 a 54,68), 4. Kraciuková (Pol.) — 0,38, 5. Krnavcová — 0,55, 6. Stejskalová — 1,03. — Ze 41 startujících bylo jen 9 klasifikováno. — **Dvojkombinace**: 1. Jana Krnavcová 13,53, 2. Lenka Kubečková 22,37, 3. Anna Kraciuková (Pol.) 38,62, 4. Kurková 47,79, 5. Stejskalová 51,82 b.

NORDIC JUNIOR CUP

Mezinárodní juniorský pohár v závodě sdruženém 22.—23. 3. v Harrachově, pořadatel Jiskra Harrachov.

Konečné pořadí: 1. David Soldát, 2. Falk Schwaar (NDR), 3. Andrea Cecon (It.), 4. Kučera, 5. Bezzi, 6. Longhini (oba It.), 7. Hörler (Švýc.), 8. Ullrich, 9. Pidanič, 10. Oblak (Jug.). **11. Pánek, 15. Mazánek, 23. Špaček, 25. Kraus.** — Z 57 startujících bylo 53 klasifikováno. — **Skok**: 1. Schwaar 217,0 (81,5 a 83,5), 2. Soldát 202,9 (81 a 78), 3. Oblak 198,9 (78,5 a 80,5), 4. Cecon 198,3 (76,5 a 84,5) a **Kučera 198,3 (77,5 a 79), 6. Bilčík 185,8 (75 a 78).** — **10 km**: 1. Pánek 24:22,0, 2. Heisig (NDR) — 9,5, 3. Habas (Pol.) — 10,4, 4. Špaček — 13,2, 5. Soldát — 21,5, 6. Hennig (NDR) — 36,0.

CONTINENTAL CUP

Mezinárodní závody v letech, 3.—4. 3. Ironwood (USA).

První závod: 1. Vaško 372,3 (117, 156 a 139 m), 2. Wiegele 353,9 (130, 128, 136), 3. Horngacher (oba Rak.) 353,1 (128, 141, 128), 4. Bredesen (Nor.) 340,7 (124, 121, 128), 5. Konopacke (USA) 339,0 (118, 139, 120), 6. Holseter (Nor.) 324,0 (112, 101, 126), 7. Kovač 323,1 (115, 129, 118), 9. **Portyk 313,9 (90, 114, 123).** — **Druhý závod**: 1. Vaško 363,0 (117, 149, 150), 2. Horngacher 352,3 (141, 140, 147), 3. Wiegele 348,5 (136, 139, 145), 4. **Portyk 348,2 (142, 140, 135),** 5. Bredesen 336,4 (133, 125, 137), 6. **Kovač 335,4 (139, 121, 136).**

Konečné pořadí: 1. Vaško 735,3, 2. Horngacher 705,4, 3. Wiegele 702,4, 4. Bredesen 677,1, 5. Konopacke 671,6, 6. **Portyk 662,1, 7. Kovač 658,5 b.**

Kouzlo sjíždění

Sjíždění a dobrodružství

Dobrodružství je kořením života. Po dobrodružství mohou toužit, mohou je závidět anebo si o něm mohou číst. Nejlákavější však je dobrodružství prožívat.

V podstatě jde o psychickou záležitost. Námořník na plachetnici, plující hledat ostrovy do jižních moří, mohl žít ten nejšídivější z pochmurných životů: tvrdá a nudná práce, kruté vlny, bezohledný kapitán. Nebo se mohl nacházet v extázi objevitele: kouzelné moře, cizí země, vítr v plachtovi.

Podobné možnosti má lyžař: prožívat a stále znovu objevovat dobrodružství pohybu; podbarvovat sjíždění fantazií; bojovat o plynulost, rytmus, výbušnost; ovládnout svah, rychlost, prostor, rovnováhu.

„Lyžař-dobrodruh“ má nevyčerpatelné možnosti. A možná lepší než námořník, poněvadž netrpí kurdějemí. A asi lákavější než astronaut, poněvadž ho neřídí počítač.

Sjíždění a pohybové dovednosti

Vybrané pohybové dovednosti jsou považovány za stavební kameny techniky sjíždění. Poněvadž podmínky sjíždění na lyžích jsou velmi pestré a proměnlivé, musí úspěšný lyžař používat různé způsoby jízdy. Disponuje-li základními kameny, může je snadno skládat do potřebných vzorů, může operativně tvořit právě potřebnou techniku oblouků.

Za tím účelem by měl umět ovládat: svůj postoj a zajištění dynamické rovnováhy; regulaci tlaku lyží na sníh; regulaci otáčení lyžemi; regulaci hranění.

Sjíždění a obrazná představa

Při nácvičce nebo zdokonalování pohybových dovedností pomáhá, jestliže se žák může opřít o podobnou již ovládanou motorickou zkušenost nebo dovede-li si vytvořit o dovednosti vhodnou konkrétní pohybovou představu. Takový obrazný výklad pohybu bývá důležitý především u dětí, avšak není třeba se jej odříkat ani u starších věkových kategorií.

Obrazný a „dobrodružný“ výklad pohybových dovedností

Výše uvedené faktory spojené se sjížděním využívají při výuce mnozí cvičitelé. Rada jejich nápadů a zkušeností je zaznamenána v publikacích. Jde vesměs o konkrétní nácvičky určitých dovedností, spojených s důvěrně již známou pohybovou představou a s neomezenou fantazií.

Autor článku řadu let tyto nápady a návody shromažďuje, doplňuje a ověřuje. Učinil z nich výběr, který by měl obsahovat co nejvíce konkrétních dovedností a který budeme postupně publikovat v našem časopise. (Tento výběr bude také shrnut do lyžařské publikace připravované v nakladatelství Olympia.)

Začínáme s „dobrodružstvím“ s názvem BANÁN.

BANÁN

Postoj pro oblouk je jednou z nejdůležitějších pohybových akcí při sjíždění oblouky. Lyžař při něm přesunuje své těžiště dovnitř oblouku, čímž vyrovnává odstředivou sílu gravitací a zabraňuje tak přepadnutí ven.

Při současné technice sjíždění se od postoje pro oblouk také vyžaduje, aby umožnil výrazný záběr hran, aby zajistil účinné zatížení vnější lyže a aby pomohl regulovat rovnováhu. Má-li to splnit, musí se lyžař, kromě vklonění dovnitř oblouku, zalomit

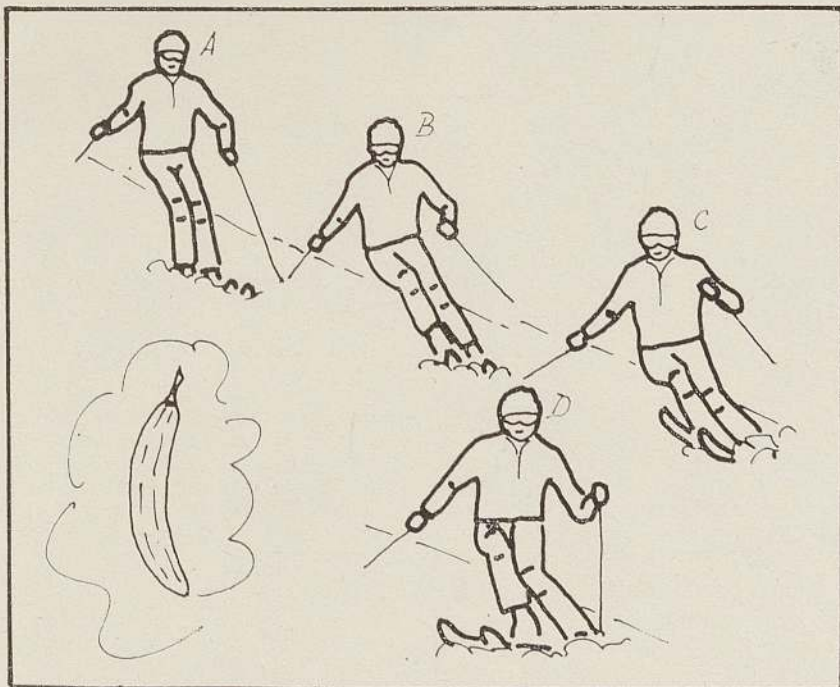
v bocích tak, že trup se naklání nad nižší lyži. Toto zalomení se nazývá „angulace“ a provádí se především v bocích, pro jemnější doladění nebo při krátkých obloucích také v pokrčeném kolenním kloubu především nižší dolní končetiny.

Často se dostaneme při sjíždění do situace, kdy je vhodná postoj pro oblouk připomenout, upravit, zdůraznit nebo vysvětlit. K tomu tedy náš návod obrazného výkladu:

Představ si, že v průběhu vedení oblouku vytváříš svým tělem tvar banánu. (Tato představa se nám zdá pro své chuťové reminiscence nejpřitažlivější a dáváme jí přednost před představou kupř. rohlíku nebo srpku měsíce). Tvar banánu však je, jako všechno při sjíždění, dynamický. Od mírného zalomení na začátku oblouku (obr. A), přes postupné jeho narůstání (obr. B a C), až po výrazný banánovitý tvar v okamžiku největšího zatížení vnější lyže na konci oblouku (obr. D), kde je zřetelná angulace nejen v bocích, ale i ve vnějším kolenu.

Dobře víme, že sjíždění oblouky u tebe, jako u nás všech, vyvolává ve svých pestrých obměnách nezaměnitelné požitky. Heslo „banán“ je může ještě zdůraznit.

Píše a kreslí JIŘÍ SOUKUP

Letmý kilometr na svahu Val Salaver ve Sv. Mořici

PLATEAU ROSA: HONBA ZA REKORDY

Kilometro lanciato

K nejdobrodružnějším činnostem v lyžařském sportu nepochybně patří honba za rychlostními rekordy. I když zcela na začátku byla rychlost nepřitelem lyžaře. V průběhu doby se však strach z rychlosti postupně překonával a lyžař se drže a se stále větší odvahou spouštěl ze strmých svahů, aby nakonec zcela propadl rovné, tzv. „šusevé“ jízdě po nejprudších svazích.

Se zrodem závodního lyžování byl tento vývoj ukončen, rychlost se stala primárním postulátem závodníka a brzy se hledala odpověď na otázku: jakou maximální rychlost je člověk schopen na lyžích vyvinout a zvládnout, jakou roli hrají sklon svahu, styl jízdy, druh a tvar lyží, vosk, druh sněhu, vázání, váha lyžaře a lyží, tření, odpor vzduchu apod. Dnes jsou všechny tyto otázky dávno zodpovězeny a poměrně silná skupina sportovců doufá každoročně v pěkné počasí a rychlý sněh.

Jsou to vyznavači rychlostních závodů na lyžích, italského vynálezu „kilometro lanciato“, u nás označovaného jako závod v letmém kilometru nebo závod s letným startem. Každému ze startujících nejde o nic víc a o nic méně, než o překonání stávajícího rychlostního rekordu v jízdě na lyžích.

PRVNÍ BYL GUZZI

Původně se tyto závody pořádaly na jižním svahu Matterhornu, dnes se pořádají na mnoha místech po světě. Nechci se podrobně zabývat historií, nicméně z důvodů přehlednosti je přece jen třeba o vývoji rychlostních lyžařských závodů říci několik slov. Otcem myšlenky rychlostních závodů na lyžích byl dr. Walter Amstutz, výborný sjezdař, velký přítel Sira Arnolda Lunna a spoluzakladatel významného Švýcarského akademického lyžařského klubu (Ski Club Académique Suisse) v Bernu. V roce 1930 vyhledal ve Val Salaver vhodný svah, na kterém uspořádal závod nové lyžařské disciplíny, jehož cílem bylo prověřit, jaké největší rychlosti je možné na lyžích do-

sáhnout. Testy se zvláště dobře nevyvedly, vypadl elektrický proud a muselo se měřit ručně. Nejrychlejším jezdcem byl Guzzi Lantschner, vynikající sjezdař, který vytvořil první světový rekord 105,675 km/h. Rychlosti dosahované během mnoha dalších let zůstávaly více či méně na stejné úrovni.

PLATEAU ROSA

Po druhé světové válce bylo pořádání velkých závodů v letmém kilometru obnoveno a závodníci se přestěhovali na delší a strmější svah, na 3800 vysoké Plateau Rosa nad Cervinií. Tam se každoročně scházeli závodníci, zástupci výrobců lyží a ředitel lázní z Cervinie a pokračovali v tom, co na přelomu dvacátých a třicátých let započal Walter Amstutz. V létě roku 1960, po zimních olympijských hrách ve Squaw Valley, se v Cervinií na závodech letmého kilometru sešlo tolik výborných lyžařů-sjezdařů, jako nikdy před tím ani nikdy později: tři olympijští vítězové, Jean Vuarnet, Roger Staub a Ernst Hinterseer. K nim se přidružili Karl Schranz, Willy Forrer a Luggi Leitner. Žádný z nich však existující rekord nepřekonal. O nový rekord 163,265 km/h se postaral v závodním lyžování zcela neznámý sjezdař Ital Luigi di Marco.

V roce 1969 došlo na Plateau Rosa k nešťastnému pádu Itala Waltera Mussnera. Upadl při rychlosti 170 km/h, několikrát se překotil a na trati skončil. Budiž poznamenáno, že v historii závodu v letmém kilometru to nebyla jediná oběť. Nešťastná příhoda neznamenala konec touhy po rekordech. Pořadatelé byli k smrti člověka neteční.

Testy údajně potřebovali pro zkoušení svých výrobků. Poslední závod na Plateau Rosa se konal v roce 1978. Američan McKinney v něm dosáhl nového rekordu 198,020 km/h.

Připomeňme, že na Plateau Rosa startovali také dva naši závodníci. V roce 1965 Radim Koloušek dosáhl rychlosti 171,6 km/h a Jan Vojtěch 155,4 km/h.

DALŠÍ TRATĚ

V té době se pořádaly rychlostní závody již i na dalších tratích, v Portillu, Silvertonu, Les Arcs a La Clusaz. Dosahované rychlosti se neustále stupňovaly. Rok 1978 se stal mezníkem ve vývoji rychlostních lyžařských závodů. Poprvé byla překročena hranice rychlosti 200 km/h. Stalo se tak 1. října 1978 v Portillu, kde tentýž McKinney zajel rychlost 200,222 km/h. Tento mimořádně talentovaný sjezdař obhájil během devíti let šestkrát svůj traťový rekord. Od roku 1982 do 1987 byl rychlostní rekord překonán šestkrát: 1982 Steve McKinney (USA) v Les Arcs 201,230 km/h a Franz Weber (Rak.) v Silvertonu 203,160 km/h, 1983 opět Weber v Silvertonu 208,092 km/h, 1984 Weber v Les Arcs 208,937 km/h, 1987 Graham Wilkie (Brit.) 212,514 km/h a Michael Pruffer (Monako) 217,008 km/h.

JE TO SJEZD?

Je možno rychlostní závody pokládat za sjezdový sport, za jednu z jeho disciplín? Je třeba, aby jezdec v rychlostních závodech byl vybaven obdobnou sportovní kvalifikací jako sjezdař ve sjezdovém závodění?

Ze závodu ve sjezdu víme, že závodník fascinovaný rychlostí dokáže požitkem z rychlé jízdy vystupňovat do nekritické a nekontrolované polohy, častokrát sjíždí trať při potlačeném strachu, na mimořádně rychlých úsecích do jisté míry s vypnutým myšlením, veden instinktem.

K takovým sportovcům patří nesporně také závodníci na letmém kilometru. Podle dosavadních zkušeností je možno říci, že jde o sportovní disciplínu, která není nijak v protikladu s ostatními sjezdovými disciplínami. V obou odvětvích jsou hodnoceny a obdivovány odvaha a technický um rychlých sjezdařů a sjezdařek. Tyto vlastnosti jsou rozvíjené jak v klasickém sjezdování, čili ve sjezdu, tak v rychlostních závodech na letmém kilometru.

ŘÍDÍCÍ ORGÁN

Již v roce 1965 udělil kongres FIS v Mamaji rychlostním závodům na lyžích oficiální uznání. V mezidobí byl založen Mezinárodní svaz pro rychlostní lyžování (Fédération Internationale de Ski de Vitesse — FISV) v čele s prezidentem L. Cristianem, kterému FIS přenechala organizování velkých mezinárodních závodů. V říjnu 1986 předsednictvo FIS oprávnění odvolalo a obě organizace uzavřely v prosinci téhož roku dohodu o spolupráci. Pro neshody v souvislosti s problémem profesionalizace lyžařských závodů ke spolupráci nikdy nedošlo.

Teprve mezinárodní kongres FIS v Istanbulu (červen 1988) uložil svému předsednictvu vytvořit v rámci sjezdové komise řídicí článek pro rychlostní lyžování s úkolem „kontrolovat a reorganizovat rychlostní lyžařské závody a dohlížet na nové formy lyžařských závodů, jako surfing na lyžích, monoski atd.“. Byla ustavena subkomise pro rychlostní závody a nové závody v čele s Jeanem Barthalaisem, bývalým členem předsednictva FIS a předsedou francouzského lyžařského svazu.

PRAVIDLA

Během posledních pěti let vydala FIS několik vydání provizorních pravidel pro organizování a pořádání rychlostních lyžařských závodů. V mezinárodním soutěžním řádu FIS najdeme v čl. 1230 odkaz na tato pravidla. V lednu 1989 vydala subkomise pro pořádání rychlostních závodů čtyři dokumenty: pravidla pro pořádání závodů, pravidla pro Světový pohár, klasifikaci závodníků a závodnic a kalendář pro sezónu 1989—90. Pravidla obsahují detailní předpisy, formálně uspořádané po vzoru pravidel pro sjezdové disciplíny.

KLASIFIKACE

V současné době je klasifikace závodníků a závodnic vázána na dosažené rychlosti. To má v blízké době být změněno na bodovací systém po vzoru SP ve sjezdových

MICHAEL PRUFER (Monako):

223,741 km/h!

TARJA MULARIOVÁ (Finsko):

214,413 km/h!

disciplínách. FIS ani subkomise pro rychlostní závody nemají zájem na tom, aby se rychlostní závody staly houbou za rekordy. Vedlo by to nezadržitelně k zániku disciplíny, neboť překonat „rekord“ se stává čím dále tím obtížnějším, přičemž existuje jen jediná trať na světě, která by to ještě umožňovala. Bodové vyhodnocení bude předpokládat účast v závodech na různých tratích a určí nejlepší a výkonnostně nejstálejší závodníky sezóny.

Současná oficiální klasifikace vykazuje z celkového počtu 86 hodnocených závodníků 36 závodníků, kteří překročili hranici rychlosti 200 km/h. Nejúspěšnějšími jsou: 1. Michael Pruffer (Mon.) 223,741 km/h, 2. Gerhard Pottler (Rak.) 221,130 a 3. Jean-Pierre Blanc (Fr.) 220,453. Také šest z 19 klasifikovaných žen překročilo hranici 200 km/h. Nejúspěšnějšími z nich jsou: 1. Tarja Mulariová (Fin.) 214,413 km/h, 2. Jacqueline Blancová (Fr.) 211,143 a 3. Camilla Hackmanová (Fil.) 207,015. Jaký pokrok od roku 1930!

ALBERTVILLE 1992

FIS rozhodla vzít lyžařské závody pod svá ochranná křídla. To ostatně musela, neboť čl. 3 statutu jí ukládá „rozvíjet lyžařský sport, dohlížet a řídit vývoj všech lyžařských aktivit“. Leč zdá se, že novou disciplínu pokládá stále ještě za zatíženou riziky. Odpírá jí dát jasnou zelenou a na schůzi svého předsednictva v Curychu (listopad 1989) rozhodla nedoporučit zařazení rychlostních lyžařských závodů do programu blížících se zimních olympijských her, a to ani jako ukázkou.

Překvapilo proto, že Mezinárodní olympijský výbor zaujal ve věci opačné stanovisko. Rozhodl pojmout, vedle jízdy v bouřích z lyžařské akrobacie a biatlonu žen do programu zimních olympijských her v Albertville na demonstrační bázi také rychlostní lyžařské závody. Ukáзка bude předvedena na známé trati v Les Arcs.

MOV tentokrát nerespektoval stanovisko odborné federace, což je neobvyklé. Nicméně nejde o rozpor zásadní povahy. Rychlostní lyžařské závody obstály v těžké prověrce a o jejich statutu jako samostatné sjezdové disciplíny nejsou pochybnosti. FIS toliko trvá na podmínce, že každá jízda v rychlostním závodě musí zůstat jízdou kontrolovanou. Zásadně odmítá, obdobně jako ve skoku na lyžích, honbu za „rekordy“. Uznává vítěze v závodech, nikoliv rychlostní rekord!

OTTO KULHÁNEK

Italský lyžař Luigi di Marco při pokusu v Cervinii roku 1968, kdy dosáhl rychlosti 174,757 km/h

Nejistá sezóna

Ten titulěk jsme si vypůjčili z filmu, ve kterém jeho aktéři — amatérští herci — hledají (marně) nějakou scénu, na které by mohli hrát.

V podobné situaci se loni ocitli i Benc, Hušek, Janoušek, Korunka, Nyč, Petrásek, Švanda, Buchta, Teplý a Vaněk. Také oni marně hledali svoji „scénu“. Sníh prostě nikde nebyl.

A přitom jejich příprava začala docela normálně: V květnu se lyžaři po čtrnáctidenní dovolené pustili znovu do práce. V létě hlavně kolo, běh, kolečkové lyže. Objížděli republiku, střídali místa, chvíli na soustředění, chvíli doma. Pomineme-li Vaňkovo trvalejší zranění kolena, Korunkův měsíční výpadek nebo Nyčovo zranění v době testů, můžeme říci, všechno jako normálně. Pak už jen příprava na lyžích na ledovci (Dachstein), kam pravidelně jezdí ozkoušet první sníh, a dlouhá cesta na sever do švédské Kiruny, která se loňského roku podle slov trenéra Bohuslava Rázla vydařila. Po celé tři týdny jim přálo počasí a měli štěstí na dobré tréninkové podmínky. Černým bodem bylo onemocnění Petráska, které ho vyřadilo na několik týdnů z tréninku.

Už před odjezdem na první závody Světového poháru do Salt Lake City v USA bylo zřejmé, že u nás letos nebude se zimou lehké pořízení. Pořadatelé měli velké starosti s nedostatkem sněhu. Avšak věřilo se, že ještě napadne. Vždyť byl teprve začátek prosince. Po příjezdu však čekaly kluky holé stráně, snad jen tu a tam pláček sněhu. Museli za ním znovu na ledovec, který jim posloužil až do odjezdu na další závody SP do Moskvy.

Měla následovat týdenní domácí příprava na tradiční Zlatou lyži Českomoravské vrchoviny (závod SP). Ale na čem? „Přijeli jsme ze závodů, odjeli domů a nevěděli, co bude. Potom nám trenér zatelefonoval, že prý na Mísečkách je pětikilometrové kolečko na trénování. Jenomže do toho pršelo, nedalo se pořádně trénovat. Když se rozhodlo že „Zlatka“ nebude, tak nás to vzalo úplně. Byli jsme bez motivace. Někteří hned odjeli trénovat domů,“ vyprávěl Radim Nyč. „Letos to lyžování nestálo za nic. Chodil jsem na tréninky kolikrát bez chuti. Nebylo možné se zlepšovat, nebylo na čem.“

Jako kdyby sníh dal na zklamané tváře našich lyžařů a trochu své nadílky věnoval právě Mísečkám. Jinde sněhu nepřibývalo. A tak místo na soustředění v Tatrách (ani tam nebylo moc sněhu) se všichni zase ocitli na tratích Horních Míseček. To bylo 21. ledna. „Od té doby jsme byli až do mistrovství Československa tam. Bydleli jsme v Jilemnicích a denně dvakrát dojížděli půl hodiny na tréninky. Bylo to stereotypní, ale byli jsme rádi, že se alespoň nějak dalo jezdit“, vzpomínal Václav Korunka. Radim Nyč: „Jindy jsme byli v zimě v jednom kole, stále někde přejížděli, měnili tratě. Letos odpadlo Nové Město, Handčův memoriál na 50 km jsme měli jet ve Vysokém nad Jizerou, mistrovství Československa mělo být v Jablonci. Všechno musely nakonec zachraňovat Mísečky. Už jsme tam za tu dobu znali každý metr stopy.“

Díky fantastické práci pořadatelů tu proběhly skoro všechny závody včetně mistrovských bojů. Deseti, sedmi a pětikilometrové kolečko bylo vzorně upraveno a nakonec to byly — podle slov zúčastněných — dobré závody.

Text a snímek: DANIELA ZÁHOROVSKÁ

Momentka z trati letošního mistrovského maratónu. S číslem 140 Václav Korunka (skončil 2.), 139 Pavel Benc (4.) a 138 Miloš Bečvář (8.)

Běžkyně v Brně

Tečkou za uplynulou sezónou a současně vykročením do příští, která bude mít vrchol v podobě mistrovství světa v italském Val di Fiemme, bylo desetidenní rehabilitační soustředění čs. lyžařek běžkyň. Na přelomu dubna a května se závodnice sešly opět v Brně, kde pod odborným dohledem dr. Koukala i kolektivu rehabilitačních sester střediska vrcholového sportu hojily šrámy z uplynulé sezóny. V reprezentačním kolektivu se vedle Havrančíkové, Janouškové, Simčákové, Knížkové, Balážové a Pravečkové objevila i držitelka stříbrné medaile z MS juniorů 18letá Zelingerová, zatímco další novička v reprezentačním kolektivu Mihoková se připravovala na maturitní zkoušky v Liptovském Hrádku.

Kromě rehabilitačních cvičení, sauny a regenerace přišla ke slovu i jóga. Stejně jako loni nezanedbávala děvčata ani kulturu. Běžkyně prefero-

valy Divadlo na provázku, mimo jiné viděly i hru Václava Havla Zahradní slavnost.

Na přelomu dubna a května bylo Brno i dějištěm mnoha vrcholných sportovních událostí. Čtveřice Havrančíková, Simčáková, Balážová a Zelingerová byla překvapena potleskem zaplněné haly Zbrojovky, když hlasatel je přivítal na finálovém zápase ligy volejbalistů s Aerem Odolena Voda. „Takový aplaus jsem měla snad jen při vyhlášení Královny bílé stopy. Domnívala jsem se, že Brno — protože nemá ve svém okolí hory — běhu na lyžích přilíhí nefandí,“ řekla Alžběta Havrančíková. Dostalo se jí však ujištění, že jsou to právě brněnští diváci, kteří mají velký podíl na vynikající kulise Zlaté lyže Českomoravské vysočiny. A při trošce sněhového poprašku je možno vidět Brňany na všech kopečcích v okolí, jak běhají na úzkých lyžích. „Je škoda, že se

v příštím roce nepoběží jeden ze závodů Světového poháru žen na Českomoravské vysočině.“

Jinak lze na Havrančíkovou prozradit, že byla nejpilnější diváčkou sportovních akcí. Viděla oba zápasy volejbalistů Zbrojovka—Odolena Voda, mezinárodní turnaj o Pohár osvobození žen ve volejbalu, stejně jako beznadějně vyprodané finále basketbalové ligy mužů mezi Zbrojovkou a Spartou. Naopak Anička Janoušková se nejvíce těšila na svezení se ve favoritu mistra ČSFR na okruzích Josefa Michla. Rychlá jízda a horký volant jí velmi lákají. Plán se však musel odložit na konec léta, neboť motor Michlova automobilu při posledním závodě vypověděl poslušnost a mechanici jej museli v té době připravovat pro další mistrovství ČSFR tentokrát v závodě do vrchu v Náměšti.

Zmínku zasluhuje i posezení při opékání berana s novoměstskými trafaři. To již tradičně patří k tomuto brněnskému „rozlučkovému“ soustředění.

-pš-

Mezinárodní termínovka

Mezinárodní závody pořádané Čs. svazem lyžařů. Použité zkratky: SP — Světový pohár, EP — Evropský pohár, MM — mezinárodní mistrovství, MZ — mezinárodní závody; M — muži, Ž — ženy, J — junioři, juniorky

9. 1. 1991	Tatranský pohár (1. část) SP, běh, M	Štrbské Pleso
12.—13. 1.	Zlatá lyže Vysočiny MZ, běh, M	Nové Město n. M.
18.—20. 1.	Bohemia-Crystal-Turné EP skoky, EP záv. sdruž.	Liberec, Harrachov
26.—29. 1.	Pohár osvobození MZ vysokoškolačků, alp. disciplíny	Špindlerův Mlýn
30. 1.—2. 2.	MM České republiky alp. disciplíny, M, Ž	Špindlerův Mlýn
2.—6. 2.	Pohár Šp. Mlýna, Juniorkritérium MZ, alp. disc., M, Ž, J	Špindlerův Mlýn
4.—9. 2.	Ski-interkritérium mezinár. turné mládeže, alp. disciplíny	Říčky (Orlícké h.), Vrátná (M. Fatra)
7.—10. 2.	MM Slovenské republiky alp. disc., M, Ž	Kubínská Hoľa
10. 2.	Biela stopa SNP mezinár. dálkový běh, M, Ž	Kremnica, Banská Bystrica
11.—17. 2.	MM Československa alp. disciplíny, M, Ž	Jasná
16.—17. 2.	Bezroukův memoriál mezinár. turné, běh, J	Skalka, Prašivá
17. 2.	Jizerská padesátka mezinár. dálkový běh, M, Ž	Bedřichov
15.—17. 3.	VC Slovenska MZ, alp. disc., M, Ž	Vysoké Tatry
21.—24. 3.	Nordic junior cup MZ, záv. sdruž., J	Harrachov
29.—31. 3.	Tatranský pohár (2. část) finále SP, skoky	Štrbské Pleso
8. 9.	Grand prix Frenštát MZ, skoky na um. hmotě	Frenštát
20.—23. 3. 1992	Mistrovství světa v letech MS, SP	Harrachov

Nevydařené poslední zimy se podepsaly i na stavu našich lyží. Daly tak zároveň zapravdu letitému úsilí komise výstroje a výstroje svazu lyžařů pokud jde o vybudování sítě profesionálně zdatných a moderně vybavených lyžařských servisů. Komise od roku 1985 vyskolila 497 servismanů pro montáže lyžařských vázání a nastavování vypínacích sil lyžařských bezpečnostních vázání, uspořádala tři semináře (z toho dva se zahraniční účastí) o problematice oprav lyží a broušení skluznic a hran a uvedla na náš trh některé specializované firmy, např. firmu Reichmann ze SRN, Huber z Rakouska či KT Technic ze SRN. Posledně jmenovaná firma dokonce zřídila v Praze předváděcí a servisní středisko.

Při příležitosti otevření střediska KT Technic se konala 10. května tisková konference za účasti řady našich sportovních novinářů.

Tiskovku uvedl jeden ze šéfů a zároveň spolujednatel firmy Wilhelm Trefz informací o výrobním programu a záměrech KT Technic. Firma existuje již patnáct let a cílevědomě se zaměřuje na vývoj a výrobu malých a skladných strojů na opravy skluznic lyží a broušení hran lyží a snowboardů. Stroje jsou určeny pro malé až střední

Příležitost pro podnikatele!

servisy v horských a podhorských městech a obcích, ale také pro servisy u velkých hotelů a rekreačních zařízení.

Na četné dotazy přítomných novinářů odpověděl zástupce firmy pro Československo a další země bývalého socialistického bloku Erhardt Präger. (Mimochoodem, velmi dobrou češtinou, pochází z Mostu.) Zdůraznil, že zařízení firmy KT Technic je dostupné i začínajícím soukromým podnikatelům, protože důsledně uplatňovaná stavební a konceptce všech strojů a zařízení umožňuje servis vybavovat postupně. Rovněž cenová úroveň je výhodná, proti jiným výrobcům podobných zařízení. KT Technic je až o 60 procent levnější. Kompletně vybavený servis (tj. přístroj na opravy skluznic roztaveným polyetylénem, souprava razníků na opravy velkých škod na skluznici, fréza na přebroušení žlábků lyže, bruska na skluznice a brzoza hran lyží, univerzální stroj na broušení hran lyží a snowboardů, přístroj na voskování skluznic za horka včetně dostatečné zásoby brusných materiálů a polyetylénového granulátu na opravy skluznic a vosků) přijde na necelých 20 tisíc DM.

V Československu jsou zařízeními firmy KT Technic kompletně vybaveny dva servisy v Praze a jeden v Ružomberku. O kvalitě strojů (a servismanů) svědčí i to, že ružomberský servis připravuje a opravuje lyže pro závodníky TJ Jasná, kteří patří k našim nejlepším.

Předváděcí a servisní středisko KT Technic představil novinářům Zdeněk Strojček, vedoucí servisu TJ Avia Praha, v jehož prostorách je středisko umístěno. Adresa střediska je: **Lyžařský umělý svah Máchalka, Prosecká 36, 190 00 Praha 9-Prosek, telefon 02 — 83 47 31.** Pro zájemce je otevřeno každou středu od 13 do 18 hodin, případně po předchozím telefonickém objednání i v jiném termínu, včetně sobot a nedělí. Středisko je vybaveno nejnovějším firemním zařízením, které, jak přislíbil W. Trefz, bude průběžně doplňováno tak, aby bylo vždy na úrovni.

Středisko spolupracuje s organizací zahraničního obchodu Pragosport a řadou dalších externích specialistů a může zájemcům zajistit komplexní služby;

- navrhnout optimální velikost, vybavení a zaměření servisu,
- poradit s obstaráváním potřebného nářadí a pomůcek,
- připravit a realizovat dovozy vybavení ze zahraničí,
- vyskolit pracovníky pro servis,
- zajistit odborné konzultace a služby v právních otázkách,
- provést znalecké posudky a cenové odhady.

Ing. JAN SEIDL

V současné době dodalo nakladatelství Olympia na trh výpravou publikaci Zlatá kniha lyžování. Na takřka 600 stranách je popisována historie světového a čs. lyžování, od prehistorických začátků do současnosti. Pro autora JUDr. Otto Kulhánka je kniha završením jeho celoživotního díla na poli lyžařské historiografie. (Připomeňme, že Kulháněk je také hlavním autorem Malé encyklopedie lyžování a dlouholetým přispěvatelem našeho časopisu.) Ke Zlaté knize lyžování se ještě vrátíme obsáhlejší recenzí. Publikace by neměla chybět v knihovně žádného opravdového příznivce lyžování. Cena 48 Kčs.

V dějišti MS 1995

Vše začalo 18. listopadu loňského roku v Rožnově pod Radhoštěm při licitování zástupců lyžařských oddílů o přidělení oddílových výjezdů na FIS závody žactva. Lyžařský oddíl Chemičky Ústí nad Labem vzhledem ke svému umístění v hodnocení oddílů ČSR čekal, až co na něj zbyde. Nakonec však při neúčasti dvou zástupců slovenských oddílů jsme si mohli vybrat Mátru v Maďarsku, Vitošu v Bulharsku a nebo Sierra Nevada ve Španělsku. Rozhodování bylo jednoduché. Mátra už dlouho snít neměla, Vitoša kolidovala s NKZ starších žáků a tak zůstala Sierra Nevada, kam zatím neměl v předcházejících letech žádný oddíl odvahu jet. Odvahu měli pouze Maďaři, kteří již absolvovali předcházející 4 ročníky tohoto závodu.

A tak začalo čekání na pozvání, které nepřicházelo ani na písemné urgence španělskému lyžařskému svazu. Termín závodu 5.—7. dubna se rychle blížil, s účastí jsme se již prakticky rozloučili, až ve čtvrtek 22. března, deset dní před plánovaným odjezdem přišel dálpíseň o konání závodu. Na zajištění potřebných víz, letenek a jízdenek na vlak zbýval týden. Vše se podařilo zajistit a v pondělí 2. dubna jsme odletěli z Ruzyně do Madridu, dále potom večer vlakem do Granady.

Pohoří Sierra Nevada leží na samém jihu Španělska, téměř na březích Středozemního moře. Přivítalo nás zářícím sluncem, což bylo po celodenním cestování přímo balzámem. Naše obavy o další osud v Granadě se ukázaly zbytečné. Po pěti minutách čekání před nádražím se objevil autobus přistavený pořadatelem a za necelou hodinu jsme se ze starobylé Granady ocitli v zimním středisku Pradollano. Z Granady, kterou jsme opustili s jejími zahradami plnými zralých pomerančů a se stromy obsypanými mandlovými plody, jsme vyšplhali do výšky 2400 m k hotelu Alberque Juvenil, kde jsme strávili celý týden. Vedle nás zde byly ubytovány výpravy všech zúčastněných států — Rakouska, Itálie, Francie, Andorry, Maďarska a pořadajícího Španělska. Pořadatel a jeho sponzoři (Puleva, Iberia, Coca-Cola, Pegueot, K-Way a další) nás zahrnuli všestrannou péčí, uhradili nám také prakticky dva dny pobytu navíc.

Letošní mírná zima poznamenala i toto horské středisko, které v té době kandidovalo na uspořádání mistrovství světa ve sjezdových disciplínách pro rok 1995. Jak nyní víme, mistrovství mu bylo na kongresu v Montreux skutečně přiděleno. Propagace tohoto vrcholného podniku byla patrná na každém kroku. Městečko Pradollano touto událostí žilo už pět let. Probíhá mohutná výstavba celého střediska, včetně vleků, hotelů a parkovišť. I přes mírnou zimu byl letos sněh v horní části zimního střediska v dostatečné vrstvě. Lyžuje se v nadmořské výšce od 2600 do 3200 metrů. Stále je lyžařům k dispozici pět dvou až čtyřsedadlových lanovek a šest rychlovleků s nejdelší tratí, která i na jaře měřila 3500 m. Sněh byl kvalitní, neustále upravovaný sněhovými rolbami. V plné sezóně bývají tady prý velmi dobré sněhové podmínky, sněhová vrstva pět metrů není výjimkou a tratí je podstatně více než bylo za naší návštěvy. Zatím bylo dokončeno 18 vleků či lanovek. Je možno využít 50 kilometrů tratí, z nichž nejdelší s výškovým rozdílem 1200 metrů je dlouhá 5,9 kilometru. Lyžařská sezóna je v Sierra Nevadě od listopadu do května.

Nyní k vlastním závodům. Pořadatelům v dokonalé přípravě udělalo trochu nepříjemností počasí, které znemožnilo uskutečnit páteční obří slalom. Stále se odkládal odjezd kabinou do místa závodu až nakonec ve 12 hodin byl závod zrušen. Pro silnou vichřici nemohly být kabinové lanovky uvedeny do provozu. Náhradním programem pro účastníky byla prohlídka Granady a překrásné Alhambry, která byla pro všechny nevšedním zážitkem. Závod v obřím slalomu i ve slalomu se potom uskutečnil následující den za ideálních podmínek. Dopoledne nejprve obří slalom a první kolo slalomu, po obědě druhé kolo slalomu (ml. a st. žákyně). Současně startovaly na dvou sousedních tratích kategorie mladších i starších žáků.

Vedle vítězně italské závodnice Ottone Chiaraové na druhém místě mezi mladšími žákyněmi Adéla Bímová a na třetím místě Markéta Šaršová

V pět hodin byl závod dokončen a hodinu poté se již uskutečnilo slavnostní vyhlášení v centru Pradollana. Vyhlášení výsledků se konalo za účasti představitelů španělského lyžování, zástupců FIS, představitelů města a zejména za účasti hlavních sponzorů závodu. V celkovém hodnocení dívek zvítězily francouzské žákyně, v chlapcích potom žáci z Itálie.

Neztratili se ani ústeční závodníci. V kategorii mladších žáků v obřím slalomu obsadila Markéta Šaršová 3. místo a ve slalomu obě naše mladší žákyně stály na stupních vítězů. Adéla Bímová jako 2. a Šaršová 3. V mladších žáčích skončil Avenarius 7. ve slalomu a 9. v obřím slalomu. Kategorie starších žáků a žákyně byla kvalitněji absazena a tak sedmá místa Sochockého ve slalomu i obřím slalomu jsou cenná. Nejlepší umístění ve starších žáčích zaznamenala Nováková, která skončila ve slalomu 12. Celkem startovalo 147 závodníků.

Ing. JINDŘICH HOLINGER

Lyžování v bílé tmě

Vypadalo to, jako by žlutá lanovka švýcarské firmy Gangloff AG stoupala přímo do nebe. Prověšené lano se zapíchovalo do mraků a konečná stanice na vrcholu Lomnického štítu nebyla vůbec vidět. Takovými pohledy se mohli těšit diváci při Velké ceně Slovenska sjezdařů na Skalnatém plesu. Nikoli už samotní závodníci, kteří měnící se počasí sledovali se značnou nelibostí. Jednomu na trať svítilo slunce, druhému se najednou přihnaly cáry mraků, které umožňovaly sotva několikametrovou viditelnost. „Byla to legrace, jet ve tmě,“ svěřila se v cíli jedna ze slalomářek. Nutno podotknout, že většinu to k smíchu dvakrát nepřišlo. I kvůli rychle se měnící viditelnosti dokončila ženský slalom pouhých pětina závodnic. Ale nakonec mohli být všichni rádi, že si mohli konečně doma v této „suché zimě“ alespoň jednou zazávodit.

MYŠKA

ZORA SIMČÁKOVÁ, Tesla Liptovský Hrádok, nar. 27. 3. 1963, 161 cm, 52 kg, vdaná. M ČSSR 1989 1. 3×5 km, 1990 1. 3×5 km, 1. 10 km K.

„Ocko, skončila som štrnácta. Vďaka manželovi, že prídem domov zajtra.“ Takový byl stručný obsah telefonátu čs. reprezentantky Zory Simčákové z tiskového střediska v jugoslávské Bohinji rodičům do Liptovského Hrádku po závodě Světového poháru v běhu žen na 10 km klasicky. Závěr sezóny zastihl tuto závodnici, která oslavila právě 27. března své 27. narozeniny, v životní formě.

Přitom ještě před sezónou Simčákovou zachránil před vyhazovem z čs. reprezentace trenér Jiří Bartoš, který měl na tuto závodnici jiný názor, než vedení běžecké subkomise. O Zoře Simčákové (za svobodna Kepeňové) platí totéž, co tvrdí znalci o víně: Čím starší, tím lepší. V mládí na sebe sice upozornila několika výsledky z juniorských mistrovství světa. Z jejich tří startů na těchto světových šampionátech stojí za zmínku 12. místo v běhu na 5 km v roce 1982. Po přechodu mezi dospělými se ale hned do reprezentace neprobojovala. Není divu, vždyť tenkrát vládla ženské stopě jména jako Jeriová, Paulů, Sekajová, Švubová, Klimková, Pasiárová a do této společnosti se nešlo prosadit. A tak Zora ve svém pro lyžování nejproduktivnějším věku sbírala vavříny pouze jako studentka lesnické fakulty ve Zvolenu na vysokoškolských univerzitách. Zřejmě právě v těchto závodech se naučila vítět s úsměvem na rtech. A být loni mistrovství světa jinde, než ve Finsku, tak by určitě porazila Matikainenovou v soutěži o „nejkrásnější úsměv“, kde skončila na druhém místě.

Mezi kolegyněmi v reprezentaci získala pouhých 161 cm měřící Zorka pro svou pohyblivost přezdívku „motorová myška“. Jedinou z celého kolektivu zdobí Simčákovou i snubní prstýnek. Její manžel Peter má pro lyžování všestranné pochopení, trpělivě snášel i to, že při stavbě rodinného domu ve Štole zůstal na většinu prací sám. „Ještě bych chtěla nějaký rok lyžovat, takže přírůstek do rodiny musí trochu počkat. Po narození dítěte bych se už k závodění vracet nechtěla, obojí se bez šizení jednoho či druhého nedá stihnout,“ tvrdí Zorka Simčáková.

Na svůj první domácí mistrovský titul musela čekat až do letošní sezóny. Své plody přinesla i spolupráce s oddílovým trenérem Jánem Michalíkem v Liptovském Hrádku, kterého Zora poslouchá na slovo. Stavět má na čem,

neboť získala potřebný fyzický základ od reprezentačního trenéra Bartoše. Ovšem vítězstvím na mistrovství republiky v klasické patnáctce zdaleka ještě nepřesvědčila své odpůrce, kteří tvrdili, že je pouze závodnicí na domácí tratě. Už ve Val di Fiemme však ukázala, že se umí porvat se zahraniční konkurencí. Ve volné desítce skončila v silné konkurenci na 22. místě. O den později výborně rozběhla naši štafetu, neboť díky bojovnosti neztratila kontakt s nejlepšími. A nejlepší životní výsledky dosáhla v Bohinji, kde si za 14. místo připsala své první dva body do Světového poháru. Přitom jí chyběl jen kousíček ke 12. místu a za sebou nechala i takové závodnice jako Vjalbeovou a Lazutinovou. A neméně důležitá je i skutečnost, že Simčáková umí na světové úrovni nejen jezdit klasicky, ale i bruslit. Navíc je velkým přínosem pro štafetu. Takže i když je zase o rok starší, nezdá se, že by ji chtěl někdo poslat do starého železa.

Text a snímek: JIŘÍ POŠVĚR

1 OTÁZKA ODPOVĚD

Odpovídá Václav Peřina,
trenér SVS Vrchlabí, účastník
13. MSJ v Les Saisies.

K jakým novým poznatkům jste
dospěli na juniorském šampionátu?

Pokud jde o technické novinky, tak všeobecnou pozornost vyvolali Sověti, kteří přišli s jakýmsi speciálním mazacím zařízením. Jakou to zařízení má funkci jsem se přesně nedověděl, na přílišné okukování totiž nebyl čas. Větší pozornost jsem věnoval profilům tratí. Na příští olympiádě v Albertville 1992 se totiž právě na těchto tratích pojedou běžecké soutěže. Juniorské mistrovství světa bylo jakousi neplánovanou generálkou. A je třeba konstatovat, že to jsou tratě náročné. Doteďka panoval názor, že se dá časově získat hlavně při jízdě do kopce. Les Saisies dokázalo, že na dobře provedené jízdě s kopce se dá vydělat ještě víc. Ve sjíždění mají naši mladí běžci stále ještě co dohánět. Právě

na to bychom měli zaměřit svou pozornost v přípravě na novou sezónu.

Do encyklopedie se nedostali

(1)

Totalitní režim přinutil v letech 1948—1989 statisíce našich občanů opustit vlast. Mezi nimi bylo mnoho aktivních sportovců, lyžaře nevyjímaje. Podle terminologie tehdejších vládců šlo o „zrádce“, o nichž nebylo dovoleno cokoli uveřejnit. Proto taky museli být z rukopisu Malé encyklopedie lyžování, společného díla patnácti autorů, které vyšlo v roce 1987, všichni lyžaři-emigranti vyškrtnuti. Na nedávných mimořádných konferencích lyžařského svazu zazněly požadavky, aby bylo v našem tisku vzpomenu i lyžařů-emigrantů. Rádi vyhovujeme hlasům veřejnosti a aspoň touto formou vyplňujeme prázdná místa v encyklopedii.

Budiž poznamenáno, že kritériem pro zařazení závodníka do Malé encyklopedie byl určitý stupeň úspěšnosti: aspoň dvakrát zisk titulu mistra republiky, nebo účast na ZOH, nebo MŠ. Z lyžařů-emigrantů splňovalo tato kritéria celkem 17 závodníků a závodnic. Nejúspěšnější z nich byli běžec Cyril Musil, sjezdař Antonín Šponar a sjezdařky Alexandra Nekvapilová a Anna Mohrová-Živcová. O prvních třech nejdříve; krátké profily ostatních uvedeme v příštím čísle.

CYRIL MUSIL se narodil 26. 11. 1907 ve Studnicích u Nového Města na Moravě. Zde hospodařil s bratrem Bohuslavem na rodném statku. Oba byli výbornými běžci, odchovanci bratrů Otakara a Josefa Německých, zakladatelů novoměstské běžecké lyžařské školy.

Cyril Musil se zařadil mezi přední běžce čs. reprezentace třicátých let. Za své bohaté závodní činnosti získal šestkrát titul mistra republiky a šestkrát titul mistra Polska. Reprezentoval na MS 1931 v Oberhofu, 1933 v Innsbrucku, 1935 ve Vysokých Tatrách, 1937 v Chamonix, 1938 v Lahti a 1936 na ZOH v Garmisch-Pertenkirchenu. Jeho největším sportovním úspěchem byl zisk stříbrné medaile v prvním štafetovém závodě na MS 1933 v Innsbrucku. Čs. štafeta ve složení Šimůnek, Novák, Bartoň, Musil podala vynikající výkon, který se podařilo zopakovat až o půl století později běžkyním na ZOH 1984 v Sarajevu.

Po roce 1948 byl Cyril Musil obviněn z nedovoleného držení zbraní, zatčen a uvězněn. Z vězení se mu podařilo uprchnout, opustil republiku a usadil se v Kanadě, kde působil jako instruktor v lyžařské škole. Zemřel 12. 4. 1977 v Colingswoodu, Ontario, v Kanadě.

Dosažené sportovní výsledky: ZOH — 1936 (18 km 14., 50 km 9., štafeta 4×10 km 5.); MS — 1931 (17 km 20., 50 km 19.), 1933 (18 km 24., 50 km 9., štafeta 4×10 km 2.), 1935 (18 km 13., 50 km 14., štafeta 4×10 km 5.), 1937 (štafeta 4×10 km 5.), 1938 (18 km 105., štafeta 4×10 km 7.); mistr republiky — 1931 (18 km), 1935 (50 km), 1937 (50 km, štafeta 4×10 km), 1938 a 1946 (štafeta 4×10 km); mistr Polska — 1931 (18 km), 1933 (18 km, 50 km), 1934 (18 km, 50 km, štafeta 4×10 km).

ANTONÍN (TONY) ŠPONAR, narozen 8. 4. 1920 v Praze, jeden z předních

sjezdařů prvních poválečných let, vybojoval šestkrát titul mistra republiky, v letech 1946—1948 dominoval čs. sjezdovému sportu.

V lednu 1949 opustil tréninkový tábor ve Sv. Antonu v Rakousku, rozloučil se s dr. Jaroslavem Čtvrtečkou, vedoucím tábora, a stal se emigrantem. Po dvouletém pobytu v Rakousku odjel se svou manželkou Elizabethou do Austrálie, kam dorazili na Nový rok 1950. Usadili se v jihovýchodní části kontinentu, v pohoří Australských Alp. Tony nastoupil místo jako lyžařský instruktor v hotelu Kosciusko a po krátké době jako vedoucí lyžařské školy v Charlotte's Pass. Po několika měsících vstoupil do služeb vládní správy Sněžných hor; v rámci rozsáhlého programu budování soustav vodních přehrad v Australských Alpách prováděl tři roky systematický průzkum vodohospodářských poměrů v celé oblasti. Při tom se seznamoval s terény, vhodnými pro lyžování, pro výstavbu vleků, lanovek a lyžařských středisek. Od roku 1954 pracoval na iniciativním projektu pro výstavbu luxusního lyžařského střediska Thredbo (dějiště loňského SP sjezdařů), 1957 byl založen Syndikát pro výstavbu Thredbo a ještě téhož roku byl zahájen provoz střediska s T. Šponarem jako ředitelem. 1959 opouští T. Šponar syndikát, aby vybudoval vlastní středisko, známé jako Šponar's Inn v Diggers Creek. Šponar's Inn se brzy stal velmi vyhledávaným místem jak letních rekreantů, tak lyžařů. Šponarovi je provozovali 22 roků.

Celá desetiletí pracoval T. Šponar jako poradce vládních míst při projektování a budování horských středisek, např. Thredbo, Guthega, Charlotte's Pass, Mt. Blue Cow, Mt. Perisher, nebo Mt. Selwyn. Je odborníky a vládními orgány uznáván a hodnocen jako zasloužilý průkopník lyžařských středisek a rozvoje lyžařského sportu v Austrálii. Od roku 1980 žije Šponarovi v Jindabyne, v jakémisi Špindlerově Mlýně uprostřed Australských Alp.

Dosažené sportovní výsledky: ZOH — 1948 (sj 17., sl 22., k 9.); mistr republiky — 1946 (sl. k), 1947 a 1948 (sj, k).

ALEXANDRA (SAŠA) NEKVAPILOVÁ se narodila 5. 10. 1919 v Praze; v druhé polovině 40. let postoupila, po Růženě Beinhauerové, do vedoucí pozice sjezdového družstva žen, osmkrát vybojovala mistrovský titul republi-

ky. V letech 1946 až 1948 byla doma, jak ve sjezdu, tak ve slalomu neporažitelná.

Koncem roku 1948 se Saša zúčastnila tréninkového soustředění vedeneho Květou Lelkovou, ve Sv. Antonu, v Rakousku. Tam se s Květou rozloučila a emigrovala do Švýcarska. V květnu odjela společně s manželem a bratrem do Belgie, do Knokke de Lezonte, kde porodila chlapečka Michala. V listopadu 1950 se celá rodina přestěhovala do Austrálie. Usadili se v Melbourne, kde strávili osm roků. Zaměstnání jako lyžařští instruktoři našli v Australských Alpách, Saša ve Walesu na Charlotte's Pass. Po devíti letech se Nekvapilovi přestěhovali do nově vybudovaného, luxusního lyžařského střediska Thredbo. Zde Saša dosáhla věhlasu výborné instruktorky, získala mimořádnou popularitu a bohatou klientelu. Během krátké doby si Nekvapilovi vystavěli hotýlek, Sasha's Lodge s malou lyžařskou boutique, převážně pro lyžařky. V roce 1971 postavili prostornější dům pro vlastní bydlení a sedm komfortních apartmémentů pro hosty; podstatně rozšířili obchod s lyžařskou výstrojí a výzbrojí. Objekt býval pro celý rok, v létě i v zimě plně obsazen.

V roce 1979 se manželé Nekvapilovi s Thredbo rozloučili a usadili se na nedaleké farmě, v překrásné přírodě na Sasha's Farm. Po téměř čtyřicetileté pionýrské práci pro rozvoj lyžování v Austrálii, v odborných kruzích obecně uznávané, zde tráví zasloužený odpočinek.

Dosažené sportovní výsledky: ZOH — 1948 (sj 14., sl 16., k 9.); mistryně republiky — 1946 (sl, k), 1947 a 1948 (sj, sl, k); Akademické hry — 1947 (sj 2., sl 2., k 2.); Bílá stuha Sv. Mořice — 1949 (sj 1., sl 1.).

OTTO KULHÁNEK

Servismani a prodejci

Komise výzbroje a výstroje Čs. svazu lyžařů reaguje na rychlý světový vývoj ve své oblasti výzbroje a připravuje ještě pro letošní rok doškolovací kursy lyžařských servismanů, které se budou konat v termínech 11. až 13., 19.—21. a 25.—27. září a 2.—4. října. Dále pak novinku — odborné školení prodavačů lyžařské výzbroje. Toto školení bude 17.—18. 9. v Praze pro posluchače z Prahy a okolí a pak postupně v krajských městech. Informace podává a přihlášky na všechna školení přijímá Propagteam, pi. Hamáková, Ostrčilova 352, 541 01 Trutnov, telefon 0439-33 97.

Světovou sdruženářskou jedničkou roku 1990 se stal 25letý Rakušan Klaus Sulzenbacher, vítěz Světového poháru 1989/90. Své prvenství dokumentoval pěti vítězstvími z devíti závodů letošního ročníku, což mu vyneslo i prvenství v celkové klasifikaci náskokem 29 bodů před o deset měsíců mladším Allarem Levandim (SSSR) z Dynama Talin. Třetí Nor Knut Tore Apeland (ročník 1968) měl na Sulzenbachera ztrátu 65 bodů.

Sulzenbacher ze známého lyžařského střediska Kitzbühelu, startoval letos již v sedmém ročníku Světového poháru. S celkovým počtem 636 bodů je také nejúspěšnějším závodníkem v historii této soutěže. Startoval ve všech dosavadních ročnících SP sdruženářů.

V prvním ročníku získal 41 bodů, o rok později 34, v ročníku 1985/86 43, v dalším 74, v ročníku 1987/88 se stal vítězem se 171 body před Norem Torb-

Rakušan jedničkou

jörnem Loekkenem. Vloni skončil druhý se 109 body za Norem Trondem Arnem Bredesenem a letos znovu stanul na nejvyšším stupni vítězů ze 164 body.

Úspěšnou mezinárodní kariéru zahájil v roce 1984 na mistrovství světa juniorů v norském Trondheimu bronzovou medailí. Tehdy se stal juniorským mistrem světa Nor Geir Andersen před svým krajanem J. Riiberem. V témže roce na ZOH v Sarajevu obsadil cenné čtvrté pořadí. Na mistrovství světa 1987 v klasických disciplínách v Obersdorfu (SRN) skončil Sulzenbacher pátý, o rok později na ZOH 1988 v Calgary mu patřila stříbrná medaile v soutěži jednotlivců a bronzová v soutěži družstev. Olympijským vítězem se stal Švýcar Hippolyt Kempf a družstvo SRN ve složení Hans-Peter Pohl, Hubert Schwarz, Thomas Müller. Loni na mistrovství světa ve finském Lahti nebyl úspěšný a skončil až patnáctý, v soutěži družstev svým výkonem přispěl k pátému pořadí rakouského týmu.

Na letošní sezónu se Klaus dobře připravil. K úspěšné skokanské formě uplynulých sezón přidal i zlepšený výkon v běhu. Světový pohár začal šestým pořadím ve švýcarském Sv. Mořici, ale další tři prvenství v Reit im Winkl, Saalfelden a v Murau znamenala upevnění vedoucí pozice před Levandim s vyrovnanými výkony. Nejhorší umístění (10.) měl při nepříznivých podmínkách v SSSR. Na Štrbském Plese za ideálních sněhových podmínek znovu zvítězil s bezpečným náskokem. Očekával však ještě nápor Norů a Levandimho v závěrečných zápdech ve skandinávských zemích. Odrazil ho však třetím místem v Lahti a prvenstvím v Örnsköldsviku.

Rakušan se narodil 3. 2. 1965 v Kitzbühelu. Jeho oblibou je horolezectví. Absolvoval ZOH 1984 (4.) a 1988 (2. — 3. družstva), MS 1987 (5.), 1989 (15. — 5. družstva), MSJ 1984 (3.), 1985 (4.). Je členem SC Kitzbühel.

(tr)

Těmito fotografiemi Petra Pospíšila si připomínáme úspěch, kterého dosáhli naši běžci na olympijských hrách v Calgary 1988 v podobě bronzové medaile za štafetu 4x10 km. Štafetu rozjížděl Radim Nyč (na žánrovém snímku zcela vlevo s č. 14), po něm bude přebírat Václav Korunka.

Snímek Bohumil Hynek

Kanadští Češi a Slováci

— veteráni bílé stopy

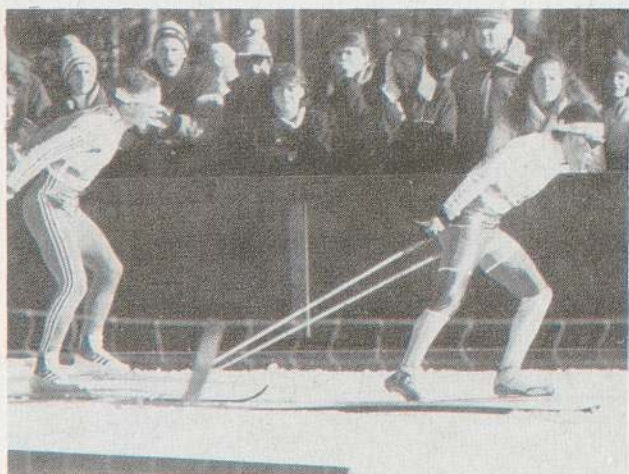
blahopřejí

československému lyžování

k ustavení nového, svobodného

Čs. svazu lyžařů!

Jaroslav BUDÍK, Ottawa (pův. z Prahy), Dáša CEJNAROVÁ, Cambridge, Helena a Stanislav HOUSEROVI, Toronto (z Velkého Jezova a z Prahy), Rudolf HRDLIČKA, Port Carling (z Holoubkova), Ivan KOSIBA, Toronto (z Bratislavy), Jiří KOUBA, Ottawa (z Prahy), Fridrich LEDERER, Vancouver (z Bratislavy), Jana a Karel MIKOVI, Kincardine (z Prahy), Petr REMEK, Toronto (z Prahy), Pavel SPONNER, Mississauga (z Liberce), a Eva a Petr ŽÍDKOVI, Canmore (z Jeseníků)

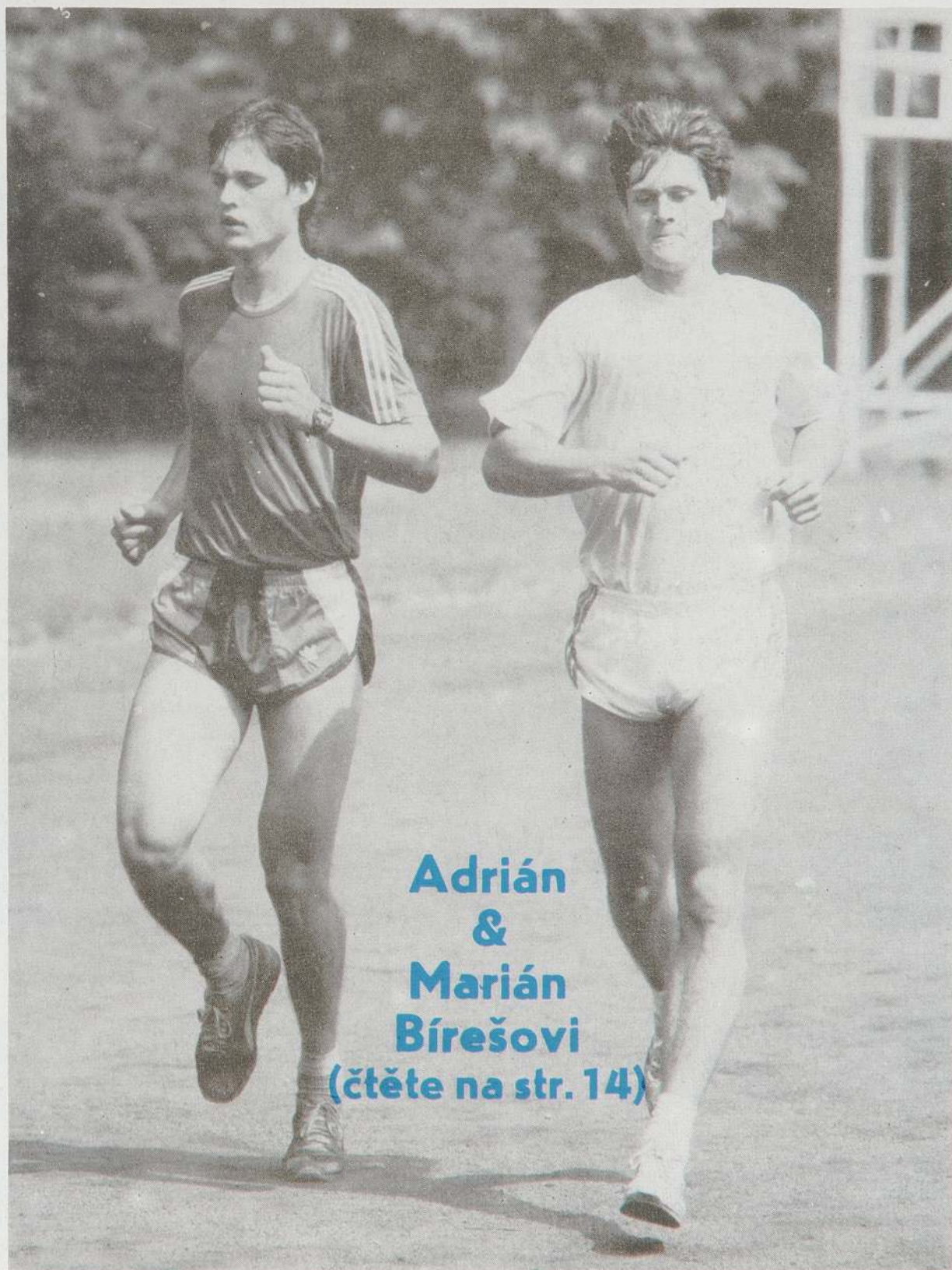

Na třetím úseku Pavel Benc stále ještě za Švýcarem Guidonem, kterého však v následujícím stoupáku předjede.

Bronzovou pozici přehlednou jízdou uhájil finišující Ladislav Švanda!

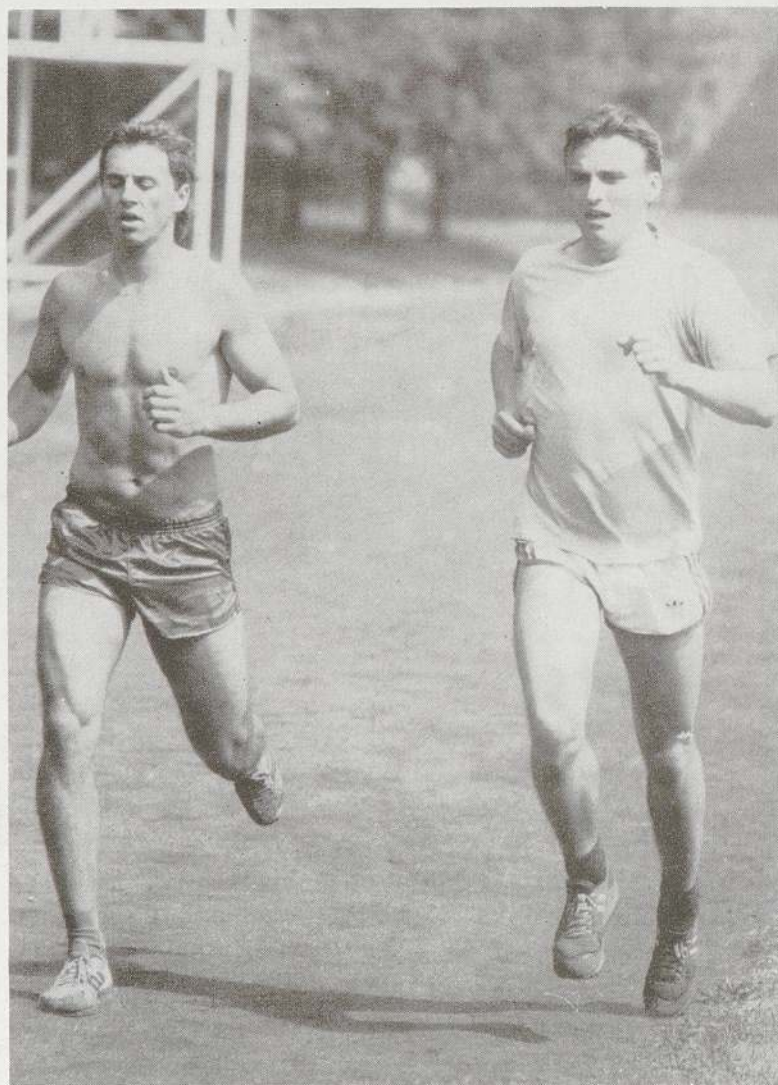
**Adrián
&
Marián
Bírešovi
(čtěte na str. 14)**

Sjezdaři v Nymburce

Po prvním soustředění v Piešťanech, které však mělo jenom odpočinkový charakter, se naši nejlepší sjezdaři sešli opět v Nymburce, kde jim od poloviny května začala naplno příprava na sezónu 1990—1991. Foto-reportér Bohumil Hynek je na horním snímku zachytil při fotbálku. Zleva Čermák, Dařílek (u branky), hl. trenér sjezdových disciplín Zelenka (s míčem), Maxa, za ním Adrián Bíreš. Na snímku vlevo při běhu na 2 km Maxa (vlevo) a Dařílek.

ČTĚTE:

Král bílé stopy	2
Co nového ve FIS	4
Zlatá kniha lyžování	6-7
Vosky Swix Cera System	8-9
Marián & Adrián (dvojrozhovor)	14-15
Do encyklopedie se nedostali	16

AUTOREM snímků na titulu a zadní straně obálky je Bohumil Hynek

Připravujeme:

Chcete běžet Worldloppet?, termínovka skokanů, Jaroslav Sakala (profil), Saša Nekvapilová (rozhovor), mistr světa Trond Einar Elden (25)

Uzávěrka tohoto čísla:

2. července 1990

lyžařství

Ročník 76

Číslo 8

Vychází v nakladatelství Olympia v Praze. Šéfredaktor tělovýchovných časopisů a vedoucí redaktor ing. Alexandr Žurman. Redaktor časopisu Michael Lohanský. Grafická úprava Zdeněk Köhler. Redakční rada: J. Trousil, předseda, ing. P. Borský, PhDr. T. Broda, CSc., P. Bušta, P. Honzl, PaedDr. A. Horáček, A. Jedlička, ing. J. Jech, CSc., J. Kotland, JUDr. O. Kulhánek, J. Lánský, M. Lohanský, PaedDr. J. Maršík, J. Máša, Z. Paulů, PhDr. J. Potměšil, CSc., P. Zelenka. Redakce: Klimentská 1, 115 88 Praha 1, telefon 231 37 81. Vychází jednou za měsíc. Tiskne Typos, tiskařské závody, s. p., nám. dr. M. Horákového 7, 360 32 Karlovy Vary. Cena 4 Kčs. Rozšiřuje PNS. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá administrace PNS a doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS - ústřední expedice a dovoz tisku Praha, administrace vývozu tisku, Kačkova 19, 160 00 Praha 6. Neobjednané příspěvky se nevracejí. ISSN - 0323 - 1445

KRÁLOVSKÁ ANKETA

Zaznamenali jsme odpovědi na otázky rozhlasového redaktora (a člena redakční rady Lyžařství) Jirky Kotlanda, který „spíkoval“ slavnostní vyhlášení Krále bílé stopy 1990. Našich nejlepších lyžařů se v Jablonci ptal: jaký byl jejich nejradostnější a jaký nejsmutnější okamžik v minulé sezóně. Po vyhlášení jsme vyznamenané lyžaře oběhli ještě s otázkou na budoucnost: jaký výkonnostní cíl si plánují do sezóny příští. Takže RADOST, SMUTEK a PLÁN, to jsou zkráceně otázky v naší anketě k letošnímu královskému vyhlášení.

1. FRANTIŠEK JEŽ, Král bílé stopy, 19 let, skoky

František Jež, snímek Bohumil Hynek

Radost: Největší radost jsem měl z vítězství na Intersportturné v Birschöfshofenu (6. 1.). Bylo to moje první vítězství v závodě Světového poháru.

Smutek: Bylo to na závodech SP ve Val di Fiemme (18. 2.), kdy za mnou skákal Rakušan Rauschmaier a zlomil si klíční kost. Padla na nás na všechny opravdu deprese.

Plán: Chtěl bych, aby se mi podařilo to, co se mi nepodařilo v letošním roce. Abych bodoval v každém závodě Světového poháru.

2. JIŘÍ KVAPIL, 19, běh

Radost: Pochopitelně, že nejšťastnějším okamžikem pro mne bylo, když jsem vyhrál 10 km v Les Saisies (30. 3.) a stal se juniorským mistrem světa.

Smutek: Nemohu říct, že bych měl nějaký vyloženě smutný okamžik. Byl jsem ovšem smutný po celou sezónu při pohledu na sněhové podmínky u nás doma.

Plán: Kdyby se mi podařilo dostat se na příští MSJ v Reit im Winkl, tak obhájit to zlato.

3. PAVEL PLOC, 26, skoky

Radost: Vedle některých hezkých sportovních zážitků jsem měl největší radost, když jsme zvolili nového prezidenta.

Smutek: Nejvíce jsem byl zklamaný po závodě SP v Harrachově (12. 1.), o němž jsem tajně doufal, že vyhraju. (Přišla se podívat celá rodina — pozn. red.) Byl to můj letos nejhorší závod! (Ploc 23.)

Plán: Chtěl bych se umístit co nejlépe na MS 91 ve Val di Fiemme. Na kolikátém místě, to před závodem nikdy neříkám. (Na naše naléhání:) No tak kterou medaili ještě nemám? (Plocova dosavadní bilance: ZOH 84 bronz, ZOH 88 stříbro, MS 84 bronz, družstva, MS 89 bronz, družstva.)

4. IVETA ZELINGEROVÁ, 18, běh

Radost: Stříbrná medaile na 5 km klasicky na MSJ v Les Saisies (30. 3.).

Smutek: V prosinci jsem měla zánět achilovky, dali mi nohu do sádky, takže jsem do ledna nemohla trénovat. To jsme ještě nevěděli, že MSJ bude o měsíc posunuto.

Plán: Chtěla bych si opět vybojovat účast v družstvu pro MSJ a zde se opět pokusit o nejlepší výkon. Hlavně bych chtěla, aby se nám podařilo získat medaili i ve štafetě. (Minule jen „bramborová“.)

5. ALŽBĚTA HAVRANČIKOVÁ, 27, běh

Radost: Největší radost jsem měla, když jsem konečně získala bod v závodě SP ve Val di Fiemme (20. 2.).

Smutek: Nejhůř mi bylo, když jsem se dívala na záznam z demonstrace 17. listopadu na Národní třídě.

Plán: Přála bych si, abych se dobře umístila na MS ve Val di Fiemme. Aspoň do šestého místa. (Havrančíková na MS zatím dvakrát čtvrtá.)

6. VÁCLAV KORUNKA, 25, běh

Radost: Když jsme v závěru sezóny vyhráli Švýcarské běžecké turné. (22. až 28. 3., 1. Havrančíková, 1. Korunka.)

Smutek: Zranění, které mě postihlo na začátku sezóny a které mě na měsíc vyřadilo z tréninku.

Plán: Kdyby se měl na MS 91 opakovat dojezd štafet za stejné situace jako tomu bylo v Lahti, tak bych to chtěl být tentokrát já, komu cílová fotografie ukáže, že byl dřív.

Zaznamenal: MICHAEL LOHANSKÝ

Jablonec: Králem JEŽ

Již 18. ročník ankety Král — královna bílé stopy 1990, který pořádá lyžařská sekce Klubu sportovních novinářů České republiky ve spolupráci s Československým svazem lyžařů, byl ve znamení úspěchu mladé československé lyžařské generace. Slavnostní vyhlášení připravil lyžařský oddíl TJ Elitex Jablonec nad Nisou 15. června v sále na Výstavišti a přestože se v současné době hrálo utkání mistrovství světa v kopané ČSFR—Rakousko zaplněné hlediště potvrdilo, že Jablonec je významným lyžařským centrem a o tento sport je zde mimořádný zájem.

Králem bílé stopy 1990 se stal po Pavlu Plocovi druhý nejmladší vítěz ankety skokan František Jež (Dukla Banská Bystrica). Až 16. prosince oslaví dvacáté narozeniny a již se zařadil mezi skokanskou světovou špičku. V odměňované šestici na druhém místě je první československý juniorský mistr světa v běhu na 10 km klasicky 19letý Jiří Kvapil, po ČZ Strakonice nyní člen VŠ Praha. Třetí skončil Pavel Ploc (Dukla Liberec), který společně s Květou Peckovou-Jeriovou je nejúspěšnějším účastníkem ankety, neboť v ní zvítězil třikrát a pětkrát byl mezi odměňovanou nejlepší šestici čs. lyžařů. Také čtvrté místo patří lyžařskému mládí — 18leté junioorce Ivetě Zelingerové (Krkonose Vrchlabí), která na letošním MSJ v běhu na 5 km klasicky vybojovala stříbrnou medaili. Loňská Královna bílé stopy Alžběta Havrančíková (Tesla Liptovský Hrádok — narozená 27. 9. 1963) se tentokrát musela spokojit s pátým místem a teprve v závěru sezóny prokázala stoupající výkonnost. Pořadí vyznamenané šestice uzavíral Václav Korunka (Dukla Liberec), který na Štědrý den oslaví 25. narozeniny.

Anketa skončila tedy úspěchem skokanů, běžců a běžkyň, mezi vy-

znamenáními tentokrát chyběli sruženáři a zástupci sjezdových disciplín.

Nejlepším družstvem byl vyhlášen reprezentační tým skokanů, který ve složení František Jež, Pavel Ploc, Ladislav Dluhoš, Jiří Parma, Vladimír Podzimek, Jaroslav Sakala a Martin Švagerko obsadil cenné druhé místo ve Světovém poháru za reprezentačním družstvem Rakouska. Druhé pořadí patřilo opět mládí — juniorskému kolektivu sruženářů, který ve složení Milan Kučera, Jiří Hradil a David Soldát na MSJ vybojoval stříbrné medaile.

Pořadí 18. ročníku ankety jednotlivců: 1. František Jež (Dukla Banská Bystrica) 588, 2. Jiří Kvapil (VŠ Praha) 450, 3. Pavel Ploc (Dukla Liberec) 283, 4. Iveta Zelingerová (Krkonose Vrchlabí) 109,5, 5. Alžběta Havrančíková (Tesla Liptovský Hrádok) 81, 6. Václav Korunka (Dukla Liberec) 74, 7. Soňa Mihoková (Tesla Liptovský Hrádok) 69,5, 8. Lubomír Buchta (ČH Štrbské Pleso) 62, 9. Tomáš Raszka (Dukla Liberec) 36, 10. Anna Janoušková (ČH Štrbské Pleso) 31, 11. František Máka a Radim Nyč (oba Dukla Liberec) oba 22, 13. Zora Šimčáková (Tesla Liptovský Hrádok) 11, 14. Peter Jurko (Jasná Liptovský

Jaroslav Trousil předává za časopis Lyžařství ceny vítězům ankety. Na snímku Bohumila Hynka zleva Jiří Kotland, František Jež, Jiří Kvapil, Jaroslav Trousil, předseda svazu dr. Milan Jirásek a sekretář Stanislav Henych

Mikuláš) 3, 15. David Soldát (ČH Štrbské Pleso) 2, 16. Tomáš Góder (Ski Jilemnice), Miroslav Kopal a Michal Pustějovský (oba Dukla Liberec) všichni 1 bod.

Pořadí družstev: 1. reprezentační družstvo skokanů 101, 2. juniorský tým sruženářů 79, 3. reprezentační tým běžců 32, 4. reprezentační družstvo běžkyň 28, 5. reprezentační družstvo běžkyň juniorek 13, 6. reprezentační družstvo sruženářů 12, 7. juniorský tým skokanů, běžci Dukly Liberec a běžkyňe Tesly Liptovský Hrádok všichni po 6, 10. juniorské reprezentační družstvo běžců 3 b.

V anketě hlasovalo 29 trenérů a funkcionářů Československého svazu lyžařů a 33 čs. novinářů, zabývajících se lyžařskou tematikou. V anketě jednotlivců se hodnotilo pořadí na šesti místech 10, 8, 5, 3, 2 a 1 bod, u družstev pořadí na třech místech 3, 2 a 1 bod.

Lyžařská slavnost v Jablonci nad Nisou byla příležitostí k odměnění vítězů Československého poháru. V běhu to byli se seniorů Aleš Vaněk (TK Nové Město na Moravě) a Alžběta Havrančíková (Tesla Liptovský Hrádok), z juniorů Jiří Kvapil (VŠ Praha) a Iveta Zelingerová (Krkonose Vrchlabí), ze skokanů Pavel Ploc (Dukla Liberec), ze sruženářů František Repka a junior David Soldát (oba ČH Štrbské Pleso). Dále byli odměněni všichni medailisté z MSJ 1990.

Pěkný večer zpestřila hudba TOP, přehlídka modelů jablonecké bižuterie a magická produkce. Zajímavé aranžmá této akce připravil její moderátor red. Jiří Kotland.

JAROSLAV TROUSIL

Tři branky

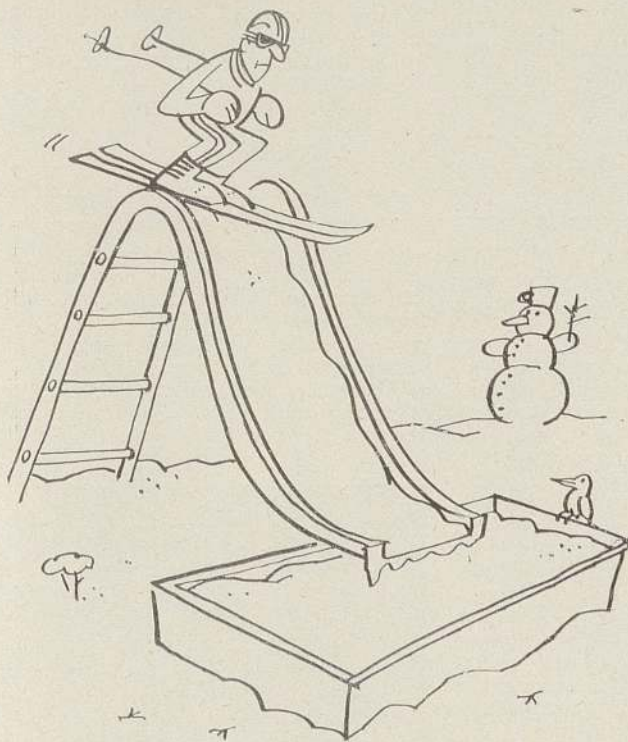
Mistrovstvím světa ve fotbale bylo poznamenáno i slavnostní vyhlášení Krále bílé stopy. Konalo se v průběhu druhého poločasu utkání Československo—Rakousko, a tak účastníci každou chvíli odbíhali, aby se přesvědčili, jestli jim vyšel ten jejich tip. Fotbal se dostal i na lyžařské pódium, když každý z vyznamenaných měl za úkol strefit se fotbalovým míčem na vzdálenost asi 10 m do branky, kterou tvořily nohy jedné židle. Dámy (Zelingerová a Havrančíková) byly evidentně handicapované jehlovými podpatky a úzkými sukněmi. Pánové kopali v lakýrkách. Ze tří pokusů jako jediný dal všechny tři góly juniorský mistr světa Jiří Kvapil. Prozradil, že „v mládí“ taky hrával krajský přebor dorostu.

Snímek Bohumil Hynek

Pamatujte na novináře!

Velké úsilí vynaložili pořadatelé z TJ Elitex Jablonec na organizační a technické zabezpečení Krále bílé stopy. Patří jim za to vřelé poděkování. Bohužel, na jednu maličkost však zapomněli — na novináře. Na to, aby si lyžařští reportéři (a sjelo se jich do Jablonce v hojném počtu) mohli ještě před vyhlášením pohovořit s našimi nejlepšími. (Kdyžpak se během roku podaří, aby je měli takhle pěkně pohromadě?) K tiskovce či k jinému podobnému setkání nedošlo prý pro neochotu trenérů, aby přivedli závodníky o něco dříve na Výstaviště. A zatímco během dlouhého odpoledne závodníci polehávali kdesi po ubytovnách, novináři se vláčeli (byť jinak zajímavým) muzeem skla. Během takových akcí (na závodech to bývá pravidlem) by mělo být profesionální samozřejmostí, aby lyžaři byli „předhozeni“ taky novinářům. Během slavnostního večera už na vážnější hovory nebyl ani čas, ani nálada.

JAROSLAV DODAL

Stříbrná medaile Ivety Zelingerové na juniorském mistrovství světa v Les Saisies v běhu na 5 km klasicky byla podnětem k rozhovoru s trenérem v SVS Vrchlabí Václavem Peřinou. Vybiráme:

Ivetu trénuji 5 let, od té doby, kdy k nám přišla do Vrchlabí. Pochází z České Třebové. Na tamější sportovní škole získala dobré základy. Do střediska vrcholového sportu se dostala na základě výborných výsledků v kategorii starších žákyň [1985 přebornice ČSR v běhu na 4 km].

500 citátů

Na Ivetu si, jako trenér nestěžuji. Jsem na dodržování tréninkových dávek přísný a Iveta neprotestuje. Dře sama i mimo tréninkové hodiny. Až nás překvapilo, že úspěch na světové soutěži přišel tak brzy.

Na začátku se rozhodovalo mezi během na lyžích a během na atletické dráze. Oba sporty se navzájem doplňují. Bez speciálního tréninku vyhrála vloni na atletickém přeboru starších dorostenek běh na 3 km.

Jak známo, z důvodů nedostatku sněhu se juniorské mistrovství světa muselo přeložit z konce ledna na konec března. V lednu jsme absolvovali speciální trénink ve Vysokých Tatrách. Lyžovat se dalo, ale podmínky přece jen nebyly na požadované úrovni. Pak probíhaly domácí soutěže. Posledních čtrnáct dnů byla speciální příprava, při které se doladzovala forma.

Osobně si myslím, že kdyby se mistrovství konala v původně plánovaném termínu, že by medaili získala Bucharová a Iveta by byla někde v první desítce. Posunutí termínu nejlépe vyhovovalo Ivetě. Na začátku sezóny se totiž ještě musela vyrovnávat se zdravotními problémy, v listopadu loňského roku měla tři týdny neohranou nohu v sádře. Domnívali jsme se, že je nemocná achilovka, pak se zjistilo, že se jedná o svalovou záležitost.

Na 13. mistrovství světa v Les Saisies jsme odjížděli s tím, že by se naše štafeta mohla umístit do 5. místa (nakonec štafeta juniorek, včetně Zelingerové, 4.) a že bychom mohli dosáhnout dvou umístění do 6. místa v soutěžích jednotlivkyň (nakonec dvakrát 2. místo, Zelingerová a Míhoková).

V době klasické pětky, kdy běžela Iveta, jsem byl na trati a měřil jí mezičasy. Iveta jela se startovním číslem 16, pole závodnic bylo padesátičlenné. Z cíle jsem dostával hlášení o konečných časech závodnic. Jen jeden naznačoval, že bude lepší než čas, kterého měla dosáhnout Iveta. Nakonec to tak opravdu bylo. Po skončení jsme oba měli v očích slzy, tvrdá práce nebyla zbytečná.

Iveta může ještě dva roky závodit v juniorské kategorii. Rok od roku se však úroveň mistrovství světa, i juniorského, rapidně mění, a tak si myslím, že by bylo velkým úspěchem, kdyby se nám podařilo medaili zopakovat. A to nehovořím o přechodu do seniorské kategorie, kde je výkonnostní odstup od juniorek daleko výraznější.

Koníčky Iveta žádné nemá, v čase mimo školu se celé věnuje lyžování. Vlastně přece jenom jeden koníček má: sbírá citáty slavných lidí. Už jich má ve svém notesu zaznamenáno přes pět set.

Dodejme, že se vyučila v Tesle, nyní studuje dálkově průmyslovku (elektro) a je jí 18 let (21. 6. 1972 Česká Třebová).

-MS-

ČO NOVÉHO VO FIS?

37. kongres medzinárodnej lyžiarskej federácie FIS sa konal v dňoch 20.—27. mája 1990 v švajčiarskom módnom stredisku, tzv. „švajčiarskej riviére“, v Montreux. Posledný raz som sa zúčastnil kongresu FIS vo funkcii člena predsedníctva FIS, keď náš zväz lyžiarov vykonal výmenu na tomto poste a miesto mňa, z vekových dôvodov, nominoval terajšieho predsedu Československého zväzu lyžiarov, o pätnásť rokov mladšieho MUDr. Milana Jiráska, ktorý pri značne napätom tajnom hlasovaní bol zvolený ako nový čs. zástupca v predsedníctve FIS.

V mojej informácii sa zameriam prevažne na „športovo-politické“ problémy, pretože naši delegáti sa snáď po prvý raz v plnom počte zúčastnili zasadnutí komisii a subkomisii, v ktorých sú členmi, a to je veľmi dobré. Predpokladám, že každý z nich, zo svojej oblasti, zašle svoj príspevok do Lyžařství.

Nové sídlo: Slávnostnému otvoreniu kongresu predchádzala milá slávnosť, otvorenie novovybudovaného pekného sídla FIS na brehu Thunerského jazera v Oberhofene. Táto moderná budova postavená za rok a 8 mesiacov v hodnote 13 miliónov švajčiarskych frankov, bola otvorená za prítomnosti ministra švajčiarskej spolkovej vlády, známeho lyžiarskeho pracovníka Adolfa Ogiho, a prezidenta MOV Juana Samarancha v stredu dňa 23. mája 1990. Obaja potom prehovorili aj na kongrese FIS v piatok, resp. sobotu, dňa 25. a 26. mája.

Kongres schválil konečný návrh prvého disciplinárneho poriadku FIS vrátane ustavenia rozhodcového súdu FIS. Tento už bude mať aj prvú úlohu, a to riešiť odvolanie USA a Francúzska proti diskvalifikácii ich funkcionárov v súvislosti s dopíngom.

Schválené boli tiež smernice pre udeľovanie čestných titulov FIS a smernice pre nadáciu Marca Hodlera, z ktorej sa budú podporovať mladí lyžiari, alebo lyžiari, ktorých postihnu zranenie s trvalými následkami.

Život prináša žiaľ stále viacej a viacej komercializácie do športu a aj lyžovanie je čím ďalej tým viacej odvislé od sponzorov. Preto boli upravené pravidlá týkajúce sa reklamy.

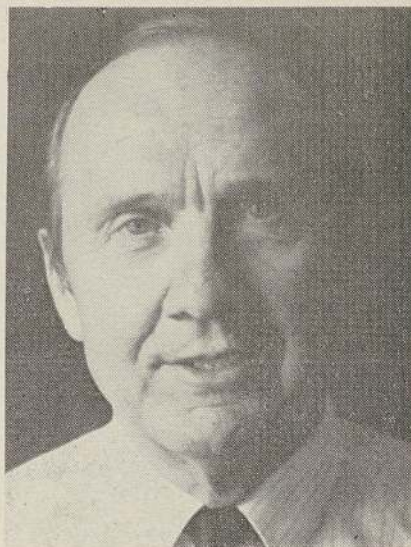
Veková hranica u juniorov boia znížená na 18 rokov len u skokanov, u ostatných disciplín zostáva nezmenená.

Zavádzajú sa kontinentálne poháry v pretekoch združených (Európsky pohár) ako predohra I. a II. ligy, ktorej zavedenie postupne treba očakávať. Zavádza sa aj Svetový pohár v letoch na lyžiach.

O prípravách na majstrovstvá sveta juniorov v zjazdových disciplínach, ktoré sa majú konať v roku 1991 v Gudauri [ZSSR] niet informácií, a preto je predsedníctvo FIS rozhodnuté vyslať v októbri 1990 na miesto inšpekčnú skupinu FIS. Mimochodom, ako oficiálny predstaviteľ FIS na týchto pretekoch som určený ja.

Referovalo sa o uskutočnených, ale hlavne pripravovaných majstrovstvách sveta, zimných olympijských hrách, majstrovstvách sveta juniorov. Problémy sú v Albertville s vysokými cenami za ubytovanie a stravovanie. Lillehammer má vyriešené finančné krytie ZOH a definitívne schválená je aj výstavba osobitnej zjazdovky, ktorá nemusí byť po ZOH zalesnená.

Finančne je na tom FIS dobre. Okrem už spomínanej výstavby, ktorá mimochodom až na 1 000 000 švaj-

Jak je z výše uvedeného článku patrné, JAN MRÁZ, který se 28. června dožil 68 let, končí ve funkci člena předsednictva mezinárodní lyžařské federace FIS. V tomto nejvyšším lyžařském orgánu nás zastupoval od roku 1969, tedy plných 21 let. Za naši lyžařskou veřejnost mu tímto vyjadřujeme poděkování za práci, kterou na mezinárodním poli udělal ve prospěch našeho a světového lyžování. A pokud jde o náš časopis, zvláštní poděkování zasluhuje za jeho zpravodajství. Díky Janu Mrázovi se naši lyžařské veřejnosti dostávalo z první ruky „čo nového vo FIS“. Jak je však z výše uvedeného článku zřejmé, Mrázovi práce pro FIS tak úplně nekončí. Je čestným členem FIS a jako takový bude pověřován konkrétními úkoly a bude se účastnit významných jednání. Z jeho další činnosti pro lyžování očekáváme — samozřejmě — i nadále jeho pohotovost a fundované zpravodajství. -red-

1 OTÁZKA ODPOVĚD

Odpovídá
MUDr. MILAN JIRÁSEK,
předseda Čs. svazu lyžařů
a člen předsednictva FIS

Jak hodnotíte „úspěch“
Harrachova jako kandidá-
ta na pořádání MS 1995

**v klasických disciplínach.
(Harrachov skončil posledný se ziskem pouhých 6 hlasů.)**

Hlasování v Montreux bylo jenom odrazem současné situace v mezinárodním sportu. Už nemůžeme jenom spoléhat na své spojence z někdejších socialistických zemí. Nyní rozhoduje ekonomická síla a tvrdá konkurence. Přesto umístění Harrachova nehodnotím nijak tragicky. V Harrachově se totiž bude pořádát mistrovství světa v letech na lyžích [1992] a mistrovství světa juniorů [1993], což budou příležitosti, kdy můžeme před světem ukázat, jak zdatní jsme pořadatelé. Příští kongres FIS se koná roku 1992 v Budapešti a bude se na něm hlasovat o MS 1997. Do té doby budeme mít dost času, abychom všestranně posoudili

celou záležitost kolem harrachovské kandidatury, hlavně pokud jde o seskupení finančních zdrojů. Finanční náklady na pořádání mistrovství světa rozhodně nemohou jít na úkor činnosti svazu. Takže v Budapešti buď a nebo. Další kongres FIS se koná v Rio de Janeiro, a to už je pro nás moc daleko.

čiariských frankov je splatená bez potreby požiadať o úver, má FIS finančnú rezervu cca 3 milióny frankov. Vzhľadom na dobrú finančnú situáciu sa uvažuje so zvýšením ročnej pomoci FIS národným lyžiarskym zväzom ročne z doterajšieho 1 miliónu frankov na 1,3–1,5 miliónu frankov. Znižuje sa kalendárny poplatok za konanie zjazdu EP na 50 frankov.

Za nových pridružených členov FIS boli prijaté Bahamy a Uruguay.

Hlasovanie: Samozrejme najväčšej pozornosti sa tešili hlasovania o miestach usporiadateľov majstrovstiev sveta pre rok 1995, voľby miesta kongresu v roku 1994 a voľby členov predsedníctva FIS. V roku 1992, ako je známe, sa 38. kongres FIS bude konať v Budapešti.

Majstrovstvá sveta v klasických disciplínach pre rok 1995 usporiada Thunder Bay (Kanada) a zjazdové Sierra Nevada (Španielsko). Pre zaujímavosť uvádzam výsledky hlasovania:

Klasické: I. kolo: Thunder Bay (Kanada) 40 hlasov, Ramsau (Rakúsko) 30, Trondheim (Nórsko) 22, Harrachov (ČSFR) 6. II. kolo: Thunder Bay 55, Ramsau 36, Trondheim 7.

Zjazdové: I. kolo: Sierra Nevada (Španielsko) 34, Ga-Pa (SRN) 19, Val Gardena (Taliansko) 18, Laax (Švajčiarsko) 11, Borovec (Bulharsko) 5. II. kolo: Sierra Nevada 47, Val Gardena 43, Ga-Pa 14, Mont Blanc 7, Laax 7. Pri hlasovaní o tom, kto pôjde do ďalšieho kola, dostali Laax 59, Mont Blanc 40. III. kolo: Sierra Nevada 56, Val Gardena 44, Ga-Pa 10, Laax 9.

O usporiadanie kongresu FIS v roku 1994 sa uchádzali pôvodne: Rio de Janeiro - Brazília, Christchurch - Nový Zéland, Honolulu - USA, Monte Carlo - Monako (toto však pred hlasovaním svoju kandidátku stiahlo). Kongres usporiada Rio de Janeiro. Výsledok hlasovania: I. kolo: Rio de Janeiro 41, Christchurch 38, Honolulu 21. II. kolo: Rio de Janeiro 58, Christchurch 40.

MUDr. Jirásek: Hlasovanie o nových 12 členoch predsedníctva FIS, ako som už vyššie uviedol, bolo značne „napínavé“. Na dve zvolené miesta po J. Mrázovi (ČSFR) a nebohom Alfonso de Bourbon (Španielsko), kandidovali 4 kandidáti. Už na predošlých kongresoch kandidujúci Lord Congleton (Veľká Británia) a Kurt Lance (Austrália) a ďalej Milan Jirásek (ČSFR) a Fernandez-Ochoa (Španielsko).

V snahe dostať do predsedníctva FIS zástupcu svojho, Veľká Británia predložila návrh na zvýšenie počtu členov predsedníctva FIS z 12 na 14. Návrh neschválilo ani predsedníctvo FIS a ani kongres FIS.

Tajným hlasovaním boli zvolení predseda Čs. zväzu lyžiarov MUDr. Milan Jirásek a olympijský víťaz Francisco Fernandez-Ochoa. Po prvý raz však neboli zverejnené počty hlasov, ktoré jednotliví zvolení obdržali. Už predtým však bol akklamáciou zvolený za prezidenta FIS Marc Hodler a nemeniaci sa 4 viceprezidenti, tiež bez hlasovania.

JÁN MRÁZ
čestný člen FIS

Walliserová končí!

Svetové lyžovanie zase prichádza o jednu ze svých legend. Švýčarka Maria Walliserová končí se závodní činností! Její bilance je úctyhodná: 25 vítězství ve Světovém poháru, trojnásobné vítězství na mistrovství světa, stříbro na ZOH 84 a dvakrát bronz na ZOH 88.

Narodila se 27. května 1963 v Mosnangu. Hovoří plynule německy, anglicky, francouzsky a italsky. Má ráda italskou kuchyni, jejím oblíbeným nápojem je šampaňské. Z květin má nejraději bílé růže, ze zvířat psy a kočky.

Je škoda, že již nikdy nepřipne závodní sjezdovky ke svým botám. Již nebude poskytovat mnohojazyčné rozhovory novinářům, jak bylo obvyklé na tiskovkách po jejich vítězných závodech. Sedmadvacetiletá „Walli“ opustila světový lyžařský cirkus. Bude nám chybět, řekla o ní dlouholetá soupeřka Michela Figiniová. Jejím odchodem Světový pohár hodně ztrácí a bude dlouho trvat, než se mezera po ní opět zacelí.

Zdá se, že zlaté časy švýcarského ženského lyžování patří minulosti. Sama Walliserová tvrdí: Příští roky patří Rakušankám. Nás čeká hodně práce, než mladé závodnice udělají díru do světa. Snad jim v tom budu i já nápomocná.

Jak si švýcarská hvězda představuje svoji další budoucnost? Možná, že by bylo nejnásnadnější zůstat u sportu a starat se třeba o materiálové zabezpečení družstva. Chtěla bych však, abych se ve svém zaměstnání prosazovala prací, nikoli jenom jménem.

Jako další možnost se nabízí práce v reklamě a ve sdělovacích prostředcích. Padlo jméno Fritz Kaiser Gruppe, což je agentura, která spolupracuje s Markem Girardellim, Gerhardem Bergerem či Jakobem Hlaskem. Chtěla bych však být činná jako samostatná pracovnice, nikoli jako nějaká reklamní myš.

Deset let ji všichni obdivovali, deset let byla ve středu zájmu. Najednou je sama a sama se musí rozhodovat, jak dál. Tvrdí však, že léta ve Světovém poháru ji naučila, jak „rozvíjet své vlastní já“.

Tak úplně sama však není. Se svým přítelem Guidem Anesinim, bankovním znalcem, vedla již v době své aktivní závodní činnosti tzv. fit-centrum. A to na každý pád povede dál. Fit-centrum je vlastně způsob sociální pomoci lidem, kteří jinak nespportují.

Na místo nejvyšší však Maria Walliserová klade svůj osobní život, který je úzce spojen právě s jejím přítelem. Můj vztah k němu je určen jakýmsi zvláštním magnetismem. Dělá ze mne ženu, kterou bych chtěla být. Je to láska.

-ERB-

Dočel jsem, lépe řečeno netrpělivě jsem prolétl nedávno vylou Zlatou knihu lyžování. Moje pocity jsou zvláštní. Od radosti, že něco tak krásného bylo napsáno, až k lítosti, že — ač původně přivzán — jsem se nemohl pro nemoc podílet na spolupráci. Po přečtení knihy mě naplňuje pocit hrlosti, že jsem také lyžař a že jeho hrdinové jsou mi blízcí.

Nad Zlatou knihou lyžování

Dávná historie dvou prkýnek v bílé stopě je příkladem vítězství člověka a jeho nezdolné vůle, nezkrotné zvědavosti, obrovské pracovitosti a neuvěřitelné schopnosti rozvíjet svůj talent. Lyžování je prostě součástí vývoje člověka a společnosti. V tom jsou jeho pravé a nezastupitelné hodnoty.

Zlatá kniha lyžování přesahuje vše, co bylo dosud o lyžování u nás napsáno. Přitom nejde pouze o shrnutí nebo dosud nepublikovaných faktů. Kniha je výsledkem studia původních materiálů, což bylo umožněno díky autorovým jazykovým znalostem, i plní a snaze využít pobytu v zahraničí k návštěvě muzeí a knihoven. Dokladem toho je např. fotografie na str. 33, kde se můžeme setkat s autorem ve Švédsku, jak stojí před runovým kamenem s obrazem lyžaře.

Ještě více si cením skutečnosti, že nejde o archivní, faktografické zpracování, ale že autor využil svých bohatých odborných a historických znalostí a podařilo se mu dosáhnout potřebného nadhledu, odborného zhodnocení faktů a událostí. Mohl tak dospět ke srozumitelnému podání vztahů a souvislostí. Ty pak spolu s množstvím oživujících příhod a podrobností umožňují čtenáři skutečně vzrušující exkurze do historie lyžařství.

Kniha je psána poutavým, srozumitelným a přitom krásným jazykem. Lyžování, jeho historie a vývoj, slavné postavy a události, vítězství i porážky, výkony a rekordy zde nejsou zobrazovány jen „jako“ sport, ale jako součást života, sám život. — K pozitivům patří slušný papír a dobré černobílé reprodukce.

Obsah je rozdělen podle historických údobí na šest kapitol: I. Nejstarší doba — 1860; II. 1860—1918; III. 1918—1945; IV. 1945—1963; V. 1964—1975; VI. 1976—1986. To znamená, že veškeré materiály končí rokem 1986, kdy začala vlastní práce na vydání knihy. Cennou součástí je dokumentární část, která obsahuje seznam mistrů a mistryň republiky, výsledky z MS a ZOH, čelní funkcionáře FIS a Československého svazu lyžařů, výsledky soutěží o Světové poháry a další. Jmenný rejstřík obsahuje téměř 1800 jmen, která jsou obsažena v textu (bez dokumentační části). To umožňuje čtenáři velmi rychlou orientaci. Tím jsou zároveň dány předpoklady pro odborná studia.

Rád bych upozornil na některá významná období v historii lyžování, s cílem vám knihu přiblížit, vzbudit vaši pozornost a doporučit ji.

Lyžování patří mezi sportovní odvětví, která vznikla z životních potřeb člověka v boji o zlepšování životních podmínek, tedy i v boji o přežití. Postupně se stalo radostí, zábavou a potěšením. Nenechte si ujít líčení prvního rozvodu z lásky k lyžování — mezi bohyní lyžařů Skadi a bohem světa a tepla Njordenem. Uvědomili jste si, že proslavený Vasův běh i norský Birkebeiner (stejně tak atletický maratón) mají původ v historicky významných událostech souvisejících s bojem za svobodu?

Zlatá kniha byla koncipována a původně měla vyjít ke 100 letům organizovaného lyžování v Čechách. Části, věnované tomuto období, patří k nejzajímavějším. Dnes začíná být opět aktuální Bucharovo „Vzhůru do Krkonoš“ (Časopis 1888). Dalo by se připojit i přání Aleše-Lyžce „Nechť tato knížka je pobídkou k dalšímu pokroku a rozkvětu lyžby a zimní turistiky“ (Obrazy zimní horské krásy).

Podobně jako u nás stalo se lyžování prostředkem uvědomění si národní identity i u Norů a dalších národů. Autor uvádí Nansenův hold lyžařství po slavné cestě napříč Grónskem, která znamenala ohromnou propagaci lyžování: „Zaslouhuje-li některé sportovní odvětví název sportů, pak je to lyžování.“ Rozvoj alpského lyžování na přelomu století zahájil další vítěznou cestu tohoto sportu ve světě. Začínají se zakládat kluby, organizace a vzniká závodní lyžování.

Mezníkem ve vývoji bylo zařazení zimních sportů do olympijských her. Týden zimních sportů v Chamonix 1924 znamenal nejen novou etapu závodního lyžování, ale počátek sblížení názorů Středoevropanů a Severanů, které později vedlo k založení Mezinárodní lyžařské federace. Rok 1924 je pokládán za zrození závodního sjezdového lyžování. Založení závodu Arlberg - Kandahar pak znamenalo průlom do dosavadních zvyklostí: soutěž byla otevřena všem, nejen studentům, ale i vesnické a dělnické mládeži.

O morálních kvalitách sudího vypovídá historika ze závodu ve sjezdu při FIS závodech 1931 v Mürrenu. Traf vedla přes silnici, v okamžiku průjezdu závodnice Mackinnové projížděl pohřební průvod. Zastavila, počkala

Zlatá kniha lyžování

Z dějin československého a světového lyžařství
Otto Kulhánek (spolupráce Ján Mráz a Jaroslav Trousil)
Vydala Olympia, Praha 1989.
První vydání, 597 stran, 211 černobílých reprodukcí a barevná obálka. Náklad 20 000 výtisků. Cena 48 Kčs.

a po průjezdu cílem jí rozhodčí odečetl zdržení. Zvítězila.

Závod na lyžích je nejen souborem závodníků s nástrahami tratě, rovnováhou, počasím, ale i se sněhem. Někdy (nyní stále častěji) je ho málo, někdy zase moc. Lyžařský maratón v Lake Placid 1932 se běžel střídavě po sněhu a po kamení, obcházely se překážky, lyže se musely častokrát odepínat a nést na ramenou.

Přilíš mnoho sněhu a vichřice byly naopak při MS na Štrbském Plese 1935. Všechny soutěže byly ohroženy, ve skoku i ve skoku do závodu sruženého bylo mnoho pádů. Běh na 50 km musel být odložen na další den. Zvítězilo však nadšení pořadatelů a sportovců.

Olympijské hry 1936 v Ga-Pa byly zneužity k propagaci fašismu. Poprvé závodily i ženy, ve sjezdové kombinaci. V běžeckých disciplínách dostaly ženy možnost až na ZOH 1952 v Oslu.

2. světová válka. Zatímco ve starém Recku v období olympiády utichaly zbraně, nyní utichl olympijský ruch. Olympijská myšlenka však prokázala i po nejstrašnější válce v dějinách lidsva svoji přitažlivost. ZOH 1948 ve Sv. Mořící skončily velkým úspěchem.

Směr, jakým se bude lyžování vyvíjet ukázaly ZOH 1952 v Oslu. Hry byly organizovány ve velkém měště. MS 1954 ve Falunu — poprvé se zúčastnili sovětsí sportovci. Kuzin se stal dvojnásobným mistrem světa. Sověti přinesli nové prvky — celoroční přípravu a metodiku tréninku.

Olympijské hry v Cortině d'Ampezo 1956 přinesly aerodynamické pojetí skoku na lyžích — zvítězila moderní technika Finů. Ve sjezdových disciplínách se prosadil famózní Toni Sailer. Rád bych připomenul sjezdový postoj „position de l'oeuf“ Vuarmeta na ZOH 1960 ve Squaw Valley. To jsou prahy a skoky ve vývoji, pojetí, technice, materiální základně.

Ze ZOH 1964 v Innsbrucku bych chtěl připomenout, že zatímco v Cortině a Squaw Valley proběhly závody téměř bez diváků, zde bylo skoro milión účastníků. Závodům nepřálo počasí, běžecké tratě byly pouhým chodníčkem a sjezdová trať jen jako úzký koberec. Přesto hry skončily úspěchem pořadatelů, sportovců a hlavně lyžování.

Na MS 1966 v Portillu byly nejúžasnější dvě skutečnosti — jednak propagace lyžování na jižní polokouli, jednak skutečnost, že francouzské družstvo mužů a žen získalo dvě třetiny medailí, 16 ze 24. Zde byl založen Světový pohár ve sjezdových disciplínách. U zrodu stál Serge Lang. SP se stal neodmyslitelnou součástí mezinárodní lyžařské sezóny a přinesl sjezdovému lyžování obrovskou popularitu.

Z MS 1970 na Štrbském Plese připomínám množství diváků a mistra světa Ladislava Rygla. Prezident FIS Hodler v závěrečném projevu prohlásil: „Největším vítězem byl lid této krásné země.“

Sapporo 1972 — nelze vynechat poznámku o Kulakovové a Šikolové, i o Fortunovi. Na MS 1974 ve Falunu bylo rovněž málo sněhu, poprvé se objevily a prosadily lyže z umělé hmoty a naši sportovci byli velmi úspěšní, získali 4 medaile a 24 body.

Ve francouzském sjezdovém lyžování došlo k „palácové revoluci“ a vyloučení nejlepších sjezdařů. Důsledky tohoto nepochopitelného opatření nebyly dodnes zaceleny.

Jednou z atraktivních disciplín jsou lety na lyžích. Československo má mistra světa Kodejšku z roku 1975, držitel rekordních délek letů byli Motejlek, Raška a Ploc. VII. MS 1983 v Harrachově mělo i při deštivém počasí mimořádný úspěch. Vynikající skokan Steiner se nebál skočit, ale bál se přílišných délek, které nebylo možno ustát. Skákal proto často i z nižších nájezdů. Šel za úspěchy, ne však cestou nadměrného rizika.

Olympijské hry 1976 byly zorganizovány za pouhé tři roky. Rakušané se řídili heslem „jednoduché, ale perfektní hry“. Vyvrcholením byly soutěže ve skocích, předznamenané psychologickou „válkou“ o propustnosti skokanských kombinéz. Vada materiálu poškodila běžce Běljajeva, který poprvé startoval se špičkovým kompletem bot a vázání Adidas. Jinak to byly hry Rosi Mittermaierové.

MS 1978 v Lahti mělo ohromnou diváckou kulisu a nový, velice účelně řešený stadion. Překvapením bylo vítězství Josefa Luszczeka na 15 km, ženy poprvé běžely mistrovských 20 km.

MS v alpských disciplínách se konalo v Ga-Pa po 42 letech. To také

bylo důsledkem utrpení způsobeného německým fašismem. Rekordní byla účast diváků a počet televizních přenosů.

Zimní olympijské hry 1980 v Lake Placid probíhaly v napjaté mezinárodní situaci, na zasedání MOV přinesl ministr zahraničních věcí USA Vance projev proti sovětskému zásahu v Afghánistánu a vyzval k bojkotu olympijských her v Moskvě. Nedostatek sněhu donutil organizátory pokrýt umělým sněhem většinu sportovišť. Naznačili, jak lze do jisté míry zbavit lyžování závislosti na sněhových a povětrnostních podmínkách.

Překrásné je vyprávění o ženách na lyžích. Od názorů, že lyžování je sport pro ženy nevhodný, nepřirozený, výstřední a hlavně neslušný, přes líčení obtíží s oblečením. Ženy se v lyžování přesto prosadily, bez nich si tento sport neumíme představit.

MS 1982 v Oslu: Národní hrdinkou se stala Berit Aunliová, trojnásobná mistryně světa! Nezapomenutelný zůstává soubor mužských štafet, tzv. mrtvý závod mezi posledními běžci norské a sovětské štafety v boji o 1. místo, Finskem a NDR (o 3. místo).

Ve Schladmingu Stenmark dokázal nemožné, zvítězil třikrát za sebou na MS a ZOH ve stejné disciplíně!

ZOH 1984 v Sarajevu přinesly velkoryse řešené lyžařské středisko, měly

v dosavadní historii největší účast zemí a sportovců. Pro nás skončily velice úspěšně. Trvalou součástí naší sportovní historie se stal okamžik, kdy Květa Jeriová projela cílem štafetového běhu na 2. místě před Finkou Hämäläinenovou, a bronz Olgy Charvátové ve sjezdu.

MS 1985 se především lišilo termínem uspořádání. Tato změna periodizace znamenala především mimořádné zatížení sportovců a trenérů. V klasických soutěžích pak došlo ještě k prosazení volné techniky běhu — bruslení. Novou renesancí prožíval závod sdružený.

Tolik jen letmo k nejdůležitějším zastávkám v Kulhánekově Zlaté knize.

Co říci na závěr? Autorovi se podařilo neobyčejně široký a hluboký záběr na světové a československé lyžování. Přiblížil sportovní odvětví, které se nesmírně dynamicky rozvíjí a které doslova vtrhlo do života miliónů jako celoživotní pohybová aktivita, zábava a láska. Sport, který otevřel nový svět zimních her a radováněk a dal vzniknout novým výrobním odvětvím, uvedl do pohybu investiční prostředky a stal se nástrojem sblížení lidí a národů.

Ještě jednu poznámku je však třeba uvést:

Zlatá kniha lyžování vychází v době, kdy jsme se osvobodili od politického a ideologického útlatku předchozího režimu. Samozřejmě, tak náročná kniha se nepřipravovala ze dne na den. Její psaní, redigování a tisk se počítaly na roky, a tudíž, dalo se ještě za minulého režimu. Ten se ovšem na knize nezbytně podepsal, byť naprosto nepodstatně. (Ale taková byla prostě „nakladatelská politika“.) Naštěstí čtenář snadno pozná, které řádky „vpsíval“ tehdejší režim. To ovšem nic nemění na odborné kvalitě a vědeckém vkladu, který do práce dali autor dr. Otto Kulhánek a jeho spolupracovníci.

PhDr. JAROSLAV POTMĚŠIL

□□□□□□□□

Vážený pane doktore,
milý Otíku!

Díky Tvému nezměrnému fandovství, oddanosti bílému sportu, pilí, systematickosti, vytrvalosti a vysoké odbornosti, schopnosti zacházet s fakty i detaily vzniklo dílo, které je nejen vrcholem toho, co bylo o lyžování kdy napsáno, ale i dílo, které chápu jako vyvrcholení Tvé velice bohaté činnosti v lyžování. Je Tvým celoživotním vyznáním a zralým odkazem. Celé příští generace budou z Tvé knihy vycházet, v ní se učit a jistě se najdou i takoví, kteří se pokusí navázat.

Tvůj vděčný

Jaroslav Potměšil
Jaroslav Potměšil

JUDr. OTTO KULHÁNEK, se narodil 30. 12. 1908. Je dlouholetým lyžařským funkcionářem, věnoval se zejména úseku rozhodčích, mezinárodním vztahům a publikační činnosti v lyžování. Je zasloužilým rozhodčím, nositelem medailí J. F. Chaloupeckého a dr. M. Tyrše a dalších vyznamenání. Kromě toho všeho je milým člověkem, výborným společníkem a velmi užitečným spolupracovníkem. K tomu ho předurčují jeho vlastnosti — skromnost, píle, houževnatost, systematickost, tolik vzácná schopnost pracovat s fakty a umět se na problémy dívat s patřičným nadhledem. Malá encyklopedie lyžování (koedice Olympia Praha a Šport Bratislava 1987) a Zlatá kniha lyžování (Olympia 1989) jsou stěžejními pracemi v historii a teorii lyžařského sportu.

Vosky Swix Cera System

V uplynulém období byla v našem odborném lyžařském tisku (časopis Lyžařství, Metodické dopisy) prezentována řada příspěvků, které přispěly k prohloubení znalostí o moderním způsobu mazání běžecých i sjezdových lyží. Většina těchto materiálů vycházela z podkladů norské firmy Swix, která si díky své politice stálého vývoje a uplatňování zkušeností ze závodního lyžování udržuje trvale jednu z vedoucích pozic mezi výrobci lyžařských vosků.

Výsledkem dlouhodobého vývoje a zkušeností je nová koncepce skluzových vosků pro všechny druhy lyžování, která je označována jako Swix Cera System. Firma Swix přišla na trh s uvedeným systémem v sezóně 1988—89 a některé z vosků této řady se objevily už na našem trhu. Naše lyžařská veřejnost neměla zatím možnost získat ucelené informace o způsobu použití těchto vosků, tento příspěvek by měl tedy tuto mezeru zaplnit.

Swix Cera System představuje zjednodušenou a zároveň zlepšenou koncepci skluzových vosků, určenou pro běžecké i sjezdové lyžování. Tento systém představuje novou filozofii v mazání lyží, vosky jsou vyráběny s použitím velmi vyvinutých surovin a na podkladě nových receptur.

Na rozdíl od dřívějšího dělení skluzových vosků dochází u Cera Systemu k podstatnému zjednodušení a sjednocení koncepce použití pro běžecké i sjezdové lyžování. Pro běžecké lyžování se používají tři základní glidery, které mají velmi širokou oblast použití a umožňují optimální mazání pro většinu druhů sněhu a podmínek. Totéž platí i pro tři základní sjezdové vosky. Základní vosky pro oba druhy lyžování jsou zejména pro závodní podmínky doplněny třemi tzv. additive vosky, které jsou vhodné pro běh i sjíždění. Kompletní sadu vosků Cera System doplňují ještě dva speciální vosky pro aplikace v závodním lyžování — Speed granulate a Cera F.

Metodika ovlivňující volbu vosku

Při teplotách pod bodem mrazu:

- teplota sněhu (vzduchu)
- struktura sněhu
- vlhkost vzduchu
- rychlost jízdy

Při teplotách nad bodem mrazu:

- struktura sněhu
- vlhkost sněhu (objem volné vody ve sněhu)
- rychlost jízdy

Poměrně málo je respektován mezi lyžaři známý faktor vlhkosti vzduchu, který má značný vliv na volbu vosku: — nízká vlhkost — 50 % a méně: volit vosk pro teplotu o 2—4 °C nižší
— normální vlhkost 50—80 %: volit vosk podle tabulek
— vysoká vlhkost 80—100 %: volit vosk pro teplotu o 2—4 °C vyšší

Úprava skluznice lyží

V současné době používají výrobci lyží jako materiál pro výrobu skluznice vysokomolekulární polyetylen. Způsob ošetřování polyetylenových skluznic a jejich údržba je samostatnou a velmi důležitou částí přípravy lyží. Moderní zásady této činnosti byly v řadě článků našeho odborného lyžařského tisku již uvedeny a proto je zde uvedeno jen několik hlavních bodů.

- Plocha skluznice musí být úplně rovná — brousit lze buď strojově nebo ručně.
- skluznice dobře očistit smývačem vosků, nebo zažehlením čistícího vosku a jeho stáhnutím ještě za tepla (zejména u karbonových skluznic).

- Strukturovat skluznici (brusným papírem, nebo drážkovačem) pro dané podmínky, vyčistit smývačem a Fibertextem.

- Zažehlit zvolený vosk a po vychladnutí stáhnout plastikovou stěrkou a vykartáčovat.

Specifickou součástí přípravy sjezdových lyží je úprava (broušení) hran. Také tato pasáž již byla popisována a proto zdůrazňujeme jen hlavní body.

- Lyže je nutno upravovat jako „pravou“ a „levou“.
- Hrany musí být v konečné fázi úpravy co nejdokonalěji vyleštěny (skelným papírem o hrubosti 320).
- U špičky a paty lyže srazit lehce ostří hran kvůli zlepšení točivosti.
- Hrany možno o 1—2 ° odklonit a podbrousit od plochy skluznice (zlepšení točivosti a držení na hranách).

Swix Cera System

(pro sjezdové lyžování)

Swix Cera System pro sjezdové lyžování zahrnuje tyto základní vosky s uvedeným rozsahem.

- Vosk (rozsah použití)
S 40 Růžový (+2 až —4 °C)
S 30 Červený (—4 až —10)
S 20 Modrý (—10 až —14)

Vosky mohou být míchány podle potřeby v poměru 1:1. Kromě základních vosků jsou v Cera Systemu ještě tzv. additive (doplňkové) vosky, které jsou určeny pro použití za zvláštních podmínek.

Vosk (rozsah)

- C 45 Sylicon (0 °C a více)
C 35 Graphit (+2 až —10)
C 25 Extreme Cold (—14 a méně)

Použití additive vosků

C 45 SILICON

Používá se u sněhů, které obsahují volnou vodu popř. při dešti nebo kašovitém sněhu. Míchá se 1:1 s voskem S 40 (růžový) nebo při vyšších teplotách samostatně, pokud sněh je čistý. Vosk C 45 Silicon je vhodný rovněž jako vosk pro základní penetraci, konzervační a čistící vosk.

C 35 GRAPHIT

Používá se v poměru 1:1 s voskem S 40 (růžový) nebo S 30 (červený) při nízké vlhkosti vzduchu (pod 50 %). Rovněž se používá jako příměs při špinavém sněhu (zlepšení skluzových vlastností využitím vlastností grafitu — antistatické účinky a odpuzování nečistot). Díky své měklosti je tento vosk také vhodný jako penetrační a konzervační pro grafitové skluznice.

C 25 EXTREME COLD

Samostatně se používá při tuhém sněhu (velmi nízké teploty, suchý a větrem upěchovaný sněh). Může se míchat s červeným nebo modrým voskem při agresivním umělém nebo zledovatěném sněhu (zlepšení odolnosti proti otěru). Řadu vosků Cera Systemu doplňují ještě tzv. speciální vosky.

C 11 SPEED GRANULATE

Je hydrokarbonový vosk ve formě granulí, který obsahuje přísady suchých mazacích látek, které umožňují při nízké dušné vlhkosti zvětšit rozsah použití základních vosků. Tyto přísady jsou důvodem, proč tento druh vosku nelze vyrábět ve formě destiček (táfilí), při vytvrzení se rozpadá na drobné částice — granulě. Optimální použití Speed Granulate je asi +4 až —4 °C (ideální použití je při vlhkém až mokřem sněhu za teplot kolem 0 °C). Při vysoké vlhkosti vzduchu lze použít až do —9 °C. Speed Granulate lze označit jako cenově přístupnější a s ostatními vosky mísitelnou verzi vosku Cera F (jeho receptura je založena na podkladě hydrokarbonu jako u ostatních parafinů). Technologie použití vosku Speed Granulate je následující:

Granule vosku se rovnoměrně rozsypou v tenké vrstvě na ještě teplý zažehlený skluzový vosk a žehličkou se zažehlí tak, aby došlo k smíchání vosků. Pak se skluznice ošetřuje běžným způsobem. Vosk nechat řádně vychladnout, pak stáhnout plastikovou stěrkou a následně vykartáčovat nylonovým kartáčem. Speed Granulate možno také zažehlit do za tepla staženého skluznice, kterou jsme před tím zažehlili vhodným skluzovým voskem. Důležité je zažehlit dostatečné množství prášku.

C 1 CERA F

Je vosková substance, která představuje revoluční změnu proti konvenčním voskům. Swix Cera F je sice čistá vosková substance, ale místo atomů hydrogenu obsahuje ve svých molekulách fluor. Výsledkem náročné a nákladné technologie výroby je forma voskového prášku, který za určitých podmínek a druhích sněhu snižuje radikálně tření a působí odpudivě proti znečištění skluznice. Má také podstatně větší odolnost proti otěru než parafínové vosky. Fluorkarbonové látky obsažené ve vosku Cera F snižují zejména povrchové napětí, které ovlivňuje rozhodujícím způsobem skluzové vlastnosti. Oblast použití je u Cera F totožná jako u Speed Granulate, tzn. +4 až -4 °C s tím, že při vysoké vlhkosti vzduchu je možno jej použít až do -7 až -9 °C. Při vyšších teplotách se výhody Cera F projevují zejména u vlhčího a znečištěného sněhu. Je nutno ale zdůraznit, že Cera F nelze pokládat za univerzální mazací prostředek — má svou vymezenou oblast použití.

Technologie mazání Cera F

1. Skluznici lyží nejprve zažehlit zvoleným skluzovým voskem, nechat vychladnout, stáhnout a vykartáčovat.
2. Nасыpat na skluznici rovnoměrnou (ne příliš tenkou vrstvu) prášku Cera F.
3. Cera F je nutno zažehlovat při teplotě asi 110 °C (100—120 °C). Je třeba pracovat pozorně, abychom neshrnouvali prášek před žehličkou a nepoškodili skluznici přehřátím. Lehkým tlakem na žehličku docílíme napuštění vosku do skluznice. Známkou dosažení bodu tavení Cera F je vytvoření efektu jakéhosi ocasu komety (svítilci, třpytící se hvězdičky krystalů) za žehličkou — tzv. světelná show.
4. Lyže nechat vychladnout asi 20 minut při pokojové teplotě.

5. Přebytečný Cera F se pouze vykartáčuje zíněným kartáčem pod relativně silným tlakem. Cera F se nestahuje stěrkou jako běžné skluzové vosky. Po vykartáčování možno ještě vyleštit Fiberlenem.

Prášek Cera F však s ohledem na svou cenu (asi 200 DM za jedno balení) bude pravděpodobně ještě nějakou dobu dostupný pouze vrcholným závodníkům.

Swix Cera System — Nordic formula (pro běžecké lyžování)

Swix Cera System pro běžecké lyžování zahrnuje tyto základní vosky s dále uvedeným rozsahem použití:

- Vosk (rozsah použití)**
- G 40 Racing glider oranžový (+3 až -3 °C)
  - G 30 Racing glider fialový (-3 až -8)
  - G 20 Racing glider zelený (-8 a méně)

Tyto vosky vycházejí z osvědčených gliderů vyráběných dříve s tím, že fialový glider je nyní o něco tvrdší a použití zeleného glideru je optimální při novém sněhu a teplotách pod -8 °C.

Additive vosky i prášky Speed Granule a Cera F jsou shodné s vosky, které jsou popsány v předchozí části věnované sjezdovému lyžování. Také způsob jejich použití odpovídá uvedenému popisu. Additive Silicon působí účinně proti adhezivnímu tření při mokřím, resp. vlhkém sněhu. Additive Graphit je používán buď jako příměs oranžového glideru, nebo je možno ho tímto additive voskem nahradit — jsou přibližně stejně tvrdé (zejména vhodné je použití u grafitových skluznic nebo znečištěného sněhu a relativně nízké vlhkosti vzduchu). Additive Extreme Cold bývá používán nejčastěji samostatně na tuhých sněžích za velmi nízkých teplot. Lze ho také míchat se zeleným gliderem. Způsob použití práškových vosků odpovídá popisu v části o sjezdovém lyžování. **Ing. PAVEL ALEXANDER**

Novinky pro běžce

LYŽAŘSKÁ BĚŽECKÁ ZÁVODNÍ OBUV BRN - B7 0230

VYRÁBÍ BOTANA SKUTEČ

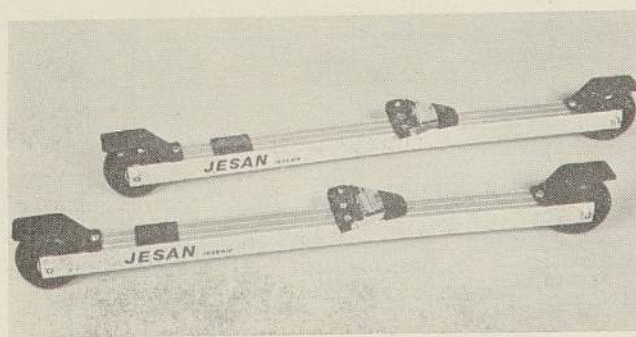
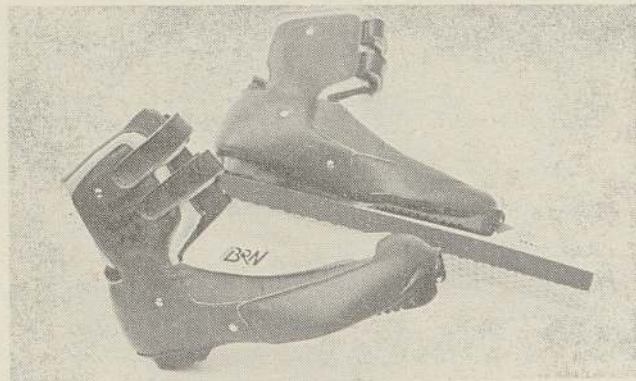
Při konstrukci výrobku se vycházelo z požadavků našich vrcholových závodníků a trenérů a komise výzbroje a výstroje Čs. svazu lyžování. Obuv je opatřena vnitřním ztužením a kloubem, což obojí umožňuje předozadní pohyb, přičemž fixuje pohyb do stran. Ztužení hlezenního kloubu je optimální. Systém BRN, použitý na podešvi a vázání, vznikl v k. p. Botana Skuteč ve spolupráci s DKD Dražice nad Jizerou. Na svršek je použit vodonepropustný materiál Lepor a Anima vyráběný ve VÚK Zlín. Textilní materiál Porotex je taktéž vodonepropustný a vyrábí jej Gumotex Břeclav. Podešev je vystříknuta z materiálu Vestamid, jež se dováží ze SRN. U všech dosavadních typů byla obuv uchycena za zvětšený okraj podešve, u nového systému BRN je v přední části vybrání, prodloužené drážkami. Do něho jsou zalisovány 2 čepy, vázání je zhotoveno obráceně, takže do něj zapadá svými vybráními podešev. Čepy podešve zapadnou pak do odpružených čelistí v můstku podešve. Podešev se při odrazu neláme a nedeformuje, ale otáčí kolem čepů v čelistech. Pata se k lyži vrací pomocí pryžového výměnitelného expanderu. Výrobek, o který se významnou měrou zasloužil konstruktér František Jánoš z Botany, byl na letošních brněnských trzích vyznamenán zlatou medailí. Pro lyžování je však podstatné, že tento výrobek výrazně zkvalitní přípravu volnou technikou zejména u mládeže a výkonnostního sportu, bude cenově dostupný a na trhu se má objevit již tuto zimu.

KOLEČKOVÉ LYŽE SPEED 06

Inovovaný výrobek z dílny mistrů Jesanu Jeseník vychází z nosné hliníkové konstrukce, která byla zkrácena na délku 600 mm, a podstatně užších koleček. Lyže není opatřena brzdou, jež umožňuje jízdu klasickým způsobem. Výrobci se podařilo snížit hmotnost jednoho kusu lyže na 750 g, což sportovci jistě přivítají, neboť váha kolečkových lyží je limitující pro kvalitní letní přípravu lyžařů. Kolečka o šířce 300 mm jsou z polyuretanu, dováženého materiálu firmy Bayer. Tento partner vyrábí tři stupně tvr-

dosti této hmoty a v současnosti testují reprezentanti Benc a Teplý 2. a 3. (nejtvrdší) stupeň tohoto materiálu. Předností je podstatně snížení ojíždění koleček, což není především z ekonomického hlediska zanedbatelné. Speed 06, vystavovaná na letošním veletrhu v Brně, bude letos vyráběna pro střediska vrcholového sportu. V příštím roce obohatí náš trh a bude dostupná ve specializovaných prodejnách Sport. Předpokládaná cena je 800—900 Kčs.

KVĚTOSLAV ŽALČÍK

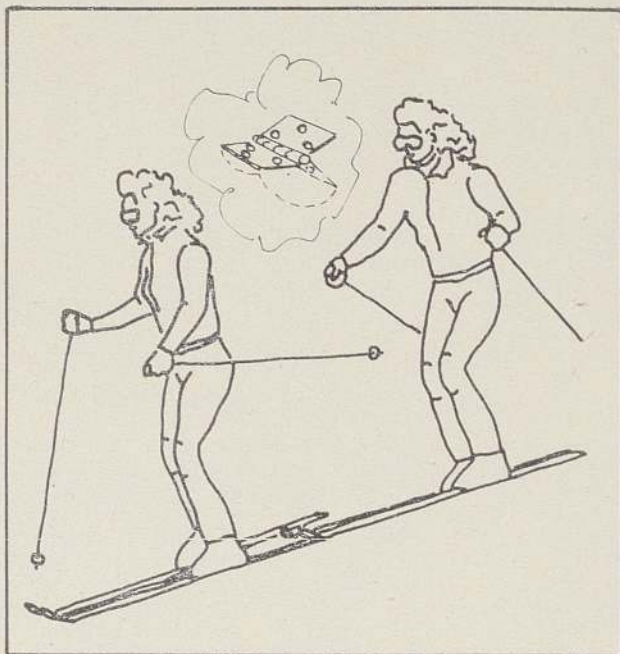

Kouzlo sjíždění

Píše a kreslí Jiří Soukup

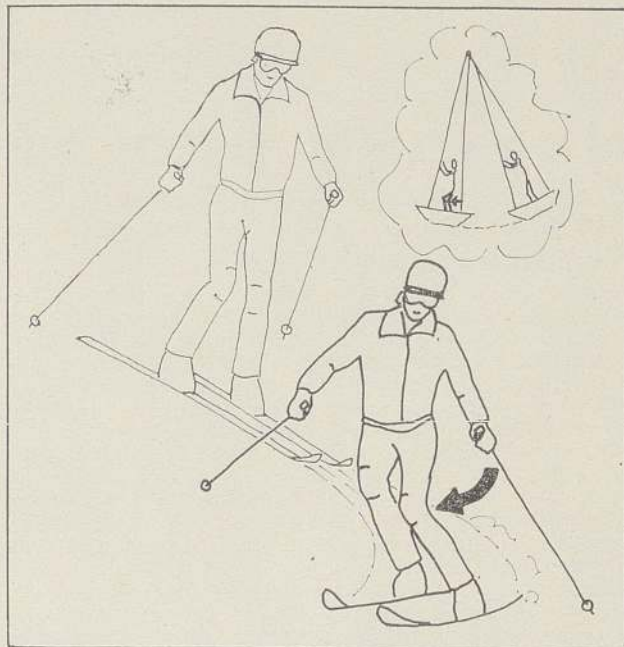

Pant

Na každého působí něco jiného, a tak i jeden cvičitel používá někdy pro různé záky různou obraznou instrukci. Vrátime se proto ještě jednou k pohybu paží při opoře o hůl. Tentokrát použijeme představu „pantu u dveří“.

Drž paže klidně, představ si, že mají omezenou pohyblivost, pouze ruka je spojena s předloktím, pantem. Při výkyvech holí, vpřed pro oporu o hůl a nato vzad, se pohybuje ruka pouze v tomto „pantu“. Pant je umístěn poněkud šikmo, aby se sevřená ruka zvedala s prsty vpřed.

Jestliže budeš na pant myslet, budeš provádět pohyby paží pouze v nezbytném rozsahu a tvůj sled oblouků bude přirozenější a plynulejší.

Houpačka

Houpat se na lodičkové houpačce je pro řadu z nás záležitostí spojenou s mládím, s poutěmi a s jinými podobnými událostmi. I ve své představě stále ještě ovládáme postoj houpačícího se a zhoupnutí, které dodává houpačce potřebnou energii. Toto snížení a následné plynulé zvýšení, které houpačící se provádí, nazýváme při sjíždění oblouky „nástavba tlaku“ a „uvolnění po nástavbě tlaku“. Pomáháme tak provést jistěji a přesněji přechod z jednoho oblouku do druhého.

Začneme se tedy houpat při sjíždění:

Při vedení oblouku se plynule snižuješ, svoji tíhu promítáš do chodidla a vzápětí můžeš ještě posílit zatížení vnější lyže částečným náponem dolní končetiny stranou. Tento pohyb vyústí v uvolnění, v napřimění a v samovolné předsunutí dolních končetin vpřed. Prostě zhoupnutí vyústující do přechodu z jednoho oblouku do druhého, do „střídání oblouků“. Jako při pouti na houpačce. Zkus to a uvidíš, jak se tím zlepší plynulost a dynamičnost jízdy.

VÍTEZ SVĚTOVÉHO POHÁRU, sdruzženář Klaus Sulzenbacher z Rakouska nezahálí ani v létě. Zúčastňuje se závodů „železných mužů“, přesněji, závodů v krátkém triatlonu. Startoval například na prvním mezinárodním triatlonu v Kitzbühelu. Skončil sice až na 35. místě, ale vzhledem k tomu, že není specialista a že se závodů zúčastnilo na 200 borců, je to umístění pozoruhodné. Skalní triatlonisté však říkají shazovačně: „nic moc“.

-ms-

PO PREMIÉRE na Novém Zélandě začne Světový pohár až 2. prosince, kdy se ve francouzském Valloire pojede obří slalom. Finále se uskuteční

ve Waterville Valley ve Spojených státech od 20. do 24. března 1991. Je nutno připomenout, že přes různé revoluční návrhy zůstal způsob Světového poháru stejný. Jen ve sjezdu se pojede kvalifikační trénink a do samotného boje o body do Světového poháru (a tedy i do případného přenosu televizi) se dostane jen třicet nejrychlejších závodníků.

MATEJA SVĚTOVÁ, mistryně světa ve slalomu, oznámila na tiskové konferenci v Lublani, že končí svou sportovní kariéru. „Matějka“, jež oslaví v srpnu 22. narozeniny, prohlásila, že odchází z osobních důvodů. Její bilance: stříbrná medaile v obřím slalomu a bronzová v super G na MS 1987 v Crans Montaně, druhá ve slalomu na OH 1988 v Calgary, mistryně světa ve slalomu a držitelka bronzové medaile v obřím slalomu ve Vailu 1989. Světová získala rovněž sedm vítězství ve Světovém poháru, ve kterém celkově vyhrála obří slalom v roce 1988.

OLYMPIJSKOU VESNICI v Albertville 1992 má tvořit osm různých míst ve vzdálenosti až 80 km od sebe. To způsobí značnou roztržitost jednotlivých výprav, spojenou s nezvyklými těžkostmi. Pouze hokejisté, skokani na lyžích a sjezdaři mají bydlit v samotném Albertville.

-erb-

Složení komisi

BĚH

Předseda, hl. trenér Petr Honzl, první místopř. Rudolf Čillík, druhý místopř. dr. Zdeněk Krejčí, org. hosp. pracovník Vladka Říhová, mezin. komise ing. Ladislav Slonek, STK Miloň Nyč, tisk ing. Jiří Pošvář, pool Ján Michalík, trenéři RD A dr. Bohuslav Rázl, Jiří Bartoš, trenéři RD B Milan Urbanec, ing. Ján Ilavský, věda a výzkum dr. Ladislav Jirků

SKOK

Ředitel úseku Josef Lánský, první místopř. Miroslav Martiňák, druhý místopř. Stanislav Lasota, předseda tr. rady Peter Schlank, mezin. komise Miloslav Bělonožník, STK-R Jiří Podzimek, dr. Jiří Štastný, Ivo Grégr, výstavba Miloslav Bělonožník, ing. Karel Klus, pool Vlado Čunderlík, trenér RD A Rudolf Höhn, trenér RD B Jiří Raška, tisk Alois Žabkuliak

ZÁVOD SDRUŽENÝ

Ředitel úseku ing. Roman Kumpošt, první místopř. Lumír Diča, druhý místopř. Jaroslav Krejča, hospodář bude určen, mezinár. komise ing. Roman Kumpošt, Josef Kuthel, STK-R Zdeněk Peřich, Miroslav Strnádek, Jozef Péter, zdrav. prac. MUDr. Jan Kavan, pool Ján Klimko, tisk Zdeněk Paulů, Jiří Loněk, věda a výzkum dr. Jaroslav Luňák

ALPSKÉ DISCIPLÍNY

předseda ing. Ján Pochobradský, místopř. dr. Vilém Pošešva, zást. SLČR Zdeněk Špringl, zást. SLZ ing. Juraj Šinay, org. a hosp. komise ing. Karel Pechatý, mezinár. komise dr. Jaroslav Kárník, STK Miroslav Šenk st., komise mládeže ing. Jaroslav Trhlík, věda a výzkum dr. František Vaverka, zást. SLČR pool ing. Jan Verl, zást. SLZ pool dr. Alexander Egyházy, tisk a propagace Julius Nosko, hl. trenér Pavel Zelenka, trenéři RD A dr. Pavol Štastný, Milan Beňačka, RD B Miloslav Sochor, Vincent Kekel

TRAVNÍ LYŽOVÁNÍ

Zást. do PVV ČSSR ing. Ladislav Šándor, STK-R ing. Pavel Kutač, subkomise FIS ing. Ladislav Šándor, mezinár. komise ing. Petr Šojar, hospodář. komise ing. Jaroslav Demčuk

AKROBATICKE LYŽOVÁNÍ

Předseda ing. Zdeněk Vališ, místopř. Frídrieh Laincz, mezinár. komise ing. Ctírad Kaftan, STK-R ing. Daniela Vokatá, STK ing. Eduard Laincz, komise TMK František Klein, komise mládeže ing. Milan Vrbičan, šéftrenér Milan Bártl, org. a hosp. pracovník Pavlína Rendlová

ZÁKLADNÍ LYŽOVÁNÍ

Předseda dr. Miloš Příbramský, místopř. dr. Jaroslav Židek, zástupce Interski ing. Pavel Bartovský, zást. Ski interterm a mezin. styky ing. Pavel Krnáč

Reprezentační „béčka“

BĚZCI: Tomáš Časlavský (1969 — Dukla Liberec), Ivan Hudač (1971 — ČH Štrbské Pleso), Pavel Chlum (1973 — Elitex Jablonec n. N.), Leoš Jebavý (1965 — Dukla Liberec), Stanislav Ježík (1972 — ČH Štrbské Pleso), Přemysl Kovařík (1971 — Dukla Liberec), Josef Kučera (1971 — Nové Město), Jiří Kvapil (1971 — Šumavan Vimperk), Milan Majliš (1970 — ČH Štrbské Pleso) — Trenér Milan Urbanec, asistent Ondřej Brůžik, lékař MUDr. Martin Koldovský.

BĚŽKYNĚ: Miroslava Bukvajová (1972 — ČH B. Bystrica), Lucie Chroustovská (1972 — Elitex Jablonec n. N.), Kateřina Neumannová (1973 — Šumavan Vimperk), Jaroslava Páříčková (1971 — ČH Štrbské Pleso), Krista Pudová (1972 — Elitex Jablonec n. N.), Jiřina Rázlová (1972 — Jiskra Harrachov), Lenka Tučková (1972 — Šumavan Vimperk), Martina Vondrová (1972 — Elitex Jablonec n. N.) — Trenér ing. Ján Ilavský, asistent Václav Peřina, lékař MUDr. Jana Křiššáková.

SKOKANI: Richard Bojda (1974 — MEZ Frenštát), Tomáš Goder (1974 — SKI Jilemnice), David Jiroutek (1973 — Dukla Liberec), Miroslav Mihuliak (1975 — Dukla B. Bystrica), František Rydval (1973 — Dukla Liberec), Lubomír Šidlo (1974 — Dukla B. Bystrica) — Trenér Jiří Raška, lékař MUDr. Aleš Mihula.

SDRUŽENÁŘI: Martin Bayer (1972 — ČH Štrbské Pleso), Jiří Čejchan (1974 — Dukla Liberec), Jiří Hradil (1973 — ČH Štrbské Pleso), Rostislav Kraus (1971 — Dukla Liberec), Milan Kučera (1974 — Dukla Liberec), Zbyněk Pánek (1972 — Krkonoše Vrchlabí), Ján Pidanič (1972 — Dukla Liberec), David Soldát (1971 — ČH Štrbské Pleso), Ladislav Tomko (1975 — SKI Jilemnice) — Trenér Peter Škvaridlo, asistent Ladislav Rygl, lékař MUDr. Jan Bernát.

SJEZDÁŘI: Jan Holický (1974 — LIAZ Jablonec), Ivan Ilanovský (1965 — Jasná Lipt. Mikuláš), Daniel Janýš (1973 — SŠ B. Bystrica), Petr Jirásek (1972 — Krkonoše Vrchlabí), Radim Košek (1973 — Krkonoše Vrchlabí), Peter Kunkela (1969 — PS B. Bystrica), Branislav Mišura — 1973 — SŠ B. Bystrica), Branislav Surový (1972 — Jasná Lipt. Hrádok) — Trenér Miloslav Sochor.

SJEZDÁŘKY: Veronika Berná (1973 — SŠ B. Bystrica), Renata Blahová (1974 — Krkonoše Vrchlabí), Eva Erlebachová (1974 — Krkonoše Vrchlabí), Dagmar Kapuciová (1970 — Bohemians Praha), Lenka Kubečková (1972 — Krkonoše Vrchlabí), Petra Kurková (1973 — Jasná Lipt. Mikuláš), Zuzana Razusová (1973 — Jasná Lipt. Mikuláš), Dagmar Šebeňová (1974 — SŠ B. Bystrica) — Trenér Vincent Kekel, asistent Peter Rybárik, lékař MUDr. Juraj Skladaný.

AKROBATICKE LYŽOVÁNÍ — BALET: Jiří Brožina (1973 — Baník Havířov), Daniel Pajer (1970 — Ještěd Liberec) — Trenér Tomáš Rendl, asistent Milan Vrbičan.

Naši zástupci ve FIS

MUDr. Milan Jirásek — člen předsednictva FIS, pracovní skupina pro zvláštní otázky (kvalifikace, zdravotní, právní a disciplinární otázky, výzbroj), pracovní skupina pro alpskou problematiku

PhDr. Jaroslav Potměšil — běžecká subkomise pro světové a kontinentální poháry

Rudolf Höhn — skokanská komise a subkomise pro trenéry a výzbroj

Roman Kumpošt — subkomise pro rozhodčí skoku a technické delegáty, sruženářská komise

Petr Chudý — skokanská subkomise pro světové a kontinentální poháry

PaedDr. Olga Křížová-Charvátová — ženská alpská subkomise

Ing. Ladislav Harvan — subkomise pro stavbu sjezdových tratí, člen pléna komise alpského lyžování pro východní Evropu

MUDr. Petr Krejčí — lékařská komise

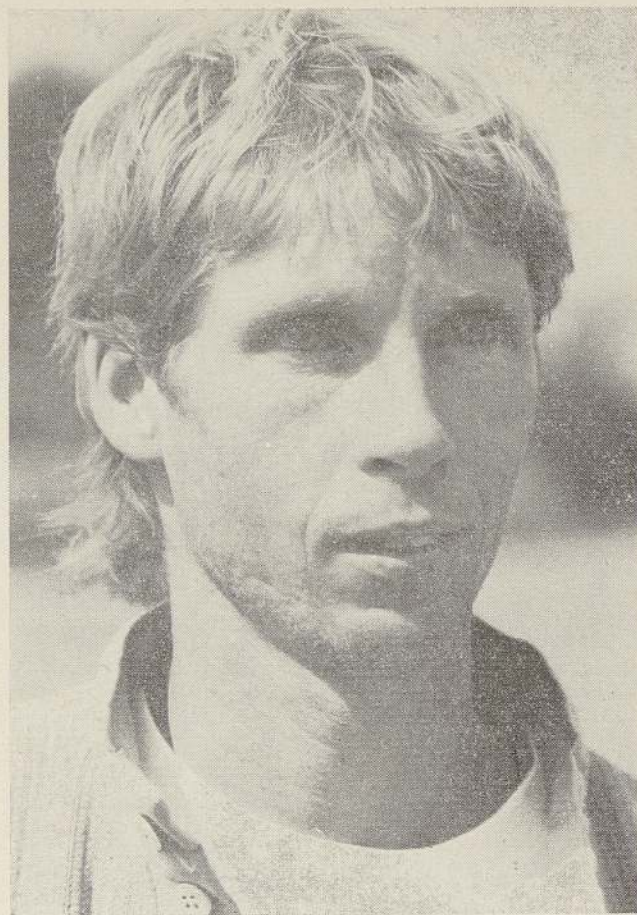
Ing. Martin Benko — kalkulační komise

Ctírad Kaftan — plénum komise akrobatického lyžování

Ján Mráz — čestný člen FIS

ing. Ladislav Slonek — expert běžecké komise

Snímek Igor Zehl

Miloš Bečvář triatlonistou

Nemějte strach, Miloš Bečvář (5. místo na 50 km na MS 85) na úzká prkýnka nezanevřel. Jenom si v rámci letní přípravy už podruhé vyzkoušel, jak chutná chlebička „triatleta“ při vrcholném domácím závodě. Vloni se zařadil mezi prvních deset borců na mistrovství ČSR, letos jsme ho zastihli na startu prvního oficiálního mistrovství ČSFR v krátkém triatlonu v Lázních Bělohrad.

Vodní plocha rybníka a asfaltová silnice sice nejsou vysněženou stopou, ale vytrvalci mají k sobě blízko na celém světě. Ostatně Miloš Bečvář není prvním „zimním“ sportovcem na startu triatlonu. Vzpomeňme stříbrné medaile Gáby Svobodové z mistrovského závodu před třemi lety nebo výborných výkonů biatlonistů Háka a Šimůnka na triatlonech v posledních pěti letech.

Pětadvacáté místo po úvodní disciplíně — plavání — komentoval Miloš slovy: „Plavání netrénuju, v přípravě věnuju hodně času cyklistice.“ Ztráta na vedoucího Tomáše Kočaře z Brna, prvního profesionálního triatlonistu u nás, činila hrozivých sedm minut. Kdo někdy triatlon zkusil, ví, že na zlikvidování takové ztráty je časovka na 40 kilometrů a běžecká desítka příliš krátká. Na vítězství tedy Miloš myslet nemohl, ale na solidní umístění určitě. V sázce byla i nominace na mistrovství Evropy v Linci (26. 8.), kam se nominovalo prvních šest závodníků.

Cyklistika potvrdila Milošova slova. Šel nezadržitelně dopředu. Před dvěma týdny se při národním kvalifikačním závodě v Jablonci propracoval až na druhé místo. Tam však bylo plavání zkrácené kvůli studené vodě na šest set metrů.

Osobně jsem čekal ještě další podstatný posun v záverečném běhu, ale v tom mě Miloš trochu zklamal. „Běh

nemám tak dobrý jako cyklistiku, trénuji převážně na kolečkových lyžích nebo na kole. Běhu po svých moc nedám.“ Nominace do Lince unikla Bečvářovi o minutu. Šestý Jiří Seidl dosáhl času 2:04:57 h. Miloš Bečvář skončil osmý v čase 2:05:57. Rezervy v přípravě určitě má. „Trénuji odpoledne po práci, někdy se dostanu ven jen na hodinku a půl k večeru. Jsou dny, kdy na trénink není čas vůbec. Triatlon je pro mě výborná příprava na „dlouhé laufy“ v zimě. Tenhle olympijský trvá přesně tak dlouho jako padesátka na lyžích.“

Osobně se domnívám, že by měl Miloš šanci na lepší umístění v delších triatlonech, kde závodník stráví na kole více času. Ale to možná ještě přijde.

Ještě pro úplnost čas vítěze: 1. Tomáš Kočař (Morava tri-klub) 1:57:36.

MANFRED STRNAD

Jak bylo v Jeseníkách?

Na první sních do oblasti Pradědu jezdí již tradičně řada lyžařských oddílů. Mezi nimi i Elitex Jablonec a Nové Město na Moravě. Také reprezentační družstvo žen se určitou dobu opět připravovalo na tratích v okolí Pradědu.

Jesenické lyžařské běžecké tratě mají tu výhodu, že nejsou přetíženy jako tratě v Krkonoších. Tratě doposud připravovaly lyžařské oddíly TJ RD Jeseník a Slavoj Brunčál sněžnými skútry. Pro příští sezónu má RD Jeseník k dispozici Lavinu, která usnadní a zkvalitní přípravu lyžařských tratí.

Praděd se stal společně s Horními Mísečkami místem konání většiny soutěží v ČR a ČSFR. Ve srovnání s Horními Mísečkami jsou zdejší tratě vedeny v zalesněném terénu. Naším přáním je, aby nám tyto lesy „přežily“.

Na federální konferenci lyžařů bylo konstatováno, že máme v Československu tři oblasti, kde bylo možné v průběhu nepříznivých zim lyžovat po celou sezónu. Jsou to Horní Mísečky, Praděd a Štrbské Pleso. Tyto tři oblasti si proto zaslouží mimořádnou pozornost lyžařského hnutí.

Oblast Pradědu nutně potřebuje dobudovat lyžařský areál. Jde hlavně o vybudování lyžařen u Kurzovní chaty. Dále se jedná o vybudování lyžařských tratí. Uvedené stavby byly v původním plánu, ale omezení investičních prostředků dobudování areálu pozastavilo. Z hlediska ochrany přírody se nejedná o žádný zásah do přírody. V případě výstavby budou nové pomocné objekty stát na místech dnešních provizorních objektů. Pokud jde o lyžařské tratě, jedná se hlavně o zatravnění a urovňání prostoru v okolí Kurzovní chaty.

V současné době je aktuální vyřešení majetku tělovýchovných zařízení na horách. Svaz lyžařů ČR a řada lyžařských oddílů žádá delimitační komisi ČSTV o přidělení lyžařských zařízení na horách. Ziskání objektů na horách bude rozhodujícím činitelem pro další rozvoj lyžařského hnutí a to za předpokladu, že budou následující zimy obdobné jako zimy předcházející. Věříme, že delimitační komise ČSTV rozhodne moudře a že zařízení na horách bude i nadále sloužit lyžařům a ne jen devizovým cizincům.

Dr. ZDENĚK KREJČÍ, Jeseník

Dohodli se?

Ještě k případu Trump — Trumpová. O naší někdejší lyžařce Ivaně Zelníčkové, v USA provdané Trumpové, a jejím rozvodovém případě jsme dostatečnou měrou psali už v Lyžařství 6/1990. Dodáváme, že podle zahraničního tisku se „rozvod století“ nakonec přece jen nekonal. Zřejmě kvůli těm miliónům a miliardám, které byly ve hře, a neshodnosti přivést celou záležitost do právníkové urovnání. Nedávno začal však americký tisk zpochybňovat Trumpovu solventnost, psalo se dokonce o dvou miliardách dluhů a ve společenských rubrikách některých listů se Ivaně doporučovalo, jen ať se rozvede, že by nakonec Trump nebyl schopný jí dát ani těch „mizerných“ pětadvacet miliónů dolarů, které je povinován v případě rozvodu zaplatit, jak se zavázal ve smlouvě.

Lyžovali jsme na trávě

Organizátory lyžařského výcviku žáků SOU vodohospodářského v Piesňanech nedostatek sněhu během minulé zimy příliš neznepokojoval. „Když nebude sníh, budeme lyžovat na trávě,“ přesvědčovali ředitele tělocvikařů Viliam Vrba a Miroslav Masár, když chtěl lyžařský kurs zrušit. „Vždyť máme na škole 14 párů lyží na trávu, které používá lyžařský kroužek v Domově mládeže.“

Lyžařský výcvik se tedy nezrušil, ale konal se v plném rozsahu, i když tři družstva se musela sřítat.

Makov na slovensko-moravském pomezí je přímo ideálním místem jak pro lyžařský výcvik na sněhu, tak pro výcvik na trávě. Je tam široká louka s různými sklony svahu, s vhodným lyžařským vlekem hned vedle ubytovny a s fotbalovým hřištěm. Družstva, která nelyžovala, buď hrála fotbal nebo chodila na turistické túry.

Všichni žáci I. ročníku, kteří sem přijeli na lyžařský výcvik, viděli lyže na trávu poprvé. Většina žáků nelyžovala ani na sněhu. Všichni byli plni očekávání, ale také nedůvěry či strachu, jak to půjde.

Večer po příjezdu a před prvním dnem výcviku jsme žákům promítli videokazety z tréninku lyžařů na trávě, jakož i záznamy z významných domácích a zahraničních závodů, včetně posledního mistrovství světa.

Pohybová představa tu tedy byla, ale většinou jenom z jízdy vyspělých závodníků. První pokusy se odbyvaly na trávě fotbalového hřiště, kde si

žáci samostatně zkoušeli první odpíchnutí a první odšlapy.

Mírně se svažující rovina na horní stanici lyžařského vleku byla ideální pro první jízdy po spádnicí po soupažném odpíchnutí. Ukončení této jízdy odšlapáváním ke svahu zvládli žáci po několika pokusech bezpečně na obě strany.

Po změně směru jízdy odšlapáváním a následné jízdě mírně šikmo svahem jsme učili žáky odšlapávat přes spádnicí do nového směru. Počet odšlapnutí na obě strany jsme postupně snižovali až na jedno odšlapnutí na každou stranu. Mezi těmito odšlapnutími byla krátká jízda, kdy se lyže víceméně samy stáčely do spádnic a tak se odšlapnutí přes spádnicí ulehčilo. Po zvládnutí těchto oblouků jsme přistoupili k nácviku mírné vlnovky tímto způsobem: Po přenesení hmotnosti na jednu lyži v jízdě po spádnicí ve vzpřímeném postoji, vertikálním pohybem snížíme svůj postoj se současným tlakem na zatížení lyže směrem do paty chodidla a současným vtačením kolena dovnitř nadcházející oblouku. Druhá noha s lyží kopíruje směr pohybu lyže zatížené. Změna směru do oblouku se tedy vykonává s mírným přisednutím a zatížením zadních částí lyží.

Jízdu ve vlnovce na mírném svahu zvládli žáci velmi rychle a bezpečně. Už po hodině nácviku jsme přešli na strmější svah a začali používat lyžařský vlek. Při jízdách ve stále delších úsecích jsme postupně vlnovku zvýrazňovali do kratších uzavřených oblouků. Práci paží a holí doplňují pohyby těla jako při zimním lyžování.

Ke konci půldenního výcviku už žáci lyžovali samostatně a nemohli se nabažít krásného pocitu z ovládní

nezvyklého nástroje. Jen těžko jsme žáky nutili, aby přestali a šli k obědu. Žebřonili ještě o jednu jízdu. Mezi družstva potom nastaly spory, které družstvo lyžovalo víc. Hádali se o každých pět minut a nechtěli se nechat zkrátit.

V dalších výcvikových jednotkách jsme učili žáky zatáčení do uzavřenějších oblouků kolem slalomových tyčí. Stačilo oblouk ukázat a zdůraznit zvýšení tlaku při vertikálním pohybu dolů do paty a vedení lyží do oblouku s následným rychlejším vzpřímením. Postupně jsme přidávali další slalomové tyče a zvyšovali počet oblouků.

Taktéž jsme tyče víc vysouvali do stran a úměrně zkracovali vzdálenost mezi nimi. Postupně jsme přecházeli na strmější svah. Nadšení nebralo konce, když jsme na závěr kursu uspořádali závody v jednoduchém slalomu a též ve zkráceném obřím slalomu. Většina žáků obě tyto tratě zvládla velmi dobře. Jako předjezdce jsme si pozvali žáky lyžařského oddílu Velké Karlovice, kteří přišli na Makov trénovat. Tito malí závodníci svými jízdami na naše žáky zapůsobili tak, že se mnozí přihlásili na pravidelné tréninky, a chystají se na opravdové závody.

Po takovýchto zkušenostech z prvního lyžařského výcviku středoškolařů na trávě můžeme konstatovat, že zvládnutí lyžování na trávě je mnohem lehčí než na sněhu, je pro žáky velmi atraktivní a prospěšné. Doporučujeme proto všem školám, které se chystají na lyžařské kursy, aby si obstarali i lyže na trávu.

MIROSLAV MASÁR
trénér I. třídy

Jak se mazalo?

Pro mnohé lyžaře je dodnes záhadou, jak mazali borci při prvním novodobém závodě v norském Tromsø roku 1843. Nebo na závodech Holmenkollen v letech 1892—1914. Jistý Ůstby jenom prohlásil, že jel na smøringu, vosku. Hoek v knize Der Schi (1922) a Huitfeldt v knize Der Ski (1925) píší, že skandinávští běžci si vyráběli vosky po domácku, z vorvaního loje, parafínu, smrkového dehtu, stearinu, včelího vosku a benzínu.

Krátce po první světové válce se rozrostla tovární výroba běžeckých vosků. Z té doby jsou známé značkové vosky Dunzinger, Swedrupit, Cirine, Sohm, Bilgeri ad.

A jak se zkoušela správná „máza“? Mohu posloužit osobní zkušeností. Vzpomínám na rok 1929, kdy v Krkonoších pod vedením norského trenéra Sigmunda Ruuda a pak v letech 1935 až 1958 pod vedením Bohouše Tvrzníka či armádních trenérů Stejnera, Fergala a Krče jsme zkoušeli mazání zcela jednoduchým způsobem. Uchopili jsme lyži za čelist vázání a poklepli jsme s ní o sníh. Pak se podívali na skluznici a zjišťovali, jak vosk na skluznici správně „připustil“ zapíchnutí optimálního množství sněhových krystalků či ne.

Žádné fotobuňky, ale stačilo to taky. **GABY DOUBEK, Domažlice**

Peníze pro sjezdaře

Dnem 1. června přestalo platit utajování konkrétních finančních částek i v lyžování.

Smlouva, kterou uzavřela marketingová společnost Marc Biver Development s Čs. svazem lyžařů, má platnost devět let a představuje pro naše lyžaře jednu ze základních jistot, jak zabezpečit činnost, vzhledem k tenčícím se státním dotacím. V zahraničí již dobře zavedená firma pro sebe požaduje pětadvacet procent ze zisků, na druhé straně však dává významné garance. Tak například se zavazuje zakoupit reklamní práva pro všechny Světové poháry ve sjezdových disciplínách a dva závody „klasiků“ ročně, pokud ovšem budou Československu přiděleny. Svaz pak za každý závod obdrží minimální částku, která se podle celkového výnosu ze zajištěných reklam může zvýšit, menší nemůže však být.

Nejmenší garantovaná částka za sjezdařský závod mužů SP je v době od listopadu do 14. února 80 000 švýcarských franků, po 15. únoru 85 000 švýcarských franků. Ženské disciplíny jsou ohodnoceny jednotnou sazbou 50 000. Závody klasiků mužů mají hranice 15 000, ženy 10 000. Připomínáme, že náš lyžařský svaz získal pro nastávající zimu Světové poháry v běhu na lyžích a ve skocích, oba na Štrbském Plese.

Biverova firma sponzoruje rovněž reprezentační družstva s významnou douškou. Základ pro všechny totiž tvoří ročně 75 000, ale může však vyrůst na 90 000 franků, pokud některý ze sjezdařů získá alespoň jednu medaili na mistrovství světa. V případě klasiků pak zlatou na MS, nebo jakoukoli medaili na olympijských hrách. Šampionát v letech na lyžích, jehož pořadatelem bude Harrachov, je garantován minimální částkou 100 000 franků. Kdyby krkonošské zimní středisko uspělo při nedávné kandidatuře na pořádání MS klasiků mohlo se radovat z částky 2,5 miliónu.

-ERB-

Marián & Adrián

S oběma bratry jsme se setkali 18. května, v den, kdy jim a jejich druhům z reprezentačního áčka začínal další „er-té-cé“, roční tréninkový cyklus. Začal během na dva kilometry na škvárové dráze tréninkového střediska v Nymburce. Marián je starší, ale menší, Adrián tudíž mladší a vyšší. Pokud jde o jejich lyžařskou výkonnost, jsou si na tom oba takřka na chlup stejně: Adrián má za sebou účast na olympiádě (Calgary 1988), kde skončil 8. v kombinaci, Marián má za sebou účast na mistrovství světa (Vail 1989), kde taky skončil 8. v kombinaci. Pokud jde o jejich nejlepší umístění v minulé sezóně, jsou na tom podobně. Adriánovým nejlepším výsledkem ve Světovém poháru bylo 32. místo (ve sjezdu v italské Val Gardeně 16. 12.), Mariánovým nejlepším výsledkem bylo také 32. místo (tentokrát v obřím slalomu v norském Hemsedal 10. 3.). Z našeho „dvojrozhovoru“ vybíráme:

Jak jste prožili minulou sezónu?

ADRIÁN: Začala velmi dobře. Jeli jsme do Ameriky (Adrián, Jurko, trenér Štastný, servisman Dzugas), kde jsme sice nezajeli dobře, ale na tyto závody měla navazovat řada dalších závodů u nás.

MARIÁN: Rozumějete, v Evropě.

ADRIÁN: V Evropě to však bylo ale strašně rozkouskované. My jsme se nejvíc prali s nedostatkem peněz. Tak jsme někdy jeli, samozřejmě, že to stálo peníze, závody se však kvůli nedostatku sněhu nekonaly a byly přeloženy jinam, kde byl zrovna sníh. My už jsme ovšem neměli peníze na to, abychom jeli na druhý konec Evropy. Tak jsme se vrátili domů, trénovat jsme nemohli, protože ani u nás nebyl sníh, a tak jsme třeba hráli hokej.

MARIÁN: Ono se hovoří o všelijakých problémech v našem sjezdovém lyžování, kdo nás má trénovat, jak máme trénovat a tak podobně. Ale my se potýkáme s nezákladnějšími problémy, jako že nemáme vlastní autobus. O autobus se dělíme s našimi děvčaty. Nedostatek peněz někdy řešíme tak, že si účast na závodech hradíme ve své kapsy.

Ze si musíte platit hotel?

ADRIÁN: To ne, několik našich závodníků (Adrián, Marián, Jurko, Vokatý) má díky své výkonnosti hrazený pobyt pořadatelem. Ale benzín už nám nikdo nezaplátí.

Mezi trenéry se hovořilo o celonárodní sbírce pro sjezdáře.

MARIÁN: Tenhle nápad nebyl z naší hlavy. Já jsem to s tou sbírkou považoval tak trochu za... (následoval nespolečenský výraz). Zajištění naší účasti na závodech by se mělo řešit trochu jinak.

Jak se s nedostatkem sněhu potýká světová špička?

ADRIÁN: Ta vůbec neví, že je nějaký nedostatek sněhu. Mají dost peněz na to, aby si za sněhem dojeli, kam chtějí. A taky mají dost příležitostí, aby jezdili na umělém sněhu.

U nás však se taky dělaly pokusy s výrobou umělého sněhu.

ADRIÁN: Na Špičáku a v Palkovicích umělý sníh mají, ale jenom když mrzne. A není tak kvalitní jako v zahraničí. Tam taky mívají umělý sníh na dvou až třech kilometrech. A ne jen na jedné sjezdovce, ale hned na několika v jednom středisku. Ve Spindlu se sice o něčem takovém uvažuje, ale zatím největší problém je s rozvodem vody.

Takže, kolika závodů jste se zúčastnili v letošním roce?

ADRIÁN: V mém případě to bylo asi 31 závodů. Světové a Evropské poháry a dva závody FIS.

MARIÁN: Já mám těch závodů asi 25.

Adriáne, čemu vděčíte za to, že jste se ve Val Gardeně přiblížil Zurbriggenovi na tři sekundy?

ADRIÁN: Měl jsem trochu štěstí. Před závody hodně sněžilo a já byl vybrán mezi šest závodníků, kteří tvořili takzvanou „schneeegruppe“. Jejich úkolem bylo „vyšlapat stopu“ závodníkům z první patnáctky.

Nějaké „FIS body“ (počítají se podle časového odstupe od vedoucího závodníka) jste sice vyjeli, ale žádný bod do Světového poháru, tedy žádné umístění do 15. místa.

MARIÁN: Nechtěli bychom špatné výsledky svádět na nedostatek sněhu a nedostatek financí. Taky se nechceme vymlouvat na přípravu, která byla zajištěna docela dobře. Chyby hledáme i u sebe, proč jsme nepodávali výkony, jaké bychom sami chtěli.

Širší sportovní veřejnost měla možnost vidět v televizi jedině „výkon“, který jste, Mariáne, předvedl na 50. Hahnenkammu v Kitzbühelu. Jak je možné, že na nejvýznamnějším závodě v roce lyžaři během jízdy vypne vání?

MARIÁN: Nevím, jak je to možné, i když rozhodně chyba byla ve mně. Ono se mi to totiž stalo už při tréninku. Proto mi servisman dal „tvrde“ špiče, aby mi to i při vyšším zatížení nevyplulo. Na tom místě byl na trati led a v tom ledu takové „seky“. Já jsem skočil daleko a pozdě jsem začal točit do levotočivé zatáčky. Byla to jezdecká chyba. V té rychlosti kolem 80 km u lyží, které jsou dlouhé 2,25 m, se to stane hned. Tam se to stalo více lidem.

Čemu vděčíte za to, že jste se hned nepomátl, ale že jste na jedné lyži dojel až k ochranné bariéře?

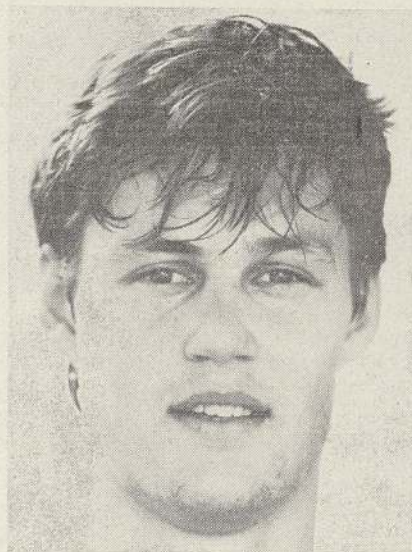
MARIÁN: Způsobil to asi pud sebezáchovy. I mne to překvapilo, že jsem se udržel a na jedné lyži pořád jel dál. Pak jste praštil holí do sněhu.

MARIÁN (s úsměvem): Aby to bylo trochu zajímavé pro diváky.

Amatérského sjezdáře, který si všechno kolem výstroje a výstroje hlídá sám, napadne, jestli takový servisman

Marián

Adrián

MARIÁN BÍREŠ

Nar. 27. 7. 1964, 182 cm, 82 kg, VŠ ekonomická (4. roč.), lyže Rossignol, boty Lange

ADRIÁN BÍREŠ

Nar. 18. 5. 1969, 186 cm, 83 kg, VŠ pedagogická (1. roč.), lyže Rossignol, boty Rossignol

OBA

TJ Červená hvězda, nyní Pozemní stavby Banská Bystrica, trenéři Ján Pochobradský, Peter Molčan, Milan Beňačka, Pavol Štastný

Snímky Bohumil Hynek

nepřístupuje ke své práci s menší zodpovědností, když jde o závodníka z cizí země.

Takhle se ve sjezdovém lyžování nevažuje. Servismu noví jde o profesionální úspěch firmy, ať jede, kdo jede.

Jak jste se dostali ke sjezdovému lyžování?

MARIÁN: Jako kluk jsem jednou v televizi viděl závod Světového poháru. Líbilo se mi to tak, že jsem doma vzal všechny peníze — rodiče o tom nevěděli — a šel jsem si koupit sjezdovky. Nejdřív z toho byl poprask, ale pak se to urovnalo.

ADRIÁN: Dostal jsem se k lyžování ve čtyřech letech. Snažil jsem se dotáhnout na Mariána, který mi byl vždycky vzorem.

Na kterých kopcích jste vyrůstali?

ADRIÁN: V Králíkách, Křižné a v Donovalech. A hlavně v Sahtičkách, kde je lyžařské středisko Pozemních staveb s vleky. Do Jasně jsme jezdili taky, ale je to z Banské Bystrice daleko (90 km) a nemohli jsme tam trénovat na uzavřené trati.

Máte dost lyží?

ADRIÁN: Na každou ze čtyř disciplín dostáváme dva páry lyží, což docela stačí.

Většina lidí jezdí na lyžích pro zábavu. Jak je to s vámi?

ADRIÁN: Do určitého stupně je to radost. Pak už je to hlavně dřina. Dřina na tréninku na suchu i dřina na sjezdovkách.

Kterou z disciplín jezdíte nejraději?

ADRIÁN: Nejraději jezdím sjezd a super-G. Ale já jezdím rád všechno, kromě obřího slalomu.

Jak dlouho chcete ještě lyžovat?

MARIÁN: Počítám dva tři roky.

ADRIÁN: Budu lyžovat, jak mi to půjde. Dokud to nebude křeč.

Jak trénujete?

ADRIÁN: Šťastný nám píše individuální tréninkové plány a trénujeme po dvojicích. Já trénuju se svým bratrem, Maxa s Vokatým a tak podobně.

Jaký program máte po Nymburku?

ADRIÁN: Týden individuálního tréninku, potom soustře-

dění v Hintertuxu (v Tyrolích u Innsbrucku), potom 12 dní u moře na Jadranu, pak zase Hintertux, pak Nymburk, Hintertux, pak zase něco a znovu Hintertux a pak už se bude závodit.

Kde začnete?

To ještě nevíme, na to je ještě brzy.

A kdyby příští zima byla zase jako ta poslední?

MARIÁN: Tak si koupíme surf a budeme surfovat.

Zaznamenal: MICHAEL LOHNISKÝ

Adrián na černé sjezdovce (M ČSSR 1989 Špindlerův Mlýn). Snímek Michaela Brachtlová

Před padesáti lety zemřel

OTEC ALPSKÉHO LYŽOVÁNÍ

Dolnorakouské městečko Lilienfeld protíná silnice a železniční trať. Malý kousek od podhorského nádražíčka stojí v parčíku obyčejný pomníček. Na tomto pomníčku je anglický nápis Zdarsky will never be dethroned from his position as father of Alpine Skiing (Zdarsky nebude nikdy svržen z pozice otce alpského lyžování). Pod citací je uvedeno jméno Arnolda Lunna, anglického propagátora sjezdového lyžování. Na pylonu nechybí ani Zdarského reliéf, z něhož se „otec alpského lyžování“ dívá k blízkým horám. Uviděl je poprvé v třiatřiceti letech, když ho sem osud zavál krátce poté, co absolvoval umělecká akademická studia v Mnichově. Půl století tu pak zasvětil lyžování.

Narodil se 25. února 1856 v Kožichovicích u Třebíče jako Matyáš Žďárský. Nadmořskou výškou 465 m byla jeho rodná obec na hony vzdálená alpské krajině. Horem dolem přes zmrzlá oraniska podél remízků vedly kroky každého zdejšího kluka pouze k nevysoké Klučovské hoře.

Pobyt v rodišti nebyl dlouhý. Po smrti otce se matka se sedmi dětmi přestěhovala do Třebíče. Tady Matyáš Žďárský začal navštěvovat školu. Dokumenty, které jsou v trebičském okresním archivu, jako např. „seznam schopností, pilností, mravů a pokroku žáků“, podávají svědectví o tom, že Matyáš byl dobrým žákem. Při studiu na reálném gymnáziu v Jihlavě uvažoval o tom, že se bude věnovat přírodovědě, zapsal se však na polytechniku v Curychu. Odtud však odešel do Mnichova.

Co bylo rozhodující příčinou velkého zájmu Zdarského o lyžování? Autoři životopisů zastávají různé názory. Hlavně obdiv k norskému cestovateli a oceanografovi Fridtjofu Nansenovi, pozdějšímu nositeli Nobelovy ceny, který roku 1888 prošel na lyžích napříč jižním Grónskem.

Zdarsky propadl myšlence zdolávat horský terén na severských lyžích. Byl tu však jeden problém. Jízda po rovině na těchto lyžích byla celkem bez problémů, avšak stoupání do svahu, tedy i k jeho usedlosti v Habernreithu,

byla obtížná, až nemožná. Následovalo několikaleté úsilí o zkonstruování nového typu vázání, které dostalo název „lilienfeldské“.

O usilovné práci Zdarského podává svědectví výstava, která je v současné době v Lilienfeldu otevřena a potrvá až do konce letošního prosince.

V roce 1897 označil tehdy výhradně používanou norskou techniku za nevhodnou pro alpský terén. Odmltal přímé sježdění svahů, čehož následkem byly četné a také těžké pády; naopak prosazoval bezpečnost jízdy. Styl jízdy Zdarsky neustále zdokonaloval. Na svátek sv. Josefa (19. 3.) roku 1905 dokonce uspořádal slalom. Více než o sportovní disciplínu mu však šlo o praktické zužitkování jízdy na lyžích.

Základem výuky byla jízda v pluhu. Svoji techniku uplatňoval v kursech i za hranicemi Rakouska-Uherska. Prošlo jimi na dvacet tisíc žáků, mezi nimiž byli i příslušníci horských jednotek. V té době si Zdarského technika získala vyznavače v celé Evropě. Také se proslavil svými studii lavinového nebezpečí. Velení rakouské armády jej jako odborníka brzy po zahájení první světové války přizvalo na korutanskou frontu, kde laviny ohrožovaly vojenská postavení.

Stalo se, že tři dny po šedesátých narozeninách (1916) byl při záchranné akci zavalen lavinou. Z těžkého zranění, které tu utrpěl, se už nikdy nevyléčil. Ke konci roku 1917 ho dopravili na jeho usedlost, se sebezapřením tu překonaval bolesti. Před přicházejícími návštěvami nedával na sobě nic znát. Znovu se dokázal postavit na lyže.

Život mu navíc ztrpčovaly věčné spory s dr. Wilhelmem Paulckem z Karlsruhe, průkopníkem a organizátorem lyžování v Německu. Zdarsky zemřel 20. 6. 1940 ve věku 84 let.

V červnu letošního roku si Lilienfeld připomněl 50 let od úmrtí tohoto průkopníka alpského lyžování.

JIŘINA PODHRÁZKA

Do encyklopedie se nedostali (2)

Navazujeme na článek v *Lyžařství* 7/1990 věnovaný nejúspěšnějším závodníkům a závodnicím, kteří pod tlakem totalitního režimu v letech 1948–1986 opustili Československo a stali se emigranty. Z tohoto důvodu, přestože splňovali kritéria pro zařazení do Malé encyklopedie lyžování (uzávěrka 31. 12. 1986) byli z rukopisu encyklopedie vyřazeni. Nyní uvádíme profily těchto zbývajících lyžařů a lyžařek. Jsou seřazeni v abecedním pořadí bez ohledu na disciplínu.

Bulín Jáchym, narozen 7. 9. 1934, zasloužilý trenér, aktivní závodník - skokan 50. let, několik let trenér čs. reprezentačního družstva skokanů, později švédského reprezentačního družstva. Žije ve Švédsku, zaměstnán jako správce lyžařského stadiónu ve Falunu. Dosažené sportovní výsledky: ZOH — 1956 Cortina d'Ampezzo (sk 29.); Intersportturné — 1958 (13.); mistr ČSR 1959 a 1960 (sk).

Heczko Ján, narozen 16. 2. 1951, sjezdař; nepodařilo se navázat s ním kontakt. Dosažené sportovní výsledky: MS — 1974 Sv. Mořic (sl 14).

Malá Eva, narozená 25. 3. 1931, výborná sjezdačka první poloviny 50. let, členka reprezentačního družstva sjezdařek, specialista na technické disciplíny, devitinásobná mistryně republiky. O ní jsme se dozvěděli jen to, že žije v Kanadě. Dosažené sportovní výsledky: MS — 1954 Åre (sj 27., sl 20., os 25.—26., k 22.); mistryně republiky — 1953 (sl, os, k), 1954 (os, k), 1955 (sl, os, k, trojkombinace běh-sjezd-slalom).

Mařasová Alexandra, narozená 26. 10. 1965; mladá perspektivní závodnice, technická jezdka, trojnásobná mistryně republiky. Žije v SRN, z lyží přešla na skibobový sport, ve kterém několikrát zazářila. Dosažené sportovní výsledky: ZOH — 1984 Sarajevo (os 26.); MS — 1982 Schladming (os 32.), 1985 S. Caterina (sl 18.), MSJ — 1983 Sestrière (sl 2., k 5.); SP pořadí — 1982 (80.), 1983 (58.), 1984 (55.); mistryně republiky — 1983 (os), 1984 (sl), 1985 (os).

Mohr Zbyněk, narozen 17. 1. 1937, sjezdař, trojnásobný mistr republiky 1959 (sl), 1962 (sl, k); po zanechání závodní činnosti trenér čs. reprezentačního družstva sjezdařek (1966 až 1968). V roce 1968 emigroval se svou manželkou Annou, roz. Živcovou do Švýcarska, kde se usadili v Curychu. Přijal zaměstnání jako zeměměřič u správy města Curychu. Ze sjezdařiny postupně přešel na běh. Přednostně se však věnuje tenisu, s ohledem na talent syna pro tento sport. Také matka, bývalá vynikající sjezdačka, se věnuje tenisu profesionálně, jako trenérka.

Mohrová-Richvalská Milka, narozená 6. 5. 1937 v Levoči, členka reprezentačního sjezdového družstva žen na přelomu 50. a 60. let, pětinasobná mistryně republiky. V létě 1968 emigrovala za svým mužem Ivo Mohrem do Švýcarska. Když zakrátko manžel rodinu opustil, odešla s dvěma dětmi do malého lyžařského střediska Am-

den, kde začínala jako lyžařská instruktorka. Brzy se jí podařilo usadit v exkluzivní Arose, kde trvale žije. Pracuje jako lyžařská instruktorka v lyžařské škole. Patří mezi technicky nejlepší cvičitelky, což jí zaručuje dobrou klientelu; syn René pracuje jako profesionální trenér v Skischule Arosa. Asi 10 roků navštěvuje Milka pravidelně rodiče v Levoči. V Popradě - Spišské Sobotě si zakoupila domek. Dosažené sportovní výsledky: MS — 1953 Badgastein (sj 40., sl 17., os 11.—12., k 20.); mistryně republiky — 1958 (sl, k), 1959 (sl, k), 1964 (sl).

Pacák Ivan, narozen 28. 5. 1962, člen čs. reprezentačního družstva sjezdařů. Pro nemožnost kontaktu víme o něm jen, že žije v Austrálii. Dosažené sportovní výsledky: MS — 1982 Schladming (k 13.); SP pořadí — 1981 (91.), 1982 (56.); mistr republiky — 1981 (sl, os).

Petrík Luboš, narozen 9. 9. 1945 v Jilemnici, člen reprezentačního družstva sjezdařů (1981–1986), trojnásobný mistr republiky, v roce 1973 trenér družstva žen. Na počátku roku 1973 provázela družstvo žen na sérii závodů do zahraničí. Během závodů od družstva odešel a odejel za svou dívkou do Kanady; o rok později se oženil, dnes je otcem dvou synů a dcery. Žije s rodinou ve West Vancouveru a je zaměstnán jako manažer u firmy Simons, projektující výstavbu papíren po celém světě. Stále ještě lyžuje a reprezentuje Kanadu v kat. seniorů. Spolupracoval na lyžařském filmu pro děti Komu patří pohár, který získal 2. cenu v kategorii dětských filmů v Cannes. Dosažené sportovní výsledky: Mistr republiky — 1967 (k), 1969 (sj, k).

Prokeš Josef, narozen 25. 2. 1933, odborný asistent na katedře lyžování a turistiky FTVS UK, předseda úseku běhu českého svazu lyžařů, trenér reprezentačního družstva běžkyň. Koncem 50. let opustil republiku a emigroval do sousedního Rakouska. Je profesorem na Schigymnasium ve Stams u Innsbrucku; asistuje při běžeckých závodech SP jako výpomocný servisman firmy Kneissl. Dosažené sportovní výsledky: ZOH — 1956 Cortina d'Ampezzo (15 km 36., 30 km 16., štafety 4x10 km 8.); mistr republiky — 1956 (30 km), 1959 (18 km).

Samek Josef, narozen 1. 9. 1957, trojnásobný mistr republiky ve skoku v roce 1983 emigroval do SRN, kde vykonával funkci trenéra skoku v SC

Willingenu. Později přijal místo trenéra ve Španělsku a v posledních dvou letech žije ve Švýcarsku, zaměstnán jako trenér švýcarského družstva skokanů. Dosažené sportovní výsledky: ZOH — 1980 Lake Placid (skok P 70 m 39., P 90 m 23.); MS — 1978 Lahti (skok P 70 m 27. až 28., P 90 m 24.); 1982 Oslo (skok P 70 m 14., P 90 m 23., závod družstev 7.); SP pořadí — 1980 (85.), 1981 (31.), 1982 (16.); Intersportturné — 1977 (25.), 1978 (46.), 1979 (14.), 1980 (41.), 1981 (36.), 1982 (30.); mistr republiky — 1979 (skok P 70 m), 1981 (skok P 70 m), 1982 (skok 90 m).

Skodová Jarmila, rozená Feistaurová, narozená 11. 7. 1935, výkonná běžkyň 60. let, trojnásobná mistryně republiky, členka čs. reprezentačního družstva běžkyň. V roce 1960 odjela do Švýcarska za svým přítelem L. Mrázem a provdala se. Nebyla zaměstnána, obstarávala domácnost. Po ovdovění přijala zaměstnání ve skladu velké firmy, později se zaškolila pro práci na počítači. Žije se svým synem v Bappelsenu poblíž Curychu. Dosažené sportovní výsledky: ZOH — 1964 Innsbruck (5 km 25., 10 km 27., štafeta 3x5 km 6.); MS 1962 Zakopané (5 km 24., 10 km 24., štafeta 3x5 km 6.), 1966 Oslo (5 km 33., 10 km 24.); mistryně republiky — 1961 (5 km), 1963 a 1967 (10 km).

Solcová Justina, narozená 12. 8. 1928 v Zborovech u Klatov, vynikající sjezdačka 50. let, členka reprezentačního družstva sjezdařek, šestinasobná mistryně republiky. Den po okupaci Sovětskou armádou 22. 8. 1968 opustila Československo a emigrovala do Rakouska. Usadila se ve Vídni a přijala místo profesorky francouzštiny a tělocviku na obchodní akademii ve Wiener-Neustadtu. Na lyžařinu nezapomněla, zúčastňovala se různých závodů, které velice úspěšně zakončovala. Postupem času se přeorientovala na běh na lyžích. Je provdaná za dr. Janeše a bydlí poblíž Vídně, v Maria-Enzersdorfu. Dosažené sportovní výsledky: MS — 1958, Badgastein (os 36.); mistryně republiky — 1952 (sj, k), 1954 (trojkombinace běh - sjezd - slalom), 1955 (sj), 1956 (os), 1957 (sl).

Žallmann Robert, narozen 18. 1. 1963 v Uherském Hradišti, výrazný typ pro sjezd, dvojnásobný mistr republiky ve sjezdu (1980 a 1981), často handicapovaný zraněními. Koncem 1985 opustil čs. družstvo na zájezdu v zahraničí a emigroval do Austrálie. Je zaměstnán u firmy Snow Ski Pty Ltd. jako zástupce a lyžařský odborník pro Evropu a Austrálii. V sezóně 1987 až 1988 byl asistentem vedoucího australského družstva sjezdařů Haralda Stuefera, v sezóně 1988–89 vedl australské sjezdové družstvo na závodech v Evropě a v USA.

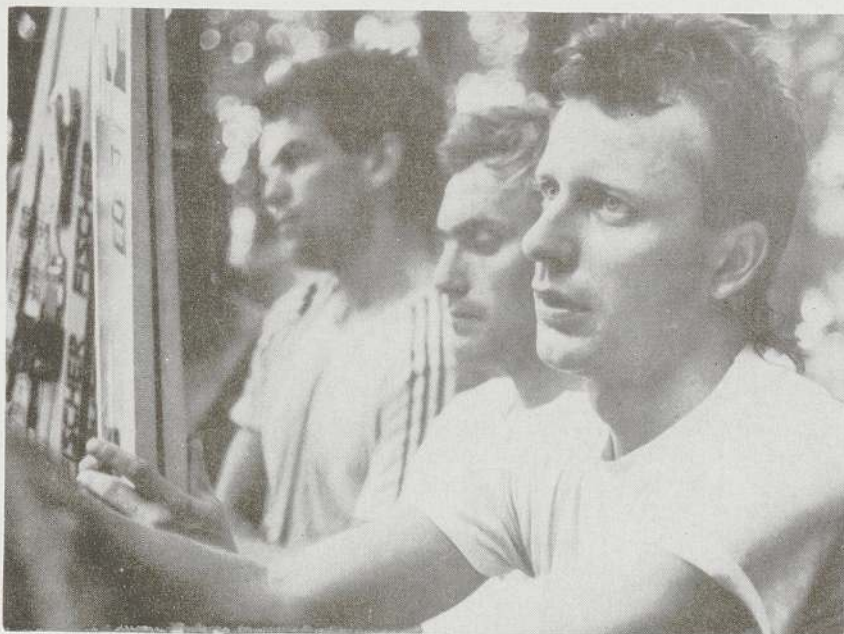
OTTO KULHÁNEK

(Anna Mohrová-Živcová v příštím čísle)

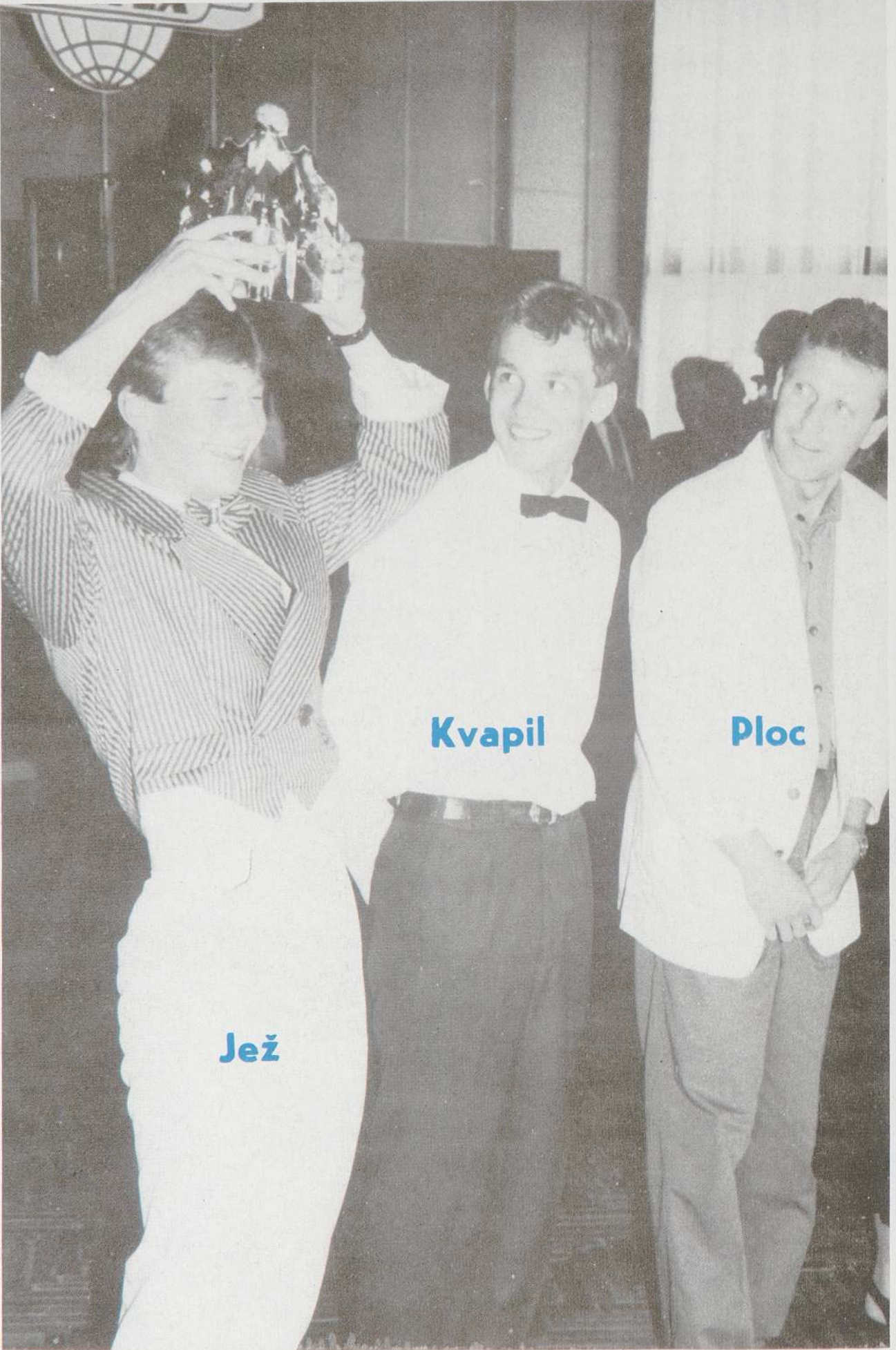

S novým trenérem

Poté, co se Rudolf Höhnler rozhodl, že bude trénovat švýcarské „béčko“, vyvstala otázka, kdo bude novým trenérem československého „áčka“. Od května je jím někdejší Höhnlerův asistent Ján Tanczos. (Asistenta mu dělá Jindřich Mayer, který přešel od družstva juniorů.) V nové funkci se Tanczos představil našim skokanům na soustředění v Rožnově pod Radhoštěm, kde fotil dr. Zdeněk Šrubař. Na horním snímku s videokamerou Ján Tanczos, na prostředním (zprava) Pavel Ploc, Jiří Parma a Vladimír Podzimek, na dolním snímku Martin Švagerko.

Jež

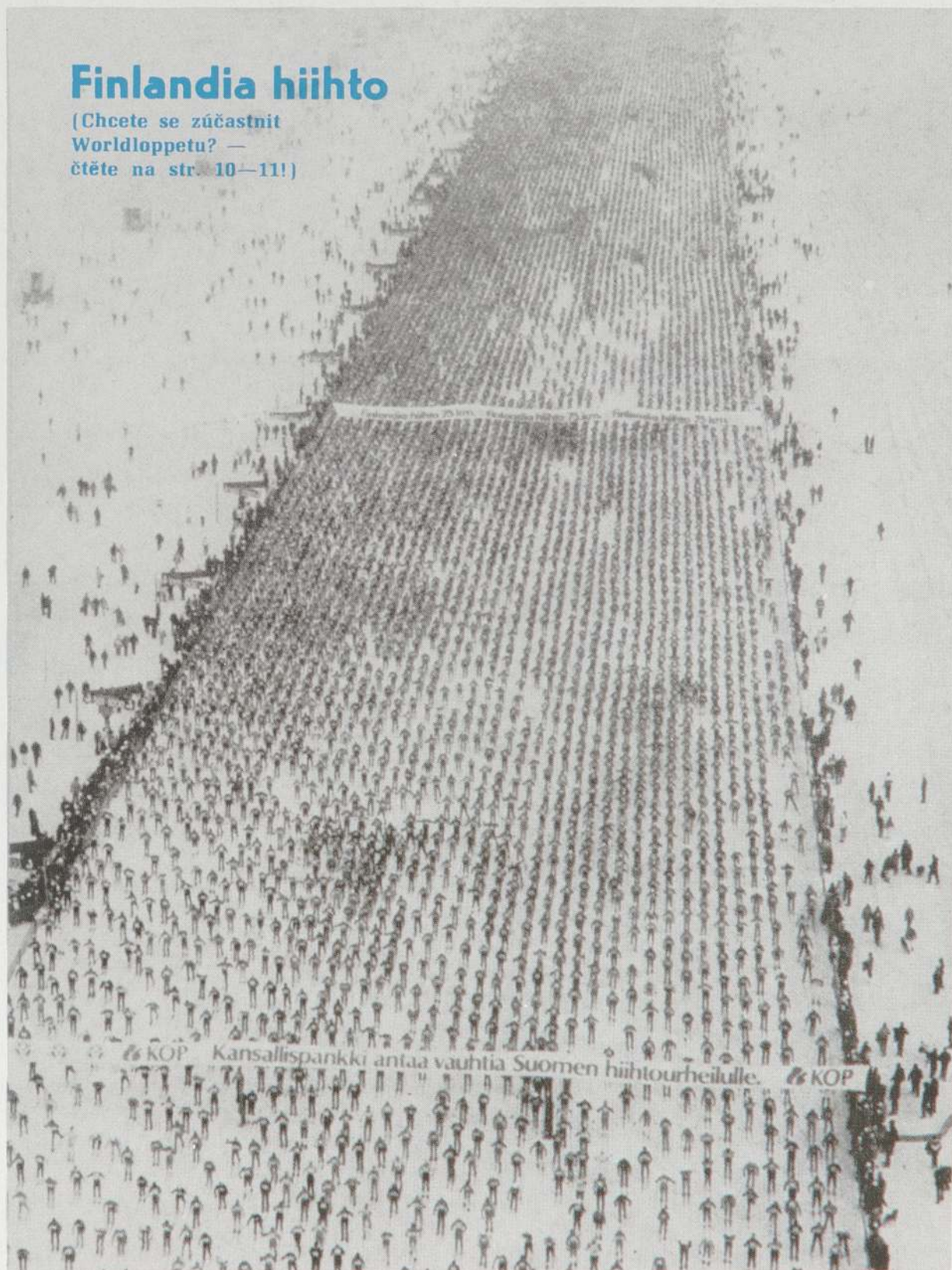
Kvapil

Ploc

Finlandia hiihto

(Chcete se zúčastnit
Worldloppetú? —
čtěte na str. 10—11!)

Baard Jørgen Elden
(Norsko)

ČTĚTE:

Chci žít normálně (Figiniová)	3
S „deckou“ vína? (Sakala)	4-5
Názory trenéra Bartoše	6
Problematika vyučování cvičitelů (metodika)	7-8
Worldloppet	10-11
Termínovka skokanů	12
Lyžařské muzeum (Kremnica)	14
Trond Einar Elden (profil)	16

NA DRUHÉ STRANĚ OBÁLKY BĚŽEC Jørgen Elden, finišman vítězné norské štafety sdruženářů na mistrovství světa 1989 v Lahti. (K článku na str. 16)

Připravujeme:

Začal Světový pohár — Jelena Vjalbová (portrét) — jak vznikl název „lyže“ — úspěch skokanů na žákovském MS v Ga-Pa

Uzavěrka tohoto čísla:

23. července 1990

lyžařství

Ročník 76

Číslo 9

Vychází v nakladatelství Olympia v Praze. Šéfredaktor tělovýchovných časopisů ing. Alexandr Žurman. Redaktor časopisu Michael Lohniský. Grafická úprava Zdeněk Köhler. Redakční rada: J. Trousil, předseda, ing. P. Borský, PhDr. T. Broda, CSc., P. Bušta, P. Honzl, PaedDr. A. Horáček, A. Jedlička, ing. J. Jech, CSc., J. Kotland, JUDr. O. Kulhánek, J. Lánský, M. Lohniský, PaedDr. J. Maršík, J. Máša, Z. Paulů, PhDr. J. Potměšil, CSc., P. Zelenka. Redakce: Klimentská 1, 115 88 Praha 1, telefon 231 37 81. Vychází jednou za měsíc. Tiskne Typos, tiskařské závody, s. p., nám. dr. M. Horákové 7, 360 32 Karlovy Vary. Cena 4 Kčs. Rozšiřuje PNS. Informace o předplatném podá a objednávký přijímá každá administrace PNS a doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS - ústřední expedice a dovoz tisku Praha, administrace vývozu tisku, Kafkova 19, 160 00 Praha 6. Neobjednané příspěvky se nevracejí. ISSN - 0323 - 1445

Ing. Martin Janoušek z Elitexu Jablonec na startu letošního mistrovství republiky na Mísečkách. Snímek Josef Procházka

Běžcům chybějí peníze

Odpovídá hlavní trenér běhu Petr Honzl:

Zhruba 40 000 marek chybí lyžařům běžcům na pokrytí plánované přípravy a výdajů na letošní sezónu. Chceme se držet tréninkových plánů, které jsme měli před olympijskými hrami v Calgary. To znamená dvakrát pobyt na ledovci, jednou na kolečkových lyžích ve francouzském Les Saisies. U nás doma se totiž na kolečkových lyžích oficiálně na silnicích jezdit nedá. Do toho je třeba započítat přípravu na prvním sněhu ve Švédsku.

Jak chcete celou situaci řešit?

Při výdajích na zahraniční tábory počítáme s příspěvkem od generálního sponzora a v oblasti poolu. Musíme hledat i osobní sponzory, které mají zatím jen Havrančíková, Korunka, Nyč a Švanda. Změnily se i podmínky, neboť jednotlivé firmy nejsou tolik zainteresované na reklamě a mají zájem pouze o špičkové závodníky. S výjimkou Atomice jsou na tom vlivem nevydařených posledních zim firmy špatně. Přesto se nám podařilo materiálově celé reprezentační družstvo A i B (35 běžců) zabezpečit. S Adidasem jsme prodloužili smlouvu do roku 1992.

Přijali jste opatření ke zvýhodnění nejlepších čs. závodníků?

Omezili jsme domácí výcvikové tábory. Maximální péči má šest mužů a šest žen. Důvod je jasný. V příštích letech se střídají mistrovství světa a olympijské hry. A chceme se zaměřit hlavně na štafetové běhy, kde máme největší šanci uspět. Po třech letech se vracíme u družstva žen k přípravě s osobními trenéry, kterými jsou Michalík, Ilavský a Peřina.

V posledních letech pronikají do všech sportovních odvětví peníze. Co čeká na čs. běžce v případě úspěchů?

Odměny za umístění ve Světovém poháru a na mistrovství světa jsou pevně zakotveny ve smlouvách. Je záležitostí svazu, aby hledal další možnosti sponzorování. Pro reklamu jsou například volná místa na čepicích, nebo na mikrobusech.

Letní přípravu začínají zpěstřovat závody Evropského poháru na kolečkových lyžích. Vstoupí čs. běžci také do tohoto seriálu?

Zatím jsme složili vstupní poplatek 400 marek. Závodům na kolečkových lyžích ale nepřikládáme velkou váhu, zúčastníme se pouze některých závodů. V žádném případě ale nechceme, aby se naši běžci speciálně zaměřovali na přípravu na kolečkových lyžích. Vývoj přestává totiž splňovat charakter potřeby pro lyžaře, neboť se jezdí na rychlých tratích, většinou okruhového charakteru. Spíše budeme hledat závody na kolečkových lyžích do kopce. Jeden z nich máme v plánu koncem srpna v Maďarsku. Ovšem kolečkové lyže slouží ke zvýšení motivace v dlouhém přípravném období.

Ptal se: JIŘÍ POŠVÁŘ

Aby jim nepláchl...

Problémy některých sportovců NDR s bývalou tajnou policií Stasi byly někdy až neuvěřitelné. Například skokan na lyžích Falko Weissflog (nezaměňovat s Jensem Weissflogem ze současnosti), který onehdy v Harachově vytvořil světový rekord 174 m v letech na lyžích a který na mistrovství světa 1978 získal bronzovou medaili, najednou zmizel ze světové scény. Stalo se tak v době, kdy rakouský zpěvák Johann Hölzl si dal umělecké jméno Falko. Stasi obvinila skokana Weissfloga, že „prodal“ své jméno rakouskému zpěvákovi (za „jídášský groš“ v tvrdých) a zakázala mu výjezdy za hranice. Když to v NDR ruplo a prohlížely se archívy Stasi, našel se dopis s anonymním udáním na dotyčného Falka Weissfloga. Vůbec se tenkrát neprošetřovalo, zda je na udání něco pravdy, jen se úřední rukou přičinila poznámka: „Z preventivních důvodů zakázati jakýkoliv výjezd za hranice NDR.“ Nyní Falko Weissflog řekl novinářům: „Možná, že chtěl onen rakouský zpěvák využít mé popularity. Nevím. V životě jsem ho neviděl, nikdy jsem s ním nemluvil, natož, abych od něj dostal nějaké peníze. Umělecký pseudonym, navíc jde-li o obecně existující křestní jméno, si každý může vybrat jaký chce. Mne to ovšem stálo pět let sportovní kariéry na mezinárodní scéně a obtěžování celé mé rodiny.“

Takto se závodilo na brněnském automobilovém okruhu loňského roku. I z letošní Velké ceny Brna chystáme obsáhlé zpravodajství. Snímek Igor Zehl

Uprostřed Rotterdamu

V zábavním rotterdamském parku Ahoy se koncem května lyžovalo. Ne však na sněhu, ale na kolečkových lyžích v prvním závodě Evropského poháru. Na startovní čáru se postavili i dva čs. reprezentanti Nyč a Švanda, kteří do Nizozemí odcestovali společně s trenérem Rázlem. Původně měl jet ještě taky lyžař Buchta, který ale ve stejném termínu skládal maturitní zkoušky.

Mezi specialisty se oba čs. závodníci vůbec neztratili. Průběh závodu na 3,6 km dlouhém okruhu, který čekal na lyžařský peloton desetkrát, se na rovinaté trati s pouhými čtyřmi zatáčkami vzácně podobal cyklistickému měření sil. Do cíle se přičítal 14členný „balík“ pohromadě a rozhodující slovo měla cílová kamera. Verdikt rozhodčích nakonec zněl: zvítězil Švéd Carlsson, Nyč skončil na 14. místě a s pouze desetisekundovou ztrátou na vítěze dojel do cíle Švanda, jenž byl klasifikován na 19. místě. S výsledkem byli čs. lyžaři tedy spokojeni, rozčarování na ně ale čekalo při příchodu k mikrobuse, který navštívil nevídaný lapka. Zásluhou jeho přičinění se vraceli běžci domů bez autorádia a sporttesterů.

Výsledky (36 km): 1. Carlsson (Švéd.), 2. Altendorfer (SRN), 3. Panyik (Maď.), 14. Nyč, všichni 1:11,32, 19. Švanda — 10 s.

JIRÍ POŠVÁR

JOŠAKI CUSUMI, 55letý předseda japonského olympijského výboru, se vzdal své funkce. Milionáři bylo totiž vyčítáno, že zavinil mnohé organizační nedostatky při nedávných zimních

asijských hrách v Sapporu. Dále pak se prý nedostatečně angažuje při prosazování kandidatury Nagana na pořadatelství ZOH 1998. Tlak opozice byl silný.

DALA-JÄRNA, malá osada v „divokých západních dolinách“ (Vilda Västerdalarna) v západní části středního Švédska, proslula díky svému rodákovi Gundu Svanovi. V místě je továrna na mincové automaty Sterner (taktéž jsou v provozu i u nás). V posledních šesti letech se továrna zaměřila na výrobu kolečkových lyží zn. Pro ski. Tyto tréninkové lyže mají svou modifikaci pro klasický běh a pro volný styl. Letos v červnu byla poblíž Dala-Järny otevřena asfaltová trať pro kolečkové lyže s různě volitelnou délkou tras. Rozsáhlý objekt umožňuje i hromadné starty Stafet a navazuje na rekreační areál jezera Storsjön.

LYŽAŘI NA FRONTĚ. Letos na jaře vyšlo druhé vydání knihy švédského spisovatele a nositele Nobelovy ceny Harryho Martinsona, která nese název Skutečností ke smrti (Verklighet till döds). Autor se zúčastnil sovětsko-finské „zimní války“ v letech 1939–1940. Kniha připomíná padesát let od ostudné války, kterou Stalin vnutil Finsku. Frontových bojů se účastnil na finské straně také oddíl lyžařů, kteří se zaměřili hlavně na lyžařský výcvik bojujících vojáků. Sovětsko-finská válka skončila kapitulací Finska 12. 3. 1940 a podstoupením velké části finského území Sovětskému svazu.

-KD-

MATEJA SVETOVÁ, nejlepší jugoslávská sjezdářka všech dob, se podobně jako Bojan Križaj rozloučila definitivně s bílými svahy. Zatímco Bojan Križaj je kandidátem na místo předsedy lyžařského svazu Slovinska, Mateja chce pracovat jako komentátorka televize v Lublani a věnovat se i mezinárodním lyžařským událostem.

NA SEVERNÍ PÓL si udělali výlet dva sedmadvacetiletí Norové Erling Kagge a Boerge Ousland. Na běžkách a potraviny si nesli v ruksaku na zádech!

VÍRA V NEBESA. „Třetí zima téměř bez sněhu! Úvahy o dostatečné zásobě umělého sněhu slyším na každém kroku. Ten se však dá použít jen v případě nouze. A tak doufám, že nebeská božstva vychýlí ručičku přírody i na opačnou stranu,“ říkal Marc Hodler, opětně zvolený předseda mezinárodní lyžařské federace. Na dotaz, zda Světový pohár přežije tyto zlé časy, odpověděl slovy: „Pokud by se zima v našem podnebí skutečně zkrátila, potom si musíme rozmyslet, zda pořádat tolik závodů jako nyní. Pořádání lyžařských závodů není totiž laická záležitost. Kdo investuje, očekává jistou návratnost. To vše je problematické.“

ŠVĚD INGEMAR STENMARK je nejlepším sjezdařem všech dob. Za 16 sezón na sněhových svazích nashromáždil celkem 3880 bodů. Druhý v pořadí Zurbriggen ze Švýcarska o 203 bodů méně. Třetí je Marc Girardelli z Lucemburska. — Mezi ženami drží svoji pozici neochvějně Anne-Maria Moserová-Prölllová z Rakouska s 2840 body, před Hanni Wenzelovou a Erikou Hessovou.

✦
SJEZDOVKY BEZ PENĚZ. „Bez peněz jsme všichni na mizině a končíme. Federace náš sport do slova zabíjí. Pokud se neučiní něco hodně rychlého, je celková katastrofa nevyhnutelná,“ tvrdí šéf komise trenérů SP Toni Vogrinec. Bije na poplach, neboť skončila platnost tříleté smlouvy s italským výrobcem kávy Caffè Lavazza a proskočily poplašné zvěsti, že mezinárodní lyžařské federaci (FIS) se nedaří zajistit nového sponzora. V uplynulé sezóně se muselo měnit 40 procent všech termínů! Zatímco FIS tvrdí, že všechno zavínalo jen a jen počasí, Vogrinec hovoří o „mizerné organizaci“ a o tom, že federace „všechno promeškala“.

✦
SNĚHOVÝ RÁJ. Španělské horské středisko Sierra Nevada se zařadilo mezi pořadatele soutěží Světového poháru ve sjezdovém lyžování a jak známo, bude dějištěm sjezdařského MS 1995. Ze střediska Pradollano (2100 m) se díky důmyslnému systému lanovek (v areálu jich je 12) je možno dostat až k dominantnímu vrcholu Velety (3470 m). Je zde připraveno více než 30 km tratí — včetně 4900 metrů dlouhé Aguily, dále tři tratě delší než 3 km. Sierra Nevada je prosperujícím střediskem. Především letošní zima, znamenající obrovské finanční ztráty v Alpách, přilákala do Španělska velký počet zájemců. Mnozí z nich zavítali i do hotelu, jehož majitelem je olympijský vítěz ve slalomu Fernandez Ochoa. — Pětimetrová sněhová pokrývka tady prý je docela normální.

✦
JAMES B. IRWIN, šedesátiletý americký kosmonaut, který přijel do Prahy jako misionář, se mimo jiné, rozpovídal také o své fyzické kondici. Pochází a žije v Coloradu a miluje lyže, které jsou pro něj nyní jediným aktivním sportem. V Coloradu jsou nejlepší podmínky pro lyžování v USA.

✦
ITALSTÍ LYŽÁŘI náhodou objevili na hranicích Itálie s Jugoslávií ve výšce 2080 metrů novou jeskyni, kterou nazvali Velká štěrbiná. Jeskyně je hluboká aspoň tisíc metrů. -ERB-

Chci žít normálně

Michela Figiniová žije nyní v italském městě Prato a při rozhovoru s redaktorem curyšského listu Sport působila velmi klidným a odpočatým dojmem. Však se právě vrátila z dovolené na ostrově Mauritiis. Po finále Světového poháru a předčasném odchodu z lyžařské scény o ní nebylo příliš mnoho slyšet.

První část rozhovoru se týkala vztahů Figiniové s novým trenérem švýcarského „áčka“ Janem Tischhauserem, což byl důvod, proč Michela už nechce slyšet o závodních tratích.

S Tischhauserem nemohu spolupracovat, přestala jsem mu věřit. Jednal s námi, jako bychom byly vzduch. Nepožadují pochopitelně nic zvláštního, ale každý trenér musí se svěřenci jednat jako s lidmi a trenér žen se svěřenkami jako se ženami. My jsme byly jenom položky v jeho denících. Zapomínal, že jsme každá jiná, jak nutný je individuální přístup.

Figiniová si stěžuje, že Tischhauser byl někdy vyloženě sprostý, a to i na takové závodnice, jakými byly Walliserová a další hvězdy. Navíc prý nedůsledný — jednou jim vytýkal, že žijí jako jeptišky a kromě lyží neznají jinou zábavu, jindy byl malér pro posezení nad jedinou sklenkou. Napětí v týmu bylo patrné už v sezóně. Michela se rozhodla informovat nejdříve svaz a potom uspořádala tiskovou besedu, na níž všechno řekla novinářům.

Denně se mě na to někdo ptal. Abych nemusela každému novináři všechno znovu opakovat, rozhodla jsem se pro tuto formu.

Nicméně ultimatum „Tischhauser nebo já“ Figiniové nevyšlo. Svaz se postavil za trenéra a Michela předčasně odešla. Uznává vůbec nějakého trenéra?

Jistě, třeba Dietera Bartsche. S tím může závodnice diskutovat o čemkoliv a vždy najde pochopení. Takový rozhovor a odpovídající psychologické, navíc individuální vedení každé závodnice — to je podle mě jedna z nejdůležitějších věcí. Navíc Bartsch má široký rejstřík techniky, nikomu nic nevnučuje. Konečně: výsledky jeho práce se teď projevují v Norsku. Pod Tischhauserovým vedením jsem v technice pokrok neudělala.

Tischhauserovo odstoupení požadovaly i další závodnice, jenže všechny nakonec „cukly“ a Michela zůstala bez opory. Není takovým koncem přece jenom zklamaná?

Ne, v lyžování jsem dosáhla všeho, co bylo v mých možnostech. Ostatní mají ještě kariéru před sebou, takže nechtěly riskovat. To chápu. Závodění pro mě bylo jako sen, z něhož jsem se definitivně probudila. Teď chci žít normálně — a o takovém životě se při sportování na nejvyšší úrovni mluvit nedá. Konečně poznám, co to je. — Náhoda tomu chtěla, že jsem se při dovolené na Mauritiu setkala s Erikou Hessovou, nyní Reymondovou. Ta nezná nic jiného než sport. Pořád sportuje: hraje tenis, plave, jezdí na surfu i na lodi. Já to už nedokážu. Pro mne je teď nejhezčí, že nemusím myslet na trénink.

Takže se sportováním úplně končíte?

Trochu joggingu pro udržení kondice, možná horská cyklistika... Také bych se ráda naučila hrát tenis a zdokonalila se v golfu.

A pokud jde o soukromý život, na sňatek nepomýšlíte?

V nejbližší době ne. Umím si představit život s Ivanem Camozzim v Itálii, umím si představit, že budu mít dvě nebo tři děti. Jedno je málo a čtyři moc. Ale to neznamená, že se chci vdávat ještě letos.

Plány do budoucna jsou zatím značně neurčité, o nesportovní budoucnosti se zatím Michela valně nestarala. Věřila, že ještě nějaký čas bude závodit. A plány o startu za italský tým taky asi berou za své.

Zpracoval KAREL BLÁHA

JAROSLAV SAKALA, nar. 14. července 1969 v Krnově, 177 cm, 66 kg, člen reprezentačního družstva A skokanů, odd. příslušnost Dukla Liberec (do února 1990), MEZ Frenštát p. R.

S „deckou“ vína?

S Jaroslavem Sakalou, našim nadějným skokanem na lyžích, jsme hovořili u příležitosti Bohemia Crystal turné (tehdejší výsledky na „bohemce“: celkově 49., v Harrachově 35., v Liberci 61.). Rozhovor byl doplněn o aktuální informace.

Jak jste se sportem začínal?

Začínal jsem s fotbalem, ale stále jsem cítil, že to není to pravé. Můj dlouholetý kamarád Kojda skákal na lyžích, vyprávěl jak trénují a mě to začlo zajímat. Tak jsem se šel jednou na skoky podívat — a zůstal jsem. Později jsme spolu byli v juniorské reprezentaci. Zpočátku nás trénoval Kojdův otec, někdy zaskočil i můj táta.

Váš otec taky skákal?

Neskákal. Jednou se vsadil, že skočí z „patnáctky“ — a zlomil si ruku. Od té doby již neriskoval. Hrál fotbal, rekreačně lyžoval, a tak se mě snažil vychovávat ve sportovním „duchu“.

Pro skoky na lyžích jste se rozhodl sám?

Ano. Rodiče to přijali odlišně. Taťkovi to bylo vcelku jedno, byl rád, že

sportuji. Ale mamka mi to mnohokrát rozmlouvala. Měla z toho hrůzu, bála se o mě.

Vloni na letech v Harrachově náš redakční „špión“ zaslechl, jak jste na věži rezignovaně pronesl: „Ať už je po tom!“ Měl jste strach?

Ano, měl. V životě jsem na takovém můstku nestál, ani jsem ho na vlastní oči neviděl, pouze v televizi. Ale kdo by si chtěl nechat ujít příležitost vyzkoušet nepoznané. Účast jsem hrdinsky přijal. První den, když už jsem byl odhodlaný ke všemu a stál nahoře s připnutými lyžemi, rozhodčí pro silný vítr závod přerušili. Tak mě to čekalo druhý den. Ale co čert nechtěl! Jakoby moje obavy byly vidět na sto honů a „někdo“ mě chtěl v poslední chvíli odradit, abych vzdal. Protože těsně přede mnou jeden Francouz spadl a závod měl patnáctiminutovou přestávku. V hlavě se mi

při pohledu dolů honilo všechno možné. Nakonec vše dobře dopadlo. Žiju!

Povídá se o vás, že k tréninku přistupujete zodpovědně.

Sám se hodnotit nemůžu, ale pravdou je, že chodím trénovat navíc. Vím, že nemám takové fyzické předpoklady, jako ostatní kluci, a tak tento „handicap“ doháním. Při testech v Olomouci Pavel Ploc nebo Franta Jež skáčou z místa do dálky 3 metry a do výšky 60 centimetrů. Já pouze 2,60 a 40 a to je dost značný rozdíl. Chci být na závody dobře připravený a skákat co nejlépe. Závody беру vždycky vážně, vždy chci podat co nejlepší výkon. Trénovat bez jakéhokoliv motivace by mě nebavilo.

Pokud byste srovnal vaše dosavadní trenéry, který by vyhrál?

Začínal jsem ve Frenštátě pod vedením Mikesky, později ve starších dorostencích jsem přešel k Raškovi. V juniorech mě trénoval Ruda Höhn. Už jich bylo hodně, ale srovnávat lidi dost dobře nejde. Nikdo není dokonalý, každý má své mouchy a naopak výborné vlastnosti. Ale pokud bych

Takto jsme zastihli Jaroslava Sakalu na pokojíku v ubytovně vrcholového střediska pod skokanskými můstky ve Frenštátě pod Radhoštěm. A bylo nám vyslechnout truchlivou historku o tom, jak ke gypsu a berličkám náš skokanský reprezentant přišel.

Sešíváný „Saki“

Všechno začalo vloni při fotbale. Kopl do balónu a vyvrtnul si kotník. Kopl při příštím fotbalu a kotník se vyvrátil z vazivového pouzdra. Pak stačilo v lese při běhu zakopnout o kořen a kotník byl opět venku.

Sakala ještě absolvoval zaoceánské závody SP (USA, Kanada, Japonsko), ale na „bohemce“ (Bohemia Crystal turné) se už vyjasňovalo — operace ho nemine. V únoru si ještě kotník „sdrátoval“ tapovací páskou, skákal jenom při závodech (tudíž žádné tréninkové skoky) a šetřil si kotník na další americké turné ve státě Michigan (čtyři druhá místa!).

Operaci provedl 24. dubna MUDr. Aleš Mihula na chirurgii fakultní nemocnice v Hradci Králové. Je s podivem, co všechno dnešní lékařská věda nesvede: ze stehna mu vyřízli „štep“ (náhradní šlachy — po zákroku mu zůstala jizva po celé délce stehna) a tuto šlachy „naroubovali“ na pouzdro vyvíklého kotníku.

„Kdybych neskákal, nohy by se tolik nenamáhal, kotník by vydržel a já nemusel na operaci. Co člověk neudělá pro skoky na lyžích!“

Po týdně šel Jarďa z nemocnice domů a následovaly týdny s těžkou nohou. V té době — aby aspoň něco dělal — posiloval břicho, jezdil na bicyklu a pajdal po pokojí, jak patrně ze snímku.

Text a snímek: MICHAEL LOHNISKÝ

se o to měl pokusit, vyhrál by Jiří Raška. Je výborný jako odborník i jako člověk. Měl jsem k němu sto-percentní důvěru.

Váš názor na Duklu a na reprezentaci?

V Dukle se mi způsob přípravy a systém tréninků vůbec nelíbí. Chtěli, abych po skončení vojny zůstal, ale já se chci vrátit domů. Myslím, že chyby nejsou v trenérech, ale v celém systému Dukly a vojenském „režimu“. Nad vším musí být kontrola, na všechno, co tam děláte navíc, musí být podpis trenéra, aby vás někdo pustil. Pokud se vloudí chybička a trenér zapomene, skončí moje aktivita v pokoji na posteli. Trénujeme jednu a půl hodiny dopoledne a tutéž dávku odpoledne. To je vše. Pak se nudím, a to je horší, než kdybych byl stále v jednom kole. Na reprezentační soustředění se vždy těším, to je úplně něco jiného. Tam jsem po tréninku rád, že už ho mám za sebou.

Co je podle vás nejdůležitější pro skoky na lyžích?

Naprostá pohoda! Nesmí vás ani napadnout, že by se to dalo zkažit. Pohoda už musí přijít při rozcvičování. Měla by se projevit lehkost při výskoku, naprostou uvolněností. V poslední době se do té pohody nemohu dostat, ztrácím nad sebou kontrolu. Na můstku jako bych zapomínal, co mám udělat, prostě to nejde. Odrazím se, myslím, že je to tak dobře, ale je to metr nad zemí. Jsem z toho rozladěný.

Psychologická příprava?

Do psychické pohody se dostanu, když si jdu před závodem zaběhat. Dodává mi to vědomí, že jsem pro výsledek udělal vše. Ale před dnešním harrachovským jsem neběhal. Trenéři mi naočkovali, že to s tím běháním přeháním. Že to беру moc vážně.

Jak na vás působí atmosféra v družstvu?

Dobré vztahy mě „dopují“. Trenér mě „nestresuje“, že zrovna teď musím skočit, že teď to musí být ten nejlepší skok. Vše bere jakoby v legraci, a to mě psychicky nsvazuje. S trenérem Höhnlm se mi trénuje dobře. Dokáže v družstvu vytvořit bezva náladu, která se přenáší i na závody. Mezi kluky se povzbuzujeme, ať již to jde nebo ne. Nezávidíme si.

Váš názor na rozhodčí?

Pořád záleží na jménu závodníka. Když skočím stejně dlouhý skok třeba jako Franta Jež, tak určitě bude bodově ohodnocen víc. Každý skokan si jméno musí udělat sám. Myslím, že oni to měli ze začátku to samé.

Kdybyste mohl srovnat závody u nás a v zahraničí.

V Americe, v Japonsku i jinde v zahraničí se kolem závodů „motá“ pět, šest lidí. U nás asi čtyřicet a výsle-

dek je stejný. Když se „venku“ řekne, že se začne ve 13 hodin, tak je to s přesností na minutu. To u nás někdy pokulhává. Pokud se jedná o zabezpečení závodníků, je nejlepší asi u nás. Na některých zahraničních závodech jsme se převlékali v autech, jinde zase v kabinkách o rozměru metr krát metr.

Vrcholový sport občas přináší zranění. Jak to bylo zatím s vámi?

Bylo jich už dost. Dvakrát zlomená klíční kost, naražená kostrč, naposledy podvrtnutý kotník, který mě trápí dodnes (viz další materiál — pozn. red.). A přitom to bylo úplně zbytečné. Při tréninku jsem dělal hlouposti a nevyplatilo se to.

A co novináři, netrápí vás moc?

Do letošního Intersportturné jsem si nemohl stěžovat. Ale po návratu

Snímek Bohumil Hynek

z turné jsem byl značně překvapený. Přijel jsme v neděli a já šel druhý den na můstek v Harrachově. Kluci, co tam „šlapou“, se mě ptali, jak se mi skákal. Říkal jsem, nic moc. A oni, že se ani nedívá. Když prý si v Garmischi dáváš do nosu, tak ani pořádně skákat nemůžeš. Divil jsem se, co to povídají. Došlo mi, až když jsem si v Československém sportu přečetl reportáž ze závodů. Stálo tam, že kluci si dali na Silvestra pivo a Sakala navíc ještě víno. Já přitom pivo vůbec nepiji a s tím vínem to bylo takhle: Trenér řekl, že si připijeme na Nový rok. Kluci si připili pivem a já si nechal nalít do skleničky asi půl deci vína. Ale připil jsem pouze symbolicky, téměř vše tam zůstalo. Když si to přečetl otec, vynadal mi. Dost mě to mrzelo. Byl jsem na turné podruhé, po Frantovi nejmladší, a pokud si to přečetl někdo, kdo tam nebyl, tak si mohl představit, že jsem se opil.

Nepříjemný zážitek?

Před Intersportturné 1988/89. Říkalo se, že vítěz z Frenštátu pojede na turné. Před tímto závodem jsem skákal dost špatně, byli jsme v Harrachově a v Planici, takže se se mnou asi moc nepočítalo. Ale ve Frenštátě jsem vyhrál. Těm, kteří měli do nominace co mluvit, se to asi „nehodilo do krámu“, takže rozhodli, že se budeme „rozkakovat“ ještě ve Svatém Mořici. Tam jsem byl po prvním kole třetí. Byl jsem klidný, že to snad vyjde, ale druhý skok jsem zkažil, skončil jsem desátý. Franta Jež čtvrtý, odjel on. Myslím si, že to nebylo spravedlivé. Byl jsem hodně zklamán. Zkažil jsem vlastně jenom jeden jediný skok.

Takže i v nominaci vládne určité nadržování?

Vládne a ještě zřejmě vládnout bude. Franta na Intersportturné 88/89 dopadl velmi dobře, ale i já se cítil v optimální pohodě. Nemohl jsem uvěřit, že tam nejedu. Vážně jsem uvažoval, že toho nechám, že už nebudu závodit, že to nemá cenu. Až běhání kolem jezera mě trochu uklidnilo. Ale to už je dávno minulost.

Nějaká zajímavost?

Stalo se teď v Japonsku, kde je velký časový posun. Jsem zvyklý, že všude a kdykoliv usnu, nikdy jsem s tím neměl problémy. Kluci mě upozorňovali, že je zde mít budu. Je sice pravda, že jsem večer usnul bez „počítání oveček“, ale probudil jsem se ve tři hodiny ráno a už jsem „nezabral“. Říkal jsem si, že první den se to dá přežít, ale druhý den se to opakovalo. Spal jsem s Pavlem Plocem na pokoji, vzbudili jsme se stejně, opět ve tři ráno, a až do budičku jsme si povídali. Byl jsem ve tři hodiny úplně čerstvý, že jsem mohl jít klidně trénovat. Po příjezdu domů jsem ještě pár dní vstával ve tři hodiny.

Vaše zájmy, studijní a osobní plány?

Rád hraji tenis, jezdím na kole, někdy i 130 km za den. — Chtěl bych si někdy dodělat dvouletou strojařskou nástavbu, abych měl ukončené odborné vzdělání. — Svatbu zatím neplánuji, i když nevyklučuji, že k tomu někdy dojde.

Ještě dodejme, že Jaroslav Sakala v únoru ukončil službu v armádě a vrátil se do střediska vrcholového sportu k olympijskému vítězi Jiřímu Raškovi. Chystá se, že se bude stěhovat. „Od třinácti žiju někde na společných ubytovnách. Těším se už na své soukromí.“ A ještě nám vyjevil jedno přání: „Chtěl bych být profesionálním skokanem na lyžích.“ [Vskutku riskantní živnost — pozn. red.]

Ptala se: MONIKA SZABOVÁ

Jiří Bartoš: Najít společnou řeč

Reprezentační trenér družstva žen Jiří Bartoš z Elitexu Jablonec se může pochlubit několika trenérskými úspěchy. Jako oddílový trenér dodal do reprezentace takové závodníky jako jsou Ladislav Svanda, Radim Nyč, Pavel Benc, Martin Janoušek, Martin Hušek. Áčko žen převzal po Petru Honzlovi po olympijských hrách v Calgary. Je v poločase olympijského cyklu s názvem Albertville a k jeho zatím největším aktivům patří dvě „bramborové“ medaile Alžběty Havrančíkové na mistrovství světa v Lahti. Vybíráme Bartošovy poznámky k některým tématům.

Minulá sezóna: Chtěli jsme si vyzkoušet model přípravy, který by odpovídal přípravě pro nastávající sezónu, jež bude vrcholit mistrovstvím světa ve Val di Fiemme. V plánu bylo zvládnout určitý objem přípravy a podle toho, jak se nám bude či nebude dařit, dělat úpravy pro příští sezónu. Jak známo, všechno dopadlo úplně jinak, nebylo na čem jezdit. Sezóna vypadala slušně na začátku, tomu odpovídaly i výkony, ale pak už to bylo všelijaké a jezdilo se, jak se dalo.

Trenink: V době, kdy byl největší nedostatek sněhu, trénovali jsme jenom na pětakilometrovém a třikilometrovém okruhu v Tatrách. V té době jsme ovšem potřebovali trénovat trochu jinak. Plánované dávky se nám sice podařilo splnit, ale součástí lyžování je taky estetická stránka. Snáze se překonává tréninková dřina ve volné přírodě. Běhat stále a pořád na jednom okruhu, to je úmorné z psychologického hlediska. Atlet se taky rád poběhne v přírodě, taky neběhá jenom na jedné dráze.

Z rodinného alba: osmnáctiletá Soňa Mihoková, naše nadějná bruslařka, se svým otcem Ivanem, známým to lyžařským nadšencem.

Autor snímku: Josef Procházkva

Světový pohár: Zlom ve smutném období přinesly závody SP ve Val di Fiemme (20. 2.) Beta (Havrančíková) konečně zabodovala. Závěr SP byl pro nás už dobrý. To už z nás spadla netrpělivost, která na nás dolehla po závodech v Americe. I když říkám, že závodník by měl být samostatnější a i s tím si nějak poradit. Líbily se mi závody ve švédském městě Örnsköldsvik (11. 3.). Dobře zajela naše štafeta Zora Simčáková (K), Anna Janoušková (K), Iveta Knížková (B) a Alžběta Havrančíková (B). Zvlášť se mi líbilo, že předjely družstvo NDR a hlavně Švédska. (Örnsköldsvik: 1. SSSR, 5. ČSFR, 6. Švédsko). Tyto závody prokázaly, že jsme kontakt se světovou špičkou neztratili. Jakmile bychom z kolotoče vypadli, naskakovalo by se zpátky velmi těžko.

Výsledky SP 89/90: Přesto jsme nakonec v SP dosáhli toho, čeho jsme chtěli dosáhnout. Tři děvčata (a jeden vedoucí) budou mít účast na závodech SP zdarma.

Společnost: Letos bylo všechno novum. Společnost se mění a pořád víc a víc se mluví o ekonomice. I pokud jde o lyžování. Ale já si myslím, že i když je ekonomika důležitá, pořád není hlavním problémem lyžování. Hlavním problémem bude najít společnou řeč. V běžecím lyžování velká část zodpovědnosti opět leží na individuálních trenérech reprezentantek. To je ovšem taky důsledek té demokratizace. Nedávno jsme si s trenéry něco řekli, a teď je otázka, jestli se naše záměry splní. Podobně je to s Občanským fórem ve společnosti.

Úspěšné juniorky: Medailistky z mistrovství světa juniorek Iveta Zelingerová a Soňa Mihoková by rozhodně mohly být oživením pelotonu. Zelingerová by se mohla více uplatňovat v klasice, s Mihokovou hlavně počítáme pro bruslení. Na uplatnění mezi seniorkami nemusí dlouho čekat. Podívejte se na Gabriele Hessovou (NDR) a hlavně Belmondovou. (Italka Stefania Belmondová na MSJ 89 v Hammaru vyhrála 5 km K i 15 km B, v letošním roce skončila celkově na 8. místě.)

Trenérem „áčka“: Když jsem po olympiádě v Calgary přebíral po Petru Honzlovi funkci trenéra žen, upřímně řečeno, moc se mi do toho nechtělo. S kluky jsem už nějaké úspěchy měl a taky ten trénink s nimi vypadal jinak. Jsem si vědom toho, že trénink má jiné problémy. Po dvou letech jsem se přesvědčil, že změny, které jsem chtěl udělat, se budou velmi těžko prosazovat. Ale myslím, že ke změnám ku prospěchu věci přece jenom dochází.

K některým závodnicím:

Havrančíková (27 let): Je to vynikající bruslařka. Po rozpačitém začátku se u ní začala projevovat závodnická netrpělivost a hledaly se všechny možné chyby. Taky je možné, že ta sezóna předtím (celkově 2. místo v SP 88/89) byla výjimečná. Léta měla problémy s nadváhou. Určitě v přípravě na MS 92 uděláme maximum.

Simčáková (27): Výborně se umístila v SP (s Havrančíkovou 24.—25., 13 b.), také vybojovala svůj první individuální titul na mistrovství Československa. Forma jí vyvrcholila právě v době, kdy se příští rok bude konat mistrovství světa.

Janoušková (25): Taky už to byl odpisovaný člověk. Rozhodně nelituji, že jela místo mne do Ameriky (patnáctá 9. 12. v Salt Lake City na 5 km K, osmá 16. 12. v Canmore na 15 km K a dvanáctá 14. 1. v Moskvě na 7,5 km K). Domnívám se, že v tomto olympijském cyklu ještě něco dokáže.

Zaznamenal: MICHAEL LOHNISKÝ

K problematice vyučování jízdě na lyžích v podmínkách školení a doškolování cvičitelů lyžování (1)

Na základě osmiletých zkušeností se schváleným vyučovacím programem v oblasti vyučovacího procesu (1980 až 1988) se dospělo k závěrům, které mohou v současné době pozitivně ovlivnit další vývoj vyučování jízdě na lyžích v Čs. svazu lyžařů.

Dospělo se k novým poznatkům v oblasti členění lyžařského výcviku dětí, didaktice a biomechanice lyžování.

Veškerá tato fakta nás vedla k tomu, že jsme vypracovali inovovaný model vyučovacího procesu, který především vychází z jednotného chápání dané problematiky a její interpretace ve vlastním tělovýchovném procesu.

Základem pro zpracování tohoto modelu byla pracovní schůzka subkomise výuky lyžování VSL ÚV ČSTV v květnu 1987. V lednu 1988 se na Kubínské holi sešli zástupci lektorů sborů ČÚV ČSTV, kteří společně vypracovali základní stanoviska pro budoucí vyučovací program a strukturu výuky jednotlivých disciplín na úrovni základního lyžování (sjíždění a zatáčení, běh, skok).

Subkomise výuky lyžování dále uvedenou problematiku zpracovávala a první základní verzi předložila 19. 5. 1989 ke schválení předsednictvu VSL ÚV ČSTV. Po schválení předsednictvem byla tato verze prodiskutována na třech seminářích zainteresovaných pracovníků a 20. 12. 1989 předložena předsednictvu tehdejšího VSL ÚV ČSTV ke schválení. Předsednictvo VSL ÚV ČSTV materiál schválilo jako otevřený systémově pojatý model výuky s tím, že musí být vytvořeny všechny podmínky pro to, aby mohl být model uveden do praxe v lyžařské sezóně 1990—91.

Subkomise výuky lyžování VSL ÚV ČSTV vytvořila podmínky, aby byl vydán v roce 1990—91 jednotný plán lyžařské výuky pro oblast základního lyžování, který bude zahrnovat:

1. Metodiku a techniku základního lyžování (sjíždění a zatáčení, běh, skok).
2. Lyžování dětí a jeho zvláštnosti na úrovni základního lyžování.
3. Didaktiku základního lyžování.
4. Biomechaniku základního lyžování.
5. Aplikace metodiky a techniky základního lyžování do podmínek veřejných lyžařských škol.

Při zpracování podkladů jsme především vycházeli ze skutečnosti, že lyžování je v soudobé společnosti významným společenským jevem. Jeho oblība a rozšířenost vyplývá z toho, že lyžování splňuje požadavky na moderní tělovýchovu a sport, které odpovídají současným vývojovým tendencím společnosti. Je žádoucí, aby bylo prováděno co nejefektivněji, aby bylo dosaženo v co největší míře očekávaných společenských a biologických hodnot.

Při hledání nových forem a metod lyžařského výcviku je nutno vycházet z toho, že lyžování je specifická po-

hybová činnost se složitými pohybovými strukturami, prováděná v nezvyklých a variabilních podmínkách přírodního prostředí.

Přírodní prostředí ovlivňuje lyžařský výcvik kladně, současně však vyžaduje použití specifických — jemu odpovídajících forem — metod výuky. Zvýšení efektivity a tím i účinnosti lyžařského výcviku vyžaduje znalost, respektování a využití jeho zvláštností, bez nichž obecné didaktické modely jsou málo účinné. Volba vyučovacích forem a metod vychází jednak z obecných zákonitostí, ale také ze znalosti věcné logiky učiva, charakteristiky výcviku. Znakem kvalitního vyučování je co nejdokonalejší přizpůsobení metody či metod momentální situaci při plnění výcvikového úkolu.

Z didaktického hlediska pokládáme za velmi důležité vyjádřit specifické znaky lyžařského výcviku. Je to především specifičnost vnějšího prostředí, náročnost a složitost pohybové činnosti, vytváření pohybových předpokladů, způsob vytváření a zvládnutí pohybových dovedností.

Pro činnost lyžařského cvičitele je zejména důležitá znalost dominujícího specifického znaku lyžařského výcviku, tj. specifičnost vnějšího prostředí, spočívající v jeho variabilitě. Tímto pojmem rozumíme objektivní podmínky, ve kterých výcvik probíhá a ve kterých se lyžař nachází při řešení pohybového úkolu. Rozsah těchto podmínek (druh a kvalita sněhové pokrývky, sklon a úprava svahu či tratě, rychlost pohybu v důsledku působení vnějších sil atd.) a velikost jejich změn je v lyžování velmi značná.

S variabilitou vnějšího prostředí úzce souvisí nesnadná optimalizace podmínek výcviku, výběr podmínek podle optimální potřeby, momentální výcviková situace, např. výběr terénu, svahu, sněhových podmínek apod. je ztížený.

Z analýzy a charakteristiky zvláštností lyžařského výcviku jsme odvodili a v praxi ověřili řadu opatření k zlepšení výcviku. Např. jsme si ujasnili význam a úlohu lyžařské průpravy při vytváření pohybových předpokladů, zkušeností a pohybové jistoty. Zde se plně uplatňují hravé a součinné formy pohybové činnosti prováděné v různých podmínkách.

Přistoupili jsme k vytyčení základních a rozšiřujících lyžařských pohybových dovedností a jejich nácvik pokládáme za stěžejní otázku moderního pojetí procesuální stránky lyžařského výcviku. Zdůrazňujeme, že z didaktického hlediska je důležité charakterizovat pohybovou dovednost nejen doclením výsledkem, ale především způsobem, kterým byla dovednost vytvořena.

To nás vedlo k tomu, že v lyžařském výcviku vytváříme a rozvíjíme otevřené pohybové dovednosti, adekvátní variabilitě vnějšího prostředí, že postupujeme ve výcviku od základ-

ního, tj. co nejjednoduššího tvaru pohybového prvku k formě co nejdokonalejší.

Při vytváření a rozvíjení lyžařských pohybových dovedností postupujeme od zvládnutí základních dovedností, tj. stěžejních a jednoduchých, přes rozšiřující dovednosti k těm nejnáročnějším, které tvoří obsah vrcholné, závodní techniky.

Racionálně řízený lyžařský výcvik vyžaduje, aby jednotlivé dovednosti a jejich nácvik byly uspořádány v logickou strukturu co do obsahu i cílového zaměření.

Rozdělili jsme učivo na základě vývojového hlediska vytváření lyžařských dovedností na dvě výcvikové etapy — etapu **základního** lyžování a etapu **závodního** lyžování. Etapovitě členění výcviku představuje výcvik jako přechod od nižší kvality pohybové dovednosti v kvalitě vyšší, v jeho cykličnosti, tj. opakování jednotlivých prvků lyžařské techniky a jejich nácvik na různé vývojové úrovni.

Etapovitě členění výcviku vyjadřuje návaznost od nácviku základních lyžařských prvků až po závodní výcvik. Jednotlivé etapy výcviku mají své cíle, úkoly a konkrétní obsah.

Jednou z otevřených a velmi aktuálních otázek didaktiky lyžování je problém hodnocení efektivity lyžařského výcviku. Nemáme objektivně měřitelná kritéria udávající úroveň lyžařské vyspělosti. Vizualní posouzení je naprosto nedostačující a vede často až k diametrálně rozdílnému hodnocení lyžařské úrovně. Je to jedna z příčin nejednotnosti provádění lyžařského výcviku, jehož jsme svědky nejen u nás, ale i v dalších zemích. Vytvoření vhodných motorických testů lyžařských pohybových dovedností je vedlo nejen k objektivnímu hodnocení lyžařské úrovně, ale i k hodnocení efektivity lyžařského výcviku. Podalo by obraz jeho dynamiky, změn atd.

Samotné lyžování, samotný lyžařský výcvik ještě neznamená, že jeho výchovný dopad a výcvikové výsledky budou výrazně kladné. Ústředním činitelem i tady zůstává pedagog, jeho společenská a odborná úroveň. Na jeho výchovné práci, příkladu, působení, postoji k řešení výchovných otázek, vztahu k žákovskému kolektivu atd. závisí splnění všech úkolů lyžařského výcviku.

Hledisko vývojového členění lyžařského výcviku se potvrdilo jako správné východisko pro vlastní tvorbu vyučovacího procesu. Dělení na tři vývojové etapy — základní, speciální a vrcholovou, jako je to obdobně v členění sportovního tréninku, nepotvrdilo svoji stoprocentní svébytnost ve vlastní praxi lyžařského výcviku a v oblasti lyžování jako takového.

Proto jsme uspořádali učivo na základě nových poznatků a zkušeností na dvě vývojové etapy — etapu **základního** lyžování a etapu **závodního** lyžování.

Zvládnutí techniky sjíždění a zatáčení, běhu na lyžích klasickou technikou i bruslením a provedení skoku na lyžích není jednoduchá záležitost. Jedná se o dlouhodobý vyučovací proces s velkými nároky na čas a vkládané úsilí.

Postupně zvládnutí celého rozsahu a obsahu lyžařské techniky na úrovni základního lyžování bude naplnit a motivem činnosti většiny lyžařů. Je to oblast cvičitelské činnosti všech kvalifikačních stupňů. Rozsah a obsah techniky lyžování této etapy se uplatňuje ve sféře rekreačního lyžování, lyžařské turistiky a v dalších zimních tělocvičných aktivitách spojených s lyžováním.

Základní lyžování je nutnou základnou pro další nadstavbovou etapu — etapu závodního lyžování, kde přistupuje ke zdokonalování lyžařské techniky moment sportovního výkonu. Zdokonalování techniky se nutně promítá ve výkonu — v růstu sportovní výkonnosti. Přistupují zde další faktory, které posouvají výcvik do řadové vyšší sféry, do oblasti tréninkového procesu, uplatňováním dalších složek systému sportovního tréninku, jeho specifického vyučovacího procesu.

Etapa základního lyžování

V etapě základního lyžování — v I. části nacvičujeme základní pohybové dovednosti, lyžařskou přípravu a základní techniky lyžařských disciplín, tj. základní oblouky, základní způsoby běhu na lyžích včetně bruslení, základy skoku. Lyžujeme na mírném, dobře upraveném svahu, upravených stopách nebo na dobře upravených stopách pro nácvik bruslení.

Ve II. části etapy základního lyžování dochází ke zdokonalování a rozšiřování základní techniky — ke zdokonalování základních pohybových dovedností a k nácviku rozšiřujících pohybových dovedností potřebných pro zvládnutí obtížnějších terénních a sněhových podmínek, do kterých se lyžař dostává. Na této úrovni nacvičujeme celý rozsah a obsah sjezdové a běžecké techniky. Lyžujeme na větších sklonech svahu, v různém sněhu.

Etapa závodního lyžování

Jedná se o etapu nácviku závodní techniky spojené se sportovním výkonem. Jde o sportovní přípravu, realizovanou v plánovitém a systematickém tréninkovém procesu.

V etapě závodního lyžování dochází k dalšímu zkvalitňování nacvičených pohybových dovedností a k nácviku dalších, kterých je třeba ke zvládnutí náročných techniky jednotlivých disciplín.

U sjezdových disciplín je to jízda v nejrůznějších sněhu a terénu, přibývá nácvik jízdy s použitím slalomových tyčí na tratích slalomu, obřího slalomu, super obřího slalomu a dále nácvik techniky a trénink sjezdu na sjezdových tratích.

U běhu, v této etapě dochází k účelovému zdokonalování techniky běhu, jeho jednotlivých způsobů z hlediska závodní činnosti.

Nácvik vrcholné závodní techniky je veden z hlediska účelného a ekonomického pohybu s uplatněním taktického kombinování způsobů běhu podle podmínek závodní trati. Vše ve spojení s procesem zvyšování trénovanosti běžce s cílem dosahovat co nejvyšší sportovní výkonnosti.

Obdobný proces je uplatňován i ve skoku na lyžích, v závodě sdruženém a i lyžařské akrobacii.

PhDr. MILOŠ PŘIBRAMSKÝ
PaedDr. LENKA ŠNEBERGROVÁ
PaedDr. ALEXANDER EGYMÁZY

VÁŽENÍ ČTENÁŘI!

Několikrát jsme tě v poslední době informovali o tom, že se časopisu Lyžařství ekonomicky přitížilo. Že nutně potřebuje i tvou pomoc. Můžeš namítnout: začátkem roku jste zdražili, co chcete ještě. Ano, na začátku roku se o korunu zvýšila cena, ale to — upřímně řečeno — nebyla naše „politika“. Zdražení přišlo jako pokyn „shora“ a týkalo se takřka všech novin a časopisů. Se změnou politickou situací se však uvolnily některé ekonomické vazby, polygrafické náklady nabraly na obrátkách a došlo přímo k ohrožení existence našeho časopisu. Samozřejmě, že je zájmem naší redakce a Čs. svazu lyžařů, aby tento

náš druhý nejstarší sportovní časopis vycházel i nadále a děláme pro to vše, včetně jednání o získání sponzora, zvýšení reklamy, získání dalších prostředků. Naše ekonomické postavení by se však upevnilo, kdyby se zvýšil zaručený odběr pomocí předplatného. Nestačí jenom náš časopis číst, ale taky ho odebrat. Proto se na tebe obracíme s touto předtíštěnou objednávkou, kterou — pokud již časopis neodebíráš — vyplň a předej se zaplacením příslušného poplatku nejbližší administraci Poštovní novinové služby. Kromě toho však taky uvítáme tvé podněty, návrhy či kritické připomínky, podle nichž bychom lépe mohli reagovat na přání našich čtenářů. Chceme, aby Lyžařství bylo taky t v ý m časopisem!

Redakce

Objednávka předplacení tisku — výpis*)

Oznámení o zrušení předplatitelského vztahu — výpis*)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Evidenční číslo předplatitele (při inkasování předplatného v SIPO)

Název deníku — časopisu	Počet objednaných výtisků	Číslo - datum zahájení - ukončení dodávky tisku	Katalogové číslo (vyplňuje PNS)

Nežádám — žádám*) o zkrácení čtvrtletního předplatitelského období při předplacení deníků na měsíc (jen občané);

Předplacené výtisky dodávejte na adresu:

Příjmení a jméno (název org.) ..... ulice .....

čís. domu ..... poschodí ..... č. bytu ..... dodávací pošta [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] .....

Plátce předplatného (vyplňují jen organizace)

Označení (úplný název) .....

Adresa ..... dodávací pošta [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] .....

Objednávku vyřizuje (čitelné příjmení) ..... telefon .....

Název a sídlo peněžního ústavu .....

Číslo účtu .....

Datum ..... Podpis předplatitele (u organizace i otisk razítka)

*) Nebodící se ikřtnětel

Výuka sjiždění dnes a zítra

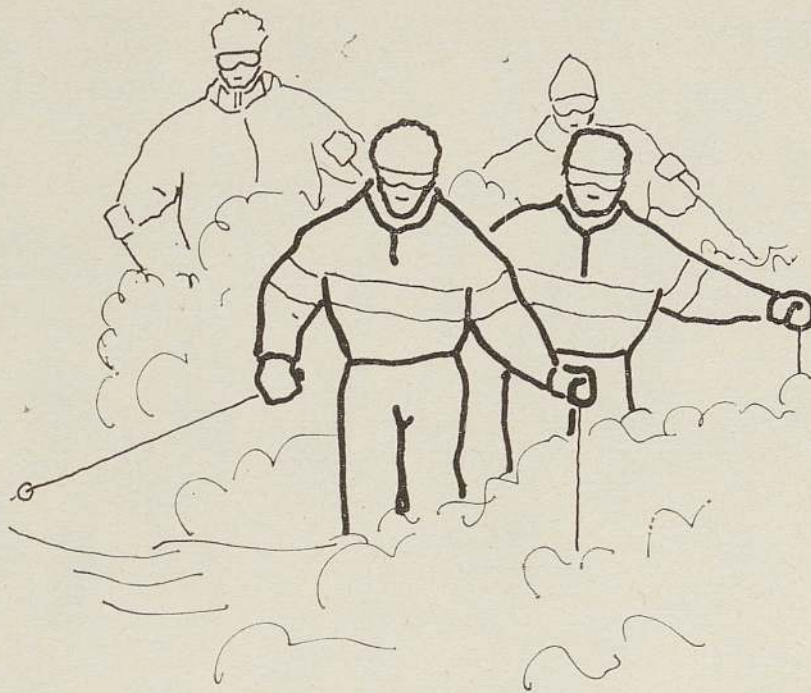
Dá se předpokládat, že s dnešními i budoucími změnami v našem životě se bude měnit i výuka lyžování. Lyžařské školy se budou patrně stále více přibližovat svým vyspělým partnerům v jiných lyžařských zemích. Prosperita takové úspěšné školy závisí zcela pochopitelně také na tom, jak atraktivní program nabídne svým zákazníkům. Zdá se proto být užitečné, seznamovat se s prací, s problémy a vyhlídkami těchto škol.

Všimněme si dnes několika poznámek prof. Franze Hoppichlera k výše uvedené otázce. Prof. Hoppichler je v současné době předsedou mezinárodního sdružení pro výuku lyžování Interski a ředitelem rakouské spolkové školy lyžování v Saint Christophu. „Přístup ke sjiždění na lyžích se mění. Jsou to změny znatelné a ovlivňují v první řadě také výuku lyžování.

Na jedné straně je možno u lyžařů pozorovat odklon od závodění a zvýšený zájem o jiné oblasti sjiždění. Lyžařské školy to musí brát v úvahu. Tak např. „komfortní oblouk“ má umožnit lyžařům se sníženou kondicí a starším sportovcům sjiždět beze strachu. Stejně tak lyžařům středního a staršího věku je vhodné nabídnout oblouk, který jim umožní prožívat estetickou stránku sjiždění, oblouk pro krásu. V současné době bychom také velmi rádi dokázali, že sjiždění je vhodné pro zdraví. Takové „zdravé sjiždění“ musí být sjiždění úsporné, ne příliš náročné. Je při něm třeba zvláštní pozornost věnovat koordinaci mezi pohybem a dýcháním. A výkonnost je vhodné zvyšovat pouze prodlužováním délky projížděných tras. Další snahou výuky je zvládnout rozličné typy oblouků, které je možno účelně použít v různých podmínkách a situacích. Dále je třeba brát v potaz — a to souvisí také se vzrůstajícím počtem lyžařů středního a staršího věku — že řezané oblouky nejsou cílem již zdaleka tak velkému počtu lyžařů, jako tomu bylo dosud.

Zavedením kloubových tyčí se omezila přitažlivost závodění pro rekreační lyžaře, poněvadž sjezdové disciplíny se staly akrobatickou činností. Její technika je pro běžného lyžaře nedosažitelná a tím přestává být i zajímavou.

Cílem výuky sjiždění je také oponovat snahám o převážný důraz na

střední a dlouhé oblouky. Je vhodné učit opět oblouky nejrůznějších délek. Je to předpoklad pro hru s rytmem, s délkou oblouků a s rychlostí sjiždění, která velmi obohacuje prožitky na sjezdových trasách.

Dobrá úprava sjezdovek omezuje množství boulovatých svahů. Tím se také omezuje význam výuky vyrovnávací techniky.

Dlouhá léta se výuka soustředovala na nácvik jednotlivého oblouku, na jeho vedení. Poté se zdůrazňovalo souvislé sjiždění oblouků a jejich zahajování. V současné době se pozornost učitelů zaměřuje na obě hlavní fáze oblouků — na jejich zahájení i vedení. A tak se vedení oblouků dostává při výcviku opět do popředí.

Uvedené tendence se promítají i do výstroje. Krátké lyže se nadlouho neosvědčily. Snadná točivost současných lyží způsobuje, že zvyšování těžiště se sice uplatňuje jako rytmizující prvek a jako podpora otáčení lyží, ale provádí se méně výrazně. Zaměření na hospodárné a pohodlné sjiždění oblouků také způsobuje, že množství lyžařů požaduje lyže, které dobře točí, ale zdaleka nejsou typem závodních lyží. Budoucnost patří lyžím, které budou všestranně použitelné v terénu a přitom vyhovují i jako lyže pro sportovní jízdu na sjezdové trase.

U sjezdových bot se vyžaduje, aby dobře seděly a byly pohodlné. To se výrobci snaží splnit jak u bot se zadním vstupem, tak u modelů s předním vstupem s četnými přezkami, tak pomocí modelů nízkých bot. Znovu se uznává, že nejdůležitější je spolehlivá rovnováha a vyrovnaný postoj, zatímco zavěšení ve vázání má podružnější význam. Připomeňme si v této souvislosti výrok Paula Valara:

„Lyže ovládáš tehdy, když na nich stojíš. Jestliže na nich visíš, pak lyže ovládají tebe.“ Pravda je, že je zájem jak o boty závodní, tak o boty poskytující komfort. Pro závodění však nejsou pohodlné boty právě nevhodnější.

Zvláštní pozornost se musí věnovat lyžím a botám pro děti. Zkušenosti Francouzů, kteří v družstvech začátečnicků vyučovali současně jak na sjezdových, tak na běžeckých lyžích, ukázaly, že začátečník s výzbrojí běžeckého typu zvládne rovnováhu ve značně větším rozsahu.

Při sjiždění jsou důležité prožitky, vnímání okolní přírody. Proto není dobré pouze polykat kilometry. Přednost prožitků proti pouhému konzumování kilometrů by se měla objevovat již při propagaci lyžařských škol. Zvláště by se měl zdůrazňovat vhodný výběr sjezdových tras vzhledem k úrovni lyžaře a způsob sjiždění by měl odpovídat lyžařovým dovednostem. Důležité je rozumně volit cíle sjiždění tak, aby byly pro určitou skupinu dobře realizovatelné a aby nedocházelo k nadměrné únavě z lyžování.

Z tohoto důvodu je vhodné, aby v prospektech lyžařských škol se u jednotlivých výkonnostních stupňů uváděla a zobrazila také potřebná výzbroj.

Dnešní člověk se cítí dobře v okruhu svých přátel. To se musí respektovat i při sestavování lyžařských družstev. V jejich organizaci dojde v průběhu dvou let k revoluci. Do družstev se nebude již zařazovat podle výkonnosti, ale podle zájmů. Že tento přístup bude vyžadovat určitou pružnost, je samozřejmé.

Píše a kreslí: JIŘÍ SOUKUP

Tradičního Vasova běhu se může zúčastnit maximálně 10 tisíc závodníků. Snímky Pressens Bild

Chcete se zúčastnit Worldloppetů?

Pro většinu účastníků našich dálkových lyžařských běhů (za všechny jmenujme Jizerskou padesátku) jistě není neznámý pojem Worldloppet, čili „světová liga dálkových běhů“.

Všechno, samozřejmě, začalo pracotcem dálkových běhů, Vasovým během, švédsky zvaným Vasaloppet. Jak známo, je to masový běh na 89 km, jehož první ročník se uskutečnil roku 1922 (tenkrát to ovšem byla záležitost jenom dvacítky nejstatečnějších a nejobdivnějších borců). Vasův běh začíná ve vesnici Salen u norských hranic a končí ve vesnici Mora u jezera Siljan. Je připomínkou historické události z roku 1522, kdy dva vesničané Engelbrecht a Lars urazili tuto vzdálenost (avšak opačným směrem), aby dostihli Gustava Eriksona Vasu, čímž začal vítězný odboj proti dánským okupantům. (Roku 1523 byl Vasa korunován na švédského krále Gustava I. Eriksona.)

Koncem šedesátých a počátkem sedmdesátých let po vzoru Vasova běhu vyrašily jako houby po dešti po celém sněžném světě podobné běhy. Mezi nimi čestné místo zaujímá i naše Jizerská padesátka, poprvé roku 1968.

V té době nebylo daleko od myšlenky vytvořit Euroloppet, čili „evropskou běžeckou ligu“. Jeho první ročník se vyhodnotil roku 1975. Podmín-

kou k započítání výsledků je účast aspoň na třech „ligových“ závodech, z toho jednoho ve Skandinávii.

Když k původně evropským maratónům přibýly ještě maratóny zámořské (USA, Kanada, později Japonsko), Worldloppet, čili „světová běžecká liga“, nedal na sebe dlouho čekat. První ročník Worldloppetů se běžel roku 1980. Pravidla této soutěže by vydala na samostatný článek, proto si na tomto místě jenom připomeňme, že pro bodové hodnocení je nutná účast aspoň na šesti vybraných závodech (viz termínovka), z toho jeden musí být absolvován v zámoří, jeden ve Skandinávii a jeden ve střední Evropě. — Následující tabulky přináší vítěze všech ročníků Euro- a Worldloppetů.

Naším protagonistou v těchto bězích a nejúspěšnějším závodníkem je Jirka Beran, někdejší reprezentant a nejúspěšnější závodník Jizerské padesátky a čs. „ligy dálkových běhů“.

Ovšem, už před Beranem se vyskytovali méně slavní našinci na startech zmíněných běhů. Obvykle za notných finančních obětí a s překonáváním mnoha administrativních

překážek (výjezdni doložky, devizové přísliby, oficiální pozvání atd., vzpomínáte si ještě na tyhle „výdobytky“ reálného socialismu?). V současné době zůstává jenom překážka jediná, finanční. Ale i pokud jde o tvrdou měnu, začíná i u nás platit, že „kdo šetří, tak má“ — aspoň na účast v některém z nabízených maratónů. Určitě se změněná politická situace odrazí v hojnějším počtu našich borců na závodech evropské, případně světové ligy. Uvádíme seznam adres, na které si můžete napsat o přihlášku či o další informace. —loh-

Vasaloppet — vítězové

(posl. 15 ročníků)		
1976 Matti Kuosku ŠVĚ		4:09:07
1977 Ivan Garanin SOV		4:30:34
1978 Jean-Paul Pierrat FRA		5:20:12
1979 Ola Hassis ŠVĚ		4:05:53
1980 Walter Mayer RAK		4:08:02
1981 Sven Ake Lundbäck ŠVĚ		4:29:32
1982 Lars Frykberg ŠVĚ		4:28:50
1983 Konrad Hallenbarter ŠVÝ		3:58:08
1984 Hans Persson ŠVĚ		4:14:14
1985 Bengt Hassis ŠVĚ		4:45:43
1986 Bengt Hassis ŠVĚ		3:48:55
1987 Anders Larsson ŠVĚ		4:20:20
1988 Örjan Blomqvist ŠVĚ		4:47:04
1989 Jan Ottoson ŠVĚ		5:09:33
1990 nekonalo se		

Euroloppet — vítězové

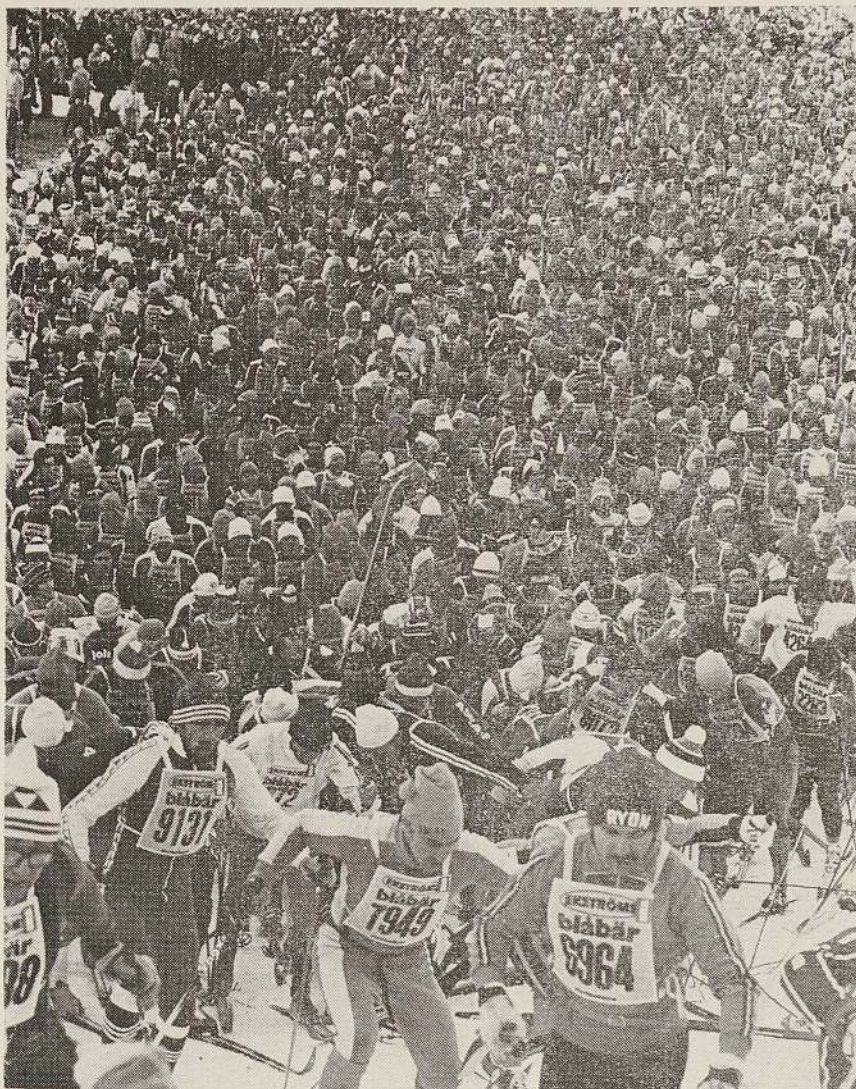
- 1975 Pauli Siitonen FIN
- 1976 Pauli Siitonen FIN
- 1977 Pauli Siitonen FIN
- 1978 Pauli Siitonen FIN
- 1979 Pauli Siitonen FIN
- 1980 Alexandr Jurasov SOV
- 1981 Matti Kuosku ŠVÉ
- 1982 Lars Frykberg ŠVÉ
- 1983 Magnar Rismyhr NOR
- 1984 Bengt Hassis ŠVÉ
- 1985 Örjan Blomqvist ŠVÉ
- 1986 Konrad Hallenbarter ŠVÝ
- 1987 Örjan Blomqvist ŠVÉ
- 1988 Anders Blomqvist ŠVÉ
- 1989 Örjan Blomqvist ŠVÉ
- Marja-Liisa Hämäläinenová-Kirvesniemiiová FIN
- 1990 nekonalo se

Worldloppet — vítězové

- 1979 Matti Kuosku ŠVÉ
- 1980 Matti Kuosku ŠVÉ
- 1981 Sven Ake Lundbäck ŠVÉ
- 1982 Lars Frykberg ŠVÉ
- 1983 Lars Frykberg ŠVÉ
- 1984 Bengt Hassis ŠVÉ
- 1985 Örjan Blomqvist ŠVÉ
- 1986 Konrad Hallenbarter ŠVÝ
- 1987 Anders Blomqvist ŠVÉ
- 1988 Anders Blomqvist ŠVÉ
- 1989 Örjan Blomqvist ŠVÉ
- Ellen J. Holcombová USA
- 1990 Konrad Hallenbarter ŠVÝ
- Dorota Dziakowecová POL

Worldloppet 91 — termínovka

- 20. 1. Dolomitenlauf RAK 60 km
- 27. 1. Marcialonga ITA 70 km
- 3. 2. König Ludwig Lauf SRN 65 km
- 10. 2. Sapporo Skimarathon JAP 50 km
- 16. 2. Finlandia hiihto FIN 75 km
- 17. 2. Gatineau 55 KAN 55 km
- 17. 2. Transjurassienne FRA 76 km
- 23. 2. American Birkebeiner USA 55 km
- 3. 3. Vasaloppet ŠVÉ 90 km
- 10. 3. Engadin Skimarathon ŠVÝ 42 km
- 17. 3. Birkebeiner Rennet NOR 55 km

Nápis „bläbär“ je reklama na borůvkovou polévku, která se podává na „Vasáku“

Kam si napsat?

Dolomitenlauf (zal. 1970)
Robert Steiner, Langlaufclub Lienz,
Postf. 1000, A-9900 Lienz, Austria

Marcialonga (1971)
Angelo Corradini, I-38037 Predazzo,
Italy

König Ludwig Lauf (1968)
Hans Reicherl, Organisationskomitee,
D-8103 Oberammergau, West Germany

Sapporo International Ski Marathon (1981)
Sapporo Sports Promotion Corporation,
Nishi 14 Chome, Minami Ichijo,
Chuo-ku, Sapporo-shi 060, Japan

Finlandia hiihto (1974)
Finlandia hiihto, Hiihtostadion/WM-
skistadion, SF-15110, Lahti, Finland

Gatineau 55 (1977)
Gatineau 55, P. O. Box 554 Station A,
Hull, Quebec, Canada

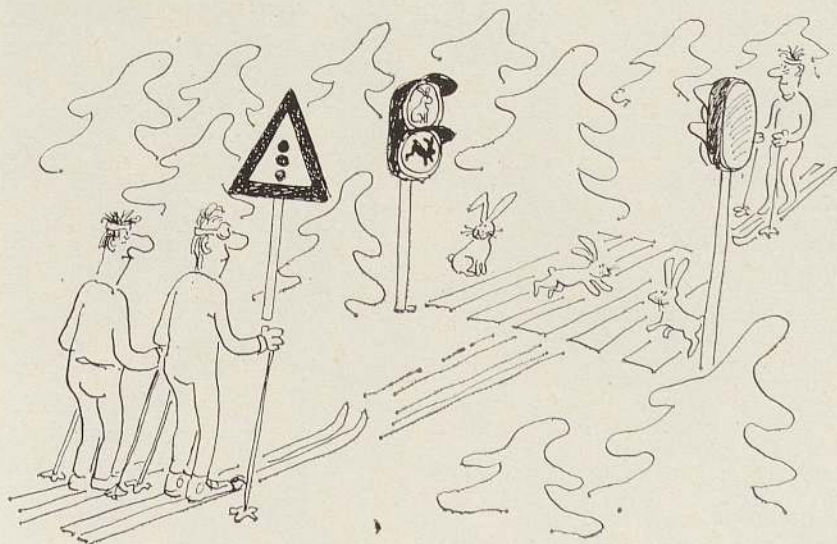
Transjurassienne (1979)
Comite Regional de Ski du Jura,
F-39400 Morez, France

American Birkebeiner (1973)
P. O. Box 911, Hayward, VI 54843,
USA

Vasaloppet (1922)
Ifk Mora, Vasagatan 19, S-79200 Mora,
Sweden

Engadin Skimarathon (1969)
Sekretariat, Engadin Skimarathon,
CH-7504 Pontresina, Switzerland

Birkebeiner Rennet (1932)
Secretariat, Birkebeiner-Rennet,
P. O. Box 94, N-2451 Rena, Norway

JAROSLAV DOSTÁL

Termínovka - skokani

PROSINEC

1.—2.	Thunder Bay	SP
8.—9.	Lake Placid	SP
15.—16.	Sapporo	SP
15.—16.	Frenštát p. R.	CKZ
26.	Sv. Mořic	EP
28.—29.	St. Aegyd	EP

LEDEN

30.—6.	Intersportturné	SP
11.—13.	Oberhof	SP
12.	Ruhpolding	EP
13.	Saalfelden	EP
13.	Planica	EP
14.—21.	Albertville (předolympijské závody)	SP
18.—20.	Bohemia Crystal turné	EP
25.—27.	mistrovství ČSFR	

ÚNOR

2.—3.	mistrovství SR	
7.—17.	Val di Fiemme	MS
9.—10.	Le Brassus	EP
15.—16.	St. Nizeer	EP
15.—17.	Ironwood — lety	
16.—17.	Iron Mountains	
17.	Chamonix	EP
21.—24.	Kulm — lety	
23.—24.	Zakopané	
23.—24.	Iphsheming	
24.	Sarajevo	EP

BŘEZEN

1.	Lahti	SP
1.—3.	Szczyrk	EP
2.—3.	Neustadt	EP
6.—10.	Reit im Winkel	MSJ
2.—10.	Sapporo	
6.—8.	Örnsköldsvik	SP
10.	Falun	SP
14.	Bärum	SP
17.	Holmenkollen	SP
21.—24.	Planica — lety	SP
22.—24.	Norsko — tři závody	EP
29.—31.	Štrbské Pleso	finále SP

DUBEN

6.—7.	Feldberg	EP
6.—7.	Rovaniemi	závody FIS
13.—14.	Kuusamo	závody FIS

Začali v Rožnově

Skokani se sjeli začátkem června do Rožnova pod Radhoštěm, kde na keramické stopě po krátké přestávce od skončení posledních závodů na sněhu znovu prožívali slasti skákání. Pod vedením nové trenérské dvojice Tanczos — Mayer se s výjimkou Sakaly, který byl na operaci kotníku, sešlo kompletní reprezentační družstvo. Součástí soustředění byl i kontrolní závod. Zvítězil v něm letošní Král bílé stopy Jež před Raszkou a Parmou. Každý skokan absolvoval 40—50 skoků, což lze považovat za nezbytný základ před dalšími letními akcemi. Připravovali se na dva letní vrcholy, neoficiální mistrovství světa ve skocích na keramické hmotě v SRN a na závod na umělé hmotě ve Val di Fiemme. Samozřejmě v rámci plánů na zimní mistrovství světa tamtéž.

Výsledky kontrolních závodů: 1. Jež 241 (69 a 70), 2. Raszka 239,5 (71 a 68), 3. Parma 239 (71 a 66), 4. Švaгерko 237,5 (70 a 67), 5. Dluhoš 233 (69 a 65), 6. Roman Kováč 225,5 (67 a 64), 8. Podzimek 225 (66 a 63), 8. Vaško 220,5 (66 a 64).

-pš-

„Už nemohu, druhé kolo nepůjdu,“ stačila ze sebe vypravit po vyběhnutí na 869 m vysoký vrchol Černé Studnice Iveta Knížková. „Ale půjdeš,“ prohodil suše trenér ěs. běžkyň Jiří Bartoš. Nakonec zvítězila ženská tvrdohlavost a Knížková podruhé necelé 4 km dlouhý úsek do stoupání proti směru bývalé sáňkařské dráhy neběžela.

Testy? Tresty!

Právě dva výběhy na Černou Studnici uzavřely v sobotu 16. června první výkonnostní testy lyžařek běžkyň před sezónou. Tato novinka doplnila tradiční výběhy na Bramberk, kros na 5 km, jízdu soupaž do kopce. Na začátek sezóny představovala tato prověrka pořádný krajíc námahy, což jasně dokumentovala svým výrokem Iveta Knížková. Jenže zima se běžkyň nebude ptát na jejich letní pocity, za každý výpadek se musí složit nekompromisně účet v podobě časového manka na světovou elitu. Na rozdíl od dvou předcházejících sezón dostal letos přednost model, který se osvědčil v přípravě před sarajevskou olympiádou: místo centrálních soustředění závodnice trénují individuálně v oddílech. Zatím je předčasné hodnotit tento krok, většina běžkyň si ale tento stav pochvaluje.

V samotných testech nejvíce překvapila 18letá Neumanová. K běhu na lyžích přešla před rokem, předtím ale získala vynikající fyzický fond v kanoistice. Při součtu tří výběhů na Bramberk za sebou nechala druhou Zelingerovou o více než půl minuty. Juniorky z B družstva už v závěrečném běhu na Černou Studnici nestartovaly, takže vítězství získala Zelingerová. Nakolik to půjde Neumanové, která je svěřenkyní trenéra Frühaufa a pochází z jižních ěch, v hlavní sezóně, ukáží ale až výsledky na sněhu. Za zmínku stojí, že se tato juniorka chystala na jazykový kurs angličtiny do Londýna.

Při pohledu na výsledky prvních testů je patrné, že v reprezentačním áčku žen sklízí Zelingerová úrodu, kterou zasadila v podobě své atletické průpravy v mládí. Krok s ní drží Havrančíková; proti loňsku se výrazně zlepšila i Balážová, která vyhrála jízdu soupaž do kopce. Přitom po sezóně Balážové hrozilo přeřazení do B družstva, což vzácně připomíná loňskou situaci se Simčákovou, kterou chtěl pro nepřesvědčivé výkony hlavní trenér Honzl vyřadit z reprezentačního kádru. A uplynulou sezónu měla Simčáková navzdory svým 27 letům nejlepší ve své dosavadní kariéře.

Z VÝSLEDKŮ TESTŮ — Výběhy na Bramberk: 1. Neumanová 8:10,7, 2. Zelingerová —31,1, 3. Havrančíková —51,8, 4. Balážová —53,3, 5. Knížková —57,6, 6. Simčáková —59,0. **Jízda soupaž do kopce:** 1. Balážová 12:47,1, 2. Simčáková —9,4, 3. Zelingerová —16,4, 4. Pravečková —22,9, 5. Havrančíková —43,8, 6. Vondrová —43,2. **Kros 5 km:** 1. Neumanová 17:36, 2. Zelingerová —2, 3. Havrančíková —46. **Výběhy na Černou Studnici:** 1. Zelingerová 34:03, 2. Balážová —39, 3. Havrančíková —47, 4. Simčáková —1:52, 5. Mihoková —2:38, 6. Bucharová —3:11.

JIRÍ POŠVĀŘ

Ján Tanczos z Banské Bystrice se na jaře ujal funkce trenéra našich skokanů. Na snímku ze zmíněného soustředění v družném rozhovoru s Pavlem Plocem (uprostřed) a s Jiřím Parmou. Snímek dr. Zdeněk Srubař

Dopis z Itálie

Když jsem se „přestěhoval“ do Itálie, založil jsem několik sportovních středisek umožňujících sportovní činnost v rámci rekreačního pobytu na horách, posilování zdraví a života v přírodě. Rozsah mé činnosti se týkal všech věkových kategorií, od mládeže po starší generaci. Hlavní náplní této sportovní činnosti je pohyb na běžeckých lyžích. Snad se nezapomnělo, že jsem v této činnosti měl nějaké výsledky už v Československu.

Zde se této činnosti říká *escursionismo* nebo také *trekking* na lyžích. Od zimy 1971–72 jsem svým hostům, zvláště pak mládeži, předváděl jako jeden z prvků lyžování telemark. Od roku 1978 jsem pak v tomto způsobu zatáčení pořádá kursy. Účastníci mých kursů se stávají členy Klubu přátel telemarku (*Club amici del telemark*) a dostávají příslušnou legitimaci. Dosud jsem těchto kursů měl devatenáct, v různých místech Itálie. Klub pořádá setkání expertů s exhibicí pro veřejnost. Předsedu nemáme. Jako zodpovědný představitel jsem pokládán já a jako takový jsem dostal titul „hlavní animátor“ (*animatore generale*). Mimo kursy pořádáme různé závody. Ještě bych dodal, že v Itálii existuje Federace telemarku, pořádá dokonce mistrovství Itálie v telemarku, ale jinak se jí příliš nedará.

K mé osobě bych ještě řekl, že jsem se stal držitelem ocenění organizace CAI, která sdružuje 250 000 členů a která se zabývá nezávodním lyžováním. Jsem jejím instruktorem. Také jsem se stal průkopníkem orientačního běhu na lyžích v Itálii.

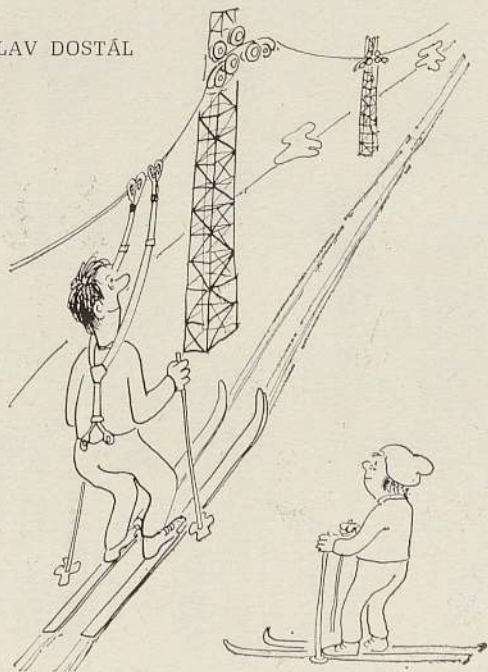
Casopis Lyžařství sledují do současnosti. Posílám pozdrav všem dobrým vlastencům a ať naše svoboda stále kvete nejhezčími květy!

VLADIMÍR PÁCL, Val di Sole, Itálie

Pozn. redakce: Vladimír Pácl byl do roku 1970 pracovníkem ÚV ČSTV, členem předsednictva čs. svazu lyžování a jako člen předsednictva FIS po sovětské invazi prosazoval zákaz pořádání závodů FIS v Sovětském svazu.

● **Eurocup na trávě.** Po dva dny probíhal v Kálmnici u Nového Města nad Váhom poprvé dvoudenní kvalifikační závod o Evropský pohár v obřím slalomu a slalomu lyžařů na trávě. Startovalo téměř 90 špičkových závodníků tohoto netradičního sportu ze sedmi států Evropy a z Austrálie. Vítězem v obřím slalomu mužů se stal Grossmann (SRN), v ženách Hirschhoferová (Rak.) Z našich byl nejúspěšnější Masár, který obsadil 25. místo. V ženách obsadila 14. místo M. Kabátová. — Ve slalomu byl první Grossmann (SRN), z našich byl 15. Masár. V soutěži žen byla první Hirschhoferová. Z našich Stejná 15. místo.

JAROSLAV DOSTÁL

Z Jablonce nad Nisou nám poslali momentku dokládající urputnost letošního „centrálního výběrového řízení do vrcholových středisek“. O co vlastně šlo? Šlo o testy, které podstupovali mladí nadějní lyžaři, než se provedl jejich výběr pro studium na tamní sportovní škole v ulici dr. Randy.

Snímek Č. Skrbek

Město sportu

Padesátitisícové město Jablonec nad Nisou je proslaveno sklem, automobilovým průmyslem a sportem. Nejmasovějšími sporty jsou zde atletika a lyžování. Nejstarším lyžařským oddílem je dnešní oddíl TJ Elitex. Je to největší lyžařský oddíl v Československu.

Už se sice nekonají závody uprostřed města, v parku a na náměstí jako kdysi, ale rozvoj malých jednot v širokém okolí vede k vytváření dostatečné zálohy mládeže. Dnešní TJ Elitex je organizátorem četných závodů, nejen v zimě, ale také přespolních běhů. V celém okolí běhají stovky dětí, v létě v zimě, osvětlená kolečka umožňují trénink i v pozdních večerních hodinách.

K menším oddílům s dobrými podmínkami pro výchovu mladé lyžařské generace na okrese patří Jiskra Lučany, Spartak Rychnov, Sokol Alšovice, Sokol Zlatá Olešnice, Jiskra Josefův Důl, Sokol Nová Ves, Jiskra Tanvald, Sokol Hamrská a další.

Do reprezentace se jako jeden z prvních zařadil Víťa Lahr. K úspěšným patřili také Boža a Jarda Sůvovi, Jírka Bartoš, Václav Zajíček, Jan Weishäutel. V šedesátých letech vzešli vynikající lyžaři ze vzájemné spolupráce s oddílem kanoistiky, Zdeněk a Milena Cillerovi a Alena Bartošová.

V poslednější době se mezi reprezentanty zařadily Alena Janoušková, Petra Šimůnková, Šárka Zurinková, Jitka Pospíchalová a Heidi Suchánková-Hanischová. Z mužů Ladislav Švanda, Pavel Benc, Radim Nyč, František Chládek, Martin Janoušek, Vladimír Pospíchal, Martin Hušek, Karel Raabe a Jan Pecka.

Lyžiarské muzeum v Kremnici

V novembri 1985 bola pri príležitosti 70. výročia lyžovania v Kremnici otvorená v Múzeu minci a medailí expozícia Z dejín lyžovania na Slovensku. Výstava bola rozdelená na tri časti. Prvá časť dokumentovala vývoj lyžiarskej výstroje, druhá vývoj veľkých lyžiarskych podujatí usporiadaných na Slovensku a tretia dokumentovala najväčšie úspechy kremnického lyžovania.

Pribúdajúci materiál a jeho systematické spracovávanie umožnilo prikrčiť začiatkom roku 1987 k reínštalácii pôvodnej výstavy o získaní a spracovaní materiál, pričom sa dôraz kladol na zvýšenie obsahovej stránky expozície.

V tom istom roku sa začali práce na zriadení trvalej expozície. Jej slávnostné otvorenie sa uskutočnilo 29. januára 1988 u príležitosti 60. výročia založenia Slovenskej lyžiarskej župy a 15. ročníka Bielej stopy SNP.

Expozícia Z dejín lyžovania na Slovensku (scenár PhDr. J. Mrvák, architektonické riešenie arch. B. Hamann) je rozdelená na šesť na seba chronologicky nadväzujúcich častí. Siedmu časť expozície tvorí galéria najúspešnejších slovenských športovcov-lyžiarov a ich športové trofeje, ktoré počas svojej pretekárskej činnosti získali.

Úvodná časť expozície zobrazuje najstaršie zachované pamiatky používania lyží a snežníc vo svete, účel ich používania, používanie lyží v stredoveku, ich využitie v armáde až po začiatky športovo-turistického lyžovania v niektorých krajinách Európy koncom minulého storočia.

Na túto časť expozície nadväzujú kapitoly o začiatkoch lyžovania na Slovensku, ktoré možno lokalizovať do oblastí Vysokých Tatier a Liptovského Mikuláša koncom 19. a začiatkom 20. storočia. Najzaujímavejším exponátom dokumentujúcim toto obdobie sú lyže s jednou palicou, ktoré pochádzajú z Trenčína a možno ich datovať do posledného desaťročia minulého storočia.

Dalšie obdobie vo vývoji slovenského lyžovania dokumentuje lyžiarska činnosť Klubu československých turistov a Karpathenvereinu, ktorý sa významnou mierou zaslúžil o rozvoj lyžovania obzvlášť v oblasti Vysokých Tatier. Osobitná pozornosť je venovaná činnosti slovenských lyžiarskych klubov a to Klubu tatranských lyžiarov, Ski klubu Bratislava, Športovému klubu Vysoké Tatry a Ski klubu Banská Bystrica. Mnohé vtedajšie lyžiarske podujatia sú dokumentované originálnymi materiálmi a to najmä odznakmi a plaketai. Z lyžiarskych podujatí sa najväčšia pozornosť venovala závodom FIS 1935, ktoré sa konali vo Vysokých Tatrách. Pri zriaďovaní expozície jej tvorcovia nezabudli ani na dokumentáciu domácky vyrábaných lyží z jednotlivých regiónov Slovenska a tiež na športové obchody, ktoré sa zaoberali predajom lyží a lyžiarskych potrieb. Originalitou tejto časti je postup domácky vyrábanej lyže a to od dreva až po finálny výrobok. Súčasťou expozície sú tiež rôzne lyžiarske palice, vosky a obuv.

Pozornosť expozície je venovaná aj boju lyžiarov proti fašizmu. Okrem fotografického materiálu sú to originálne lyže, ktoré vlastnil Ján Bezrouk, zavraždený gestapom začiatkom roku 1945.

Vývoj lyžovania na Slovensku po roku 1949 je v expozícii rozdelený na dokumentovanie rozvoja pretekárskeho, masového a rekreačného lyžovania. Táto dokumentácia je realizovaná dobovými lyžami, propozíciami, plagátmi, medailami a odznakmi. Pretekárske lyžovanie je dokumentované takými podujatiami ako napr.: Veľká cena Slovenska, Tatranský pohár, majstrovstvá sveta 1970, Bezroukov memoriál, Veľká cena Demänovských jaskýň, Interski a pod. Rozvoj rekreačného lyžovania dokumentujú fotografické a propagačné materiály z Vrátnej, Levočskej doliny, Tatranskej Lomnice, Jasnej a ďalších lyžiarskych stredísk Slovenska. Masovo-turistické lyžovanie je v expozícii zastúpené rôznymi podujatiami, z ktorých najvýznamnejšie sú Biela stopa SNP, Po stopách 1. československého armádneho zboru, zimné zrazy turistov a pod.

Vyvrcholením a pre návštevníka atraktívnosťou vystavených materiálov najzaujímavejšou časťou expozície je

galéria najúspešnejších slovenských pretekárov. Od Lukáša Mihaláka — prvého Slováka, ktorý sa zúčastnil ZOH (v Garmisch-Partenkirchene, 1936) až po Janu Šoltýsovú-Gantnerovú sa môže stretnúť s celou plejádou vynikajúcich slovenských pretekárov a obdivovať trofeje Imricha Nahálku, Jozefa Krasulu, Vladu Krajňáka, Daňa Šlachtu, Rudolfa Čillika a mnohých ďalších.

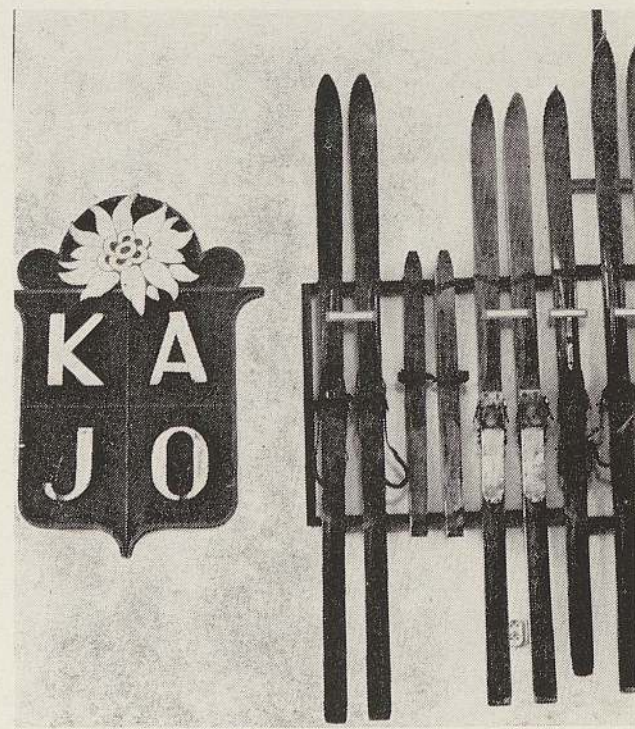
Súčasťou expozície je tiež dokumentácia výroby lyžiarskych potrieb v závodoch Drevoindustria Žilina, Koh-i-noor Bílovec, Nisasport Jablonec nad Nisou a Botana Skuteč.

Expozícia Z dejín lyžovania na Slovensku svojou bohatosťou a rôznorodosťou materiálov, ako i svojou jedinečnosťou zaujme každého návštevníka. Rozsah danej problematiky je však tak široký, že zatiaľ nemožno hovoriť o úplnom a komplexnom dokumentovaní vývoja lyžovania na Slovensku.

PhDr. JOZEF MRVÁK

Z interiéru kremnického muzea

Saša z Australských Alp

ALEXANDRA NEKVAPILOVÁ, rozená PŘÍHODOVÁ, mezi lyžaři známá jako Saša, narozená 6. října 1919 v Praze, patřila k předním sjezdářkám čs. reprezentačního družstva druhé poloviny 40. let. V letech 1946—1948 suverénně obsazovala všechna čelná místa v mistrovských soubojích. Mistrovský titul vybojovala osmkrát, v té době neměla konkurentku. Po 41letém exilu přijela v dubnu do vlasti, aby se podívala na výsledky něžné revoluce a popovídala si s přáteli z dob své lyžařské slávy.

Především jaké byly tvé pocity, když jsi po 41 letech vstoupila na území vlasti, zbavené totalitní moci?

Byly to nepředstavitelné pocity, které nelze popsat, ty je nutno prožít. Z letadla jsem vystupovala ještě se strachem, který se ve mně uhníždil po neblahých událostech roku 1948, kdy jsem zemi opouštěla jako emigrantka. Po přivítání přáteli na letišti strach najednou ze mne spadl. Měla jsem pocit neskonaleho blaha.

Jaké byly motivy tvého rozhodnutí opustit vlast a za jakých okolností k emigraci došlo?

Když nám byl v roce 1948 vyvlastněn hotel, který jsme s manželem obhospodařovali, ocitli jsme se přes noc tak říkajíc na dlažbě. Hrubé násilí a následná nesvoboda vyvolaly v nás přesvědčení, že není jiné alternativy, než opustit zemi a začít nový život v některém ze svobodných koutů světa. Tolik k důvodům, proč jsme opustili vlast. Odpověď na druhou otázku, to je už románové vyprávění. Koncem roku 1948 se mi naskytla příležitost jet ven. Zúčastnila jsem se tréninkového tábora ve Sv. Antonu, pod vedením mé dobré přítelkyně Květy Lelkové. Po skončení tábora odjela děvčata na závod do švýcarského Grindelwaldu. Tam jsem již nejela, rozloučila jsem se s nimi a stala se emigrantkou. Odjela jsem do Innsbrucku, kde jsem se sešla s manželem a se svým bratrem Františkem. V Rakousku jsme se nezdrželi dlouho, v květnu jsme se přesunuli do Belgie do Knokke le Zont, kde bratr mého muže pracoval v hotelové branži. Manžel mu začal pomáhat. Ještě v Belgii se nám narodil syn Michal.

Koncem roku 1950 jste odjeli do Austrálie a zahájili druhou fázi vašeho života emigrantů.

Rozhodli jsme se následovat mého bratra Karla a v listopadu 1950 jsme odjeli do Austrálie. International Refugee Organisation (Mezinárodní organizace uprchlíků) nám pomohla financovat cestu. Usadili jsme se v Melbourne a rozhodli se pro povolání lyžařských instruktorů v Australských Alpách. Manžel založil lyžařskou školu ve státě Viktorie, sama jsem se na doporučení Tondy Šponara ujala výuky v lyžařské škole na Charlotte's Pass v Novém jižním Walesu. Zde jsem působila sedm roků, učila jsem jakousi kombinaci rakouské a francouzské techniky. Na sklonku 50. let začaly do Austrálie pronikat nové evropské tendence, pokud jde o lyžařské oblekání. Ty jsem všemožně podporovala. Nosila jsem červené šponovky a slaměný širák proti páli-vému slunci. Získala jsem na popularitě nejen jako dobrá instruktorka, ale i jako inspirátorka moderního lyžařského oblekání.

Po Charlotte's Pass přišla třetí fáze tvého života v zahraničí.

V roce 1959 jsem se s rodinou přestěhovala do moderního, luxusního lyžařského střediska Thredbo (1370 m), na jehož vybudování iniciativně spolupracoval Tonda Šponar. Postavili jsme si hotýlek, Sasha's Lodge, s malou lyžařskou boutique. Bylo hodně práce, postupně jsem zanechala výuky a přeorientovala se na jinou lyžařskou činnost. Založila jsem např. juniorskou soutěž Sasha's Cup, jejíž prvních 10 ročníků jsem osobně organizovala, několik roků jsem jezdila

australská mistrovství atd. Vrcholu našeho podnikání jsme dosáhli v roce 1971, kdy jsme v Thredbo vystavili prostorný dům se sedmi komfortními sportovními apartmány, mnohonásobně jsme rozšířili boutique. Byl to velký podnik, v létě i v zimě plně obsazený, který mne a mého muže pracovním plně vytížil.

Kdy jste skončili s podnikáním v Thredbo?

S Thredbo jsme se rozloučili v roce 1979 a usadili jsme se na nedaleké farmě, Sasha's Farm, ležící v překrásné přírodě. Tam trávím s manželem náš zasloužený odpočinek. Syn Michal, několikanásobný juniorský a univerzitní mistr Austrálie, je učitelem v Canberře. Se snachou a čtyřmi vnočaty nás pilně navštěvuje. Mým velkým koníčkem se stalo tzv. naivní umění. Prostě, teď, když mám dostatek volného času, pilně maluju.

OTTO KULHÁNEK, VÁCLAV KLOZAR

1 OTÁZKA ODPOVĚD

Odpovídá DAVID ČERMÁK,
člen A-družstva sjezdářů:

Co je nového ve středisku
vrcholového sportu ve Vrchlabí?

Celá sezóna byla špatná ze známého důvodu — nebyl sníh. A tak jsme mohli trénovat jenom občas na Medvědině. To ovšem zdaleka nestačilo, tím spíš, že ve světě se začalo jezdit na umělém sněhu, na který nejsme zvyklí. Umělý sníh má jiné vlastnosti než sníh přírodní a tomu se musí přizpůsobit i styl jízdy. Největší nepříjemnost přišla však na závěr sezóny, kdy jsme se dozvěděli, že nás opouští trenér Bohumír Zeman. Nechce už s námi mít nic společného. Přitom jsme s ním byli tak spokojení a vážíme si ho jako bývalého vynikajícího závodníka a nyní jako vynikajícího trenéra. Žádný jiný trenér ho nemůže jen tak nahradit. Kam půjde, to nevíme. Povídá se, že bude dělat něco soukromého.

TROND EINAR ELDEN, Norsko, nar. 21. 2. 1970, závod sdružený, MS 1989 Lahti 1. jednotlivci, 1. družstva, MSJ 1989 Hamar 1. jednotlivci, 1. družstva, MSJ 1990 Štrbské Pleso 1. jednotlivci, 1. družstva.

Senior dřív než junior

Trond Einar Elden se v osmnácti letech stal seniorským mistrem světa v závodě sdruženém! Stalo se tak na mistrovství světa v Lahti. V skokanské části se na můstku nejlépe soustředil — a skočil nejdál. Žádné velké nervy, žádná svazující odpovědnost, prostě „jenom“ koncentrace na správný odraz.

Před během měl dostatečný náskok, pouze Fin Ylipuli mu dýchal na záda. Ten skákal podobně jako Trond Einar. Osmnáctiletý Nor však dobře věděl, že má naběháno, že ho předběhne jenom starší brácha Bård Jørgen (tomu to však příliš neskáže), a možná ještě někdo. (Nakonec se ukázalo, že tím někým byl Čechoslovák Vladimír Repka.)

A tak se stalo. V běhu byl nejrychlejší B. J. Elden, druhý Repka, třetí T. E. Elden (který těch 10 km uběhl v čase 37:10,7 min). Když se všechno sečetlo a dalo dohromady, vyšlo, že vítěz běhu Bård Jørgen si polepšil o čtyřicet míst, stačilo to však jenom na místo 14., Repka nakonec skončil 16. — a nejmladší ze sdruženářského balíku Trond Einar Elden se stal mistrem světa.

Po závodě mladý Einar řekl, že přijel do Lahti s cílem, aby ukázal „to nejlepší, co v něm momentálně je“ a že se však „speciálně na mistrovství světa seniorů nepřipravoval, že jeho cílem je zlatá medaile na juniorském mistrovství v Hamaru“ a tak dále.

Vítězství v seniorských družstvech v Lahti vyšlo jaksi nádavkem.

Čtyři týdny mezi Lahti a Hamarem byly zaměřeny na udržení formy, což se podařilo. Po seniorském titulu získal Trond Einar Elden taky titul juniorský. Vlastně hned dva, ještě za družstva.

Po triumfálním období nebývá pád do výsledkového propadliště ničím výjimečným. „Sdružení“ byli v letošním roce motivováni jenom Světovým pohárem a „modelovou přípravou“ na mistrovství světa ve Val di Fiemme. Ta však stejně vzala za své, protože nikde kde měl být, snít nebyl.

Trond Einar Elden neměl už tu oslňující formu jako vloni. Bodoval, ale 15 bodů ze Saalfeldenu a Vangu bylo maximem. Nakonec z celkového součtu 78 bodů vyšlo jenom sedmé místo, což nebyla ani polovina, kterou získala letošní sdruženářská jednička Rakušan Sulzenbacher.

Trond Einar byl dokonce až třetí z Norů — za Apelandem (celkově 3.) a Lundbergem (4.).

Ale ještě tu bylo — taky přišlo díky povětrnostním hrátkám se sněhem zcela nečekaně — koncem března Štrbské Pleso v Československu! Pro Tronda Eldena nejdůležitější závod sezóny. V Areálu snů se však našlo pět skokanů, kteří byli lepší, než mladý Nor. Bude těch 10 kilometrů běhu stačit na zlikvidování velikého náskoku?

Československý trenér Ladislav Rýgl, sdruženářský mistr světa ze Štrbského Plesa 1970, však ani trochu nepochyboval: „I kdyby si měl cestou zapálit doutník, tak na Nora nikdo nemá!“ Doutník si Trond sice nezapálil, ale čas 30:40,3 min mu k celkovému vítězství bohatě postačil.

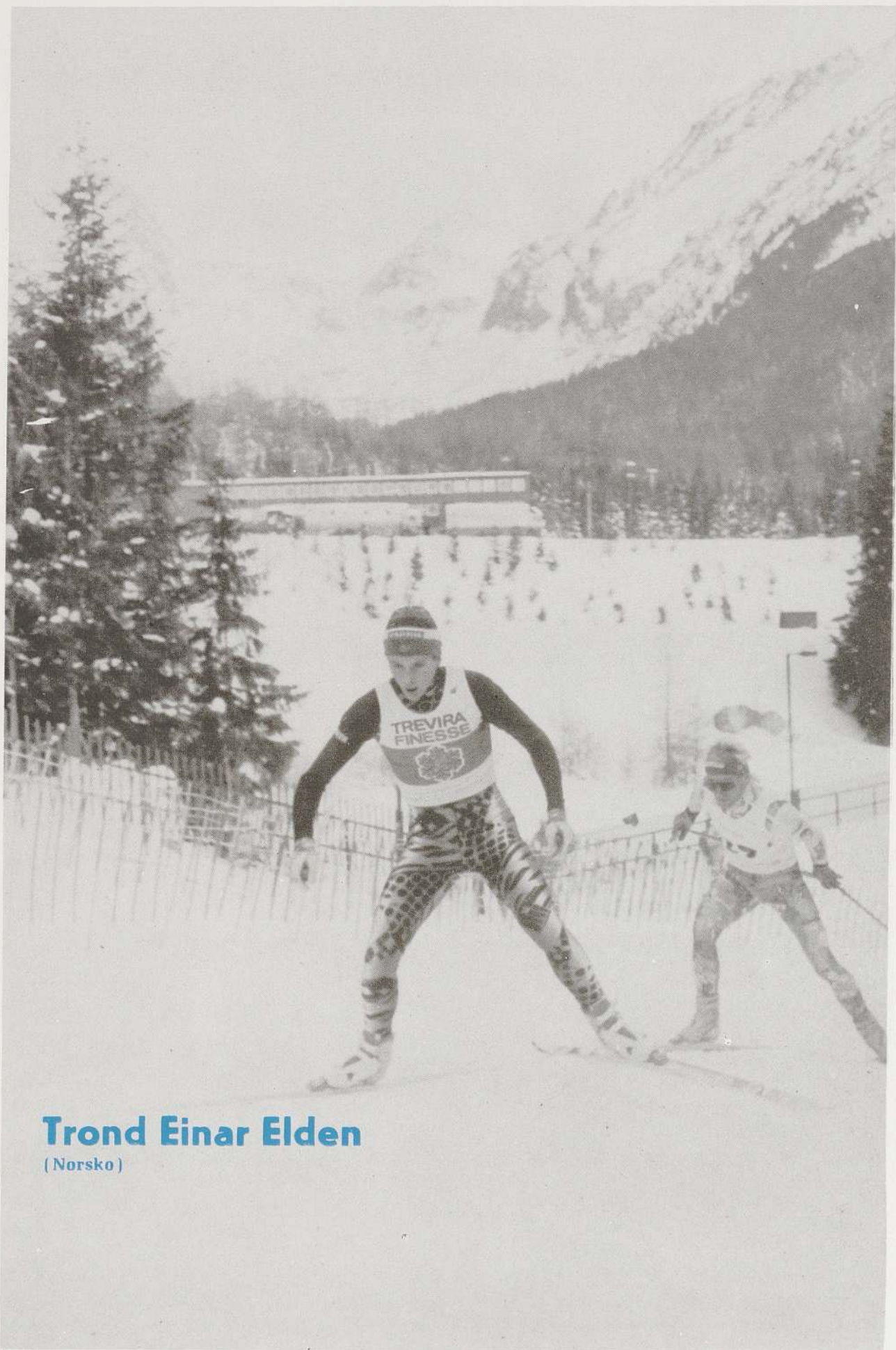
Byl tu však ještě závod družstev. Po skocích Československo překvapivě vedlo, v neděli u Mrtvého plesa se běžel závod štafet. Československá štafeta, ač hlavně nechtěla přijít o bronzovou medaili, kupodivu pořád vedla. Vedla dokonce, když na posledním třetím úseku převzali „štafetový kolík“ David Soldát a Trond Einar Elden. Čechoslováci vedli ještě jeden a půl kilometru před cílem, ale to už se stávalo zřejmým, že 36 sekund náskoku, se kterým Soldát vbíhal na trať, se už pomalu, ale jistě mění v nulu. I tak to byl hrdinský boj, který Soldát s Eldenem sváděl.

Soldát bojoval, Elden vyhrál!

MANFRED STRNAD

Na snímcích Trond Einar Elden na MSJ na Štrbském plesu (autor snímku Pavel Loněk). Na následující straně Trond sledován na stoupáku před Areálem snů Francouzem Sylvainem Guillaumem (autor snímku Jaroslav Trousil)

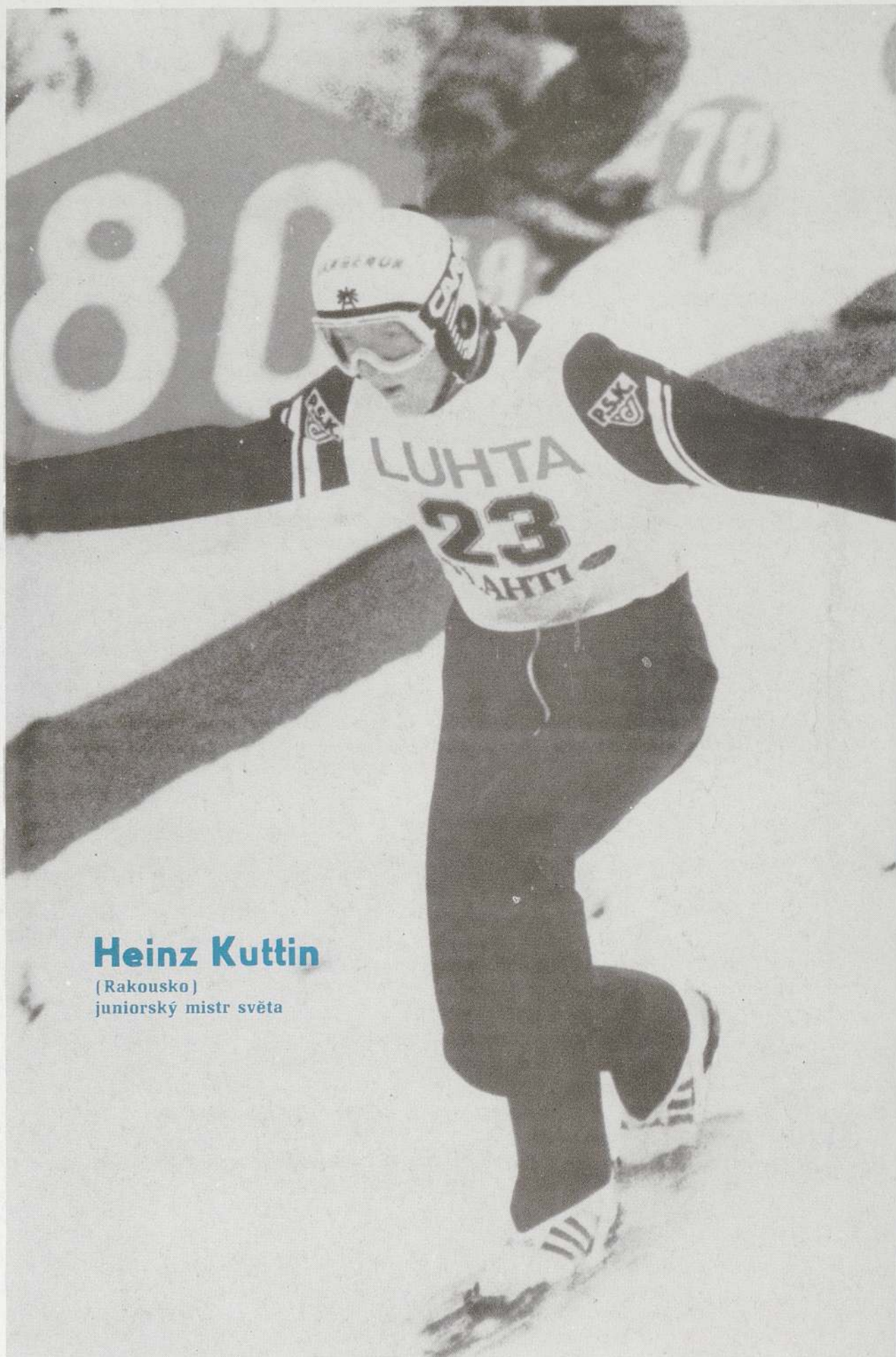

Trond Einar Elden

(Norsko)

Heinz Kuttin

(Rakousko)
juniorský mistr světa

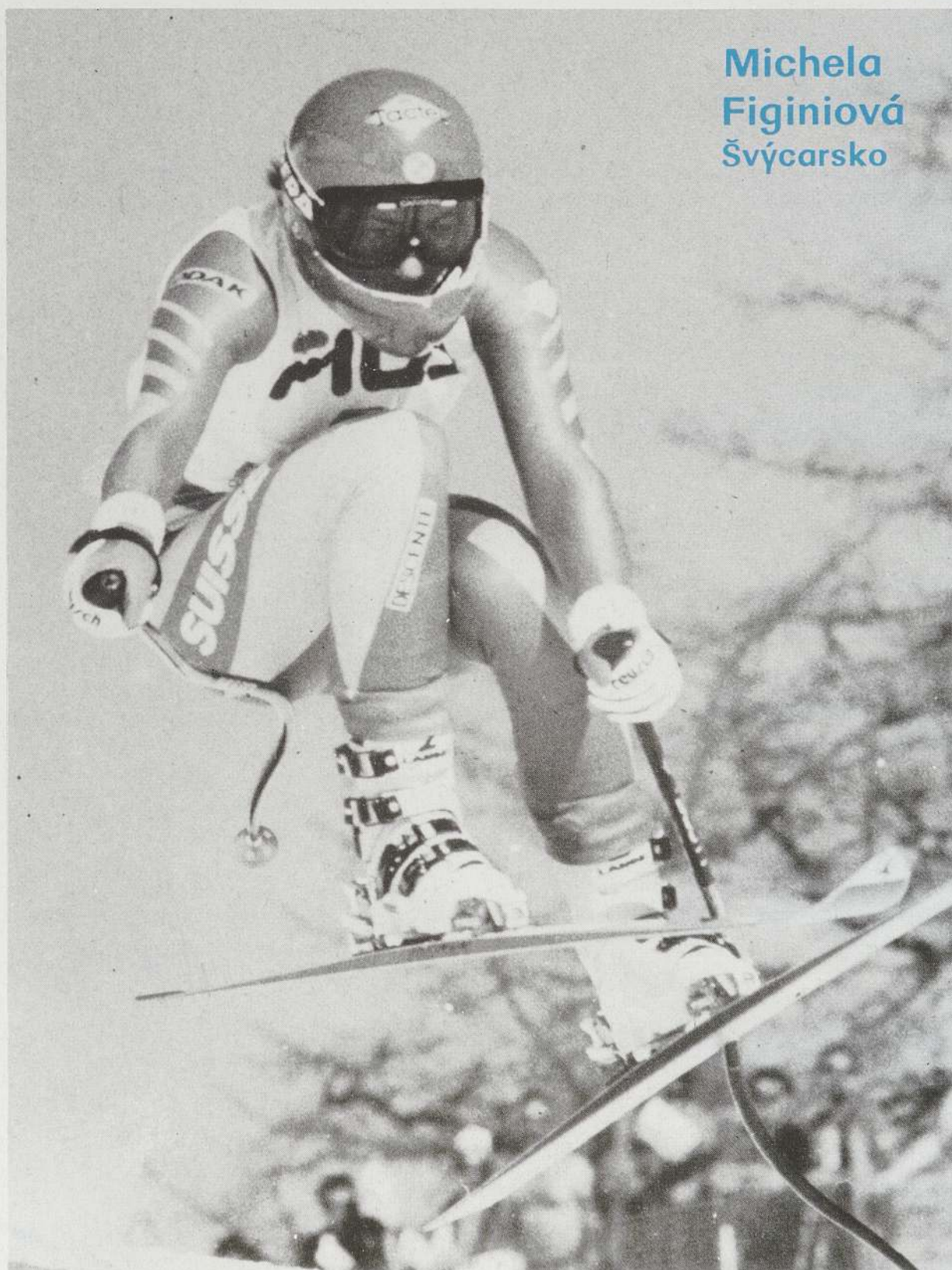
lyžařství

ROČNÍK 76

1990

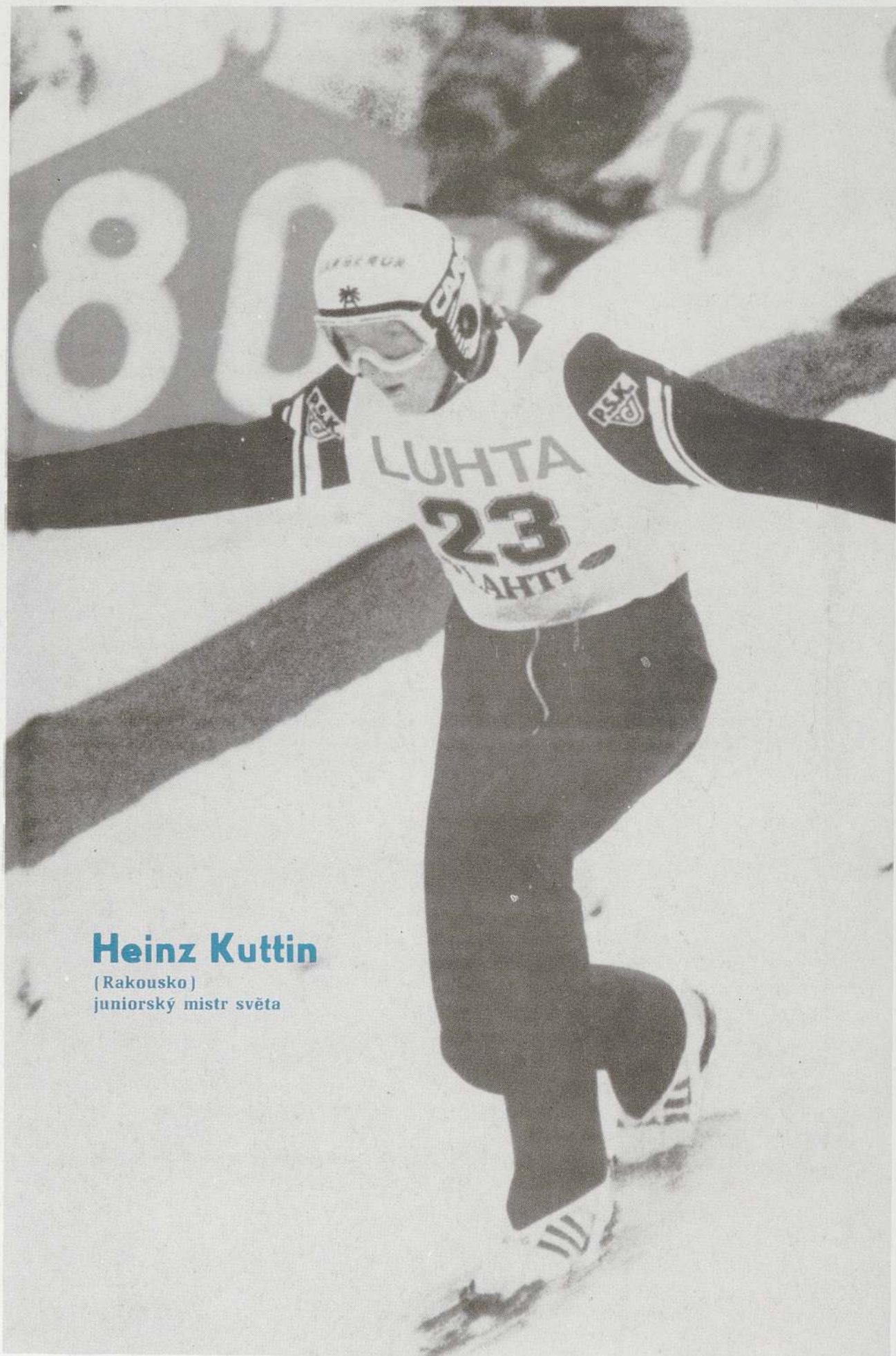
Kčs 4,—

10

Michela
Figiniová
Švýcarsko

Heinz Kuttin

(Rakousko)
juniorský mistr světa

ČTĚTE:

Na třetí pokus (SP sjezdařů)	3
Jelena Vjalbeová (profil)	4-5
Žáci v Ga-Pa	6-7
Vznik slov sníh a lyže	7
Sjezdové lyže 1990/91	11
Neztratila kontakt (Justina Šolcová)	15

NA TITULU Michela Figiniová, legenda švýcarského sjezdového lyžování, která se nedávno rozhodla ukončit svou závodní činnost. Snímek ASL

NA ZADNÍ STRANĚ obálky náš zkušební reprezentant v severské kombinaci František Mák. Snímek Jaroslava Troušila je ze Světového poháru 1990 ve Vysokých Tatrách

Připravujeme:

Kolečkové lyže v Brně — Za 444 dní (ZOH 92 Albertville) — Tomáš Raszka — Tonda Šponar v Praze — FIS body pro běže

Uzávěrka tohoto čísla:

23. srpna 1990

lyžařství

Ročník 76

Číslo 10

Vychází v nakladatelství Olympia v Praze. Šéfredaktor tělovýchovných časopisů ing. Alexandr Žurman. Redaktor časopisu Michael Lohnský. Grafická úprava Zdeněk Köhler. Redakční rada: J. Troušil, předseda, ing. P. Borský, PhDr. T. Broda, CSc., P. Bušta, P. Honzl, PaedDr. A. Horáček, A. Jedlička, ing. J. Jech, CSc., J. Kotland, JUDr. O. Kulháněk, J. Lánský, M. Lohnský, PaedDr. J. Maršík, J. Máša, Z. Paulů, PhDr. J. Potměšil, CSc., P. Zelenka. Redakce: Klimentská 1, 115 88 Praha 1, telefon 231 37 81. Vychází jednou za měsíc. Tiskne Typos, tiskařské závody, s. p., nám. dr. M. Horákové 7, 360 32 Karlovy Vary. Cena 4 Kčs. Rozšiřuje PNS. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá administrace PNS a doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS - ústřední expedice a dovoz tisku Praha, administrace vývozu tisku, Kafkova 19, 160 00 Praha 6. Neobjednané příspěvky se nevracejí. ISSN - 0323 - 1445

Trenér Švýcarů Josef Samek na archívním snímku z Bischofshofenu (Intersportturné 1978)

Zájem o trenéry

Uspěšná skokanská československá disciplína má dlouhou tradici a významnou měrou přispěla k naší dobré pozici ve světovém lyžování. Je to zásluha nejen početné skupiny kvalitních reprezentantů několika generací, ale i řady uznávaných trenérů. Není tedy divu, že je o ně zájem i v zahraničí.

V poslední době to dokazují angažmá trenérů reprezentačního áčka. Po odchodu Dalibora Motejky, který dokázal vytáhnout čs. tým opět do světové špičky, do USA (trénuje tamní reprezentanty) odešel po jednorocním vedení našeho A družstva i dlouholetý trenér juniorského celku Rudolf Höhn do Švýcarska. Je ovšem jen škoda, že Höhn nevydržel u našich reprezentantů aspoň do olympiády v Albertville. Výsledky skokanů v sezóně 1989/90, druhé místo v soutěži zemí ve Světovém poháru i dobrá pohoda v kolektivu naznačují slibnou perspektivu. Častá změna na trenérském postu určitě není ku prospěchu, i když vedení družstva přebírá dosavadní Höhnův asistent Ján Tánčoz.

Je menší kuriozitou, že návrat švýcarských skokanů mezi světovou elitu mají zajistit dva čs. trenéři Josef Samek a Rudolf Höhn. Mají na starosti přípravu dvou osmičlenných kolektivů, Samek švýcarské áčko, Höhn béčko. Švýcarsko mělo v sedmdesátých letech vynikajícího skokana — letce Waltera Steinera, dvojnásobného mistra světa v letech 1972 a 1977, držitele světového rekordu z roku 1974 výkonem 169 m v Oberstdorfu a stříbrné medaile ze ZOH 1972. V osmdesátých letech se zařadil do světové špičky skokanů Švýcar Hansjörg Sumi. V posledním desetiletí Švýcaři marně usilují o přední místa ve skokanské disciplíně. V uplynulé sezóně jejich nejúspěšnější reprezentant Stephan Zünd skončil ve Světovém poháru na 21. místě a v soutěži družstev byli Švýcaři jedenáctí s 57 body. Josef Samek po opuštění Československa závodil v SRN a potom několik roků pomáhal španělskému lyžařskému svazu.

Dodejme, že v cizině působí taky bývalý dlouholetý trenér reprezentačního družstva Zdeněk Remsa. I v důchodovém věku pokračuje při výchově jugoslávské skokanské mládeže a vypomáhá v metodice a organizaci klasického lyžování. Je v Jugoslávii velkou autoritou.

O kvalitách zmíněných trenérů našeho reprezentačního týmu vypovídá i to, že v minulosti byli všichni mistry Československa. Zdeněk Remsa v roce 1951, Dalibor Motejka 1962 a 1965, Rudolf Höhn 1971, 1973 a 1975, Josef Samek 1979, 1981 a 1982, Ján Tánčoz 1982.

JAROSLAV TROUSIL

Na třetí pokus

Francouzský sjezdář Piccard,
snímek Saša Hynková (TV)

Všechno závisí od toho, odkud vítr vane, řekli nám australští lyžaři, kteří ohehdy přijeli na mezinárodní mistrovství Československa ve sjezdovém lyžování. My tuto poučku sice známe taky, v australsko lyžařském nojetí má však následující význam: Když vane vítr od východu (či od západu), čili teplý vítr od Indického (Tichého) oceánu, mohou to lyžaři v Austrálii zabalit. Vane-li však vítr od jihu, čili od Antarktidy, nastává u protinožců lyžařský ráj.

Mohli jsme se o tom přesvědčit v souvislosti se začátkem 25. ročníku Světového poháru sjezdařů. Už podruhé tento pohár měl začít na jižní polokouli. Nikoliv však v australském exkluzivním horském středisku Thredbo (jako vloni), protože zde na závody SP nesehnali dostatečně silného sponzora, ale na Novém Zélandě. Novozélandští organizátoři původně počítali se čtyřmi závody, dvěma speciály a dvěma obřáky ve dnech od 30. července do 3. srpna. Mělo se jet na svazích hory Mount Hutt (dosahuje výšky 2500 m n. m.) nad horským střediskem Methven, které se nachází asi hodinu jízdy autem od Christchurchu na Jižním ostrově.

Jenže zaúřadoval onen vítr. V plánovaném termínu dul od severovýchodu a přinášel déšť. Na svazích Mount Huttu bylo jenom 20 cm sněhu, na kterém sice pilně trénovali Japonci, ale světová esa zůstávala v Evropě a čekala v letištních halách, jak to dopadne. Tak skončil první pokus.

Vítr se sice otočil, nasedlo se tedy do letadel. Nejbliž to měl na Nový Zéland Marc Girardelli, který trénoval se svým otcem Helmutem v již zmíněném australském Thredbo.

Jenže najednou toho sněhu bylo na Novém Zélandě příliš. V neděli 5. srpna, kdy měl být odstartován obří slalom, dula vánice o rychlosti 140 km/h. V pondělí 6. srpna sice postavili slalom speciál, první závodníci z celkového počtu 72 vyrazili na trať, ale když jich odjelo pětatřicet (průběžně pořadí 1. Furuseth 55,69, 2. Tomba 55,99) zasedla jury, že už je vítr příliš prudký a že by závod měl skončit. Po hlasování, které skončilo 3:2, rozhodla, že se závody zruší. A tak skončil druhý pokus.

Že to na třetí pokus vyšlo, víme už dávno z televize a z denního tisku. Třetí pokus začal v úterý 7. srpna slalomem speciál. Vyhrál ho Roth ze západního Německa před Tritscherem z Rakouska a Tombou z Itálie (setinově

rozdíly). Jak zřejmě, Alberto Tomba to myslí s návratem na přední světové pozice zcela vážně.

Ve středu 8. srpna se jel obří slalom. Ten vyhrál Frederik Nyberg ze Švédska. Za zmínku stojí páté místo jeho krajana Erikssona. Po těchto dvou závodech je Švédsko v pořadí národů na druhém místě se 48 body (za Itálií 54 a Rakouskem 46). Proč se Švédsku tak daří? Zřejmě udělal dobře, když se vypravili na desetidenní soustředění na ledovce na hoře Mount Hood v americkém státě Oregon.

Výsledky z tohoto zahájení přinášíme v našem výsledkovém přehledu na straně 10.

Nezmínili jsme se o našich závodnících, konkrétně o Peteru Jurkovi. Samozřejmě, devizová pokladna našeho svazu by po zaplacení letenky na Nový Zéland notně seschla. Prý se však vyskytoval sponzor, který byl ochoten letenku Jurkovi zaplatit. Ten se však trápil chřípkou a dalšími potížemi (ve škole už nechtěl brát ohled na to, že je reprezentant atd.). Nebylo ho vidět na soustředění v Nymburce. Vypravil se sice s naším sjezdařským družstvem do rakouského Hintertuxu, soustředění však proležel v posteli a pil čaj. Takže Světový pohár na jižní polokouli se opět odbyl bez naší účasti.

MICHAEL LOHNISKÝ

➡ Časopis Lyžařství nabízí podnikům i soukromníkům možnost plošné i řádkové inzerce.

Nabídky přijímá:

Olympia, Klimentská 1

115 88 Praha 1

INZERUJTE V LYŽAŘSTVÍ!

JELENA VJALBEOVÁ, SSSR

Nar. 1968 v Magadanu, RSFSR, roz. Trubicynová, 164 cm, 58 kg, dítě Frank (3 roky), studentka tělovýchovné fakulty v Minsku, trenér v reprezentaci Viktor Ivanov.

MSJ 1986 Lake Placid (18 let): 2. 5 km K, 3. 15 km V, 2. 3×5 km V.

MSJ 1987 Asiago, Gallio, Itálie (19 let): 2. 5 km K, 1. 15 km V, 1. 3×5 km V.

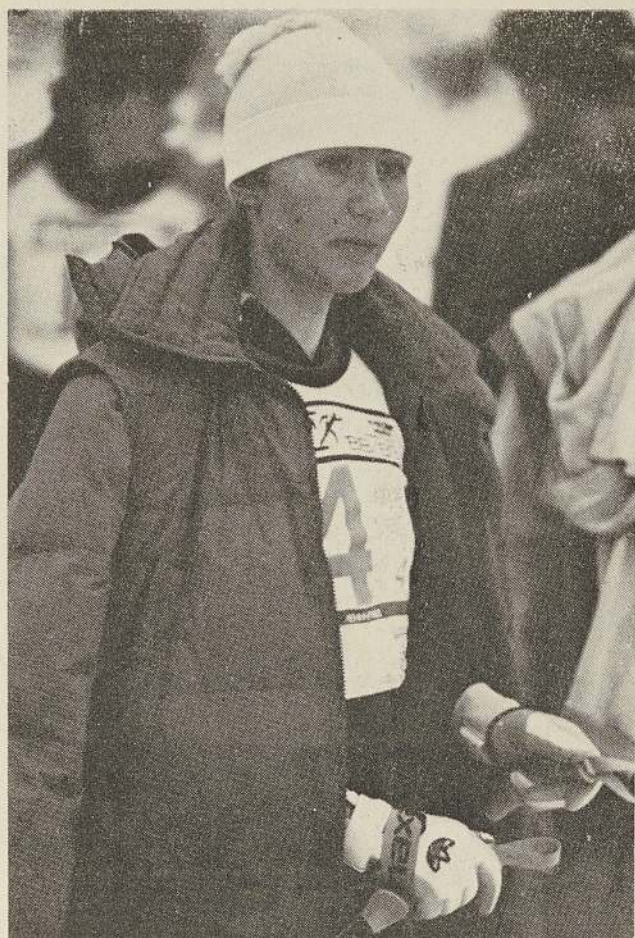
MS 1989 Lahti (21 let): 6. 10 km K, 1. 10 km V, 2. 4×5 km, 1. 30 km V.

SP 1987/88 23., SP 1988/89 1., SP 1989/90 2.

MM 1989 Lahti

Snímek APN

Mamka na běžkách

Poprvé měla Jele Vjalbeová příležitost reprezentovat svou zemi na juniorském mistrovství světa v Lake Placid 1986. Tehdy ovšem vystupovala ještě pod svým dívčím jménem Trubicynová. Z Ameriky přivezla tři medaile (dvakrát stříbro za 5 km klasicky a štafetu a jednu bronz za 15 km volně). Osmnáct jí tehdy bylo let.

Rok na to se konalo mistrovství světa juniorů v italských střediscích Asiago a Gallio. Ve zprávě z onoho mistrovství pro časopis Lyžařství, kterou napsal tehdejší trenér našich juniorek Jan Novák, se taky objevila slova na adresu sovětských děvčat. „Zvláště Trubicynová je mimořádným talentem. Na 15 km byla o třídu lepší než ostatní závodnice.“ Dvě zlaté medaile z volně patnáctky a ze štafety a jedna stříbrná z klasické pětky potvrzovaly trenérova slova.

Pak si na soustředění reprezentantů padla devatenáctiletá slečna z dalekého Magadanu do oka s borcem ze zcela opačného konce Sovětského svazu Urmasem Vjal-

bem (estonsky se píše Välbe) a bylo z toho mimino. Malý Frantik (přesněji Frank) přišel na svět 17. listopadu 1987.

Samozřejmě, bylo po nadějích na účast na olympijských hrách v Calgary. Ale běžky drobné Leny si příliš neodpočaly. Už začátkem roku 1988 začala Jele trénovat a následující zimu přišly i první závody Světového poháru. Nejdřív se jelo 10. 12. v La Fèclaz 5 km volně. Tam vyhrála Havrančíková, druhá byla Tichonovová, ale třetí už Vjalbeová. V La Fèclaz se jel také závod štafet 4×5 km klasicky a družstvo SSSR s Vjalbeovou na třetím úseku vyhrálo.

První vítězství v individuálním závodě SP přišlo už 14. prosince v Campře na 15 km V. (1. Vjalbeová, 2. Havrančíková.) Hned na to v závodě štafet Sovětky vyhrály, s Vjalbeovou jako finišankou. A tak to šlo až do celkového vítězství Jeleny na konci sezóny.

Vrcholnou událostí v jejím životě (zatím) bylo mistrovství světa 1989 v Lahti. Byly to tak výrazné dny, že nebude na škodu, když si je, jak šly za sebou, všechny zaznamenáme. Aspoň ty, ve kterých se závodilo.

Pátek 17. 2. — 10 km klasicky: Závod se konal ještě před slavnostním zahájením. Noviny psaly, že Vjalbeová promazala. Ale spíš bylo pravdou, že to byla pro Jelenu jen jakási rozcvička, že nejela zcela na doraz, ale spíš jen aby se nadýchala dosud nepoznané atmosféry světového šampionátu. Když udělá výsledek, udělá, když ne, pořád se nic neděje. Ty hlavní závody měly přijít až později. Hlavně proto, že klasika, přestože jí pilně trénuje, není jejím stylem. Jele v závodě skončila šestá s časem 30:28,7.

Neděle 19. 2. — 10 km volně: Přišla desítka bruslařskou technikou a to už byl jiný závod. A před 70 tisíci diváky! Za necelou půlhodinu bylo po závodě, Jele zvítězila v čase 27:04,5. Od prvního kilometru bylo jasné, že vyhraje, přestože její největší soupeřky startovaly za ní a mohly si podle jejich mezičasů srovnávat své tempo. Vjalbeová měla číslo 43, Havrančíková 52, Tichonovová 66, Matikainenová 60.

Jelena vyhrála a svět se mohl z tiskovky, která následovala, dozvědět něco blíže o té malé, drobné mamce na lyžích.

Že pochází z 9000 km vzdáleného Magadanu u Ochotského moře, že tam bydlí se svými rodiči. Že ale nyní studuje, o několik tisíc kilometrů blíže, v Minsku. A že těch kilometrů pořád není dost, protože má dítě v Tallinu, kde se o něj zrovna stará tatka Völbe.

Novináři se podívali nad jejím mládím, nad tím, jak všechno stačila stihnout. Ještě se nechal slyšet trenér sovětské sborné Ivanov, který řekl: „Já těmhle matkám věřím. Dělalí všechno s větším rozmyslem a mají daleko větší výdrž.“

Kdosi pak o ní napsal, že je Cassiem Clayem na lyžích. To proto, že už dávno před závodem prohlašovala, že vyhraje. A prohlašovala to tak nahlas, aby jí všichni slyšeli. Pak se k tomu Jelena vyjádřila: „Říkala jsem to naschvál, aby to pro mne bylo další pobídkou a závazkem, že opravdu musím zvítězit.“

Úterý 21. 2. — 15 km klasicky: Nestartovala.

Čtvrtek 23. 2. — štafety 4x5 km klasicky a volně: Sovětkám to pokazila hned na prvním úseku mladička Julia Šamšurinová. Legendární, ale už přeluhující Raisa Smetninová na druhém úseku taky nic moc. Tamaře Tichonovové se na třetím úseku podařilo dostat se před Norku a vybojovat tak druhou pozici. I když finišmanka Jelena Vjalbeová dosáhla vůbec nejrychlejšího času (5 km — 13:23,6), zůstalo jenom u toho stříbra.

Sobota 25. 2. — 30 km volně: Světový šampionát se pomalu chýlil ke konci, zase byl víkend a davy na stadionu i v tom větrném počasí se pomalu blížily číslu 70 tisíc. Na programu byl závod na 30 km, poprvé tak dlouhý běh na vrcholné světové soutěži.

Sovětská výprava měla „tajnou zbraň“, Larisu Lazutinovou. Že tato dívka následujícího roku (1989—90) vyhraje Světový pohár, to se ještě nedalo tušit a navíc je to jiná kapitola. V Lahti Lazutinová svými výkony příliš neoslňovala (osmá na 10 km volně a devátá na 15 km klasicky). Ani se nenominovala pro štafetu, protože jak mezi klasičkami, tak mezi bruslačkami byly lepší závodnice. Larisa však mohla před nastávajícím ženským maratónem odpočívat.

Jsou dva základní způsoby, jak přistoupit k této převlece dlouhé trati. První spočívá v tom, že to závodnice od začátku napálí a vytvoří si takový náskok, že ostatním přejde chuť na další závodění. (Běhají tak „tempaři“, je v tom i psychologický moment: lášenný mečičas vedoucího závodníka další závodníky spíš „drti“, než aby je povzbuzoval k vyššímu výkonu.) Takový způsob boje si vybrala Lazutinová. Na všech mečičasích byla jasně první. Ještě na 22,5 km měla na druhou závodnici náskok přes půl minuty (32,6).

Vjalbeová volila druhý přístup, vylepšený „psychologickou přípravou“: „Budú to zase já, kdo dneska vyhraje!“ Druhý způsob spočívá v pomalém rozjezdu a v postupném zvyšování až do zdrcujícího závěru. Však také na 1,6 km byla Jelena až osmá, na 7,5 km pátá, na 15 km šestá, ale na 22,5 km už druhá.

Nedá se říct, že by Lazutinová v závěru nemohla. I na tom posledním úseku byla rychlejší, než všechny ostatní

závodnice. S výjimkou, ovšem, Vjalbeové. Ta přijížděla na stadion a měla ještě minutu k dobru. Nakonec zvítězila v čase 1:29:59,7 h, o 8,0 s před Lazutinovou.

Konala se zase tiskovka, na níž usedla vedle dvou Sovětek Vjalbeové a Lazutinové také Finka Matikainenová. [Matikainenová se v závěru soutěže dostala před Havrančíkovou a „ukradla“ jí tak bronzovou medaili.] Vedle obvyklých otázek se odehrála i následující konverzace, které se dostalo zaznamenání na stránkách světového sportovního tisku i v oficiální zprávě z mistrovství. Jeden z novinářů se ptal Finky, jakým způsobem je možné Vjalbeovou porazit.

Marjo řekla: „Jedině dvěma kladivý.“ A aby své tvrzení dokumentovala, zatnula ruce v pěsti a začala jimi bušit do Vjalbeové. „Takhle!“

Finští novináři však chtěli slyšet, co Vjalbeová řekne na to, že Matikainenová je nejspěšnější ženou mistrovství, protože získala celkově pět medailí (2 — 1 — 2), kdežto Vjalbeová „jenom“ tři (2 — 1 — 0).

Pročež se zeptali Jeleny: „Jakým způsobem je možné porazit Marju, pokud jde o celkový zisk medailí?“

„Jedině bucharem!“ řekla Jelena, čímž si, samozřejmě, získala další sympatie finských novinářů a finských sportovních fanoušků vůbec.

Také padaly otázky na její rodné město. Prý jestli se neprohánějí po ulicích Magadanu vlci.

„Naše ulice vypadají jako v každém jiném městě. Jezdí na nich auta, autobusy, nákladáky, vlci po nich rozhodně neběhají.“

Jak je to u vás s nedostatkem sněhu?

„Takový problém nemáme. Sněhu je dost takřka po celý rok. My však máme jiný problém. Jak známo, světová lyžařská federace FIS zakázala závody i tréninky, pokud teplota klesne pod minus 20 °C. To pak bychom skoro vůbec nemohli lyžovat. To je u nás normální teplota. My chodíme na lyže, i když je venku minus pětadvacet, i třebas minus třicet stupňů.“

Jaké máte zájmy?

„Nejraději čtu. Mou nejoblíbenější knížkou jsou Lovcovy zápisky od Turgeněva. Ráda však taky dělám obyčejné domácí práce. Nejraději si však hraju s našim malým chlapečkem!“

Pochopitelně, že teď, v době národnostních třenic a snahy pobaltských zemí po osamostatnění, musí často odpovídat na otázky týkající se jejich estonsko-ruské domácnosti.

„U nás v rodině žádné nacionální nesváry neexistují. Problémy nejen mezi lidmi, ale i mezi národy vznikají, když jedna strana nechce naslouchat druhé straně. Já věřím na lásku.“

Urmas Vjalbe, třebaže byl nadějným juniorem, je nyní „mužem v domácnosti“. I když i on opět začal lyžovat. Na sovětském přeboru na 70 km skončil na třetím místě.

„Veškerou svoji přípravu teď zaměřujeme na olympijské hry v Albertville. Abychom tam startovali oba dva!“

Samozřejmě, že sportovní přípravu teď Jelena Vjalbeová zaměřuje hlavně na MS 1991 ve Val di Fiemme. Není příliš nadsazeně tvrdit, že by se jí tam mohlo dařit jako v Lahti. A možná ještě lépe.

MICHAEL LOHNISKÝ

1 OTÁZKA ODPOVĚD

Odpovídá PAVEL ZELENKA, hlavní trenér alpských disciplín

Jak se chystáte na eventualitu, že i příští zima bude bez sněhu jako zima minulá?

Kdybychom měli počítat s tím, že zase nebude sníh, tak to bychom mohli rovnou zabalit. Už tak byly minulé zimy pro rozvoj sjezdového lyžování katastrofální. Nedostatek sněhu se projevil na provozech vleků a v dalších službách, tedy v hospodářské činnosti oddílů. A tak nejen nedostatek sněhu, ale i nedostatek financí je nyní hlavním problémem sjezdového lyžování. Týká se to samozřejmě i reprezentantů, i když se vše-

možně snažíme zajistit kvalitní podmínky pro přípravu na mistrovství světa, které se koná příštího roku v Saalbachu. Hlavně se však připravujeme na zimní olympijské hry v Albertville. Děláme vše pro to, aby v naší lyžařské výpravě byli zastoupeni jak sjezdaři, tak sjezdařky.

Ga-Pa: Žáci světově

V krásném prostředí olympijského městečka Garmisch-Partenkirchen, v těsném sousedství středního a velkého můstku areálu Olympia Skistadionu, se ve dnech 1. až 5. srpna uskutečnil druhý ročník závodů FIS-Schüler-Cup 90. V překladu to znamená Žakovský pohár FIS 90, srozumitelnější však bude, když název přeložíme volně: neoficiální mistrovství světa žáků ve skocích na lyžích.

Závodů se zúčastnilo pod patronací mezinárodní federace 13 států: Československo, Norsko, Finsko, Švédsko, Francie, Itálie, Jugoslávie, Rakousko, Maďarsko, Kanada, Španělsko, Švýcarsko a pořadající Spolková republika Německo.

Loňské pozvání na první mistrovství, které bylo i s příslušnými formuláři odesláno, se prý ztratilo „kdesi na svazu“. Letos se tedy neztratilo a žáci se svým doprovodem mohli jet. V důsledku politických a hlavně ekonomických změn teď už jenom na vlastní náklady. Účast byla limitována kvótou určenou jednotlivým zemím. Naše nominace do jednotlivých kategorií (podle ročníků narození) byla provedena na základě výsledků z minulých sezón. Přednost byla dána přeborníkům ČSSR 1990. Výprava tedy jela ve složení Jakub Hlava, Jaroslav Havel (oba Jiskra Harrachov), Martin Skoták (MEZ Frenštát), Jiří Černý (Baník Osek) a Pavel Bernát (Ski Jilemnice), trenéři Jiří Černý a Stanislav Lasota.

Do dějiště závodů jsme přijeli dvěma auty ve středu 1. 8. Ještě téhož večera bylo v Ga-pa uspořádáno slavnostní přijetí v klubovém domě na Olympia Skistadionu.

Ve čtvrtek 2. 8. dopoledne byl oficiální trénink na můstku K 43 pokrytém pastelově zelenou umělou hmotou. Trénink naznačil sílu výprav a

ambice závodníků v jednotlivých věkových kategoriích. Sešla se zde opravdu světová konkurence.

Odpoledne následoval sportovní program skládající se z turnaje družstev v kopané (zvítěžila Itálie) a kondičních testů: ve skoku dalekém z místa a v letném sprintu 20 m. Bohužel, k testu ve výskoku na odrazové desce nedošlo pro poruchu na zařízení.

Večerní poradu trenérů zahájil předseda klubu SCP Partenkirchen a ředitel závodů Hans Ostler. Na pořadu bylo hlavně losování pátečního závodu jednotlivců. Proběhlo pod dohledem technického delegáta FIS Aloise Gorjance z Jugoslávie. V pátek 3. 8. uvítalo závodníky jasné slunce, které slibovalo žár s teplotou splhající se ve stínu k hranici 35 °C. Nakonec bylo vedro pro skokany oblečené do lyžařských bot, neprodyšných kombinéz a přileb největším soupeřem. „Realizační tým“ tvořili rodiče, kteří vážili nákladnou cestu, jen aby mohli povzbudit své děti v jejich bojích na světovém mistrovství. Tento tým zahájil přípravu už od rána. Chlazení lyží (lyže se máčely v blízké ledové řece), mazací servis a služba u videokamery, to vše bylo naplánováno tak, aby během závodů nedocházelo ke zbytečným zadrhům.

Ve 12.30 začalo zkušební kolo závodů jednotlivců. V ročníku 1979 dosáhl Jakub Hlava spolu s několika dalšími třetího nejdelšího skoku. Jaroslav Havel (1978) nebyl plně spokojen s pátým skokem, Martinu Skotákovi (1977) se taky nedařilo. V nejstarší kategorii (1976) skočil Pavel Bernát 36 m a Jirka Černý šokoval všechny nejdelším skokem zkušebního kola 42 m. Během prvních soutěžních skoků propuklo drama závodu naplno. Velmi dobře skákali domácí závodníci,

ci, Švýcaři, Jugoslávci a Rakušané. Víc se čekalo od Seveřanů. Naši, namíslani zkušebním kolem, byli po prvním soutěžním kole poněkud zklamáni. Ale ještě zbývalo druhé kolo.

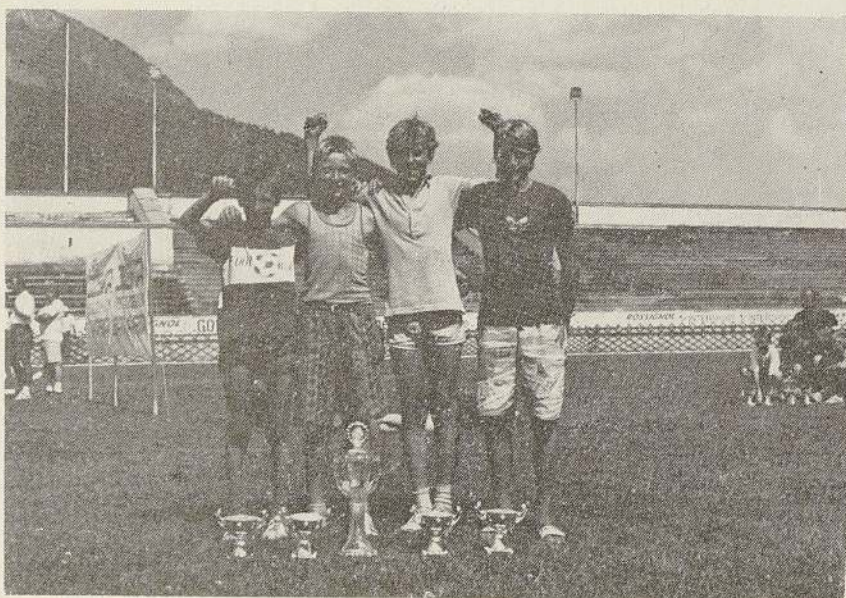
V tom přesvědčivě skočil Švýcar Andreas Kuettel, čímž bylo v ročníku 1979 o titulu „Schülermeister 1990“ rozhodnuto. Náš Jakub Hlava obsadil „jen“ 4. místo. V ročníku 1978 zvítězil opět pěkným skokem Alexander Herr (SRN). Jaroslav Havel si ovšem dělal jiné představy, než že skončí až desátý. Ročník 1977 byl velmi vyrovnaný. Vítězství si vybojoval domácí závodník Flori Oberwieser, těsně před Jugoslávцем a Norem. Martin Skoták obsadil 8. místo. Nejstarší kategorie byla rovněž nabitá, byla přehlídka celé řady pěkných skoků. Kdo se nedostal přes 40 metrů, neměl šanci. Nakonec takových skoků bylo v soutěži dosaženo dvanáct. Vedoucí závodník Andreas Widhölzl z Rakouska si udržel svůj náskok z prvního kola a zvítězil. O druhé místo bojoval Švýcar Steinauer s naším Jirkou Černým. Ten nakonec skončil třetí a stal se naším nejpěknějším skokanem v soutěži jednotlivců. Petr Bernát skončil dvanáctý.

Večerní porada trenérů pod řízením zástupce FIS Nilo Hallonena z Finska, který řídí FIS soutěže ve skoku, proběhla po zhodnocení závodu jednotlivců v pracovním rázu. Byl to vlastně seminář, kde jednotlivé státy informovaly o svých zkušenostech v oblasti výchovy skokanské mládeže. Zástupci výprav informovali o počtech skokanů žakovských kategorií, o počtech můstků do K 50 (s umělou hmotou a s keramikou), o vybavenosti můstků pro mládež (vleky, osvětlení), dostupnosti a ceně skokanského materiálu, zabezpečení sportovní přípravy v oddílech a střediscích talentované mládeže.

Zaujaly nás zvláště tyto poznatky: Překvapivě velký počet skokanské mládeže do 15 let je v Norsku. Je tam evidováno 2500 mladých skokanů. Vybavení jim zabezpečuje lyžařský svaz. V západním Německu mají čtyři školy, kde se žáci specializují na skoky na lyžích. Úroveň vzdělání je na škole také na vysoké úrovni. Avšak školné hradí rodiče, měsíčně platí 400 DM. Zprávu podal ředitel skokanského gymnázia z rakouského Gstaadu, kde mají 120 žáků. I tam rodiče platí asi 3000 ÖSch školné.

Pokud jde o naše lyžování, hlavním nedostatkem je, že není výrobce skokanského materiálu, který by bral ohledy také na žakovské skokany. Počtem mládeže jsme poměrně silná země, ale pokud jde o její materiálové zabezpečení, řadíme se mezi země slabé. Jestliže máme v příštích letech udržet krok se světovou špičkou, rozhodně musíme na tomto poli něco udělat.

Sobotní program 4. 8. byl odpočinkový. Jednotlivé výpravy využily času k prohlídce Ga-Pa a jeho krásného okolí. Naše výprava uskutečnila výlet k alpskému jezeru Eibsee pod horou Zugspitze. Zbytek dne strávila koupá-

Členové našeho stříbrného družstva za svými trofejemi. Zleva Jakub Hlava, Jaroslav Havel, Martin Skoták a Jiří Černý

ním v jezeře. Večer — slavnostní vyhlášení vítězů. Poháry do šestého místa a věcné ceny do desátého místa byly milým povzbuzením do dalších bojů.

Soutěž družstev se konala následujícího dne, tedy v **neděli 5. 8.** dopoledne. Favoritů bylo hned několik. Naše družstvo ve složení Hlava, Havel, Skoták a Černý bylo ve zkušebním kole oříseno bolestivým pádem Jardy Havla (naražená kostrč), který s velkým sebezapřením nastoupil do prvního kola. Každý stát měl z každého ročníku jednoho závodníka, hodnotily se všechny skoky všech startujících. Smůla postihla naše družstvo v prvním kole závodu, kdy po pěkném skoku neustál a upadl benjamínek Hlava. Tento pád znamenal ztrátu minimálně 20 bodů. Ale bojovalo se dál. I na ostatní družstva přicházely neúspěšné chvíle. K výbornému výkonu se vypjal zraněný Havel. Bojov-

nými výkony všech členů jsme nakonec získali stříbrné medaile, jenom o 4,4 b. za Jugoslávii. [Za úspěchem mladých Jugoslávčů možno vysledovat působení trenéra Zdeňka Remy - pozn. red.] Třetí SRN za námi zůstala o 32 bodů. Což je jistě výborný výsledek, zvláště díváme-li se na něj z perspektivy příštího ročníku.

Cesta domů ihned po závodě byla přes některá zklamání příjemná! První start našich žáků na mistrovství světa se vydařil.

JIRÍ ČERNÝ
vedoucí výpravy

FIS POHÁR ŽACTVA VE SKOKU

1.—5. srpna Garmisch-Partenkirchen (SRN)

Družstva (K 43 m): 1. Jugoslávie (Peterka, Stegnar, Radelj, Kaligaro) 709,5, 2. ČSFR (Hlava, Havel, Skoták, Černý) 705,1, 3. SRN (Becker, Herr,

Oberwieser, Sappel) 673,8, 4. Švýcarsko 637,8, 5. Norsko 615,9, 6. Rakousko 612,3, 7. Finsko 376,7.

Jednotlivci — ročník 1979: 1. Küttel (Švýc.) 191,9 (40 a 42), 2. Peterka (Jug.) 159,5 (34,5 a 36,5), 3. Becker (SRN) 157,6 (37 a 35,5), 4. **Hlava 155,0 (34,5 a 36,5).** — **Ročník 1978:** 1. Herr (SRN) 205,4 (42 a 42,5), 2. Stegnar (Jug.) 189,8 (39,5 a 41), 3. Schmitt (SRN) 174,7 (38,5 a 38). — **10. Havel 148,4 (35,5 a 34).** — **Ročník 1977:** 1. Oberwieser (SRN) 177,7 (39 a 37,5), 2. Radelj (Jug.) 171,9 (39 a 35,5), 3. Müller (SRN) 171,8 (37 a 38,5). — **8. Skoták 141,0 (34 a 32).** — **Ročník 1976:** 1. Widhölzl (Rak.) 198,8 (42,5 a 40,5), 2. Steinauer (Švýc.) 195,7 (40,5 a 41), 3. **Černý 191,3 (40 a 40,5).** — **12. Bernát 169,6 (38,5 a 36,5).**

Závody se konaly na můstku s umělou hmotou na olympijském lyžařském stadiónu. Technickým delegátem FIS byl Alojz Gorjanc (Jug.).

Jak vznikla slova sníh a lyže

Nejhlubší sondy do historie nám umožňují srovnávací jazykověda či jak se také říká, linguistická paleontologie. Indoevropské jazyky — mezi něž patří kromě všech slovanských jazyků také všechny baltské, germánské, románské, keltské jazyky, albánština, arménština, íránská a řečtina a většina indických jazyků — se začaly asi před 6 až 10 tisíci lety vyvíjet z jedné společné jazykové základny.

Věci a děje, které už tehdy připadaly našim prapředkům důležité, označovali názvy, na něž jejich potomci už nezapomněli. Ve všech indoevropských jazycích jsou výrazy pro takové věci dodnes snadno rozpoznatelné jako odvozeniny jednoho původního slovního kmene. To znamená, že má-li nějaký pojem blízce a podobně znějící slova ve většině indoevropských jazyků, jde o věc, jejíž důležitost byla uznávána už nejméně 4 tisíce let před naším letopočtem.

Kromě číslovek a slov označujících příbuzenské vztahy, některé anatomické pojmy a některé tělesné pohyby a postoje (stát, sedět), patří k slovům prastarého původu také označení některých stromů, běžných v střeptoasijské pravlasti Indoevropa, např. *bříza*, *birk*, *berza*, *bjerke* atd. A také některé meteorologické jevy. Mezi ně patří slovo *sníh*. Původní indoevropské slovo pro sníh znělo nějak jako *snoigwo*. Z toho vznikla staroindická a staroperská slova *sneha*, *snaeža*, irský *snecht*, *sni-ge*, staropruský *snaygis*, skandinávský *snö*, *sne*, německý *Schnee*, anglický *snow* i latinský výraz pro sníh: ten zněl původně *snix* [řecký výraz byl *snijfs*], ale počáteční „s“ se nejdřív „sešišlalo“ a pak úplně ztratilo, tak-

že zůstalo latinské *nix* [řecké *nyjas*]. Podobně ze starokeltského *snycht* vzniklo skotské *nyf* a jeho pozdější odvozeniny, např. ve franštině *neige*, itaštině a španělštině *nieve* atd.

Sníh je tedy jedním z těch několika set základních pojmů, jež zajímaly naše prapředky už před 6 až 10 tisíci lety.

A jak to bylo s lyžemi? Nejstarší lyže, vykopané z rašelinišť ve Skandinávii, jsou asi 4 tisíce let staré. Skalní rytiny či kresby lyžařů z Karélie, z pobřeží Bílého moře a snad i z Asie mohou mít stáří asi 5 tisíc let. Pronikne linguistická paleontologie ještě dál do minulosti?

České slovo *lyže* je přejato z ruštiny. Podle údaje historika lyžování Carla J. Luthera (1911—1912) přinesl toto slovo do střední Evropy — konkrétně do Krkonoš — snad v 70. nebo začátkem 80. let minulého století nějaký lesník knížete Harracha, který v té době přišel z Ruska do Krkonoš a jako první na českých svazích nejen lyžoval, ale i použil ruské podstatné jméno pro to, čemu se dřív v češtině říkalo *krökve*, *skluzky* či *kluzky* apod. Dlouho jsme mysleli, že slovo *lyže* má co dělat s lyžinou, lyhou, eventuálně lýkem, štěpem dřeva podél lýka, což by naznačovalo souvislost s latinským slovem *lignum* — dřevo. Ve skutečnosti však toto ruské slovo vzniklo zřejmě z původního indoevropského kmene *sleug* [ztrátou počátečního „s“ a změnou „g“ na „ž“, která proběhla ve slovanských jazycích mnohem dřív než např. ve franštině], značícího klouzat se, vléct, plazit se. Z toho také vzniklo holandské *sluiken*, německé *schleichen*, švýcarské nářeční *sluche*, ale

navíc i litevské *šliužes* — brusle a ruské *lyzgat* — klouzat se na ledu, bruslit. Rozdíl mezi bruslením a lyžováním se tedy asi dlouho neuznával.

Podobná souvislost se týká i severských výrazů pro bruslení a lyžování. Nejstarší zmínka o lyžařské výpravě je v 6. strofě písně o Völundovi, která je asi ze 7. století. Začíná v originále takto: *Austr skreidh Egill at Ölrínu*. V překladu E. Waltera to zní: Jel Egil k východu za Ölrínu, v překladu L. Hegera: Egil jel k východu za Ölrínu. V obou českých překladech tedy chybí důraz na fakt, že Egil v honbě za svou uprchlou milenkou použil zřejmě lyže, protože severské sloveso *skridha* [jehož minulý čas byl *skreidh*] značilo klouzat se. Z tohoto slovesa se vyvinulo i moderní švédské *skrida* — bruslit.

Z podobných výrazů v jiných indoevropských řečech si připomeňme litevské *skrieti* — rychle běžet, letět, staroanglické *scridhan* — klouzat, plazit se, novoněmecké *schreiten* — kráčet. Ostatně možná i samo české slovo *kráčet* mohlo vzniknout ze staroindoevropského kmene *skrei-* ztrátou počátečního „s“.

V moderních skandinávských řečech se ovšem lyže říkají *ski* či *skida*, a tato slova jsou odvozená od indoevropského prkmene *skei-* — štípat, řezat. Anglické *skid* znamená dodnes štep dřeva, řecké *schidzo* nebo latinské *scindo* znamená štípat. Česká slova *šít* [odštipnutá deska] i *štěp* mají patrně též původ.

Je zajímavé, že pro svůj původní význam [ski — štěp dřeva] se toto slovo nestalo zdrojem přímého slovesného použití. K vyjádření slova lyžovat se musí ve všech skandinávských jazycích spojit s jiným slovesem. Islandské *skidhaganga* — chození na lyžích, norské *skiløping* — běhání na lyžích, švédské *skidåkning* — posunování na lyžích.

Dr. KAREL DANĚK, CSc.

K problematice vyučování jízdy na lyžích v podmínkách školení a doškolování cvičitelů lyžování (2)

Struktura výuky techniky sjíždění a zatáčení na úrovni etapy základního lyžování

Při zvyšování účinnosti lyžařského výcviku, při hledání nových forem a metod je nutno vycházet ze skutečnosti, že lyžování je specifická nestandardizovaná pohybová činnost se složitými pohybovými strukturami, prováděná v nezvyklých a variabilních podmínkách přírodního prostředí.

Přírodní prostředí ovlivňuje lyžařský výcvik kladně, současně však vyžaduje v daleko větší míře než jiná sportovní odvětví přizpůsobení učebního programu specifice lyžování. Zvyšování účinnosti lyžařského výcviku vyžaduje znalost, respektování a využití jeho zvláštností, bez nichž obecně didaktické poznatky a zásady jsou málo účinné. Volba učiva, výcvikových metod a forem atd. vychází jednak z obecných zákonitostí, ale také ze znalosti učiva a charakteristiky výcviku.

Spolu s průběžnou variabilitou vnějšího prostředí lyžařského výcviku vyžaduje účinný výcvik značnou variabilitu činnosti, dovedností, forem a metod jejich nácviku. Z toho rovněž logicky vyplývá, že vysoká různorodost a variabilita působí, že průběh a způsoby nácviku a osvojování senzomotorických dovedností jsou velmi rozmanité, rozdílným podmínkám adekvátní, takže schematičnost a šablonovitost může vést k závažným chybám.

To znamená, že lyžařský výcvik můžeme pojímat jako pedagogický proces, při kterém respektujeme obecně platné didaktické zásady s přihlédnutím ke zvláštnostem a specifickým podmínkám lyžování, vyplývajícím z prostředí a charakteru jeho pohybové činnosti.

Z uvedeného pak vyplývá, že v lyžařském výcviku dochází:

- k adaptaci — přizpůsobení — teoretického vzorového učebního programu konkrétním situačním podmínkám výcviku, tj. adaptace před výcvikem,
- k modifikaci adaptovaného učebního programu k momentální výcvikové situaci, tj. modifikace v průběhu výcviku.

Na základě uvedených skutečností jsme přistoupili k vypracování Struktury výuky techniky sjíždění a zatáčení v etapě základního lyžování se zřetelem ke všem současným zákonitostem stavby vyučovacího procesu — postupu (modelu) na základě poznatků z oblasti systémového přístupu vyučování senzomotorickým dovednostem.

Ve „struktuře výuky“ respektujeme všechny situačně proměnné faktory, které ovlivňují lyžařský výcvik. Ve „struktuře“ jsou zahrnuty dva přístupy:

- přímý výukový postup,
- přízpůsobivý výukový postup.

Přímý výukový postup zcela respektuje perspektivní cíl etapy základního lyžování — nácvik techniky sjíždění a zatáčení na lyžích s vyústěním do etapy závodního lyžování (výkonnostní, vrcholové lyžování). Je podřízen přísně racionalizaci a efektivitě vyučovacího procesu. Jeho využití je především vhodné pro talentované jedince se všemi předpoklady pro úspěšné a rychlé zvládnutí techniky na úrovni etapy základního lyžování.

Přizpůsobený výukový postup je zaměřen na splnění aktuálního cíle etapy základního lyžování — v různých terénních a sněhových podmínkách zvládnout účelovou techniku napojovaných oblouků s těmi žáky, kteří nemají takové pohybové, fyzické, psychologické a další předpoklady, aby mohli nastoupit cestu přímého výukového postupu.

„Struktura“ výuky sjíždění a zatáčení na lyžích vychází z otevřeného modelové pojaté systému se zpětnými vazbami, které umožňují žákovi [podle toho, jak se vyvíjí] možnost přechodu z přizpůsobeného výukového postupu do přímého výukového postupu a naopak. Kritériem možných přechodů je úroveň zvládnutí pohybových dovedností.

Základním testem pro hodnocení zvládnutí pohybových dovedností, které jsou rozhodující pro další nácvik techniky zatáčení na lyžích, jsou půpravná specializovaná cvičení v přímém výukovém postupu.

Na základě jejich zvládnutí učitel rozhodne, kde žák

bude pokračovat ve výcviku,

— zda bude pokračovat v přímém výukovém postupu nebo zda přejde do přizpůsobeného výukového postupu.

Možné přechody z jednoho do druhého vyučovacího postupu a naopak se mohou uskutečnit i na úrovni I. a II. části etapy základního lyžování, nácviku techniky zatáčení na lyžích.

Celá koncepce výuky vychází z předpokladu dát šanci všem talentovaným i netalentovaným jedincům, zvládnout základy lyžování z hlediska jeho masového rozvoje — to především, nebo s vyústěním do oblasti výkonnostního a vrcholového lyžování.

Struktura výuky běhu na lyžích v etapě základního lyžování

Obdobně jako u výuky sjíždění a zatáčení je výuka běhu na lyžích zpracována na základě systémového přístupu vyučování senzomotorických dovedností. Jelikož se u běhu jedná o relativně přirozenou pohybovou strukturu, je cílem účelná, racionální a ekonomická technika běhu. Hodnotícím kritériem takto pojaté techniky je pohybová činnost s menším výdajem energie a tedy i s co nejzajším nástupem únavy.

Velké množství proměnných v prostředí, ve kterém se běh na lyžích realizuje (sněhové a terénní podmínky lyžařské stopy, trati, volného terénu), vyžadují vysokou variabilitu sportovní techniky-schopnost přizpůsobovat se podmínkám vnějšího, ale i vnitřního prostředí v průběhu tělesného výkonu nebo speciálně v průběhu sportovního výkonu v závodní činnosti.

V etapě základního lyžování vyučujeme celý obsah a rozsah běžecské techniky tak, aby byl běžec vybaven širokým rejstříkem dovedností na běžecských lyžích, které mu umožní bezpečnou, pestrout a účelnou jízdu v nejrůznějších sněhových a terénních podmínkách (běžecská stopa, cesty bez stop, volný terén, různé sklonové svahy, změny směru, regulace rychlostí, hluboký sníh). V tomto smyslu vyučujeme obě techniky z hlediska způsobu odrazu — odraz z plochy lyže (způsoby klasické techniky), odraz z vnitřní hrany lyže v odvratu (způsoby bruslení).

Výuka je členěna obdobně jako u sjíždění a zatáčení na I. a II. část.

I. část

Technická úroveň, pohybový projev v I. části etapy výuky běhu na lyžích, je charakterizována jízdu ve skluzu ve vyváženém postoji s těžištěm nad opornou plochou s minimálním posunem vpřed. Takovou úroveň techniky, kde celý pohybový cyklus je ve svém celku i částech proveden bez hrubých chyb, v odpovídajícím rytmu a vzájemné koordinaci, považujeme za základní a je cílem I. části etapy základního lyžování v běhu na lyžích.

II. část

Cílem II. části etapy základního lyžování je zdokonalování a rozšiřování obsahu základní techniky. U běžecských způsobů jde o kvalitativní změny ve struktuře pohybu. Základním požadavkem je jízda v dynamické rovnováze. Kvalitativní změna jízdy v klasickém způsobu a v bruslení je v aktivním horizontálním posunu těžiště běžce v průběhu běžecského kroku z polohy nad oporou přes opornou plochu, do tzv. přepadu nad skluzovou lyží.

Struktura výuky techniky skoku na lyžích v etapě základního lyžování

Výuka skoku na lyžích jako záměrná činnost ve smyslu formování dovedností, které by měly vyústit v provozování skoku jako sportovní disciplíny, u nás poněkud stagnuje. V cvičitelské praxi se tato forma prakticky nerealizuje. Částečná informace probíhá na úrovni všeobecné lyžařské přípravy.

S ohledem na značnou specifiku skoku na lyžích (výzbroj, zařízení malých můstek apod.) je výuka pojata poněkud odlišněji a svým způsobem má spekulativní, ryze účelový charakter.

Obsah výuky skoku na lyžích v etapě základního lyžování má dva záměry. Jednak praktické, účelové využití do-

vedností skoku pro zdokonalování techniky sjíždění a zatáčení a běhu na lyžích. Druhý záměr je motivační. Představit skok jako přitažlivou činnost s vysokým emočním nábojem a pohybovou strukturou s ovládnutím těla v prostoru. Využíváme prvků dobrodružnosti i relativní „rizikovitosti“ pro získávání zájmu o provádění této sportovní disciplíny.

Cílem je nácvik základní techniky skoku s aplikací do výcviku běhu, sjíždění a zatáčení s eventuální návazností do etapy závodního lyžování.

Struktura výuky techniky skoku má dvě části.

I. část je účelově realizována na běžecích lyžích bez holí. Upevnění boty k běžecce lyži je shodné jako u lyží skokanských a dovoluje nám vhodně imitovat a nacvičovat jednotlivé části skoku. Nacvičujeme jednotlivé polohy těla na místě i za jízdy, zdokonalujeme specifiku předozadní rovnováhy (telemark). Vyústěním v této části je skok na běžecích lyžích ze sněhového můstku.

II. část skoku sleduje výcvik na sjezdových lyžích. Aplikuje skok pro zdokonalování terénních nerovností ve větších rychlostech, zdokonalujeme terénní skok s holemi s důrazem na letovou fázi. Prohlubujeme praxi skoku na sněhových můstcích i na můstku s konstrukcí (s holemi — můstky s normovým bodem P 15 až P 30).

Hlavním záměrem je tedy aplikace skoku na lyžích do výcviku běhu, sjíždění a zatáčení, ve smyslu zdokonalování rovnováhy a ovládnutí hmotné soustavy lyžaře v neobvyklých situacích, kdy lyže nejsou v kontaktu s podložkou.

Zájemci, kteří jsou výcvikem motivováni pro skokan-

skou činnost, přejdou na výcvik se specializovanou výzbrojí a výstrojí a na speciální zařízení (skokanské lyže, speciální můstky s konstrukcí). To se již jedná o výuku v etapě závodního lyžování.

Nácvik základních dovedností ve skoku musí formovat výuka v etapě základního lyžování.

Z hlediska dosavadních zkušeností můžeme konstatovat, že docházelo k názorovým střetům při realizaci vyučovacího procesu, především v oblasti sjíždění a zatáčení. Proto také tato oblast v průběhu minulých let zaznamenala nejvíce změn a vyvíjela se nejprogresivněji.

V oblasti běhu na lyžích se vyčlenilo bruslení jako samostatný a svěbytný způsob běhu s uplatněním jak ve sféře závodního sportu, tak i v základním a rekreačním lyžování. Tuto problematiku je třeba zpracovat a zahrnout do systému výuky lyžování a nově i do členění lyžařského výcviku.

Skok jako nedílná součást komplexního způsobu vyučování lyžování doznal nejméně změn. Problémem je, že jeho výuka poněkud stagnuje.

Závěrem chceme zdůraznit tu skutečnost, že předkládaný projekt lyžařské výuky je založen na otevřeném zpětnovazebném systému, který umožňuje staré a překonané metody, formy a prostředky vyloučit a nové, progresivní, zařadit. Umožňuje nám i okamžité reagování na změny ve vývoji lyžařské techniky jednotlivých lyžařských disciplín.

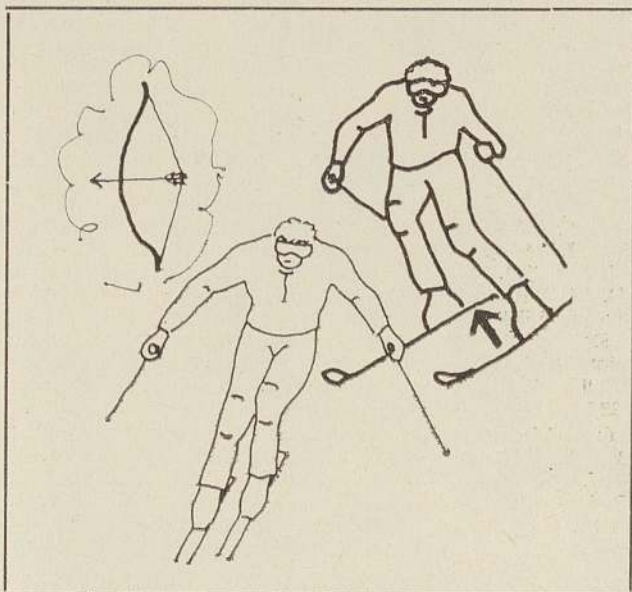
PhDr. MILOŠ PŘÍBRAMSKÝ, CSc.
PaedDr. LENKA ŠNEBERGROVÁ
PaedDr. ALEXANDER EGYHÁZY

Lukostřelec

Jestliže se postavíte na lyži opřenou špičkou na vrcholu jedné boule a patkou na vrcholu druhé, pak se vám výrazně prohne do tvaru luku. Takový „luk“ by měla vnější lyže vytvořit při dynamické jízdě ke konci každého oblouku.

Zatížení vnější lyže, vedené po vnitřní hraně, pomáhá již v průběhu oblouku také tím, že bočné krojení lyže kopíruje oblouk. Avšak ke konci oblouku je dodatečné zdůrazněné zatížení, které se také nazývá „nástavbou tlaku“, ještě důležitější. Když prohnete lyži do luku, hromadíte v ní zásobu energie. Jakmile uvolníte tlak, lyže „vystřelí“ do svého původního tvaru a uvolněná energie vás navede do dalšího oblouku. Přechod z jednoho oblouku do druhého je snazší a jistější.

Tedy: Ke konci oblouku ještě zdůrazní zatížení vnější lyže pokračujícím snížením, případně i částečným náponem vnější dolní končetiny — vytvoří z lyže „luk“. Nato napětí luku povolí a nech se „vystřelí“ do uvolněného zvýšení a přestoupení na druhou lyži.

Nafukovací stehna

Jedním ze znaků dobrého lyžaře je umět plynule a kontrolovaně sjíždět řezanými oblouky. Ty vyžadují včasné a výrazné zatížení vnější lyže a záběr její vnitřní hranou. Ukážeme si jeden z možných nácviků této dovednosti.

Vyber si snadný svah a sjížděj po spádnicí v širší stopě nebo i v mírném oboustranném přívratu. K tomu, abys začal oblouk vpravo, si představuj, že „hustíš“ vzduch do svého levého stehna — jeho velké svaly jsou prostě nafukovací míče (obr. A). Takto vzniklé svalové napětí, které usměrňuješ stranou, „proti lyži“, posílí tlak lyže na sněh a usnadní záběr její vnitřní hranou. Lyže zatížená pod středem chodidla se začne otáčet při zatížení a její smykání se výrazně zmenší.

Nyní „přehustíš vzduch“ z levého stehna do pravého. Jeho svalové napětí a uvolnění stehna levého pomůže přemístit pánev směrem dovnitř následujícího oblouku (obr. B), posílí tlak na pravou lyži a způsobí záběr hranou.

Nato přidáš rytmus — „hustíš“ střídavě vzduch do jednoho a do druhého stehna. Budeš mít podobný pocit, jako když šlapeš na kole — střídavě důrazné napětí a úplné uvolnění.

Při sjíždění dalšími oblouky „nafukuješ“ stehna pozvolna. Oblouky zkrátíš, když budeš „nafukovat“ rychle a dynamicky.

Při této hře poznáš hlavní svalové pocity, potřebné pro včasné zatížení a hranění vnější lyže. A začneš řezané oblouky do svého pohybového vybavení.

Světový pohár

SJEZDOVÉ DISCIPLÍNY

Muži

Mount Hutt, Nový Zéland 7. 3. slalom (převýšení 185 m, v obou kolech 64 branek): 1. Roth (SRN) 1:42,69 (53,16 a 49,53), 2. Tritscher (Rak.) — 0,01 (51,95 a 50,75), 3. Tomba — 0,08 (51,59 a 51,18), 4. De Crignis (oba It.) — 0,13 (53,13 a 49,69), 5. Accola (Švýc.) — 0,31 (53,20 a 49,80), 6. Stangassinger — 0,47 (51,77 a 51,39), 7. Ladstätter (It.) — 0,51, 8. Gstrein (Rak.) — 0,79, 9. Girardelli (Luc.) — 1,11, 10. Bittner (SRN) — 1,16, 11. Villard (Fr.) — 1,20, 12. von Grünigen (Švýc.) — 1,56, 13. Furuseth (Nor.) — 1,62, 14. Nilsson (Švéd.) — 1,90, 15. Moro (It.) — 2,10.

Mount Hutt, Nový Zéland 8. 3. obří slalom (převýšení 400 m, v prvním kole 58, ve druhém 56 branek): 1. Nyberg (Švéd.) 2:31,79 (1:17,94 a 1:13,85), 2. Kjuus (Nor.) — 0,10 (1:17,79 a 1:14,10), 3. Piccard (Fr.) — 1,03 (1:18,55 a 1:14,27), 4. Bittner (SRN) — 1,16, 5. Eriksson — 1,19, 6. Wallner (oba Švéd.) — 1,32, 7. Aamodt (Nor.) — 1,34, 8. Nierlich (Rak.) — 1,35, 9. Pesando (It.) a Tomba oba — 1,75, 11. Furuseth — 2,57, 12. Kälin (Švýc.) — 2,62, 13. Ghedina — 2,84, 14. Girardelli — 3,35, 15. von Grünigen — 3,41.

Stav SP po dvou závodech: 1. Nyberg a Roth oba 25, 3. Tomba 22, 4. Kjuus a Tritscher oba 20, 6. Bittner 18, 7. Piccard 15, 8. De Crignis 12, 9. Accola a Wallner oba 11 b.

MEZINÁRODNÍ ZÁVODY NA HMOTĚ

1. 7. Titovo Velenje

Skok jednotlivců (K 80 m): 1. Petek (Jug.) 227,9 (79 a 80,5), 2. Dluhoš 221,2 (79,5 a 76,5), 3. Švagerko 220,8 (77,5 a 79), 4. Štirn (Jug.) 217,2 (75,5 a 78), 5. Jež 214,9 (76 a 78,5), 6. Raszka 213,8 (78 a 76), 7. Zupan 212,6 (76,5 a 76,5), 8. Fras (oba Jug.) 208,2 (77 a 74), 9. Polák 206,1 (75,5 a 75), 10. Vaško 205,3 (73 a 78,5), 11. Parma

293,5 (73,5 a 74), 12. Podzimek 202,6 (73 a 75), 13. Kopač 201,1 (72,5 a 75,5), 14. Ulaga 200,9 (76 a 71), 15. Knafelj (všichni Jug.) 198,9 (72,5 a 74,5). — 18. P. Ploc 196,8 (78,5 a 80,5 s hrábnutím), 32. T. Ploc 177,8 (67 a 69,5). — Startovalo 72 skokanů z Jugoslávie, ČSFR, Itálie, Rakouska a Španělska.

17. ROČNÍK TURNÉ VE SKOKU NA UMĚLÉ HMOTĚ (NDR)

24.—28. 6.

Bischofsgrün 24. 6. (K 60 m): 1. Weissflog 224,5 (58,5 a 61,5), 2. Hunger 223,2 (60 a 62), 3. Grundig (všichni NDR) 218,7 (58,5 a 61). — 21. Portyk 190,7 (54,5 a 55), 23. Kovač 187,9 (52,5 a 56,5). — **Junioři:** 1. Rydval 210,3 (58,5 a 59,5), 2. Goder 199,7 (56 a 58,5), 3. Pöhler (NDR) 194,7 (55,5 a 56,5). — 21. Bojda 162,3 (52 a 48,5).

Pöhla 26. 6. (K 60 m): 1. Weissflog 220,6 (58 a 60,5), 2. Kovač 214,4 (60 a 59), 3. Grundig 214,3 (57 a 61). — 8. Portyk 205,0 (57 a 58). — **Junioři:** 1. Rydval 217,5 (60 a 60), 2. Goder 212,6 (59 a 59,5), 3. Zahor (NDR) 212,3 (57,5 a 58). — 22. Bojda 171,3 (55,5 a 50).

Oberwiesenthal 27. 6. (K 90 m): 1. Vettori 225,3 (90 a 89), 2. Kutin 220,1 (90,5 a 85), 3. Haim (všichni Rak.) 217,7 (89,5 a 84), 4. Weissflog 216,3 (85,5 a 86). — 13. Kovač 187,3 (80 a 79), 15. Portyk 178,5 (77,5 a 75).

Klingenthal 28. 6. (K 72,5 m): 1. Weissflog 223,0 (74 a 68,5), 2. Kiese-wetter (NDR) 214,9 (73 a 68), 3. Hunger 214,0 (73 a 67). — 8. Kovač 192,4 (69 a 62), 18. Portyk 177,4 (62,5 a 61), 22. Raška 171,6 (63 a 56), 25. Bartoš 164,9 (63,5 a 55), 30. Malousek 159,8 (64 a 53), 31. Vaverka 156,6 (60 a 54). — **Junioři:** 1. Siebert (NDR) 201,6 (69 a 65), 2. Goder 199,8 (67 a 67,5), 3. Bojda 194,2 (67,5 a 65,5). — 5. Rydval 187,9 (65 a 63,5).

Konečné pořadí turné: 1. Weissflog 668,1, 2. Hunger 643,9, 3. Grundig 637,0. — 8. Kovač 594,7, 15. Portyk 574,2. — **Junioři:** 1. Rydval 615,9, 2. Goder 612,1, 3. Zahor (NDR) 598,0. — 11. Bojda 529,6.

JAROSLAV DOSTÁL

ZÁVODY VE SKOKU NA HMOTĚ

Hinterzarten (SRN) 19. 8.

Jednotlivci: 1. Boklöv (Švéd.) 214,5 (87 a 88), 2. Kuttin (Rak.) 213,9 (89,5 a 82,5), 3. Petek (Jug.) 212,6 (83,5 a 87), 4. Nieminen (Fin.) 212,4 (85,5 a 89), 5. Haim 208,5 (88,5 a 81,5), 6. Horngacher (oba Rak.) 205,9 (87,5 a 82) a Weissflog (NDR) 205,9 (86 a 81), 8. Zünd (Švýc.) 204,8 (83,5 a 85,5), 9. Puikkonen (Fin.) 202,6 (83 a 82,5), 10. Kjørum (Nor.) 202,3 (83 a 83,5), 11. Vervejkin (SSSR) 199,5 (83 a 82), 12. Arnold (NDR) 198,3 (81 a 83), 13. Podzimek 198,1 (81,5 a 81,5), 14. Hils (SRN) 197,7 (87,5 a 76), 15. Pointner (Rak.) 197,3 (83,5 a 80,5), 16. Parma 197,0 (84 a 78), 17. Dluhoš 195,5 (83,5 a 79). — 23. Ploc 191,3 (82,5 a 79), 24. Jež 190,6 (82 a 78,5), 32. Raszka 182,5 (80 a 75), 38. Vaško 92,2 (78,5), 41. Švagerko 91,0 (77,5).

Družstva: 1. Rakousko I. (Kuttin, Haim, Horngacher) 628,3, 2. Finsko I. (Nieminen, Puikkonen, Heikkilä) 596,8, 3. Jugoslávie I. (Petek, Tepeš, Debelak) 592,4, 4. NDR I. (Weissflog, Arnold, Grundig) 592,4, 5. ČSFR I. (Podzimek, Parma, Dluhoš) 590,6. — 8. ČSFR II. (Ploc, Jež, Raszka) 564,4.

BRUSLAŘSKÝ TRENAŽÉR

V Lyžařství 8/1989 jsme uveřejnili několik informací o novém trenážeru pro lyžaře-běžce. Tento trenážer byl ve svém vývoji ukončen a doporučen materiálovou a metodickou komisí Čs. svazu lyžařů. Trenážer umožňuje posilování dolních končetin a v kombinaci se závěsnými expandery (viz fotografie) i posilování horních končetin. Hodí se k celoroční přípravě i k rozvíjení kardiiovaskulárního systému v době, kdy není dostatek sněhu. Je určen pro začátečníky i pokročilé lyžaře. Simuluje Siitonenův krok. Dávkování odšlapů a síla odporu je individuálně regulovatelná. Doporučujeme lyžařským oddílům vybavit svá zařízení těmito trenážery, které vyrábí Josef Novotný v Jihlavě. Cena trenážeru podle doplňků maximálně 1490 korun.

Sjezdové lyže 1990/91

Ekonomika hýbe celým světem, dokonce to po 42 letech začíná znovu platit i v Československu. Proto se ani my před informací o technických novinkách nevyhneme ekonomickým úvahám. Tři poslední zimní sezóny, velmi chudé na sníh, znamenaly pokles prodeje lyžařské výzbroje prakticky na celém světě.

V době psaní tohoto příspěvku nebyly ještě k dispozici úplné údaje za sezónu 89/90, ale i předchozí sezóna naznačila klesající trend. S výjimkou Japonska (nárůst 200 tisíc párů lyží) a Kanady (prodej stejný jako v předchozím roce 1988) jsme všude zaznamenali pokles. Největší byl právě na tradičních evropských trzích, jako je Francie (pokles 140 tisíc párů), Itálie (110 000), Švédsko (60 000), Norsko (40 000). Sklady obchodníků zůstaly plné a to vedlo i k snižování výroby. Nárůst výroby hlásí jen Head (plus 70 tisíc párů), K 2 (160 000) a Fischer (20 000). Na úrovni minulého roku se udržel ještě Rossignol, Völkl a Kästle, všechny ostatní firmy zaznamenaly pokles. Obdobná situace je samozřejmě i u výrobců bot, vázání, holí atd.

Výrobci se tak dostali do nezáviděníhodného postavení. Je každému jasné, že výroba nemůže existovat bez obchodu a naopak. Jestliže jsou obchody plné loňských modelů lyží, měli by výrobci umožnit obchodníkům je prodat a udržet se nad vodou. To by ovšem znamenalo ponechat aspoň špičkové a tedy nejdražší modely svých kolekcí nezměněné včetně designu. V opačném případě budou zákazníci žádat modely z nové kolekce. Loňské modely se stanou ležákem a obchod utrpí ztrátu, ze které se nevzpamatuje.

Na druhé straně vývojová pracovitě firem nezahálela. Nebylo by tudíž rozumné nechat výsledky jejich práce další rok ležet. Konečně i obchod a zákazníci očekávají každou sezónu novinky, které by podnítily jejich zájem. Zanedbat nelze ani tu skutečnost, že právě v této sezóně přichází na trh první kolekce lyží Salomon, která je prodejně podporována účinnou reklamou této silné a úspěšné firmy.

Výrobci se tedy snaží racionalizovat. Projevuje se to například tím, že z 19 vedoucích výrobců lyží jen čtyři obměnili celou kolekci. Všichni ostatní zachovávají větší či menší část loňské kolekce beze změny. Další diskutovanou možností je snížit počet vyráběných délek u jednotlivých modelů. Obchod, trenéři i učitelé lyžování se v podstatě shodují na tom, že dnešní velmi jemné dělení délek (po pěti, někdy i po třech centimetrech) je zbytečné. Přejít na délky po 10 centimetrech by znamenalo výraznou úsporu jak ve výrobních nástrojích, tak ve snížení technologického odpadu při přípravě kon-

strukčních dílů lyže, o pracnosti ani nemluvě.

Dalším východiskem z nouze je nápad marketingových odborníků zařadit do výrobního programu tzv. **luxusní lyži**, tedy lyži s mimořádnými vlastnostmi, ale také s mimořádnou cenou. Předpokládá se, že tyto modely, vyráběné samozřejmě v malých sériích, vzbudí zájem těch zákazníků, pro které je vysoká cena a sportovní vlastnosti tím nejlepším doporučením, podobně jako je tomu třeba u automobilů.

Tito dobře situovaní lyžaři už převážně nepatří mezi mladíky, kteří v divokém rytmu hot-dogu skáčí mezi boulemi, požadují však lyži dobře točivou, s dobrým záběrem hran a držením směru i při vyšších rychlostech. Navíc by tyto lyže měly mít stejně dobré jízdní vlastnosti na tvrdé pěstě, na měkkém sněhu i v hlubokém prašanu.

Uvedené požadavky jsou dosti protichůdné a lze je řešit za cenu úpravy konstrukce lyže a nasazením nejprogressivnějších materiálů z leteckého a kosmického výzkumu. V přehledu firemních lyží jsou luxusní modely zpravidla zařazeny hned za závodní „speciály“, cenově je však značně převyšují. Skluznice jsou zpravidla univerzální, aby vyhověly na každém druhu sněhu.

Samostatnou otázkou je design luxusních lyží. Měl by vyjadřovat exkluzivní vlastnosti těchto lyží. Podle našeho názoru se to nejlépe dařilo firmám Fischer, Elan, Völkl, Salomon a Rossignol. A ještě orientační přehled luxusních modelů dvanácti předních výrobců lyží:

Firma	Model	Cena v DM
Atomic	ARC 777	750
Blizzard	Thermo V 20 Absorber	750
Dynamic	S 92 Pininfarina Design	1000
Dynastar	Spirit of Dynasty	850
Elan	MBX Light Speed	950
Fischer	C. A. D.	1100
Kästle	RX 15 X Integral	1150
K 2	GPS	850
Lacroix	Espace Nidaramid	1100
Rossignol	Diva	850
Salomon	S 900 Equipe	950
Völkl	VP 19	890

Na výstavě Ispo 90 koncem února t. r. v Mnichově jsme měli možnost vidět i řadu novinek v konstrukci lyží. Mezi významné trendy je možno počítat ústup sendvičových konstrukcí. Výrobci, kteří donedávna přisahal

na sendvič, přicházejí s torzní krabicí. Zejména u dražších a závodních modelů se věnuje značná pozornost torzní tuhosti lyže a tu nemůže sendvičová konstrukce v plné míře zajistit.

Tak jako již v minulých letech, jsou lyže velmi pečlivě tlumené pomocí různých zabudovaných tlumicích systémů. Optimálně tlumené lyže plně přiléhají ke sněhu a vykazují dobré jízdní vlastnosti. Lyže ovšem nesmí být tlumená příliš, protože pak ztrácí živost.

V menším rozsahu než dříve se používá černá grafitová skluznice Elektra. Předností této skluznice jsou totiž výrazně jen u závodních lyží a v určitém rozmezí teplot; běžný lyžař s ní má spíše problém, protože

Christin Cooperová (USA) ve Schladmingu na rossignolkách

se obtížně opravuje. Častěji se setkáváme se skluznicemi typu Doublesint, které jsou tvořeny dvěma, nejnověji i třemi barevně odlišnými materiály a mají dobrou klouzavost při jakémoliv teplotě sněhu.

Výrobci lyží se zájmem sledují nový vývoj ve střední a východní Evropě, kde zejména Československo, Polsko, východní Německo a také Sovětský svaz představují perspektivně zajímavá odbytíště. Ing. JAN SEIDL

Půjdeš-li, poutníče, od Frýdlantu nad Ostravicí, či přeseňji od Borové po žluté značce vzhůru, narazíš v jednom lesíku na oázu klidu a míru. Na několik rázovitých beskydských stavení s dehtovou střechou, schoulených na úpatí Lysé hory. Zde od nepaměti sídlí rod Veličků.

Vlastní oázou je hospoda, kterou mají Veličkoví stále v držení, třebaže tato je nyní součástí podniku RaJ. Poutníci se tu občerstvují před výstupem do nepřijemného krpálu, jednoho z několika, které je čekají při výstupu na nejvyšší vrcholek Beskyd, Lysou horu. A nebo naopak, návštěvník se tu rád zastaví při sestupu, který je na prudkých cestách plných volného kamení ještě nepříjemnější než výstup.

Proč o této turistické zajímavosti píše zrovna do časopisu Lyžařství? Totiž:

Požádáte-li hostinského Veličku, rád vám předvede některé z lyží, které tu vyráběl kdysi jeho otec. Starý Ve-

Ze vzpomínek (Lyžování na Železnobrodsku)

S kamarády jsme nad těpeřskou silnicí postavili asi v roce 1936 prkennou klubovnu a skokanský můstek s malou nájezdovou věží. Také jsme vytyčili několik běžecko-sjezdových tratí v okolí Chlístova. Na jedné z nich, dlouhé asi 6 km, se startem a cílem u klubovny, jsme pořádali pravidelné závody dotované věcnými cenami, které si účastníci sami přinesli. Všechno se dalo bez účasti dospělých nebo institucí.

Druhá světová válka sice silně omezila lyžování v pohraničních horách, které se ocitly za hranicemi, ale přinesla rozmach tohoto sportu do podhůří, jakým je Železnobrodsko. Skákalo se na můstcích na Kopaninách a na Malé Skále, pražské kluby pořádaly závody ve sjezdu a ve slalomu a tak bylo co okukovat. Lepené lyže s lankovým vázáním na spodní tah a s kovovými hranami byly lépe ovladatelné a umožňovaly změnu směru technikou módních „paticek“ a „madon“.

Většina z nás už lyžovala organizovaně, propagátory lyžařského sportu byli v Železném Brodě nadšenci, kteří před válkou pracovali ve Svazu lyžařů, Klubu českých turistů a podobných organizacích, nadšenci typu Čeiika Lisého, Antonína Fučíka st. a Jaroslava Smutného.

Oblíbenými sportovišti byly za války svahy Kozákova a Hamštýna, na jehož jižní straně směrem k Prackovu se každou zimní neděli jezdil klubový slalomový zehříček a na severní straně směrem k Propastnému se konaly ještě v prvních letech po válce závody na technicky poměrně náročné sjezdové trati, dlouhé asi 1,5 km s převýšením kolem 250 m. Jiným závodem byl sjezd Kozákov—Železný Brod, který měl sice značný výškový rozdíl (asi 450 m), ale protože jeho 7 km dlouhá trať vedla po Hamštýnském hřebeni a měla dvě mírná stoupání, jezdil se většinou na běžkách. Rovněž populárních Pavučin na Kozákově jsme se zúčastňovali každého roku. Závod byl vytyčen semilským pořadatelem od Riegrovy chaty směrem na sever do Chuchelny, byl velmi rychlý, ale s výjimkou začátku technicky nenáročný. Pamatuji se, jak se při jednom poválečném ročníku musel start sjezdu posunout na 13.00 h. Když dojevy první dvě skupiny nasazených závodníků, dělali rozhodčí v cíli už pořadí, jenže trať začala odpoledne přimrzat, a tak outsideři z konce startovní listiny výsledky dokonale „přeoralí“.

Tehdejší lyžování neznalo žádné mechanizované prostředky. Na kopec se lyže musely vynést na ramenou, sjezdové i slalomové tratě upravovali a ušlapávali den před startem sami závodníci.

Po osvození se pozornost lyžařských klubů a oddílů opět upěla k horám našeho severu, do Jizerských a Lužických hor a do Krkonoš.

Železnobrodským lyžařům se brzy po válce podařilo získat pronájem hájky v Horních domkách v Horní Rokytnici. Brigádnicky dali objekt do pořádku a začali pomáhat rokytnickým lyžařům s výstavbou dnes už proslulého areálu zimních sportů.

Pokud se týká techniky sjíždění, v poválečných letech se zcela prosadila technika francouzská, tj. rotační se srovnáním oblouky, s botou pevně přitáženou k lyži pomocí tzv. francouzského řemene. Teprve v šedesátých letech se ujímá technika rakouská profiramenní (Kruckenhauserova) a začíná se v širokém měřítku používat bezpečnostního vázání.

V roce 1958 byl vybudován v Železném Brodě brigádnicky na cvičném svahu Čtvereček lyžařský vlek a umělé osvětlení. Bylo použito vyřazeného materiálu, zejména strojovna byla sestavena z vyřazeného vrátku z kamenolomu, takže náklady byly minimální. Po rekonstrukcích v pozdějších letech slouží zařízení dodnes. Je zajímavé, že konstruktérem tohoto vleku byl doktor práv — nelyžař.

Zákovské tratě byly okolo roku 1965 vytyčovány též v prostoru Šibeňáku a na Chříbech. Vlivem toho, že požadavky na úroveň tratí vzrůstaly, a také proto, že parcely byly postupně zastaveny, trati zanikly. Na svahu na Chříbech byl však v roce 1979 postaven vlek VL 200, který je v provozu dodnes a slouží převážně veřejné lyžařské škole.

Ing. JAROMÍR LINKA

PŮJDEŠ-LI POUTNÍČE

lička byl totiž na Beskydech proslaveným výrobcem jasanových lyží!

Syn má několik lyží z otcovy dílny — dokladů zručné řemeslnické práce — uschováno v komoře za výčepem. Lyže, které nám Velička předváděl, byly širší než běžky a užší než sjezdovky. A jak Velička upozornil, jsou vybaveny původním rakouským vázáním Tyrolia. Samozřejmě, v žádném případě se nejedná o bezpečnostní vázání Tyrolia, jaké známe dnes. Ba, nepodobá se ani kdysi rozšířenému vázání Huitfeldtovu, které bychom mohli najít ještě leckde na půdě.

Vázání na Veličkových lyžích tak trochu připomíná nynějšího Goertsche tím, že bota stojí na jakési „podlážce“. Není to ovšem podlážka z umělé hmoty, ale z plechu, přesněji, z ohnuté ocelové pružiny. Pružina se sice po sešlápnutí zploští, ale při kroku a tudíž při zvednutí nohy tlačí zespolu na patu. Účelem tohoto zařízení mělo být usnadnění a zrychlení běžeckého kroku. Podobně, ale už se nám nepodařilo zjistit jak, prý měla pružina usnadňovat provádění obloučků.

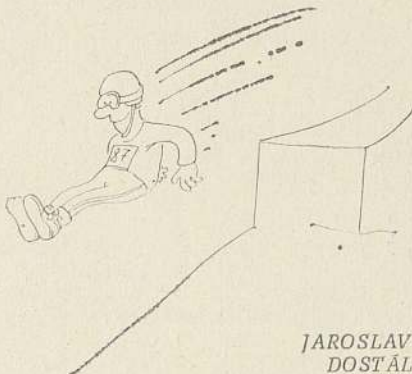
„Kupovat si lyže u mého otce, to byla hotová procedura. Každý zákazník si musel na lyže stoupnout. Nestál však na zemi, ale ve vzduchu, jenom paty a špičky lyží byly opřeny. Lyže musely zákazníka unést a taky ho unesit. Samozřejmě, že během let se stalo, že nějaká lyže výjimečně praskla. Příčinou byl suk či jiná skrytá vada ve dřevě. To pak táta bez hlesu šel pro lyže jiné a ty už určitě nepovolily.“

Ještě nám hostinský Velička ukazoval skočky, které jeho otec taky vyráběl. Samozřejmě, ani tyto lyže se s dnešními co do vzhledu nedají srovnat. Jako každé skočky, i tyto jsou podstatně delší a širší než ostatní lyže. Na skluznici mají vyfrézovaný tři hluboké žlábků.

„Měli jsme za chalupou taky skokanský můstek. Skákalo se na něm kolem třiceti metrů. O tátovi bylo mezi skokany známo, že když se některému skokanovi podařilo zlomit špičku, že mu ji hned a bez dlouhých řečí slepil a druhý den se mohlo na lyži skákat dál.“

Dodejme, že tak nějak vyrůstalo beskydské skokanské zázemí, které později našlo své vyjádření v podobě zlaté olympijské medaile Jiřího Rašky.

MICHAEL
LOHNISKÝ

JAROSLAV
DOSTÁL

Lyžařství barevně

Vážená redakcia! Dôvodom toho, že vám píšem tento list, je skutočnosť, že som priaznivcom lyžovania a zároveň predplatiteľ časopisu Lyžařství. Moje predplatiteľské obdobie trvá len vyše roka, no už v počiatkoch som zistil, že váš časopis je obsahovo na dobrej úrovni. Clánky sú aktuálne a zaujímavé, aj obrazová ilustrácia je početná. Snáď čo ma trochu mrzí — a isto nie som sám — je to, že ak Lyžařství porovnam s ostatnými periodikami a časopismi, v súčasnej dobe už takmer všetky časopisy sú farebne ilustrované. Navyše súčasná kvalita papiera by pravdepodobne umožnila použiť farebnú tlač obrázkov. Uvedomujem si, že tlač takého farebne ilustrovaného časopisu by bola nákladnejšia, ale som presvedčený, že väčšina predplatiteľov by bola ochotná obetovať 1–2 Kčs viac za číslo. Je pravdou, že nepoznám plány do budúcnosti, čo sa týka zmeny kvality tlače časopisu, ale pevne verím, že v relatívne blízkej budúcnosti záujemci o tento športový mesačník si budú môcť brať do rúk farebne pestré Lyžařství.

GABRIEL ČERMÁK
Košice

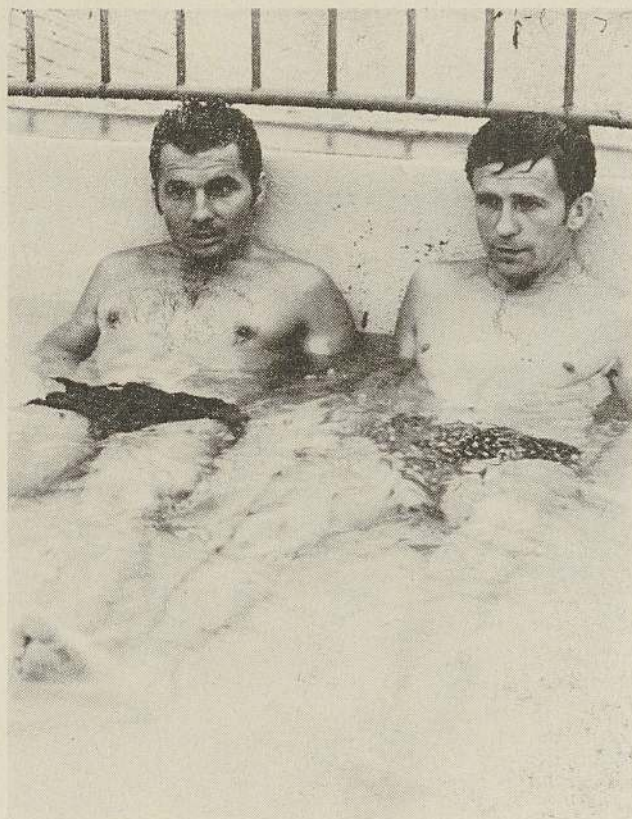
Samozrejme, že redakcie časopisu Lyžařství je si vedomá, že farba (alespoň na obálke) by časopisu náramne prospěla a že by zvýšila jeho atraktivnosť. Otázka farvy časopisu je predmetom diskuse už mnoho let. V období „přídělové“ ekonomiky však byla bezpředmětná. Bohužel, pokud jde o současné období s tlakem na tržní ekonomiku, se situace nadále komplikuje. Důvod je prostý: už nyní výrobní náklady převyšují příjem z prodeje o zhruba 16 000 Kčs na jedno číslo. Přitom další zvyšování výrobních nákladů (včetně cen barev) je v dohledu. A tak jistá naděje (nikoli však už pro příští rok) by se vytvořila v případě, kdyby se nám podařilo zajistit takového sponzora, s jehož pomocí by se daly pokrýt náklady včetně barevného tisku. Tato eventualita (včetně možnosti tisknout barevnou obálku v zahraničí) byla už letos předmětem jednání a budeme v tomto jednání pokračovat i nadále.

-red-

Jako velký příznivec lyžování sleduji také všechny soutěže ve Světovém poháru. Pokud jde o sjezdové disciplíny vždy netrpělivě čekám na váš časopis, kde uvádíte kompletní bodovanou patnáctku. Já si navíc u prvních šesti v každém závodě poznamenávám i křestní jména sjezdařů a sjezdařek. U některých příjmení mi však křestní jména chybějí. Buďte tak laskaví a pomozte mi s doplněním těchto jmen. (Následuje seznam příjmení — pozn. red.)

RADEK LINHART, Blatná

Kjetil Andre Aamodt [Norsko], Nataša Bokalová [Jugoslávie], Barbara Sadlederová [Rakousko], Ingrid Stöcklová [Rakousko], Stefanie Schusterová [Rakousko], Kristí Terzianová [USA], Pernilla Wibergová [Švédsko].

Zbyněk Hubač-50

Jeden z někdejších slavných „Remza boys“ Zbyněk Hubač oslavil 1. září padesátiny. Nyní je starším trenérem v Dukle Liberec, působil také ve funkci trenéra reprezentace seniorů a juniorů. Připomínáme, že byl jednou mistrem republiky (1963) a na olympijských hrách nás reprezentoval v letech 1964, 1968 a 1972. Na archívním snímku „Zbynda“ (vpravo) užívá blaha relaxace v teplém bazénu spolu se svým reprezentačním druhem Jiřím Raškou. (Snímek Jiří Kotland.)

Z domova

• Při libereckých výstavních trzích se každoročně představují nejmenší lyžařští skokani na můstku s umělou hmotou P 30. Letošní závody uspořádala Slatvia VŠST. Zúčastnili se vedle domácích žáci z Vysokých Tater, Štrbského Plesa, Lomnice, Harrachova a Semil, celkem stovka chlapců. Mezi mladšími žáky vyhrál Pacl, mezi staršími Zmatlík, oba z Ještědu Liberec.

• Mezinárodní závody ve skocích na keramické stopě se konaly v Rožnově pod Radhoštěm za účasti družstev Československa, USA, Polska a Jugoslávie. — 1. Jež 230,3 (70,5 a 71,5), 2. Svagerko 225,9 (70,5 a 70,5), 3. Parma 223,8 (69,5 a 67,5). Ve vložené soutěži o nejdelší skok zvíťazil Vaško skokem dlouhým 75 metrů.

• Eurocup na trávě. Po dva dny probíhal v Kalnici u Nového Města nad Váhom kvalifikační závod o Evropský pohár v obřím slalomu a slalomu lyžařů na trávě. Startovalo téměř 90 lyžařů tohoto netradičního sportu ze sedmi států Evropy a z Austrálie. Vítězem v obřím slalomu se stal Grossmann [SRN], v ženách Hirschoferová [Rak.]. Z našich Masár obsadil až 25. místo, mezi ženami Kabátová byla čtrnáctá. Ve slalomu první opět Grossmann, Masár patnáctý, mezi ženami první Hirschoferová, z našich Stejná jedenáctá.

Řádné konference!

Po politických změnách, ke kterým došlo koncem minulého roku a které našly u lyžařů odraz v mimořádných konferencích narychlo svolaných počátkem roku, dochází k přechodu na pravidelnou práci v nových podmínkách. Proto jsou svolávány řádné konference, které se budou konat v následujících termínech:

Sobota 27. října — řádná konference Svazu lyžařů České republiky v Praze v budově ČSKSTS (býv. ÚV ČSTV) Na poříčí.

Sobota 3. listopadu — řádná konference Slovenského lyžiarského zväzu v Žilíně.

Sobota 17. listopadu — řádná konference Československého svazu lyžařů v Praze v budově ČSKSTS.

Z lyžařské literatury
v nakladatelství Olympia

O. Kulhánek: ZLATÁ KNIHA LYŽOVÁNÍ

Výpravná publikace z řady Zlatých knih Olympie je určena příznivcům závodního klasického a sjezdového lyžování. Pojednává zajímavě o historii tohoto sportu ve světě, nejen ve skandinávských a alpských zemích, ale i v Československu. Vypráví o slavných tradičních závodech, olympijských soutěžích, světových mistrovstvích i pohárových soutěžích a představuje legendární postavy lyžování. Publikace má 576 stran, je vybavena fotografiemi a výsledkovou dokumentací. Váz. 48 Kčs.

O. Kulhánek, J. Mráz a kol.: MALÁ ENCYKLOPEDIE LYŽOVÁNÍ

Svazek obsahující více než 1800 hesel a 350 černobílých fotografií zachycuje komplexně problematiku lyžařského sportu, a to jak z klasického lyžování, tak i sjezdového z pohledu československého i světového. 487 stran, 48 Kčs.

Středisko Vimperk

Vimperk se stal díky soustředění velkého počtu mládeže do zařízení pečujících o sportovně talentovanou mládež v současné době centrem lyžařského dění v pošumavské oblasti. Šumavan Vimperk je nejsilnějším lyžařským oddílem v kraji. Pro lyžování je využíváno příhodného okolí města a všech moderních zařízení v lyžařském areálu na Zadově.

S organizovaným lyžováním se ve Vimperku začalo po první světové válce, kdy vznikl lyžařský kroužek české menšiny. Po druhé světové válce došlo k založení lyžařského klubu Boubín. Činnosti klubu se zabývali především František Dolejší, pozdější vedoucí vimperské tiskárny, a Jiří Simeček, profesor na vimperské ekonomické škole a pozdější předseda okresního svazu lyžování. Jejich zásluhou byl založen při TJ Jiskra Vimperk v roce 1951 lyžařský oddíl. Činnost tohoto oddílu byla velmi mnohostranná. Členové se především orientovali na práci s mládeží, na činnost v základní tělesné výchově a na závodní činnost především v Sokolovském a Dukelském závodě branné zdatnosti. V těchto závodech získal oddíl několik přebornických titulů na úrovni ČSR a ČSSR (bratři Lavičkové, Šartner, Dolejší, Volf).

Od roku 1964 byl pravidelně pořádán Šumavský biatlon a od roku 1957 Vimperská třicítka. Z iniciativy oddílu byla v letech 1967—1974 postavena ve Vimperku na Hajné hoře lyžařskoturistická základna.

Novodobá historie oddílu začala zřízením sportovních tříd lyžování ve Vimperku. Oddíl postupem doby získal řadu dobrých kádrů do řad rozhodčích a trenérů a začal pořádat i národní a celostátní závody a šířit tak dobré jméno vimperského lyžování. Např. v roce 1976 uspořádal mistrovství sportovních tříd ČSR, v roce 1978 přebor ČSR dorostu, v roce 1981 přebor ČSSR žactva atd. Od roku 1984 pořádá lyžařský maratón Šumavskou stopou.

Z významných sportovců, kteří proslavili vimperskou lyžařskou líheň, jmenujme současně reprezentanty: běžkyni Evu Pravečkovou, běžce Tomáše Časlavského, sjezdaře Vlastimila Maxu a hlavně juniorského mistra světa běžce Jiřího Kvapila.

KAREL HUDEČEK

ANNA MOHROVÁ-ŽIVCOVÁ, narozená 15. 7. 1944 v Českém Brodě, mladá talentovaná sjezdařka, v první polovině šedesátých let opora čs. reprezentačního družstva žen, dvanáctinásobná mistryně republiky; největších úspěchů dosahovala ve sjezdu. Na vrcholné světové soutěži reprezentovala jen jednou, v Grenoblu na ZOH 1968. To proto, že svaz sjezdového družstva žen k účasti na ZOH 1960 a 1964, ani na MS 1962 a 1966 nevyšel. V roce 1968 spolu s manželem, trenérem sjezdového družstva žen, emigrovala do Švýcarska; žije v Curychu.

Dosažené sportovní výsledky: ZOH — 1968 Grenoble (s j 33., sl 18.) — mistryně republiky — 1961 (os), 1962 (s j), 1963 (s j, os), 1964 (s j, k), 1965 (s j, sl, os), 1968 (s j, sl, k).

MEZI SKOKANY OSTŘEJI!

Mezinárodní závody v západoněmeckém Hinterzartenu (viz naši výsledkovou část) jsou mezi skokany považovány za neoficiální mistrovství světa na umělé hmotě. Přesněji, skáče se v ledové stopě, kterou je zmíněná umělá hmota pokrytá. Každé léto se zde schází světová špička, nikdo nechce ztratit kontakt. Za Československo skákala kompletní reprezentační devítka.

Letošní Hinterzarten byl však — jak nás upozornil hlavní trenér Josef Lánský — pozoruhodný tím, že se zde poprvé vyzkoušel nový způsob kvalifikace. Tento způsob se bude praktikovat ve všech závodech Světového poháru nastávající sezóny.

Poměry mezi skokany se přiostrily. Uvedeme si na příkladu právě Hinterzartenu. Jen prvních třicet závodníků ze Světového poháru mělo automaticky zajištěnou účast v závodě. (Naši Jež, Ploc a Dluhoš). Další závodníci museli podstoupit předkvalifikaci, která se skákala den předtím. Ale jenom třiceti z této předkvalifikace bylo dovoleno postoupit do vlastního závodu! Třicet plus třicet, čili celkový počet závodníků byl omezen na šedesát. Ve sku-

tečnosti jich skákalo sedmdesát, pořadatelská země má právo přizvat svých dalších deset závodníků. Během vlastního závodu pak do druhého kola mohlo postoupit jenom prvních 35 závodníků z prvního kola. (Dosud postupovalo prvních padesát.)

Takže nastávající zimu (SP začíná 1.—2. prosince v kanadské Thunder Bay) bude některým skokanům pořádně horko. Stačí nepovedený skok v prvním kole a reparát se už nepovoluje. Bude se tedy spíš skákat způsobem hop nebo trop. A proč to všechno? Aby se závody zkrátily. Někdy, zvláště když zlobil vítr, se natahovaly až do „nevídim“. A hlavně, aby se zdramatizovaly. Což je především požadavek televize.

Jak se dařilo za tohoto nového pojetí našim skokanům? Docela dobře. Sítím předkvalifikace neprošel jenom Sakala, který po operaci nohy se zřejmě ještě nacházel v tréninkovém dluhu. Pokud jde o vlastní závod, mezi 35 nejlepších se nedostali pouze Švagerko a Vaško.

V druhém kole jsme tedy měli šest závodníků. Když se na základě výsledků jednotlivců sestavovalo ještě pořadí národů, mělo jedině Československo — vedle Rakouska — evidováno ve výsledkové listině dvě družstva: ČSFR I (Podzimek, Parma, Dluhoš — pátí z jedenácti družstev) a ČSFR II (Ploc, Jež, Raszka — osmí před devátým SSSR).

Neztratila kontakt

JUSTINA ŠOLCOVÁ-JANEŠOVÁ pochází ze Šumavy. Narodila se 12. prosince 1928 ve Zborovanech u Klatov. Na lyže se sice poprvé postavila až v 18 letech, ale to stačilo, aby si zamilovala lyžování a propadla mu na celý život. Poctivý přístup k závodnímu sjezdování jí brzy přinesl řadu úspěchů. V letech 1952—1957 byla vedle Evy Malé naší nejúspěšnější sjezdačkou. Vybojovala šestkrát titul mistryně republiky. Z akademického mistrovství světa na Semmeringu (1953) přivezla zlatou, stříbrnou a bronzovou medaili.

Od roku 1968, kdy jsi odešla z Československa, ses už mnohokrát vrátila. Např. jsi třikrát startovala na závodech veteránů na Malé Skále. Neztratila jsi kontakt s domovinou. Jaké však byly tvé pocity, když jsi poprvé přijela po listopadových událostech?

Listopadová revoluce v Praze mne zastihla v Austrálii. Když jsem na obrazovce viděla rozjásané a šťastné tváře mládeže, rozplakala jsem se pohnutím. Lítovala jsem, že jsem nemohla být při tom. Pocítila jsem smutek, že už nežiji v Praze, kam patřím svými kořeny, rodinnými a přátelskými vztahy. Mé pocity z první návštěvy osvobozené vlasti se pojí s lítostí nad ztraceným kusem života.

Proč a za jakých okolností jsi odešla do emigrace?

Důvodem odchodu z vlasti byla obava, že mému šestiletému synkovi by se mohlo stát to, co se stalo mně. Věděla jsem dobře, že v totalitním státě plném nesvobody a nespravedlnosti nemá politicky neangažovaný občan šanci. Rozhodla jsem se rychle. Již 22. srpna 1968, tedy den po vpádu vojsk Varšavské smlouvy, jsem se svým synkem v pravém smyslu slova přehala autostopem. Vzali mě západní Němci, přes Halámky u Českých Velenic do Rakouska.

V padesátých letech jsi byla jednou z našich nejlepších sjezdaček, pověz něco o své lyžařské kariéře.

Poprvé jsem zvítězila na pražském přeboru jako juniorka (1948). Jako studentka ITVS a filozofické fakulty jsem se stala členkou Vysokoškolského sportu. V roce 1952 jsem získala první dva tituly mistryně republiky, ve sjezdu a v kombinaci. V listopadu téhož roku jsem spolu s Evou Malou a Malu Wagnerovou byla povolána do ÚDA. Stala jsem se členkou reprezentačního družstva. V následující zimě jsem na Semmeringu vybojovala titul akademické mistryně světa (1953) v obřím slalomu a získala stříbro ve slalomu a bronz v kombinaci. Leč záhy jsem se stala politicky nespolehlivou a tudíž nezpůsobilou pro reprezentaci. Zavínil to nevinný dopis, který jsem dostala od známého, emigranta ve Švédsku. Nebyl mi pak povolen ani start na mezinárodních závodech v Polsku. Navzdory tomuto bezpráví jsem nepřestala trénovat. V roce 1956, bezprostředně po ZOH v Cortině d'Ampezzo, kterých jsem se nemohla zúčastnit, jsem na Velké ceně Slo-

venska porazila výborné Rakušanky. Zvítězila jsem ve slalomu rozdílem 5,3 s nad Reginou Schöpfovou, mistryní Rakouska a nositelkou stříbrné olympijské medaile ve slalomu z Cortiny. Bulletin VCS pak obsahoval tento komentář Schöpfově ke slalomu: „Příjemně mne překvapila jízda Šolcové a udivuje mne, že tato velká závodnice nestartovala na ZOH v Cortině.“ — V roce 1958 jsem nastoupila civilní zaměstnání, spojené se služebními cestami do zahraničí. V tomto roce jsem byla poprvé vyslána jako reprezentantka na mistrovství světa v Bad Gasteinu. Pro zranění jsem se již dobře neumístila (OS 36.).

Co následovalo po skončení tvé závodní kariéry?

Zakotvila jsem jako produkční v televizi a později pracovala v cestovním ruchu. Neměla jsem obtíže s cestováním do zahraničí, dvanáct roků jsem vedla nesčetné turistické výpravy v tuzemsku a zahraničí. Musím říct, že v zaměstnání, které vystřídalou mou sportovní činnost, jsem byla velice spokojena.

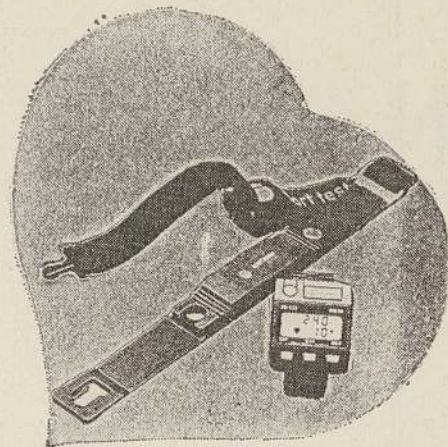
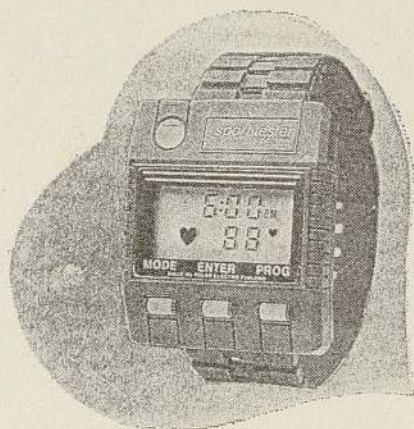
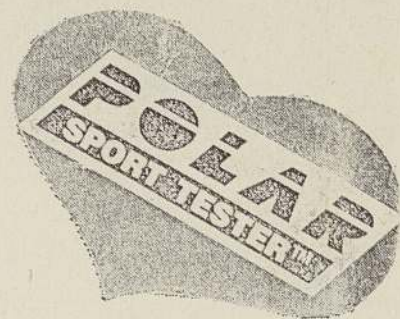
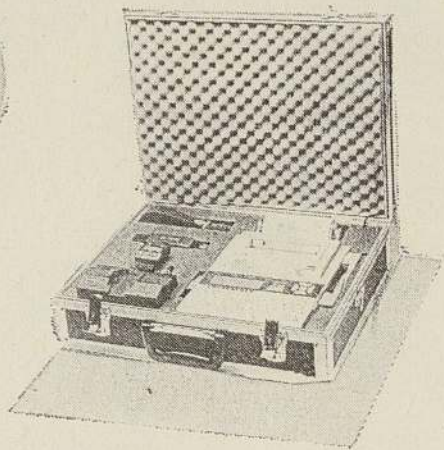
A jak to probíhalo v emigraci?

Velmi dobře. Krátce po příjezdu do Rakouska jsem nastoupila místo profesorky tělocviku a francouzštiny na Státní obchodní akademii ve Wiener Neustadtu. Byly jisté i komplikace, např. musela jsem si doplnit kvalifikaci předepsanou pro pedagogy středních škol v Rakousku. Absolvovala jsem tedy doplňující studium na filozofické fakultě. Lásku k lyžařině mne ani v Rakousku neopustila. Kromě sjezdování jsem se věnovala také běhu na lyžích. Absolvovala jsem kurz pro státně zkušované instruktory a získala licenci k výuce. Pomáhala jsem zavádět na školách běh na lyžích, který byl do té doby v Dolním Rakousku téměř neznámý. Působila jsem nejen jako instruktorka a organizátorka závodů, ale sama jsem též závodila, převážně na tradičních dálkových bězích, jako Koasalauf (42 km), nebo Tauernlauf (25 km) atd. Za pedagogickou činnost na školách v oboru lyžování jsem byla několikrát vyznamenána lyžařským svazem i ministerstvem školství. Každý rok se zúčastňuji mistrovství Rakouska tělocvikářů ve sjezdových a běžeckých disciplínách: jako členka Sokola Vídeň 3 jsem třikrát startovala na zimních sletových hrách a zúčastňovala jsem se všesokolských sletů čs. Sokola v zahraničí.

Jak ses rozloučila s dvacetiletou pedagogickou činností?

V roce 1984 jsem byla dekretem prezidenta Rakouské republiky vyznamenána čestným titulem „vrchní studijní rada“. Do důchodu jsem odešla před dvěma roky. Žiji s manželem v Maria Enzersdorfu, poblíž Vídně. Společně se věnujeme humanitární činnosti a esoterice na mezinárodní úrovni. Času je stále málo, hodně cestujeme, v poslední době nejvíce do Československa. Před několika dny jsem se stala šťastnou babičkou. **OTTO KULHÁNEK**

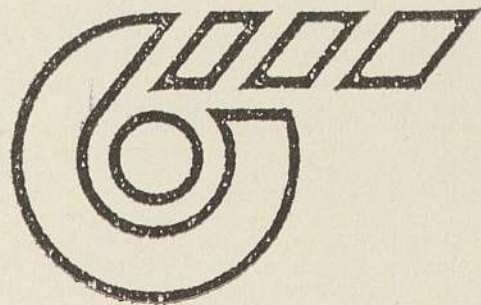

Veškeré informace

O JEDNOTLIVÝCH TYPECH VÝROBKŮ FINSKÉ FIRMY POLAR ELEKTRO POSKYTUJE:

ODBOR SPORTOVNÍCH SLUŽEB DSS ČSKSTS

Dr. Pavel Svoboda
Spartakiádní stadión
160 00 Praha 6 - Strahov
Tel. 35 00 79

Vzpomínka na Calgary

Třemi snímky Petra Pospíšila se vracíme do Calgary 1988, abychom připomněli, že se pomalu, ale jistě blížíme k olympijskému poločasu. Na horním snímku členové stříbrné sovětské štafety Děvjatjarov, Prokurorov, Sachnov a Smirnov ve společnosti olympijských maskotů Heidi a Howdyho. Na prostředním snímku je pohled do areálu Canmore, kde se odehrávaly boje na běžeckých tratích. Na dolním snímku je neobvyklý pohled shora na slalomový les na jednom ze svahů sjezdařského areálu v Nakisce. Nyní se ovšem naše myšlenky budou čím dál více upínat k francouzskému Albertville, kam jsme již vyslali několik našich průzkumníků (viz MSJ 90 v Les Saisies a Kvapilova zlatá medaile). O albertvillském olympijském areálu ve vztahu k lyžařským soutěžím chystáme obsáhlejší informativní materiál do příštího čísla.

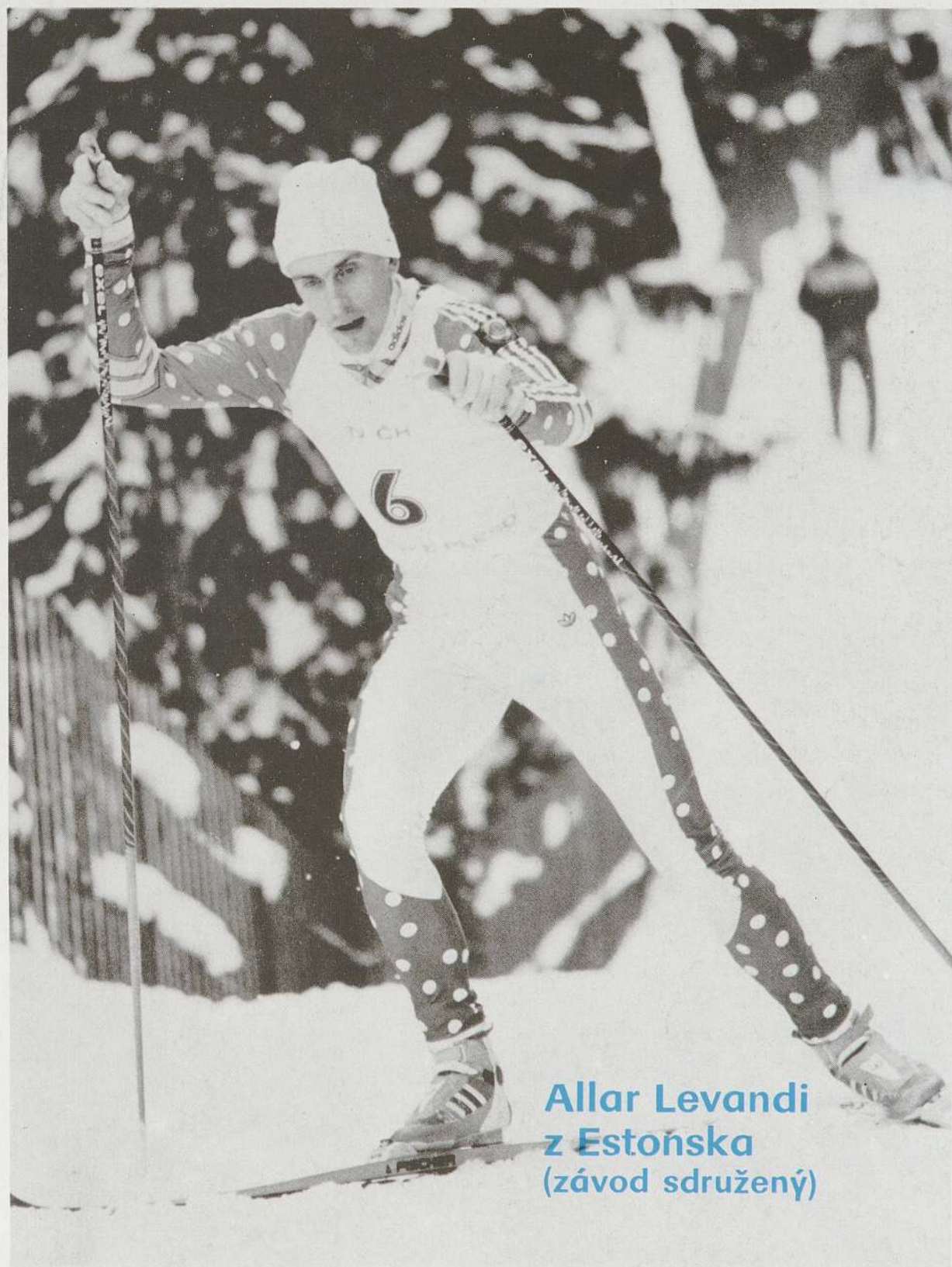

Sdruženář
František Máka
Dukla Liberec

Allar Levandi
z Estonska
(závod sdružený)

GP Frenštát 1990

Snímky:
dr. Zdeněk Šrubař

František Jež (Dukla Banská Bystrica)

Stefan Zünd (Švýcarsko)

Alexandr Vervejkin (Sovětský svaz)

Pavel Ploc (Dukla Liberec)

ČTĚTE:

Již za 444 dní! (ZOH 1992)	2-5
Kolečkové lyže v Brně	6
Termínovka SP	7
FIS body také pro běžce	11
Horúca stopa na plese	12
Do encyklopedie se nedostali	14-15
Marja-Liisa Kirvesniemiiová	16

NA TITULU estonský sruženár Allar Levandi, který v zimě 1989/1990 skončil ve Světovém poháru na druhém místě za Rakušanem Sulzenbacherem. Snímek Juraj Bobula.

NA ZADNÍ STRANĚ obálky skokan Tomáš Raszka, bronzový z mistrovství světa juniorů. Jako vyučený automechanik se právě „vrtá“ v motoru své škodovky. Snímek Michael Lohniský.

PŘIPRAVUJEME:

Tomáš Raszka (profil) – „kombiňáci“ v Liberci – umělý svah ve Vysočanech – novinky z domova i ze světa

Uzávěrka tohoto čísla:

8. října 1990

lyžařství

Ročník 76

Číslo 11

Vychází v nakladatelství Olympia v Praze. Šéfredaktor tělovýchovných časopisů ing. Alexandr Žurman. Redaktor časopisu Michael Lohniský. Grafická úprava Zdeněk Köhler. Redakční rada: J. Trousil, předseda, ing. P. Borský, PhDr. T. Brodů, CSc., P. Bušta, P. Honz, PaedDr. A. Horáček, A. Jedlička, ing. J. Jech, CSc., J. Kotland, JUDr. O. Kulhánek, J. Lánský, M. Lohniský, PaedDr. J. Maršík, J. Máša, Z. Paulů, PhDr. J. Potměšil, CSc., P. Zelenka. Redakce: Klimentská 1, 115 88 Praha 1, telefon 231 37 81. Vychází jednou za měsíc. Tiskne Typos, tiskařské závody, s. p., nám. dr. M. Horákové 7, 360 32 Karlovy Vary. Cena 4 Kčs. Rozšiřuje PNS. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá administrace PNS a doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS - ústřední expedice a dovoz tisku Praha, administrace vývozu tisku, Kafkova 19, 160 00 Praha 6. Neobjednané příspěvky se nevracejí.

ISSN - 0323 - 1445

Jako už tradičně: valašskými klobúky byli dekorováni vítězové Grand Prix Frenštát. Zleva Stefan Zünd, František Jež a Andrej Vervejkin. Snímek dr. Zdeněk Šrubař

Větší tlačeniče

16. září se uskutečnil v rakouském Stamsu poslední ze seriálu letních závodů ve skocích na umělé hmotě. Během tří měsíců tak proběhlo 11 mezinárodních soutěží, při kterých nechyběli ani naši reprezentanti. Příležitost změřit si síly se světovou špičkou dostali nejen všichni členové reprezentačního „áčka“, ale také reprezentanti-junioři, i další závodníci, kteří prokázali dobrou výkonnost na domácích závodech.

Nejvýznamnějším podnikem celého letního seriálu, jakýmsi mistrovstvím světa na umělé hmotě, je závod v Hinterzartenu (SRN). Také letos zde byla účast velice silná, celkem se přihlásilo 121 skokanů. Z první třicetky chyběli jenom Rakušané Felder a Vetori. O způsobu kvalifikace jsme už psali v minulém čísle. Jenom zopakujeme, že prvních 30 borců z loňského závěrečného hodnocení SP mělo automaticky zajištěnu účast, ostatní bojovali v kvalifikaci. A tak z kvalifikace postupovalo do vlastního závodu dalších 30 skokanů. Tam se bojovalo ještě ostřeji, kdo zaváhal a nedostal se mezi prvních 35, nebyl „vpuštěn“ do druhého kola.

Trošku teď předběhneme časovou posloupnost a řekněme si několik slov o závěrečném závodě v Stamsu. V mnohém se podobal Hinterzartenu. Také se sešlo 121 závodníků, také se skákalo podle nového, kvalifikačního postupu. Do závodu se však přímo kvalifikovalo už jenom patnáct prvních z loňského SP. Z našich borců měli účast zajištěnu Ploc a Jež. Ostatní si ji museli vyskákat ve zkušebním kole, kdy se měřily pouze délky skoků. K Ježovi a Plocovi se přidali ještě Parma, Vaško a Švagerko. Podobně jako v Hinterzartenu, kvalifikačním sítím naši borci procházeli dosti úspěšně, ale konečný výsledek byl podobně nevalný: Parma 11., Jež 26., Ploc 31., Vaško 34. Ještě jedna podobnost s Hinterzartenem: i v tomto závodě se bojovalo o 3000 DM pro vítěze. Tomu odpovídala tlačeniče na startu i při soutěži.

Mezi Hinterzartenem a Stamsem se konala naše tradiční Velká cena Frenštátu pod Radhoštěm. Zpočátku jsme měli obavy, zda při tom množství závodníků neutrpí startovní listina, ale obavy byly vymazány při prezentaci. Na start se dostavilo 99 závodníků ze třinácti států.

Naši splnili, co se od nich očekávalo. Vyhráli. Vedle vítěze Františka Ježe se dostali do první desítky ještě Parma, Ploc, Švagerko, Vaško a Maloušek.

Pro širší lyžařskou veřejnost je zatím jméno Maloušek neznámé. Svými výkony si však řekl o zařazení do reprezentace, která je tak doplněna na číslo deset.

Když podtrhneme a sečteme: výsledky našich skokanů na letních soutěžích nijak nenadchly. Jsou ale poučením, že na nový systém si budeme muset rychle zvykat a že to asi nebude snadné. Proto nás mrzelo, že pořadatelé ve Frenštátě nepřistoupili na nový způsob kvalifikace.

Po závěrečném závodě ve Stamsu celé mužstvo odjelo do italského Predaca, kde na můstku, na kterém se bude skákat na MS 1991, absolvovali čtyřdenní trénink a naskákali 30 až 35 skoků.

V době, kdy byly psány tyto řádky, panovala v reprezentačním družstvu dobrá nálada a hlad po soutěžích na sněhu. Což je dobré znamenání před blížícím se mistrovstvím světa ve Val di Fiemme.

JOSEF LÁNSKÝ
hl. trenér skoku

ZOH 1992 ALBERTVILLE:

Již za 444 dní!

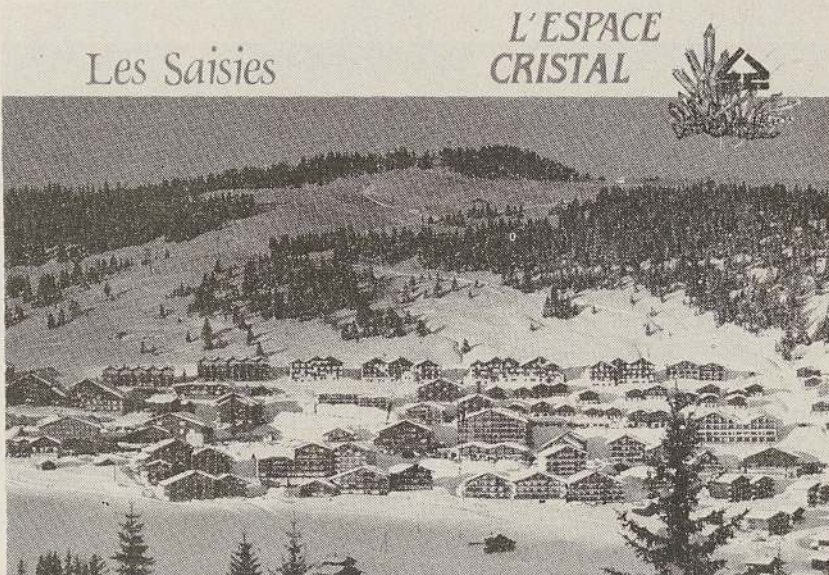
16. zimní olympijské hry se budou konat ve dnech 8. až 23. února 1992. Tedy již za 444 dní ode dne, kdy toto číslo Lyžařství přijde do rukou čtenářů (21. listopadu). Je proto na čase, abychom si pověděli několik základních informací o dějišti her.

Připravovaná zimní olympiáda v Albertville bude mít hned několik zvláštností. Zase to bude po letech „horská“ olympiáda. V posledních dvou případech — Sarajevo 1984 a Calgary 1988 — se ZOH konaly ve velkých městech. Další specifikou je, že se hry budou konat na dvanácti (!) různých místech. Mezi těmito místy jsou značně vzdálenosti, někdy až 120 km. Zvláštností také je, že olympionici budou ubytováni na pěti různých místech. Nebude tudíž jedna olympijská vesnice, ale pět menších „vesniček“. Naskytá se tedy otázka, zda se podaří pořadatelům vtisknout hrám jednotný rámeček nebo zda hry budou mít podobu několika mistrovství světa, uspořádaných ve stejnou dobu. A jenom vlajka s pěti kruhy by prozrazovala, že se jedná o olympiádu. Věřme, že tomu tak nebude.

Soutěže ve sjezdových disciplínách budou probíhat ve Val d'Isère (soutěže mužů, kromě slalomu speciál), v Mérible (soutěže žen) a v Les Menuires (slalom speciál mužů). Skoky na lyžích a závod sdružený se uskuteční v Courchevelu, běžecké soutěže v Les Saisies, akrobatické lyžování v Tignes a ukázkové rychlostní lyžování v Les Arcs. Lyžaři budou bojovat o rekordních 27 sad medailí.

Zahajovací a závěrečný ceremoniál se uskuteční v Albertville. Je to horské středisko v Savojských Alpách, které má 20 tisíc obyvatel. Bylo založeno roku 1836 a nese jméno po savojském vévodovi a sardinském králi Karlu Albertovi. Leží na soutoku řek Ysere a Arky. Savojsko má rozvinutý metalurgický, chemický, strojírenský a elektronický průmysl. Přesto životní prostředí v oblasti není nijak narušené, je zde čistý vzduch a čistá voda.

Na ZOH v Albertville se očekává účast asi 1500 sportovců, 3000 členů

Pohlednice z Les Saisies

doprovodu a kolem 4000 pracovníků sdělovacích prostředků. Počítá se se 120 hodinami televizních přenosů. Soutěže v samotném dějišti her má sledovat na půl miliónu diváků.

V přípravě na olympiádu bude třeba věnovat pozornost vysoké nadmořské výšce. Tato skutečnost bude mít dopad hlavně na běžecké disciplíny. Na ně zaměříme svoji pozornost:

Běžecký areál se nachází a Les Saisies. Je to zcela nové horské středisko, které bylo založeno roku 1976. Žije v něm kolem 3000 obyvatel. Pro účely olympiády zde bude k dispozici 5000 lůžek, většinou ve stylových apartmá.

Lyžařský stadión leží ve výšce 1605 metrů a má plochu jeden a půl hektaru. Běžecké tratě jsou do výše 1707 metrů a jsou vedeny po okrajích lesa a přes vysokohorské rašeliništní louky. Těleso tratí má šířku 5 až 7 metrů. Tratě tvoří množství smyček, které jsou všelijak kombinovány. Aby si hlavně diváci přišli na své, opakovaně se tyto smyčky vrací na stadión. Tratě mají náročná stoupání. Například v jednom případě trať stoupá na dvou kilometrech z nadmořské výšky 1610 m do výšky 1707 m. Dále jsou na tratích prudké sjezdy s častými změnami směru.

Budoucí olympijské tratě jsme si mohli vyzkoušet na letošním mistrovství světa juniorů, které se zde konalo náhradou za místo, kde nebyl sníh. Do Les Saisies se podívali také naši reprezentanti (muži i ženy), kteří zde absolvovali letní tréninkový tábor.

Jak junioři, tak senioři mohou potvrdit, že to budou velmi náročné tratě. Hned z několika důvodů, z nichž nejdůležitější jsou: technická náročnost na sjíždění a změny směru jízdy, nezvyklá nadmořská výška,

obtížné profily, nezvyklá konfigurace tratí. Důležitým momentem, který bude zvyšovat psychickou náročnost závodů, budou také časté návraty na stadión. Obtížné výstupy na sluncem ozářených částech tratí mohou lépe zvládat závodníci dostatečně tělesně disponovaní (vysoký $VO_{2max/kg}$). Zkrátka, závodník musí být dobře fyzicky vybaven, musí se nacházet ve vynikající aktuální sportovní formě, být dostatečně psychicky odolný a musí být zdravotně naprosto v pořádku.

Většina stoupání je na rozhraní mezi během bez skluzu (utíkáni) a skluzovým během. Naše juniorská reprezentace měla bez výjimky značné potíže se sjížděním a změnami směru jízdy. V těchto úsecích značně ztrácela. Zejména děvčata se musí zaměřit speciálně na nácvik sjezdových postojů a na změny směru jízdy.

Při juniorském mistrovství světa v březnu jsme se přesvědčili, že tu jsou sněhové podmínky velmi dobré. Sněhu bylo dost, i když jinde v Evropě se potýkali s jeho nedostatkem. Podle dlouhodobého sledování by sněhová pokrývka měla dosahovat výše kolem 1,5 metru.

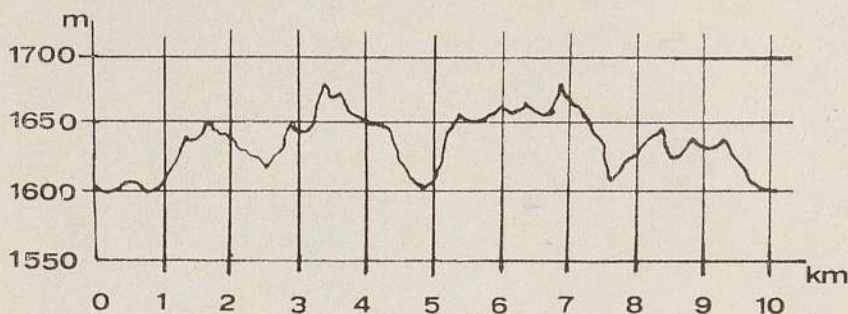
Na 70 až 80 procentech délky tratí má svítit slunce. Bude to znamenat zvýšené nároky na mazání lyží. Po dobu juniorského mistrovství byl sníh velice čistý. Mazání však komplikovaly velké teplotní změny. Na MSJ byl rozdíl mezi 7.00 h ráno a 13.00 v poledne značný (6–12 °C). Největší změny teplot nastávaly kolem 9.00 h. Starty byly v 11.30 h. Z důvodů teplotních změn bylo proto důležité věnovat zvláštní pozornost nasazování závodníků do skupin. Ve výhodě byli ti, kteří startovali v první, maximálně ve druhé skupině.

Důležitým bodem přípravy bude aklimatizace. Naše juniorská repre-

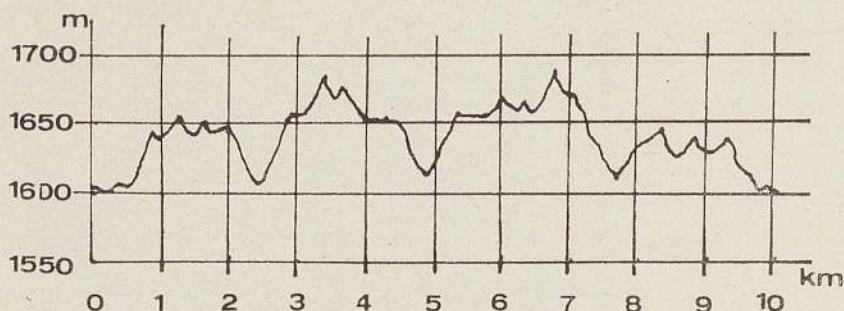

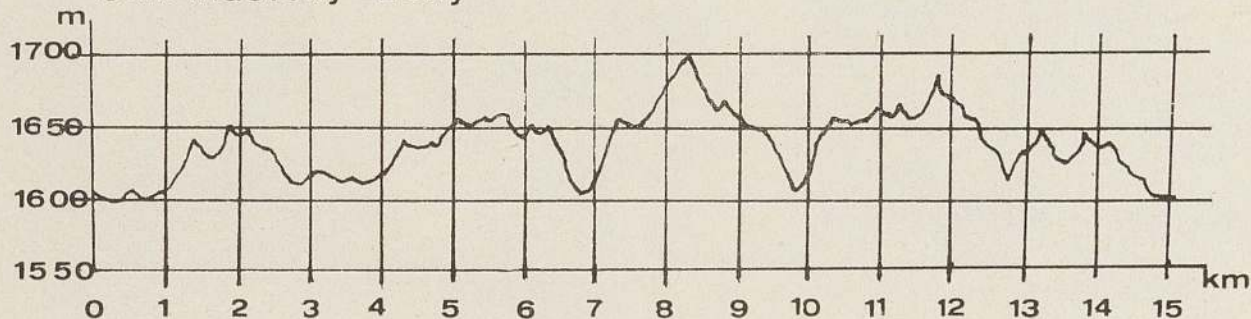
10 km klasicky - ženy

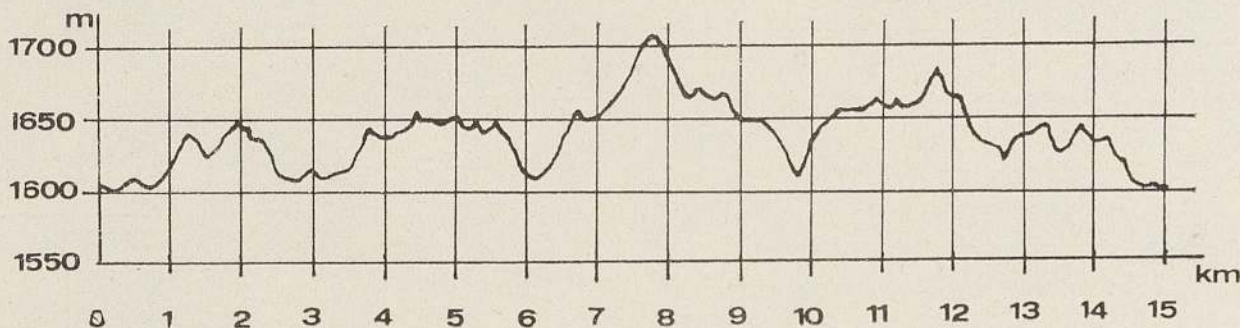
10 km volně - ženy

15 km klasicky - ženy

15 km klasicky - muži

zentrace se připravovala na původní termín MSJ, tedy na konec ledna a začátek února. Termín šampionátu však musel být změněn na konec března a začátek dubna. Vystála otázka, jak reagovat na změněnou situaci. Oproti plánu jsme tedy uspořádali ještě dvanáctidenní soustředění na Štrbském Plese. Jak se ukázalo, bylo to rozhodnutí správné. Na šampionátu jsme dosáhli historické zlaté medaile (Kvapil), dvou stříbrných medailí (Zelingerová, Mihoková), kromě dalších dobrých umístění. Na tento způsob přípravy bychom neměli zapomenout při plánování přípravy před olympijskými hrami.

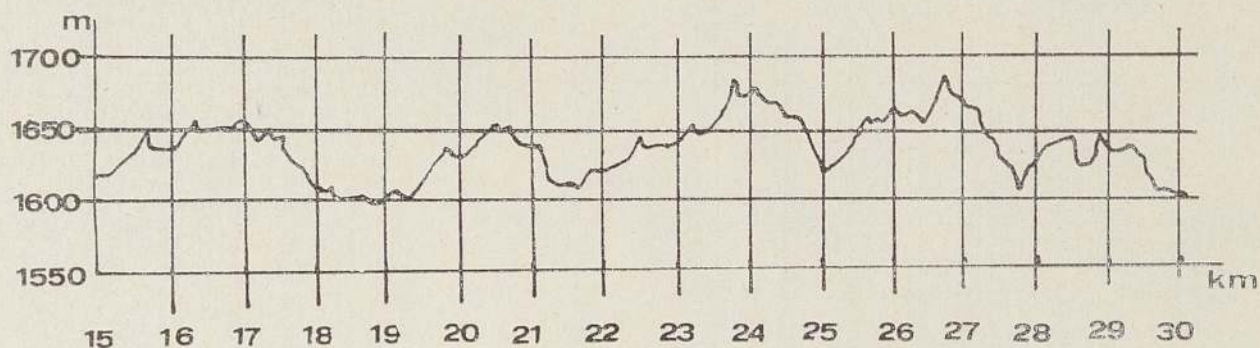
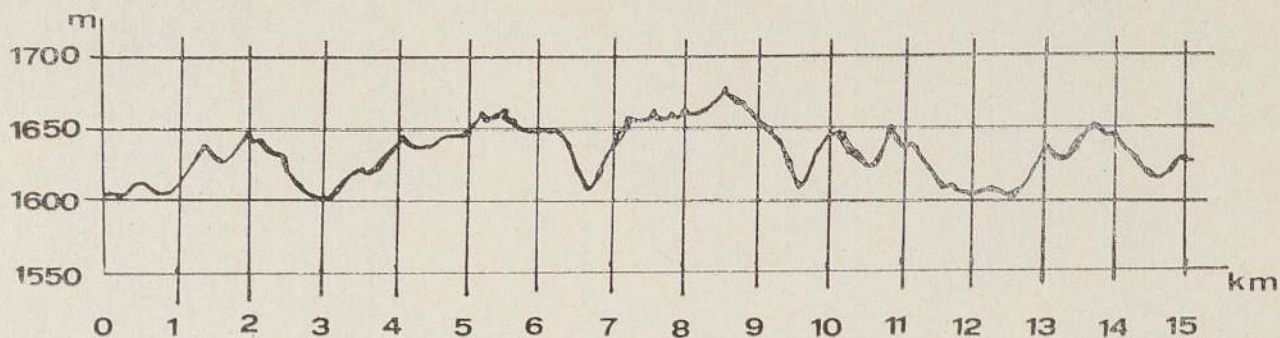
Měřené tréninky během srpnového soustředění „áčka“ ukázaly na důležitost fyziologických předpokladů, na náročnost tratí a záludnost vysoké nadmořské výšky. Proto bude třeba dát příležitost všem reprezentantům, aby si vyzkoušeli tamní podmínky už na předolympijských soutěžích. Pro běžce to bude znamenat účast na závodech Světového poháru, které se uskuteční v Les Saisies ve dnech 19. až 20. prosince letošního roku.

PhDr. JAROSLAV POTMĚŠIL

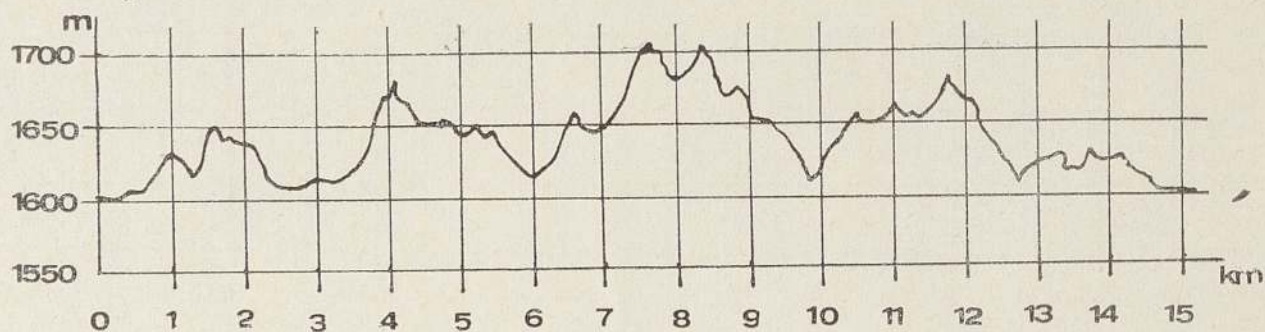

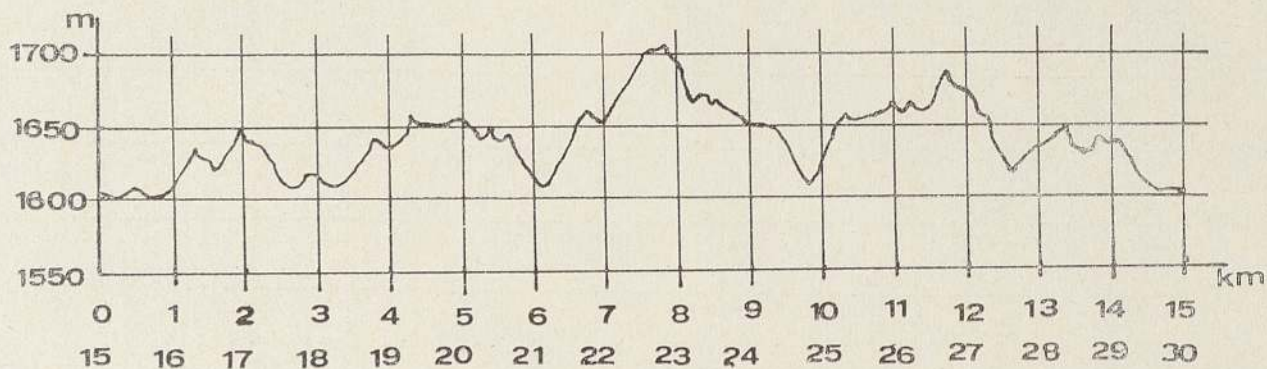
30 km volně - ženy

15 km volně - muži

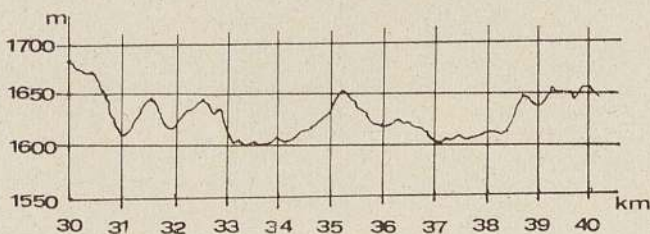
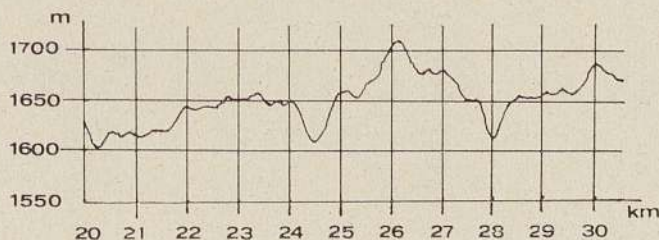
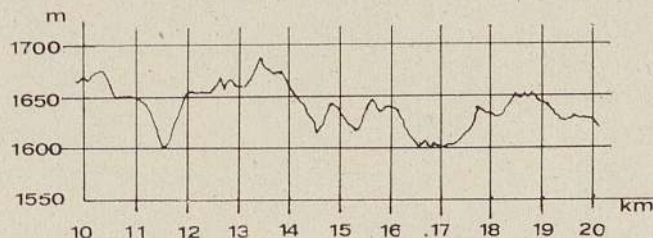
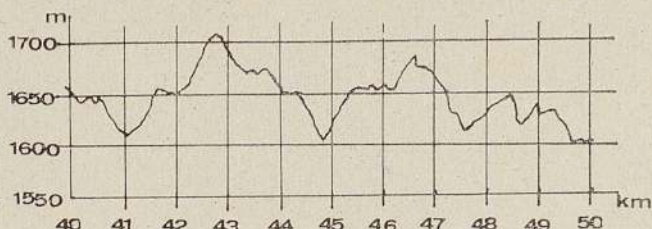
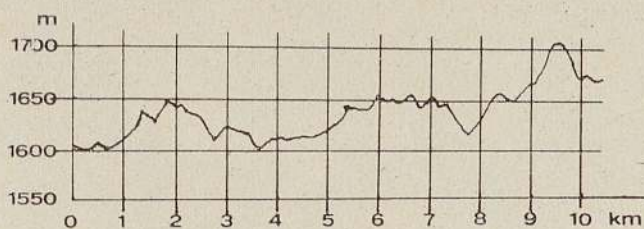
30 km klasicky - muži

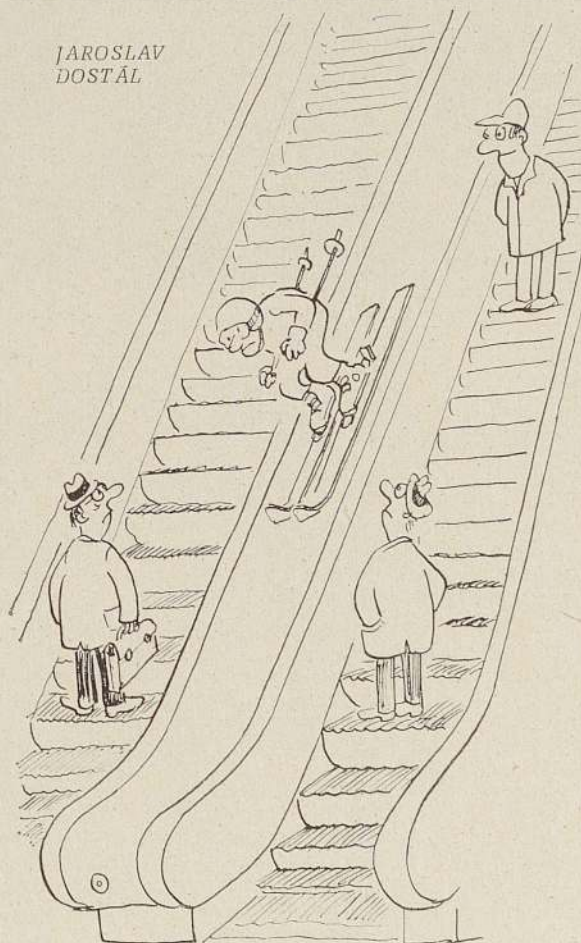

50 km volně - muži

JAROSLAV
DOSTÁL

1 OTÁZKA ODPOVĚD

Proč se domníváte, že by se měl Harrachov opět ucházet o pořádání mistrovství světa (1997), když na posledním kongresu FIS skončil při hlasování na posledním místě?

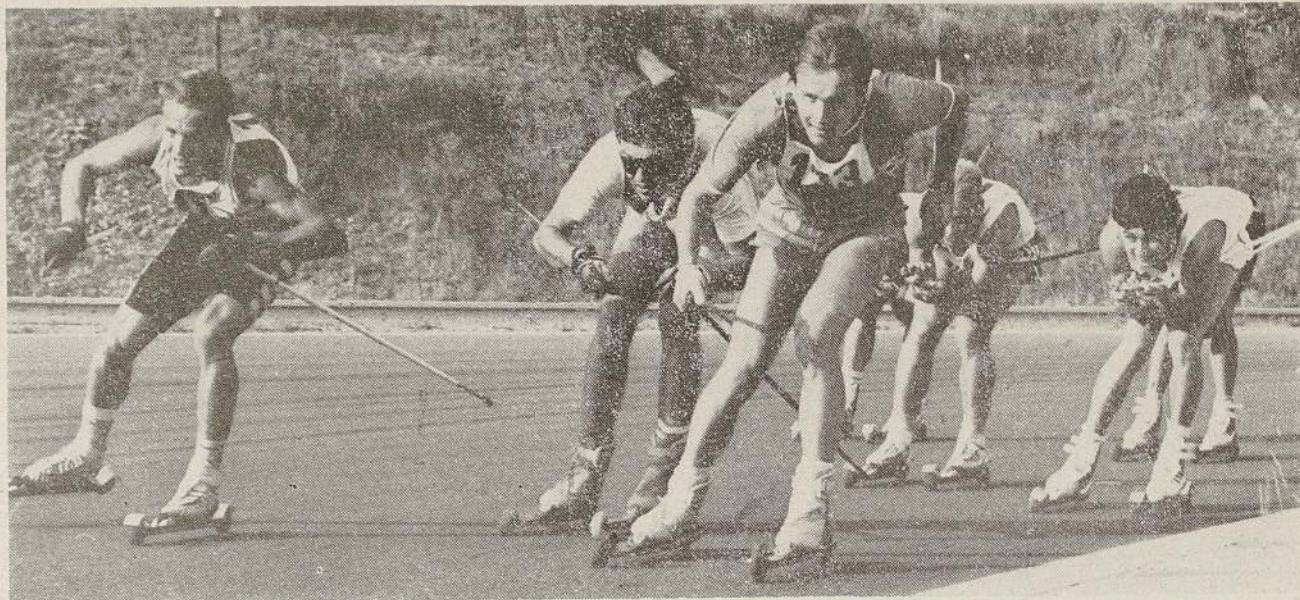
Odpovídá STANISLAV HENYCH, sekretář Čs. svazu lyžařů

Kdybychom se stali pořadateli mistrovství světa, byl by to velký přínos celému našemu lyžování. Všichni víme, že takový šampionát je vedle sportovní také významnou komerční záležitostí. V Harrachově jsou už nyní některé objekty, které umožňují pořádání tak významné soutěže. Některé další projekty by se pak díky šampionátu dokončily. Každé mistrovství světa je dotované vládou... (Výjimkou byl pouze sjezdářský šampionát ve Vailu, který byl celé v rukou sponzorů.) Investice do dobudování Harrachova by přinášela užitek i po mistrovství. Sportovní zařízení by pak sa-

možřejmě sloužila veřejnosti. Pokud jde o poslední hlasování v Montreux, také jsem byl zklamán. Tehdy se však ukázalo, že o pořadatelství nerozhodují ani tak kvalita a nadšení organizátorů, jako finanční záruky, které každý kandidát přinášel. Budeme navazovat taková jednání, abychom i my mohli přinést podobné záruky.

Na čele závodu mužů zleva: Jiří Kvapil, Aleš Vaněk a Hervig Degner (Graz). Snímek: Igor Zehl

Brno: Kolečka podruhé

Na loňskou úspěšnou premiéru pod názvem VC Brna navázal 30.—31. srpna druhý ročník pod názvem Velká cena Masarykovy univerzity v běhu na kolečkových lyžích na brněnském autodromu. Pořadatelé letos rozšířili program o tzv. závod „amerických dvojic“, navíc pozvali i zahraniční studentskou konkurenci.

Závod „amerických dvojic“ je soutěž dvojic, ve kterých se závodníci střídají po určitém počtu kol. Zařadit tento závod do brněnského programu, to byl nápad hlavního trenéra běhu Petra Honzla. Nakonec však v něm reprezentanti chyběli. Proč? Pořadatelé museli z původně plánovaného termínu v pátek a v sobotu své závody o den předstoupit, neboť lyžaře mající poněkud prázdnější kapsu vyláčil západoněmecký automotoklub Ferrari, který projevil zájem o prvním zářijovém víkendu na Masarykově okruhu závodit. A změněný termín naopak kolidoval s výkonnostními testy. Proto také v závodě dvojic (čtvrtek 30. 8.) kralovali zcela suverénně francouzští akademici Lazaroni s Metralem.

Ještě před startem závodu žen (pátek 31. 8.) prožila lehký nervový šok Anička Janoušková. Pět minut před startem jí nařídil trenér Pavlata, aby si vyměnila lyže. Anička upešlechla, jenže po minutě zkoušení se s hrůzou vrátila ke startovní čáře, neboť zjistila, že na lyžích, sice o poznání rychlejších, nemá žádnou jistotu. Trenér Pavlata chvíli nebyl k nalezení a tím se předstartovní muka Janouškové ještě znásobila; nakonec vše šťastně dopadlo. Hned v úvodním kilometru vyrazila kupředu Neumannová, kterou ale po kilometru vystřídala Havrančíková. Obhájkyně loňského prvenství přijela do Brna po tréninkovém výpadku zaváženém střední chřipkou. Hned v prvním sjezdu se Havrančíková propadla až na konec hlavní skupiny a svou první příležitost k úniku dokonale využila Zelingerová. Ovšem ještě předtím spadla po kolizi se Zurýnkovou na tvrdý asfalt Šimčáková. Oděla si nejen levou polovinu sedací části těla, ale i lýtko a její snaze o pokračování v závodě udělal konec trenér Bartoš, který jí raději uložil do doprovodného mikrobusu. A hned v prvním kole vzdala z reprezentantek i Knížková. V úmorném vedru diktovala Zelingerová ostré tempo a svým soupeřkám nedala nejmenší naději na to, aby případně zvrátily průběh boje. S odstupem 15 sekund jezdila na druhém místě Havrančíková a zhruba se stejnou ztrátou byla třetí Janoušková.

Podle představ nevyšel závod Mihokové, která zářila několik dnů předtím v reprezentačních testech. Vinu vzal na sebe za špatný výsledek její otec Ivan, který viděl

chybu ve špatně připravených lyžích. Vítězná Zelingerová se tvářila v cíli spokojeně: „Jelo se mi dobře, krizi jsem žádnou neměla.“ Naopak druhá v cíli Havrančíková trefně poznamenala: „Letos jsme sice jely o jedno kolo méně než loni. Pro mě to ale byla daleko větší dřina a na útok na první místo v závěru jsem neměla vůbec síly.“

Závod mužů (pátek 31. 8.) měl před startem zajímavý podtext. Teplý hýřil sebevědomím a dokonce přijal s trenérem Rázlem sázku o to, že zvítězí. Měl totiž nejrychlejší lyže, což znamenalo společně s výbornou fyzickou kondicí nejsilnější zbraň. Rázi sázku přijal a těsně před startem lišácky vybavil Bence stejnými lyžemi, které měl původně schované pro mezinárodní závody. A v režii těchto dvou běžců se odehrával celý brněnský závod. V úvodním z celkového počtu šesti okruhů (jeden měří 5394 m) jim ještě sekundoval novoměstský Nečas. Jenže ten se právě při průjezdu do druhého kola chtěl občerstvit, při pití ale ztratil kontakt se soupeři, kteří mu rychle zmizeli. Další dvě kola vedl Benc, potom však dopltil na strážnou gumu u kolečka lyží. Výměnou ztratil několik sekund, čehož Teplý využil k rozhodujícímu trháku. Sólou úspěšně dokončil vítězstvím nejen v závodě ale i v sázce s trenérem Rázlem, jemuž se trochu vyprázdnil obsah peněženky.

Za zmínku stojí, že společně s lyžaři si změňili své síly i rychlobruslaři. Z kvarteta mužů na dlouhých nožích byl nejrychlejší olympionik z Calgary Jirí Kyncl, který svého rodáka ze Svatky Teplého předběhl v cíli o 14 sekund.

Výsledky — ženy (16,2 km): 1. Zelingerová 37:10,0 2. Havrančíková —24,2, 3. Janoušková (všechny ČSFR) —1:10,7, 4. Neumannová (Vimperk) —1:54,8, 5. Chroustovská (Elitex Jablonec) —2:11,3 6. Pudová (SKP Strbské Pleso) —2:48,4, 7. Anna Šimůnková —3:03,1, 8. Zurýnková (obě Elitex Jablonec) —3:17,6.

Muži (32,4 km): 1. Teplý 1:05:03,8, 2. Benc (oba ČSFR) —31,3, 3. Metral (Francie) —51,4, 4. Časlavský (Dukla Liberec) —1:30,5, 5. Nečas (Nové Město na Moravě) —1:42,9, 6. Pecka (VS Liberec) —1:51,3, 7. Koucký (Dukla Liberec) —3:01,6, 8. Kvapil (VŠ Praha) —3:01,7, 7. Gegner (Graz) —3:03,8, 10. Daumas (Fr.) —3:06,1.

Dorostenky (5,4 km): 1. Bílková 12:23,4, 2. Červinková (obě Vrchlabí) —46,9, 3. Koutná (El. Jablonec) —47,0.

Dorostenci (10,8 km): 1. Valenta (Krk. Vrchlabí) 23:35,3, 2. Batori (LK Lipt. Hrádok) —20,2, 3. Fridrich (El. Jablonec) —26,2.

Jiří Pošvář

Světové poháry

ALPSKÉ DISCIPLÍNY

Muži

PROSINEC

2. Valloire (Fr.) posl
 8.–9. Val d'Isère (Fr.) sj, posl
 11. Sestriere (It.) sl
 14.–16. Val Gardena/Alta Badia (It.) 2 sj, 1 osl
 18. Madonna di Campiglio (It.) sl
 22.–23. Kranjska Gora (Jug.) sl, osl

LEDEN 1991

- 5.–6. Garmisch-Partenkirchen (SRN) sj, posl
 12.–13. Kitzbühel (Rak.) sj, sl
 15. Adelboden (Švýc.) osl
 19.–20. Wengen (Švýc.) sj, sl

ÚNOR

- 8.–10. Val d'Isère (Fr.) 2 sj, 1 posl

BŘEZEN

- 1.–2. Lillehammer (Nor.) sl, osl
 8.–10. Aspen (USA) sj, sl, osl
 16.–17. Lake Louise (Kan.) sj, posl
 21.–24. Waterville Valley (USA) sl, osl, psl

Ženy

PROSINEC

- 1.–2. Valzoldana (It.) sl, osl
 8.–9. Zauchensee (Rak.) sj, posl
 14.–16. Meiringen (Švýc.) sj, osl, posl
 21.–22. Morzine (Fr.) sj, sl

LEDEN 1991

- 5.–6. Pitzau/Mellau (Rak.) sj, sl
 8. Bergen (SRN) sl
 12.–13. Maribor (Jug.) sl, osl
 17.–18. Pfronten (SRN) sj, posl
 20. Zwiesel (SRN) osl

ÚNOR

- 23.–24. Furano (Jap.) sj, posl

BŘEZEN

- 2.–3. Morioka (Jap.) sj, posl
 9.–11. Lake Louise (Kan.) sj, osl, sl
 16.–17. Vail (USA) sj, osl
 20.–24. Waterville Valley (USA) sl, osl, psl

BĚH

Muži

PROSINEC

- 8.–9. Ramsau (Rak.) 15 km br, 15 km kl
 15.–16. Davos (Švýc.) 15 km kl, 4×10 km br
 19.–20. Albertville (Fr.) 30 km kl, 4×10 km komb

LEDEN 1991

- 5.–6. Leningrad (SSSR) 15 km br, 4×10 km kl
 9.–13. Štrbské Pleso (ČSFR) 30 km br

ÚNOR

- 5.–17. Val di Fiemme (It.) 30 km kl, 15 km kl
 — MS 4×10 km komb, 15 km br, 50 km br

BŘEZEN

- 2.–3. Lahti (Fin.) 30 km br, 4×10 km komb
 9.–10. Falun (Švéd.) 30 km br
 16.–17. Holmenkollen (Nor.) 50 km kl

Ženy

PROSINEC

- 8.–9. Ramsau (Rak.) 10 km br, 4×5 km kl
 15.–16. Davos (Švýc.) 5 km kl
 19.–20. Albertville (Fr.) 10 km br, 10 km kl

LEDEN 1991

- 5.–6. Leningrad (SSSR) 30 km kl
 12.–13. Klingenthal (SRN) 15 km kl, 4×5 km komb

ÚNOR

- 5.–17. Val di Fiemme (It.) 15 km kl, 10 km kl
 — MS 4×5 km komb., 10 km br, 30 km br

BŘEZEN

- 2.–3. Lahti (Fin.) 15 km br
 9.–10. Falun (Švéd.) 15 km br, 4×5 km kl
 16.–17. Holmenkollen (Nor.) 5 km br, 4×5 km komb

SKOK

PROSINEC

- 1.–2. Thunder Bay (Kan.)
 8.–9. Lake Placid (USA)
 15.–16. Sapporo (Jap.)
 30. Oberstdorf (SRN)
 — Intersportturné

LEDEN 1991

1. Garmisch-Partenkirchen (SRN) — Intersportturné
 4. Innsbruck (Rak.)
 — Intersportturné
 6. Bischofshofen (Rak.)
 — Intersportturné
 11.–13. Oberhof (SRN)
 14.–21. Albertville (Fr.)

ÚNOR

- 7.–17. Val di Fiemme (It.)
 — MS

BŘEZEN

1. Lahti (Fin.)
 6.–8. Örnköldsvik (Švéd.)
 10. Falun (Švéd.)
 14. Bårum (Nor.)
 17. Holmenkollen (Nor.)
 21.–24. Planica (Jug.)
 — MS v letech
 29.–31. Štrbské Pleso (ČSFR)
 — finále

ZÁVOD SDRUŽENÝ

PROSINEC

- 8.–9. Steinkjer (Nor.)
 — štafety
 15.–16. Trondheim (Nor.)
 29.–30. Oberwiesenthal (SRN)

LEDEN 1991

5. Reit im Winkl (SRN)
 — sprint
 5.–6. Schonach (SRN)
 12.–13. Bad Gaisern (Rak.)
 18.–19. Albertville (Fr.)

BŘEZEN

- 2.–3. Lahti (Fin.)
 8.–9. Falun (Švéd.)
 15.–16. Oslo (Nor.)
 23.–24. Sv. Mořic (Švýc.)
 — finále

Mistrovství světa v lyžování na trávě Vars, Francie, 4.—5. 8.

Slalom speciál: 1. Marcus Peschek (Rak.) 0,00, 2. Oscar Bazzi (It.) 4,27, 3. Martin Messner (It.) 6,96, 4. Dario Rolt (It.) 18,18, 5. Götz Scheffler (SRN) 20,32, 6. Mauro Reniero (It.) 21,71, 7. Richard Höllbacher (Rak.) 28,57, 8. Richard Karrer (Rak.) 32,47, 9. Peter Stein (SRN) 32,56, 10. Christian Müller (Rak.) 35,99, 11. Claudio Faccioli (It.) 38,31, 12. Kurt Schweinberger (Rak.) 43,04, 13. Mirko Viganò (It.) 51,30, 14. **Lubomír Masár 53,63**, 15. Roland Mathis (Švýc.) 62,62, 18. **Miloš Molnár 88,50**, 21. **Ivan Dimitrov 162,99**.

Obří slalom: 1. Rainer Grossmann (SRN) 0,00, 2. Martin Messner (It.) 1,54, 3. Oscar Bazzi (It.) 9,35, 4. Dario Rolt (It.) 13,76, 5. Richard Höllbacher (Rak.) 16,23, 6. Juri Donini (It.) 18,08, 7. Claudio Faccioli (It.) 19,31, 8. Markus Gugg (Rak.) 19,62, 9. Mauro Reniero (It.) 34,00, 10. Hans Eckler (Rak.) 34,21, 11. Richard Karrer (Rak.) 36,16, 12. Götz Scheffler (SRN) 36,36, 13. Ivan Magni (It.) 44,89, 14. Urs Schär (Švýc.) 49,31, 15. Christian Müller (Rak.) 51,46, 20. **Lubomír Masár 87,41**, 22. **Daniel Wolf 101**, 18, 23. **Peter Jančovič 131,38**, 26. **Miloš Molnár 187,87**.

BIOSPORT

pro zdraví a sportovní výkon

BIOSPORT — doplněk výživy na bázi fosfolipoproteinů (komplex s pasterizovaným vaječným bílkem). Přehled účinků:

Umožňuje výběrovou propustnost buněčného povrchu, snižuje hladinu cholesterolu, riziko aterosklerózy, podílí se na prevenci a léčení žlučových kamenů, příznivě působí při brzdění procesu stárnutí, zvyšuje imunitu a celkovou odolnost organismu, zlepšuje činnost svalů, nervů, srdce, ledvin, jater (po zlozlouctech, poškození alkoholem, redukčními dietami, anaboliky, urychluje odstranění alkoholu z krve), podporuje uvolnění a následné spalování podkožního tuku, šetří glykogen pro náročné sportovní výkony, zabraňuje předčasnému svalovému vyčerpání, pomáhá zlepšovat psychiku a překonávat výkonnostní stagnaci, zlepšuje využití bílkovin ve stravě a jejich anabolizaci, díky fosfolipidové vazbě se využívá lépe než klasické proteinové preparáty, je vhodným doplňkem racionální a vegetariánské stravy, zmenšuje sportovně-stravovací rizika, je určen k použití u všech skupin obyvatelstva včetně dětí, nemocných a přestárlých osob, při zvýšené tělesné i duševní zátěži, vrcholovém i kondičním sportu. Tekutá výživa při vytrvalostních výkonech nad 2 h nebo dlouhotrvající těžké práci, bezesbýtková. Příprava: 100 g prášku se promíchá v 0,3 l vody, pije se vždy 1 dcl po 20–40 minutách, mezitím iontový nápoj, celkový příjem tekutiny max. 0,8 l/h. Další použití: jako náhražka typu ER asi 3–4 h před výkonem s příznivým ovlivněním zátěžového metabolismu, umožňující zvýšení objemu i intenzity sportovního výkonu. Poměr živin B:T:S = 15:25:55. Neobsahuje polysacharidy ani celulózu. Před sportovním výkonem a při něm nekombinovat s mlékem ani jinak nedoplňovat bílkoviny! Biosport typ HE nebo ER vám umožní skutečně kvalitní sportovní výkon a po jeho skončení ve fázi regenerace podporuje metabolismus a bílkovinnou anabolizaci.

BIOSPORT-ER, energy release (145 Kčs/1 kg). Práškový přípravek pro kompletní výživu, zejména 3–4 h před sportovním výkonem nebo těžkou prací, s obsahem polysacharidů a vlákniny. Příprava: 100 g prášku se rozmíchá v 0,3–0,4 l vody. Doporučená jednorázová dávka 50–100 g, nejvyšší denní dávka max. 300 g. Další použití: jako doplněk výživy při dlouhotrvajícím výkonu, při přerušovaných sportovních celodenních výkonech apod. B:T:S = 17:27:50. Účinek lze zesílit přidáním sáčku Ascofinu. Není vhodný před spaním.

BIOSPORT-K, kombi (95 Kčs/0,5 kg). Protein-sacharidový nápoj v prášku. Orientační poměr B:S = 1:1. Příprava: nejvyšší jednorázová dávka 80 g se rozmíchá v 0,25 l vody. Hlavní použití je asi 2 h po tréninku jako první dávka vysoce kvalitních bílkovin s kompletním zastoupením esenciálních aminokyselin a vyváženou kombinací sacharidů navozujících rychlou regeneraci energetických zásob včetně zabudování bílkovin do svalů ve fázi fyziologického optima. Lze používat jako zdroj lehce stravitelných bílkovin a sacharidů, nejspíše do 24 h po skončení tréninku. Obsahuje laktózu.

BIOSPORT-G, gel (95 Kčs/0,5 kg). Práškový přípravek pro výrobky gelového charakteru (pudding, nápoj). Příprava: 100–120 g prášku se rozmíchá v 0,5 l studené vody a za stálého míchání uvede na 2 min do varu. Pro výrobu energetického nápoje se před vychladnutím přimíchá 0,5–1 litr studené vody. Používá se jako zdroj rychle vstřebatelné a využitelné energie s výhodnější glykemickou křivkou než Glukopur apod. Hlavně pro těžké a vícefázové tréninky a sportovní výkony v trvání 45–120 min. Konzumuje se buď 15–20 min před výkonem, při něm a nebo ihned po skončení. Před a po tréninku jednorázově 1/4 l hotového výrobku, při výkonu asi 1,5 dcl a po 10 až 15 minutách (pouze nápoj, ne gel). Velmi vhodný před první fází u dvoufázového tréninku, zvyšuje výkon v druhé fázi! Pro rychlé doplňování energie během dne, při sacharidových superkompenzačních dietách, při pocitu přetřénování nebo pseudoremickém syndromu (zejména

silové sporty), pro speciální beztukovou bezesbýtkovou výživu nemocných. Lze doplnit vločkami, kompotem, piškoty, rýží, jáhly, pohankou, rozinkami. Kromě sacharidů obsahuje asi 10 % mléčné bílkoviny. Rychlé doplnění energie po výkonu je metabolickým předpokladem pro zabudování bílkovin a ochranu svalů před povýkonovým katabolismem.

BIOSPORT-P, protein (100 Kčs/0,5 kg). Proteinový nápoj v prášku, B:S = 70:30. Příprava: Nejvyšší jednorázová dávka 50 g se rozmíchá v 0,2 l vody. Hlavní použití je asi 2 h po tréninku (po předchozím doplnění energie), obvykle asi půl hodiny před večerí, zejména u sportů se silným metabolismem bílkovin. Při potřebě zvýšené dávky bílkovin bez nežádoucích látek (tuky, cholesterol), pro tekutou gastrickou výživu při redukčních a ochranných dietách pro zvýšení obsahu fosfolipidů v organismu. Obsahuje laktózu.

BIOSPORT-HP, high protein (120 Kčs/0,5 kg). Vysoko-proteinový nápoj v prášku. V podstatě čistá účinná látka s přísadou příchuti. Pro speciální výživu s požadavkem zvýšení dávky fosfolipidových proteinů nejprve po 3 h po skončení tréninku po předchozím závodění a doplnění energie, nejspíše 6 h před tréninkem. Nejvyšší jednorázová dávka 30–40 g se rozmíchá v 0,15 l vody. Chuť je částečně ovlivněna účinnou látkou. Celkový denní příjem bílkovin by dlouhodobě neměl u silových sportů překročit 2 g/kg TH.

BIOSPORT N-1, natural (95 Kčs/1 kg). Směs na výrobu pečiva s perníkovou příchutí pro sportovní a racionální výživu s vysokým obsahem biologicky účinných látek. Příprava: 0,5 kg směsi se smíchá s 0,5 l vody a nechá se asi 0,5 h odležet, potom se nalije na pekáč lehce potřený olejem a peče se v troubě asi 0,5 h. Krájí se až po vychladnutí. Konzumuje se v poměrně malých dávkách jako doplněk jídel, ve vhodném obalu vydrží v ledničce běžně týden i více. Jedná se o protein-cereální výrobek na bázi separované pšeničné bílkoviny doplněné sojou, vločkami, klíčky, fosfolipidy, maltodextrinem a vysokým obsahem esenciálních aminokyselin. Před namočením možno přidat rozinky, kandované ovoce, ořechy, mandle apod. Je vhodným zdrojem bílkovin, s větším odstupem od tréninku (příznivější jaterní testy než u viskoproteinů) a ve dnech volna. Velmi vhodný doplněk léčebných, sportovních, redukčních a jednostranných diet, zejména u silových sportů, při sportovní stagnaci. Tvoří dlouhodobě vhodný doplněk stravy všech skupin obyvatelstva k vyloučení negativních účinků nevhodné stravy. Obsažené tuky jsou esenciální rostlinného původu a fosfolipidy, orientační poměr živin B:T:S = 1:1:2,5. Vhodný i pro redukční diety.

BIOSPORT N-2 (95 Kčs/1 kg). Obdoba typu N-1 s mírně slanou příchutí masového typu, se snížením obsahu sacharidů, vhodná i pro diabetiky. B:T:S = 1:1:1. Oba typy N se ze všech uvedených vyznačují nejširším spektrem léčebně preventivních účinků (viz úvod), při zvýšeném příjmu tekutin podporují odstraňování zácpy.

BIOSPORT ICP, ice cream protein (125 Kčs/0,8 kg). Práškový přípravek pro sportovně-redukční dietu s možností výroby zmrzliny. Příprava — koktejl: 100 g prášku se rozmixuje nebo našlehá v 0,3 l vody, nesladit. Zmrzlina: Použije se poloviční množství vody, možno dosladit. Dosazením se ztrácejí fyziologické účinky na odstraňování podkožního tuku. Hlavní použití je pro sportovně-redukční diety při tomto postupu: Den předem se sníží příjem sacharidů, tj. dieta bílkoviny, zelenina, voda, podle možnosti trénink, další den pouze ICP-koktejl ze 100–200 g prášku, rozdělit do 5 dávek během dne, zádne další potraviny, pouze hodně čaje, další dny pouze postupně zvyšovat příjem sacharidů (uhlovodanů), po 5–7 dnech postup opakovat. Při tomto postupu se snižuje tvorba inzulinu, který podporuje ukládání tuku, zvyšuje se tvorba STH (ang. HGH), růstového hormonu, který anabolizuje bílkoviny a uvolňuje podkožní tuk, zvyšuje se tvorba glukagonu, který uvolňuje podkožní tuk.

Příklad diety 1. den: snídaně: 1 vejce natvrdo, 1 jablko, přesnídávka: bílý jogurt, oběd: 100 g vařená ryba, 100 g zeleniny, večeře: 100 g vařená kuře bez kůže, 100 g zeleniny. 2. den: pouze ICP. 3. den jako 1. den, ale množství ovoce a zeleniny zdvojnásobit, 4. den: přidat přílohy

poloviční dávky brambor, rýže, chleba, 5. den: přílohy normální dávky.

Objednávky na BIOSPORT na adresu: Petr Novák, box 94, 266 01 Beroun.

Dodávky za maloobchodní cenu, na fakturu i za hotové, zásilky na dobírku. Vzhledem k nedostatku vhodných obalů je dávana přednost větším dodávkám (8 a v. ce plechovek v balíku), přednostně jsou dodávány celé kartony (12 ks).

Pozor! Nejlepší typ je vždy ten, který použijete s časovým odstupem od tréninku, jak je uvedeno v textu. Věnujete-li trochu námahy porovnání kvality a ceny živin, zejména s ohledem na obsah toxických látek v některých potravinách, zjistíte že se vyplatí bílkoviny a esenciální látky doplňovat Biosportem a ze stravy lze vyloučit maso, mléko, celá vejce apod., čili přejít na vegetariánskou stravu při současném zvýšení výkonnosti.

ŘÍDICÍ VÝBOR Světového poháru sjezdařů rozhodl v Mnichově, že se od příštího roku žádné závody této soutěže neuskuteční na jižní polokouli.

DIREKTORIÁT švýcarského olympijského výboru debatoval o účasti Švýcarů na ZOH '92 v Albertville. Funkcionáři zvedli ruku ve prospěch hokeje, lyžování jako celku, bobů a krasobruslení.

PIRMIN ZURBRIGGEN věnoval svou výstroj, v níž získal tolik úspěchů, muzeu v obci Saas v kanonu Wallis. Staně se tak součástí expozice, která dokumentuje vývoj lyžařství.

SJEZDAŘSKÝ KOMPLEX u obce Krasnaja Poljana poblíž Soči vybuduje firma Hongkong—Soyuz Construction Co. Ltd. Táž společnost postaví velké lyžařské středisko ve městě Kirovsku v Murmaňské oblasti. Hodnota kontraktu činí 770 miliónů dolarů. K oběma střediskům budou patřit mj. i čtyři a pětihvězdičkové hotely.

MANUELA MALEJEVOVÁ z Bulharska, které se podařilo získat švýcarské občanství, uzavřela výhodnou smlouvu se švýcarským sjezdovým lyžováním. Zatímco její mladší sestra Katarina honila po kurtech fiftýny, Manuela se věnovala švýcarským lyžařům, které učila tenisu. Mezi nejlepší žáky prý patřili Hangl, Accola, Pieren, Bera a Kealin. Honorář pro Manuelu: 200 000 švýcarských franků.

ZIMNÍ PANAMERICKÉ HRY v argentinském Las Leñas mají tyto sjezdařské vítěze: superbří slalom Kitt a Schmidingerová, obří slalom Olson a Roffeová (všichni USA), sjezd Stemmler a Kobelkaová (oba Kanada).

(ERB)

Máte slalomové tyče Slovsport Žilina?

Pomocí našeho kloubu si můžete snadno zhotovit kloubové slalomové tyče se seřizitelnou tuhostí (99 Kčs)

Máte zájem o kompletní kloubové slalomové tyče?

Máme omezené množství kloubových slalomových tyčí na prodej (149 Kčs)

Máte zájem o zapůjčení kloubových slalomových tyčí?

Můžeme vás zařadit do okruhu našich zákazníků! Veškeré podrobnější informace na požádání zašle:

ZLÍNSPORT
ski servis
Murzinova - podjezd
760 01 Zlín

Provádíme:

- montáže a seřizování lyžařského vázání všeho druhu
- broušení hran a skluznic na stroji WINTERSTEIGER bez demontáže vázání
- vyvažování skluznic (rýhy, nerovnosti) zahraniční hmotou

Nezapomeňte nás při vaší návštěvě Zlína také navštívit!

S cestovní kanceláří BURKE na závody do světa!

Dvacátý ročník závodu KÖNIG-LUDWIG-LAUF, 65 km a 30 km v Oberammergau (Německo)
Termín zájezdu: 1.—4. února 1991
Předběžná cena: 940 Kčs

Kombinovaný zájezd na závody na běžkách a v maratónu LA TRANSJURASSIENNE, 60 km, běžky, ve Francii, CIUDAD DE SEVILLA, maratón v Seville (Španělsko)
Termín zájezdu: 14.—27. února 1991
Předběžná cena: 5460 Kčs

Ceny zájezdů vycházejí ze stávajících podmínek pro rok 1990. Nejsou v nich zahrnuty poplatky za startovné, ubytování a stravu. Tyto částky budou hrazeny ve volně směnitelné měně podle momentálních podmínek v dějišti závodů.

Blíže informace podá a přihlášky přijímá:

Ivana Vidimová
Bukovinská 222
190 17 Praha 9-Vinoř
tel. 26 97 45

Předolympijské soutěže

Přinášíme přehled termínů lyžařských závodů, které se budou konat jako předolympijské soutěže v dějišti zimních olympijských her v Albertville 1992. Všechny uvedené závody jsou zároveň zařazeny do Světových pohárů příslušných disciplín.

6.—8. 12. 1990	akrobatické lyžování (vč. ukázkových disciplín)	Tignes
19.—20. 12.	běh M, běh Ž	Les Saisies
17.—20. 1. 1991	skoky, závod sdružený	Courchevel
18. 1.	sjezd Ž	Méribel
19. 1.	super-G Ž	Méribel
8.—9. 2.	sjezd M	Val d'Isère
10. 2.	super-G M	Val d'Isère
26. 4.—1. 5.	rychllostní sjezd (ukázkový sport)	Les Arcs

TECHNOSPORT

nabízí:

Přístroj na seřizování lyžařského bezpečnostního vázání typ LV2, a to postupem předepsaným normou ČSN 941820. Maloobchodní cena: 20 120 Kčs

K tomuto přístroji možno objednat i náhradní díly:

Horizontální jednotka, MC: 7520 Kčs

Vertikální jednotka, MC 4820 Kčs

Objednávky

přijímá, případně další informace poskytuje:

Technosport, VMP ČeSTV, Vršovické nám. 2, 101 21 Praha 10, telefon 72 29 41, 72 21 52

Samostatná organizace lyžařských škol

V Praze se 15. září konala ustavující valná hromada Českého svazu lyžařských škol (ČSLŠ). Za účasti více než 60 zástupců dosavadních veřejných lyžařských škol a odborníků z řad organizátorů tohoto hnutí, lyžařských pedagogů, metodiků, lektorů a dalších odborníků byl vytvořen organizační základ pro samostatný rozvoj této významné služby lyžařské veřejnosti. Začíná tak nová etapa ve vývoji sítě lyžařských škol, která přes nesporné úspěchy v uplynulém období narázela při řešení základních problémů své činnosti (v podmínkách centralizace a umělého spojování se zcela odlišnými úseky lyžování) na řadu nepřekonatelných překážek.

Zkušenosti v zemích s tradičním a vyspělým systémem lyžařských škol formou placených služeb veřejnosti svědčí o nezbytné potřebě samostatné organizace takového systému. Lyžařské svazy v těchto zemích si nečiní žádný nárok na to, aby ke svým úkolům zejména na úseku závodního lyžování ještě přijímaly břímě odpovědnosti za činnost těchto škol.

Účastníci ustavující valné hromady byli informováni o navrhovaných zásadách činnosti ČSLŠ na organizač-

ním úseku, v oblasti školení, doškolení a kvalifikace cvičitelů lyžařských škol, v oblasti styků se zahraničními partnerskými organizacemi a s mezinárodní organizací Interski, v níž byla čs. účast vzhledem k nezájmu a netečnosti lyžařského svazu a příslušných složek bývalého ČSTV prakticky umrtvena.

ČSLŠ bude moci účinněji a důsledně hájit zájmy členských škol zejména tam, kde se v rámci nových hospodářských zákonů postaví právně, profesionálně a ekonomicky na vlastní nohy, ale i v případě, že setrvají ve svém dosavadním organizačním rámci. A především přispěje ČSLŠ k tomu, aby členské školy mohly plně využít vymožeností a výhod, jež poskytuje mezinárodní spolupráce s obdobnými organizacemi — zejména v alpských zemích — na úseku cvičitelských stáží a výměn, rozvíjení metodiky, zdokonalení učebních plánů, zvýhodněného využívání ubytovacích a jiných služeb, používání lanovek a vleků a dalších příznivých podmínek.

Valná hromada zvolila osmičlenný přípravný výbor, který připraví podklady a dokumenty pro první řádné shromáždění ČSLŠ, jehož termín bude členům včas oznámen.

Členy přípravného výboru ČSLŠ jsou prof. J. Tremil, I. Houdek, dr. J. Soukup, ing. P. Borský, dr. Jedlička, ing. M. Turek, J. Burešová a M. Pekařová. Jednání se zúčastnila i členka přípravného výboru Českého lyžařského svazu dr. L. Šnebergrová.

Na valném shromáždění pozdravil přítomné dr. Jaroslav Židek ze Slovenska, který potvrdil, že i na Slovensku vzniká samostatná organizace lyžařských škol na základě zcela obdobných úvah jako v Čechách a že tato organizace bude připravena plně s ČSLŠ spolupracovat.

Lyžařské školy — jak už působící, tak nově vznikající — které se dosud nepřihlásily a mají o členství v ČSLŠ zájem, se mohou přihlásit písemně na Českém svazu lyžařských škol, Vladimírova 18, 140 00 Praha 4.

Ing. PAVEL BORSKÝ
člen přípravného
výboru ČSLŠ

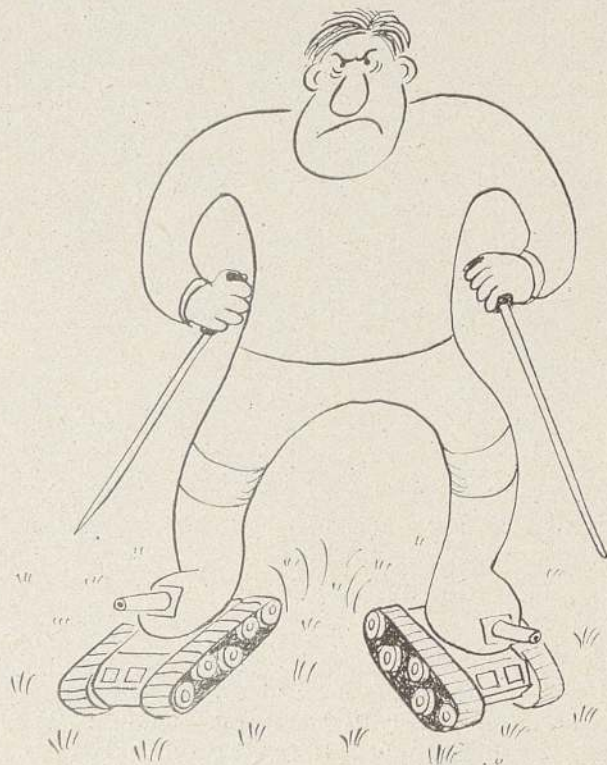
Tráva: Juniorské mistrovství světa

V polovině srpna uspořádala mezinárodní federace FIS první mistrovství světa juniorů v travním lyžování, které se konalo v rakouském Gutensteinu. Čs. svaz nominoval početné družstvo mládeže, které odjelo pod vedením ing. Vladimíra Novotného z Brna.

Mistrovství světa v Gutensteinu se zúčastnili sportovci z devíti států tří světadílů. Naše výprava získala v hodnocení národů páté místo, což považujeme za úspěch.

Nejúspěšnější byla juniorka Karin Stejná, která skončila na 12. místě v obřím slalomu, na 7. ve slalomu speciál a na 6. ve dvojkombinaci. Z chlapců byl nejúspěšnější Ladislav Novotný, který byl desátý ve slalomu speciál a jedenáctý ve dvojkombinaci. Do bodování národů přispěli také Miriam Kabátová, Dagmar Troskovičová a Jaroslav Vala.

Ing. VLADIMÍR NOVOTNÝ

JAROSLAV DOSTÁL

Sjezdaři u vody

Poslední srpnový týden se uskutečnil první výcvikový tábor žákovských a juniorských reprezentačních družstev v alpských disciplínách Svazu lyžařů České republiky. Soustředění probíhalo v tělovýchovném zařízení OS České Budějovice v Doubi u Třeboně na březích Lopotického rybníka. Trenéři juniorského družstva Lochman, Petřík a Huněk a žákovského družstva Němec, Novotný a Kondělka připravili pod vedením Jaroslava Máši náročný tréninkový program, který byl zaměřen na rozvoj obecné vytrvalosti, síly a dynamiky dolních končetin.

Hlavní náplní tréninku byla cyklistika, mimo jiné se jeřa také časovka na 26 km. Dále triatlon, orientační běh, windsurfing, tenis, hry, plavání, protahování, posilování, byly provedeny motorické testy VTP a STP. Zpěněním byla jízda na kanoích po řece Lužnici v úseku Suchdol—Majdalena. Pod vedením zkušených instruktorů ze Sportpropagu se mladí sjezdaři seznámili s netradičními sporty lakrosem, interkrosem, korfbalem, softbalem, jízdou na koních. Nechyběly ani country tance.

U družstev je dobrá úroveň trénovanosti, ale velké rezervy jsou především v kloubní pohyblivosti a svalové uvolněnosti. Z žáků prokazovali největší výkonnost Faltová, Erlebachová, Hujová, Hrnčířík, Setunský, Zakouřil, u juniorů pak Semeráková, Hamplová, Zapletalová, Novák, Veselý a Kopčák.

Výcvikový tábor prokázal trénovanost sjezdařů v letním přípravném období a ukázal, kde je třeba ještě do zimy přidat. Oba kolektivy se sejdou na dva týdny v prosinci na soustředění.

Reprezentační družstva České republiky v alpských disciplínách začala tedy svou činnost, jejich perspektiva bude nyní záviset na výkonnosti jednotlivých závodníků a finančním zabezpečení pro příští léta.

JAN NĚMEC

FIS body také pro běžce

Kongres mezinárodní lyžařské federace FIS v Montreaux ve dnech 15. až 27. května 1990 rozhodl o tom, že i běžci budou hodnoceni takzvanými „FIS body“.

Lyžařská veřejnost zná blíže bodování podle umístění Světového poháru (body za umístění od prvního do patnáctého místa v jednotlivých závodech SP, na jejichž základě se vyhodnocuje celkové pořadí závodníků SP). Toto bodování dává sice přehled o úspěšnosti závodníka ve Světovém poháru, lyžařským odborníkům však nedává přehled o výkonnosti v šech závodníků, tedy i těch, kteří se z těch či oněch důvodů závodů SP nezúčastnili.

Takže nutnost informovanosti, to byl základní požadavek pro zavedení FIS bodů. Dalšími důvody byly požadavek větší objektivitu při hodnocení úrovně závodníka. Podle FIS bodů se totiž budou závodníci nasazovat v soutěžích. FIS body tedy budou umožňovat lepší stanovení národních kvót startujících, přesnější výkonnostní pořadí v jednotlivých zemích a konečně objektivnější informace pro hromadné sdělovací prostředky.

Na první pohled je výpočet FIS bodů velmi složitý a nepřehledný. Předpokládá samozřejmě využití počítačů, s jejichž pomocí bude výpočet poměrně jednoduchý a hlavně, výsledkem bude větší přehlednost o výkonnosti jednotlivých závodníků.

V následujícím textu nechci zabíhat do podrobností. Hlavním záměrem tohoto článku je ve stručnosti seznámit naši trenérskou, rozhodcovskou a sportovní veřejnost se způsobem vypočítávání FIS bodů.

Jako podklad ke stanovení základní FIS listiny sloužily výsledky Světového poháru 1989/1990, kde bylo stanoveno následující pořadí:

Ženy: 1. di Centaová ITA 0,00, 2. Vjalbeová URS 1,12, 3. Lazutinová URS 1,41, 25. Janoušková TCH 20,53, 30. Havrančíková TCH 25,92, 35. Simčáková TCH 30,56.

Muži: 1. Svan SWE 0,00, 2. Daehlie NOR 0,16, 3. Ulvang NOR 1,75, 26. Korunka TCH 13,18, 31. Buchta TCH 13,89, 32. Nyč TCH 14,60, 49. Švanda TCH 19,40.

Jak se budou FIS body v běžecích disciplínách vypočítávat?

Jejich výpočet je souhrnem několika položek, které dají konečný výsledek. Těmito položkami jsou:

a) Faktory

Faktorem, čili „F-hodnotou“, je počet bodů, které obdrží závodník, jenž absolvuje závod ve dvojnásobném čase než vítěz.

Za příklad si vezmeme závod loňského SP 1989/1990 v Oslo na 50 km volnou technikou.

1. Gunde Svan 2:09:33 = 0 bodů
70. závodník xy (2×2:09:33) 4:19:06 = 550 bodů

Rozdílné časové odstupy při klasické či volné technice a různé typy startů (start po jednotlivcích, start stylem cross country čili upravenou Gundersenovou metodou, start stylem po vlnách) to vše vedlo k nutnosti stanovit vzorec pro výpočet faktoru. Vzorec vypadá následovně:

$$F = \frac{60}{CM - 1}$$

Z toho CM se vypočte podle vzorce:

$$CM = \frac{\text{průměr všech časů v soutěži kromě času vítěze}}{\text{čas vítěze}}$$

b) Body

Další položkou při stanovení FIS bodů jsou „body“. Tyto se vypočítávají podle vzorce:

$$P = \frac{F \cdot T_x}{T_o} - F$$

F = faktor
T_x = čas závodníka
T_o = čas vítěze

Za příklad si vezmeme závod SP 1989/1990 v Lahti na 5 km volnou technikou:

T_x - Nagejkinová 13:55,2 2. místo
T_o - Vjalbeová 13:40,0 1. místo

$$P = \frac{550 \times 835,2 \text{ s}}{820 \text{ s}} - 550 = 10,195 = 10,20 \text{ b.}$$

c) Přírážka

Další položkou je tzv. přírážka. Význam konkrétního závodu totiž závisí také na kvalitě a počtu účastníků. Tato skutečnost je vyjádřena „přírážkou“. Vypočítává se FIS body pěti nejrychlejších závodníků, tak jak jsou vypsány z momentálně platné FIS listiny. Nejlepší a nejhorší se škrtná. Hodnoty zbylých tří se sečtou a součet se dělí číslem 3,75.

Poznámka: Pro sezónu 1989/1990 byly přírážky stanoveny pomocí provizorní „nulové“ listiny.

Za příklad si vezmeme závod loňského SP 1989/1990 v Bohinji na 10 km klasicky:

	FIS body	prův. počet
1. Nagejkinová	1,77	1,77
2. Jegorovová	6,16	6,16
3. Dybendahlová	0,00	—
4. Smetaninová	7,10	—
5. di Centaová	0,00	0,00
7,93:3,75 = 2,11		Celkem 7,93

Jestliže závodník bude mít jen jeden započítatelný výsledek, obdrží tzv.

„jednoduchou“ přírážku 22 % svých aktuálních bodů (minimálně 4, maximálně 14 bodů).

d) Nulování

Provádí se proto, aby se mohly výsledky srovnávat. Proto je zavedena nulovací hodnota. Pro sezónu 1989/1990 je nulovací hodnota pro ženy 1,20, pro muže 1,24. Tím výsledek di Centaové i Svana je 0,00 bodů.

Shrnutí:

1. FIS body pro běžce a běžkyně se vypočítávají a získávají na mezinárodních soutěžích ve FIS kalendáři a pořádaných podle mezinárodních pravidel IWO.

2. Zařazení mohou být sportovci od ročníku narození 1974, kteří byli nahlášení národními lyžařskými svazy.

3. Výpočet bodů se provádí v období od 17. listopadu 1990 do 21. dubna 1991.

4. Započítávají se dva nejlepší výsledky. První listina platí pro závodníky jako jeden výsledek („grundnote“) do doby, než získá lepší další výsledky.

5. Jestliže závodník, který dosud neměl žádné FIS body, má v sezóně jen jeden započítatelný výsledek, pak se použije tzv. „dvojitá“ přírážka.

6. Pro všechny mezinárodní soutěže s výjimkou ZOH, MS a SP se bude pro muže i ženy stanovovat následující minimální přírážka:

— Pro kontinentální poháry (např. pro Alpský pohár), mistrovství světa juniorů a univerziády — bodová hodnota 15. závodníka.

— Pro FIS soutěže — bodová hodnota 30. závodníka podle platné bodové listiny.

7. Pravidelně budou vypracovávány dvě „výsledkové listiny“, které budou vyhodnocovat 100 nejlepších žen a 150 nejlepších mužů.

První listina bude vypracována na základě pořadí podle hodnot FIS bodů. Druhá listina bude sestavována podle abecedního pořádku závodníků.

8. Výsledkové listiny podle FIS bodů budou mít následující „redakční uzávěrky“:

První listina 1990/1991: 1. 5. 1990 (tj. současná platná listina)

Druhá listina 1990/1991: 16. 1. 1991

Třetí listina 1990/1991: 20. 3. 1991

Tyto listiny budou mít platnost pro toto určitá období:

První listina 1990/1991 1. 6. 1990 až 25. 1. 1991

Druhá listina 1990/1991 26. 1. 1991 až 29. 3. 1991

Třetí listina 1990/1991 30. 3. 1991 až 31. 5. 1991.

9. Národní svazy budou platit při nahlásování svých závodníků do 1. září (letos bylo prodlouženo do 1. října) poplatek 30 švýcarských franků za každého závodníka. Pozdější nahlášení 100 švýc. franků za závodníka. Za listinu se zaplatí 30 švýcarských franků.

FIS body v běžecích disciplínách zatím nebudou mít uplatnění v takové šíři a v takových důsledcích jako v alpských disciplínách. Později, po získání zkušeností s jejich uplatněním v informatice, však jejich význam rozhodně vzroste.

PhDr. JAROSLAV POTMĚŠIL
sportovní ředitel ČSSL

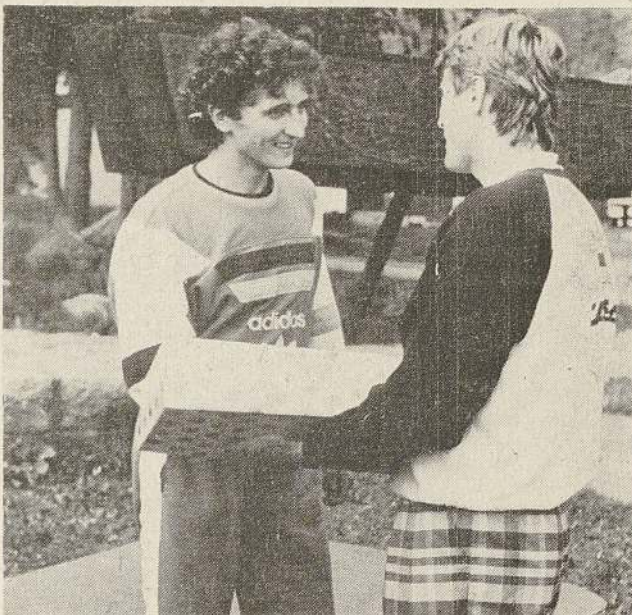
Horúca stopa na plese

1. septembra sa v športovom areáli na Štrbskom Plese uskutočnil 8. ročník tradičného podujatia Pohár Vysokých Tatier v skoku na lyžiach a pretekoch združených ako tretí kolo letného pohára na mostíku K-88 s keramicou stopou za účasti 60 združenárov a 95 skokanov z Fínska, Švajčiarska, Juhoslávie, Francúzska, Poľska a Československa. Keramicá stopa mala sice svoju premiéru už minulý rok, ale skutočnú zatažkávaciu skúšku urobila až teraz. Veď počas jedného súťažného dňa sa na keramickej stope uskutočnilo takmer 500 skokov! Kvalitná bola i konkurencia, najmä v pretekoch združených, kde nastúpili kompletne A-týmy zo Švajčiarska, Poľska i naši chlapci.

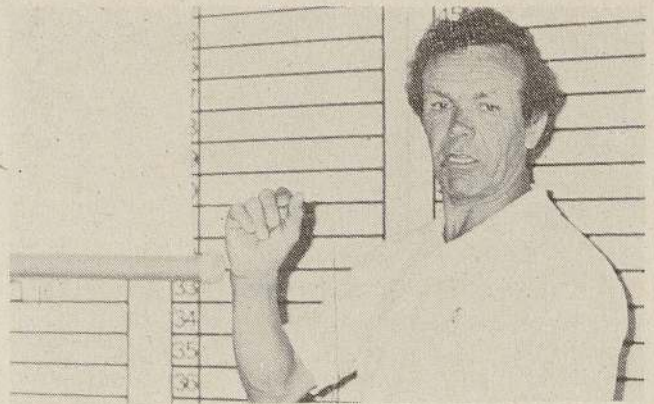
A tí sa veru nedali zahanbiť. Zo siedmych kategórií ich vyhral šesť. Martin Švagerko z Dukly Banská Bystrica sice nezopakoval vlnajšie víťazstvo v skoku, ale prenechal ho svojmu oddielovému kolegovi Jirkovi Parmovi, ktorý ho získal i novým rekordom mostíka 89,5 m (na keramickej stope). V hlavnej kategórii pretekov združených mužov sa odohral strhujúci súboj medzi Miroslavom Kopalom z Dukly Liberec a domácim Františkom Repkom z ŠKP Štrbské Pleso na 2,5 km bežeckom okruhu, kde Repka potvrdil svoje bežecké kvality a obhájil tak vlnajšie prvenstvo. V tejto hlavnej kategórii celých pretekov sa úradujúci olympijský víťaz z Calgary Švajčiar Hippolit Kempf musel uspokojiť až so štvrtým miestom za trojicou čs. reprezentantov. Jeho ocenenie ako najúspešnejšieho zahraničného účastníka v tejto hlavnej združenárskej kategórii bolo sympatickou bodkou za peknou športovou súťažou v typickom zimnom športe v nezvyčajnom letnom prostredí.

Výsledky: skoky — ml. dorastenci: 1. Roman Myslikovian 203,5, 2. Marcel Kantor (obaja MEZ Frenštát) 197,4, 3. Miroslav Mihuliak (Dukla BB) 192,2. St. dorastenci: 1. Michal Lepko 193,2, 2. Jaroslav Rybák 186,5, 3. Marian Bielčík (všeci Dukla BB) 186,1. Muži: 1. Jiří Parma (Dukla BB) 224,1, 2. Jean-Prost Nicolas (Fr.) 221,1, 3. František Jež (Dukla BB) 219,9. Závod združený — ml. dorastenci: 1. Topi Sarparanta (Fín.) 381,97, 2. Alexander Prax (ŠKP Štrb. Pleso) 339,68, 3. Tapio Murela (Fín.) 331,2. St. dorastenci: 1. Milan Kučera (Dukla Liberec) 429,20, 2. Erih Pečnik (Juh.) 398,97, 3. Jiří Hradil (ŠKP Štrb. Pleso) 390,86. Juniori: 1. David Soldát 398,9, 2. Martin Bayer (obaja ŠKP Štrb. Pleso) 397,00, 3. Štefan Habas (Poľ.) 358,00. Muži: 1. František Repka (ŠKP Štrb. Pleso) 413,3, 2. Miroslav Kopal (Dukla Liberec) 413,02, 3. Michal Pustejovský (ŠKP Štrb. Pleso) 402,42.

Ing. PETER CHUDÝ

Cena najúspešnejšiemu zahraničnému združenárovi Hippolitovi Kempfovi, víťazovi OH '88 v Calgary

Teoretik v Tatrách

Na pozvanie strediska vrcholového športu ŠKP Štrbské Pleso pricestovali v auguste na Štrbské Pleso Pavel Virolainen z Inštitútu telesnej výchovy v Leningrade, ktorý pracuje na katedre lyžovania. Tento popredný teoretik, ktorý sa zaoberá najmä technikou behu na lyžiach (viac ako 20 rokov), nie je ale odtrhnutý od praxe. Zároveň pracuje ako tréner vysokoškolských lyžiarov v Leningrade a dokonca bol sedem rokov šéftrenérom akademikov ZSSR. V Československu uskutočnil seminár pre trénerov stredísk vrcholového športu v technike behu na lyžiach v klasickom a voľnom spôsobe. Chceli sme využiť jeho teoretické poznatky, ktoré každoročne využívajú aj fínski špecialisti v známom lyžiarskom stredisku Vuokatti s tým, aby na konkrétnych popredných lyžiarov-bežcov boli vyzdvihnuté ich prednosti, ale zároveň aj nedostatky v technike.

K tomu Virolainen mal dostatočné množstvo materiálu, ktorý bol použitý prostredníctvom filmu, kinogramov a videokazety. Na jednotlivých kinogramoch boli analyzované jednotlivé spôsoby behu na lyžiach v klasickom spôsobe a taktiež jednotlivé fázy voľného spôsobu. Zúčastnení mali možnosť porovnať takých lyžiarov ako Svan, Zimjatov, Wassberg, Devjatjarov, Smirnov, Kirvesniemi, Mogren, Ulvang, Prokorurov, zo žien Smetaninová, Rezcovová, Venceneová, Matikainenová, Tichonovová, Mattäová, ale aj naša Havrančíková. Niektorí pretekári boli zachytení na filme počas rokov 1986—1988, kde bolo možné postrehnúť aj vývoj techniky voľného spôsobu a odstránenie niektorých nedostatkov v technike obidvoch spôsobov.

Zaujímavá bola aj videokazeta z MS 1989 v Lahti a Svetového pohára v Moskve 1990, kde na spomalených záberoch bolo možné sledovať jednotlivé odlišnosti športovcov v technike behu.

V diskusiách k jednotlivým spôsobom behu bolo možné postrehnúť záujem a túto problematiku, nakoľko naše SVŠ využilo túto možnosť a zaslalo pozvania pre všetky útvary talentovanej mládeže Slovenskej republiky s tým, že možnosť využili aj niektorí z Českej republiky (ASVŠ Dukla Liberec, SVSM Vrchlabí). Ale aj pedagogickí pracovníci, ktorí nám vychovávajú budúcich trénerov a učiteľov (FTVŠ Bratislava, PF Prešov).

Technika detí a ich športová príprava (dotazy od trénerov športových tried), vývoj techniky behu jednotlivých kategórií až po reprezentanta, to všetko bolo predmetom seminára. Seminár splnil účel, ktorý SVŠ sledovalo: ujednotiť na základe biomechanických zákonitostí pohľad trénerov na techniku od najnižších kategórií po seniorov (čo využilo 24 trénerov behu a sedem pretekov združeného) a tiež možnosť vzájomnej konzultácie.

Záver seminára vyústil v podnet pre realizáciu pokračovania seminára v zimnom období s praktickými ukázkami, čo chce využiť katedra lyžovania FTVŠ UK Bratislava v rámci špecializácie ich poslucháčov a tiež bežecký úsek SLZ.

PAVOL MLYNÁR
SVŠ-ŠKP Štrbské Pleso

● **Z testů běžců:** Ženy v Jablonci. 800 m běh: Mihoková 2:23,7, Zelingerová 2:25,7, Neumannová 2:26,0, jízda soupaž do kopce: Mihoková 11:52,9, Janoušková 11:53,4, Zurynková 12:22,9, výběhy na Bramberk: Neumannová 7:53,6, Mihoková 8:17,8, Zelingerová 8:22,5. Neúčastnily se Havrančíková a Balážová. Běžci v Novém Městě. 1500 m běh: Jebavý 4:01,9, Korunka 4:05,0, Karlík 4:05,2, jízda soupaž do kopce: Benc 23:51,0, Kvapil 24:26,0, Švanda 24:33,0, 20 km běh: Karlík 1:07:13, Korunka 1:07:18, Švanda 1:08:18.

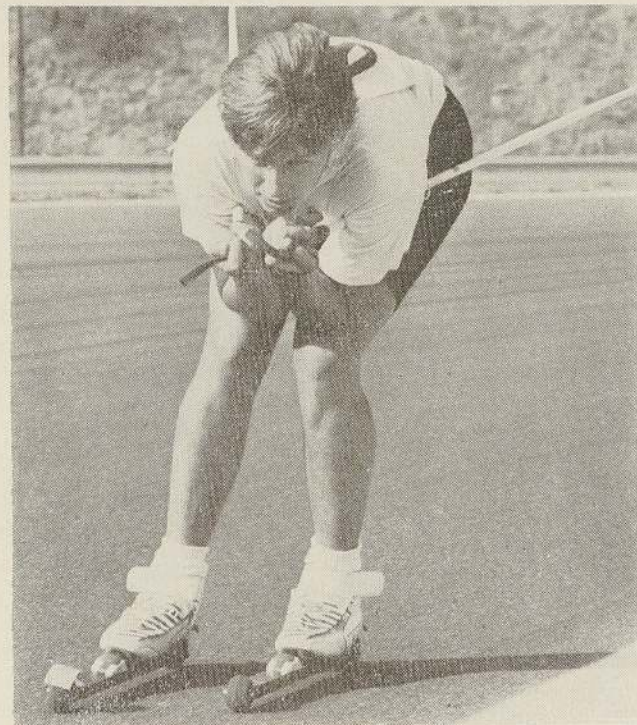
● **Prstýnky** si navlékli lyžař Václav Korunka a moderní gymnastka Daniela Záhorovská 20. září na pražské Staroměstské radnici a rozšířili tak řady sportovních manželství. Daniela se v poslední době začala věnovat novinářině. Nejčastějším tématem jejich komentářů a reportáží byl lyžař Václav Korunka.

● **Zabalili kuřry.** Sjezdačku Pochobradskou následoval do amerického Denveru tako asistent reprezentačního trenéra Vlado Dzugas. Do zaječích vzal i Bohumír Zeman, trenér juniorské reprezentace a odpověděl tak na počátkem léta námí položenou otázku co bude dělat. Odešel do Lichtenštejnska. (ERB)

● **Na vlastní žádost** byl uvolněn z funkce trenéra A družstva žen Jiří Bartoš. Stalo se tak koncem září. Koordinační činnost byl pověřen hl. trenér běhu Petr Honzl. Naše závodnice nyní trénují s osobními trenéry, kterými jsou Bartoš, Pavlata, Peřina, Ilavský a Michalík.

NEDALI ZAHYNOUIT

Se zánikem běhu Rudého práva hrozil i zánik takových bohubilých rámcových akcí jako byly závody mládeže či jediný náš běh novinářů. Že tyto závody přece jenom nezánikly a hlavně, že nezánikl běh novinářů, o to se přičinil ski-klub českých novinářů, který den po sv. Václavu zorganizoval na vyšehradských šancích akci, jejímž sponzorem byla francouzská rozhlasová stanice Evropa 2, která u nás vysílá na velmi krátké vlně 88,2 m. Chyběla startovací pistole, chyběly stupně vítězů, chyběla vlajkosláva, ale nechyběla radost cca stovky účastníků od předškolních capartů až po takřka sedmdesátileté kmety. Vítězi novinářské části běžeckého dopoledne se stali Pravda z Čs. rozhlasu a (nad 40 let) Broum z četky. [loh]

Jednou z nadějných závodnic našeho běžeckého lyžování je Katerina Neumannová, která startuje za Šumavan Vimperk. Snímek Igor Zehl

POMŮŽETE?

V září byla ustavena propagačně-organizační komise Čs. svazu lyžařů, která se bude zabývat těmito pracovními oblastmi:

1. Organizační otázky ČSSL: návrhy na strukturu, systém řízení, vydávání svazových směrnic apod.
2. Propagace ČSSL: vydávání veškerých propagačních materiálů (tiskové, odznaky, suvenýry).
3. Návrhy, výroba a distribuce mistrovských medailí, diplomů a vyznamenání.
4. Statistické přehledy a vydávání tiskových materiálů pro potřeby sdělovacích prostředků a marketingu.

Kdo by chtěl přispět svým podílem na práci této komise, ať se obrátí na Stanislava Henycha, sekretáře Čs. svazu lyžařů, Na poříčí 12, 115 30 Praha 1, telefon 287 20 73.

Každá iniciativa vítána!

KDO ZNÁ LYŽAŘE DĚDIČÍKA?

Oklikou jsme dostali dopis z Anglie, který byl původně adresován prezidentovi republiky Václavu Havlovi. Začíná slovy: **Drahý pane prezidente, je mi 78 let. Jako většina mých krajanů jsem měl strašný pocit hanby, když nacistická vojska vtrhla do Československa...** Následuje líčení vztahu pisatele k naší zemi i k našemu prezidentovi. Dále píše:

Během druhé světové války jsem se seznámil s důstojníkem svobodné čs. armády, který se stal mým blízkým přítelem. Byl to kapitán Zdeněk Dědičík (v anglickém originále psáno Zdenek Dedicik). Do Anglie uprchl poté, kdy byl stíhán brněnským gestapem. Ani se nemohl rozloučit se svými rodiči a se svou sestrou, kterou velmi miloval. Byl vynikajícím lyžařem a (údajně — pozn. red.) šampionem Československa v lyžování. Byl jsem to já, kdo ho naučil skákat padákem. Stále u sebe nosil můj zapalovač, který mu sloužil jako talisman. Nevím, jestli Dědičík přežil válku. Naposledy jsem od něho dostal dopis z Kyjeva kdy mi psal: „Už jenom 400 mil od své vlasti.“ Pane prezidente, rád bych se spojil s někým v Československu, kdo by mi mohl poskytnout bližší informace o tomto mém příteli z války.

Následuje podpis a adresa: Thorpe, 4 Fullerton Manor, Andover SP11 7LA, Anglie.

Dopis z prezidentské kanceláře putoval na brněnský národní výbor, odtud na Český svaz lyžařů a odtud konečně do naší redakce. Obracíme se tedy na naše čtenáře: Kdo by mohl poskytnout nějaké bližší informace o Zdeněkovi Dědičíkovi (jméno může být pokrouceno), vynikajícím lyžaři z období první republiky a bývalým příslušníkem naší armády v Anglii, ať se obrátí na Český svaz lyžařů [Všehrdova 16, 118 01 Praha 1], nebo na naší redakci nebo přímo na pana Thorpeho v Anglii.

Tragicky skončila zpáteční cesta z Frenštátu pro reprezentační družstvo jugoslávských skokanů. V sobotu večer u Pohořelic vjel nepřiměřenou rychlostí mikrobús s jugoslávskými lyžaři do protisměru. Zde nejdříve narazil bočně do osobního vozu Škoda 120 a poté čelně do nákladního automobilu ze SRN. Škoda na vozidlech byla odhadnuta na 150 000 Kčs. Po převozu do Výzkumného ústavu traumatologie a speciální chirurgie v Brně, navzdory maximální péči lékařů, zemřel devatenáctiletý skokan Marian Kropar a šestadvacetiletý videotechnik Blažej Chorvat, který zřejmě vozidlo řídil. Otřes mozku a zlomeninu nohy v kotníku utrpěl další jugoslávský reprezentant, devatenáctiletý Tomas Knafelj. Dále byli zraněni skokani Andrzej a Primoš Kopačové a Andreas Komovec.

Vít Fousek, mistr republiky v běhu na lyžích na 50 km z let 1938 a 1941, účastník ZOH 1948, zemřel v Novém Městě n. M. ve věku 77 let.

Zdeněk Čerbačeský, spolupracovník našeho časopisu (zn. ERB), zemřel 27. září ve věku 71 let. Dlouholetý sportovní funkcionář (rozhodčí skoků do vody) a přispěvatel do různých sportovních časopisů.

Jak to bylo s Milkou

Jednou z našich předních lyžařek, které se nedostaly do Malé encyklopedie lyžování (vyšla v nakl. Olympia roku 1987), byla také Milka Mohrová-Rychvalská. Z jednoho prostého důvodu: v roce 1968 emigrovala do Švýcarska. Po listopadovém převratu autor encyklopedie dr. Otto Kulhánek zakázaná hesla doplnil a uveřejnili jsme je v našem časopise pod názvem Do encyklopedie se nedostali. V Lyžařství 8/1990 tedy došlo i na jméno Mohrová-Rychvalská. Tato nyní 53letá občanka Švýcarska (která však žije také ve Spišské Sobotě) promptně na článek reagovala dopisem, ve kterém nás blíže seznámila s některými stránkami její lyžařské dráhy a doplnila další informace z osobního života. Z dopisu vybíráme:

Na celé mé kariéře mě nejvíc rozčiluje, jak o mně nepravdivě hovořili někteří lidé, a hlavně, jak rozhodovali v můj neprospěch. Jako se to například stalo na mých posledních závodech, na Velké ceně Slovenska 13. března 1964 v Tatranské Lomnici.

Na těchto závodech jsem startovala poté, co mě bez důvodu — opravdu dotudka nevím proč — vyhodil z reprezentace, Nesměla jsem startovat v zahraničí!

Na domácích závodech jsem však startovat mohla a já toho — bylo to v zimě 1964 — plně využívala. Na mistrovství republiky jsem vítězila ve slalomu, v obřím slalomu jsem byla čtvrtá a ve sjezdu třetí. Museli mě tedy pustit i na mezinárodní Velkou cenu Slovenska.

Bohužel, na sjezd mě vylosovali jako první. Hned jsem věděla, že je zle. Tenkrát byl ještě takový zvyk, že odjeli předjezdci a pak byla ještě asi 10 minut pauza. A v těch deseti minutách před startem prvního závodníka se na trati stále ještě motali lidé. Nejinak tomu bylo v prostoru cíle. Já věděla že jsem na závody dobře připravená a že mohu zajet vynikající čas. Proto jsem požádala tehdejšího trenéra žen Dušana Charváta, aby ještě on jel jako předjezdec, těsně přede mnou, což také udělal. Řítila jsem se pak sjezdovkou dolů v sjezdařském posedu, až k zatačce, které se říká U osmiček. Tam k mému velkému překvapení vidím Charváta, jak mě zuřivě zastavuje. Já jsem za zatačkou s vypětím všech sil zastavila, ptám se „co je“ a on že nic, „jeď dál“!

Udělal mi to naschvál, abych se neumístila dobře. Ještě něco horšího mě čekalo za cílem, kde, jak jsem předpokládala, nebylo kde zastavit a já se srazila s jedním divákem. Dodnes mám z toho následky. Přední zuby vyražené, nad okem jizvu, vážné zranění na noze (noha mi nyní odumírá). Dva týdny jsem pak ležela s otřesenou mozkou v nemocnici.

Jiné útrapy, i když ve své podstatě podobné, jsem zažívala už dříve. Měla jsem startovat na dvou olympiádách, ale nestartovala. Co se třeba stalo v případě ZOH v Cortině d'Ampezzo roku 1956: Z našich závodnic jsem

Milka Mohrová-Rychvalská s dalším lyžařem na „instruktážní“ pohlednici, která je na zadní straně popsána textem: Jízda v prašanu. K tomu Milka rukou připsala: „To jsem já, ještě před čtyřmi roky.“

byla nejlepší, pro účast na olympiádě jsem udělala všechno. Nedělala jsem nic jiného než jenom trénovala. Týden před zahájením olympijských her však do Cortiny přijeli z Prahy nějaký papaláš. Nikdy jsem je předtím mezi lyžaři neviděla. Řekli pak Fučíkové a mně: „Děvčata, musíte jet domů, vy byste zklamaly naši pracující třídu.“ A tak jsem se s pláčem vracela do republiky. Ne našel se jediný funkcionář, který by se mě zastal. Dva týdny po olympiádě se konaly v Zakopaném mezinárodní závody, kde jsem pak porazila olympijskou vítězku z Cortiny „Ossi“ Reichertovou (NSR, na ZOH 1956 vítězka obřích slalomu — pozn. red.). V Zakopaném jsem obsadila druhé místo v obřím slalomu, druhé místo ve slalomu speciál, čtvrté ve sjezdu a vyhrála jsem kombinaci. Také v obřím slalomu a slalomu speciál jsem byla lepší než Reichertová.

Ptám se, jakým právem mi mohli funkcionáři takhle ničit moji závodní kariéru? Nikdo mi dodnes neřekl proč. Už jako juniorka (když mi bylo asi 17 let) jsem měla jet do Grindelwaldu ve Švýcarsku. Měl to být můj první start v zahraničí. Tehdy jsem chodila do školy v Kežmarku a ředitel školy Sabol řekl, že na ty závody nesmím jet, protože jsem „politicky nespolehlivá“.

Takové obvinění! Co je to „politicky nespolehlivá“? Vždyť já jsem se v životě o politiku nikdy nestarala, ani jí nerozuměla. Ale taky jsem nikdy nebyla komunistkou. A že můj otec byl po válce v Rusku nevinně uvězněný na tři roky a za nelidských poměrů? Proto jsme byli všichni kolaboranti?

Také bych chtěla opravit to že jsem — jak píšete — emigrovala se svým manželem Ivo Mohrem. On nás a Československo opustil už v lednu roku 1968. Sedm měsíců jsem nevěděla, kde je. Neposílal nám na stravu ani korunu. Se dvěma malými dětmi (3 a 6 let) jsem měla potíže při hledání zaměstnání.

Pak se manžel nějak ozval a já s ním dojednala, že se sejdem v Jugoslávii, abychom se dohodli o další budoucnosti dětí. Vytýkala jsem mu, že nás nemůže jen tak lehce odepsat, jako kdybychom nebyli mezi živými. Tak jsem se vydala s dětmi 17. srpna do Jugoslávie, s penězi na čtyři dny. Manžel nebyl na dohodnutém místě — a 21. srpna jsem slyšela tu hroznou zprávu o okupaci ČSSR. Hned jsem se rozhodla: už kvůli dětem se nevrátím a pojedu do Švýcarska. Tam nás sice manžel po čase vyhledal, nějaký čas jsme žili spolu, ale po roce a půl hrozného soužití následoval rozvod.

Synova učitelka mi pomohla najít v Arose byt, kde žiju dodnes a kde jsem donedávna pracovala jako lyžařská instruktorka. Tohoto zaměstnání jsem se však musela vzdát, protože po operaci páteře mi po koleno znehýbněla levá noha. Takže teď čekám na invalidní podporu.

MILKA MOHROVÁ-RYCHVALSKÁ

Ještě k Justině

Děkujeme za články v časopise Lyžařství Do encyklopedie se nedostali, které nám připomínají úspěchy bývalých reprezentantů. K článku o Justině Šolcové-Janešové bychom chtěli doplnit, že se zúčastnila celostátních závodů veteránů v obřím slalomu, které náš lyžařský oddíl pravidelně pořádá v zimním středisku Mandlová hora ve Frýdštejně již od roku 1976. Justina Šolcová se „veteránů“ zúčastnila v letech 1985 a 1986, v kategoriích žen 50—60 let se vždy umístila na prvních místech.

Tyto závody chceme organizovat i nadále, přestože poslední dva ročníky jsme nemohli uskutečnit pro nedostatek sněhu. Závodů se zúčastňují naši bývalí reprezentanti a další špičkoví závodníci, kteří se zde rádi scházejí a vzpomínají. V roce 1986 byla obsazena i kategorie mužů nad 80 let, kde zvítězil nestárnoucí dr. Jaroslav Čtvrtečka.

MIROSLAV PAPEZ

předseda LO Sokol Malá Skála

„Král Tony“ v Praze

TONDA ŠPONAR (narodil se 8. dubna 1920 v Praze) patřil k předním našim sjezdářům v poválečných letech. Do roku 1948 neměl vážného soupeře. Šestkrát vybojoval titul mistra republiky. Také on, jako mnoho emigrantů, neodolal a přijel se podívat, co sametová revoluce přinesla jeho rodné zemi. V Praze přerušil svou cestu čtyřmi kontinenty, pobyl asi 14 dnů. Zastavil se také na Čs. svazu lyžařů u svého přítele Tondy Husáka. Tam nás během družné besedy seznámil se svou poutí emigrací. Vybral jsem několik odpovědí na naše otázky:

Tonda Šponar na obálce sokolského týdeníku Ruch (předchůdce Stadiónu) v roce 1948...

Již Saše Nekvapilové jsme položili otázku, jaké měla pocity při návštěvě vlasti, zbavené totalitní moci. Jaké byly tvoje pocity?

Od roku 1948 jsem Československo navštívil několikrát. Setkával jsem se s kamarády, se kterými jsme se po válce proháněli po zasněžených svazích našich překrásných hor. Bývala to radostná setkání, leč vždy jsem měl pocit, že mé přátele něco trápí. Něco, co nechtíce musí snášet, jakási směsice nespokojenosti a strachu. Tentokrát to bylo shledání radostné, uvolněné a spontánní. Když jsem se s nimi procházel Prahou, po stopách listopadových událostí, prožíval jsem cosi, co jsem nepocítil nikdy před tím. Jsem Australan, ale zůstal jsem Čechem.

Jaké byly důvody k tvému odchodu z vlasti a jak k emigraci došlo?

Jsem povaha, která nesnáší útlak a nesvobodu. Po únoru 1948 jsem dospěl k názoru, že jsme svobodu ztratili a že jsme se stali fakticky ruskou gubernií. Dostal jsem strach z dalšího vývoje. Tolik k první části otázky. K té druhé: Na přelomu let 1948/49 jsem se jako člen reprezentačního družstva sjezdářů zúčastnil výcvikového tábora ve Svatém Antonu pod vedením Jardy Čtvrtečky. Krátce po příjezdu do Antonu jsem se s kluky rozloučil a byl ze mne emigrant. V Innsbrucku jsem se oženil s Angličankou Elizabethou Kuncovou, vdovou po vězněném a popraveném československém letci v Anglii. Po dvouletém pobytu v Rakousku jsme se rozhodli pro Austrálii. Australský imigrační úřad v Innsbrucku mi přislíbil zaměstnání v Snowy Mountains v Australských Alpách. Do Austrálie jsme dorazili na Nový rok 1951. Tři roky jsem dělal lyžařského instruktora ve službách cestovní kanceláře Nového Jižního Walesu ve starém hotelu Ko-

sciusko. Krátkou dobu jsem vedl lyžařskou školu na Charlotte's Pass.

To byl dobrý začátek. Ale víme, že byl úspěšnější jako zaměstnanec samosprávy Australských Alp.

To bylo tak: Začátkem 50. let se údolím Thredbo budovala horská silnice a realizoval se rozsáhlý program soustavy vodních přehrad v Australských Alpách. Úřady mě požádaly, abych prováдел systematický průzkum vodohospodářských poměrů v oblasti. Rád jsem souhlasil a tři roky jsem dělal tuto činnost. Přitom jsem se seznamoval s terény vhodnými k lyžování, pro výstavbu výtahů, lanovek a lyžařských středisek. Od roku 1954 jsem pracoval na projektu výstavby luxusního střediska Thredbo. Projekt byl realizován, výstavba dokončena v roce 1957. Thredbo leží v nadmořské výšce 1370 m, nyní má 15 lanovek a vleků, 30 km sjezdových a 15 km běžeckých tratí. Tři roky jsem středisko spravoval ve funkci ředitele.

Z dřívějšího tvého vyprávění víme, že jsi nezapoměl ani na vlastní hotel, pověz nám něco bližšího.

V roce 1959 jsem se vzdal všech funkcí v Syndikatu pro výstavbu Thredbo a spolu se ženou jsme si vybudovali vlastní malé středisko v Diggers Creek na troskách hotelu Kosciusko, který vyhořel v roce 1951. Pokřtili jsme je Sponar's Lakeside Inn. Hotel byl po celý rok, v létě i v zimě plně obsazen, měli jsme výbornou klientelu. Bylo hodně práce a musím se přiznat, že prvních sedm let se o provoz hotelu starala téměř výhradně Elisabeth. V roce 1980, tedy po 22 letech, jsme hotel prodali a přesídlili do nedalekého městečka Jindabayne jakéhosi australského Spindlu se dvěma tisíci obyvateli v létě a sedmi tisíci v zimě.

Na podzim loňského roku vyšel

v australském tisku o tobě článek s názvem Rozvoj lyžování je jedním z velkých děl „krále Tonyho“. Co bys nám k tomu mohl říci?

Je pravdou, že moderní sjezdářina se v Australských Alpách začala rozvíjet až v 50. a 60. letech. V roce 1968 mne správní orgány požádaly o vypracování studie o možnostech rozvoje střediska Guthega. Studii jsem vypracoval a zahrnul do ní i vybudování střediska Mt. Blue Cow. Dlouhých dvacet roků jsem pracoval jako poradce správy. Během této doby jsem vypracoval několik studií a podílel se na projektování a budování některých lyžařských středisek. Velkým zadostiučiněním pro mne bylo, když 7. srpna 1989 jsem byl oceněn za dlouholetou a průkopnickou iniciativní práci na rozvoji lyžařského sportu a při budování lyžařských středisek v Australských Alpách. Byl jsem poctěn vzácným titulem „Krále hor“. Slavnostní vyhlášení bylo na Mt. Blue Cow v rámci festivalu v Jindabayne. Stejně tak byly uznány zásluhy Saši Nekvapilové, která byla vyhlášena „Královnou hor“. Tak se stalo, že na festivalu v Jindabayne 1989 bylo spontánně uznáno, že dva českoslovenští emigranti se zasloužili o rozvoj lyžování v Austrálii.

Pro ilustraci ještě k Tondovi Šponarovi dodejme: Do Guinnessovy knihy rekordů se zapsal za let z nejvyšší hory Austrálie Mt. Kosciuska (2228 m) na závěsném kluzáku rogallo. To mu bylo 55 let. Pustil se i do filmování a získal ocenění Australského filmového institutu za film Kouzelná hora. Velmi rád cestuje, častokrát brázdil hladinou Tichého oceánu v roli osamělého mořeplavce. Projel autem sólo odjehlé končiny australského kontinentu, kam se dostal málokterý rodilý Australan.

OTTO KULHÁNEK

Tonda Šponar
jedna z nej-
významnějších
československých
reprezentantů
v Austrálii

MARJA-LIISA HÄMÄLÄINENOVÄ-KIRVESNIEMIOVÄ, Finsko, nar. 10. 9. 1955 v Simpele, 176 cm, 67 kg (v záv. období), fyzioterapeutka. — SP 1983 1., SP 1984 1., SP 1988 3. — ZOH 1984 Sarajevo 1. 5 km, 1. 10 km, 1. 20 km, 3. 4×5 km, ZOH 1988 Calgary 3. 4×5 km. — MS 1978 Lahti 1. 4×5 km, MS 1985 Seefeld 2. 5 km, 2. 10 km, MS 1989 Lahti 1. 10 km K, 1. 4×5 km, 2. 15 km K.

Postavili jim dům

K vrcholu lze stoupat různě. Strmou direktissimou nebo také cestami, které se od vytčeného cíle i částečně vzdalují. Marja-Liisa Hämmäläinenová si určitě na samém počátku přála první variantu. Osud však mladou blondýnku zkušel z trpělivosti a pevné vůle. Později tentýž osud potkal jejího manžela. Také Harry Kirvesniemi neměl cestu k vrcholu jednoduchou. Čekali a tréninkovou dřinu pak snášeli společně.

V době jejich začátků, tedy kolem olympijských her v Innsbrucku 1976, vládlo finskému ženskému běhu na lyžích slavné duo Takalová—Riihivuoriová. Trůn nehodlaly jen tak opustit. V běžeckých stopách se však objevila vytáhlá dívka, jejíž dlouhý krok upoutal experty. Technika byla od začátku silnou zbraní Marji-Liisy. Mezi domácí špičku se dostala rychle. Přesto končila na významnějších závodech „až“ třetí. Ve světě se prosazovala jako členka štafety. Na mistrovství světa v Lahti 1978 Finky zvítězily. V individuálních závodech však pro Marja-Liisu zbývalo umístění na konci druhé desítky. Ne, že by dvacáté místo ve světě bylo špatné, ale Marja-Liisa rozhodně mířila výš. Roky přibývaly a pořád nic. „Má cenu pokoušet se o nemožné? Vydržím ještě větší tréninkovou dřinu?“ ptala se sama sebe.

Vytrvalost jí přinesla růže v podobě prvního domácího titulu na nejdelší trati. V roce 1979 to bylo ještě 20 km. Samozřejmě klasicky. O bruslení tehdy kromě Pauliho Siitonena nikdo ani neuvažoval. Přišel rok 1980 a s ním olympiáda v Lake Placidu. Tam už byla Marja-Liisa vyzrálou závodnicí. Místo triumfu však zase nic. Tentokrát ani ve štafetě. Má vůbec ještě cenu se takhle dále štítat? Vždyť trénovat více snad ani nejde!

Čekání na „pořádný“ výsledek přineslo první ovoce v roce 1983. Vítězství ve Světovém poháru, jako odměna za závodnickou píli a stabilní výkony.

A pak to přišlo: Sarajevo 1984! Všechny zlaté medaile z individuálních závodů se staly její kořistí. Pětka, desítka i dvacítky. Nikdo neměl nárok. Přece se však v Sarajevu našla běžkyně, která ji porazila. To Květa Jeriová, když rozjžděla štafetový finiš ke stříbrné medaili. Stíhající Hämmäläinenová nedostihla (zvítězily Norky). Přesto se Marja-Liisa na tom třetím stupínku příliš nemračila. Sarajevo se zapsalo do historie jako místo jejího triumfálního úspěchu.

Bylo jí osmadvacet a pro samé běhání se dosud nevdala. Harri Kirvesniemi byl o tři roky mladší a znali se už dlouho, hodně dlouho. Ještě tu však byl Seefeld 1985. Skvělou formu proměnila Marja-Liisa ve dvě stříbrné medaile.

Pak přišly dva roky kolem malé Elisy. Lyžování šlo stranou. V té době lyžoval jen Harri, který se taky chtěl prosadit ve světové špičce. Ona s ko-

čárkem, on na prkýnkách. Stříbra a bronzu užil dost, zlato však stále unikalo. To už byli oba třicátníky. Kdo by řekl, že se zlaté medaile dočkají ještě oba? A dokonce společně a před domácími diváky! Však jim taky za to postavili dům! Nadšení jako v pionýrských dobách sportu.

Marja-Liisa se vrátila do stopy, aby stihla olympiádu. V Calgary medaile ze Sarajeva neobhájila, na „svě“ desítce však nebyla daleko — na pátém místě. Na poolympijskou sezónu se připravili jako dosud nikdy. Mistrovství světa na domácích tratích, to bude šance, která se pro ně už nikdy nebude opakovat. Šance poslední!

V Lahti si Harri Kirvesniemi konečně oddechl. Honba za zlatou medailí byla u konce. Štval se pro ni od Aljašky po Sibir deset let. Na krk mu ji pověsili po závodech na 15 kilometrů klasicky. Gratulace od manželky, také si oddechla, v rodině bude konečně klid.

Marja-Liisa však nenechala sklizeň medailí jenom na manželovi. První den šampionátu se postavila na nejvyšší stupeň po klasické desítce. Bruslení vynechala, „Já jsem z klasické generace“. Zlato ze štafety nemohlo v Lahti patřit nikomu jinému než Finkám. Jinak ten závod nemohl skončit, Marja-Liisa přispěla vybroušeným klasickým úsekem.

Dvě zlaté medaile, jedna stříbrná, není to skvělý závěr sportovní kariéry? Matka Kirvesniemiová čeká druhé dítě, ale návrat do běžecké stopy nevyklučuje.

MANFRED STRNAD

Snímky na této a protější straně jsou z olympiády v Sarajevu, kde fotografoval Alexandr Žurman. K snímku na obálce: Slavný moment i z hlediska čs. lyžování. Květa Jeriová z bronzového stupínku gratuluje Marje-Liise k vítězství v závodech na 5 km.

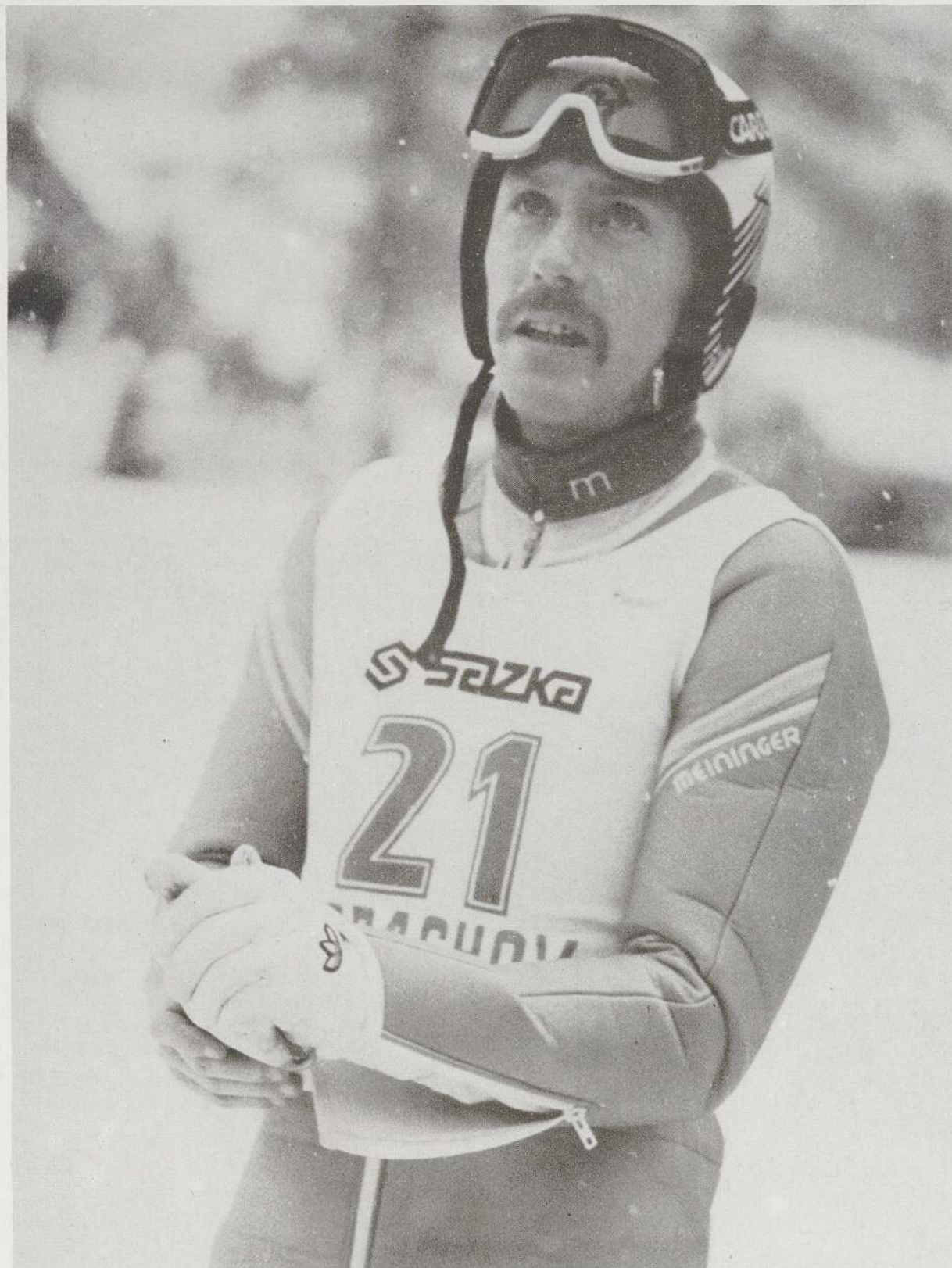
Tomáš Raszka
(Dukla Liberec)

lyžařství

ROČNÍK 76
1990
Kčs 4,-

12

K národnímu klasifikačnímu závodu a přeboru České republiky v lyžování na trávě, které se konaly 8. a 9. září 1990 v lyžařském areálu Fajtův kopec ve Velkém Meziříčí, se vracíme zajímavými fotografiemi Zdeňka Procházky.

ČTĚTE:

Svaz lyžařů ČR ustaven	2
Pool se nedá dělat napůl	4-5
„Kombiňáci“ z Liberce	6-7
Profil Tomáše Raszky	10-11
Z kongresů FIS	14

NA TITULU Miroslav Kopal, jeden ze sdruženářů, kteří by v této sezóně měli patřit k nejlepším nejen u nás
Snímek Michaela Brachtlová.

NA ZADNÍ STRANĚ OBÁLKY - PF 1991, hodně sněhu a zábavy na něm přeje redakce i autor snímku
Zdeněk Bednář.

Uzávěrka tohoto čísla:

4. listopadu 1990

lyžařství

Ročník 76

Číslo 12

Vychází v nakladatelství Olympia v Praze. Šéfredaktor tělovýchovných časopisů ing. Alexandr Žurman. Redaktor časopisu Karel Bláha. Grafická úprava Zdeněk Köhler. Redakční rada: J. Trousil, předseda, ing. P. Borský, PhDr. T. Broda, CSc., P. Bušta, P. Honzl, PaedDr. A. Horáček, A. Jedlička, ing. J. Jech, CSc., J. Kotland, JUDr. O. Kulhánek, J. Lánský, M. Lohnský, PaedDr. J. Maršík, J. Máša, Z. Paulů, PhDr. J. Potměšil, CSc., P. Zelenka. Redakce: Klimentská 1, 115 88 Praha 1, telefon 231 37 81. Vychází jednou za měsíc. Tiskne Typos, tiskářské závody, s. p., nám. dr. M. Horákové 7, 360 32 Karlovy Vary. Cena 4 Kčs. Rozšiřuje PNS. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá administrace PNS a doručovatel. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS - ústřední expedice a dovoz tisku Praha, administrace vývozu tisku, Káfkova 19, 160 00 Praha 6. Neobjednané příspěvky se nevracejí.
ISSN - 0323 - 1445

Snímek Pavol Erdziak

ZIMA BUDIŽ POCHVÁLENA

Fraňa Šrámek patrně nikdy nestál na lyžích, takže velebil léto slovy, jimiž vyznavači „prkýnek“ velebí spíše zimu. Leč poslední dvě zimy prošly tak, že nebýt vánoc, snad bychom si jich ani nevšimli.

Doba, kdy někdo hodlal poroučet větru i dešti a rafinovaně měnit klima na naší planetě, je za námi. Neporučili jsme ničemu a pokud se lidstvu dařilo klima změnit, potom určitě ne k lepšímu a ve svůj prospěch. Historikové sice poučují, že i staletí dávno minulá měla své vrtochy — nemírně teplé zimy a studená léta. Jakou vinu tedy nese civilizace 20. století nelze objektivně posoudit, což ovšem necitlivé zášahy do přírody neomlouvá ani v nejmenším.

Přejme si tedy zimu! Onu ladovskou, s peřinami závějí, klouzačkami a všemi radovánkami, které kdy ze sněhu vyplynuly. Jistě, národohospodářů budou jiného názoru: Se zdviženým prstem varují, jaké následky ve stávilci ropné a jiné energetické krizi může zima mít. Předpovědi jsou také rozdílné — od těch, které tvrdí, že po extrémním létě přijde i zima extrémní, až po ty, kteří naopak přísahají, že se ani tentokrát sněhu nedočkáme. Inu, kromě rosničky a broučka, který „to pozoroval na mravencích“, neví nikdo nic. Snad ještě Svatý Petr, který si to ale nechá pro sebe a nepoučí ani televizní Předpověď počasí.

Také my v redakci časopisu, který díky úsilí předsednictva svazu zatím překonává ekonomické problémy a (snad ne jenom zatím) bude dále vycházet, si zimu přejeme. Nevíme, zda Ladovu, ale určitě zimu, v níž nebudou odpadat závody, v níž se všechno v plánovaných termínech uskuteční, v níž lyžaři neztratí o lyže zájem. Protože, kdo by ho potom měl také o časopis? Zima budiž pochválena i pro tisíce účastníků školních lyžařských kursů, protože lyže jsou snad jedině sportovní náčiní, s nímž přichází do styku v životě každý, i ten, kdo je jinak úplný nespportovec. Vyzýváme tedy Zimu jako božstvo, jemuž jest se klanětí...
K. B.

Svaz lyžařů České republiky ustaven

Svaz lyžařů České republiky byl ustaven na konferenci 27. října v Praze a potvrdil zvýšenou aktivitu delegátů jednotlivých úseků. O složení výkonného výboru svazu a dozorčí rady rozhodovalo 72 delegátů, z nichž deset (pět zástupců skoků a stejný počet závodu sdruženého) dostalo hlasovací právo teprve v úvodní části zasedání. Jejich oddíly totiž nejsou zapojeny do žádného z nově utvořených oblastních svazů — Moravskoslezského svazu ani jednotlivých žup. Tyto disciplíny mají menší počet závodníků než ostatní úseky, ale mohou se pochlubit mezinárodními úspěchy a dobrou reprezentací. Horácká župa se vzdala jednoho rozhodujícího mandátu ve prospěch Jesenické župy, když dodatečně schválení dvou jejich zástupců s hlasem rozhodujícím delegáti neschválili. Ustavení nového svazu byla přítomna řada hostů, mezi nimi také předseda prozatímního výkonného výboru Československého svazu lyžařů MUDr. Milan Jirásek.

O činnosti prozatímního výkonného výboru Svazu lyžařů ČR od mimořádné konference 17. února, plnění jejího usnesení, ustavení úseků jednotlivých disciplín a oblastí, přípravě stanov, zajištění majetku lyžařských zařízení, vstupu a účasti v Českém svazu tělesné výchovy, úplné autonomii v řízení a vyřizování hospodářských záležitostí, o připravované třístupňové struktuře svazu a dalších aktuálních problémech informoval účastníky zasedání předseda ing. Miroslav Jedlička. Největší pozornost se soustředila na dělení finančních prostředků jednotlivých sportovních svazů a význam vytvoření rezervního fondu — zárodek budoucího svazového kapitálu.

S finančními záležitostmi, hospodářskou činností nových žup a připravovaným plánem svazu na příští rok seznámil delegáty Jaroslav Mašata. Zdůraznil nutnost šetření finančních prostředků, možnost pořadatelů stanovit startovné při mistrovských a národních klasifikačních závodech, náročný úkol rozdělení částek pro jednotlivé úseky, soutěže, režii sekretariátu svazu a výkonného výboru.

Pestrá diskuse

V diskusi Jiří Rázl kritizoval rozdělení mandátů, upozornil na nedostatečné možnosti všech oddílů podílet se na utváření a nové koncepci svazu. Ing. Miloš Balabán hovořil o činnosti delimitační komise ČSTV, složitosti přesunu majetků stávajících tělovýchovných zařízení a podíle TJ v akciových společnostech. Josef Lánský poukázal na potřebu zvýšit obětavost při vykonávání funkcí pro další rozvoj lyžování, nutnost vytvořit rezervu pro další hospodářské zajištění činnosti a omezit schůze. Zdůraznil, že skoky nikdy nebudou masovou disciplínou — úsek však může významně přispět k úspěchům čs. lyžování.

Dr. Jan Vedral připomenul, že čtyřicet let totality se projevilo i v lyžování, od oddílů až po ústřední svaz. Cíl zlepšení práce a demokratického rozhodování zvýrazňují stanovy a deklarace mezinárodní federace. Chybějí peníze, důležitý je systém práce úseků a jednotlivých komisí, nemělo by se zapomínat na větší propagaci. O závažné problematice sportovních tříd hovořil Milan Horna. Finanční zajištění je limitujícím faktorem pro činnost, zdůraznil dr. Zdeněk Krejčí. Považuje početný aparát ČSTV za zbytečný, doporučuje snížit čtyřleté volební období na dva roky.

Zdeněk Gabriel připomněl změnu územních orgánů, potřebu častější výměny názorů výkonného výboru s oddíly a úseky a ocenění významu záslužné práce tisíce činovníků — úspěšných pořadatelů soutěží.

Předseda Svazu českých lyžařských škol Igor Houdek seznámil účastníky konference se založením tohoto svazu, který již získal první finanční prostředky na činnost a sdružuje 70 škol v České republice. Zdeněk Špringl hovořil o dominantním postavení úseků v novém svazu a o dobré připravenosti alpských disciplín na autonomii. Poukázal na dřívější nesprávnou kategorizaci sportů, problematiku středisek vrcholového sportu a připravovanou novou organizaci vrcholového sportu. Ing. Roman Kumpošt se vyslovil k návrhu stanov a územnímu rozdělení. Považuje radu Svazu lyžařů ČR za zbytečnou a předpokládá veškerou pravomoc do úseků s autonomií nejen řídicí, ale i finanční. Úseky si budou muset na svou činnost vydělat. Karel Pechatý hovořil o rozsahu pravomoci úseků a jednotlivých orgánů.

Dvě hodiny si vyžádaly připomínky k návrhu stanov, které po doplnění a úpravách byly schváleny.

Tři kandidáti na předsedu

Návrh na složení výkonného výboru, připravený prozatímním výkonným výborem Svazu lyžařů České republiky, byl delegáty doplněn o další kandidáty na funkci předsedy, místopředsedy a dozorčí rady. Předsedou svazu ze tří kandidátů byl ve druhém kole zvolen ing. Miroslav Jedlička. Při účasti 72 delegátů v prvním kole dostal 36 hlasů, Jiří Rázl 27 a dr. Jan Vedral 11. Ukázal se organizační nedostatek při volbách — bylo odevzdáno o dva hlasy více, než kolik bylo delegátů s hlasem rozhodujícím. Ve druhém kole byl zvolen nadpoloviční většinou 34 hlasů ing. Jedlička, když J. Rázl získal 27 hlasů. Místopředsedy ze čtyř kandidátů, z nichž ing. Miloš Balabán před volbou odstoupil, se stali PhDr. František Dvořák (59) a Zdeněk Gabriel (50). Předsedou ekonomického úseku je Jaroslav Mašata, úseku rozhodčích ing. Otakar Deyl a technického úseku Miloslav Kebrle, členy dozorčí rady z pěti kandidátů ing. Vladimír Mráz (50), Eduard Lenfellner (47) a Karel Dlouhý (45). Delegáti konference schválili předsedy úseků jednotlivých disciplín: Zdeněk Špringl (alpské disciplíny), Milan Homola (běh), Jiří Černý (skok), Jaroslav Krejča (severská kombinace), ing. Václav Matoušek (akrobatické lyžování), ing. Vladimír Novotný (lyžování na trávě) a PhDr. Miloš Příbramský (základní lyžování).

Nové územní celky

Konference potvrdila uspořádání nových územních svazových celků. Tvoří je Moravskoslezský svaz, Pražský a Krkonošský svaz, župy Středočeská, Západočeská, Šumavská, Krušnohorská, Ollická, Horácká, Beskydská a Jesenická. O organizaci oddílů skoků a závodu sdruženého rozhodnou úseky po dohodě s výkonným výborem svazu.

Zasedání schválilo nový název závodu sdruženého, jemuž se opět bude říkat severské kombinace. Místo „sjezdové disciplíny“ se znovu zavádí název alpské disciplíny.

Konference po schválení návrhu úseků doplnila na padesát počet delegátů na konferenci Československého svazu lyžařů, doporučila MUDr. Milana Jirásku za předsedu, JUDr. Jaroslava Kárnika (mezinárodní komise) a Zdeňka Gabriela (STK) do výkonného výboru.

JAROSLAV TROUSIL

Nejen o propagační komisi

„Ke sportu se dnes už vůbec nedostanu,“ říká sekretář ČSSL Stanislav Henych, bývalý úspěšný reprezentant v běhu na lyžích. V roce 1979 startoval naposledy. „Od té doby mě to ani moc netáhne,“ přiznává. Navíc na pracovišti stráví denně tolik hodin, že jsem si říkal, zda problém není trochu i v organizaci práce. „Možná, že ano. Musím se teprve učit být manažerem,“ říká ten, který dnes de facto řídí práci profesionálních i úvazkových zaměstnanců ČSSL.

Do tělovýchovy nastoupil jako profesionální činovník v květnu 1989, tedy ještě v době, kdy se pracovalo na nové struktuře řízení ČSTV. Listopad rozhodl jinak a Stanislav Henych musel řešit novou situaci dříve, než se v té minulosti zabydlel. Ted se svazy osamostatnily, což je sice projev svobody, jenže právě tady si každý nejvíce uvědomuje, čím je svoboda vykoupena. Není to totiž anarchie, jak se někdy lidé u nás domnívají. Naopak — teprve kážeň a pracovitost, iniciativa a aktivita v samostatném řešení problémů přinesou skutečnou svobodu.

Propagační komise

Její vytvoření je dílem právě sekretáře lyžařského svazu. Vycházel z toho, že nyní svaz musí zajišťovat všechno sám, žádný „střešní“ orgán za něj nic neudělá.

„Dřív jsme například tiskovku museli dlouho předem nahlásit a její náplň někdo schvaloval. To teď neplatí. Tiskovku si uděláme, když chceme, schvalovat nemusí nikdo nic — ale také si všechno zařídíme. V ČSTV jsme akci prostě ohlásili a za pár měsíců přišli k hotovému. Byla místnost, byli sezvaní novináři, bylo pohoštění. Dnes svaz všechno nejen platí, ale hlavně zařizuje. Proto vznikla i propagační komise. Bude především zajišťovat práce, které dříve dělal ČSTV.“

Na první schůzce se komise sešla v polovině září. Účast 18 pozvaných byla uspokojivá. Je pravda, že někteří na pozvání vůbec nereagovali, jiní se omluvili s tím, že sice nepřijdou, pracovat v komisi však chtějí — přesto považuje sekretář Henych 18 lidí za slušnou prezenci. A hlavně: Přišli ti, kteří chtějí pomáhat.

Komise má zatím čtyři skupiny. První z nich je legislativní a zabývá se činnostmi, které v minulosti dělal zásadně orgán a svazy v takových věcech příliš zasahovat nesměly. Jde o vydávání směrnic, vnitrosvazových předpisů, organizačních pokynů. Ty dosavadní vesměs ztratily platnost a nové teprve vznikají.

Druhá skupina má na starosti vlastní propagační práce ČSSL. Bude se starat o výrobu propagačních ma-

teriálů, darů a suvenýrů, částečně prodávaných v rámci výdělečné činnosti svazu. Kromě příjmů je však třeba myslet i na dary pro oficiální hosty a možné spolupracovníky, zástupce firem, zkrátka formu jakési „věcné reklamy“. Do náplně této skupiny ale patří také školení hlasatelů a příprava všech, kteří se pravidelnou prací podílejí na propagaci lyžování.

Třetí skupina se bude starat o medaile, diplomy, svazová vyznamenání. Tedy zase něco, co od A do Z dělal vrcholný orgán, co bylo zcela mimo pravomoc svazu. Nyní bude svaz sám rozhodovat třeba o těch vyznamenáních, musí je ale sám zajistit, nechat vyrobit a dopravit na „místo určení“. Už začátkem roku 1991 se konají některé mistrovské soutěže lyžařů — medaile a diplomy pro nejlepší zalistí právě tato skupina propagační komise.

Čtvrtá skupina bude pečovat o statistické přehledy, věcné informace, tiskové konference a besedy se zástupci sdělovacích prostředků, připravovat pro ně podklady a fotografické materiály. Také ona rozdělí činnost do dvou směrů: jednak se zaměřením na sdělovací prostředky, jednak na firmy a možné sponzory, kteří požadují konkrétní údaje o těch, do nichž mají investovat.

V komisi pracují téměř výhradně dobrovolní pracovníci. Profesionální zaměstnanci svazu zastupují sekretář Henych a ekonomický pracovník Hospodka, který má na starosti zejména materiálovou oblast. Předsedou komise je Jaroslav Trousil, bývalý redaktor tohoto časopisu.

Uvažuje se o mnohem, například o spojení skupiny 2. a 3. Komise pracovat musí zároveň však je třeba šetřit prostředky a mít co nejnižší náklady. Důležitá je efektivita práce — bude se tedy co nejméně schůzovat a co nejvíce dělat. Scházet se členové komise příliš často nebudou, a pokud ano, tedy zase po skupinách. Komise má zájem také o korespondenty a spolupracovníky na dálku — k četným konzultacím stačí písemný styk a konkrétní práce člena v daném regionu.

Henych: „Všechno se to dávalo dohromady velmi obtížně a zatím je ta-

ké všechno ve vývoji. Samozřejmě, že od září je příliš krátká doba na hodnocení. Zatím nemůžeme vynášet soudy, jak si komise počíná nebo dokonce jak pracují její jednotliví členové. Nevíme ani, zda komise vůbec splní naše očekávání. Jsem však přesvědčen, že zbytečná nebude.“

Nová věc potřebuje klidný a pozvolný rozvoj — to není projev váhavosti. Němci říkají: „Řím také nebyl postaven za jediný den, dobrá věc potřebuje čas.“ Poskytneme ho i my propagační komisi. Poskytnout jí však můžeme také — lépe řečeno především — svoji pomoc. Tu potřebuje ze všeho nejvíce. Jste-li tedy ochotni ve svém bydlišti a jeho okolí dělat něco konkrétního pro propagaci lyžařského sportu, budete určitě vítáni.

K. B.

Staronová terminologie

Na konferenci českých lyžařů (viz článek na straně 2) bylo doporučeno vrátit se k některým původním termínům. Místo „závod sružený“ se má znovu používat původní označení „severská kombinace“, místo „sjezdové lyžování“ psát „alpské disciplíny“. Inu...

Těžko říci, zda je to doporučení dobré nebo horší. (Doufáme, že to není příkaz, jaký by příliš připomínal minulá období...) Je pravda, že v článku o libereckých sdružených sám razím termín severská kombinace — a ten článek byl napsán dva týdny před dotyčnou konferencí. Jako novinář však budu na rozpácích, jak označovat závodníky — říkat „alpský lyžař“ se mně přece jenom nechce. Navíc je zábavná představa, že „alpské“ disciplíny se konaly na umělém svahu ve Vysočanech... Také slovo sdružený těžko nahradíme. Byli bychom rádi, kdyby se vyjádřili čtenáři-lyžaři. Měnit něco z administrativního pokynu se jim možná nebude líbit.

K. B.

**Dopravní kancelář
KALVIA Pardubice
(K vinici 1901)**

n a b í z í

**pětidenní lyžařské zájezdy
do rakouských Alp, oblast
Innsbruck. Doprava auto-
busem, zajištěny jsou tři
noclehy v soukromí se
snídaní. Bližší informace
na telefonním čísle 040 -
372 86.**

POOL se nedá dělat NAPŮL

Ve Slovníku cizích slov najdete pod heslem „pool“ (čti: púl) několik významů, ale pro ten náš se žádná z definic přesně nehodí. Petr Král, osmadvacetiletý inženýr ekonomie, profesionální pracovník ČSSL ve funkci ředitele poolu říká: „Pool je volné sdružení výrobců, kteří se zabývají výrobou předmětů určených pro nějaký konkrétní obor.“

V lyžování tedy výrobci lyží, bot, vázání, lyžařských kombinéz, brýlí, rukavic, vosků, ale také dalších produktů, které lyžař může používat – například sportovních nápojů, umělých vitamínů a podobně. Každá nebo mnohá z těchto firem samozřejmě pracuje i pro jiné obory – například textilka se těžko uživí jenom šitím lyžařských kombinéz, továrna na sportovní obuv nevyrobí boty pouze lyžařské. Proto mluvíme o volném sdružení – ty podniky si tak trochu sdružujeme dohromady sami.

Ve své funkci pracuje ing. Petr Král od 1. 2. 1990. Pochází z Jablonce nad Nisou, býval juniorským reprezentantem ve sjezdovém lyžování, ke sportu má tedy blízko. O své práci říká:

„Význam poolu v jednotlivých sportech je pochopitelně rozdílný. Jsou odvětví, která takovou věc téměř neznají a ani nepotřebují. Například k plavání patří i na vrcholové úrovni tak nepatrné vybavení – alespoň ve srovnání s lyžováním – že samostatná funkce šéfa poolu je zbytečná. Lyžování patří naopak ke sportům velmi nákladným a na vybavení všeho druhu náročným. Dát dohromady veškerou výzbroj a výstroj pro reprezentační družstva je práce nemalá, vyžadující na této úrovni skutečně profesionálního pracovníka.“

Ano, Petr Král pracuje stylem člověka, pro kterého není rozdíl mezi dobou pracovní a mimopracovní. Pokud někdy

budete mít možnost být alespoň 15 minut v jeho kanceláři (vlastně nikoliv „jeho“, protože tam sedí další tři lidé), určitě nebudete pochybovat o vytížení tohoto zaměstnance.

– Kdo se o to všechno staral před vámi?

„Jak jsem říkal, funkce existuje teprve od začátku letošního roku. Ovšem pool jako takový zná naše lyžování už více než 20 let. Za zmínku stojí například František Novotný, který tuto práci dělal obětavě a jako dobrovolný pracovník několik let, nakonec i z jeho popudu byl zaměstnán ve funkci ředitele poolu profesionál na plný úvazek. Termín ředitel zní ovšem mně samotnému až trochu zábavně. Především nemám žádné zaměstnance, které bych řídil. Označením funkce bylo zvoleno tak trochu vzhledem k reprezentaci, zkrátka pro zahraniční partnery.“

Inženýr Král vypráví dále o tom, že významnou etapou byla i spolupráce s podnikem Pragosport, který zajišťoval zahraniční obchodní styky z titulu svého postavení v rámci ČSTV. (Měli bychom se zmínit alespoň o řediteli Vackovi nebo o paní Limonové, kteří pro lyžařský sport po obchodní stránce udělali nemálo). Jenže na jaře letošního roku získaly sportovní svazy samostatnost i zvýšenou právní subjektivitu, osamostatňují se v rámci konfederace. Už nad nimi není „zastřešující“ organizace, která sice diktovala a nařizovala, mnohé však zajistila sama. Teď si svazy zajišťují všechno vlastními silami. Mají samostatnost, ale také vlastní odpovědnost.

„S Pragosportem spolupracujeme stále, ale už nemá monopol, je to skutečně jenom spolupracovník. Nemyslím, že podnik pracoval špatně, jenže pokrýval tolik sportů, že na všechno zkrátka nestačil. Vždyť každý sport vyžaduje speciální odbornost, proto by například lyžařský pool měl rozhodně dělat lyžař. Navíc v rámci jednoho svazu je tato práce operativnější, organizačně snadnější.“

Společenské změny přinesly mnoho také v řízení sportu. Změnilo se samostatné postavení sportu, všechny vztahy kolem něj. U nás poněkud nový pojem marketing získává na váze. Mění se role reklamy, která v minulém systému byla zcela podružná. Naše firmy neměly potřebu reklamy, teprve teď se s ní učí pracovat. Ani zákony o daních a odvodech státu dosud reklamě nenahrávají. Tam, kde poptávka převyšovala nabídku a podniky měly zpravidla monopol na výrobky svého druhu, neměla reklama odpovídající místo.

Ředitel poolu ČSSL jedná se zahraničními firmami, shání vybavení (pokud možno bezplatně) pro reprezentační družstva, zajišťuje sponzorování sportovců i soutěží, připravuje nabídkové listy firmám, o které má náš lyžařský pool zájem. Práce je to hodně a je nelehká.

Chce být Stenmarkem

„Ještě nejsem Ingemar, ale chtěl bych se dopracovat takových výsledků, jako Stenmark,“ prohlásil v rozhovoru s novináři před zahájením Světového poháru 1989/1990 ve sjezdových disciplínách třiatdvacetiletý Švéd Lars-Börje Eriksson. Vedle Norů Furusetha a Skaardala patřil v letošním SP k neúspěšnějším sjezdařům skandinávských zemí a v celkové klasifikaci skončil se 121 body osmý.

Nejvíce bodů – 61 – vybojoval v superobřích slalomech (bodoval ve všech šesti). Obsadil v této disciplíně třetí místo za Švýcarem Zurbriggenem a Rakušanem Madeřem. V obřím slalomu skončil pátý s 56 body (zvítězil v zahajovacím v australském Thredbo), čtyři body si připsal ze sjezdu.

Splnily se Erikssonovy předpoklady, že nejlepší vyhlídka na dobré umístění má v superobřím slalomu. Jelikož nestartuje ve slalomech, nemůže zasáhnout do bojů na předních místech celkového pořadí SP. Přestože v loňské sezóně měl těžký pád, v Kitzbühelu na něj již dávno zapomněl a chce se zúčastnit všech sjezdů. Pochvaluje si nové pětičlenné vedení reprezentačního švédského družstva sjezdařů, v němž jsou poprvé dva bývalí aktivní závodníci – Stig Strand a Monica Aejaeová.

Po bronzové medaili na ZOH 1988 v superobřím slalomu má smlouvu s Marcem Beeverem, italským výrobcem špaget Barillou, s lyžařskou firmou Dynastar jí prodloužil o další tři roky. Jeho největším přítelem je krajan Niklas Henning. Oba pocházejí ze švédského lyžařského střediska Aare,

kde v místním klubu zahajovali lyžařskou kariéru. Eriksson měří 172 cm a váží 74 kg.

-tr-

ZE SVĚTA

GIACHEM GUIDON (29), známý švýcarský běžec, kterého jsme viděli v Československu naposledy při SP 1989 v Novém Městě na Moravě, podstoupil letos v únoru operaci zad. Nyní však opět zahájil trénink. Nejpozději do ZOH 1992 v Albertville by chtěl být v co nejlepší formě. V současné době Guidon žije v Norsku, kde provozuje s norskou běžkyní Anitou Moenovou obchod se sportovním zbožím.

PETER MÜLLER (33), mistr světa z Crans-Montany 1987, měl na začátku minulé sezóny (12., 1989) v Grödenu pád, při kterém si šeredně pohmoždil koleno (včetně zranění menisku). Všeobecně se předpokládalo, že tento borec tak udělá tečku za svou kariérou. Chyba lávky! Nedávno prohlásil, že se chce na sjezdovky Světového poháru opět vrátit a podle tréninkových dávek se zdá, že comeback nemusí být bez úspěchu.

ROSI MITTERMAIEROVÁ se jako jediná zástupkyně lyžování dostala mezi „deset nejlepších německých sportovců všech dob“ v anketě, kterou sestavil „bulvární“ deník Bild. Tento deník věnuje velkou pozornost sportovní rubrice a v aktuálním zpravodajství nešetří místem. Rosi byla devátá. Jako většina anket, i tato postrádala objektivnost. Jaksi se „zapomnělo“ na některé superhvězdy z bývalé NDR, mezi nimiž nechyběli ani lyžaři. (loh)

Nedělejme si iluze, že zahraniční firmy mají mimořádný zájem vstoupit na náš trh. Naopak – lidově by se dalo říci, že se k nám příliš nehrnou. Na našem trhu je totiž čeká množství pro ně nepochopitelných komplikací. Ekonomické zákony a předpisy v této zemi stále nepočítají s tržní ekonomikou. Jsou značně komplikované, nepružné, je v nich mnoho nejasností, někdy si protičeří. Dostat sem zahraniční firmu prostě není snadné.

Nad tím vším se vznáší něco, o čem ing. Král nemluvil: Stálá obava, zda nový vývoj u nás je opravdu trvalý a definitivní, zda to nedopadne jako v roce 1948, kdy zahraniční podnikatelé u nás o své peníze přišli. Shánět vybavení v této situaci – přičemž ty firmy nás vybavují zdarma a ještě platí poolové příspěvky – nevím, kdo z čtenářů bude ing. Královi jeho práci závidět...

„Československé lyžování má naštěstí ve světě zvuk, což pochopitelně hraje roli. Sehnat sponzory mohou ve sportu jenom ti nejúspěšnější. To jsou například naši skokani, o které mají zájem nejen pořadatelé závodů, ale i výrobci. Dalším aspektem je divácká atraktivita a ‚televiznost‘ toho kterého sportu či disciplíny.“

Jistě, skoky a sjezdové disciplíny jsou sice materiálově a finančně nejnáročnější, zároveň ale i nejatraktivnější a pro sponzory tedy nejzajímavější. Naproti tomu o úspěšné běžce bývá zájem menší. V neposlední řadě proto, že pro diváky a hlavně pro televizní přenosy jsou závody v běhu po všech stránkách nepraktické. Přesto je nutné sehnat veškeré vybavení samozřejmě i pro ně.

Dostali jsme se k problému největšímu: ke klimatickým podmínkám. Tři špatné zimy, z nichž zejména poslední dvě byly sněhově přímo katastrofální, udělaly poolu čáru přes rozpočet. Lyžování v Evropě zaznamenalo úpadek, což je důsledek nedostatku sněhu. Dobrá situace je naopak u USA a v Japonsku, kde je patrný dokonce vzestup zájmu o lyže a lyžařské vybavení. Musíme si uvědomit, že firmy nežijí ze zajišťování reprezentačních družstev a olympioniků, nýbrž z lidového lyžování. A neprodá-li se 110 000 párů lyží, jak se stalo v minulé zimě třeba ve Francii, je to pro výrobce zkáza. Ještě jednu, nejvýše dvě takové zimy – a zkrachují. Nebo budou muset začít vyrábět něco jiného, což ostatně některé z nich už dělají (horská kola – mountain bikes a podobně). Rozhodně

dnes výrobci s reklamou pro lyžařské podniky začínají váhat. A není divu, když často do poslední chvíle nevíme, zda se závod vůbec uskuteční. Leckde v zahraničí jsou už dnes problémy například s vybavením pro reprezentační B družstva. U nás zatím ne...

„Některý materiál samozřejmě nakupujeme, ne všechno dostaneme zdarma. Máme potíže sehnat kvalitní mikrobusy pro dopravu lyžařů na závody. Správný mikrobus pro naše potřeby musí odolat extrémnímu počasí, jezdit v mrazu, závějích, na náledí, po úzkých a špatných silnicích, někdy skoro v terénu. A přesto poskytovat závodníkům maximální možné pohodlí. Přijedou-li na místo závodu zničení z autobusu, co od nich můžete chtít? Potíže jsou také s maratónkami pro letní přípravu a s dalším materiálem.“

– Co firma Mark Beaver Development a onen kontrakt devět let?

„To také není tak úplně růžové. MBD má zájem především o sponzorování velkých soutěží, nikoliv družstev. Po složitém jednání se podařilo zajistit vybavení našich reprezentačních výběrů na tři roky, další vývoj bude záviset především na jejich úspěšnosti. Těch devět let, o nichž se psalo v denním tisku, se týká sponzorování soutěží, s výhledem na rok 1997, kdy by mělo Československo pořádat mistrovství světa v klasických disciplínách.“

– Když už je řeč o tisku: Byla v něm také informace, že lyžařství má v příštím roce dostat od státu 11 500 000 Kčs. Lidem se často zdá, že to není málo...

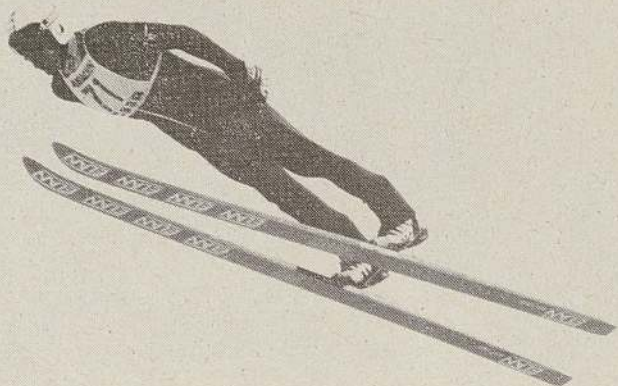
„Netvrdím, že je to málo, ale je třeba si uvědomit mnoho souvislostí: I pokud všechny ty peníze skutečně dostaneme, ukáže teprve čas, kolik vlastně pro nás budou znamenat.“

Ano. Hodně se mluví o očekávané inflaci, koruna byla devalvována – kdo ví, zda hodnotu zmíněné částky můžeme dnes posoudit. Svaz navíc musí platit spoustu služeb, které dříve financoval ČSTV, nikdo mu nic nedá zadarmo. Každá tisková beseda stojí peníze, o které se dříve svazy nemusely starat.

Nechceme bédovat. Je ale třeba si uvědomit složitost situace a obtížnost jakýchkoliv hospodářských jednání. Pool hraje čím dál větší roli a určitě se nedá dělat „napůl“.

K. B.

Kombiňáci

Nor Elden
Miroslav Kopal

V pracovně s vojenským nábytkem, leč poněkud nevojenským nepořádkem — za tři dny se odjíždí do Oberhofu, o čemž svědčí několik cestovních pasů v rukách staršího trenéra, různá technika na gauči a krabice kolem něj — mě uvítal bývalý československý reprezentant v severské kombinaci, dvojnásobný účastník OH Tomáš Kučera. Čtyřiačtyřicetiletý muž sportovního vzezření, s typicky vojenským titulem „starší trenér pro závod sružených“. Do jeho místnosti mne uvedl Roman Kumpošt, téprve osmdvacetiletý předseda úseku této disciplíny, kdysi účastník MS juniorů, dnes zaměstnanec VŠST (Vysoká škola strojní a textilní) v Liberci. A podotýkám, že ne tělocvikář, nýbrž výpočetní technik.

V libereckém ASD mají, podle slov Tomáše Kučery, „kompletní lyžování“, tedy všechny lyžařské disciplíny. Pokud jde o severskou kombinaci, tvoří „mančaft“ pět mužů, z nichž jeden je většinou ještě junior, a desetičlenné středisko mládeže se dvěma trenéry. Jak se později dozvídám, tato líheň je obvyklá první stanice na cestě k vrcholovému závodění „kombiňáků“ v Liberci.

Kapitola lingvistická

Snad proto, že jsem původním povoláním učitel jazyků, začal náš rozhovor jazykovědnou problematikou.

— Proč se u nás říká **závod sružených**, když ve všech jazycích se tato disciplína jmenuje **severská kombinace**?

KUČERA: „Nevím. U nás se tak jmenovala také. Potom — někdy v šedesátých letech — přišel kdosi s novinkou, kterou jsme nikdy plně nepřijali. Mezi závodníky se pořád říká **kombinace** a ten, kdo v ní závodí, je **kombiňák**.“

— Co kdyby náš časopis šel proti proudu a začal psát výhradně severská kombinace? Hasiči se také nikdy nesmířili s nesmyslným a zcela nelogickým označením „požárník“. Dnes od něj ostatně ustupují...

KUČERA: „Můžeme zkusit zavést znovu termín severská kombinace. Uvidíme, jaká bude reakce.“

Mám tedy, co jsem zaslal, a už se těším na průšvihy. Termín **severská kombinace** považují za správný především proto, že je to označení původní, historické, navíc všude ve světě používané. „Kombiňák“ se mně ovšem líbí méně, toto slovo příliš zavání slangem. A že by závodníci v severské kombinaci byli **sruženáři** — to se mně také nezdá...

Kapitola o Dukle

Libereckou Duklu postihla v létě ztráta: Odešel reprezentant Pustějovský, který dal přednost základně na Štrbském Plese. Přesto tu zůstalo pět členů naší reprezentace, tedy plná polovina kádru A.

— Co se změnilo v letošním roce u vás? Jak vás zasahují společenské změny, jak vás zasahuje ekonomika?

KUČERA: „Nemůžeme rozhazovat, ale bez prostředků také nejsem. Příprava proběhla podle plánu a zatím jsem spíše optimista. Pokud jde o společenské změny: Nejsou už direktivní příkazy pro trenéry, máme více volnosti, můžeme samostatně tvořit. Trochu se zlepšila i situace v tom, aby trenér byl skutečně především tre-

nérem a nemusel řešit spoustu otázek a všedních záležitostí, které s jeho prací vůbec nesouvisejí. Abych se nemusel starat o kvalitu jídla, o auta, o zajištění sněhového skútru a kdoví o co ještě. K tomu bych potřeboval manažera přípravy, kterého navzdory rozvětvené administrativě nemám.

Víte, struktura se nemá tvořit nahore, ta musí vznikat dole. Také v armádních střediscích máme přehnaný administrativní aparát. Mluví se o výdajích na sport, ale většinu prostředků vydávaných na vrcholový sport v armádě tvoří platy zaměstnanců! Přitom jsem slyšel dokonce i úvahu, jak by tady všechno fungovalo, nebýt těch sportovců. Takže nevím, kdo je tu kvůli komu...

Na druhé straně si na zajištění sportu v armádě nemohu stěžovat. Naše disciplína se celosvětově dělá „v resortech“. Ze všech zemí v ní reprezentují příslušníci armády, policie, celníci, zkrátka zástupci různých složek. Amatérsky a v civilních klubech se kombinace dělat nedá.“

KUMPOŠT: „Potíže jsou už v dorostu. Oddíl často uvítá, když jde kluk dělat skoky. Je to jednodušší. Možná, že v budoucnu si některý bohatý klub — až u nás takový bude — užije jednoho sruženáře, ale víc asi ne. Všechno kolem této disciplíny je moc drahé a složité.“

KUČERA: „Příprava můstků, úprava běžeckých tratí, vybavení pro dvě odvětví, samozřejmě obojí několika-násobně, zkrátka množství lyží, technické výstroje, kombinézy, přilby — kdo by to všechno zaplatil?“

KUMPOŠT: „A také kde by to vůbec sehnal? Vybavení na nejvyšší úrovni v obchodech ani nedostanete, to mají všude na světě přímo z továren. Klub, který by si udržel dobré závodníky, by musel mít kvalitní sponzory a kontakty přímo na výrobce.“

KUČERA: „U nás je situace taková, že oddíly jsou základní články. Bez nich by to nešlo, bez nich bychom neměli nikoho. Ale dál než do dorosteneckého věku sotva někoho udrží. Vždyť už na výchovu dorostenců často nemají prostředky.“

KUMPOŠT: „Dělat severskou kombinaci na úrovni — to je práce na celé dny. To není jako atletický běh. Závodník ztratí hodně času cestou na trénink a zpět, přípravou tréninkových prostor, péčí o výstroj a technické vybavení — to všechno si dělají sami...“

— Takže musejí být i šikovní...

KUČERA: „Samozřejmě, také zručnost patří k věci. Zkrátka při zaměstnání se kombinace dělat nedá. Takzvaný výkonnostní sport v ní prakticky neexistuje, alespoň u nás ne. A navíc: Kluby jsou zpravidla v horách, kde nejsou školy vyšších stupňů, vysoké už vůbec ne. Ani pracovní příležitosti. Čím by se tam takový amatér měl živit?“

KUMPOŠT: „Takže kdo se nedostane do předního klubu, u nás do SVS, ten končí. Letní přípravu by snad ještě zvládl soukromník, ale zimní sotva. Jak by se dostal na můstek, kdo by mu připravoval tratě?“

— A studovat se při tom dá? Alespoň teoreticky — kdyby tam ty školy byly...?

Roman Kumpošt se usmívá. Sám uměl využít toho, že v Liberci, kde trénoval, vysoká škola je. A — jak už bylo řečeno — dnes je na ní dokonce zaměstnán. „Ale uznávám, že je to výjimka. Přesto se podařila a nemyslím si, že bych bez studia byl lepší závodník. Záleží i na pochopení ze strany školy...“

KUČERA: „Mladí si to dnes dost usnadňují, volí jednodušší cestu. Přesto si myslím, že studovat a trénovat tuto disciplínu — samozřejmě obojí na úrovni — dokáže jen málokdo.“

Kapitola o tréninku

Je zajímavé, že severská kombinace byla vždycky tak trochu na okraji zájmu. Jakási periferie lyžování. Asi jako v atletice chůze, v níž jsme vynikající (a vždycky jsme k nejlepším patřili), přesto ale chodci pochopení nenacházejí a kdekdo by je z atletiky chtěl vykrátit. Neplatí to podobně o severské kombinaci?

Roman Kumpošt pokyvuje hlavou a Tomáš KUČERA říká: „Především jsme

mezi vedoucími funkcionáři měli vždycky nedostatečné zastoupení. Už to hraje roli, protože nahoře každý prosazuje především svou disciplínu. Kombinace jsou na tom vždycky hůř — asi nejen v lyžování.“

KUMPOŠT: „Přesto ale sportovní etika, hlavně v lidovém sportu, dává kombinacím, vícebojům, všestrannosti přednost. Svědčí o tom třeba obliba triatlону, který je také časově náročný i poměrně drahý. Naše disciplína ale vyžaduje navíc speciální vybavení, jako jsou můstky a běžecké tratě.“

KUČERA: „Pro trenéra potom je kombinace strašně složitá a záhadná. Skládá se ze dvou disciplín, z nichž jedna je rychlostní a druhá vytrvalostní. Tedy protiklady. Kdo bude hodně trénovat vytrvalost, ztratí dynamiku odrazu. Kdo bude příliš trénovat skok, ztratí vytrvalost. Přitom závodníci světové špičky musejí umět obojí na vysoké úrovni. I tady dávají někteří kluci přednost jednoduchosti a věnují se raději jenom skokům. V těch totiž musí vyniknout už dorostenec — v běhu dospělým stačit nebude. Všeobecně se soudí, že kombiňák je obvykle více skokan než běžec. Proto také dorostenci z kombinace výjimečně končí mezi běžci.“

KUMPOŠT: „Je to ale samozřejmě i otázka typologie — rychlých a pomalých svalových vláken.“

— A jak jste na tom — když už se bavíme o tréninku — po přípravném období a před sezónou?

KUČERA: „Už jsem říkal, že jsme v zásadě splnili plán. Ale s problémy. Zdravotními. Skopek měl potíže s vestibulárním aparátem a nakonec musel jít na operaci. Dlouho nebylo jisté, jestli vůbec bude ve sportu pokračovat. Kerda má ruku v sádře a do sezóny to také není právně slibné! Nebyl na ledovci, nepojede ani na první sněh. Oslabil nás odchod Pustějovského.“

Nejlépe je na tom zatím Kopal, od kterého si slibuju nejvíc. A Mák, i když má problémy ve skoku. Přesto všechny testy vypadaly dobře, splnili jsme dílčí cíle. Důležité bude, jak vyjde přechod na sněh. Navíc máme solidní základnu v juniorech.“

KUMPOŠT: „Trenér nechce říct, že kromě Krause je naším nejlepším juniorem jeho syn Milan.“

Kapitola o mančaftu

Miroslav Kopal (1963), narozen ve Vlastiboři u Tanvaldu, závodil ve Vrchlabí v mládežnickém středisku Dukly Liberec.

František Mák (1968), začínal v Lomnici nad Popelkou, dále stejná cesta jako u Kopala.

Jaroslav Kerda (1965), pochází z Liberce, začal ve Slavii, potom přes TSM do Dukly Liberec.

Radomír Skopek (1970), o pár let později totéž (Slavia, TSM, Dukla).

Rostislav Kraus (1971), pochází ze Dvora Králové nad Labem, odtud cesta do Dukly.

KUČERA: „Měl byste si s nimi promluvit. Nařídil jsem jim, že tady všichni musejí být, tak aby mě neproklínali.“

Někteří přišli hned, jiní váhali. Junior Kraus seděl ve dveřích, díval se do země a neřikal nic. Ostatní byli poměrně hovorní a ochotně odpovídali na dotazy. Ale jenom pokud Kučera a Kumpošt byli pryč. Když se vrátili, začaly se svazovat i nejhovornější jazyky. Nic ve zlém — o tréninku se před trenérem málokdo odváží mluvit. Což však vůbec neznamená, že trenéra pomlouvali. Spíše se zdálo, že je pro ně velká autorita. Přirozená autorita.

Dozvěděl jsem se hodně. Všichni rádi hrají tenis. Kurty s umělým povrchem mají za domem a tuto hru považují za aktivní odpočinek, fyzickou i psychickou regeneraci. V tréninku mají různý vkus — v létě převládá kolo a kolečkové lyže, všichni rádi skáčou na umělé hmotě nebo na keramice. Uvítali by víc letních závodů v kombinaci, například variantu skok na hmotě a kros na 10 kilometrů. (Běhá se obvykle po zimních lyžařských tratích.) V zahraničí je takový závodů víc než u nás. Na kole nejraději jezdí kopce, nejhlasitěji souhlasil s tímto způsobem letní přípravy Kerda a Skopek.

Často trénují společně, z organizačních důvodů to vlastně ani jinak nejde. Když mají volno, mohou více uplatnit individuální vkus. (Kerda: „Možná, že víc individualizace by nám prospělo.“ — Kopal: „Dřív byly naprogramované čísla a ty se musely dodržet. Jinak běda! Teď je to lepší.“ — Mák: „Záleží na výsledcích. Když to jde, obhájím si třeba i odlišný způsob přípravy.“ — Kerda: „To je ten problém. Dokud mám výsledky, smím všechno. Když je nemá, tak se ve všem vidí příčina. Zajímavé je, že když výsledky jsou, tak se nadřízení na příčiny neptají!“)

Trénink? Skopek: „Každý z nás dává něčemu přednost a jinému by se raději vyhnul. Ale to nejde. Umění je skloubit obojí dohromady.“

Trenér? Ačkoliv nebyl přítomen — nebo právě proto? — dopadl v hodnocení dobře. (Kopal: „Jen kdyby se mohl věnovat výhradně tréninku. I mě naštvě, když vidím, že dvě hodiny shání auto na odpolední trénink. To by přece trenér vůbec neměl dělat...“)

Slovo na závěr

Nevíte, co mám napsat na závěr? Snad jenom, že jsem poznal správné fanatiky a podivíny. Víte, pro mě slovo fanatik vůbec není urážka. Naopak, to je ocenění! I ten podivín je vlastně ocenění.

Kombiňáci u mě v onom čtvrtletním slunném dopolední zkrátka vyhráli. A ne až v tie-breaku...

KAREL BLÁHA
Snímky Tomáš Kučera

Tomáš Kučera ml.

Sdruženáři před sezónou

Do nové sezóny vstupují naši sdruženáři sice bez předepsaných výkonnostních cílů, přesto jejich úsilí v přípravě směřuje k únorovému mistrovství světa ve Val di Fiemme, kde chtějí navázat na výsledky z Lahti 1989.

„Nikdo nás sice už netlačí k tomu, abychom slibovali zisk medailí. Pro uchování našeho sportovního odvětví při životě je ale důležité si udržet současné postavení ve světové elitě. Pokud totiž nebudeme mít kvalitní výsledky, ztratí o nás zájem i sponzoři. Když vycházíme z reálných předpokladů, mohlo by se družstvo umístit na mistrovství světa do 6. místa a alespoň jeden jednotlivec by měl skončit v první desítce. K těmto prognózám mne vedou loňské výsledky v průběhu Světového poháru.“ To řekl Vladimír Seidl, trenér čs. sdruženářů.

Proti původnímu programu sdruženáři v letní přípravě trochu improvi-

zovali. První pobyt na ledovcovém sněhu v Dachsteinu v polovině září zkrátili a zúčastnili se závodů v německém městečku Breitenberg, kde za vítězným Sulzenbacherem z Rakuska skončil Kopal na 5. místě. Příslibem je vítězství Kučery v kategorii dorostenců. Krátce po tom byli naši reprezentanti-sdruženáři na Dachsteinu podruhé. Malá výprava změnila síly v Hinterzartenu, kde Kučera znovu vyhrál soutěž dorostenců a Kopal v hlavním finále obsadil 9. místo. Koncem října odjeli k týdenní přípravě na ledovou stopu do Oberhofu.

Ekonomika poznamenala i další plány čs. sdruženářů. Zrušili finančně nákladný listopadový pobyt na prvním sněhu ve Švédsku. Místo toho využili reciprocitu s finskými sdruženáři, kteří se v létě připravovali na Štrbském Plese.

Na oplátku odjeli naši reprezentanti 23. listopadu za přípravou do finského střediska Vuokat i a odtud již k úvodu Světového poháru, který má v prosinci na programu dva závody

v Norsku. Ovšem ještě začátkem listopadu vyrazili za prvním sněhem do Evropy. V době, kdy se rodily tyto řádky, uvažoval trenér Seidl o Passo Rolle (Itálie) nebo o Svatém Mořici (Švýcarsko). Rohodnutí záleželo na momentálních podmínkách.

„V přípravě na sezónu jsme nic nepodcenili. U každého závodníka jsme se soustředili na jeho nosné disciplíny. Zatím se nám podařilo lepší výsledky v běžeckých testech. Vyrovnané výkony odvádí ve skoku i v běhu Kopal. Za zmínku stojí, že Repka absolvoval jeden blok přípravy se skokany. Kromě těchto dvou závodníků by měli základní čtveřici pro zahájení Světového poháru tvořit ještě Pustějovský a Mák. Po operaci se vrátil do kolektivu Skopek, naopak v začátku sezóny nemůže pořádně trénovat Kerda, který má prasklou navikulárku a ještě asi dva týdny bude mít ruku v sádře. Kovařík i Urbičan zaznamenali běžecké zlepšení: stejně jako Novák,“ dodal Vladimír Seidl. (Psáno koncem října.)

pš

MEZINÁRODNÍ ZÁVODY VE SKOKU NA HMOTĚ 16. 9. Stams (Rakousko)

Skok jednotlivců (K 105 m): 1. Goldberger (Rak.) 224,9 (106 a 105), 2. Nikkola (Fin.) 223,7 (106,5 a 104), 3. Huber 214,4 (101 a 102,5), 4. Haim (oba Rak.) 210,8 (97 a 105), 5. Kjörum (Nor.) 209,4 (100 a 101), 6. Weissflog (NDR) 209,1 (101 a 98), 7. Nieminen (Fin.) 208,7 (102 a 101), 8. Pointner (Rak.) 206,4 (103 a 98), 9. Bauer (SRN) 204,7 (99 a 99), 10. Suda (Jap.) 203,2 (99 a 99). — **11. Parma 200,4 (100 a 96), 26. Jež 187,2 (95 a 95,5), 31. Ploc 181,0 (96 a 94), 34. Vaško 174,1 (100,5 a 86), 47. Švagerko 173,9 (92).** — Startovalo 78 skokanů.

23. 9. Vorochta

Skok jednotlivců (K 91 m): 1. Vodněv 213,4 (86,5 a 85), 2. Kustov 202,0 (85 a 82), 3. Suboč 190,4 (81,5 a 80), 4. Taranov 190,1 (79,5 a 80,5), 5. Gološčikov 188,2 (80,5 a 80), 6. Galiev 187,9 (82,5 a 79). — **18. Lepko 168,6 (80 a 72,5), 20. Rybák 166,5 (76,5 a 73), 36. Bielčik 156,6 (72,5 a 72,5), 38. Lamper 155,3 (73 a 73), 41. Mesik 152,9 (73 a 71).**

12. ROČNÍK MEZINÁRODNÍCH ZÁVODŮ VE SKOKU

2. 9. v Kanderstegu (Švýc.)

Jednotlivci: 1. Zünder (Švýc.) 222,7 (89,5+89), 2. Felder 221,7 (91+85), 3. Pointner (oba Rak.) 208,6 (84+89), 4. Sotirov (Bul.) 206,6 (87,5+83), 5. Mollard (Fr.) 205,4 (88,5+81), 6. Lehmann (Švýc.) 201,5 (87+80,5), 7. Grundig (SRN) 197,8 (88+78,5), 8. Schuster (Rak.) 195,7 (81+85), 9. Sambugaro (It.) 195,1 (81,5+84), 10. Vouilmoz (Švýc.) 194,6 (82+81), **11. Podzimek 193,8 (85+79), 12. Brejčev (Bul.) 193,5 (84+81), 13. Strohmaier (Rak.) 189,8 (81+83), 14. Suda (Jap.) 189,0 (83+79,5), 15. Franc (Jug.) 186,0 (82+80,5).** — **18. Raszka 184,1 (82+78,5), 28. Vaško 167,7 (81+70).**

18. ROČNÍK VELKÉ CENY FRENŠTÁTU POD RADHOŠTĚM

8. 9. — pořadatel TJ MEZ Frenštát

Závod ve skoku na můstku s umělou hmotou a keramicovou nájezdovou stopou (K 90 m): **1. Jež 213,1 (88,5+84,5),**

2. Zünd (Švýc.) 211,7 (89+84,5), 3. Vervejkin (SSSR) 201,9 (90+79,5), 4. Parma 201,3 (89+75), 5. Ploc 200,9 (77,5+89,5), 6. Holland (USA) 199,8 (89,5+77), 7. Švagerko 199,6 (81+84,5), 8. Maloušek 198,9 (82,5+84,5) a Vaško 198,9 (79+85,5), 10. Kiesewetter (SRN) 197,7 (85,5+80,5), 11. Horngacher (Rak.) 197,2 (89+77), 12. Vodněv (SSSR) 196,5 (87+78), 13. Pointner (Rak.) 196,2 (81+85), 14. Brejčev (Bul.) 192,2 (82+81,5), 15. Malec 191,9 (81+83,5), 16. Gähler (Švýc.) 190,6 (83,5+79,5), 17. Lesser 187,1 (86+74,5), 18. Arnold (oba SRN) 186,7 (70,5+80), 19. Krejča 186,1 (77+81), 20. Podzimek 185,0 (84+73,5). — **22. Daněk 182,3 (76,5+80), 26. Rydval 176,0 (79,5+74,5), 33. Polák 169,3 (75,5+73,5), 37. Raszka 165,4 (77+72,5), 38. Raška 165,3 (74,5+72), 41. Bojda 161,1 (73,5+72), 47. Šidlo 155,6 (75+70,5). — Startovalo 99 skokanů ze 13 zemí.**

1. MEZINÁRODNÍ LETNÍ ZÁVOD SDRUŽENĚŘŮ

15.—16. 9. v Breitenburgu/Rastbüchlu (SRN)

Muži/junioři A — finále: 1. Sulzenbacher skok 206,8 (3) — kolečkové lyže 24:57,7 (2), 2. Platzer (oba Rak.) 222,0 (1) — 26:31,0 (17), 3. Pohl 216,5 (2) — 26:41,1 (19), 4. S. Leonhardt (oba SRN) 199,5 (5) — 25:24,7 (9), 5. Kopal 197,2 (7) — 25:18,5 (8), 6. R. Leonhardt (SRN) 194,0 (11) — 25:28,7 (10), 7. Wagner (SRN) 188,3 (17) — 25:02,3 (4), 8. Weber (SRN) 188,4 (16) — 25:03,8 (6), 9. Csar 201,3 (4) — 26:20,6 (16) 10. Aschenwald (oba Rak.) 194,6 (82+81), **11. Podzimek 193,8 (85+79), 12. Brejčev 25:52,6 (13), 21. Soldát 189,1 (12) — 27:02,9 (22), 23. Pustějovský 187,5 (19) — 27:20,8 (25), 28. Bayer 187,3 (20) — 29:55,4 (28).** — **Muži/junioři B — finále:** 1. Prenzel 172,4 (4) — 24:36,0 (1), 2. Frosch (oba SRN) 171,4 (7) — 25:05,0 (3), 3. Beetz (SRN) 165,1 (11) — 24:44,0 (2). — **7. Urbičan 173,3 (3) — 26:12,0 (11), 8. Skopek 154,3 (23) — 25:08,0 (4), 10. Kraus 170,4 (8) — 26:55,0 (17), 14. Giazko 164,0 (12) — 26:33,0 (15), 15. Kovařík 154,8 (22) — 25:53,0 (10), 16. Mák 145,2 (27) — 25:28,0 (7), 21. Ulrych 162,4 (14) — 27:44,0 (22).** — **Mládež:** 1. Kučera 217,0 (1) — 23:42,4 (13), 2. Müller (SRN) 176,8 (5) — 21:46,3 (1), 3. Hradil 190,7 (3) — 22:54,4 (5). — **13. Čejchan 149,6 (15) — 23:08,7 (7), 14. Bachleda 147,3 (16) — 23:40,4 (12), 15. Prax 159,8 (10) — 24:32,4 (17), 18. Mrugała 150,2 (14) — 24:43,1 (19), 19. Krottil 147,3 (16) — 25:00,9 (20), 20. Konvalinka 126,8 (21) — 23:36,5 (10), 22. Láska 118,5 (23) — 28:56,0 (22).** — Na kolečkových lyžích běželi muži a junioři šest kol (9,6 km), mládež pět kol (8 km).

Výsadní zástupce pro ČSFR

KÄSTLE	lyže
FISCHER	lyže a tenis
TYROLIA	lyžařská vázání
DYNAFIT	lyžařské boty
CARRERA	lyžařské brýle
KOMPERDELL	lyžařské hole
STUBAI	horolezectví
EDELWEISS	horolezecká lana
ALPHA	prkna pro surfing
FANATIC	prkna pro surfing
CAMARO	oblečení pro surfing
KLIPSPRINGER	tenisové struny
SMASH	tenisové míče

SPORT & FREIZEIT

Sport- und Freizeitartikelproduktion Gesellschaft m. b. H. & Co. KG

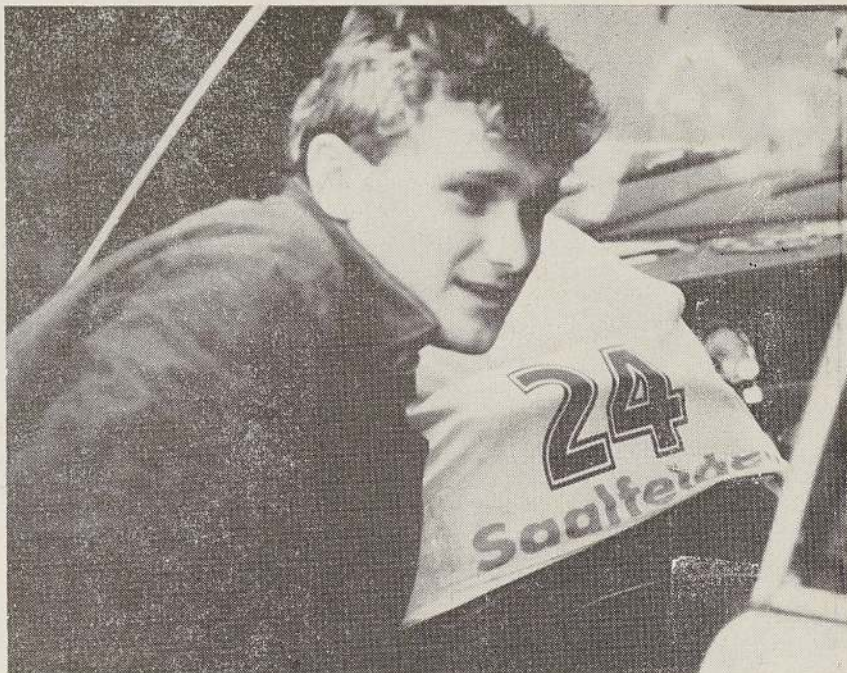
A-1090 WIEN, ALTHANSTRASSE 12
FRACHTENBAHNHOF
LADESTRASSE 2, EINGANG 9

Telefon 222/34 71 11/0
Telefax 222/34 76 39/24
Telex 11-2052

TOMÁŠ RASZKA, nar. 16. 7. 1971 v Nýdku, 166 cm, 56–61 kg. MEZ Frenštát p. R., trenér Jiří Raška, od 3. 10. 1990 Dukla Liberec, trenéři Jindřich Mayer a Zbyněk Hubač. MSJ 1988 Saalfelden 13., 3. (družstva), MSJ 1989 Hamar 44., 5. (družstva), MSJ 1990 Vysoké Tatry 3., 4. (družstva).

Automechanik

Nýdek je městečko na hranicích s Polskem. Od Polska ho dělí jenom hora Velká Čantoryje. Vypráví se o ní, že v ní dríme vojsko a že až bude slezské zemi nejhůře... atd. Nás však hlavně zajímá, že v Nýdku a v jeho nejbližším okolí jsou tři skokanské můstky: osmnáctka, třicítka a padesátka.

Jednou byli u nás na soustředění taky reprezentanti. Chystali se zrovna na nějakou olympiádu, ale na kterou, to vám neřeknu.

Když už jsme u toho zeměpisu, ještě si řekněme, že deset kilometrů na západ od Nýdku leží průmyslové město Třinec.

Táta pracuje v Třineckých železárnách jako strojevedoucí. Železářny se rozkládají na velké ploše, vyplatí se tam jezdit s lokomotivou. Máma pracuje v Nýdku jako noční hlídač.

Skokanské začátky?

Můj první trenér se jmenoval Miroslav Pastuszek. Dal mi základy, s ním jsem se dostal na svá první žakovská a dorostenecká mistrovství. Nechci se chlubit, ale od začátku se o mně povídalo, že mám talent a že bych to mohl někam dotáhnout.

Hlavně se však chlapec snažil sám. Od sportovních záměrů ho neodradila ani zlomená ruka. Nepříjemný úraz se mu stal v jedenácti letech při jednom nepodařeném skoku.

Každý aspoň jen trochu úspěšný sportovec má doma skříňku, do které si ukládá trofeje. Má ji i Tomáš Raszka. Kolik že už v ní má diplomů a cen?

Já to nemám spočítané. Takových šedesát, osmdesát. Ne, to nepište. Ono jich bude méně, ale i tak jich je hodně.

O Tomáši Raszkově se tedy mezi odborníky velmi brzy vědělo a jakmile skončil základní školu, přísluš-

ní činitelé rozhodli, že jestli chce dál skákat, musí se vyučit automechanikem. Jakou to má logiku?

Má to logiku. Každý z (někdejšího) střediska vrcholového sportu mládeže ve Frenštátě pod Radhoštěm, kam měl mladý Raszka přestoupit, se totiž učí v automobilce Tatra Kopřivnice. Tak asi zněla dohoda mezi ČSTV a Tatrovkou.

S Frantou Ježem jsem tam chodil do jedné třídy. Jsem už vyučen a v Tatře jsem zůstal. Pracuji tam druhým rokem. [Rozhovor se uskutečnil ještě před Raszkovým nástupem na vojnu.]

Jak se mu dařilo po přestěhování do střediska u frenštátských můstek na Horečkách?

První rok jsem se otrkával. Výsledky neodpovídaly tomu, co se prý ode mne očekávalo. Potom se to začalo trochu zlepšovat.

Nejprve ho trénoval Pavel Mikeska, ten však odešel trénovat do SRN. Tak si Tomáše vzal na starost olympijský vítěz Jiří Raška.

Skokanskou událostí roku na Horečkách, k níž se sjíždějí borci z celého světa, je Velká cena Frenštátu, čili — jak zde hrdě říkají — Grand Prix. Je při tom hodně slávy, hodně známých osobností, pořádají se výstavy, závodníci dostávají valašské klobuky, a tak dále. Pro naše závodníky je to před nastávající sezónou jeden z hlavních závodů, podle nichž se posuzuje výkonnost a možnosti v sezóně.

V roce 1988 v nich sedmnáctiletý Raszka skončil na slušném 16. místě. Následovaly dva celostátní klasifikační závody (CKZ), na kterých začal porážet i seniorské reprezentanty. V minulém roce skončil na frenštátské GP na 19. místě, ještě lépe se mu dařilo v klasifikačních závodech. Dosahoval takových výsledků, že ho to opravňovalo — alespoň jak se domníval podle stanovených kritérií — ke startu ve Světovém poháru.

Byl jsem z toho velmi klamaný, ani jsem nechtěl věřit, když mi řekl, že nikam neježu.

Ono to zřejmě nebylo řečeno dost jasně nebo se kapitáni našeho skoku na lyžích zalekli, že by měl reprezentovat takový mladíček. Přišli tedy s tím, že o konečné nominaci na SP bude rozhodovat až závod ve Svatém Mořici. Tam vyhrál ostřílenější Podzimek a do družstva byl zařazen on.

Sen o Americě, kde měl SP 1989–90 začínat, vzal za své. Ale do té Ameriky se Tomáš přece jen podíval. V polovině února se minivýprava ve složení Tomáš Raszka, Jaroslav Sakala a trenér Jiří Raška vypravila na závody do státu Michigan. V Iron Mountain a v Ishpeming se konaly vždy dva a dva závody. Sakala skončil ve všech čtyřech závodech druhý, Raszka byl v Iron Mountain čtvrtý a třetí a v Ishpeming dvakrát první.

Na těch závodech byl strašný mráz a nedostatek sněhu. Ale i tak se nám tam líbilo.

Širší sportovní veřejnost se o Tomášovi dověděla až v souvislosti s mistrovstvím světa juniorů, které se konalo letos na jaře ve Vysokých Tatrách.

Původně mělo být 13. MSJ ve francouzském městečku Les Rousses na přelomu ledna a února. Vítr však shodil ještě nedostavěný můstek, navíc oblast také postihl katastrofální nedostatek sněhu. Hledalo se náhradní řešení. Sekretáři FIS spadl kámen ze srdce, když mu ve Vysokých Tatrách

rekli, že budou schopni mistrovství uspořádat, tedy jeho skokanskou a sdruženářskou část. Měli na to sotva týden, ale uspořádali. A na velmi dobré úrovni!

Ze začátku jsem to viděl špatně, když jsem se dověděl, že se mistrovství světa překládá na konec března. To už jsem byl ve strašném útlumu. Ani sněhové podmínky nebyly v Tatrách před mistrovstvím nejlepší. Abychom vůbec mohli skákat, musejí jsme si snít na můstky nanášet sami.

Jak vypadal pro naše skokany týden, kdy se konalo mistrovství světa? V pondělí 26. 3. příjezd, v úterý 27. dva volné tréninky, ve středu 28. oficiální trénink.

Ve čtvrtek 29. 3. závod jednotlivců. Závod, ve kterém Tomáš dosáhl zatím svého životního úspěchu. Jak závod na sedmdesátce (P 70, K 88) v tatranském Areálu snů probíhal?

Ve zkušebním kole, které se však ještě do výsledků nezapočítávalo, měl Raszka nejdelší skok — kolem 84 metrů. Jeho největší soupeři Rakušan Heinz Kuttin a Ital Roberto Cecon skočili něco přes 70 metrů.

Pak přišel vlastní závod. Po prvním kole byl Raszka pátý, což vlastně nebylo tak moc ve srovnání s nadějemi, které vyvolalo zkušební kolo. Bylo tu však ještě kolo druhé.

Ve druhém kole se mi skok podařil. Západnímu Němci (Wanglerovi — pozn. red.) a Jugoslávci (Petekovi) se nevyvedl, a tak jsem získal tu medaili.

Po prvním kole bylo podle délky skoků pořadí: Cecon 88 m, Wangler 87,5, Kuttin 86,5, Petek 86 a Raszka 85,5. Ve druhém kole dosáhli závodníci těchto skoků: Kuttin 84, Raszka 81, Cecon 81, Fras [Jug.] 79,5, Petek 79 a Wangler 74,5. Takže když se všechno sečetlo, vyšlo nakonec pořadí: 1. Kuttin 216,9 b., 2. Cecon 214,1, 3. Raszka 210,1, 4. Petek 207,3, 5. Fras 200,1, 6. Wangler 196,2.

V pátek 30. 3. byla ještě soutěž družstev a naši (včetně Raszky) skončili — jak známo — čtvrtí.

Rok se s rokem schází a začátek nové sezóny zastihuje Tomáše v zeleném, v Dukle Liberec. Věková hranice pro účast na juniorské mistrov-

ství světa se snížila na 18 let, takže teď má za soupeře už jenom seniory. A prát se s takovými ostřílenými kočky jako jsou Pavel Ploc, Láďa Dluhoš či Jiří Parma není žádná legrace.

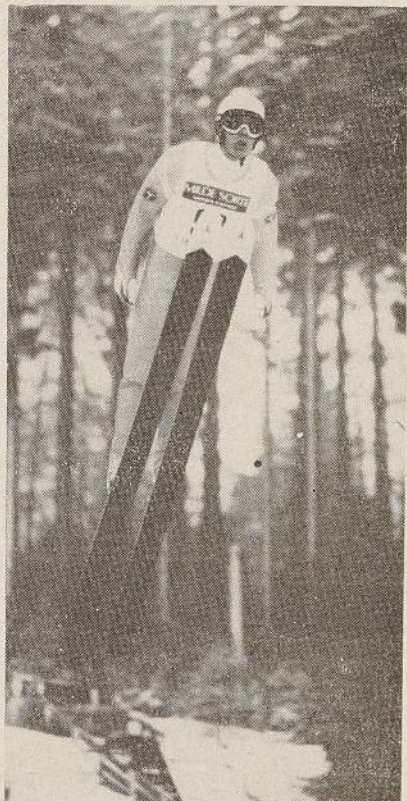
Podle posledních výsledků — v době, kdy jsme psali tyto řádky — se Raszkoví podařilo vymanit z nástupnického útlumu, v Liberci se zkrátka zabydlel.

Ještě dodejme, že osobní rekord Tomáše Raszky v délce skoku je 118 metrů. Dosáhl ho na harrachovské devadesátce. Podařilo se mu už brzy přidat další metry?

A ještě jedna poznámka: Když jsem přijel kvůli tomuto povídání za Tomášem do Frenštátu, byl právě v montérkách a opravoval auto. Má škodovku 110 R, v níž se zadřela kliková hřídel. Tomáš si při opravě počínal jako odborník. Zkrátka bylo vidět, že i jako na automechaniká je na něj spolehlivější. Když bylo všechno utaženo a klíče složeny, „hodil“ mě na nádraží. Vůz jel, jako kdyby mu nikdy nic nebylo...

Text a snímek
MICHAEL LOHNISKÝ

Intersportturné nejvýznamnější prověrkou

Dvanáctý ročník Světového poháru skokanů 1990/1991 začal sice již o prvních prosincových víkendech v Thunder Bay (Kanada) a olympijském středisku USA v Lake Placidu, jeho další část se konala v Sapporu, ale hlavní událostí první části bude tradiční, již 39. ročník Intersportturné. Ten na čtyřech místcích náležitě prověří formu skokanské elity celého světa a naznačí vyhlídky závodníků na úspěch při mistrovství světa 1991 ve Val di Fiemme (Itálie).

Německo-rakouské turné čtyř místků od prvního ročníku v roce 1953 soustřeďuje na startu nejlepší skokany z celého světa a těší se nemalé pozornosti odborníků i obdivovatelů této lyžařské disciplíny. V posledních letech to potvrzuje rekordní počet televizních společností zajišťujících přenosy do celého světa. I za mimořádně nepříznivých sněhových podmínek v posledních letech zajistili zkušení pořadatelé úspěšný průběh závodů pomocí sněhových děl a navesením sněhu z vysokohorských alpských oblastí.

Také v letošním ročníku Intersportturné se předpokládá účast šestičlenného čs. reprezentačního mužstva, jehož nominace bude určena podle vý-

sledků našich skokanů v úvodní části Světového poháru. Soutěž bude zahájena 30. prosince v Oberstdorfu, pokračuje na Nový rok v Garmisch-Partenkirchenu, 4. ledna se přesune do Innsbrucku a tradiční zakončení je 6. ledna 1991 v Bischofshofenu.

Poslední ročník přinesl velký úspěch dvacetiletému čs. reprezentantovi Františku Ježovi, který obsadil v celkové klasifikaci druhé místo za Dieterem Thomou (SRN). Zvítězil v závěrečném závodě Intersportturné v Bischofshofenu, byl třetí v Garmisch-Partenkirchenu, bodoval šestým místem v Oberstdorfu a desátým v Innsbrucku. Českoslovenští skokani získali 66 bodů, což znamenalo celkové druhé místo v pořadí Poháru národů.

V historii 38 ročníků soutěže zatím nejúspěšnější skokani NDR s 11 vítězstvími, Finové vybojovali prvenství desetkrát, Norové a Rakušané šestkrát, skokani NSR dvakrát, Československo (Jiří Raška v 19. ročníku 1970/1971) a SSSR jednou. Raška byl v celkové klasifikaci dvakrát druhý (1967/68 a 1968/69), cenné třetí místo vybojovali dvakrát Zbyněk Hubač (1968/69 a 1970/71), jednou Dalibor Motejlek (1964/65) a Jiří Parma (1987 a 1988).

Ze současných členů reprezentačního družstva startoval Parma v Intersportturné již devětkrát, Pavel Ploc osmkrát, Milan Švagerko šestkrát, Ladislav Dluhoš pětkrát, Vladimír Podzimek a Jež třikrát, Jaroslav Sakala jednou.

Přáli bychom si, aby naši skokani zasáhli úspěšně do bojů i v novém ročníku nejpopulárnější mezinárodní soutěže.

tr

Běžkyně bez Bartoše

Po dvou sezónách odvolala koncem září užší vedení subkomise běhu na lyžích z funkce trenéra čs. reprezentačního družstva žen Jiřího Bartoše. K tomuto řezu dospěla subkomise poté, co byla zrušena centrální příprava reprezentantek a jednotlivé závodnice trénovali jejich oddíloví trenéři. Jiří Bartoš, jehož největším trenérským úspěchem během dvouletého působení u reprezentačního družstva bylo 2. místo Havrančíkové ve Světovém poháru, se tak stal generálem bez vojska.

„Nejde o odvolání trenéra, jako například u fotbalistů. Chtěli jsme ale předejít situaci, kdy by se v případě neúspěchu na mistrovství světa odvolávali oddíloví trenéři na Bartoše a naopak. Nyní jsou karty jasně rozdány. Za výsledky Havrančíkové, Mihokové a Šimčákové odpovídá trenér Michalík, za Janouškovou a Pravečkovou Pavlata, za Bucharovou a Zelingerovou Peřina, za Balážovou Ilavský, trenér Bartoš je odpovědný za Knížkovou.“

Na společná soustředění pojedou trenéři podle vzájemné dohody. Obdobné řešení se osvědčilo například i před olympiádou v Sarajevu,“ dodal Petr Honzl, ústřední trenér běhu na lyžích, který je garantem organizačního zabezpečení družstva žen.

Loučení

Důstojně se rozloučil prozatímní výkonný výbor ČSSL s bývalými čs. reprezentanty Petrou Šimůnkovou a Štefanem Lichoněm. Oba převzali na zasedání 9. října v Praze za dlouholetou úspěšnou reprezentaci v bílé stopě finanční odměnu a věčné dary.

Z jejich dosažených úspěchů je třeba připomenout 4. místo Petry Šimůnkové v závodě SP v běhu na 30 km klasicky ve Falunu 8. března 1986. Tehdy ji porazily pouze Pettersenová, Matikainenová a Woldová. Lichoň zaznamenal jeden z největších svých úspěchů v Novém Městě na Moravě, kde v roce 1989 doběhl ve Světovém poháru na 30 km na 15. místě a nečekaně získal bod do celkové klasifikace. Loučení se měla zúčastnit ještě Ivana Rádlová, která však byla v říjnu mimo území ČSFR.

Samostatně?

Určitá nejednotnost zatím vládne mezi moravskoslezskými lyžaři. V sobotu 13. října byly na samotných zasedáních ustanoveny tři župy lyžařů-běžců: Horácká, Beskydská a Jesenícká. Jejich cílem je pořádat vlastní soutěže s přímým postupovým klíčem na mistrovství ČSFR a nebýt součástí Moravskoslezského svazu, dokud nebude politicky vyřešena otázka zemského uspořádání ČSFR.

O týden později v Olomouci se naopak uskutečnila ustavující schůze Moravskoslezského svazu lyžařů, na níž z uvedených důvodů běžci chyběli. Předsedou svazu, který sdružuje sjezdaře, sruženáře, skoňany, akrobatické, travní a základní lyžování, byl zvolen dr. Bohumil Vidura z Ostravy, místopředsedou doc. dr. Jaroslav Bogdálek z Brna. Nový svaz schválil stanovy, zvolil 17 delegátů na valnou hromadu Českého lyžařského svazu a schválil i vlastní soutěže, z nichž by nejlepší postoupili přímo na mistrovství ČSFR. Do budoucna by Moravskoslezský svaz přivítal ve svých řadách i běžce, stejně jako členy jiných organizací, například Junáka, kteří se také zabývají lyžařským sportem.

Připravil Jiří Pošváb

Nepoučitelní...!

Juniorský mistr světa v běhu na lyžích Jiří Kvapil poznal během půl roku nejen rub, ale i líc popularity sportovce. Tu lepší stránku sportovního života zažil po svém březnovém úspěchu na juniorském mistrovství světa v Les Saisies, slávu sklídl i při vyhlášení Krále bílé stopy v červnu v Jablonci, kdy skončil na druhém místě za skokanem Ježem. Přitom mnozí experti lyžování i novináři dávali v anketě Kvapila dokonce na první místo...

Zklamání všem svým příznivcům připravil Jirka Kvapil při soustředění čs. reprezentantů na ledovcovém sněhu na Dachsteínu. V obchodním domě v Ramsau byl přistižen při klukovině: pokusu o krádež balíčku videokazety v hodnotě pouhých 99 šilinků. Po otevření hranic do Evropy jsou ale naši západní sousedé na krádeže velmi citliví, a nelze se jim divit. Neboť také v podobných případech se ukazuje vizitka kulturního národa. Bohužel i sportovci se velmi často řadí mezi ony drobné zlodějíčky, kteří kazí dobré jméno naší země.

Příkladem z poslední doby bychom mohli jmenovat hodně; ať jde o fotbalisty, hokejisty, volejbalisty – výčet je jistě větší, neboť někteří hříšníci nebyli přistiženi. A právě první úspěšný pokus svádí k dalším, až se jednou naplní přísloví: „Tak dlouho se chodí se džbánem pro vodu, až se ucho utrhne.“ A že je potom ostudy víc než dost, by mohl vyprávět například fotbalista Sparty Kukleta, který ještě v době, kdy hrál za Zbrojovku Brno, vídal na hřištích soupeřů transparenty „Zavřete Prior, přijel Kukleta.“

Jinak velmi sympatickému Jirkovi Kvapilovi lze jen držet palce v jeho návratu do čs. reprezentačního družstva. Byla by totiž škoda, kdyby jeho talent skončil na takové klukovině. Trest, který ho postihl v podobě pokuty 1000 šilinků po soudu v Lienzenau, zaplacení výloh za okamžitou dopravu z Ramsau na hranice a dočasné vyloučení z reprezentačního družstva by měl být dostatečnou výstrahou pro ostatní, kteří by snad v budoucnu chtěli podlehnout pokušení něco v obchodě odcizit. Tento druh „sportovního odvětví“ se totiž většinou krutě vymstí... pš

Z domova

• **Jizerská padesátka** se z poslední lednové neděle přesouvá na třetí neděli únorovou. To znamená, že 24. ročník se uskuteční 17. února 1991. Pořadatelé si přáli, aby termín nekolidoval se žádným závodem Worldloppet, což se nepodařilo. Termín J 50 koliduje se závodem v Transjurassienne.

• **Ost-West Cup**, jakási střeoevropská liga lyžařských maratónů, má začít v této sezóně. Součástí „Poháru Východ-Západ“ má být naše Jizerská padesátka, bavorský Skadi-Loppet, krušnohorský Kammulauf a polský Bieg piastów. Pozoruhodnou novinkou je, že ceny vítězům se mají vyplácet v „tvrdých“.

• **Harrachov** oslavil 20. října v zotavovně Bílý hořec 80 let organizovaného lyžování. Na začátku byl Lyžařský a turistický Bucharův klub (1910), který nesl jméno jednoho z průkopníků našeho lyžování Jana Buchara, řídícího učitele z Dolních Štěpanic. Za všechny harrachovské závodníky připomeňme Pavla Ploce, stříbrného z Calgary. V Harrachově je sedm můstků, kterým věnuje „mamut“ na Čertáku. Roku 1992 bude středisko dějištěm MS v letech na lyžích, roku 1993 MS juniorů v klasických disciplínách, v nichž by se chtělo stát také pořadatelem seniorského mistrovství. V úvahu přichází rok 1997.

• **Ministr financí Václav Klaus** byl dlouhá léta lyžařským instruktorem a lyžuje stále. Prozradil to na sebe v rozhovoru pro Čs. sport při příležitosti volejbalového utkání našich a západoněmeckých finančníků, v němž pan ministr notně pomohl k vítězství svého družstva. Na otázku týkající se prostředků pro lidový sport jen suše konstatoval, že lyžování (vedle dalších sportů) stálo vždycky hodně pe-

něž a on svým synům (16 a 21 let, sjezdují za Sokol Krč) také kupuje lyžařskou výbavu sám.

● **Moravsko-slezský svaz lyžařů** byl ustaven v Olomouci 20. října. Sdružuje sjezdaře, skokany, sdruženáře, skiakrobaty, travní lyže a základní lyžování, nikoliv tedy běže. Předsedou byl zvolen Bohumil Vidura z Ostravy.

● **Moravští běžci** se sdružili do tří na Moravsko-slezském svazu nezávislých žup. Jsou to župy Beskydská, Jesenická a Horácká. Posledně jmenovaná má sídlo v Novém Městě na Moravě a jejím předsedou je Zdeněk Gabriel, funkcionář známý hlavně z organizování Zleté lyže Vysočiny.

● **Ve Frenštátě** bylo v říjnu na tamním K 90 živo. V Poháru Občanského fóra zvítězil Pavel Plac se skoky dlouhými 85 a 87 m (210,4 b.). Na dalších místech skončili Podzimek, Goder a Švagerko. Následoval 15. ročník **Čokoládové ceny**, který byl pozoruhodný tím, že se ho zúčastnil rekordní počet 259 skokanů z ČSFR, Polska a Jugoslávie. Zvítězil Jaroslav Sakala, který — jak se zdá — se po operaci kotníku opět dostává do formy.

● **Pavol Štastný**, trenér našich sjezdařů, to už taky „zabalil“. Následuje svého asistenta Vlado Dzugase do Spojených států. Štastný má být šéftrenérem lyžařského gymnázia ve Stratton Mountain. Změna na trenérském postu je „potěšitelná“ zvláště před blížícím se mistrovstvím světa v Saalbachu.

● **Druhý Dachstein**, čili druhé soustředění na ledovci v rakouském Rámsau, absolvovala obě naše běžecská družstva (mužů i žen) doplněná o některé juniory. Muže vedl Bohuslav Rázl, ženy trénovaly pod dohledem trenérů Vladimíra Pavlaty a Jána Michalíka. Příprava na „věčném sněhu“ byla doplněna „na sucho“ krossem a kolečkovými lyžemi. Ioh

● **Miloš Zelníček**, jeden z mnoha dlouholetých a obětavých funkcionářů našeho lyžařského sportu, zemřel 28. října 1990 ve věku 63 let. Dlouhá léta oddaně pracoval pro rozvoj československého lyžování. Kromě zapojení do práce ve „svém“ oddíle ve Zlíně se jako ústřední rozhodčí podílel na organizování lyžařských soutěží všech stupňů, od závodů oddílových až po největší soutěže mezinárodní.

O. K.

● V době, kdy se rodí nové struktury naší tělovýchovy, není téměř týden, abychom do redakce nedostali zprávu o vzniku nové krajské župy či okresního (oblastního) svazu lyžařů. Až budou všechny ty nové župy a svazy ustaveny, přineseme v našem časopise jejich přehled. Zatím víme o vzniku Středočeské župy Svazu lyžařů České republiky, vznikl například Krkonošský svaz lyžařů, navazující na bohaté tradice oblasti, v níž české lyžování de facto vzniklo a kde je dosud těžiště činnosti tohoto sportu v Čechách.

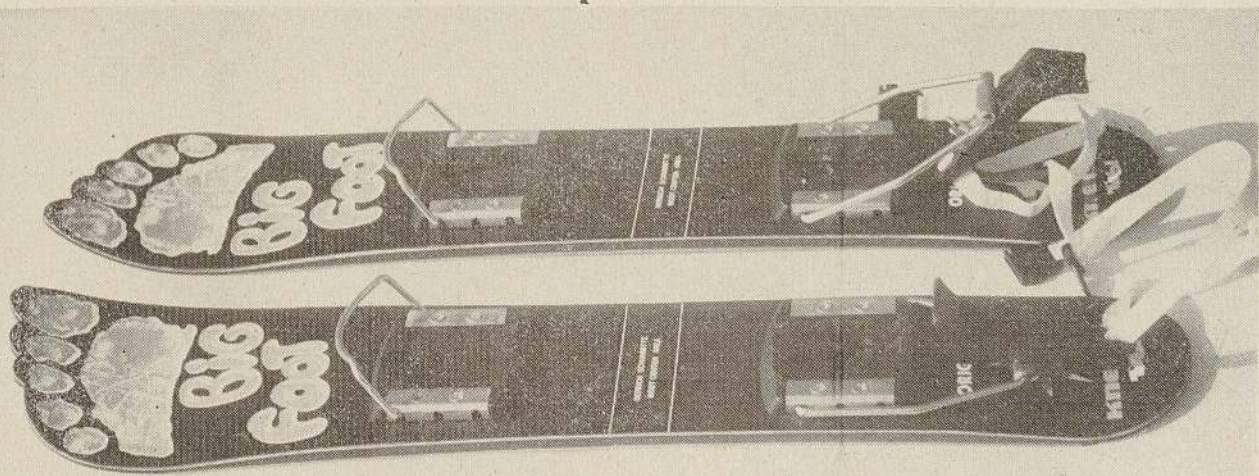
Skoro se omlouváme oněm četným funkcionářům, že nezveřejňujeme všechna jejich jména, leč přátelé věřte, že by se nám to do našeho skromného časopisu opravdu nevešlo. Než uveřejníme zmíněný přehled, přejeme upřímně hodně úspěchů. Jde přece o náš milovaný sport...

K. B.

Big Foot

Na společném setkání obchodníků se sportovním zbožím z Rakouska a Německa předvedla firma Kneissel novinku pro zimní sezónu 1990—1991. Lyže označené Big Foot — „Velká noha“ — slouží ke zpestření lyžařských prožitků u pokročilých lyžařů, umožňují využití při lyžařské výuce začátečníků a osob staršího věku. Jsou využitelné při jízdě v bouřích, v prašanu, obtížná je pouze jízda na tvrdých ledových pistách. Lyže mají kovové hrany, kvalitní skluznici, jsou velice lehké a snadno ovladatelné. Délka asi 80 cm. Vázání umožňuje posuny ve špičce i patě, což nabízí velkou škálu využitelnosti, například v půjčovnách lyžařské výbroje. Nákupní cena bude asi 200 DM.

J. T.

Několik postřehů z kongresů

BĚH

• Nejdůležitějším rozhodnutím kongresu v Montreux jsou přijata pravidla o běžeckých technikách a délkách běžeckých tratí pro MS 1991 ve Val di Fiemme a ZOH 1992 v Albertville. Pro obě vrcholné soutěže stanovil kongres tento program: Ženy — 15 km k, 5 km k, 10 km v, 4×5 km smíšená štafeta 30 km v. Muži — 30 km k, 10 km k, 15 km v, 4×10 km smíšená štafeta, 50 km v.

Po tvrdém boji mezi závodníky a zástupci médií o zavedení tzv. závodu v pronásledování rozhodl kongres kompromisně: Dvě nejkratší délky (ž. 15 a 5 km, m. 30 a 10 km) budou tvořit kombinaci se startem „pronásledování“ v druhém závodě. Uděleny budou dvě sady medailí. Jedna po prvním závodě, druhá druhý den za celkový výsledek kombinace, tedy na základě výsledku z obou závodů.

• Běžecká komise testovala zavedení FIS bodů po vzoru SP v alpských disciplínách také pro SP v běhu. Zkoušky proběhly uspokojivě. V sezóně 1990/1991 bude startovní pořadí v závodech SP určováno takto: V závodech pořádaných před MS 1991 podle výsledkové listiny SP 1990: prvních 25 nejlepších běžců a běžkyň startuje v samostatných skupinách, startovní časy určí jury. V závodech pořádaných po MS 1991 je startovní pořadí určováno na základě FIS bodů.

SKOK

• Na sklonku sezóny 1988/89 připravili skokani a jejich trenéři „revoltu“ proti FIS a organizátorům skokanských závodů; byla ustavena skokanská unie, která předsednictvu FIS předložila řadu stížností a návrhů, mezi nimi dva nejdůležitější:

1. Ceny udílené při závodech by měly být snadno směnitelné za peníze. (O tom blíže v závěru článku.)

2. Počet závodníků v závodech by měl být redukován zavedením kvalifikačního kola. Kongres vyhověl a rozhodl v sezóně 1990/91 zavést před každým závodem kvalifikační kolo. V kvalifikačním kole, kterým zkušební kolo velice získá na sportovní hodnotě, startují všichni přihlášení závodníci. Z povinné účasti v kvalifikačním kole je vyňato nejlepších 15 skokanů ve výsledkové listině SP, mohou se však kvalifikačního kola zúčastnit. Do prvního soutěžního kola se kvalifikuje 45 nejlepších závodníků z kvalifikačního kola, 15 nejlepších závodníků z listiny SP, celkem tedy 60 závodníků. Start pro 1. soutěžní kolo se určuje losem nebo podle pořadí v listině výsledků SP. Ve 2. soutěžním kole startuje nejlepších 45 závodníků z prvního kola v obráceném pořadí.

• Kongres schválil soutěž o SP také v letech na lyžích.

• Obtíže s nedostatkem sněhu v posledních letech vedly v mnoha zemích k pokrytí můstek umělou hmotou. Například můstky 90 m a 120 m pro MS 1991 v Predazzo (Itálie), jakož i nové můstky pro ZOH 1992 v Courcheval (Francie) budou pokryty umělou hmotou. V prosinci 1989 schválilo předsednictvo FIS v Moskvě doplnění článku 412 MSŘ o stavbě můstek s umělou hmotou.

SEVERSKÁ KOMBINACE

• Sdruženářský sprint, poprvé zkoumáno provedení v rámci SP 1988/89 v Biwaku v USA, získal velkou popularitu. Po neúspěchu se sprintem v Moskvě v uplynulé sezóně bylo nutno novelizovat předpis takto: „Běh je absolvován na okruhu o minimální délce 1000 m a maximální délce 1750 m. Celkové stoupání (MT) min. 350 m, max. 550 m. Největší stoupání (MM) podle MSŘ 30 m. Převádění výsledků ze skoku na časové odstupy pro start v běhu se při celkovém stoupání do 250 metrů provádí podle tabulky pro

7,5 km, nad 250 m podle tabulky pro 15 km.

• V sezóně 1990/1991 se uskuteční společná série závodů ve skoku a v severské kombinaci v rámci EP. Závodů se budou konat podle zvláštního programu v osmi místech Evropy.

Alpské disciplíny

V Montreux byla přijata řada změn MSŘ. Tři z nich:

• Do programu SP 1990/1991 byly zkušebně zařazeny tři sjezdy s kvalifikačním závodem. První den se jede kvalifikační sjezd s účastí maximálně 140 závodníků, ze kterého budou uděleny FIS body. Prvních 30 závodníků se kvalifikuje pro vlastní sjezd, ze kterého budou uděleny jen body SP.

• V obřím slalomu se opět zavádí dříve povolený minimální startovní interval 30 s (čl. 622.2.3 MSŘ). Pro sjezd a slalom zůstává minimální interval 40 s.

• Je dovoleno pokračovat ve zkouškách ve sjezdu žen na tratích s větším maximálním výškovým rozdílem než připouštějí pravidla (700 m). Testy na tratích v Panoramě (Kanada), Brigels (Švýcarsko) a Méribelu (Francie) s výškovými rozdíly až 830 m vyznely vesměs pozitivně.

Ceny udílené závodníkům

Jako revoluční počín kongresu v Montreux je hodnoceno rozhodnutí o změně čl. 225 MSŘ „Ceny“. Z dlouhého novelizovaného textu vyjímáme: Zakázány jsou peněžité ceny a ceny za rekordy. V sezóně 1990/91 má organizátor možnost v závodech všech disciplín nabídnout snadno směnitelné ceny, například zlaté mince, nikoli však peníze nebo šeky.

Maximální výše všech cen v závodech (švýc. franky): SP — 12 000, CC — (švýc. franky): SP — 12 000, CC — 6000, FIS — 3600. Maximální výše ceny za 1. místo (švýc. franky): SP — 6000, CC — 3000, FIS — 1800.

OTTO KULHÁNEK

LYŽAŘSKÝ SVAH PRO VŠECHNY

Před deseti lety zahájil ONV Praha 9 v rámci akce Z stavbu umělého lyžařského svahu na stráni mezi Prosekem a Vysočany. Potom bylo zařízení předáno lyžařskému oddílu TJ Avia Čakovice, jehož členové se brigádnickou prací nemalo zasloužili o jeho výstavbu. A je to zařízení skutečně účelné, o čemž svědčí zájem Pražanů. V zimách, kdy máme nedostatek sněhu, skýtá se v Praze alespoň nějaká možnost sjezdového lyžování. A tolik sněhu, aby stačil sjezdařům, bývá v Praze jednou za několik let.

Zařízení dnes řídí pan Zdeněk Strejček, který nám při návštěvě v jednom mlhavém sobotním dopolední řekl: „Svah slouží veřejnosti každou sobotu a neděli od 9 do 12 a od 14 do 18 hodin, ve středu od 16 do 20. Od 1. prosince ještě ve čtvrtek, také v 16–20 hodin. Je samozřejmě uměle osvětlen, má lyžařský vlek — snažíme se aby se návštěvník cítil co nejvíce jako při „skutečném“ lyžování.

Kromě veřejnosti využívají toto zařízení i „složky“: Lyžařskou výuku tady mají pravidelně některé vysoké školy, ale také oddíly, pro mládež i dospělé. Původně byl svah zamýšlen jako součást přípravy sjezdařů těsně před sezónou, ve sněhově nepříznivých zimách ovšem může být ona „předsezóna“ dost dlouhá.

Za 15 Kčs na hodinu může přijít každý a každý je zván. „Mohli bychom tady mít i víc lidí, místo zatím je, Nemyslím, že by svah nebyl využíván, dokonce se na něm občas závodí ve slalomu, ale pokud jde o veřejnost, nejsme přelpení.“

Vedoucí tohoto specifického tělovýchovného zařízení nás dále informoval, že není třeba mít ze svahu obavy, které patrně hodně lidí má. Svah není prudký, nevyžaduje zvláštní vybavení, stačí normální sjezdovky se správně připraveným bezpečnostním vázáním. A pokud by některý z nováčků při „technické kontrole“ neprošel — prohlídka výstroje a vybavení je povinná — má k dispozici na místě servis, v němž dobrovolní spolupracovníci odborně odstraní nedostatky.

„Zaměstnanci jsou navíc lyžaři, většinou mají kvalifikaci instruktorů, takže mohou poradit nejer s vybavením. Ani pokud jde o vlastní jízdu to není nic zvláštního. Jízda na svahu nevyžaduje žádnou speciální odbornost, v podstatě se ničím neliší od jízdy na sněhu. Začátečnickům bych svah neradil, ale každý trochu obstojný lyžař přijít může. Na rozdíl od sněhu snad záleží trochu víc na důsledném provedení každé maličkosti. Zkrátka nic se tu nedá ošidit, zejména zatáčení je nutné provádět

správně a technicky přesně. Kdo je zvyklý jezdit poctivě a svědomitě, nepřeceňovat síly a být raději skromný v docenění zdánlivých malíčků, ten se nemá čeho bát. „Frajefiny“ se tu ovšem nevyplácejí.

Úrazů je málo, snad méně než na sněhu. Pád sice bývá tvrdší, nepadá se do sněhové peřiny, je to jako na tvrdém svahu. Ale jak říkám: Úrazů moc nemáme a něco opravdu vážného se tady za deset let provozu snad ještě nepříhodilo. Nejvážnější byly nějaké ty distorze palce, který je při pádu na hmotě vystaven ještě většímu riziku než na sněhu.

— A pokud jde o oblečení?

„Samozřejmě lyžařské — a to i pokud by snad bylo teplo. V trenýrkách a v tričku sem pochopitelně nikoho nepustíme. Ze zkušenosti radím spíše oblečení starší, protože se tady rychleji opotřebovává. Svah je uměle vlhčen, pod hmotou je tráva, takže s nějakou nečistotou při jízdě musíte počítat. Při pádu se vysloveně umažete, ale i bez něj přijдете domů trochu špinavější než ze sněhu. Strašit tím nechci, tak zlé to zase není — ale okouzlovat strakatým a nápadným vybavením sem nechoďte.“

Ano. Na umělém svahu je záhodno okouzlovat spíš sjezdářskou technikou a jejím dokonalým provedením. A když k němu máte ještě daleko, raději se obraťte na přítomné instruktory a nestyďte se za žádost o pomoc.

Zaujalo nás, proč provoz na svahu začíná až v říjnu a trochu se kryje s lyžařskou sezónou.

Aktuální test nám poslal čtenář Cyril Šedý ze Zlína. Doufáme, že dopadnete lépe než redaktor časopisu, který by počasí věru raději předpovídat neměl. Jaké jsou vaše znalosti? Čtete s papírem, kterým si zakrýváte řádky s odpovědí. Pokud „testujete“ jinou osobu, je to ovšem snadnější. Navíc jí nemusíte říkat, kolik jste věděli vy!

Co víte o zimním počasí?

1. Je v zimě chladno proto, že Země je více vzdálena od Slunce?

— Ne. Například 2. ledna je Země Slunci vůbec nejbliže za celý rok! Málo ovšem využívá slunečního světla, protože dny jsou kratší, sluneční paprsky dopadají na Zemi příliš šikmo a asi 80 procent slunečního tepla odráží do prostoru snůh.

2. Jsou nejkratší dny nejchladnější?

— Ne. Nejkratší dny v roce jsou 21. až 23. prosinec, ty však nejchladnější nejsou. Až do ledna vydává Země více tepla, než kolik přijímá od Slunce. Nejchladnější dny přijdou obvykle tehdy, kdy nastane rovnováha mezi příjmem a vydáváním tepla.

3. Krátí se den nejvíce v prosinci?

— Ne. V prosinci se den krátí pouze o 23 minut. Zato během října se dny zkrátí o 1:52 h.

4. Padá v noci při teplotě nad bodem mrazu rosa?

— Ne. Rosa nikdy nepadá, nýbrž se tvoří v místech, kde se vlhkost z tepleho vzduchu usadí na chladnějším podkladu. Vlhký vzduch se začne srážet, a tak se tvoří rosa.

5. Je jinovatka zmrzlá rosa?

— Ano. Pokud je podklad tak studený, že tekutina na něm usazená začne mrznout, tvoří se jinovatka.

6. Jaké jsou hlavní příznaky zhoršujícího se počasí?

— Obloha posetá kupami, oblaka mají „rozmazané“ okraje, vidíme různé druhy oblak v různých výškách.

7. Co naznačují ranní a večerní „be-ránky“?

— Při výskytu ranních se počasí zhorší obvykle tentýž den, večerní naopak zvěstují pěkné počasí.

8. Co naopak červánky?

— Nikoli naopak. Ranní ohlašují nepříznivé počasí, večerní počasí pěkné.

9. Čím ještě se obvykle ohlašuje pěkné počasí?

— Modrá obloha, bezvětrí, případně jenom slabý vánek. Okraje mraků se ostře odrážejí od modré oblohy. Ráno bývá jasné, večer bezoblačný a tichý.

10. Co naznačuje mlha po východu Slunce?

— Nastane-li mlha až po východu slunce, lze očekávat počasí příznivé ještě několik dní.

11. Co naznačují oblaka ve tvaru čochky?

— Zpravidla ochlazení.

12. Jsou sněhové vločky zmrzlé kapky deště?

— Ne. Skutečný sníh padá ze sněhových mraků přímo jako sníh. Jeho vločky vznikají srážením vlhkého vzduchu při teplotách pod bodem mrazu.

13. Ovlivňuje mráz sněžení?

— Ano. Velmi chladný a zároveň suchý vzduch snižuje pravděpodobnost sněžení. Nízká vlhkost znesnadňuje tvoření sněhových mraků.

14. Je vysoký tlak vzduchu předzvěstí pěkného počasí?

„Jednak už bylo řečeno, že sněhu ke sjezdovému lyžování není v Praze skoro nikdy dostatek, takže překrývání se sezónou vlastně nevádí. V horkém létě se tu jezdit nedá — hmota je teplá, měkká, nedosáhne její žádoucí vlastností.“

S E R V I S

V provozní budově areálu je k dispozici lyžařský servis, otevřený každý den. Máte-li zájem o jeho služby, bude nejlepší zavolat telefonní číslo 83 47 31 a opravu nebo jinou formu údržby předem dohodnout. V provozních hodinách pro veřejnost — kromě svátečních odpolední — můžete přijít přímo. V servisu vám poradí před nákupem lyžařské výstroje, provádějí montáže vázání, nastavení vypínacích sil vázání (i s písemným potvrzením), brousí hrany, opravují skluznice navařováním i vysazováním, preparují skluznice. Každou opravu či úpravu jsou schopni provést nejdéle do tří dnů, mnohé práce na počkání. Vybavení dílen je slušné. K dispozici jsou stroje německé firmy KT Technic, navíc šikovné ruce zkušených servismanů.

Areál pod sídlištěm Na Proseku je zkrátka zařízení, jakých nikdy nebude dostatek. Alespoň pokud chceme, aby se i u nás začal psát s velkým písmenem sport pro všechny, nejen pro několik výjimečně disponovaných a výjimečně vybavených jednotlivců. V Praze 9, Prosecká ulice 36, takové zařízení je. A těší se na vaši návštěvu, K. B.

— Ne. Tlak sám o sobě není směrodatný. Záleží na tom, zda klesá nebo stoupá. Postupné klesání tlaku vzduchu je téměř vždy předzvěstí nepříznivého počasí.

15. Je v dolině větší mráz než na kopci — a proč?

— Ano. Těžší studený vzduch klesá do nižších poloh, kde je teplota o dva až tři stupně nižší než ve vyšších polohách.

16. Mohou se tvořit kroupy bez bouřky?

— Nemohou. Kroupy zásadně provázejí bouřku.

17. Ohlašuje „kolo“ kolem Měsíce sněžení?

— Ano. Zaře kolem Měsíce je způsobena vysokými mraky, které zpravidla přinášejí srážky.

18. Jsou všechny sněhové vločky naprosto stejné?

— Naopak! Ani při vědeckém zkoumání nebyly nalezeny naprosto stejné vločky sněhu. (Pozn. red.: Někteří vědci dokonce tvrdí, že neexistují ani dvě zcela shodné sněhové vločky.)

19. Může vlhkost nepříznivě ovlivňovat naši kondici a momentální fyzický pocit?

— Ano. Vlhkost vzduchu znemožňuje odpařování potu, což vyvolává celkově nepříznivé pocity. Vlhký vzduch je už nasycený vodou, nemůže tudíž pohlcovat naši tělesnou vlhkost.

20. Ovlivňují fáze Měsíce změny počasí?

— Vůbec ne. To je jeden z nejrozšířenějších omylů v názorech lidí na počasí. Všechny změny ovzduší, ovlivňující počasí, probíhají bez jakéhokoliv vztahu k fázím Měsíce.

Kolikrát jste odpověděli správně? Autor je v hodnocení poměrně shovívavý: Při 10 správných odpovědích prý můžete být se svými znalostmi spokojeni. Meteorolog by asi měl přímější měřítka — i na naši terminologii... — ale jemu se omlouváme. Toto je test pro laiky a pro jejich zcela praktickou potřebu.

Babího léta v Jizerských horách využily žákyně sportovní školy v Jablonci nad Nisou k tréninku na kolečkových lyžích. Fotografoval je při tom Čestmír Skrbek.

